

Škola Božského Srdce Páně,

časopis pro katolíky, zvláště pro zbožné spolky a bratrstva,
vychází počátkem každého měsíce.

Pořádá

P. Petr Hlobil v Rajhradě.

Ne „Školu Božského Srdce Páně“ předplácí se na rok 12 korun.
Jednotlivá čísla prodávají se po K 1-20.

Administrace a expedice jest v Brně, Biskupská ulice číslo 1.

Vánoční svátky nemocným!

„Pokoj lidem dobré vůle!“

voláme lidskému srdci o těchto radostných svátcích vánočních, kdy připomínáme si nekonečnou lásku nebeského Otce k trpčícímu lidstvu a vybízíme Vás, vzpomente, že

„Láska za lásku“

„Bůh, který v skrytých vidí, odplatí Vám stonásobně,“

tak připomínáme, Vám, bratři dnes o svátcích lásky my, kteří obklopeni jsouc chudými nemocnými, kteří potřebují a dovolávají se naší pomoci.

Přispějte nám na nutnou opravu celé nemocnice Milosrdných bratří v Brně,

kteří vyžaduje velkých oprav, zvláště pak zřízení operačních síní, pořízení Roentgenova přístroje, pro každou nemocnici tak důležitého, zavedení elektrického světla, jakož i řady drobných různých zařízení a potřeb, jako inventáře, prádla atd., které za války, kdy nemocnice vojskem obložena byla, zkázů utrpěly a vyčerpány byly. Denně přicházejí chudí nemocní z celé Moravy a pomoci se dovolávají, vydržování těchto ubohých vyžaduje dnes velkého nákladu a konvent odkázan jest jen na veřejnou lidumilnost.

Před válkou bylo ošetřováno v naší nemocnici až 1500 nemocných ročně, větších operací za velmi těžkých poměrů bylo 300—400 do roka. Po čas války bylo u nás ošetřováno 2018 nemocných vojinů.

A tu v těchto těžkých chvílích prosíme jménem našich nemocných, Vy všichni, kdo zdraví, silní a zámožní jste, kteří nevíte, jaký poklad máte ve zdraví a kteří pochopiti, dovedete těžký osud trpčících nemocných, poradte se svého srdce a odevte štědrou ruku ku příspěvku na záchranu lidí; agitujte slovem i vlastním příkladem.

Pomozte zdokonaliti naši nemocnici,

kteří každému bez rozdílu v těžkých chvílích života jest přístupna a ochotně poskytnete rady i pomoci.

Za každý dárek voláme s vděčným srdcem:

„Bůh zaplať!“

Sbírka povolena nejduš. Ordinariátem v Brně a v Olomouci, moravskou zemskou politickou správou pod č. 86636/20 a policej. řed. v Brně pod č. 3577/pres. na den 25. a 26. prosince t. r. Milodary mohou býti též přímo zaslány na správu nemocnice Milosrdných bratří v Brně.

KOMITÉT:

Dr. Josef Pospíšil, m. p., generální vikář,	Dr. Ant. Stojan, m. p., kap. vikář, senátor,	Dr. Karel Wisnar, m. p., světlí biskup, kap. děkan,
Františka Pražáková, m. p.,	Dr. Kl. Žurek, m. p., kons. rada,	Adela Koudelová, m. p.,
Dr. Boh. Vašek, m. p., primář chirurg. oddělení,	Fr. Jonáš Caletka, m. p., převor,	Dr. Jos. Mendel, m. p., primář med. oddělení.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Časopis pro zbožné spolky a bratrstva mezi Čechoslovany

S povolením duchovní vrchnosti pořádá

P. PETR HLOBIL,
benediktin rajhradský.

Ročník padesátý pátý 1921.

V BRNĚ.

Tiskem a nákladem Občanské tiskárny, s. s. r. o., Starobrněnská ulice 19—21.

OBSAH:

Básně.	Str.
Tesařová Marie 2, 6, 22, 26, 42, 51, 66, 72, 82, 92, 106, 122, 186, 192, 194, 207, 216, 226, 237.	
K úmrtí P. Ig. Němce	31
Julius Brach	145, 162, 164, 202
Pojednání nábožná.	
Katolík skutkem (Jan Tegli.ferro) 3, 21, 52, 70, 82, 106, 122, 179, 194, 217, 237.	
Proč se stal Bůh dítětem? (Jar. Pavlík)	6
Milost vám a pokoj od Boha. (Ign. Zháněl)	8
Státi či životem vzhůru (Boh. Kyselý) 13, 36, 53, 73, 94, 115, 136, 153, 178, 193, 213, 238.	
Užívání času. (Jar. Pavlík)	14
Věčné světlo. (Jar. Pavlík)	28
Do Babylonu či do Jerusáléma. (Ign. Zháněl)	35, 56
Boží hod velikonoční. (Jar. Pavlík)	42
Vtělení a nejsvětější Svátost. (P. Jan Urban)	44
Hůl pouťnická a pastýřská. (Jaroslav Pavlík)	66
Co je to, co ví: Malíčko? (I. Zháněl) 75, 93	
Rolnický stav. (Jar. Pavlík)	90
Jak chytá ďábel duše. (J. Pavlík)	111
Boží prozřetelnost. (I. Zháněl)	113, 135
Člověk a strom. (Jar. Pavlík)	126
Spravedlnost Boží a lidská. (Ig. Zháněl) 147	
Panna chvalitebná. (J. Pavlík)	150
Spomocnice křesťanů. (Jar. Pavlík)	162
Práce otevře nám bránu nebeskou. (Ign. Zháněl)	165
Jak se můžeme různě modlit. (Jar. Pavlík)	186
Vše do času — Bůh na věky. (Ignát. Zháněl)	189
Buď vůle tvá. (Ig. Zháněl)	202
Shromáždíme se kolem Ježíše. (Jarosl. Pavlík)	205
Poslední den v roce (R. Zháněl)	226
Čtyry neděle adventní. (Jar. Pavlík)	229
Všem záloží křesťanská spravedlnost (Ig. Zháněl)	232

Hlavní úmysly.	Str.
Hájení katolických zemí proti šíření se protestantismu	1
Náboženství ve škole	25
Křesťanské dělnictvo	41
Boj proti pohanským mravům	65
Marin, potěšení zarmoucených	81
Blahořečení P. Kolombiera, kněze T. J.	105
Sociální říše Ježíše Krista	121
Povoání do stavu duchovního	145
Podpora katolických misí u pohanů	161
Rozšíření Apoštola tu modlitby	185
Porozumění dekretu o sv. přijímání dítěte	201
Úkol křesťanské ženy	225

Pojednání poučná.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně. (P. J. Hrubý T. J.) 12, 32, 47, 68, 85, 109, 125, 176, 195, 219.	
I stala se bouře (O. S. Vetti.)	128, 155
Můžeme-li být apoštoly bož. Srdce Páně? 134	
Zacheus. (O. S. Vetti.)	172
Já jsem! (O. S. Vetti.)	210, 236

O křesťanských záležitostech.

Obrázky z katol. misí (P. Mss. Weinberger.) 16, 38, 58, 77, 98, 118, 140, 157, 180, 197, 219.	
Božské Srdce Páně a Salesiáni	61
Sociální význam děl Boskových. (Štěp. Goldšmid.)	170

Různé zprávy.

Oktáva za sjednocení	21
Různé zprávy. (Ig. Zháněl.) 22, 39, 63, 79, 102, 119, 141, 158, 182, 199, 222, 239.	
Hlídka literární	24
Děkuvzdání 40, 64, 80, 104, 120, 160, 224, 240	

Naše obrázky.	Str.		Str.
Sv. tři králové	9	Čtyři sv. evangelisté	99
Arcibiskup Dr. Antonín Cyrill Stojan	27	Socha bož. Srdce Páně na Velehradě	107
Obětování P. Ježíše ve chrámě	32	Kázání o prozřetelnosti Boží	112
Pobožnost	33	Mučedníci za víru Kristovu	117
Misicnáři mezi divochy	37	Bouře na moři	128
Hosanna Synu Davidovu	48	Zahrnutí ryb	129
Sy. Markéta Alacoque	49	Sv. Cyrill a Method na Moravě	139
Misionář učí práci	59	U kaple v lese	149
Ježíš v Emausech	70	Don Bosko	168
Šavel na cestě do Damašku	71	Zacheus, vrchní nad celnými	169
Prvomučedník sv. Štěpán	74	Večerní klekání	208
Sv. Pavel káže	75	Modlitba pasačky u Boží muky	209
Obraz Panny Marie	88	Bůh dává desatero přikázání	230
Kristus loučí se s apoštoly	89	Měděný had na poušti	231
		Před narozením Páně	235

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LV.

BRNO, 1. LEDEN 1921.

ČÍSLO 1.

Ze všech srdcí, která bila v prsou a dále ještě budou bít, mé city k jednomu se nesou a proto jen si přeji žít. Toť Srdce mého Spasitele, jež lásky v sobě chová víc, než srdce otce matky vřelé, než srdcí zlatých na tisíc.

Hájení katolických zemí proti šíření se protestantismu.

(Hlavní úmysl.)

Sv. Pavel napomíná na začátku nového roku všechny věřící těmito slovy: „Nejmilejší! Ukázala se zajiště milost Boha, našeho Spasitele, všechněm lidem, vyučujíc nás, alychom odřeknouce se bezbožnosti a světských žádostí, střízlivě a spravedlivě a pobožně živi byli na tomto světě, očekávajíce blahoslavené naděje, příští slávy velikého Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista.“ (Tit. 2. 11—13.). Bohužel, že lidé tohoto hlasu apoštola slyšeti nechtějí; nechtějí se odřeknouti bezbožnosti a světských žádostí ano počínají zjevný boj proti Bohu a jeho církvi sv. To pozorujeme ve všech zemích, kde bydlí katolíci, nebo které platí dosud za katolické. Již před krutou válkou šířila se nevěra a s ní bezbožnost, nesmírná sobeckost a krutost, jakož i nemravnost a to slovem i skutkem. Válka krutá ještě poměry ve všech zemích zhoršila, tak že i ty katolické země, které dříve byly dosti náказы chráněny, touto morovou ranou postiženy byly. Ač jsou lidé rozštěpeni na různé strany, přece v nepřátelství svém proti dříve a církvi katolické jsou za jedno. Vyvolán kulturní boj! Škola bez náboženství, manželství oloupeno o posvátnost jeho, kostely katolické mají býti oloupeny, o jejich nepatrné jmění, církev ozebračena,

aby se stala otrokyní vládnoucích stran nepřátelských. Kříže ze škol odstraňovány, modlitba a pobožnosti ztěžovány, památné sochy mariánské bořeny, kosely přemnohé okradeny, rozvody manželské umožněny, k odporu od církve katolické lidé sváděni a co dobrého zbudováno, to se ničí, lidé od práce utíkají, stávkují, drahota a lichva se vzrývá, zákony a vláda nemá žádné vážnosti a čina dále hůře v každém ohledu. Tak to vypadá, když ztratí lid víru v Boha, jediného Pána našeho, a bez víry hyne i ctnost i pořádek.

Takový smutný obraz skýtají země všechny i země katolické. Mnoho k tomu zlému přispělo šíření protestantismu a volnomyšlenkářů, kteří pod maskou vzdělání a humanity budí odpor a nenávisť proti katolické církvi. Jest to tak zv. YMCA, která májic hodně prostředků hmotných rozšiřuje nevěrecký tisk, pořádá zábavy a přednášky a to vše v duchu protestantském, proti víře a církvi katolické. Druhá nebezpečná příčina zášti proti církvi jest ruský bolševismus, který jeho podplacení náhončí rozšiřují v našich zemích. Nic dobrého to nevěští!

Než neztrácejme naděje. Bůh církve své neopustí! Jest založena na skále, o kterou si již mocní nepřatelé hlavy

rozbili ! O církev sv. se netřeba báti, ale o lid věřící, aby se nedal falešnými proroky sváděti. Proto každý věrný katolík na stráž ! Buďme stateční u vyznávání a hájení naší sv. víry jako první křesťané. Stůjme pevně při sv. Otci, nejvyšší hlavě všech pravověřících, milujme Boha nade všechno a bližního pro Boha ; odřekněme se bezbožnosti a světských žádostí a žijme střizlivě a spravedlivě a pobožně na tomto světě. Šířme dobrý katolický tisk a noviny, nedopouštějme, aby děti bez náboženství byly vychovávány, zachovejme manželství v poctivé posvátnosti, važme si svých chrámů a služeb Božích, které v nich konají a jako první křesťané posiluj-

mé se v boji pro Boha a církev častým přijímáním svátosti pokání a nejsv. Svátosti oltářní. Pak netřeba se nám báti nepřátel, protože věčně pravdivými zůstanou slova Spasitele našeho : „Aj, já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa“.

V boji nedej místo bázni, nechceš-li být poražen, kdo se bojí, osudně je oštěpem už zasažen. Bez námahy není klidu, vítězství ne bez boje ; pracuj, bojuj, s palmou vejdeš do věčného pokoje.

Mudroslov.

Marie Tesařova :

KOLEDA.

Pojďte k jeslím, dětičky,
Ježíšek v nich maličký,
sladce dřímá na seně,
usmívá se blaženě.

Zmodraly Mu tvářičky,
zimou chví se celičky,
Máti Jeho plakala,
v ručky Jemu dýchala.

Honem, děti, pospěšte,
už Ji plakat nenechte,
každý dárek malý dej,
neb Mu aspoň zazpívej.

Děti běží dědinou
s veselou již novincou:
„K Ježíškovi půjdeme,
zpívat Jemu budeme!“

Jeník nese peřínku —
potěšit chce Matinku;
Jozá nese rendlíček,
Toník opět košíček.

Mařenka dá kašičku,
Anička zas v hrníčku
mléko nese Děfátku,
nebeskému Robátku.

Již tam běží pešinkou,
s upřímnou pak dušinkou
zazpívají písničku:
„Vítáme Tě, Hošíčku!“

„Vezmi naše dárečky —
jsme jen chudé dětičky,
dali bychom Tobě víc! . . .“
Usmívá se Dítka líc.

Maria jim žehnala,
čilka mile zlíbala:
Srdéčka mu darujte,
Ježíška vždy milujte!

Katolík skutkem.

Ö. Gabriel Pálau. T. J. — Jan Tagliaferro. — (Pokrač. z ròč. 54).

15. Děti měnily se v obry a přemohly moc svých katanů.

16. Velicí tohoto světa stali se pokornými a sloužili svým služebníkům.

17. Ukrutníci stali se tichými a začali ošetřovati nemocné.

18. Pánové vydali se v nevoli za vězně, aby v okovech našli svobodu pravdivou a vládli nad sebou.

19. V těle zrodil se květ andělských ctností a duch zvítězil nad peklím.

20. A ty jsi ještě tělesný a slepý?

21. Nedovedeš-li viděti zázraků milosti, staň se člověkem duchovním.

22. Více dokáže jedna ctnost, než tisíc hříchův, a tím mocněji působí, čím více je v ní obětavosti.

23. Více vykoná jedna pravda, než tisíc lží, a lež jejího vítězství je tím živější, čím více učí příkladem dobrých skutkův.

24. Moc modlitby více znamená, než tisícéré úsilí učenců, když uvěříš v větší triumf nad zlem, čím více doufá v pokoe.

25. Tehdy nalezneš pomoc v prostředcích přirozených, když uvěříš v moc a účinek nadpřirozených.

26. Neuvidíš mnoho a často se ulekneš, nedovedeš-li se povznést na výši myšlenek Božích. Modli se mnoho a nalezneš cestu pokorné důvěry.

XIV. Jak se mám osvěcovati, a bych nezbloudil.

1. Synu! Je-li kdo tobě protivníkem, aneb ty jemu, uvaž dobře, jak se k němu chováš; neboť snadno může býti, že on není ani tak zlý, ani tak nepřítelivý tobě, jak se ti zdá.

2. Zpytovati pilně vlastní nedokonalosti jest nejlepší způsob, bys neviděl chyby bližního aneb naučil se je omlouvat.

3. Nejednou bude se ti zdáti, že zlé jsou zásady, které nescuhlasí úplně se zásadami tvými.

4. Tehdy bezpečně odsoudíš a zavrhneš druhého, když on sebe sama svědomitě a jasně odsoudí a zavrhne.

5. Varuj se přílišnosti, vždycky však buď opatrný, neboť nevíš, kdy tě zmije uštkne.

6. Odvěký nepřítel lidí stále přemýšlí nad tím, jak by pokoušel neopatrných, marnivých a pyšných klamným rozumováním a zdánlivým dobrem.

7. Nedůvěřuj naukám, jež tě činí horším, a slibům, po nichž se nepolepšuješ.

8. Neboj se toho, co tě zavazuje, a pravd, jež tě napomínají.

9. V mnohých soustavách skrývá se veliká marnivost; pravda vždy je prostá a jednodušná.

10. Měj v podzření, co je ti milým, jestli tě potom znepokojuje a hryže svědomí.

11. Obávej se velice tužeb po velikosti, nečiní-li tě pilnějším v plnění povinnosti.

12. Svoboda jest pravdou jenom v mé církvi, protože pravdy víry jsou jejím podkladem a ochranou.

13. Běda těm, kteří zneužívají pravdy a vědy, neboť koncem jejich budou temnosti.

14. Pravdivý pokrok nezávisí na užívání, ale na trpělivém snášení protivenství.

15. Ten je pravdivým mudrcem, kdo se často pokojuje a jde cestou pravdy.

16. Ten je pravdivým milovníkem lidí, jenž se obětuje pro jejich věčnou spásu.

17. Tomu se jedná opravdu o svobodu pro všechny, kdo dokonale plní můj zákon.

18. Cviče se v ctnostech, dojdeš k pravé moudrosti, větší než děda mnohých učenců, kteří učí marnosti a bláznoství.

19. Třeba bys poznal mnoho věcí

toho světa, neumíš-li nic opravdu užitečného, nenaučil-li jsi se zpytovat své svědomí.

20. Třebas by se ti zdálo, že činíš zázraky, nic to není, nenaučil-lis se činiti pokání za své hříchy.

21. Šťastný je prostý člověk, jenž žije pořádně, ale šťastnější učený, jenž jde cestou polepšení.

22. Kdo málo umí a není velmi ctnostný, nedokáže mnoho; kdo umí mnoho a nemá mnoho ctností, k čemu je mu věda?

23. Jak strašné účtování čeká některé v ten velký den, kdy zjevena budou všechna svědomí?

XV. Jak se držeti střední a přímé cesty.

1. Synu, pocítíš-li v sobě oheň horlivosti, varuj se, aby tě zlý duch nepopudil k přílišnosti.

2. Umiš-li panovati nad sebou, buď jist, že tě v. de dobrý duch.

3. Jsou takoví, kteří nedělají nikdy nic užitečného, protože nejdou cestou přímou.

4. Zdá se jim, že pracují pro mou věc, ale řídí je duch nepořádku.

5. Zdá se jim, že konají apoštolství, ale neobracejí ani jednu duši.

6. Zdá se jim, že mnoho pomáhají hlasitě křiky, a čím více se trhají a křičí, tím méně si lidé dělají z jejich nauk.

7. Berou si příklad z lidí nepokojných a málo patří na mé svaté.

8. Třeba-li občas bouřiti, mnohem potřebnější je vzdělávati.

9. Třeba-li občas útočiti, mnohem častěji třeba poučovati.

10. Ukazuješ-li stále zlé, kdy naučíš, co je pravdivé dobro?

11. Dobře činíš, že vytýkáš nepravost bezbožných, věz však, že více dokáže lesk tvých ctností a dobrých skutkův, než hromy tvých hněvů a zlořečení.

12. Kdo uvěří, že to je duch evangelia stále jenom raniti a jítíti a nikdy do ran nevlévati balsámu?

13. Muž v pravdě duchovní více dokáže než vůdce satečný.

14. Větších vítězství dobývá ten, kdo srdce podmaňuje, než ten, kdo válčí děly.

15. Užívá-li se příliš silných léků, přivádí se spíše smrt, než zdraví.

16. Kdybys měl ducha pravé horlivosti, kolik lidí získal bys pro mou věc i pro nebe!

17. Nebyl bys tehdy ani příliš měkkým, ani příliš prudkým.

18. Nebyl bys bojácným, ani opovážlivým.

19. Věděl bys, jak máš s každým zacházeti.

20. Nejednal bys z popudu vášně, ale podle hlasu rozumu.

21. Kde není plánu a pořádku v činnosti, místo dobře činit, jenom čas se maří.

22. Nesvej ve srdci velké a vznešené myšlenky a užívej prostředků, vedoucích nejčastěji k cíli.

23. Chceš-li věděti, co je opravdu užitečné a spasitelné, hledej toho, co je největším prospěchem bližnímu a tobě největším zapřením a prací.

XVI. Jak získám síl, cítím-li, že slábnu.

1. Proč je neklidné srdce tvé a proč se ti zdá, že všechno je ztraceno?

2. Chtěl bys již odpočinouti po práci, aneb lituješ, že jsi se nenarodil v jiné době?

3. Tak mluvili vždy lidé malé duše a nemoudří.

4. Pohleď na práci mé církve během věků; co se zdálo chvílemi ztraceno, co připravovalo cestu novým vítězstvím.

5. To jsou pravá vítězství, která uzná jako vítězství soud příštích věků.

6. Vítězství opravdu slavná jsou ta, jichž bylo dobyto s láskou zbraní.

7. Tehdy lze říci, že práce skutečně přinesla ovoce, když se podařilo zameziti velké zlo.

8. Co zůstalo po lidech vznešených a pyšných? Památka jejich žije jenom proto, aby vydala svědectví stálému trvání církve.

9. Prozřetelnost má jest mocná a neochvěje jí žádná moc lidská.

10. Dopouštím-li porážku za porážkou, dovolím-li zuřit bouři a douti větrům a pění se vlnám, všechno se děje proto, aby pro posilu víry pokorných samou mocí svých slov nadešel církvi den triumfu.

11. Mnohému se naučíš z věků minulých dějiny ti více poví, než mnoho knih.

12. Jest-li dnešní zlo zdá se ti býti větší, než dávne, dobře pozoruj, nepředstavuj-li ti ho nepřítelé příliš hrozným.

13. Je-li zlo dnešní skutečně větší než dávne, tím slavnější a ovocem hojnější bude vítězství.

14. Ponořuje-li se v úvahách o zlém, nezapomínej, že jsou i veliká dobra.

15. Porážky částečné jsou stíny, při nichž vyniká všeobecné vítězství.

16. Kdyby všechno šlo dobře a nebylo žádných nepřátel, bylo by málo ctností a mnoho zločinů na světě.

17. Doby velkých bojů jsou dobami velkých svatých.

18. Všeliké zlo chtě nechtě slouží povýšení mé církve.

19. Dovedeš-li zapomenouti na sebe, a povznést se duchem na výši víry a vědy, spatříš úžasné divy.

20. Tehdy místo zoufalství, budeš mne velebiti pln víry a duch tvůj jako holubice vzlétné nad potopou zlého.

XVII. Jak třeba zpytovat své nitro, a bys bezpečně vystupoval zevně.

1. Synu! Ještě jsi neuvážil, že více zmohou tři duše nadšené, než tři sta zbábělcův.

2. A ještě jsi nepochopil, že jeden horlivý křesťan více znamená, než sta slabých a vlažných.

3. Ještě jsi nezkusil, co zmůže jednotna spojenců bratrskou láskou.

4. Ještě málo víš o nadšení, jež se rodí ne z hojného života zevnějšího, ale z lásky oživující hlubiny srdce.

5. Dovedeš-li překonati proměnlivost a nedostatky věcí zevnějších, znamená to velkou ctnost a dokazuje, že vykonáš mnoho.

6. Kdo dnes je tak vzletný, že by chtěl hory s cesty odklizovat, ať dá pozor, by zítra nebál se vyjít na ulici.

7. Lidé malé víry jsou opravdu slabí až k pláči: Dnes zanedbávají mne prositi o milost, zítra volají o pomoc, až se to protiví, na konec poklesle skládají ruce.

8. Rozumný a zkušený člověk neoddává se ani přílišnému nadšení, ani se nerozčiluje křikem zástupu, ať mu volají: sláva, anebo hanba!

9. Když co podnikáš, uvaž dobře, jak překážky a obtíže, tak i prospěch podniku.

10. Nikdy nic nevykonáš, jest-li výběr tvých prací řídí záliba anebo nelibost.

11. Záliba přichází a pomíjí a nelibost všude se nalezne.

12. Silnější pobídkou než záliba aneb nelibost jest touha zalíbiti se Mí a přinášeti užitek bližnímu.

13. Dovedeš-li zřici se svých libůstek a ve svých záležitostech nehledati sebe sama, pak opravdu jsi našel cestu k velikým skutkům..

14. Více ceny má kapka nebeského medu, než všechny slasti pozemského štěstí.

15. Málo jsi okusil Boha svého, chutnají-li ti a máš-li zálibu v rozkoších tohoto světa.

16. Také duchovním útěchám neoddáváš se bez míry, aniž se rmuť, když se ti jich nedostává v službě Boží, neboť přílišná záliba v útěchách více škodí, než prospívá.

17. Ani se příliš nermuť, když vidíš malý užitek své práce, ani se lehkomyslně neteš, když sklízíš hojné ovoce.

18. Nedaří-li se záležitost a nepřináší-li očekávaného užitku, zkoumej zřídlo nezdaru a snaž se zvýšiti horlivost.

19. Daří-li se věc dle přání, uvaž, jaká naučení z toho si vezmeš pro budoucnost a neustávej pokořiti se v srdci a dále vytrvale pracovati.

(P. d.)

U JESLÍ.

Ježíšku náš maličký,
pospícháme k Tobě,
v klínu svatě Matičky
pohov trochu sobě.

V jesličkách zde spočíváš,
zima Tebou chvěje,
Ty se přece usmíváš,
pohled Tvůj nás hřeje.

Tvrdé jsou ty jesličky,
otlačíš si tilko,
v očičkách máš slzičky,
jasné Tvé jest čilko.

Slámu, seno v jeslích zřím,
ach, mé Božské Robě,
co však Tobě dám? Již vím,
odpočin jen sobě:

Srdce své Ti připravím,
zavítej již ke mně!
V duši jesle postavím,
vystelu je jemně.

Proč se stal Bůh dítětem?

Vánoční rozjímání od Jarolima Pavlíka.

Naleznete dítě v plenkách zavinité a ležící v jeslích! pravil anděl k pastýřům. Jaké je to dítě? Je to ono dítě, po jehož příští tisíce let lidstvo toužilo; ono dítě, jež patriarcha Abraham v duchu viděl a se radoval, protože v něm požehnána měla být všechna pokolení země; ono dítě, nad jehož narozením, jak kdyby se již bylo událo, Isaiáš plesal a prorokoval: Maličký narodil se nám a syn dán jest nám, na jehož bedrách vládá spočívá, a nazváno bude jméno jeho: Podivný, rádce, Bůh, silný rek, otec budoucího věku, kníže pokoje.

Toto božské Dítě vyvolili sobě mnozí světci za předmět oblibené své pobožnosti, na př. sv. František Serafinský, jenž zavedl zvyk, o vánocích stavěti betlemy, sv. Felix z Cantalicio, jenž ve své dětinské prostotě prosil jednou blahoslavenou Pannu, aby mu přenechala na chvíli své svaté Dítě, což se i skutečně stalo. Milosti té stali se i účastní svatý Antonín Paduanský a svatý Stanislav Kostka. Horlivými ctiteli dětství Ježíšova byly i svatá Růžena

neboli Rosa z Limy, blahoslaverá Marianna od Ježíše, ctihodná karmelitka Markéta od nejsvětější Svátosti.

I my, zbožní čtenáři, patříme k ctitelům božského Dítěte, ačkoliv se nemůžeme k svatým přirovnati. Když nás to táhne ke každému nevinnému a milému dítěti, jak by nás to netáhlo k dítěti nejnevinnejšímu a pomilovaní nejhodnějšímu, k Dítěti božskému? Vždyť je to velmi krásné dítě. Každé dítě je spanilé, neznesvěcená krása; Ježíšek je dítětem nejspanilejším. Král David praví o něm: Krásný vzezřením jsi mezi syny lidskými, milost rozlita jest na rtech tvých; ve své sličnosti a kráse počni, pokračuj a panuj. Ježíšek je dítětem nejnevinnejším a nejsvětějším. Každé pokřtěné dítě je sice čisté a svaté; ale Ježíšek převyšuje svatosti všechny děti. On je milovaným Synem Otce nebeského, na němž má své zalíbení. Původ jeho je vznešený; pochází z rodu Davidova; je korunním princem, jemuž králové z východu čest vzdávají. Nicméně je při tom dítětem chudobným, jež ve

chlěvě na svět přichází; je do plenek zavínuto a leží v jeslích; chudí pastýři přicházejí je navštívit. Ježíšek je dítě podivuhodné. Podivné bylo jeho početí, bez spolupůsobení muže; zázraky dějí se při jeho narození; je předmětem obdivu u jeho rodičů, pastýřů a všech, kdo o něm slyší. Maria a Josef divili se, praví evangelista. Toto dítě bude velkým divotvorem. Je dále dítětem kněžským, živá hostie. Jesle jsou jeho prvním oltářem, plenky jsou bílým oltářním prostěradlem, Maria a Josef jsou jeho assistenti a ministranti, pastýři a mudrci zastupují věřící lid. Už teď kaje se Dítě božské za naše hříchy a obětuje se svému nebeskému Otci jako oběť ranní, jemuž později večerní oběť na kříži následovati bude.

Syn Boží, Bůh všemohoucí, král všchomíra, stal se malým dítětem. Proč?

Předně, aby okusil bédný stav naší lidské přirozenosti od kolébky až do hrobu, aby se nám stal ve všem podobným kromě hříchu. Nikdo nemůže popřít jeho lidské přirozenosti, nikdo nemůže tvrdit, že snad měl jenom tělo zdánlivé jako nějaký anděl. Narodil se z Marie Panny a z vlastní zkušenosti seznal osudy člověka. Kdož by teď ještě chtěl být nespokojen, kdož by chtěl naříkati, přišel-li v chudobě na tento svět a je-li mu strádati a trpěti zimu a horko, hlad a žízeň, bolesti a útrapy? Má teď trpícího spoludruha, Spasitele Krista.

Za druhé stal se Syn Boží dítětem, aby nám ukázal, jak milé a drahé jsou mu děti. Božský přítel dítěte stává se k vůli dětem sám dítětem, aby je vyznamenal, aby je potěšil, aby je dospělým dal za příklad, aby pro ně vzbudil náš zájem.

V starém zákoně neměly se děti dobře, a nemají dosud, kde křesťanství se ještě nezakořenilo. Otec mohl s dětmi dělati, co chtěl, mohl je odstoupiti, aniž by mohl pohnán býti k zodpovědnosti. Kolik dětí bývá dosud v pohaných zemích vyhozeno

a osudu ponecháno! Kolik životů dětských bývá v křesťanských zemích už v životě mateřském zmařeno! Lidé se nebojí Pána Boha; považují děti za břemeno; chtějí jenom své rozkoši vyhověti, nikoliv však otcovské a mateřské povinnosti vzít na sebe. Sama zvířata pečují o své mladé, a tak mnohý křesťan nechce pečovati o dítě své. Takový nezasluhuje nazván býti křesťanem; on jest moderním pohanem.

Dobrý křesťan považuje dítě za dar Boží; on se stará o ně a vychovává je v bázi Boží; on je vede k Ježíškovi a učí je božské Dítě uctívati a následovati. Z lásky k Dítě božskému ujímá se opuštěných a zanedbaných dětí a prokazuje jim dobrodiní, pamětliv slov Kristových: Kdo přijme takové dítě ve jménu mém, ten přijme mne samého.

Ježíškovi mají křesťanské děti k poděkování, že bývají o Vánocích obdarovány, že se mnoho týdnů těšiti mohou na vánoční stromek. Dospělé zase mají i vzít děti za příklad ve skromnosti, v poslušnosti, v přívětivosti a hlavně v nevinnosti. Spasitel sám praví: Neobráťte-li se a nebudete jako malíčti, nevejdete do království Božího. Kdo se pokoří jako dítě toto — Spasitel měl jedno u sebe — ten je největším v království nebeském.

Syn Boží chtěl přijíti na svět jako dítě, aby už v dětském věku pokánil činil za hříchy, jež bývali dětmi páčány, tudíž i za naše hříchy, jichž jsme se jako děti dopustili. Ach, jak nespokojeny jsou mnohé děti se stavem svých rodičů, nespokojeny s chudobnou chaloupkou, s obyčejnou stravou, s jednoduchým oblekem; ony reptají a závidíjí dětem bohatým. Tyto zase jsou rozmazené, vybíravé, mlsné, marnivé a pyšné. Pohleďme na Ježíška! Má chudobné rodiče, skromný domov, jednoduchou stravu, jednoduchý šat. Trpí hlad a žízeň, snáší zimu a horko, postrádá tak mnohých věcí, musí pilně pracovati, musí se v Egyptě před He-

rodesem skrývati, musí různé bolesti a útrapy trpěti, protože děti též různých hříchů se dopouštějí, neposlušají, se nemodlí, vzdorují, lhou, jsou nepůsobny a chovají se neslušně: za všechny tyto hříchy a ještě mnohé jiné činí Ježíš pokání už jako dítě.

On však chce také všem dětem dáti dobrý příklad. Jak se dlužno chovati, naučí se děti spíše od jiných dětí než od dospělých. Ve starém zákoně dočítáme se o mnohých hodných dětech, o poslušném Isákovi, nábožném Jakobovi, nevinném Josefovi, hodném Samuelovi, Davidovi, Tobiašovi: samé pěkné příklady. Krásný příklad dávají nám i svaté děti nového zákona, svatí Alois, Stanislav, Heřman, Anežka, Pankrác, Vít atd. Ale nejkrásnějším příkladem zůstane vždy božský pacholík. K němu musí mládež jíti do školy a učit se dětským ctnostem.

Nynějšího času všude lze pozorovati horlivost zlepšiti osud dětí. O děti pchanské stará se spolek sva-

těho dětství; pro děti křesťanské stavějí se velkolepé školy, sirotčince, ochranovny, zahrádky atd. To je všechno pěkné. Je však nejvíce nutno, aby děti byly z božně vychovány. Bezkonfesionální škola, kde je zavedena, přináší špatné ovoce. Neslyší-li děti nic o Bohu, ani ve škole, ani doma, pak nás Pán Bůh před nimi opatruj, až jednou dorostou. Náboženství, ale ne to moderní monistické a pohanské, ale křesťanské musí býti základem vychování.

Děti křesťanské, litujte svých provinění a pamatujte při lítosti na bolesti a útrapy, jež Ježíš již jako dítě za hříchy vaše trpí. Vezměte si za příklad jeho trpělivost, poslušnost a nevinnost. Vy dospělí, prokazujte pro Ježíška svým vlastním, ale i cizím dětem duchovní a tělesné skutky milosrdenství. A my všichni, malí i velcí, budme horlivými cititeli svatého dětství Ježíšova. Pobožnost k Dítěti božskému budiž vždy naší zamilovanou pobožností.

Milost vám a pokoj od Boha!

Novoroční úvaha. — Napsal Ig. Zháněl.

Části Pisma svatého Nového Zákona jest mezi jinými knihami také čtrnáct listů, jež napsal učitel národů, svatý Pavel. Skoro všechny počíná pozdravem: „Milost vám a pokoj od Boha, Otce našeho a od Pána našeho Ježíše Krista.“ K Řím. 1, 7. Psal-li jednotlivcům, psal-li celým obcím křesťanským, nevěděl a neuměl tento muž, jež nazval sám Ježíš Kristus „nádobou vyvolenou, aby nesl jméno Ježíšovo před pohany a krále i syny israelské“, (Sk. apošt. 9, 15), nic jiného přáteli než milost a pokoj. Jsou tedy tyto dvě věci velmi důležité a zasluhují naší pozornosti.

1. Milost. Rozumí se tu milost nadpřirozená, o níž tak často čteme, slyšíme, rozjímáme a kterou dle slov

našeho katechismu vyrozumíváme vnitřní nadpřirozený dar, který nám uděluje Bůh pro zásluhy Ježíše Krista, bychom mohli dojítí spasení. Není nikoho mezi námi lidmi, kdo by vždy, skoro v každém okamžiku nepotřeboval pomáhající i posvěcující milosti Boží. „Způsoblost naše činiti něco dobrého, spasitelného jest z Boha“ ke Kor. II., ke Kor. 3, 5. Bůh to jest, který „působí v nás chtění i konání podle dobré vůle své“. K Filip. 2, 13. Ježíš Kristus srovnává se s vinným kmenem a praví: „Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti; kdo zůstává ve mně a já v něm, ten přináší ovoce mnoho.“ Jan 15, 5.

V starozákonní knize „Moudrost“ čteme následující výrok: „Spolu s ní (moudrostí) přišlo mi skrze ruce její

Sv. tři králové.

všecko dobré a nesčíslná čest (nesčíslné zboží, bohatství), neboť jest nesčíslný poklad lidem, kteří ho užívali, účastní jsou přátelství Božího." Moudr. 7, 11, 14. Co tu řečeno o výbornosti; platí i o milosti. Chtěje označiti na počátku svého evangelia plnost pokladů a milosti, jež jednorozecný Syn Boží při svém vstupu jako člověk na svět donesl, pravý svatý Jan: „Viděli jsme slávu jeho, slávu to jako jednorozecného od Otce, plného milosti a pravdy." Jan 1, 14.

Neváháme proto tvrditi, píše učitel života duchovního Nieremberg, že je milost Boží nejvýbornější dar, protože obsahuje v sobě všechny ostatní, je jediné velké dobro, jestiž obsahem evangelia, to jest radostného poselství, které donesl Syn Boží na svět. Milostí stáváme se pravými dětmi Božími, dosahujeme jí právo obdržeti nejvyšší dobra, která vůbec Bůh může dáti svým tvorům, ano máme právo obdržeti samého Boha, který chce býti dědečkem svých dětí s veškerým bohatstvím své velebnosti a blaženosti.

„Převeliké a drahocenné jsou dary, píše svatý Petr, abyste skrze ně stali se účastní božské přirozenosti." II. Petra 1, 4. Jsou „převeliké", protože převyšují všechny, samy v sobě dobré a vznešené věci, které pro nás Bůh stvořil; jsou „drahocenné", neboť obsahují nejskvostnější dobro, které nám Bůh ve své všemohoucnosti dáti mohl, ano jsou nekonečně drahocenné, jako cena, kterou byly vykoupeny, totiž krví našeho milého Spasitele. Kníže apoštolů udává ihned důvod, abychom se totiž stali účastnými božské přirozenosti. Nemůže zajisté být pro tvora lidského nic vznešenějšího a skvostnějšího, než když je vyzdvižen ze své přirozené nicoty a stane se účastným přirozenosti Stvořitele a jeho spoluobčanem".

V tomto jediném slově „spoluobčan" je vyjádřena velikost a vznešenost milosti a z toho již vidíme, jak velké, jak vznešené je to tajemství. Je to ono „veliké" tajemství, které za jiných věků nebylo oznámeno synům lidským

tak, jako nyní v Duchu bylo zjeveno jeho svatým apoštolům a prorokům, totiž že pohané jsou v Kristu Ježíši spoludědici a spoluvtělenci a spoluúčastníky zaslíbení skrze evangelium". K Efes. 3, 4—6. Je to tajemství, o němž praví týž apoštol, že „na srdce lidské nevstoupilo a jenom od Ducha Božího, který všecko zpytuje nám bylo zjeveno". I. ke Kor. 2, 10. A čím větším tajemstvím je milost, čím více je nepřístupna našim smyslům, čím více je nepochopitelná a nevyslovitelná, tím větší je její cena, tím vyšší je její vznešenost, tím rozsáhlejší je její bohatství.

Toto uvažujíc pochopíme, že si všichni světci bez výminky tolik vážili milosti Boží a dávali jí nejkrásnější názvy. Nazývali ji: líbeznou zahrádkou, učitelkou života, svou strážkyní, společnicí, sestřičkou, matičkou, vzácným světlem, čistým i líbezným balsámem, nepřekonatelnou ochrannou zdí, stromem života, žárným ohněm, svítící pochodní, zářícím sluncem, deštěm nebeského požehnání, řekou ráje, líbeznou duhou na obloze, vzácným vinem ze stola Božího, mlékem dětí Božích, lahodným olejem, osvěžující solí pro duši, matkou všeho dobra. Těmito a jinými četnými názvy pojmenovali světci milost, aby ukázali její velikost, její nevyčerpatelné bohatství, její drahocennost, chtěli napomenouti, aby si ji každý vážil a snažil se, ji nikdy neztratiti.

Neustávejme v prosbě, aby nás Bůh milostí svou oblažil. Nikdo neví kdy a kde ji obdrží? Konvertitka Ida Maurerová viděla v katolickém kostele lidi zbožně klekati k modlitbě, což jí bylo pokynem milosti Boží, že konvertovala. Její bratr Friedrich byl přítomen, jak ji vyučoval kněz a právě měl výklad o svátosti oltářní. Jeho neumělá, prostá slova byla mu úderem milosti v jeho srdce, že se nestal, jak původně myslel, po matuře, protestantským bohoslovcem, ale vstoupil do katolického bohoslovného ústavu, kde teprve po několika měsících byl přijat jako člen katolické církve.

„A proto, kdož se domnívá, že stojí, hleď, abys nepadl.“ I. ke Kor. 10, 12 „Protož miláckové moji, jakož jste vždycky poslechli, pracujte s bázní a třesením o své spáse... neboť Bůh je to, jenž působí ve vás i chtění i konání, podle dobré vůle (své)“. K Fil. 1, 2, 12, 13.

II. Pokoj. Ježíš Kristus měl pokoj za tak velké dobro, že pravil k apoštolům: „Pokoj svůj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám; ne jako svět dává, já vám dávám. Nermuť se srdce vaše, aniž se strachuj.“ Jan 14, 27. Pravý pokoj zavítá v srdce naše, když budeme ostražiti co se týče našich smyslů a zabráníme, aby v nás nevznikly špatné obrazy a představy.

Čteme o kterémisi světcích, že, ač byl květen, teplý měsíc, přece když vyšel, ven ze světnice, dal si kapuci přes oči, aby nic neviděl. Ptali se ho, proč tak činí. Tu odvětil: „Chráním oči, abych neviděl krásy přírody, abych nebyl vytržen v nazírání na svou duši.“ Hle, světec měl za nepřístupno prohlížeti krásy přírody, aby nepozbyl klidu, pokoje, rovnováhy duševní.

Kdosi radil: světnici, aby byla čista, potřebí často koštětem vyčistiti a podobně musí se každý člověk přičiniti, aby odstranil ze své duše vše, co je v ní nečistého, škodlivého, duši hubičho. Míti pokoj duševní je totéž jako míti čisté svědomí. Kdo se mnoho obírá světem a jeho věcmi, nemá pokoje, nezavítá v jeho srdce pokoj, který převyšuje všechno pomyšlení, ochrání srdce naše i myšlenky naše v Kristu Ježíši.“ K Filip. 4, 7.

Kdo chceš míti pravý pokoj v srdci svém, chraň se všeho hříchu, nestarej se o věci, po kterých ti nic není, nevykonávej nic, co by znečistilo tvé svědomí, nežij s nikým v nepřátelství, měj trpělivost se sebou i s bližním. Proto napomíná nás apoštol: „Vždyť království Boží není pokrmem a nápojem, nýbrž spravedlností a radostí v Duchu svatém; neboť, kdo tímto slouží Kristu, líbí se Bohu a má chválu

u lidí.“ K Řím. 14, 17. Žalmista praví „Pokoj mnohý těm, kteříž milují zákon tvůj; a jsou bez úrazu“. Žalm 118, 165. Zbožný a trpělivý Job mluvil ze své vlastní zkušenosti, když vybízí: „Měj pokoj a budeš míti užítky výborné.“ Job. 22, 21.

Proto také učitelé duchovního života tak často pobádali a radili k míru. Tak na př. píše sv. Leo: „Je-li podrobeno tělo duši, jako svému soudci, pak má řloděk pravý pokoj a pravou svobodu, pak jest duch podán vůli Boží.“ Svatý Augustin popisuje pravý mír takto: „Pokoj je jasností duše, odpočinkem myslí, prostotou srdce, páskou lásky, svazkem křesťanské lásky. Pokoj odkluzuje nesvornost, ukončuje války, opanuje zlost, pokojuje pyšné, miluje pokorné, upokojuje rozešťvané, spojuje znepřátelené; je tak velké dobro, že věru nevím, čeho by si člověk ze všech stvořených věcí více přáti měl, než pokoj.“

— — — — —
Známy jest obraz: malý košiláček drží v ruce kapesní hodinky, naslouchá, že tlukou, myslí, že je to něco živého a ve své lásce ku všem stvořením bere lžici, ze svého hrnčeka nabírá trochu mléka a lije do hodinek, aby je posílil ku práci. Ano je podivuhodný pohled na větší, menší i docela malinká kolečka a jiné ústroje v tomto malém domečku skryté a hle, všechna tato kolečka, všechny stroje, vše pracuje dohromady v pokoji a proto hodinky jdou; podobně má býti mezi všemi údy lidské společnosti, bude-li mezi nimi svornost, pravý pokoj, dosáhnou svého cíle. Všichni víme, že svět je v trpkém postavení, že není tu ráje, ale trápení mnoho, vyplňuje se na nás všech slovo Kristovo: „Na světě budete míti soužení, avšak důvěřujte, já jsem přemohl svět.“ Jan 16, 33. Po příkladu světců a světic Božích vynasazme se ze všech sil uchovati si milost Boží, s ní zavítá do srdce našeho pravý pokoj, jakého svět nám dáti nemůže, čisté svědomí. Amen.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hru b ý. T. J. — Pokračování z ročníku 54.

Tato přijala ji též blahosklonně a nařídila kongregaci sv. obřadů, aby se jí zabývala a o ní radila. Krok biskupů polských, k jejichž prosbě připojilo se zároveň též římské arcibratrstvo Božského Srdce a biskupové španělští, neminul se tentokráte účinku; když kongregace znovu projednala žádost jejich, zněla odpověď její příznivě a dekretem ze dne 6. února 1765 povoleno biskupům polským a arcibratrstvu římskému, oč žádali, totiž mše „Miserebatur“ a hodinky ke cti nejsv. Srdce Páně, jež táž kongregace vydala již 11. května téhož roku.

O biskupech španělských a o jejich prosbách jmenovaný dekret se nezmiňuje; jim nedostalo se ještě tehdy onoho privilegia. Zavinili a překazili to ministři krále španělského. Ve Španělech totiž zuřila právě tehdy bouře proti Tovaryšstvu Ježíšovu, a královští ministři obávali se, že by splnění prosby španělského episkopátu a rozšíření zmíněné výsady i na země španělské mohlo jesuitům nějak přispěti na pomoc; proto Em. Rhoda, tehdejší vyslanec španělský u Vatikánu, všemožně se tomu bránil a docílil též toho, že při konečné poradě kongregace sv. obřadů a v dekretu nebylo vůbec bráno zřetele na prosbu španělských biskupů.

Arcibratrstvo římské a Poláci uvítali dekret ten s velikou radostí; vždyť splněna byla dávná touha a vřelé přání jejich. A v ostatních zemích vítali ctitelé božs. Srdce taktéž s radostí dekret ten; přinášel a budil v srdcích jejich naději, že výsada zvláštní mše a officia k Srdci Páně bude nyní snad brzy udělena i jim.

Tím byla slavnost nejsv. Srdce Pána Ježíše zcela autoritativně pojata do bohoslužby, liturgie církevní; tak bylo zaručeno zároveň trvání a zajištěna budoucnost pobožnosti. Dekretem tím bylo korunováno první století pobožnosti, kterou církvi své zjevil a pokornou řečlonicí z Paray-le-Monialu zavedl sám

Pán Ježíš a která mohla nyní již bez obavy a jakoby s požeňmáním matky-církve sv. nastoupiti další, velikou cestu po celém širém světě katolickém.

4. Od r. 1765 do r. 1856.

Dekretem ze dne 6. února 1765 povoleno bylo tedy zvláštní officium a mše „Miserebatur“ pouze biskupům polským a arcibratrstvu římskému; Řím však nikterak tím nemínil a nechtěl, jak se také záhy ukázalo, aby výsada ta byla vyhrazena jediné těmto dvěma žadatelům, aby zůstala omezena pouze na ně. Chtěl ji rozšířiti na všechny, kdož by o ni poprosili; nechtěl však prostě rozkazovati, aby nový svátek byl zaveden všude (jevilaf se tehdy v mnohých krajích a zemích snaha, aby byl počet svátků zmenšen a zjednodušen, nýbrž jen tam, kde by si toho lid nebo biskupové přáli.

A věřící lid a horliví jeho pastýři nedali na sebe dlouho čekatí. Již 10. června 1765, tedy měsíc po vydání hodinek a mše o božském Srdci, vyprosila si tutéž výsadu kongregace Navštívení Panny Marie. Brzy na to, 6. srpna téhož roku, na prosby duchovenstva římského rozšířena byla na celé věčné město.

Téhož roku konala se v Paříži všeobecná synoda duchovenstva francouzského za předsednictva Karla de la Roche-Aymon, arcibiskupa remešského a primasa francouzského. Zbožná královna francouzská Marie Charlotta Leszczyňská prosila při té příležitosti shromážděné biskupy, aby veřejná pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše a slavnost Srdce Páně se zvláštními, již povolenými hodinkami a mešním formulářem zavedena byla ve všech diecesích francouzských: Přítomní biskupové přijali návrh a prosbu své královny, oddané božskému Srdci, již tolik na tom záleželo, aby úcta k němu utěšeně se rozmáhala a šířila; těm pak

kteří se nesúčastnili pařížské synody, poslali nad to zvláštní list, v němž je vyzývali, aby následovali jejich příkladu. Po delší dobu poučovali též svěřený sobě lid v pastýřských listech o pobožnosti této, o velikých bohatých pokladech, skrytých v nejsv. Srdci Spa-

sitelově. Již před tím kvetla sice pobožnost naše ve Francii, v níž stála její kolébka; tímto krokem královny a episkopátu začíná tam však nová, skvělá doba nebývalého, netušeného rozkvětu jejího.

(Pokračování.)

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. B a u n a r d. — Z francouzského přeložil Boh. K y s e l ý. — Pokračování z roč. 54.

Oběť a odevzdánost. — Utrpení a láska.

Ejhle, veliký den nadchází! „Hle, vstupujeme do Jerusalema, praví Pán. Syn člověka bude vydán pohanům, odsouzen, bičován, ukřižován, ale třetího dne vstane z mrtvých.“ To bylo božské objetí utrpení. A evangelium poznamenává, že když to byl Ježíš vyslovil, dal se na cestu, tvář obrácenu k městu, kde měl být obětován, a kráčel první, předchází je své apoštoly. Byl to spěch lásky.

A hle, i pro nás odbila hodina, abychom přinesli svou oběť. Tělo naše je žertva, nemoci počíná jeho obětování: „Otče“, pravil Syn Boží, náš Vykupitel, „připravil jsi mi tělo k utrpení, hle, jdu, abych činil vůli tvou“. Nepůjdeme i my spojit utrpení své s bolestmi jeho?

Utrpení je dobré. Slovem tím zdraví je Coppée zrovna v nadpisu své knihy, v níž mu přikládá původ svého obrácení. Dobré je utrpení a nemoc, když počínají rozkládati tělo, počíná tak uvolňovati a rozžehati světlo ukryté v této hliněné nádobě. Dobré jest utrpení, když při tomto světle zřetelně nám ukazuje, jak nepatrná jest cena života, jak krátký je čas vzhledem k věčnosti. Dobré jest utrpení, když bylo jako chof vyvoleno Pánem, jenž cítěl umíti v krvavém jeho objetí. A odkud dostalo se mu tohoto kouzla, toho původu? A která podmaňující lahoda vábila Pána ke křižující kráse bolesti?

A m o r f e c i t, a m o r. Věru, jinak než láskou nelze vysvětliti, proč stává se kdo k bolesti téměř necitelným.

Hledali k vysvětlení toho mudrce, vím. Doba naše starala se o prostředek, kterak strašlivou tu krizi lehce překonati. Bude to prý dobrodiní, jež nazvali sladkým jménem euthanasie, chystajice, ba pozývajice smrt dokonce vábivou. Pečují už o to, aby ji oblažili nezhojitelně nemocné, kteří budou tak vykoupeni ze starých utrpení. Bude to vražda z něžného soucitu a blahého přesvědčení. Ale nevďěčné zákaznictvo se tomu vzpírá. A milá euthanasie nezjeví se očím lidským tak hned v celé té kráse a blahosti, která se zdá vězeti v tomto názvu plném úsměvu.

Hledali také přirozené vábivé stránky v utrpení. Ale to vše je od básníků vyhláno. V jednom divadelním kuse Schillerově ukazuje nám vystupující osoba smrt jako sladké a milostné děťátko růžové tváře, asi jako bůžek Amor, ale méně šálivé, jako zamlklého a ochotného genia, jenž podává rámě znavené duši poutníkově, jenž pomáhá mu stoupati po stupních času. Otvírá mu čarovný palác, kyne mu přátelsky a mizí. Ale nikoli, není tomu tak. Křesťanu, jako každému jinému je smrt agonii, chropěním, posledním vzlykem a znamená mu rakev, hrob, hrstku hlíny, prach, mrtvolu... Ale věřícímu je to kromě tohoto ponurého divadla ještě čímsi jiným: voláním,

jež lze slyšeti, je tu duše stoupající vzhůru, jsou tu ruce rozpjaty k uvitání, je tu Bůh, jenž se sklání a nás unáší do své blahé věčnosti . . . „Smrt je polibkem Božím.“

Ať tedy přijde nemoc vlekoucí za sebou neodvratnou smrt. Nepostavím se jí jako stoik se slovy: Bolesti, ty nejsi zlem! Přijmu ji jako poselkyni vůle Mistra, jenž je také otcem. Vzpomenu na ono Kredo bolesti, které v červenci 1836 napsal a poslal abbé Gerbet mladé vdově Alexandrině de la Feronnays, truchlící nad rakví milovaného chotě. Praví se tam:

„Věřím, že všechno stvoření na tom světě lká a pracuje, aby se mu zrodila věčnost. — Věřím, že nemáme tu místa trvalého a že jiného v budoucnosti hledáme. — Věřím, že všechny věci přispívají k dobru těm, kteří milují Boha. — Věřím, že rozsévají-li v slzách, žítí budou v radosti. — Věřím, že blahoslavení jsou, kdož v Pánu umírají. — Věřím, že naše strážně jsou pro nás závažny vzhledem ke slávě věčné. — Věřím, že tělo naše porušitelné musí se obléci v neporušitelnost, smrtelné v nesmrtelnost a že smrt bude pohlcena tímto vítězstvím. — Věřím, že osuší všechny slzy v očích spravedlivých, a že nebude

už smrti, ani zármutku ani vzdechů. A když celý tento první svět pomine, věřím, že uvidíme Boha tváří v tvář!“

Pravil jsem svému lékaři, aby mne jistě upozornil, jakmile uvidí, že přišel čas, abych svou obět přinesl, neboť chci, aby to byla skutečně obět. Četl jsem, že za hrůzovlády dostalo se kterémus knězi angerskému milosti a cti, že směl jíti na popraviště ve svém kněžském oděvu. A tam před lešením, když položil nohu na první stupeň, pravil, oči k nebi: *Introibo ad altare Dei* — vstoupím k oltáři Božímu, načež vystupoval po stupních ke krvavému tomu oltáři. Kněz ten jmenoval se Noël Pinot, farář v Louroux; bylo to 21. ledna 1794 v Angersu na náměstí. Tato obět života je také jako poslední mše. Má své posvátné obřady, své *Kyrie eleison*, své *Gloria*, své *Credo*. Potom už následuje *offertorium*, obětování sebe v utrpení, o němž bych si chtěl s tebou, bratře, promluvit. Nebo lépe, chtěl bych ti ukázat vzory zbožného a odevzdaného utrpení znamenitých služebníků a služebnic Božích našeho věku: **Utrpení a láska.** (Pokrač.)

* * *

Užívání času.

Od Jarolma Pavlíka.

Zas je jeden rok u konce! To je hrůza, jak ten čas utíká! mnohý tyto dny si zavzdechne. Ba opravdu, je hrůza, jak ten čas na zemi utíká a jak rychle může býti člověk se životem svým hotov. Zimničně, bez oddechu, ať bdíme nebo spíme, pracujeme nebo odpočíváme, ať na to myslíme nebo ne, pospíchá čas a my s ním k věčnosti, již stojíme každou minutu blíže. Až na věčnosti čas se zastaví, tam není žádného času více, a žádné roky se nepočítají. Užívejme

tedy času, dokud je nám popřán. Mnczí lidé nev. si s časem rady, Mají dlouhou chvíli, musí si čas ukrátiti obyčejně zábavou. Život náš je krátký dost, menší polovičku zabere z něho spánek; a my měli bychom si ještě čas ukracovati? Drahocný čas, jenž více platí než peníze a ve-zdejší statky? Povídají: „Čas jsou peníze“. Čas je ještě více, čas má cenu věčnosti.

Tažme se tedy: Jak jsme použili času v roce uplynulém? Jak ho chcete

v novém roce použití? Užívali jsme dobře drahocenného času? Teď jsme zas starší o jeden rok; stojíme blíže u svého cíle? Nenarodili jsme se, abychom jedli a pili, spali a se bavili, a potom zhynuli jako zvíře. Jsme narozeni k cíli vznešenému, jsme zrozeni pro Boha a pro sebe samy, abychom jednou šťastni byli. Dosažení cíle toho nezávisí od dlouhé řady let, ale od dobrého použití času, jenž je nám darován. Povinnosti své věrně konajíce, máme zachrániti svou duši, abychom se jednou z toho radovali, že jsme se narodili.

Mnozí lidé jsou tak pilní a pracovití, že si k plnění náboženských povinností žádného času nevezmou. Bývají sice často napomínáni na kazatelnicích, ve zpovědnici, v dobrých knihách, hlasem svědomí, aby se modlili, do kostela chodili, častěji svátosti přijímali, zbožné skutky konali; ach, odpovídají, nemám času. I školsní děti se vymlouvají, když se náboženství neučili. Neměl jsem času! Takovým pravím: „Marto, Marto, mnoho práce si dáváš a staráš se o velmi mnohé věci; jedno jenom jst potřebí, zachrániti svou duši.“ K vyplnění náboženských povinností musíme si vzít čas. Aby se nikdo nevymlo uval, zavedl Pán Bůh den odpočinku. Tělo má od práce odpočívati, aby duše mohla pracovati pro nebe. Časné záležitosti mají odpočívati, abychom se mohli s věčnými věcmi zabývati.

Tiž lidé, kteří si k spasení duše žádného času nevezmou, mají času dost, oddati se pozemským rozkošem. Mnohý křesťan nemá v neděli času, aby šel do kostela. A podivno, zajít do hospody, má čas; ba on v ní sedí až přes čas a nepříjde v patřičný čas domů. K výletům, zábavným cestám, balům, a věnečkům, k hraní v karty a k toulání se má čas; pro Pána Boha nemá žádného času. Při zábavě je čas krátký, při modlitbě dlouhý. Murnost nad murností, volám se Šalomounem. Co má člověk z toho, když v samé rozkoši a radosti svůj život stráví? Bude se z toho těšiti

v hodině smrti? Bude tomu rád, že tak mnoho užil? Jistě ne! Běda vám, hrozí Spasitel, kteří se teď smějete, neboť budete plakati.

Používejme času! Pracujme pokud je den; neboť přijde noc, v níž nikdo více pracovati nebude. Mnozí křesťané vezmou si ke všemu čas, ale ne v dobrém, nýbrž ve špatném smyslu. Odkládají všechno na pozdější čas, ačkoliv přísloví praví: „Co můžeš vykonati dnes, neodkládej na zítřek. Ještě je čas, praví tací lidé. Jak často přijdou na služby Boží! Mají málo času? Ach ne, času dost; ale ta bezstarostnost: Ještě přijdu včas, ještě je daleko do svatého Ducha! Nejsmutnější však je, čekají-li lidé s pokáním až na s ará lé a. Ba, mnohý křesťan stojí již jednou nohou v hrobě, a myslí si přece: Ještě je čas! Žije dále ve hříších svých, až přijde smrt. Tato však přijde možná tak rychle a nenadále, že člověk nenajde již času k pokání.

Ještě je čas! Dlužníci nechají si rádi čas k placení dluhů. Napřed myslí na sebe a nedopustí, aby jim co chybělo; věřitele, jenž jim v nouzi pomohl, kupce, jenž jim dal zboží na úvěr, řemeslníka, jenž jim čekal s placením, chlácholí, že zaplatí v pozdější čas, jak jim bude možno. Každý hříšník je dlužníkem u Pána Boha. Ale jak si počíná tak mnohý hříšník? On praví: „Ty milý Pánbičku, počkej ještě trochu! Já jistě chci jedinkrát jiný život započítí, ale zřepdu mám to a ono k obstarání. Nejpěknější čas použije pro sebe, s náboženským životem čeká, na pokání přý ještě dost času.

V jednom domě, čteme v knihách královských, žily jednou dvě ženské; jedna z nich vzala své dítě s sebou do postele, a udušila je ve spaní; aby nebyla bez dětí, ukradla té druhé její dítě, když ta spala, a podložila jí své mrtvé dítě. Později strhla se mezi nimi velká hádka o živé dítě, které patří, až věc přišla před krále. Co udělal moudrý ten král, Šalomoun totiž? Poručil, aby donesli meč,

živé dítě rozpoliti a každé matce dáti polovičku. Vlastní matka dala se do pláče a nářku, kdežto druhá stála na usmrcení dítěte. A proč? Protože ta nevlastní matka neměla žádné přirozené lásky k dítěti jako matka pravá. — Dítětem tím můžeme vyrozumívati čas. Bůh chce, abychom ho užívali pro něj bez zkrácení; ale ďábel hlasuje rád pro rozdělení mluvě: „Nechť se čas rozdělí! Daruj mi jen čas přítomný, a Bohu budoucí; mně jaro tvého mládí, Bohu stáří.“ Ó, kdybychom byli srozu měni s takovým dělením, neměli bychom žádné lásky k Bohu a musili se obávat, že Pán Bůh opozděné pokání více nepřijme. Vezme rychle mec a život ukrátí, spíše než člověk začal činiti pokání.

Milí čtenáři, važme si času! Cifry a ruky na hodinách jsou obyčejně zlaté; to znamená, že má čas velikou cenu. Od použití času nám zde na zemi krátce odměřeného závisí celá

věčnost. Nezneužívejme času Bohu zasvěceného; v našem denním pořádku ať neschází čas k vykonání náboženských povinností. Nepravme: Ještě je čas! Co je nám konati, vykonejme brzo! Ještě tento rok započneme Bohu horlivě sloužiti.

Když byl Jakub v domě Labanově dlouhý čas sloužil, řekl sám u sebe: Co mám z toho, když po celý svůj život namáhám se pro Labana a zapomínám starati se o svou vlastní rodinu? Je po právu, abych se jednou staral o svůj dům, řekl k Labanovi; proto tě prosím, abys mne propustil v pokoji. Tak mluvil Jakub a chystal se na cestu do své vlasti. Jednejme podobně. Řekněme sami sobě: Dosud jsem sloužil nevěreckému světu, a jakou odměnu jsem dostal za to? Mzdu hřichu, Je tedy po právu, abych vystoupil ze služby světa, hřichu se odvěkl a přede vším ostatním dal přednost spáse své duše.

Obrázky z katolických misí.

Podává Maximilian Weinberger.

Z misijního života P. Theodora Dieckmanna, misionáře v Jižní Indii.

Honba na mou červenou vlněnou houni.

Bylo to v dědině Dogiparti. Když se byla dobrá polovice obyvatelů dala zapsati za čekatela křtu sv., vystoupil jeden ze starešin a ptal se: „Muži Boží, kde se máme k vyučování shromažďovati? Kde miníš postaviti si „saparam“, t. j. chýši na ochranu proti vedru a dešti?“ To byla choulostivá otázka. Nemohl jsem na ni dáti ihned odpověď, neboť v celé dědině nebylo prázdného místa. Dědina byla totiž ze tří stran obrostlá pichlavým kaktem, kterým nemohl projiti ani člověk ani zvíře. Na čtvrté straně pak bylo žitné pole, kde jsem ovšem také nemohl svůj stan postaviti. Na vymitění kaktu bylo však mnohem více

peněz třeba, nežli bylo v mé tobolce.

Po dlouhém domlouvání ukázal jeden z přítomných mužů na svou hnojnicí, která svými výpary otravovala okolí, a pravil: „Muži Boží! Já ti jámu ponechám. Dáš-li ji zpola zasypat pískem, postačí ti na tvůj saparam úplně.“ Přijal jsem nabídku s radostí. Obtížná otázka stavebního místa byla tak šťastně rozluštěna. Sedl jsem si tedy a napsal na vládu žádost, abych si mohl potřebné stavivo zaplatiti a pak odvésti.

Za 14 dní byly přípravné práce skončeny a stavba mohla začíti. Časně z rána dostavil jsem se tedy na staveniště a poslal jsem několik mužů

pro stavivo. O dvou hodinách odpoledne vrátili se s těžkým břemenem nadobro spoceni. Sotva se však usadili k obědu, zmizela všechna únava a s každým soustem kaše rostlo jejich nadšení pro stavbu. O 3 hodinách dali se do práce a ještě před západem slunce byl saparam dostavěn. Ostatně nebylo ani třeba nějakého zvláštního umění, aby takový barák byl zbudován. Asi deset tyčí silných jako ruka, zarazí se do země a na ně položí se střecha, t. j. bambusové tyčky a na tyto palmové lupeny a chrastí; to je všecko.

Když byla chatrč hotova, přišla celá ves, aby zázračnou stavbu obdivovala. Přišel dědeček, cpíraje se o hůl, přišla babička s dítětem na ruce, dostavila se i mládež, která ani v Indii nesmí scházeti, kdekoli se něco pohne. Mladí i staří jásali a křepčili radostí, chodili tam a ven a okolo a říkali: „Jak krásný, jak nádherný to saparam! Nyní nás nebude ani slunce, ani déšť obtěžovat! Jak příjemno je pod chladivou střechou, jak jemná vůně čerstvého listí!“ Tak a podobně mluvili všichni. Z vypůjčených dveří a čtyř kolků postavil jsem oltář, a bych příštího rána složil tam první mši sv. a Ježíška v tomto chlévě uhostil. Ale stalo se jinak.

Již po polední pozoroval jsem, že se v povětří připravuje změna. Komáři, moskyty a mravenci, kteří všichni jsou dobrými proroky větrnými, byli po celý den neobyčejně rozčileni a dotěrní. Když byli za nastávající tmy dělníci a diváci se vzdálili, doufali jsme, totiž můj kuchař, poháněč volů a moje maličkost, že v novém saparmu nalezneme odpočinek a klid toužebně očekávaný. Ale běda, jaký veselý nárudek se tu byl již usadil! Zdálo se, jakoby všichni komáři a jiná podobná havěť si byla v našem saparmu dala dostaveníčko.

Za poklekné zrovna hudby obležovali nás, bzučíce a pískající, a majíce bezpochyby zvláštní zálibu v evropské krvi, dali se nemilosrdně do mne, kousali, píchali a štípali. že jsem se div

nezbáznil. Jmenovitě malinké zelené mušky dorážely na mne tak, že jsem měl pocit, jakoby mne šlehaly kopřivami. Marně jsem se bránil ze všech sil. Ježto bylo úplně bezvětří a vzduch byl nad pomyslení horký, byl jsem jako v ohni. Moji společníci byli, jak se zdálo, proti kousavému kmyzu necitelní, neboť brzy usnuli. Šťastní lidé!

O ro hodinách objevily se na obloze šedočerné mraky a v dáli ozývalo se příšerné dunění hromu. Brzy na to začal váti podezřelý větérek, který sbíral horká zrnka písková a do nejskrytějších koutů zanašel. Ačkoli jsem seděl za stěnou, měl jsem za chvílku plný nos a plná ústa jemného prachu a tak jsem proti své vůli dostal zadarmo celou dávku „zubního prášku“. Větérek byl čím dál tím silnější a proměnil se posléze v prudký víchor. Velké, těžké kapky začaly dopadat na zemi a brzy zhoustly tak, že se zdálo, jakoby déšť padal z plného vědra. Hrom stíhal hrom a jako ohniví hadové mihaly se blesky vzduchem.

Ubohý saparam! Větrnem zmítán dal se do pohybu, třísl se, sténal a kroutil a ohýbal se na všechny strany. Najednou se opřel oň vítr vší silou — a střecha tatam! Za střechou rozlétly se i stěny, palmové lupeny litaly vzduchem jako noční mýry a jak jsem za nepřetržitého blýskání pozorovati mohl, dopadaly do kaktové ohrady anebo do potoka, který se byl na blízku utvořil. Takové bambusové tyčky vzdorovaly větru jen okamžik, za chvílku nezbyla na střeše ani jedna.

Moji dva srdnatí společníci lajce a nadávající vlezli pod vůz, já jsem vylezl nahoru. Avšak o nějaké ochranné proti nepohodě nemohlo ani tam býti řeči, ale tonoucí chytá se i stěbla. Moji spolutrpitele zachytili několik palmových lupenů a postrkali je mezi kola, aby aspoň proti nejprudšímu lijáku byli chráněni. Já jsem se o totéž pokusil s mou pěknou červenou houní, rozeprnul jsem ji přes otvor a uvázal čtyry cípy motouzem. A tím

právě začalo mé vlastní dobrodružství své osudné noci

Houně vzpírala se nátlaku větru jenom několik minut; škubala a trhala sebou, až se konečně utrhla a uletěla doprostřed kaktu, kde zůstala viseti. Běželo o to, jak ji dostat odtud? Bylo mi líto, ponechat ji jejímu osudu. Bylať mi věrným společníkem v tak mnohých případech misijního života. Vzpomněl jsem si, jak mnoho let mi věrně sloužila, se mnou radost i žalost sdílela, mne proti dešti a vedru slunečnímu, proti zimě a jiným ne pohodám chránila, jak často mi byla v noci vítaným lůžkem, při službách Božích oltářním kobercem, baldachýnem a oltářní okrasou. A nyní měl jsem tohoto osvědčeného přítele nechat na holičkách a nepokusiti se o jeho zachránění? Nikoliv, takového nevděku jsem nebyl schopen. Nerozmysleje se tedy a nedbaje bouře a větru seskočil jsem s vozu a pustil se za milou houní. Visela ještě škubajíc sebou na kaktu, nejbližší náraz větru mohl ji odnésti navždy. Snuhl jsem se opatrně, vztáhl ruku po nejbližším cípu a myslil jsem, že mám již vyhráno, když znenadání v blátě a vodě nohy mi ujely. Báč! V nejbližším okamžiku ležel jsem, jak jsem byl dlouhý, uprostřed pichlavého kaktu.

Jak jsem se z kaktu ven dostal, nemohu podnes říci. Vím jenom, že jsem po nějakém čase opět stál na nohou, odbojnou houni za sebou táhl a mým společníkům pod vozem hodil, řka: „Uvažte ji pevně za konec anebo položte na ni kamení, aby zase neuletěla, dokud se od bodláků neočistí, nemohu jí potřebovati.“ Avšak i já jsem byl jich pln. Zabodaly se mně do těla a nejmenší pohyb působil mi nevýslovné bolesti. S bídou vrátil jsem se do vozu, ale na klid a spánek nebylo pomýšlení. Nemohl jsem ani seděti ani ležeti. Schoulil jsem se tedy do kouta a jal jsem se vytahovati bodláky, jichž bylo na sta. Některé se zlomily, jiné vnikly při operaci ještě hlouběji do masa.

Ano, ano — myslil jsem si potichu — to je ta poesie misionářského života!

Za dne sluneční úpal, večer krvežíznivý hmyz a v noci potopa a lože na bodláci. Věčný zápas na život a na smrt je naším osudem. Ale naše heslo zní: Nikdy neklesati na mysl i nevěšeti hlavy! Na zevnější úspěchu, na štěstí při našich pracích nezáleží, ten jest u Boha, ale na zmužlosti a vytrvalosti, na dobré vůli a odevzdanosti do vůle Boží.

Tak jsem čekal do rána. Byl jsem tak ztuhlý a tělo bylo oteklé, že jsem si sám nemohl pomoci. Požádal jsem tedy svých společníků, aby mi pomohli. Za jejich přispění svlekl jsem svůj mokrý a bodláky prošíkovaný oděv a zaměnil za jiný. Konečně požádal jsem našich křesťanů, aby stavivo do všech uhlů světa rozmetené posbírali a z něho vybrali, co by ještě bylo ku potřebě a co by bylo nutno nahraditi jiným. Po několika nedělích stál tu saparám nový.

Osud Svaté země.

Pro nás katolické křesťany má zajisté Svatá země nezměrnou důležitost a my s úzkostlivým zájmem čekáme, jaký bude konečný její osud. Bohužel podnes nemůžeme říci, bude-li tento osud pro nás katolíky příznivý.

Konference evropských diplomatů ustanovila zříditi v Palestině „národní domov“ pro židy. Co tedy anglický státník Balfour ve svém listě ze dne 8. listopadu m. r. baronu Rotschildovi slíbil, má se stát skutkem. Zatím spravuje Svatou zemi Anglie jménem Spolku národů. Dne 1. července r. 1920. převzal správu žid Sir Herbert Samuel jako anglický vrchní komisař. O otázkách náboženských a takových, které se týkají posvátných míst, nerozhoduje však místní vláda, ale právo to bylo přiknuto zvláštnímu soudnímu dvoru a jako poslední instanci Svazu národů. Všem náboženským vyznáním je zaručena úplná svoboda. Práv arabského obyvatelstva má býti přísně šetřeno a židovské přistěhovalectví má se v přiměřených mezích udržovati.

Arabské obyvatelstvo, křesťani i mohamedáni, netají se svým zklamá-

ním a rozhořčením. Vnucuje se mu panství nepatrné židovské menšiny a ono se proto obává právem, že bude židovskými přistěhovalci do pozadí zatlačeno. V roce 1918 bylo v zemi 538.800 mohamedánů, 80.000 křesťanů a 82.000 židů. Dle odhadu anglických znalců mohla by uživit nanejvýš ještě milion obyvatelů, ale Zionisté, t. j. židé, výslovného národního smýšlení, míní tam nastěhovat židů několik milionů. Následek toho byl by ten, že by ostatní obyvatelstvo bylo úplně ze země vytlačeno. A skutečně sotva že bylo po válce příměří uzavřeno, vplížili se židé znenáhla na úřednická místa při dráze, poště a policii a mnoho schudlých rodin z jejich domů a vůbec majetku vytlačili. Židovské výbory v Evropě a jinde sbírají velké obnosy pro své chudobné souvěrce a vystěhovalce. Katolickým misionářům se přichod do Sv. země ztěžuje, kdežto přistěhovatelství židovské se všemožně podporuje.

Křesťané a mohamedáni podávají si ruce proti cizímu vetřelci, který je chce oloupiti o jejich domov. V Damasku konal se sjezd obyvatelstva nežidovského za předsednictví krále syrského Faissala, po válce od Arabů proti vůli dohody zvoleného a účastníci jeho zahájili ihned ostrý boj proti odtržení Palestiny od Syrie a proti židům. Bylo od té doby už dosti krvavých srážek. Arabský lid cítí, že je ke zdoluhavému umírání odsouzen, nechce však umřít dobrovolně.

Také se stanoviska katolického jest nový stav věcí v Palestině k politování. Pod panstvím židovským bude křesťanský vliv mizeti a mezi křesťanskými vyznáními bude katolické, které dosud bylo na prvním místě, protestantismem, podporovaným Anglií, do pozadí zatlačeno. Jak se proslýchá, snaží se protestanté navázati bližší styky s řeckými a ruskými rozkolníky a snad nalézají u nich porozumění a vzájemnou protilásku. Přes to doufejme, že se nás katolíků ujme Prozřetelnost a patřičné místo ve Svaté zemi nám zajistí.

Mučedníci v dětském věku.

Není třeba vraceti se do minulých století, chceme-li spatřiti mučedníky, kteří v dětském věku pro Krista Pána krev svou prolévali. Také ve století 19. a 20. nalézáme v Koreji, Annamu, Africe a Číně mezi nevinnými dítkami tisíce mučedníků.

Šestiletý Josef.

Bylo to r. 1874, když v Annamu v jižní Asii zuřilo kruté pronásledování. V jediné křesťanské osadě Dag-vieru, kde žilo asi 500 obyvatelů, bylo víc než sto mužů, žen a dětí pro víru usmrceno. Mezi těmi, kteří na smrt byli vedeni, byla také matka se svým jediným šestiletým synkem Josefem. Neobyčejně krásné dítě vzbudilo pozornost pohanských úředníků, jižto popravu řídili. Opět a opět naléhali na matku, aby jim chlapce ponechala, že bude přijat za vlastního a že se mu dobře povede. Místo odpovědi vzala matka malého Josefa do náruče a pravila jako kdysi sv. Felicita: „Není-liž pravda, mé dítě, ty půjdeš raději se mnou na smrt a do nebe.“ A hošík objal matku svými ručkama a pravil: „Maminko, já tě neopustím! Chci s tebou umřít a jít do nebe.“ V nejbližším okamžiku dostala matka na hlavu ránu mečem a krví zbrocena padla i s dítětem na zem. Rána kopím poranila hošíka na noze a druhý úder mečem dopadl na jeho tvář a převal mu obě oči. Katané se domnívali, že jsou oba mrtvi a nechali je bez vědomí v jejich krvi ležeti. Po delším čase přišli oba k sobě a doplžili se na bezpečné místo.

To bylo v květnu r. 1874. V listopadu téhož roku našla matka útlek v ženském klášteře a Josef v sirotčinci biskupa Ganthiera v jižním Tonkinu. Mladistvý vyznavač oslepl nadobro a na tváři měl širokou jizvu. Přes to vyvázl životem a žije možná podnes.

Z čínské sirotčince.

V bývalé německé dálné osadě — Fang-ce, v území Jižního Šantungu —

píše misijní sestra Symforiána — otevřely jsme sirotčinec, jehož účelem bylo ujímati se pohozených dětí a jiných nešťastníků, pro něž nemá pohán ani srdce, ani pomoci. Poznenáhlu přidružily se k tomu i jiné ústavy: škola pro katechistky, útulna pro stařeňy atd., takže naše misijní stanice stala se kvetoucím misijním střediskem, okolo něhož povstal věnec nových obcí křesťanských.

Na konci léta vypukla v jedrotilivých okresech cholera a považíme-li, že Číňané čítoty si nehledí a ochranné prostředky proti nákaze jsou nedostatečné anebo docela žádné, zuřila nemoc strašným způsobem. Většinou trvala nemoc jenom den, někdy i méně. Náhla a častá úmrtí naplňovala ubohý lid strachem a úzkostí. Téměř každého rána vycházely naše sestry po dvou do kraje choleroou zatíženého, podobajice se pilným žnečkám, které vzácné snopy pro stodolu nebeskou sbírají. Košík s léky otvíral jim všechny dveře a srdce. Nicméně hlavním lékem v oněch dnech byla křestní voda, „lék proti smrtelné horečce“, jak ji pohané nazývají.

U vchodu do dědiny oznamuje se příchod cizích lékařek zvonečkem. Pláčící matky, nesoucí své umírající miláčky v náručí, spěchají sem, plny naděje . . . Bohužel! Zde žádný lék už nepomůže; zde může pomoci jen voda proti smrtelné horečce, t. j. voda křestní a proto sestry křtí jedno dítě po druhém, aby aspoň pro nebe je zachránily.

Po stranách silnice leží neotesané čínské rakve. „Kdo to umřel?“ táží se sestry. „Moje matka a moji dva bratři,“ zní odpověď. „Má žena a tři syni,“ praví jiný. A třetí: „Má sestra a má švakrová.“ — „Stonaly dlouho?“ — „Věra ještě večereli a dnes jsou mrtvi.“ — „Jsou ještě nemocní v dědině?“, ptají se sestry hrobníka. „Běžte a podívejte se samy,“ praví tento chladně, „já mám co dělat s mrtvými.“

Od dědiny blíží se stařenka. Sotva stojí na nohou. „Pojďte do mé chatrče,“

prosí úpěnlivě, „a zachraňte, co se ještě zachrániti dá. Vidíte tamhle naproti ty čtyry rakve? To je můj syn, to je můj muž, to je můj švagr, to je jeho žena. Všichni jsou mrtvi! Já sama jsem strašnou tu nemoc přestála. Nikoho nebylo v domě, kdo by mně byl podal hlt studené vody. Lezouc po zemi, vlekla jsem se od nemocného k nemocnému a nyní jsou mrtvi všichni, až na mou snachu, která však také umírá. O, pojdte a zachraňte aspoň tuto!“

Přicházíme do chatrče. Je to místnost hrozně zanešvařená. Na zemi leží mladá žena, majíc modré pysky, hluboko zapadlé oči a sténá bolestně. Dle pohanského obyčeje jest již oblečena ve své pestré roucho sváteční a připravena na cestu do věčnosti. Na štěstí má ještě jako většina na cholerau nemocných, plné vědomí. Běží nyní o to, tak jí duši na cestu do věčnosti připravit. Krčíme se tedy k zemi a snažíme se nejdůležitější pravdy našeho svatého náboženství jí vštípit. Nemocná má bolestné křeče, ale přes to naslouchá našemu vyučování pozorně, neboť milost Boží působí s námi. Po malé hodině přijímá křest svatý a brzy na to ulétá duše její v roucho nevinnosti na lepší onen svět.

Když jsme se večer chystaly k odchodu, volá na nás jakýs výrostek: „Tamhle v té chatrči leží mrtvé dítě, ale dýchá ještě trochu!“ Rychle tam! Otec, svou čtyřletou dcerušku v náručí, přichází nám na prahu vstříc. Jak něžné to dítě! Vyndávám láhev s divotvornou vodou a pravím, zatím co voda stéká s hlavy: „Teresie, křtím tě ve jménu Otce i Syna i Ducha, svatého.“ Pokřtěná otvírá očka, poslední to záblesk prchajícího života. „Ona žije, ona žije!“ volají, zasnouce okolostojící. „Mami, mami!“ zašeptala ještě umírajíc a dušička její odletěla do nebes.

V jiné dědině našly naše sestry celou řadu umírajících dětí u cesty. Dle pohanské pověry nesmí malé děti umřítí uvnitř domu, nemá-li ce-

lou rodinu stihnouti neštěstí. Proto dal přednosta obce všechny nemocné děti vynést ven na cestu a tam vedle sebe položit. Sestry vyňaly rychle láhev se svícenou vodou, aby všechny pokřtily, ale jakýsi muž volal na ně: „Ale vždyť to jsou děti, ty přece nemají žádné duše. Jděte raději do domů! Tam leží bezmála všichni lidé nemocní. Celá osada je nakažena!“ Toho dne bylo pokřtěno 23 dítek a mnoho dospělých.

Často bylo nám však s různými těžkostmi a překážkami bojovati. Nedůvěra a pověrečné předsadky zavíraly nám cestu. Mimo jiné má v očích Číňanů život dítěte, zvláště děvčat, malou cenu. Slzy vstupovaly mi do očí, kdykoliv jsem viděla, která tyto ubohé bytosti v některém temném koutku chatrče živoří a hynou. Když jsme se nabízely, že je budeme ošetrovati, řeklo se nám: „Jenom je nechte, vždyť jsou to děvčata!“

Jednou navštívili jsme dům, kde, jak s námi bylo sděleno, měli nemocného hochu. Byly jsme přijaty dosti chladně. Slyšela jsem ubohé dítě sténati, nesměla jsem však k jeho lůžku se přiblížit. Prosila jsem Boha u sebe za tuto nevinnou duši. Zatím rozprávěl se hovor mezi námi a domácími ženami, které byly patrně Evropany zblízka ještě nikdy neviděly. Jejich počáteční ostýchavost ustoupila brzy zvědavosti. Dávaly nám všelijaké žertovné otázky, byly víc

a více důvěrný a jaly se i náš cizozemský oděv bedlivě prohlížeti. Na jednou zpozorovaly mé dle jejich čínského názoru veliké nohy.¹⁾ Následoval všeobecný úžas a obdiv. Zatím však, co oči a jazyky všech mými „velkými“ nohama se zabývaly, připlížila se má čínská společnice k nemocnému dítěti a pokřtila ho.

Tak šťastny nebyly jsme však vždy. Jedenkrát slyšely jsme zase o nemocném dítěti a chtěly jsme je také pro nebe zachrániti. „Přicházíte už pozdě“, pravila nám sousedka, „včera večer jeho matka vynesla je z dědiny. Bylo ještě živo a sténalo.“ Pospíšily jsme na označené místo. Pozdě. Smečka psů nás předešla. Nalezly jsme pouze prázdnou slaměnou ošatku a kolem krvavé cary. A tak to bývalo pravidelně u každé dědiny. Všude prázdné ošatky a krvavé zbytky, děsné to stopy surové pověry!

Tak to chodilo ode dne ke dni, po několik neděl. Přes všechny trampoty na zaprášených cestách, za žhavého vedra v ctrávených chatrčích, zůstaly všechny naše sestry zdravý. Těch mnoho set zachráněných andlíků drželo patrně ochrannou ruku nad námi a našim misijním ústavem. Avšak oni budou zajisté vděčně přimlouvati se i za ty, jižto svou almužnou naši působnost v misiích podporují.

¹⁾ Číňanky zkomolují zámyslně své nohy, aby byly menší.

Oktáva za sjednocení.

Svatý Otec Benedikt XV. vyzval 25. února 1916 křesťanstvo, aby konalo „Oktávu za sjednocení“. Po tomto vyzvání přijalo protestantský světový kongres v Ženevě tuto oktávu a protestantská i pravoslavná církev se rozhodla konati ji od 18. do 25. ledna. S touto pobožností jsou spo-

jeny plnomocné odpustky za obyčejných podmínek (sv. zpověď, sv. přijímání a modlitba na úmysl sv. Otce). Modlitba předeepsaná pro „Oktávu za sjednocení“ zní:

Antif. (Jan XVII. 21.): Aby všichni jedno byli jako Ty, Otče, ve mně a já v Tobě, tak aby i oni v nás jedno

byli; aby uvěřil svět, že Ty mne poslal.

V. Já pravím tobě, že jsi Petr.

R. A na té skále vzdělám Církev svou.

Modlitba: Pane Ježíši Kriste, jenž jsi řekl apoštolům svým: Pokoj vám zůstavuji, pokoj svůj dávám vám; nehleď na své hříchy, ale na víru své Církve a rač ji podle vůle své upokojiti a sjednotiti. Jenž žiješ a kraluješ Bůh pro všechny věky věkův. Amen.

Denní úmysly pro Oktávu:

18./I. Návrat zbloudilých oveček v jedno stádo Petrovo.

19./I. Spojení slovanských a ostatních východních rozkolníků s Římem.

20./I. Odstranění rozkolu v Anglii.

21./I. Návrat evangeliků a všech

protestantů evropských do lůna pravé Církve.

22./I. Spojení všech amerických křesťanů se stolcem Petrovým.

23./I. Návrat odpadlých nevěrných katolíků

24./I. Obrácení jinověrců (Mohamedánů, Židů)

25./I. Obrácení pohanů (misie).

Když protestanté a pravoslavní Oktávu za sjednocení přijali, čím více musíme my katolíci v těch dnech prositi Boha za jedno Království boží na zemi! Nebudiz ani jediného katolíka, který by se zdráhal spojití svou prosbu s těmi tisíci křesťanů, kteří budou od 18. do 25. ledna 1921 svorně vzývati milosrdného Boha. J. H.

M. T.:

VZDECH.

Kéž bych mohla tam zaletět,
kde nic více nebolí —
mít jen hbitost vlaštovičky,
perutě mít sokolí.

Na ty světy v azur jasný
v noci září hvězdami,
za dne hraje slunka svitom
jako vlnka s vlnkami.

Pak bych chtěla s jasné výše
zařívát se dolů v svět,
shlédnout jeho lačné krásy
jeho stínu zapomnět!

Různé zprávy.

Vánoce. A zvony zvoní, světla svítí — o vánoce, o vánoce... tak končí básník J. Vrchlický jednu báseň svou, v níž opěvuje vánoce. A z těch slov mimovolně cítíme jakýs smutek básníkův, jakoby náfek nad něčím sice krásným, — ale už zašlým! A podobným smutkem musí býti naplněno naše srdce i za nynějších dob, pakliže si připomeneme, jak mnoho lidí ztratilo smysl pro vánoce v tom

krásném, křesťanském významu! Pro ně nemají vánoce už žádného jiného významu, než že jest to příležitost ku dávání dáreků! Že vánoce nám přivádějí na paměť narození Páně, že vánoce znamenají pro nás počátek mravní obnovy, počátek kultury, na to se dnes zapomíná. A není ani divu! Pakliže se dnes veřejně promlouvá, že božský Spasitel ani nežil, pakliže se dnes všeobecně jeví snaha po od-

křesťanění školy, při čemž s rafinovanou snahou mají čísti odloučiti od Ježíška, pak jest samozřejmo, že se vrací znova duch pohanský, který nemá smyslu pro krásné, a dojemné slavnosti křesťanské. Bohužel však, že s odkřesťanováním a odvracením se od Ježíška odkřesťanují se i naše mravy, a my klesáme ustavičně hlouběji, a nebude to dlouho trvati a budou u nás takové poměry, jaké byly kdysi ve zbahnělém, pohanském Římě. Či není už naše rodina rozvrácena možností rozloučení a nových sňatků, nejsou dokorán ctevíeny bráhy nemravnosti, nešíří se všude požitkářství, úplatnost a krádeže? Lid pak jest bez citu a tak poklesl, že i přes mrtvoly bližního kráčí ku svému cíli! — Vánoce, svátky lásky, již šíří božské dítko, Bůh Láska v jesličkách. O spěchejme k němu, jako ti prostí, chudí pastýři! Učme se od něho víře, důvěře i lásce, prosíme, aby to dítko zavítalo do srdcí našich, než i do srdcí všech ostatních, zejména i do všech chatek našeho národa, a přineslo jemu tu tolik želanou obnovu mluví! — Jiný nám ji přinést nemůže! O pracujme, by v národě našem se znova zrodil Kristus!

Hrozná ovoce protináboženského štvání. „Hlas Lidu“ 31. prosince 1919 píše: „O vánočních svátcích, když byla sloužena v Rudolfově u Č. Budějovic jitřní, dopustilo se několik vojáků se zpustlými ženštinami na kůru chrámovém takových nestydatostí, že činy jejich se dají srovnati jen se skutky sodomských a gomorských. Trestní vyšetřování je zavedeno. Čtyři vojáci a dvě ženštiny byli zatčeni. O výsledku vyšetřování neopomeneme referovati. Neuvěřitelný tento případ jest ovocem soustavného protináboženského běsnění. Otřásáme-li se nad mravní zpustlostí dotyčných vojáků, co máme souditi o těchto ženách? Ubohý národ, který má takové syny a dcery!“ — Dodáváme, že také na zbožném Slovensku natopili naši vojáci mnoho pohoršení.

Zpustlost dnešní doby lépe nemůže

se poznati než z fakta, že, jak oznamuje „Národní Politika“ z 1. ledna, bylo na Moravě a ve Slezsku vykradeno za minulý rok na 300 kostelů, naposled v Kunovicích a Moravičanech. A jak bude teprve vypadat ta naše společnost, až se vyhodí ze školy kříž a modlitba? Kam to spějeme?

Pravda o protizhidských pogromech v Polsku. Zvláštní komise, jmenovaná americkým sekretářem vnitra Lansingem, jela, když židé v Americe dělali veliký rámus stran pogromů a vraždění, do Polska, aby vše vyšetřila. S vyšetřováním počala ve Varšavě 18. července 1918 a navštívila místa, kde dle zpráv do Ameriky došlých se pogromy staly. Nyai pak podává výsledky svého pečlivého vyšetřování. Práví, že polský lid je nevinen. Výtřžnosti nebyly připraveny, nýbrž byly jen výsledkem místního rozhovření a byly jen tuze nepatrné. Ani za řeč to nestojí. Počet všech obětí páčí se na 252; příčina jich bylo jednak, že židé byli viněni z bolševictví a lid se bál, aby ho k nim nezavlekli, a dále že všichni mluví německým dialektem. Tedy nebyli pronásledováni jako židé, nýbrž z příčin jiných. O nějakém pronásledování židů jako židů tedy nemůže býti vůbec řeči. A počet je tak směšně nepatrný, zvláště povážili se, že to stalo se v době rozčilení, v době válečné, že se mnozí nyní diví té opovržlivosti židů, která celou Ameriku pobouřila, jako by na milionech židů dělo se hrozná krveprolévání. Nedá se to ani srovnati s masakry, jichž se dopouštěli na křesťanech bolševici, ani s tím, co zakusili ubozí Arménové. Kdyby bylo v Rusku zavražděno pro viru 252 katolíků, nikdo by nebyl v Americe ani pípl, ano ještě by se psalo, jak se státní přeměna hladce provedla, že vyžádala jen 252 obětí. Ale že to bylo 252 židů, kteří byli obviněni ne pro svou víru, ale pro zamýšlení státní změny, zavádění bolševismu, od oceánu k oceánu se hýbe celou Amerikou. — Zprávu tuto čteme v českém listě clevelandském.

Hlídka literární.

Kázání a homilie na neděle a svátky církevního roku. Napsal theol. a fil. Dr. Josef Kupka, kanovník a býv. prof. pastorálky. Vyšel sešit I. Cena 3 K. Tiskem a nákladem Občanské tiskárny v Brně. — Jeden kněz z král.-hradecké diecese píše: Mohu konstatovati, že tak krásných kazatelských perel posud jsem nečetl, ač mám velkou sbírku kázání německých, českých a francouzských. Jest zde vše jednotno, tak průhledně a pochopitelně slohem nehledaným a

opravdu populárním podáno a přitom neobyčejná hloubka myšlenek. Každého musí uchvátiti na první již pohled úvodní kázání o církevním roce a pak celý adventní cyklus a při tom memorování těchto homilií je tak snadné, — stačí zachytiti jen centrální myšlenky z celku a ostatní se snadno již vybaví. Opravdu okrasa české homiletické literatury — mistrovské dílo kazatelské. Budu se opravdu těšiti na další sešity. — Sešit II. vyjde koncem tohoto měsíce.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyměním, za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ochranu katolických zemí a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otcě! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: **Hajme svou víru a náboženství.**

Úmysl v únoru 1921: **Náboženství ve školách.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Hájení katolických zemí proti šíření se protestantismu. (Hlavní úmysl.) — Koleda. (Báseň.) — Katolík skutkem. — U jeslí. (Báseň.) — Proč se stal Bůh dítětem? — Milost vám a pokoj od Boha! — Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně. — Stáří čili životem vzhůru. — Užívání času. — Obrázky z katol. misii. — Oktáva za sjednocení. — Vzdech. (Báseň.) — Různé zprávy. — Hlídka literární. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LV.

BRNO, 1. ÚNOR 1921.

ČÍSLO 2.

Když sčítám všechny práce, kroky, jež pro mne Ježíš vykonal, když uvážím, jak žití roky jen lásce moji věnoval, dík Jemu: Srdce Spasitele i já chci pro Tebe pracovat, jen Tobě dát své srdce celé, rád za Tebe i umírat.

Náboženství ve škole.

(Hlavní úmysl.)

Díky největšími povinni jsme Pánu Ježíši, že nám s nebe přinesl své učení, nejdrahocenější poklad, světlo ozařující temnosti ducha lidského. Učení toto ukazuje nám jednu bezpečnou cestu k vlasti nebeské. Učení toto jest pramenem života, z něhož jedině pravá ctnost a zbožnost vytryskuje a ke všemu dobrému síly a chuti dodává. Náboženství Kristovo jest zdrojem útěchy a statečnosti ve všech okolnostech života. Co dovede člověka potěšiti a posilniti, když doléhá naň všeliké neštěstí? Co potěšuje zarmouceného, co posiluje klesajícího? Co naplňuje srdce jeho láskou k Bohu a k vlasti, že schopen jest i největší obět přinést? Náboženství je to. Náboženství je ta perla, pro kterou člověk vše obětoval, aby ji získal. Náboženství jest počátkem blaha veškerého lidu, je základem blaha a spásy naší nadějně mládeže. A proto je potřebí, aby mládež hned v útlém mládí byla ve sv. náboženství cvičena, čím dále tím více seznámena s pravdami víry naší a učila se ctnostem křesťanským. Velmi krásně pravil kdysi biskup Ketteler: „Vyučuji-li se dívky náboženství Kristovu, podáváme jim chléb, který Ježíš Kristus s nebes, z lůna Otce svého, snesl na tento svět. Vyučuji-li se jiným předmětům, poskytuje se jim pokrm, jaký z této

zemi byl vyšel. V tom spočívá pravý poměr našeho svatého náboženství k ostatním předmětům učebným. Sv. pravdám učiti, mládež nábožensky vésti je tedy nejsv. povinností rodičů a učitelů ve škole. Obzvláště je toho potřebí nyní a to v naší vlasti. Bez náboženství nezachrání se pokolení lidské před záhubou, ani žádný národ a utone v nevěře a bezbožnosti. Bohužel, že se vyskytli nepřátelé kříže Kristova, jimž kříž sv., modlitba a cvičení náboženská překáží v šíření nevěry a nového pohanství. Ale co bude pak z mládeže jak obecných tak středních škol? Jaký to bude národ? Již to vidíme a cítíme, kam vede učení bez náboženství. Místo zbožnosti šíří se bezbožnost, místo lásky nenávisť, místo čistoty nemravnost, místo poslušnosti neposlušnost a vzpoura proti zákonům Božím i lidským, majetek a život již není jistý, není svědomí, jen sobectví bezměrné; touha po bohatství a požitcích světských a přece veliká nespokojenost. Lidé ztratili viru v Boha a proto bloudí v temnostech bludů a hříchů. Vraťte se k Bohu, dejte náboženství místo, které mu po právu Božím a lidském v rodině a ve škole patří a pak můžeme doufat v lepší budoucnost. Kdo lidem bere náboženství, jest jeho největší nepřítel. Proto všichni k Bohu

zpět, dítky, rodiče, učitelé a všichni ostatní spějme k láskyplnému srdci Ježíšovu, které nás kající přijme zase a roznlíí sv. lásku v srdcích našich.

Všecku pravdu, všecko dobro, všecku krásu, život, vše v Bohu najdeš, dosáhna ho a s ním nekonečný ples.

Mudroslov.

Marie Tesařova:

ŽIVOT.

Co život jest? Je tajů sině
v níž plno samých záhad zříš,
až spočíneš kdy's v Božím klíně,
pak taje jeho pochopíš.

A stezka žití mnohdy vratká,
jen stěží dojdeš jeho cíl — —
ač doba žití je tak krátká,
než co v ní trpkých míváš chvil.

Na nitce slabé život visí,
jak snadnince se přetrhne,
a život — jako tráva mizí,
nás v nicotu pak uvrhne.

Jen tělo však — a duši naši
se věčný život otvírá,
za hrobem vzácný květ ten raší
a naděje ho zalívá.

Nuž nezapomeň, duše drahá,
že v nebi budeš věčně žít,
že teprv tam ten život blaha,
zde o štěstí jen můžeš snít!

Arcibiskup Dr. Antonín Cyrill Stojan.

Na ošiřelý stolec arcibiskupský jmenován sv. Otcem Benediktem XV. v poslední konsistoři miláček lidu moravského i všeho duchovenstva Dr. Ant. Cyrill Stojan, apoštolský kněz podle Srdce Páně. Všichni kněží i laikové mu toho z celé duše přejí, protože se na vlivných místech jako poslanec i nyní jako senátor všech vřele ujímal a všem bez rozdílu stran pomáhal. Proto jej lid náš nazývá „naším tatičkem“. Všichni katolíci i nekatolíci, všichni jej milují pro jeho milou, slovanskou povahu a dobrosrdečnost. On jediný se nyní hodi za nástupce sv. Methoděje, apoštola Slovanů jako největší slovanský missionář. Jako kněz působil horlivě na rozšíření království Božího v národě našem, ale též u všech Slovanů ve Vídni, na Rýně, v Hamburku, v Brně a v Macedonii. Vřak jeho citění a smýšlení bylo a je čistě

cirkevní, vlastenecké a slovanské. Jeho ideou bylo a je sjednocení všeho Slovanstva v ideí cyrillo-methodějské, sblížení všech slovanských národů v církvi katolické. Za tou příčinou založen jeho přičiněním Apoštolát sv. Cyrilla a Methoděje pod ochranou blah. Panny Marie, jimž se sv. víra naše šíří a upevňuje nejen u nás Čechoslovanů, ale i v jiných zemích slovanských podporou misii, duchovních cvičení, krásnými slavnostmi na Velehradě i na sv. Hostýně, o jejichž zvelebení má nově jmenovaný arcibiskup neocenitelné zásluhy. Jest až ku podivu, jak stačil časem a silou duše i těla ke všem těm pracím, které pro blaho církve a vlasti vykonal. Požehnání Boží provázelo všechny jeho kroky. A proto Bůh zehnej a dlouho nám zachovej miláčka lidu i kněžstva Dra Ant. Cyrilla Stojana, nového arcibiskupa olomouckého!

Arcibiskup Dr. Antonín Cyrill Stojan.

Katolík skutkem.

O. Gabriel Pálau. T. J — Jan Tagliaferro.

XVIII. Mnoho prospívá spojití se jinými k práci.

1. Kdo praví, že hájí čistoty mé nauky, ať dá pozor, aby lehkověrně nebral upřímnosti mé věci.

2. Kdo užívá zlých prostředků pro dobro mé církve, věz, že se stává mým nejhorším nepřítelem.

3. Kdo bojuje jinou zbraní než zbraní spravedlnosti a poctivosti, ať se táže sebe sama, je-li svatým čili hlupcem.

4. Kdo nade vším se pohoršuje a u jiných vidí samé chyby, ať dobře uváží, jde-li sám cestou přímou a ať zpytuje svoje svědomí.

5. Lépe málo podnikati a pracovati vytrvale, než podnikati mnoho věcí a nechávati je nedokončené.

6. Lépe přiložiti ruce k dílu, jež není úplně dokonalé, než dumati o dokonalém a nic nedělat.

7. Lépe Mi slouží, kdo v horlivosti a s pokojným srdcem s jinými spojuje

se k práci, než ten, kdo těžce sténaje mozolí se sám.

8. Zřídla a znamení milostí, jimiž jsou svaté svátosti, jsou největší společné prostředky mé církve.

9. Kdyby učeníci moji, žijící ve světě, chtěli býti vždy křesťany!

10. Nic není více společného, jak moje náboženství; nic není tak jednotlivé a životní, jak organismus, jehož jsem hlavou.

11. Zjednotil jsem své apoštoly, zjednotil jsem své učeníky, zjednotil jsem muže i ženy. Chudé spojil jsem s bohatými, učené s prostými, velké s malými, otroky se svobodnými, pohany s obrácenými židy.

12. Já jsem cesta pravého pokroku. Já jsem pravda, jež osvěcuje každý zdravý rozum. Já jsem život, jenž dává život pravdivý i lidský i společenský i nadpřirozený.

13. Já jsem přišel, abych dal hojnost života i vzkříšení jak duším tak i tělům.

14. Ve mně pravá osvěta národů, ale já jsem cesta do nebe i pro poustevníky.

15. Je-li kde pořádek, mým jest dílem; je-li nepořádek, jest dílem lidí nebo nepřítelů lidského pokolení.

16. Kde je pravda ve vědách, kde záhady rozluštěny a výpočty jsou pevné, kde kvete láska mezi lidmi a v státech panuje pokoj a ctnost, Mým dílem je všechno a všechno to poznané v pravdě bude svědectvím Mé pravdě a slávy.

17. Všeliké dobro, jež se odtrhuje od dobra nejvyššího aneb se proti

němu staví jako dobro nejvyšší, jest dobrem zdánlivým a zlem ve skutečnosti a samo v sobě nosí zárodek své záhuby, pád jeho přinese slávu Mé spravedlnosti a skutky jeho nevědomosti obmyjí se v slzách na tůň Mého milosrdenství.

18. Jak politování hodni jsou katolíci, kteří nehodí se ani do kláštera, ani do poustevny, ani k životu společnému ve světě, ani k životu v společnosti pod páskou lásky!

19. Společnou jest obět mše svaté a tolik křesťanů neumí ji obcovati společně a spojití se s knězem, jenž v jejich jménu přináší Otci obět neposkvrněnou.

20. Společná modlitba je „Otče náš“, a ti, kteří jsou Mými syny, modlí se ji v jednotě srdečné.

21. Společné jest svaté přijímání Těla mého a křesťané neumějí ke stolu mému přistupovati společně a v jednotě ducha.

22. Společné jest obcování svatých i plné síly pro ty, kteří bojují v mé církvi a křesťané se nezmohou na důvěru v moc bratrské svornosti a v přímluvu svých bratří.

23. Já jsem spojil lidi s Otcem svým a zemí s nebem a syny Adamovy s mou milostí; nenávidím zlobu a nepořádek hříchu, jenž rozrývá věčný svazek jednoty a ničí mezi lidmi štěstí pravého bratrství.

24. Já jsem vás vyvolil za učeníky; Já jsem vás nazval přátely a bratry; Já jsem vás přijal za syny a kde je sláva příslušná těm jménům a kde jsou skutky hodné tak velkých názvů?

(P. d.)

Věčné světlo.

Napsal Jarolím Pavlík.

Ve starověku a středověku zabývali se mnozí učenci astrologií nebo hádáním z hvězd. Domnívali se, že hvězdy mají jakýsi vliv na osudy člověka. Tomu tak není; hádání z hvězd je odrudou pověry, a ta je zapovězena. Jinak se to má s hvězdou, kterou vi-

děli mudrci. Neměla sice vlivu na osudy lidské, ale přece mnoho znamenala; ohlašovala mudrcům narození Vykupitele. Už prorokem Balámem byla předpověděna: Ejhle, hvězda vstává z Jakoba a žezlo vstává v Izraeli. Vedla mudrce až k místu, kde bylo božské

Dítě; nad místem, kde byl Ježíš, zůstala státi.

I nám ukazuje hvězda místo, kde je Ježíš. Jakou miním hvězdu? Věčné světlo před svatostánkem. Na to světlo jsme tak zvykli, že bychom ho neradi pohřešovali; a kde nehoří, protože je tam tabernákl prázdný, zdá se nám, jako kdyby něco chybělo. Je jakási prázdnota v takovém kostele. Kde však věčné světlo hoří, tam je v kostele útulno; nejsme sami; víme, že jen Pán Ježíš též tu s námi.

Cirkví je přísně přikázáno, aby před velebnou Svátostí věčné světlo hořelo. Velebná Svátost nesmí nikdy býti beze světla. Nese-li se v průvodě, rožnou se lampy a svíce; nese-li se k nemocnému, zažne se lucerna a v jizbě nemocného dvě svíce. Bylo by hříchem, kdybychom vědomě nejsvětější Svátost nechali beze světla.

Už v starém zákoně bylo věčné světlo v obyčeji. Ve svatostánku, později v chrámě, stál sedmiramenný svícen, umělými liliemi ozdobený, na něm sedm lamp naplněných čistým olejem. Podle příkazu Božího dal Mojžíš zhotoviti krásný svícen neboli kandelábr z těžkého zlata práce přemělé, jenž vážil asi cent a měl cenu 150.000 K. Příkaz synům israelským, řekl Hospodin Mojžíšovi, aby ti donesli nejčistšího oleje z oliv, aby lampa stále hořela ve stánku, svědectví před oponou. Aron a synové jeho nechť ji připraví, aby hořela až do rána před Hospodinem. To ať je věčnou bohoslužbou synů israelských pro budoucí pokolení. V třetí knize Mojžíšově opakuje se ten předpis, zde však je řeč o více lampách. I na obětním oltáři bylo kněžím stálý oheň udržovati. Oheň na oltáři, přikázal Bůh, ať stále hoří. To jest věčný oheň, jenž nikdy nemá vyhasnouti.

Když měli býti židé do zajetí odvedeni, vzali, jak druhá kniha makabejská vypravuje, kněží, kteří právě tenkrát službu konali, svatý oheň s oltáře a skryli jej v jednom údolí, kde byla hluboká, vody prázdná studna, tak tajně, že místo to zůstalo ostatním

neznámo. Když uplynulo mnoho let, zalíbilo se králi perskému dáti židům svobodu a poslati je s Nehemiášem do své vlasti. Chrám a bohoslužba měly zase býti vzkříseny. Nehemiáš poslal vnuky oněch kněží, kteří tenkrát svatý oheň uschovali, jej hledat, těm bylo totiž místo ono známo. Nenašli však žádného ohně, nýbrž trochu bahnitě vody. Nehemiáš jim poručil jí načerpati a donésti a obětní oltář jí pokropiti. Když se tak stalo a právě slunce, dosud za mraky ukryté, zasvítilo, vzhál se na oltáři sám od sebe veliký oheň, tak že se všichni tomu divili. Nehemiáš pomodlil se slavnou modlitbou — v písmě svatém je zaznamenána, a kněží zpívali chvalozpěvy, dokud se obět neztrávila. Jakmile se strávila, poručil Nehemiáš ostatek té bahnitě vody vylíti na ony velké kameny, jež v rozích oltáře stály; tu se podruhé roznil mocný plamen, jež však světlo z oltáře vycházející strávilo. O tom zázraku dověděl se i perský král a nechal svatyni postaviti na místě, kde byl věčný oheň uschován.

Sedmiramenný kandelábr, jehož lampy stále svítily, a oltářní oheň, jenž nesměl vyhasnouti, byly předobrazem věčného světla. Co nám praví věčné světlo, co znamená? Slavná básnička německá Cordula Peregrina napsala svazek básní a dala mu nápis: Co nám vypravuje věčné světlo? O něm věru vypravuje mnoho.

Ono nám hlásá, že je zde Pán Bůh, ono je odznakem jeho přítomnosti; věčné světlo poukazuje na věčného Boha. Ježíš Kristus je pravým světlem, jež osvícuje každého člověka přicházejícího na tento svět. „Lucerna ejus est Agnus“ — jeho svíce je Beránek, podotýká svatý Jan o městě nebeském. A co prorokoval Isaías? Čtete epištolu na Zjevení Páně: Povstaň, osvěť se, Jerusaleme, neboť se blíží tvé světlo, a sláva Hospodinova vzhází nad tebou. Neboť hle, tma pokrývá zemi a mrákota národy; ale nad tebou vychází Hospodin a jeho velebnost ukazuje se v tobě. Národové kráčejí v tvém světle a králové v lesku, jenž

vzešel nad tebou. Toto proroctví se již vyplnilo, a vyplňuje se stále, dokud jsou pohané na světě, jejichž prvotiny tři mudrci, jdouce za podivnou hvězdou, právě a věčné světlo vyhledali. V mrákotách, ve tmách bludů chodí pohané; ale křesťanští národové chodí ve světle evandělia. Modleme se za obrácení pohanů, nevěrců a jinověrců, aby je Pán Bůh osvětlil, aby však i oni osvětliti se dali a do církve vstoupili.

Ve věčné lampě hoří jemný olej. Jméno tvoje je jako vylitý olej, dí Boží nevěsta. I církev se tak modlí ve svátek jména Ježíšova. Olej svítí, sílí a hojí. Totéž koná i Spasitel v tabernákle. Mírní a hojí rány zlé žádostivosti, rány bolesti na nás doléhajících, rány hříchů; on nás sílí v boji proti pokušením, k trpělivému snášení všech protivenství. Jděte tedy k němu, když vás něco tlačí, když se vám zle daří, zajděte si pro útěchu, pomoc a posilu. Olej je tučný. Tuk zde znamená plnost požehnání a milosti, jež Svátost oltářní v sobě uschovává. Nejvíce milosti dostává se nám při mši svaté; ctihodný P. Martin Kochem, jenž vydal knihu o mši svaté, vypočítává v ní 77 vcelijakých milostí, užitek a prospěchů pro časný a věčný život, jež nám z oběti mše svaté plynou. Mocná pohutka, mši svaté často obcovati. Než i svaté požehnání je nám k velkému užtku; už pouhá přítomnost Pána Ježíše v tabernákle je pro nás velikým dobrodiním. Mnohé tresty by nás stihly, mnoho statků bychom postrádali, kdybychom Pána Ježíše neměli společníkem. A co mám teprv říci o svatém přijímání! Ze svatého přijímání máme největší užitek! Ono nás spojuje s Kristem, rozmnožuje posvěcující milost, zjednává nám mnoho milostí skutkových; zbavuje nás všedních hříchů, zachraňuje před smrtelnými, zhlazuje časné tresty; je nám konečně rukojemstvím slavného zmrtyvýchstání a budoucí oslavy. „Zjednává mir tvým končinám a sytí tebe tukem obilí“, modlí se církev se žalnistou v officiu Božitélovém. „Hospodin buď pamětliv tvé oběti, a žertva tvoje buď tučnou“,

to jest hojnou, oplývající, milostinosnou. „Krmil je tukem obilí a medem skalním je sytil“. Samé výrazy, poukazující na plnost milostí ve Svátosti oltářní.

Světlo věčné lampy, obyčejně červené — rubínového neb červeného skla se k němu obyčejně používá — pamatuje nás na nejsvětější Srdce Ježíšovo, jež láskou pro nás plane ve svaté Eucharistii. Láska ta nikdy nehasne, hoří neustále, nejsvětější Srdce Ježíšovo je živou lampou zde v tabernákle a vzhůru na nebi. Kéž by i naše srdce hořela láskou k Ježíši, kéž bychom horovali pro Ježíše, kde se jedná o jeho zájmy. Udržujme oheň lásky k Bohu ve svém srdci svatým přijímáním, návštěvami velebné Svátosti a modlitbou. Věčná lampa před svatostánkem af je odznakem nejenom lásky Spasitelovy k nám, ale i naší lásky k Spasiteli. Není nám možno stále dliti v kostele. Jsme-li doma nebo jdeme-li po práci, tak je tu aspoň lampa jako zástupce našeho srdce, jemu vypravujíc, jak jej máme rádi.

Jinověrci nemají žádného věčného světla ve svých chrámech, i žádné Svátosti; proto jsou politování hodni. V pašijový týden odstraní se velebná Svátost na několik hodin s hlavního oltáře, a věčné světlo se zahasne. Ach, jak je prázdné v kostele! Jak jsme rádi, když při ceremoniích na Bílou sobotu opět se zažne věčná lampa a při vzkříšení velebná Svátost na hlavní oltář se přenesne! Jaké je to dobrodiní, mít Pána Ježíše na blízku, pocítiti bychom teprv, kdyby nám bylo žiti mezi protestanty. O budme rádi, on je uprostřed nás, patří k naší obci, je občanem, čestným občanem naší obce v nejlepším slova smyslu; on má nejpěknější dům v osadě. Dobře tak, vždyť je naším Pánem. Věříme, že je pravý Bůh, náš Vykupitel, náš Spasitel; věčné světlo dává svědectví o naší víře. My doufáme v něho a spoléháme na jeho dobrotu a pomoc. Nechť zuří bouře, nechť ječí moře náruživostí, Ježíš je u nás jako u učeníků na lodi; pod jeho ochranou jsme za-

bezpečeni. Věčné světlo budiž tlumoč-
níkem naší naděje. Vytrváme-li u víře,
naději a lásky k Pánu Ježíši, ne-
cháme-li si věčným světlem cestu k němu
ukázat jako mudrci hvězdou, kterou

viděli na východě, blaženě zemřeme;
potom nám bude v nebi věčné světlo
svítiti, jakž to zemřelým přejeme, když
se modlíme: Věčný odpočinek dej jim,
ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí.

K úmrtí P. Ignáce Němce,

faráře a ředitele Mariánské Družiny v Kvasících.

Zatlačte mu oči shlaslé,
v pokoji by sladce spal!
Kříž mu vložte v spjaté dlaně
s růžencem, ježž zulíbal!
Na srdce ať klenot tisknou
ruce v posled skřížené!
věnec immortelek viňte
kolem hlavy studené!

Údy těla zesnulého
přidějte v alby běl,
aby v rouše sněhobílém
v říši blaha přístup měl!
Jemu bílá barva sluší,
uměl beze skvrny žít,
čistou zachoval si duši
jako trpytné hvězdy svít.

Poutnikova bedra spněte
posvěceným cingulem,
neboť na cestu se chystá
dalekým to za cílem.
Jeho údy olej ztužil
na pout svatou nejdelší,
v hostii se s knězem sdružil
Průvodce všech nejlepší.

Ruku zdobte manipulem,
doba potu minula,
slza též se nezaleskne
jež se s oka řinula,
manipul jen v odznak bude,
že již dílo dokonat
Bohem sobě uložené,
kdy pot, slzy proléval.

K Bohu vůni kadidlovou
z čisté ruky vysílal,
oděn ctností kněze hodnou,
denně obět uchystal;
proto na šij vložte štolu,
v ornátě ať zazáří,
aby důstojně již vkročil,
k nadhvězdnému oltáři.

Světla rozžehňte vůkol,
noc ať se mu změní v den;
neboť k světlu viry znal se,
světlem věčným odměněn.
Kalich nad rakvi ať září,
jehož denně okusil,
následoval v bolu Mistra,
ježž On v Getsemaně pil.

Triumfální průvod strojte
bojovníku Kristovu;
skvělý kříž za pomník vztyčte
jemu čerstvém na hrobu.
Ustaňte však smutné hrany,
ztiš se nářek, pláč a žel!
Neumřel on, žije dále,
jen si pro odměnu šel!

Zasejte tu schránu tlicí
v pole svaté, ale tak,
aby ovce dřímající
lehce čítal jeho zrak;
aby v den, kdy z mrtvých vstane,
všechny kolem sebe zřel,
všechny přived v ovčín Páně,
by mu nikdo nechyběl.

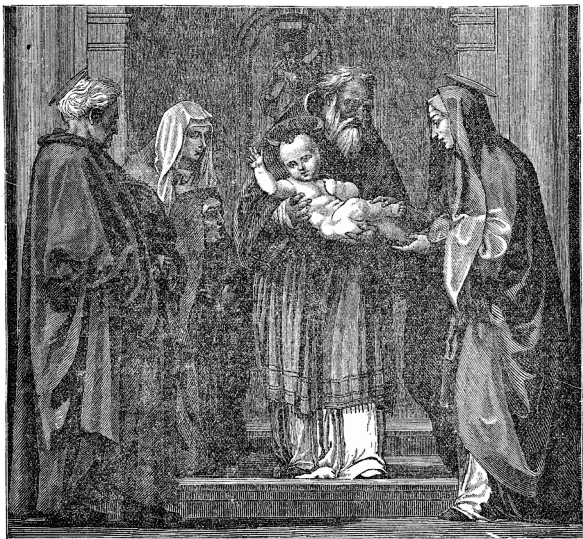

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý. T. J.

I v jiných zemích ujímali se jí biskupové a horlivě ji rozšiřovali a zvelebovali. Zvláštní zmínky z nich zasluhuje jmenovitě sv. Alfons z Liguori, zakladatel kongregace Nejsvětějšího Vykupitele čili Redemptoristův, jenž byl od

a prosil snažně, by směl slavnost božského Srdce slaviti tak, jak to sv. kongregace povolila Polákům a arcibiskupství římskému. Žádosti jeho bylo vyhověno; asi téhož roku ještě slavil svátek ten ve své katedrále s neoby-

Obětování Pána Ježíše ve chrámě.

r. 1762. biskupem svatoagathským v Neapoli. Tento světec uctíval nejsv. Srdce svého božského Mistra a následoval věrně jeho ctnosti; již roku 1758. vydal spis „Devítidenní pobožnost k nejsv. Srdci Páně“. Když pak kongregace sv. obřadů vydala sedm let na to památný onen dekret, tu radoval se z něho upřímně. Ihned obrátil se do Říma

čejnou okázalostí po devět dní, sám denně kázal a snažil se přesvědčivými i tklivými slovy roznititi v srdcích svých věřících velikou úctu a lásku k Srdci Páně, jež nás tolik miluje a milovalo. Příkladů takových následovaly brzy téměř všechny duchovní řády mužské i ženské a dosáhly snadno toho, že dekret z r. 1765. rozšířen byl i na ně,

taktéž přechytlí diecese různých zemí
závodily v tom, by se jim dostalo též
výsady. Řím nyní již nečinil praždných

Tyto veliké pokroky, tento utěšený
rozkvět pobožnosti, jež upřímnou radostí
plnilo srdce každého cítěle božského

Pobožnost.

obtíží, nýbrž ochotně a rád vycházel
všem takovým prosbám vstříc. Odmítal
pouze a nehodlal ještě nikterak — z dů-
vodu asi výše uvedeného — splnití žá-
dosti těch, kteří prosili, aby svátek bož-
ského Srdce Páně zaveden byl právo-
platně v celé církvi, jak o to žádala na
př. 1769. královna Marie Karolina pa-
peže Klementa XIII.

Srdce, naplňovaly její nepřátele novou
nenávistí proti ní. Byli to předně opět
jansenisté, kteří vidouce, jak dekret z
r. 1765. pobožnosti prospěl, ji povzněl
a jak začíná rozkvétati jako nikdy před
tím, roznítili znovu velkou bouři proti
ní. Zkomolili smysl zmíněného dekretu,
který špatně ve svůj prospěch vykládali,
čímž se jim podařilo mnoho nezkuše-

ných oklamati. Snažili se též všemožně odstranit slavnost nejsv. Srdce Páně; a dosáhli skutečně toho, že někteří biskupové, zejména italsí, vyškrtli ji z diecesního kalendáře. Kde se jim však nepodařilo získati biskupů na svou stranu, tam obraceli se na civilní, státní a obecní úřady, jež buď z jejich návodu nebo z vlastního popudu přísně zakazovaly farářům slavit jmenovaný svátek.¹⁾ Přivrženci a stoupenci rozvášněné a temné sekty jansenistické osře brojili též proti spisům, pojednávajícím o pobožnosti a zakázali prodávati obrazy Srdce Páně. Jako jejich předchůdci v minulých desetiletích chtěli i oni nyní dosíci toho, aby se věřící znenáhla pobožnosti odcizili a tak zapomněli na nevystihlou lásku Spasitele svého, aby o ní tolik neuvažovali a ji si tak nevážili, jak je k tomu vedla pobožnost k jeho b. Srdci. Chtěli, aby se tím způsobem stali opět vlažnými, aby pozbyli horlivosti v dobrých skutcích a nábožných cvičeních, hlavně však měli v úmyslu odvrátiti je od přijímání sv. svátostí. Od r. 1773. měli nový důvod, aby pobožnost všemožně pronásledovali a potlačovali. Roku toho bylo totiž zrušeno Tovaryšstvo Ježíšovo, jež až do té doby vykonalo zajisté velmi mnoho pro naši pobožnost; rozšířilof je všude, kamkoliv jen přišlo, a velmi ji zvelebilo. Zrušení jeho uvítali s povděkem jako všichni jeho nepřátelé. Brzy však vznikla v nich domněnka, jež se rychle rozšířila u nepřátel Tovaryšstva Jež., že členové zrušeného nenáviděného řádu skrývají se nyní za nenáviděnou pobožnost k Srdci Páně; i obávali se, aby se neshromáždili a nesloučili pod praporem b. Srdce, a proto v boji proti pobožnosti naší neochabovali, ale pokračovali se vši bezohlednosti a vášnivostí.

V boji tom ruku v ruce s jansenismem

¹⁾ Některé příklady uvádí P. Jan Sygánski T. J. I. c., str. 30.

postupoval josefinismus a racionalismus. Jed jansenismu rozšířil se hlavně nevěreckým tiskem v této době i v jiných zemích, jmenovitě v Itálii a v Rakousku. Na vídeňském dvoře vychovávali za Marie Teresie jansenisté mladí arciknížata. Odtud si lehce vysvětlíme reformy císaře Josefa a jeho nové zákonodárství, jež v církvi vidělo jen jakousi instituci státní, státu ve všem podřízenou; biskupové, faráři, semináře, církevní zákony, obřady a pobožnosti, především však církevní statky a majetek atd., to vše mělo býti podřízeno státu, to vše mělo býti za josefinského zákonodárství, jež vyrostlo a zbudováno bylo na bludných zásadách jansenismu a francouzského osvícenství, pod ochranou a kontrolou státní. Uctě k nejladšímu Srdci Pána Ježíše se tu ovšem nemohlo dobře věsti. Josef II. nazval ji absurdní a fantastickou pobožností a zrušil všechna bratrstva božského Srdce. Jeho ochotní úředníci byli mu při tom výtečně nápomocni; obrazy b. Srdce odstraňovali všude, kde na ně přišli, a vyhazovali z kostelů. Ti, kdo se přes to ujímali pobožnosti, kdož rozšiřovali buď obrázky nebo knihy v Srdci Páně, byli žalářováni nebo trestáni velikou pokutou peněžitou. Tak na př. vídeňský kanovník Patr. Fast byl za to odsouzen k žaláři na deset dní a k pokutě 100 zl.; zbožný a horlivý kněz Max. Hell, exjesuita a slovatný matematik a astronom dvorní, za týž přečin byl trestán pokutou 500 zl. Bolestně se nás dotýká, čteme-li, že se tu našli i kněží, kteří si tropili posměch z úcty k Srdci Páně a z jeho ctitelů, jež nazývali po způsobu francouzských a italských přátel srdcaři, alacoquisty, kafarnaity a j. Ano i někteří biskupové ji nenáviděli a vystupovali proti ní. Tak na př. hr. Ant. Colloredo, arcibiskup olomoucký, okružním listem, ježž 26. února 1783 poslal kleru moravskému a slezskému, prohlásil všechny odpustky, jež sv. Stolicе udělila bratrstvům božského Srdce, za zrušený. (P. d.)

Do Babylonu či do Jerusalema?

Poutní úvaha. Napsal Ignát Z h a n ě l.

Vždy měla by nám všem, kteří se staráme o spásu své duše, tanouti na mysl otázka: kam vede tvá cesta? kráčíš po pravé cestě? dovede tě do Babylonu? do města, kdež se svět raduje a žije v rozkoších, radostech? Či kráčíš po cestě do Jerusalema, na svatou horu Si-
onskou, do chrámu, v němž vládne a panuje náš Bůh, Ježíš Kristus? Otázku tuto, kam jdeme, kam přijdeme po smrti, měli bychom si předkládati v našich úvahách a rozjímáních hlavně nyní v době svatopostní.

1. Cesta do Babylonu. Cestou k Babylonu vyznáváme cestu, o níž praví náš božský Mistr: „Široká jest brána a prostranná cesta, která vede k zahynutí a mnoho jest těch, kteří vcházejí skrze ni.“ Mat. 7, 13. Touto cestou krácejí, kdož milují hřích a vykonávají, co se Bohu nelíbí.

Ježíš Kristus uzdravil mezi jinými také člověka, který byl třicet osm let nemocen a čekal u rybníku při bravní bráně u Jerusalema na pohnutí vody. Protože vždy jini před ním, když se hnula voda, do ní vstoupili, nemohl dosáhnouti takto svého zdraví; Ježíš smloval se nad ním a uzdravil ho. Později našel ho ve chrámě a řekl mu: „Hle, učiněn jsi zdrav, již více nehřeš!“ Jan 5, 14. Vštípme si hluboce ve svou paměť toto důležité slovo: **Nehřeš více!** Jistý kněz rozjímal jednou o tomto slově a pravil sám k sobě: Kéž bych mohl tak pozdvihnouti svého hlasu, aby byl slyšán po celém světě; staral bych se, aby toto slovo hluboce se vepsalo v srdce všech lidí, aby byli ochotni raději tisíckrát smrt trpěti, než ještě jednou těžce zhřešiti proti milému Bohu a Pánu našemu.

Písmo užívá mnohdy drastických srovnání, což činí také, když líčí cestu hříšníka, krácejícího po cestě vedoucí do Babylonu, k bujným rozkoším. Srovnává ho s volem, kterého vedou

k zabítí, s bujným beranem, který kráčí jako blázen, ač „je tažen do okovů“ je „jako pták, který pospíchá k osidlu a neví, že jde o jeho život“. Příslovi 7, 22, 23. Vůl, beran domnívají se dle tohoto výroku Pisma, že je vedou na bujnou pastvu, ale vedou je na jatky k zabítí. Podobně zpozdíle jedná hříšník, který se nevaruje příležitosti k hříchu, ale ještě je vyhledává.

Když židé kráčeli pouští z Egypta do zaslíbené, svaté země, dal se pohnouti velkými dary krále moabského Baláka, prorok Balaam, že po králově žádosti chtěl prokleti národ židovský, což mu však již dříve Bůh zakázal. Osedlal oslici, sedl na ni a jel splnit žádost královu. Ale na cestě postavil se proti němu anděl s taseným mečem. Balaam neviděl anděla, oslice anděla viděla, vyhnula z cesty a šla polem. Balaam ji bil a chtěl zavést na jinou stezku; pak stál anděl opět v úzkém místě mezi dvěma zídками, jimiž byly ohrazeny vinice. Oslice vidouc anděla přitiskla se ke zdi a přitřela nohu sedícímu, kterýž ji opět bil; ale anděl stál opět po chvíli na úzkém místě, kdež nemohla oslice vyhnouti ani na pravo ani na levo, tu padla oslice na kolena a prorok opět zle ji bil. Tu otevřel Hospodin ústa oslice a promluvila: Co jsem ti udělala, proč mne biješ nyní potřetí? Hospodin otevřel oči Baamovy a nyní již viděl anděla stojícího před ním s taseným mečem. Anděl pravil: „Převrácená je cesta tvá“. 4. Moj. 22.

Když přišel „hřích skrze jednoho člověka na tento svět“ (k Řim. 5, 12.) i se všemi zlými následky, tu myslil by si rozumný člověk, že nebudou lidé mít žádné důležitější práce, žádné větší starosti, než aby se varovali tohoto původce všeho zla. Ale bohužel pozorujeme něco docela jiného, lidé milují naruživě, ba někdy až

vášnivě hřích, hledají ho na všech cestách, v něm vidí své jediné štěstí, mají se za nešťastny, když jsou zbaveni rozkoši hřichu. Askutečně mnohdy se zdá, že není svět ničím jiným, než rozsáhlou školou hřichu, obrovským, jako celý svět velkým divadlem, v němž se oslavuje hřích, zdá se býti obrovským chrámem, v němž se uctívá bůžek hřích. Podobá se, jakoby se všechny obory umění spojily, jak vyzdobiti a vykrášliti tohoto ohavného bůžka; malíři berou do ruky štětce, aby hřích co nejvábivěji, co nejpe-

střejšími barvami vyzdobili, aby si ho lidé zamilovali, sochaři oživují svými dláty mrtvý mramor a hledí vložit v něj život, aby se hřích jevil vábivější a svůdnější. Ba ani básníci, literáti všeho druhu a filosofové neostýchají se zpívat i chvalozpěvy na oslavu hřichu. A jsou lidé, kteří pijí z těchto nabízených sklenic, ssají do sebe jed. Až po dnešní den jsou přemnoží, kteří věří svůdci, promlouvajícímu: „Otevrou se oči vaše a budete jako bohové, vědouce dobré i zlé.“ I. Mojž. 3. 5. (P. d.)

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. B a u n a r d. — Z francouzského přeložil Boh. K y s e l ý.

Nejprve popatřme, jak nemoc, poslední nemoc přijde, překvapí, se vplíží, projeví, jak přitěžuje, klame, zdrť a posléze usmrtí. Výtečný kněz, Msgr. d' Hulst dá nám o tom poučení a příklad v listech, které nám dovolí sledovati tento postup téměř den po dni. Dne 6. září 1896 píše: Jsem nemocen. Je to slabá horečka, ale hlavně úplná ztráta sil a chuti. Nemohu se podejmouti vůbec žádné námahy. — 19. září: Nevede se mi ještě valně a sil také nenabývám. Lékař míní, že změna vzduchu mně zotaví a trochu posílí. — 9. října z Biarritz: Ptáte se po mém zdraví? Neurasthenie, nic vážného, udravení jisté, ale pozvolné; musím tu asi dva měsíce pobýti, toť výrok Eskulapův. — 12. října: Máme tu v Biarritzi strašlivé počasí a to mi veselosti nepřidá. Má duše mrzne zrovna jako tělo a nenalézá, co by vám řekla potěšujícího.

26. října: Co vám říci o sobě? Nedáří se mi lépe. Nevěřím lékařům, ale poslouchám je. Jakmile pařížský vyslovi se pro odchod, s nadšením opustím tuto krajinu. — 27. října: Je až příliš pravda, že mého vysílení

tu přibýlo, i jinde bylo by se asi stalo podobně: je to vývoj mé nemoci.

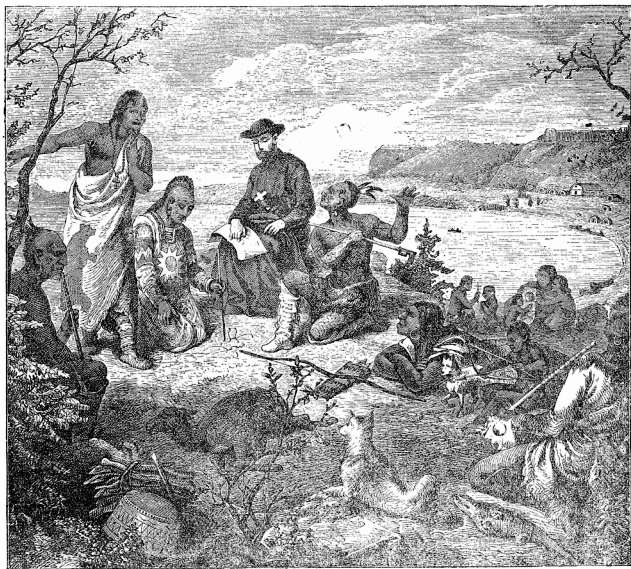
Potom týž list dokládá: „Je pořád ještě chmurno ve vaší duši? V mě je ne-li černo, aspoň chlad a šero. Ale co na tom? Ať Ježíš Kristus je slaven našimi neduhy těla i duše, ať roste jeho čest na naše útraty! Ano, jsme neduživí, ale to vše z jeho vůle a pod jeho oteckým pohledem. A proto va tutto bene — všechno je dobře.“ A dále: „Hlava má je prázdná, bez myšlenek: jen srdce mé je jisto svou láskou, jisto, že náleží Bohu a vám v Bohu, šťastno, že cítíme se sloučení i pod křížem. Nesme spolu tento kříž, jenž k lásce pozývá a láске učí.“ — 3. listopadu poslední listek: „Po zdání všech lékařů opustím Biarritz; ve čtvrtek večer budu v Paříži na několik dní; potom půjdu, kam mě pošlou . . . Žehnám vás.“ Třetího dne potom, 6. listopadu byl Msgr. d'Hulst povolán k Bohu.

Ale nemocný ten velikán napsal 12. září: „Nevíme, kam jdeme, toť pravda, ale všudy kráčíme pod očima Otce; jdeme, kam on vede nás, a konečně mu padneme do náručí.“

V těchto listech jediného muže zní hlas tisíců obětí, hlas utrpení a lásky. Poslyšme ještě několik jiných z velikých mužů naší doby a počneme nedávno zesnulými slavnými řeholníky, Ravignanem, Lacordairem atd. Oni vedou celý chor.

Slova, jimiž P. Ravignan přivítal dlouhou nemoc, jež ho měla

umřít, aby člověk uviděl Boha!“ Napsal i několik myšlenek; byly to touhy a díkyčinění: „Chci býti v Bohu spokojen, v něm těšit se ze všeho. Chci poslušně žít a s radostí umřít. Ó můj Bože, zachovej mi povědu tuto oddanost a spokojenost.“ A konečně v listech na rozloučenou: Jsem kliden a rád, co mám ujištění, že

Missionáři mezi divočky.

sklátiti, zní jako zpěv jásavý. „O bona crux — dobrý kříž, vzdychal nemocný, in cruce vita, in cruce salus — v kříži je život, v kříži spása. Ano, jen v kříži je spása. Já se dám přibítí na svůj.“ A když mluvil mu lékař o uzdravení a dalším životě, děl: „Oh, proč mi raději nemluvíte o umírání? Je tak dobře

konec můj se blíží. Jenom aby na-
dešel brzy! Jsem v úzkostech, ale
v pokoji! . . .“

P. Lacordaire loučí se se světem se srdcem odhodlaným, velkodušným, volným. Píše své poslední listy, loučí se naposled s přáteli, skládá své úřady, shromažďuje kolem sebe členy provinciální kapitoly:

„Drazí bratři, nemyslí jsem, že vás opustím tak brzy. Bůh volá mne k sobě, tedy lépe jest, abych odešel... Budu vám prospěšnějším tam nahoře; modlete se za mne!“ Potom, jako zasněžil život svůj Bohu, tak mu obětoval i svou smrt. Dával si denně čisti Přípravu k smrti a odevzdání duše Bohu od

Bossueta. „Svatou Maří Magdalenu volím si patronku posledních dnů svého života, protože ona byla pod křížem.“ A tam pod křížem dlel také on mlčky, dnem i nocí, upíraje plannoucí oči na ukřižovaného: Nemohu už se k němu modlit, ale dívám se naň.“

(P. d.)

Obrázky z katolických misii.

Podává Maximilian Weinberger.

Obrácení osadního důstojníka.

Bylo to za světové války. Ve vzdálené německé osadě ve Východní Africe byl urputný boj v proudu. Katoličtí misionáři musili své misijní stanice opustiti a mohli v misijním území zůstat jen pod podmínkou, jestliže budou u osadního vojska zastávat místo polních kaplanů. Protestantští i katoličtí vojáci účastnili se bohoslužeb katolických misionářů společně a bývali přítomni nejenom mši svaté, ale i kázání.

Byl čas velkonoční. Misionáři, jako vojenští duchovní správcové, ubírali se od oddílu k oddílu, aby slyšeli velkonoční zpověď vojáků a jim při slavné vojenské mši sv. podávali velkonoční sv. přijímání. Jednotlivci velitelé, ač byli většinou protestanty, dali si záležeti na tom, aby všichni katoličtí vojáci své velkonoční povinnosti zadost učinili. Byli zajisté přesvědčeni, že mohou jenom na ty podřízené úplně spoléhati, kteří svou velkonoční povinnost vykonali. Dávali voják — soudili správně — co jest Božího Bohu, dává i co jest císařovo, císaři, t. j. koná-li své povinnosti k Bohu, koná je i k vlasti a císaři.

Tak přišel jeden z misionářů na své velkonoční okružní cestě k většímu vojenskému oddílu, aby katolikům dal příležitost, velkonoční povinnost vykonati.

V širém poli, ve stínu košatého stromu, byl postaven oltář a misionář

jal se již časně z rána katolické vojiny zpovídati. Rozkaz velitelův zněl, že všichni katolíci mají svou velkonoční povinnost vykonati. Tehdejší duch německého vojska byl takový, že se to rozumělo samo sebou. Při onom vojenském oddílu byl jenom jeden katolický důstojník. To misionář věděl a zároveň k své nemalé žalosti zjistil, že všichni katoličtí vojáci sv. zpověď vykonali, jediný důstojník žě se k sv. zpovědi nedostavil.

Když bylo po sv. zpovědi, seřadili se katolíci i protestanté se všemi důstojníky, aby sloužbám Božím obcovali. Mužové, žhavým sluncem africkým opálení, stojí ve velkém čtverci okolo oltáře. Z plné hruď zpívají mešní píseň a po evangelium naslouchají pozorně dojmavým slovům zkušeného misionáře. Oni lpí takorba na ústech muže Božího, jenž s nimi sdílí radost i žalost, jenž s nimi se podrobuje strastem a trampotám válečným, jenž s nimi hladoví a žízni a jako oni smrti neohroženě hledí vstříc. Jako oni bojují za čest a dobro své vlasti a hotovi jsou za ni i život svůj položit, tak pracuje zase on nezištně pro čest a slávu Boží a svůj život vydává v šanc za rozšíření království Božího v duších lidských. To vědí posluchači a proto cítí se s kazatelem za jedno, ježto osud a cíl obou, jeho i jejich, je podobný.

Ve mši sv. se pokračuje. Přiblížil

se okamžik sv. přijímání. Velitel dává povel: „Katolíci k oltáři!“ Všichni postupují vpřed, jediný katolický důstojník zůstává vzadu mezi protestanty. To pozoruje velitel, žasne a volá hlasitě na důstojníka: „Pane poručíku, nejste katolíkem?“ Poručík se červená, vystoupí poslušně z řady, postaví se před oltář a klekne na první místo. Ale v jeho duši zuří divý boj. Je v hrozných rozpacích, co má činit. Má ohlásiti, že své náboženské povinnosti nevykonal a proto k sv. přijímání přistoupiti nesmí? Anebo má na svém místě zůstat? Co však potom, kdyby misionář, věda, že nebyl u sv. zpovědi, sv. přijímání mu odepřel a rozdávaje Tělo Páně jej pomínil? A byla by potom hanba jeho ještě větší? A takové hanby by nesnesl. Hlavou ubohého víří zoufalé myšlenky.

Avšak i misionář byl v nemalých rozpacích. Byltě před sv. přijímáním, slyšel slova velitelova a upozoroval také, že důstojník přistoupil k oltáři, Co má činit? Času k uvažování nezbývalo. Má sv. přijímání poddati nehodnému, který možná kolik let už nebyl u sv. zpovědi, anebo jej pomínouti a tak před celou tlupou postavit na pranýř? Čas ubíhá; již se obrací ku klečícím a říká nad nimi: „Misereatur“, pak dělá kříž a praví: „Indulgentiam...“ Již drží v pravici sv. hostii a praví: „Ejhle beránek Boží... O Pane, nejsem hoden...“ Třikrát opakuje tato slova a myslí si: „Kéž by nešťastník aspoň vzbudil dokonalou lítost!“

Zatím klečí důstojník na prvním místě všechen rozčilen a v nejistotě, co se stane. Podá mu misionář velebnou Svátost anebo ho pomine a tak přede všemi zahanbí? Konečně přiblížil se kněz k němu a — nepominul ho, ale podal mu Tělo Páně. Ač si vědom svého těžkého hříchu svatokrádeže, důstojník v srdci svém zajásal, že byl všeobecné hanby ušetřen, ale v tom samém okamžiku pojal pevný úmysl, hned po mši sv. důkladnou sv. zpověď složiti.

Vnitřného rozčilení nemohl se také misionář zbaviti ani tehdy, když po ukončených bohoslužbách jal se mešní roucha odkládati a vojsko zatím od táhlo. Najednou zatáhne ho někdo za talár. Obrátí se tedy a vidí před sebou důstojníka. „Velebný pane,“ praví poručík, „děkuji vám, že jste mi dnes život zachránil!“ — „Jak, já že jsem vám život zachránil?“ — „Ano,“ vpadá mu důstojník do řeči, „vy jste zachránil život, podav mně sv. přijímání. Kdybyste mne byl pomínil, věda, že jsem nebyl u sv. zpovědi, byl bych takového veřejného zahanbení nesnesl. Byl jsem odhodlán vpálit si kulku do hlavy. Nyní však prosím vás, abyste mou zpověď vyslyšel.“ Po těch slovech poklekl, vykonal skroušenou sv. zpověď a přijal následujícího dne velkonoční sv. přijímání. Misionář pak děkoval Bohu, že mu dal v rozhodném okamžiku dobré vnutknutí a že jeho rozhodnutí v tomto choulostivém případě nebylo k záhubě, ale ku spásě nesmrtelné duše. (P. d.)

Různé zprávy.

Dary Sv. Otce. Od 19. prosince 1919 do 20. prosince 1920 bylo péči Sv. Otce sebráno 15,292.461 lir a rozděleny: Francie 2 mil. lir, Itálie 265.000, Polsko 2,052.000, Německo 4,100.689, Rakousko 3 mil., Maďarsko 1,291.100, Českoslov. republika jeden milion lir, což je v čl. korunách 3,425.735 K. Papež sám přispěl k tomuto

obnosu 100.000 lir. Kromě toho rozdál mnoho potravin a šatstva.

Sv. Otec pro naše kostely. Sv. Otec daroval pro stavbu kostela ve Vysočanech 50.000 lir (150.000 čl. K) a toliktéž pro kostel v Nuslích. Nuncius Dr. Micara v Praze rozdál o vánocích 60 tisíc korun.

Počet kněží. Všech ř. k. kněží je

prý nyní počátkem roku 1921 v celku na celém světě 312 tisíc, z nichž je v Evropě asi 202 tisíc, ostatní jsou v ostatních čtyřech dílech světa, kde je jich tam tedy v celku asi 110 tisíc. V Africe připadá na jednoho kněze 400 katolíků a 82.000 pohanů, v Číně a Japonsku na 800 katolíků a na 200.000 pohanů, v Austrálii 300 katolíků a 110.000 pohanů.

Zajímavá visitační cesta. Apo-

štolský vikář v Číně v zimě 1920 použil na své visitační cestě po sedm dní vozu, 25 dní nosítek, 13 dní lodi plachetní, 2 dny lodě dělové a 5 dní malého parníku.

Zajímavé číslíce. Proti 135 tisícům soc. dem., proti 35 tisícům čs. soc., 23 tisícům agrární mládeže, proti 300 tisícům „Sokolů“ stojí ve 430 skupinách 22 tisíc katol. organizované mládeže (před válkou).

Díkůvzdání.

V. P. . . . re. Před časem ztratilo se mně drahé šatstvo v Brně. Prosila jsem sv. Antonína Pad., aby mně je

pomohl hledat. A ejhle, za týden byly mně šaty vráceny. Doporučím vřele úctu sv. Antonína, velkého divotvorce!
Měšťanka.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za náš boženský vyučování ve školách a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Hájiti a žádati náboženské vyučování.

Úmysl v březnu 1921: **Křesťanské dělnictvo.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Náboženství ve škole. (Hlavní úmysl.) — Život. (Báseň.) — Arcibiskup Dr. Ant. Cyrill Stojan. — Katolík skutkem. — Věčné světlo. — K úmrtí P. Ignace Němce. — Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně. — Do Babylonu či do Jerusalema? — Stáří čili životem vzhůru. — Obrázky z katol. misii. — Různé zprávy. — Díkůvzdání. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LV.

BRNO, BŘEZEN 1. 1921.

ČÍSLO 3.

Když zím ty oči skrvácené a v hlavě svaté ostrý trn, ty ruce nohy proražené a krev jak smáčí suchý drn; ach s žasem volám: Srdce Krista jak mohlo's takou láskou vzplát, když člověk Tobě nevďek chystá, jak mohlo's nás tak milovat?

Křesťanské dělnictvo.

(Hlavní úmysl.)

Dělnická otázka hýbe nyní celým světem. Bohužel, že dělnictvo z větší části dává se strhnout falešnými svůdci k násilnému převratu. Zapomíná na křesťanské zásady, odpuzuje od sebe viru Krista Pána a jeho učení, chytá se falešných hesel a je čím dále nespokojenějším. Svůdci nemohou dáti dělnictvu za náboženství žádnou cennější náhradu. Proto ta nespokojenost a rozháranost dělnického stavu. Než přece se jistá část dělnictva uchránila této nákazy, trvající na zásadách křesťanských v organizaci křesťanského dělnictva. Trpí proto mnozí mnoho pronásledování, ale dobré a sladké je pro Boha trpěti. Pán Bůh své neopouští. Tedy jedná se nám zde o záchranu tohoto Bohu věrného dělnictva. Má-li ale křesťanské dělnictvo v dobrém smýšlení svém vytrvati, třeba jest, aby členové pěstovali mezi sebou náboženské smýšlení, vzdělání a ušlechtilé zábavy ve svých spolcích dělnických.

Úkolem katolických spolků dělnických jest především, aby pěstovaly náboženské smýšlení, mravnost a pevné přilnutí k církvi sv. Ať tedy v rodinách svých dbají domácí pobožnosti a náboženského vychování dítek. Ať zasvěti se rodiny nejsv. Srdci Ježíšovu a konají svědomitě denní modlitby. Ať uctívají sv. Josefa, patrona

dělníků a ochránce křesť. rodin. Jako hodní křesťané ať přijímají častěji sv. svátosti a účastní se v neděle a svátky služeb Božích a slavností církevních. Dále ať pěstují a povznášejí stavovské ctnosti a stavovskou čest, ať jsou pracovití a svědomití a nestydí se za svou práci, protože práce šlechtí člověka a jest úkolem všech lidí. Hodného, pracovitého dělníka si každý člověk váží. Ve spolcích ať dělníci pěstují ušlechtilé zábavy, přednášky, slušná divadla, poučné rozpravy, čtení katol. listů a tak trvají mezi sebou u vzájemném přátelství. Členové našich spolků dělnických ať pěstují sociální vzdělání a vyškolení, aby mohli hájiti své zásady proti svým nepřítelům z protivného tábora. Též vzájemně se mají podporovati a hospodářsky sobě vespolek pomáhati přispívajícími nemocenskými pokladnami, spolkovou spořitelnou, společným nákupem životních potřeb. Při volbách ať stojí jako jeden muž při zásadách křesťanských. To vše rádi splní dělnictvo, zachová-li v srdci svém pravou lásku k Bohu a k bližnímu svému. Kdo dobře smýšlí, podporuje křesť. dělnictvo v křesťanských jeho snahách. V pokore a oddanosti s myslí prostnou Bohu žit, spokojen ve všech okolnostech, to jest: Boha v lásce mít. Mudroslov.

MOJE ÚTOČIŠTĚ.

Jak ptáče spěchá v hnízdečko,
když dravec nad ním krouží,
těž bezpečně nám místočko,
tam spěchám, když bol souží.

Jak dítko v náruč matčinu
se stulí v každé ráně,
i já tak ráda spočinu
na božském Srdci Páně.

Svou hlavu na ně uložím
a pak si šeptám tiše:
Kéž věčně tady zůstat smím!
Jak blaze se tu dýše!

Tvým Srdcem přej Tě milovat,
to moje jest tak chladné
jak v zimě horský vodopád,
když krutý mráz v něj padne.

Ó, nech mne tady věčně dlít,
Ty sladké Srdce Páně,
rač srdce moje sobě vzít,
a svoje dej mi za ně.

Boží hod velkonoční.

Napsal Jarolím Pavlík.

Krásné jsou vánoce se svým štědrým večerem, s jitřní mši svatou, k níž se druží ještě dvě mše svaté, a s tak mnohými svátky. Avšak ještě důležitějším a krásnějším je Boží hod velkonoční, je jistě nejstarším svátkem církevním; je největší slavností církevního roku, svátkem svátků jmenují jej svatí otcové. Dvě doby přípravné jej předcházejí, vzdálenější to je čas devítinový, a bližší, to je postní čas; konečně i třidenní exercicie, poslední tři dny velkého týdne se svými pohutlivými, krásnými obřady. První tři dny týdnu velkonočního náležejí k svátkům první třídy. Oktáva velkonoční je privilegována, svátky svatých musí oktavě dati přednost každý den oktavý má svou vlastní mši a své evangelium. Evangelium úterý velkonočního podává nám zprávu o zjevení se vzkříšeného Vykupitele uprostřed apoštolů; ve středu o zjevení se u moře galilejského, ve čtvrtek, jak se Pán zjevil Magdaleně, v pátek, jak se ukázal na jedné hoře v Galileji více jak 500 věřícím, v sobotu,

jak Petr a Jan k hrobu pospíchali. Pomodliv se graduale, říká kněz velkonoční sekvenci neboli píseň, a k lte missa est připojí dvě alleluja. Toto lte missa est je obzvláště slavné a radostné. Na Boží hod velkonoční následuje čtyřicetidenní doba posváteční, je dobou radosti. Barva je bílá místo zelené, postů (kromě pátků) není žádných, ke všechněm veršům a antifonám připojuje se alleluje, místo Asperges zpívá kněz Vidi aquam, místo Anděl Páně modlíme se: Raduj se nebes Královno, alleluja. Ba opravdu to krásný čas, vykrášený i bílou nedělí, májovou pobožností a velkonočním přijímáním věřících.

V onen velebný Boží hod máme především Pána Boha radostně chváliti: Boha, Otce, jenž nám Syna svého pro naše vykoupení seslal; Boha Syna, jenž nás vykoupil; Boha Ducha svatého, jenž novokřtěnce posvětil. Chvála a čest náleží našemu milému Spasiteli, jenž po přestálých mukách slavně z mrtvých vstal jako vítěz nad hříchem, smrtí a peklem. Svatí v nebi

vzdávají mu tu chválu; pějí novou píseň: Zasloužil jsi, ó Pane, abys vzal knihu a rozpečetil; neboť byl jsi zabít a vykoupils nás svou krví ze všech pokolení a jazyků a národů a lidu a učinils nás Bohu našemu královstvím a kněžstvím, a vládnouti budeme na zemi.

K jáso tu svatých přidružuje se církev; vyzývá věřící, ve velkonoční čas obzvláště Pána Boha chváliti. Alleluja! Tento projev radosti, toto heslo velkonoční zaznívá teď nesčíslněkrát; alleluja znamená tolik jako: Chvalte Pána, Bohu chvála: Na bílou sobotu zanotí kněz první alleluja, a hned se modlí a kůr zpívá: Confitemini Domino, Oslavujte Hospodina, neboť dobrý jest, na věky trvá milosrdenství jeho. Laudate Dominum omnes gentes, Chvalte Hospodina, všichni národové, chvalte ho, všichni lidé, neboť utvrzeno jest nad námi milosrdenství jeho, a věrnost Hospodinova trvá na věky. A jaký ples vyznívá z bílosobotního gloria, jaká radost, jaká blaženost! Je to předchůf nebeské radosti velkonoční, kde alleluja nikdy neoněmí. Ve vratislavské diecesi počíná vzkříšení chvaloveršem na nejsvětější Trojici, jež kněz v Božím hrobě zanotí: Gloria tibi Trinitas, Sláva buď tobě Trojice, jedno a stejné Božství, před všemi věky i teď, a na věky. Křesťanský lid chválí Pána Boha v Hod Boží velkonoční slavnými službami Božími po světě veškerém, a tato chvála obnovuje se co den až do konce času velkonočního; jejím výrazem jest to často opakované alleluja.

Pojďme tedy a klaňme se Kristu Pánu, druhému a ještě většímu Mojžíši, jenž nás vysvobodil z otroctví ďablova; druhému a lepšímu Samsonovi, jenž rozbil dvěře předpekli; druhému a silnějšímu Davidu, jenž zvítězil nad pekelným obrem, slavnému vítězi a triumfátorovi.

Děkujeme mu za milost vykoupení, za všechny oběti, jež přinesl za nás průběhem těch 33 let svého života, obzvláště za obět krvavou, již dokonal

na velký pátek o třech hodinách, a již on při každé mši svaté nekrvavým způsobem obnovuje. Je jistě záhodno a spravedливо, zpívá kněz ve velkonoční prefaci, abychom tě, ó Pane, každého sice času, ale v tomto čase ještě více a slavněji velebili, ježto Beránek náš velkonoční byl za nás obětován. On je totiž onen pravý Beránek, který sňal hříchy světa. On smrtí svou smrt naší zhubil a svým zmrtvýchvstáním život obnovil. A proto pějeme hymnus slávy tvé s anděly a archanděly, s trůny a mocnostmi a s veškerým vojskem nebeským.

Vypravuje se, že jeden zločinec byl k smrti odsouzen a měl býti zviřatům předhoben. V cirku již plno diváků, i král sám přišel. Provinilec očekává svou smrt, pln bázně a strachu. Tu zavzní trouba, nastane ticho, brána od klece lvi se otevírá, a z ní vyjde — ne lev, ale beránek a položí se k nohám provinilcovým. Na krku má pásku, na níž napsáno: Král ti dává milost. Ó jaká radost, že nemusí zemřít, který se již chystal k smrti. Se slzami v očích děkuje králi svému: Díky tobě, tisíceré, dobrotivý kníže! Nikdy nezapomenu, co jsi mi učinil.

V takém stavu i my jsme se nalézali. Propadli jsme pro hřích Adamův i pro svoje hříchy věčné smrti. Onen lev, který obchází, hledaje koho by pohltil, ďábel totiž, už čekal na nás. Místo něho však objevil se Beránek, Kristus Ježíš, aby nám zvěstoval, že pro zásluhu smrti jeho, Otec nebeský nás přijal na milost. Ó jaká radost! Zdažli nemáme Králi nebeskému tím více děkovati? Milosrdenství Boží chce zvelebovati na věky.

Chvála a dík našemu milému Spasiteli, ale i zadostčinění. Pro naše hříchy musel se Beránek boží vykrvácti. Raněn jest pro nepravosti naše, potřen pro hříchy naše. Ježíš Kristus dosti učinil za nás spravedlnosti božské; co člověk nebyl s to vykonal, to on vzal na sebe. Co však člověk je v stavu vykonal, má sám vzíti na sebe, aby i se své strany

Pánu Bohu podal náhradu nějakou a obět nějakou přinesl. K tomu jsme měli, milí čtenářové, v postním čase pěknou příležitost. Blaze tomu, kdo ji použil, kdo půst zachovával, almužnu udělal a plně se modlil; jeho radost velikonoční bude veliká. U světských lidí liší se postní čas málo nebo nebo nic od času masopustního, nechť se v žádném ohledu trochu omezí.

I v čas velikonoční máme pokračovati ve skutcích smířlivých, obzvláště modlitbu a nejméně modlitbu eucharistickou pěstovati. Je to čas velikonočního přijímání. Ach, jak mnoho je těch křesťanů, kteří nejdou k svatému přijímání. Jak se může kázat takým lidem o častém měsíčním, týdenním a každodenním přijímání, když nejdou ani jednou za rok k přijímání! Nahradíme tu nedbalost vlažných křesťanů Pánu Bohu horlivým přijímáním a častou návštěvou oslaveného svátostního Spasitele. Srdce naše má k němu láskou hořeti jako srdce učeníků emauských.

S chválou, díkůčiněním a zadostčiněním chceme i svoje prosby spojit. Zač se máme v čas velikonoční modlit? O setrvalost v dobrém. Velko-

noční zpovědi uvedli jsme duši svou opět do stavu milosti; nechť nám Pán Bůh pomůže, abychom v ní setrvali! Prosme jej za to! Pojali jsme dobrou předsevzetí (anebo je pojmem). Kéž by nás Pán Bůh silil, aby předsevzetí následoval skutek. Naše obrácení, naše duchovní zmrtvýchvstání nemá býti žádným ohněm ze slámy. Teď začne brzo polní práce. Modleme se, aby Pán Bůh žehnal naší práci a námaze. Kéž by nikdo neopomenul v prosební dny vykonati pobožnost prosební; ještě lépe, když se zúčastní prosebních průvodů. Doporučme v modlitbě Pánu Bohu dítky, které jdou letos poprvé k svatému přijímání nebo ke zpovědi, taktéž i novokřtěnce, aby zachovali milost křestní; Konečně hříšníky, aby se k Bohu obrátili a konečně jednou duchovní vzkříšení slavili.

Jako o vánocích, tak přejeme sobě i o velikonočních navzájem šťastné a veselé svátky. Veselé budou tehdy, když je oslavíme, ne jak je svět slaví, ale jak si to církev svatá přeje, zbožně a s čistým srdcem, Boha chválice, jemu za vykoupení své děkující, jemu zadostčinice a prosby své mu přednášejice.

Vtělení a nejsv. Svátost.

Fr. Jan Er. Urban, O. Fr. Min.

Po všechny časy byla středem všeho života, ohniskem úcty a pramenem pravé víry v církví nejsvětější Svátost oltářní. Na ni spočívá jednotá, neboť všichni kacíři, kteří se proti církvi zdvihli, vždy bloudili ve víře v nejsv. Svátost. A není divu! Vždyť nejsv. Svátost jest to nejvzácnější, co církev má, jest to odkaz jejího božského Ženicha, zázrak zázraků, v němž všechny skutky a tajemství Boží jsou skryty, obsaženy a v jedno spojeny. Nejsv. Svátost jest tepnou, pramenem, světlem, silou duchovního života celé

církev i každého jejího člena zvlášť, z ní čerpá církev pravdu v pochybách, sílu v pronásledování, moudrost ve vládě, neboť Ona jest ten, který zůstává s námi po všechny dny, až do skonání světa (Mat. 28, 20). — Ježíš Kristus, Bůh.

Mezi všemi tajemstvími, které ze života božského Spasitele jsou v nejsv. Svátosti obsaženy, nejvíce dle našeho lidského pochopení podivuhodnou podobností a mnohými shodami vyniká hluboké a nepochopitelné tajemství vtělení Slova věčného. Podob-

nosti ty jsou tak mnohé, že čím déle o nich rozjímáme, tím více jich nalézáme...

Tichá, temná noc rozprostírá se nad Nazaretem. — Vše ponořeno v hluboký spánek, jen tu a tam zaštěkne bídlý pes, — vše, jako každé jiné noci; i ty hvězdy stejně přívětivě se kmitají na čisté klenbě nebeské. Jen v nepatrném domku sv. Josefa ve své jizbě klečí nejsv. Panna, ponořena v hlubokou, vroucí, pokornou modlitbu. O, jaká asi byla tato modlitba té, která, bez poskvrny počatá, plná byla milostí, té, která Boha milovala a poznávala více, nežli všichni andělé, nežli všichni nejvznešenější duchové nebeští a kterou Bůh více miloval, než všechny své ostatní tvorstvo! Hle, ta modlitba prorazila nebesa: Pojednou jizba plná jasu a záře a nebeský posel přináší pokorně božský úradek Panně, ještě pokornější! Hle, vykoupení světa závisí v této chvíli na vůli, na výroku chudé, světu neznámé dívky... Věčné Slovo přebývá dosud ještě v lůně Otce, z něhož se od věčnosti rodi, v nekonečné slávě nebeské, zástupy nebeských duchů leží před ním v hluboké pokoře na tváři. A neposkvrněná Panna pronesla nyní to slovo, na něž čekal svět od tisíciletí, to slovo vykoupení: „Fi a t!“ „Staň se!“ A v tom okamžiku, rychlostí, které si nemůže rozum ani žádná jiná lidská schopnost pomyslit, v tom jediném okamžiku stvořena byla z ničeho, jasnější než nebeské světlo, krásnější, než všechna duchovní krása andělských sborů, vznešenější, než všechna nádhra celého stvoření, — lidská duše věčného Slova. A v téměř okamžiku, nikoli potom, zcela současně utvořil Duch sv. z těla panenské Matky ono tělo, které vzala na se druhá božská osoba, tělo Syna Božího. — Slovo tělem učiněno jest. — A Panna nejsvětější stala se Matkou, které rovné nebylo a nebude, stala se schránkou Boha věčného. — Celé nebe úžasem se chvěje, žasne... A Slovo věčné, vtělený Syn boží, ihned

započíná své vykupitelské dílo. Prvním činem jeho bylo naprosté obětování do vůle Otcovy, obětování za spásu lidstva. A obětování toto neustávalo od onoho okamžiku nikdy, neustává a neustane. Životem Syna Božího v lůně Matky Boží byla modlitba nejdokonalejší, nejsvětější — všemohoucí!

Ale svět se nemění. Tma noční stejně zahaluje zemi. A hvězdy stále stejně modrým září svitem, — všude ticho. A přece jaká změna! Země nese svého Tvůrce, svět má svého Spasitele — a neví toho! „Slovo... přebývalo mezi námi!“

Obraťme nyní zrak svůj na náš oltář v okamžiku proměňování! Hluboké ticho! Kněz drží v rukou chléb, nic více. V kalichu trochu vína. Klaněti se těmto věcem bylo by nejhrubší a nejnesmyslnější modlářství. Nejsvětější, Kristus Pán, s tělem i duší, Bůh tedy i člověk, sedí v nebesích na pravici Boha Otce v nekonečné slávě a velebnosti. A tu pojednou zašeptnou rty kněze, nepatrného tvora, hříšného člověka, záračná slova: „Hoc est enim corpus meum!“ „Totof jest tělo mé!“ A v téměř okamžiku nedrží již v rukou chléb, ale tělo Páně, živého, pravého, skutečného Krista Ježíše, Pána, Spasitele a Boha. O, veliké tajemství! Jako při vtělení, i zde pojednou místo nepatrného kousku chleba jest přítomen Bůh, Slovo tělem stalo se a přebývá mezi námi. — Ale jako ondy v oné záračné noci zevně nic se nezměnilo, nic na přítomnost Boží neukazovalo, tak i zde zůstává na oltáři pro smysly týž chléb, týž kalich vína, ale oko živé víry vidí za záclonami těchto sv. způsob svého Pána, milovaného Ježíše. „Hledí skrze okna, patří skrze mříže“, ze sv. Hostie hledí na nás, od nás neviděn. A v tomto převelebném okamžiku klesá na kolena kněz i lid a koří se v prachu svému Stvořiteli a Spasiteli.

A jako když skryt a neznám žil v životě Rodičky Boží, tak i zde ukryt ve sv. Hostii, koná svůj Spasitelský úřad. Vždyť právě v okamžiku

proměňování se obětoval nekrvavě za nás, jakožto nejsvětější a nejdůstojnější obět chvály, díky, smíření a prosby. A stále volá jeho božské Srdce z nejsv. Svátosti k Bohu za smilování pro nás, za vyslyšení našich proseb. Jako po vtělení i po proměňování žije Kristus Pán v nejsv. Svátosti životem modlitby. A jako když navštívila nejbl. Panna sv. Alžbětu, a pouhou přítomností a blízkostí božského Spasitele byl sv. Jan Křtitel očištěn od hříchu dědičného a posvěcen a posílněn k vykonávání úřadu předchůdce Páně, tak i my, blížíme-li se pokorně, s láskou božskému Srdci Páně v nejsv. Svátosti ukrytému, i my býváme od hříchu očišťováni, k boji proti nepřátelům spasení posilováni, potřebnými milostmi obdařováni. Prosme často a vroucně blah. Pannu Marii, aby i duši naši navštívila a ji Kristem Pánem hříchu zbavila a milostí Boží naplnila!

Když byl Kristus Pán v životě Matičky své, svět ho nepoznal, nepřivítal, neboť o něm nevěděl. Neměl tedy na tom viny. Ale my? My, krvi předrahou božského Spasitele vykoupení, my, jeho dítky, za které život dal, my, jeho nejsvětějším tělem živení, kteří jsme poznali hlubokost a velikost lásky Boží k nám, zdaž i o nás neplatí slova sv. Evangelisty Jana: „Do svého přišel a svoji ho nepřijali!“ (Kap. I. v. 11)? My víme, s jakou toužebností nás čeká božský Spasitel ve svatostánku, my slyšíme často jeho sladká slova: „Pojďte ke mně všichni!“ (Mat. 11, 28). Necháváme ho opuštěna, nedbáme i my těchto slov? O, jaký to nevděk za tak velikou lásku! Neboť ač shody mezi vtělením Páně a nejsv. Svátostí jsou tak mnohé, přece jsou tu i rozdíly. Ale ty nás musí jen více k lásce povzbudíti, neboť v nich se nám láska božského Srdce tím více zjevuje: Vtělení stalo se jednou, ale proměňování? Na kolika tisících oltářů, každé chvíle; snad neuplyne okamžiku, kdy by na světě nebyla sloužena mše

svatá. A zázrak proměnění neděje se neposkvrněnou Matkou, ale na slova hříšného kněze; a Kristus Pán nepřebývá jen na jednom místě, ale v každé zapadlé vesničce, v každém chatrném kostelíčku. Kdo umí a dovede proniknouti tuto velikost lásky Boží? Ach, my jsme příliš zvykli na ta slova: „Pán Ježíš se stal člověkem, trpěl, umřel. Pán Ježíš jest v nejsv. Svátosti přítomen, tam nás čeká, nás volá, po nás touží!“ Ledovým srdcem našim nehnou tato slova. Kéž bychom se snažili plně je pochopiti, kéž bychom je zbožně rozjímali a do srdce ukládali! Ale my chceme, ano, budeme tě milovati, Pane Ježíši, jen nám k tomu dej milost, bez níž nic nemůžeme! Maria, neposkvrněná Matičko, přijď i k nám, jako ke sv. Alžbětě, podej nám Syna svého ve sv. přijímání a jako sv. Janu nám vypros silu a milost, abychom lásku Boží vždy více poznávali a abychom ji vždy více rozničení byli!

Kristus Pán vstoupiv na nebesa nechtěl nás opustiti, ale zůstal s námi, neboť rozkoš jeho jest býti se syny lidskými. A my bychom se neměli přičiniti, aby i naši jedinou rozkoší bylo býti s ním? O, zajisté! V nejsv. Svátosti můžeme rozjímati všechna tajemství ze života Pána Ježíše. Jednotlivé události, které v životě jeho za sebou následovaly, máme zde v jedno spojeny. Jaký to zázrak v moudrosti Boží! „Památku učinil divů svých, slitovník a milosrdný Hospodin!“ (Žalm 110, 4).

Protože tedy v nejsv. Svátosti máme vše, proto také k ní vztahujeme celý svůj život, na ni upíráme stále svůj zrak, ji spravujeme se v každém okamžiku, k ní se utíkáme ve všech potřebách; nejsv. Svátost budiž středem, ohniskem, srdcem našeho celého života! V ní máme to dobrotivé, láskyplné, soucitné a milosrdné srdce, které po nás touží, které se za nás modlí. Všechny své prosby před nejsv. Svátostí vylivíme a budme jisti, že budeme vyslyšeni. Vždyť řekl Kristus Pán: „Prosíte-li zač Otce ve jménu

mém, dáť vám!“ A ve svatostánku Kristus Pán jest naším prostředníkem. Jakmile vyslovíme zbožně a důvěrně prosbu k jeho svátostnému Srdci, hned On sám jako svou vlastní ji přednáší Otci svému. A může býti oslyšen? Proto s celou důvěrou, po příkladu nejsv. Maticčky Páně, spojujme se stále se svým Spasitelem ve svatostánku, jemu všechny své záležitosti

obětuje, celé své srdce jemu zasvěťme, abychom s ním zde na zemi stále spojení byli modlitbou, aby on v nás stále přebýval, aby, jako v lůně Maticčky své, se v nás modlil a tak nás přivedl k věčnému s ním spojení, kde naň patřiti budeme tváří v tvář a v něm blaženosti nekonečné požívatí budeme na věky.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý. T. J.

Roku předcházejícího vydal biskup veronský Jan Morosiny tak přímo klasický list pastýřský proti pobožnosti, že ho Josef II. zvláštním dekretem rozeslal všem biskupům rakouským jako vzor pastýřských listů.¹⁾ Splnilo se tedy i na pobožnosti této, co prorokoval stařec Simeon o Pánu Ježiši: „Aj, tento jest ustanoven ku pádu mnohých v Izraeli a na znamení, jemuž budou odírat.“²⁾

Reformy Josefa II. ve svém vévodství toskánském napodoboval a zaváděl bratr jeho, liberální Leopold II. Biskupové sami měli je provésti a uskutečniti v jeho arcivévodství. Nade všechny však vynikli v tom zvláště tři: Scipio Ricci, biskup z Pistoje, Mikuláš Sciarrelli z Colle a Josef Pannilini z Chiuse—Pienze. Ti svolali ve svých diecích synody z nichž největší rozruch způsobila lžisynoda pistojská (15. září 1786), na které triumfoval jansenismus úplně; všech jejích 85 thesí je plno jansenistického osvícenství. Nezapomenuto ani na úctu k Srdci Páně; neboť tři these (61, 62, 63) obsahují jansenistický názor o pobožnosti té. Ricci však neměl

na tom dosti a proto vydal ještě tři pastýřské listy psané v témže duchu a snažil se, aby sněm florentský (1787) schválil jeho názory a zásady. Většina přítomných biskupů mu sice statečně odporovala; avšak jeho záměry se dále šířily, podporovány jsouce ještě po celých třináct let jistým florentským týdníkem,³⁾ jenž vedl rozhořčený boj proti všemu katolickému, zejména proti naší pobožnosti²⁾

Příkladu toho horlivě následovaly i jiné státy a města v Itálii jako Janov, Neapol, Řím a j.; zdálo se, že vše se tam spojilo proti účtě k Srdci Páně, jež tam měla své protivníky i mezi kardinály.³⁾

Že děsná, hrůzyplná revoluce francouzská (1792—1802) pobožnosti neušetřila, netřeba podotýkati; vždyť tak divoce řádila proti všemu, co mělo ráz katolicismu. Náboženství bylo tehdy tupeno v nejvyšší míře. Kostely byly znesvěceny, vyloupeny, pustošeny, bořeny. Katolické kněze pronásledovali revolucionáři jako štvanou zvěř a zavraždili je bez milosti. Tisíce a tisíce nevinných obětí úpělo v žalářích a hy-

¹⁾ Srv. o těchto a o následujících datech P. M. Nillesa S. J. „De rationibus festorum SS. Cordis Jesu et Purissimi Cordis Mariae. Oeniponte 1885“ I Str. 218—236; P. Jan Sygański T. J. I. c. str. 31—41. Oba uvádějí ještě větších podrobností.

²⁾ Luk. 2, 34.

¹⁾ Annali ecclesiastici.

²⁾ Biskup Ricci 1805 odvolal své bludy a smířen jsa s Bohem i se sv. Stolicí zemřel r. 1810.

³⁾ Kardinál Mar. Marefoschi, sekretář Propagandy.

nulo pod guillotinou. Sansa, královská rodina dokonala na popravišti. Ký div tudíž, že smrtí trestáni byli i ctitelé božského Srdce Páně? V Nantes na př. vykrvácela pod guillotinou r. 1793. jistá rodina (matka s dvěma dcerami)

vlasly na hlavě při pouhém pomyslení, co se tehdy dalo ve Francii, zvláště v Paříži. Tam uspořádali revolucionáři bohaprázdnou travestii na pobožnost k Srdci Páně. Když Marat zahynul pod nožem mladé dívky, zřídila rozběsněná

Hosanna Synu Davidovu !

jedině proto, že na venkovském svém zámku rozdávala lidu obrázky Srdce Páně. A příkladů takových je dosti. I sama královna, nešťastná Marie Antoinette¹⁾ byla proto, že byl u ní nalezen takový obrázek, obviněna ze zrady a popravena r. 1793. Hrůzou vstávají

luza jakoby oltář, umístila tam obraz tohoto krvežiznivce, vložila jeho srdce do drahé skřínky a nato se před tím modlila a zpívala jakoby litanii, jakou jen sám satan mohl vymyslet a odřikávat.

Zdálo by se, že pobožnost v bouřích těch musila podlehnouti a zaniknouti. A přece se tak nestalo. Pobožnost nebyla zdolána zuřivými nepřáteli, kterých

¹⁾ Dcera císařovny Marie Teresie, choť Ludvíka XVI.

je tak mnoho a kteří byli tak mocní a silní; ano, stalo se více: ač na ni útočili se všech stran, ač jí nastavěli v cestu tolik velikých překážek, ač ji tupili, ač si z ní tropili posměch, ač ji zlehčovali a osočovali slovem i písmem, přece se

VI. rozšíření dekretu z r. 1765 na Portugalsko i ostatní země její zámořské. Pius VI. povolil jí novou mši o božském Srdci („Egredimini“) a nad to i to, že svátek Srdce Páně směl se v zemích těch světit jako slavnost prvního řádu

Blahosl. Markéta Alacoque.

dále šířila a dobývala i v oněch bouřlivých a nepokojných dobách nových úspěchů a vítězství. Nelze tudíž v tomto tak podivuhodném rozšíření neviděti působení Prozřetelnosti Boží, prstu Božího. Pro pobožnost je to novým zřejmým důkazem, že je dílem Božím.

Zbožná královna portugalská Marie Františka vyprosila si roku 1779 na Piu

(Primae clas) ¹⁾ s vigilií a postem, na ten den byly též všechny práce služebné zakázány. Kromě toho vystavěla se svým chotěm Don Pedrem III. v Lisaboně nádhernou rokokovou basiliku nejsladšího Srdce Pána Ježíše, kam králové

¹⁾ Totéž privilegium rozšířeno r. 1819 na Sv. Zemí.

portugalští se svým dvorem dojížděli na slavnost božského Srdce. Tímto způsobem chtěli královští manželé aspoň poněkud oddělit a napravit křivdy a násilí, jehož se tam byl na církvi katolické před nimi dopustil známý ministr markýz Šeb. de Carvalho Pombal, který byl též hlavním původcem toho, že r. 1759 jesuité byli z Portugalska vypuzeni.

Možno též tvrditi, že i tehdejší boj pobožnosti značně prospěl; mnozí sice zanechali snad pobožnosti, jiní ochladli v účtě k B. Srdci, v jiných však pronásledování to rozněcovalo zas jen víc a více oheň lásky k Srdci Páně a pohrnulo konečně i sám Řím, že jako věčný ochránce pravdy vystoupil na obranu pobožnosti. Události v Itálii, jmenovitě pak v Toskánsku, hlavně však Ižisynoda pistojská přiměli Pia VI., že 28. srpna 1794 vydal dogmatickou bullu „Auctorem fidei“, v níž zavrhne tři známé již these synody pistojské namířené proti pobožnosti a bere ji v ochranu proti všem, kdož ji nařkli z bludu nebo čehokoliv jiného. Nejvyšší učitelská autorita církevní zastala se jí a proto nikdo již nesměl dle popírati dogmatické její oprávněnosti, chtěl-li zůstat věrným synem církve katolické. Rozumí se samo sebou, že jmenovaná bulla Pia VI. posílila, důvěrou a radostí naplnila ctitele nejsv. Srdce Páně a že jim svítila jako ohnivý sloup v rudém moři krvavé revoluce, že jim byla útěchou ve dnech spousty a ohavnosti, ve chvílích těžkých zkoušek a že jim byla zárukou slitování a hojného požehnání v příštích pokojnějších dobách.

A Srdce Páně neopustilo v bouřlivých, smutných dobách oněch věrných ctitelů. Stůjž zde aspoň jeden příklad z konce 18. století. Část francouzské armády, jež si podmanila severní Itálii, obrátila se proti Tyrolsku. Bodří a zbožní Tyroláci, jimž hrozilo vážné nebezpečí, nemohouce se odnikud nadíti pomoci a záchrany, upírali v těžkých oněch dnech s důvěrou zraky své k nebi a k nejsv. Srdci svého Spasitele; bylať se tam již účta k božskému Srdci rozšířila a zapustila v srdcích těchto alp-

ských horalů hluboké kořeny. Žemský výbcr slíbil tedy r. 1796 jednomyslně celou svou vlast zasvětit slavnostně nejsvětějšímu Srdci Páně a zavázati se slavným slibem, že svátek božského Srdce bude se tam každoročně slaviti veřejně a oficiálně jako svátek zasvěcený. A v důvěře své nebyli zklamáni. Božské Srdce, jemuž se celá země radostně zasvětila, jim pomoci své neodepřelo, takže se ubránili přesile nepřátelské. Lid tyrolský až dodnes vděčně si to připomíná.

Sotva se revoluce vybořila a po válkách napoleonských nastaly zase pokojnější časy, vzmáhala se účta a pobožnost k nejsladšímu Srdci Páně opět rychle a mocně, ano, rozkvět její dosáhl neobyčejných, nebývalých rozměrů. Nemálo k tomu přispěl Lev XII., který r. 1824 nařídil, aby byl zahájen proces blahověčení Markéty M. Alacoque. Rozkvět ten jistě též značně podporovalo r. 1814 znovuzříženě Tovaryšstvo Ježíšovo a jiné pod jménem bož. Srdce kongregace nově založené. K nim patří kongregace Paní božského Srdce (Dames de Sacré-Coeur), kterou r. 1800 založila pomoci dvou kněží bl. Magdalena Žofie Barat. V téže době založil P. E. Tournely kongregaci zvanou „Otcové Srdce Ježíšova“, která později splynula v jeden celek s podobnou kongregací italskou a nazývala se odtud „Kněží víry“ a která se zasloužila o missie v Evropě i Africe. O něco později, r. 1805 vznikla „Kongregace nejsv. Srdce Ježíšova a Mariina“, řečená jinak „Picpus“ (Pères et Religieuses de Picpus).

Biskupové přesvědčili se o vzácném ovoci, jaké pobožnost přináší, přáli jí a na přčetných provinciálních sněmích ji co nejvšeji doporučovali svým věřícím a především svému kněžstvu, jež vybízeli a vyzývali, aby s ní co nejvíce obeznamovalo stádce sobě svěřené. Stalo se tak na sněmích r. 1848 v Oregonu, 1849 v Avignoně, 1850 v Albi, Aixu, Bourges, Bordeaux, Lyoně, Sensu, Soissonsu, Toulonse, na Sicílii, 1851 v St. Aux, 1852 ve Westminsteru, 1853 v Casale a Remeši. Na sněmích takových zasvěcovali též horliví biskupové diecese své božskému Srdci.

Vážnost pobožnosti naší vzrůstala za takovýchto okolností vůči hledě. Slavnost Srdce Páně konala se již téměř všude. Aby se jí mohlo účastnit co nejvíce věřících, dovolil Pius VII., aby se slavnost konala nejen na první pátek po oktávě Božího Těla, nýbrž že může, kde toho okolnosti vyžadují, s dovolením biskupovým býti přeložena také na příští neděli nebo některý jiný den.

Neuplynulo ještě ani celé století od památného roku 1765 a již se mohlo říci, že „již není téměř diecese, která by se nemohla radovati z toho, že si vymohla od apoštolské stolice privilegia konati tuto slavnost“¹⁾, která se tehdy konala již téměř všude v celém světě katolickém ne z rozkazu papežova, ale na přání věřícího lidu, jeho kněží a biskupů. A toto podivuhodné rozšíření pobožnosti a slavnosti božského Srdce Páně ji věru více doporučuje než kdyby byl papež sám z moci své slavnostním způsobem nařídil, aby se svátek Srdce Páně slavil na celém světě. Proto mohl nyní též Řím slavnost tuto beze všech obtíží zavést v celé církvi a tak potvrditi jen to, co ve skutečnosti bylo již téměř všude zavedeno.

Mají-li Poláci velkou zásluhu o důležitý dekret z r. 1765 a o povolení zvláštních hodiněk a mše ke cti nejsv. Srdce, patří zas biskupům francouzským zásluha, že slavnost nejsv. Srdce Páně

¹⁾ Dekret „Urbis et orbis“ ze dne 23. srpna 1856.

autoritativně byla rozšířena na celou církev katolickou. Věc měla se takto: R. 1856 meškal kard. Patrizi jako papežský legát v Paříži. Při této příležitosti sešlo se tam mnoho francouzských biskupů, kteří, ujistivše ho svou vělou oddaností k sv. Otci, středisku to katolické jednoty, prosili snažně, aby sv. Otec rozšířil svátek božského Srdce Páně na celou církev. Když se kardinál vrátil do Říma, přednesl sv. Otci vělou prosbu francouzského episkopátu. Pius IX. přijal ji blahosklonně a 23. srpna téhož roku rozkázal dekretem „Urbis et orbis“, aby svátek božského Srdce Páně slavil se příště v celé církvi každoročně v pátek po oktávě Božího Těla (sub ritu duplicis maioris) způsobem, jaký byl povolen biskupům polským, totiž mši „Miserebitur“ a hodinkami, jež jí odpovídají. Tím chtěl zároveň Pius IX., jak se praví ve zmíněném dekretu, „věřící znovu povzbudit, aby milovali a v lásce objímali zraněné Srdce Toho, jenž nás miloval a obmyl nás od hříchů našich v krvi své“.

Tak splněno konečně přání a rozkaz, jež dal Spasitel náš téměř před 200 lety věrné služebnici své M. M. Alacoque. Teprve tehdy splněn byl náležitý její úkol, teprve tehdy stala se vlastně slavnost a pobožnost k Srdci Páně v plném slova toho rozsahu a smyslu, veřejnou, církevní, slavnostní, všeobecnou.

(P. d.)

M. Tesařova:

PROSBA.

Můj Bože, který sídlíš v oblacích,
Ty, který záříš čistých ve zracích,
Ty, Bože dobrý, Bože nejvyšší
jen v Tobě Srdce mé se utiší!

Své srdce, duši k Tobě pozvedám,
vše Tobě, Bože, v obět ráda dám,
jen Tvoji lásku v chladné srdce lej
a slitovně se k dítku svému znej!

Ty, Bože mocný, slabou duši sil,
když k Tobě spěchá, tužeb mých Jsi cíl!
Tvá láska svatá blaží celý svět,
Tvou láskou dýchá každý ráje květ.

Přej vnořit se v té lásky oceán
a uzavřít se do Tvých sladkých bran,
v Tvém Srdci svatém mne vezdy dlít,
a pro Tebe jen dobrý Bože, žít!

Katolík skutkem.

O. Gabriel Pálau. T. J. — Jan Tagliaferro.

XIX. Dobrý základ musí položit, kdo chce vykonati mnoho dobrého.

1. Mám ti ještě mnoho říci; kéž bys naklonil ucho a chápal.

2. Chceš-li hájiti víru katolickou, haj ji především dobrými skutky.

3. Dary moje třeba tak vynášet, aby to nebylo na újmu pokoře.

4. Darem mým víra, kterou vyznáváš, a čím více jí se chlubiš, tím více jsi povinen uznávati v ní mou milost.

5. Není pro člověka větší cti, jak přijatu býti do lůna mé Církve,

6. U porovnání s touto hodností, co jsou bohatství a rozumy lidské? Zho!a nic!

7. Kdybys chápal, jak velkou a po-
žehnanou věcí je býti křesťancem, měl bys útrpnost s nevěřícími a nikoli pohrdání.

8. Chceš-li poučovati nevědomé ve víře, věz, že tím více bude ti třeba začínati od prvopočátkův, čím více v nich nalezneš lidských vědomostí.

9. Nepouštěj se v marné hádky s tím, který miluje blud; nejlepši poslové k němu jsou pravdy, které on sám uznává.

10. Jsi-li vážen jako velký učitel, ukaž příkladem, jakou moc má pravda.

11. Ctnost a pravda jsou nejlepší zbraně, aby klam byl přemožen a zahauben.

12. Jak může býti nepravou nauka, za kterou stojí moc Boží?

13. Může býti svědcem, kdo za učení, jež hlásá, dovede uměti a to: uměti pokorné a tiše?

14. Chceš-li rozeznati pravdu od bludu, ovládej sebe sama.

15. Čím pokornější budeš a čistší, tím jistěji nalezneš pravou cestu.

16. Mnoho uměti a nemíti pevných zásad, jest žíti v domě postaveném na slabém základě a vydaném větrům.

17. Více váží málo umět a žíti

ctnostně, než míti mnoho vědomosti a vésti život zlý.

18. Lehkomyšlnost a marnivost jsou největšími nepřáteli pravdy.

19. Pýcha a nepravá ctižádost vedou vždy k podvodu a bludu.

20. Pravda je vždy přínášá a mocná; nikdy se nemění, a čím více se na ni utočí, tím více se leskne.

21. Synu! třeba mnoho ctností učit nevědomé, a mnoho rozumu a pokory osvětit učené.

22. Jsi-li dobře utvrzený ve víře, cvič se pilně ve vědách lidských; pravda jest sestrou vědy, a vědy jsou velmi prospěšné, aby získaly lidi pro Boha.

XX. Několik výkřiků Srdce mého Mistra.

1. Rád bych, synu, abys přede mnou zpytoval svědomí nejen o tom, kolik chyb a hříchů jsi káral slovy, ale též kolik hříchů jsi zamezil spojuje s mou milostí svoji dovednost.

2. Chci, abys počítal, kolikrát jsi mohl pomoci dobré věci, a nepomohl jsi, kolikrát jsi mohl dobře činiti těm, kteří mne urazili, a zanedbal jsi.

3. Chci, abys rozvažoval, kolik skutků užitečných jsi vykonal pro mou službu, v kolika okolnostech jsi přemáhal sebe, abys se mi zalíbil.

4. Chci, abys přemýšlel, kolikrát jsi byl překážkou navrácení bezbožných a jak často jsi ztížil řízení úřadům církevním.

5. Chci, abys mi řekl, proč se chlubiš odvahou, když se ti nedostává opatrnosti, a proč myslíš, že můžeš mnoho, když nedoveš uskutečniti svých záměrův.

6. Chci, abys uvážil, zdali zbožně či nedbale se chováš v kostele a zdali tvůj život na světě hoden je křesťana čili pohana.

7. Žádám, bys mi odpověděl, jaké ovoce dosud přinesla tvá pobožnost

a víra a zdali nehřešíš příliš mnohými výkony a nedostatkem sebezapření.

8. Rád bych z úst tvých slyšel, kolik jsi jich obrátil slovem i skutkem a kolik jsi jich polepšil vzorným chováním a dokonalým plněním povinností.

9. Jestli v životě soukromém a veřejném, v chování vnitřním i zevnitřním, bezbožní i hříšníci lépe jednají než ty, nemysli, žeš pravdivým kato-

likem, způsobilým k práci v království Božím, ale považuj se za nedokonalého a hříšného člověka, jenž škodí dobrému jménu mé záležitosti.

10. Jak mnoho je povolanych k odměně a jak málo kdo pečuje, by si ji zasloužil!

11. Pověz mi, synu, co jsem ti zlého učinil, že nejednou tak špatně se mnou zacházíš!

(P. d.)

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. B a u n a r d. — Z francouzského přeložil Boh. K y s e l ý.

A rovněž tak tiše umřel také svatý f a r á ř z A r s u, tento div svatosti v našem století. V květnu 1859 citě, jak říkal „ubohý svůj konec“, pozval všechny své farníky podvečer na kázání a promluvil k nim takto: „Když Mojžíš cítil blízkou smrt, kázal shromážditi všecek lid, připomenul jim, jakým pozeňáním je Bůh zahrnoval, napomenul je k věrnosti a vděčnosti a ukázal jim zemi zaslíbenou. Dovolu, bratří moji, abych učinil podobně a připomenul vám, jak dobrý byl Bůh k vám!“

Krátce na to jednoho jitra nebylo ho už viděti ve zpovědnici. Umíral. Sám požádal, aby byl zaopatřen. Potom už nemluvil. Když mu zvěstoval kostelní zvon, že nešen jest mu pokrm na cestu do věčnosti, bylo mu viděti v očích slzy. Jedna osoba prosila ho na kolenou s rukama sepiatýma: „Ach, žádejte za své uzdravení a obdržíte je.“ On jen záporně pokynul. Oči jeho měly zvláštní lesk a byly upřeny k nebi. A tak do nebe vešel dne 4. srpna o druhé hodině ranní.

* * *

Ale ti, jichžto slova jsem ti právě, bratře, uvedl, jsou kněží, řeholníci.

Oni, a také řeholnice, které bych rád citoval, nečekali poslední svou nemoc, aby učinili svou obět. Neboť zajisté už dávno odpoutalo je ode všeho, ani života nevyjímaje. povolání, sliby. Jejich duše, všecka nebeská, nenáleží již tomu světu. Je to vzducholoď pod tlakem, která je naplněna jiným ovzduším ještě obtížena pozemskými ohledy, netrpělivá, uvolněna od prvnějších pout, a aby se vznesla, čeká pouze na roztrhnutí poslední pásky a na povel mistrův: Pusťte vše! Ale lidé světské, otcové a matky rodin, lidé obchodu a veřejného působení, poutáni k zemi všemožnými zájmy i všelikými náklonnostmi, kterak ti nabudou odvahy k oběti života, jenž je nerozlučně spojen s tolika věcmi a hlavně s tolika milovanými osobami?

Neznám oběti šlechetnější, velkodušnější, než byla obět života, již přinesl náš O z a n a m na stránce hodné prvních mučedníků. Měl teprv čtyřicet let a cítil, jak uniká mu život kousek po kousku každým dnem. Z Pisy, kam byl poslán na léčení, píše 23. dubna 1853: „Řekl jsem prostřed dnů svých: Půjdu k branám hrobu.“

Je to překlad písně Ezechiášovy. Potom patří nemocný na své okolí. Je tam mladá, milovaná žena, již mu bude opustiti, rozkošné dítě, výborní

bratři, mnoho přátel, krásná kariéra, dozrálé práce, zamýšlené dílo, skvělá budoucnost, štěstí... „Bože můj,“ píše tu, je tedy nutno opustit všechna ta dobra, která jsi mi sám daroval?... Nespokojiš se, Pane, jen části té oběti? Kterou měl bych ti obětovati z mých neucelených náklonností? Zda nepřijmeš celopal mé literární samolásky, mé tížádnosti toužící po akademii, nebo i mých plánů studijních, v něž mislo se snad více pýchy než horlení, pro pravdu? Kdybych prodal polovici svých knih a útržek rozdál chudým, a kdybych se omezil na plnění svého úřadu a zasvětil zbytek života navštěvováním nuzných, vyučování učňů a vojáků, zda by ses, Pane, spokojil a dovolil bys mi žítí v blahém stáří spolu se ženou, abych dokončil výchovu svého dítěte?

Snad nechceš, Bože můj a nepřijmeš tyto dary, z nichž hledí můj zisk, snad zamítáš obět mou a celopal. Mne samého si žádáš. Psáno jest v Knize knih, že mám činiti vůli tvou! A řekl jsem: „Jdu, Pane! Nemám práva si stěžovati.“ Tak obětoval se Ozanama utrpení a smrti.

Jednoho z posledních svých dnů v den před svým odjezdem z Antigana vyšel z domu, učinil několik kroků po nábřeží a smekaje klobouk, pravil své choti: „Chci, abys poděkovala Bohu za mé bolesti.“ A doložil ihned, vrhaje se jí v náruč: „Poděkuji mu také za všechnu útěchu, již mi skýtal.“

Vedle Ozanama nelze postaviti nikoho, kdo by mu byl tak podoben, jako Augustin Cochina. Je to týž ráz křesťana, jemného i silného zároveň. Dospěl právě k roku čtyřicátému devátému, když pocítil, že je zasažen smrtelnou nemocí. „Než uplynou dvě léta, budu mrtev a právě proto se přičiním!“ píše statečně. „Člověk nesmí předstoupiti před Boha s rukama prázdnými,“ opakoval často. Smutná vyhlídka na brzký konec zprvu jej rozechvívala, bylť otcem, politikem, řečníkem a znamenitým spisovatelem. Mohl zasáhnouti do všeho. Měl na-

sbíranou všecku látku k veliké knize: Křesťanské nádeje. Vidouce její plán a kostru, cítíme; že by to byla bývala kathedrála. Musil tedy všechno nechat? Ale víra přes vše to jej přenesla. Povolav k loži svého ženu a děti, pravil: „Pojďte, podívejte se, jak dobře mi v pokoji Páně.“ Biskupu z Orleánu podáváje ruku pravil: „Jsem jako bleskem zasažen a cítím, že zapadám v smrt.“ A když biskup odporoval té beznadějnosti, odvětil: „Oh, Bůh dobře ví, že netoužím po životě, než abych mu sloužil a po smrti, než abych se s ním shledal.“ Taková byla jeho obět.

Vzpomeňme Berryera, když smrtelně onemocněl. Je to jiný druh velikosti, ale velikosti rovněž křesťanské. Vítá nemoc s úsměvem, ježto mu mluví o Bohu a k Bohu jej vede. Když přišel do svého zámku v Augerville, zvolal: „Jsem konečně doma!“ A před obrazem otcovým a matčiným vztahuje ruce k němým jejich obličejům se slovy: „Otče, matko!“ a omdlévá. Měl tehdy sedmdesát devět let a přišel domů umřít. Nohy už nésti nemohly, ale srdce jeho uchovalo si všecek vzlet vzhledem k věcem věčným. Pravil P. Pontlevoy: „Nebojím se smrti, ani si ji nežádám, ale cítím, že nemoc je darem nebe, ona sblíží srdce, přibližující nás Bohu.“ A konečně svému lékaři: „Milý Nelatone, učinite, abych žil a mohl viděti Francii šťastnou.“ Lékař zavrtěl hlavou. „Rozumím vám,“ děl nemocný, „a děkuji. Staniz se vůle Boží.“ To byla jeho obět. Shledáme se s ním na loži smrtelném.

A nyní vízme postavu ovšem menší, ale přece ušlechtilou a hrdou postavu vojína a šlechtice, jak kdysi bývali. Je to jako včera, co nám byl vzat ve věku sedmdesáti čtyř let markýz Costa de Beauregard, člen Akademie francouzské. Byl připraven, neboť si dříve již napsal: Vpravme se předem ve slavnou chvíli, kdy nám bude umřít. Toto předčasné umření bylo proň naprostým zřeknutím se života: „Pane, píše, ze srdce rád a

dobrovolně přijímám už nyní z ruky tvé způsob smrti, který jsi mi ráčil určití se všemi jeho útrapami a bolestmi. "Potom už následuje „vzbuzování pocitů, jimiž se hrouží ve svou bídu a nicotu“, vzbuzení lásky k onomu, „jenž je mu celým bohatstvím a vším“, dikucínění za jeho „milosrdné důkazy přisnosti“. A končí: „Ó Bože můj, budiž pochválen, když mně zkoušíš, rád chci býti tebou zničen, zlomen, abych nežil jinak než tebou!“

A když nadešla tato hodina zničení v únoru 1909, a on nemohl už vyjít, dal postaviti lůžko své k oknu proti svému farnímu kostelu sv. Františka Xaverského a duši svou jako pohledem zalétal k oltáři toho, jenž první řekl: „Neběře se mi život, já sám jej pokládám v obět a dávám.“

* * *

Nedáme-liž se, bratře strhnouti těmito příklady, povznéstí takovými vzněty? Hle, jiný a větší ještě vzor podá nám ruku a jeho božská pomoc: svátosti umírajících, rozřešení, přijímání, poslední pomazání, totéž samé odpovědi srdce Božího na obět člověka.

Absoluce je odpověď milosrdenství na pokorné, úplně a upřímné vyznání našich hříchů. „Umíráme v naprosté neschopnosti zaplatiti, píše jeden muž smýšlení světského, a člověka mrazí při pomýšlení na soud, na který není připraven, zrovna jako by se měl při něm objeviti nah. Chtěl by se ukrýti, ponořiti v řeku Léthe starých bájí. Nečistý staví se před oko Boha čistého!“ Ale co chce tento mravokárce? Léthe, řeka zapomnění! Není-liž lepší poznati se, rozpomenout se na vše a omýt se v rybníku Silce, který očistí i uzdraví? Anděl Boží posud sestupuje, aby obdařil jeho vody silou obživnou a očistnou.

Ale ani zpovědi, ani rozřešení nelze popsati: halí je rouška a zůstávají

tajemstvím mezi duší a mezi Bohem. Přijímání, viaticum, t. j. posila na cestu, jež se umírajícím přináší, má svůj zvláštní ritus, který je nanejvýš poučný a velebný. V onen veliký den proměnil se dům nemocného ve svatyni; rodina vyzdobila jej pro tuto víc než královskou návštěvu. „Dětičky, pravil slavný a zbožný Cauchy, když umíral v Sceaux v předvečer svátku nanebevstoupení 1857, milé dětičky, dnes máme u nás Boží Tělo. Jděte všeci a všechny do zahrady, natrhejte kvítí, posypte jím zemi, kudy půjde dobrý Bůh, ověňte chodbu, schodiště až na prah mé světnice. Nejkrásnější uschovejte na výzdobu mého lůžka, neboť lože mé je oltářem a dům náš kostelem!“

Kněz vchází a pozdravuje ve jménu toho, jehož přináší na svém srdci: „Pokoj domu tomuto!“ Je to dům smrtelného neklidu, ale nepřichází-li návštěvou kníže pokoje? Otvírá posvátnou schránku a vyndává ukrytou pod zevní podobou hostii onoho, o němž pak hlasitě dí: „Ejhle Beránek Boží, ejhle, který snímá hříchy světa!“ Tak děl Jan Křtitel kajícím zastupům očekávajícím Vykupitele. A nemocný bije se v prsa a jako setník di: „Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale rci jen slovo, a uzdravena bude duše má!“ Kněz se blíží, nebe se sklání a tajemství se uskutečňuje: „Přijmi, bratře, pokrm těla a krve Pána našeho Ježíse Krista, který uchovejž duši tvou k životu věčnému!“ Viaticum, toť posila poutníkovu před dalekou cestou, poslední velkonoce.

A potom je ticho, slovo má Bůh. Nebe navštívilo zemi a nemocný, oči zavřeny, ruce sepiaty, zapomínaje na bolesti, z hloubi srdce plného Boží přítomnosti, odpovídá mu tiše slovem žalmu: „A kdybych kráčel ve stínu smrti, nebudu se báti zlého, neboť ty se mnou jsi, Pane — quoniam tu mecum es, Domine!“

Je-li manžel, manželka, bratr, přítel svědkem takového tajemného, intimního výjevu, nezapomene naň už nikdy. Svatý plukovník Paqueron mluví o sobě ve svém deníku, jak modlil

še a plakal při posledním přijímání své umírající choti: „Tento výjev zůstane navždy vryt v mých očích a v mém srdci. Pozvedal jsem chvilkami zrak plný slzí k choti. Jak byla krásná v tom okamžiku! Byla pohřížena ve hlubokou zbožnost, ale jemná veselost obestírala ji obličej. Vidím také ubožátko, svého malého Karla klečícího vedle sestry své Marie. Kolik to srdcí, Bože můj, prosilo o záchranu výborné tě ženy! Tys v nekonečné své moudrosti neusoudil, aby prosby ty byly vyslyšeny. Ale přes bolesti své nikdy nebudu ti moci dosti poděkovati za to,

že jsi ráčil sestoupiti pod střechem mou v oně hodině milosti, abys ji naplnil srdce něžné tvé služebnice.“ Tak mluví Paqueron, výborný voják a válečník, jenž byl zajat na Rusi 1812 a ještě alžírské výpravy 1831 se účastnil. Byl předsedou konference sv. Vincence v Angoulême a svatě umřel r. 1863.

U nedávno obrácených hříšníků, méně zvyklých Božím návštěvám, stává se někdy, že milost Ježíše konečně nalezeného působí náhlé, úžasné přerody. Mohu uvést dva příklady vzaté ze světa umělců, o nichž se přilíší špatně mluvívá. (P. d.)

Do Babylonu či do Jerusalema?

Poutní úvaha. Napsal Ignát Z h a n ě l.

(Dokončení.)

Všechnu zlobu, velikost hříchu vyjadřuje výrok, který slyšíme promlouvat na počátku čtyřicetidenního postu na popeleční středu, když kněz sype na hlavu věřících popel a užívá při tomto obřadu slov: „Pomni člověče, že prach a popel jsi a v prach a popel se obrátíš.“ I. Mojž. 3., 19. Považme, jak je smrt mocná! Kdyby byl člověk sebe krásnější, sebe mocnější, sebe učenější, když přijde smrt, zavzní pak pouze povel známých, příbuzných: pryč s mrtvolou, dlouho u ní nevydržím! Čteme v Písmu, jakou odpověď dali Ježíšovi, když chtěl vzkřísiti Lazara: „Pane, již zapáchá, neboť čtyři dni jest v hrobě“. Jan 11, 39. Podobně děje se i u nás; volá se: pryč s mrtvým tělem! A co je z něho, když leží nějakou dobu ve hrobě? Bůh není s jinými tvory tak přísný; skácí se staré, vyrostlé stromy, ať je již užilá pila a sekera drvoštěpa či vůle Boží, ať je skácel vichor nebo blesk, leží na zemi, ba jsou pak i ozdobou chrámů Hospodinových. Po staletích vyhledávají lidé památky starých dob, podivují se jim, putují k nim i když je zub času pozměnil. Bůh nenávidí hřích. Čteme: „Kdo činí

hřích, jest z ďábla“. I. Jan 3, 8. „Kdo by proti mně zřehšil, urazí duši svou. Každý, kdokoliv mne nenávidí, miluje smrt“. Přísl. 8, 36.

Vyvolíme si za svou cestu do Babylonu? Zjistěte nikdo z nás tak neučiní, když uváží, jak Bůh hřích nenávidí a když údělem za těžký hřích je na věčnosti peklo! Nezbyvá než vyvoliti sobě cestu jinou, která by nás dovedla do věčné spásy a tou je cesta do Jerusalema.

II. Cesta do Jerusalema. O této cestě řekl božský Spasitel: „Jak těsná a úzká jest cesta, která vede k životu a málo jest těch, kteří ji nalézají.“ Mat. 7, 14. Bohužel, je nemnoho těch, kteří kráčíjí po cestě vedoucí ku svatě hoře Sionské, vyplňují se tedy i za našich dob slova proroka Jeremiáše, řkoucího: „Cesty k Sionu kvílí, protože nejsou, kdo by přicházeli ku slavnosti“. Pláč Jerem. 1, 4.

Velmistr duchovního života Tomáš Kempenský jmenuje cestu do Jerusalema, která je cestou kříže, královskou cestou a věnuje jí ve své světoznámé zlaté knížce celou hlavu XII. (v II. knize). Tam čteme: „Nic není Bohu milejšího, nic tobě prospěšněj-

šho na tomto světě, než ochotně trpět pro Krista. Vezmi tedy kříž svůj a jdi za Ježíšem a půjdeš do života věčného. On šel před tebou, nesl sobě kříž i zeměl za tebe na kříži, abys i ty nesl kříž svůj a toužil umřít na kříži. Neboť jestliže s ním spolu umřeš, rovněž i s ním žít budeš; a budeš-li mu druhem v útrapě, budeš mu i druhem v oslavě.“ II. kn. XII. hl., 14, 2. Velký světec a učitel církevní sv. Bonaventura říkával: „Vpravdě cesta kříže je nejlepší a nejjistější cestou do nebe“.

Proto kráčeli touto cestou do Jerusalema všichni, kdo pravou láskou lnuli k Ježíšovi. Z lásky k němu byli ochotni vše snášeti a trpěti, aby dosáhli slávy nebeské, horliví vyznavači Jména Ježíšova vše podnikli, aby svou duši zachránili! Vizme aspoň jeden příklad: Jan Britto pracoval obětavě po třináct let v Indii o obrácení pohanů ku ovčinci Kristově, byl poslán vyříditi různé záležitosti zpět do své vlasti do Lisabonu. Tehdy, roku 1687, trvala tato cesta plachetní lodí celých sedm měsíců. Král Pedro II., důvěrný přítel Brittův — bylif spolu jako děti vychováni — prosil ho, aby se nevracel zpět mezi pohany, ale zůstal ve vlasti a převzal výchovu jeho syna, příštího krále. Ač žila ještě matka Brittova, kterou vřele miloval, ač mohl žiti doma v pokoji, klidu, mezi vzdělanými lidmi, snad i v pohodlí, vše odmítl a rád se vracel opět mezi pohany, ač věděl s naprostou jistotou, že ho očekává mučednická smrt. Později nabízel mu arcibiskupství, opět odmítl a s myslí Bohu oddanou snášel všechny obtíže, aby dosáhl jenom koruny mučednické, již si stále přál a po níž dychtivě toužil.

Bůh žehnal jeho práci. V posledních sedmnácti měsících svého života pokřtil osm tisíc pohanů. Aby utekl nástrahám pronásledovatelů, vystavěl v nepřístupných lesích kapli, kam pohodlně k němu mohli docházeti, kdož si přáli býti vyučenu ve víře Kristově. Žil životem tamějších lidí, jedl jednou

za den trochu ve vodě uvažené rýže a něco zeleniny, která se polila máslem. Žil v krajině zvané Murava. Princ Todayadeven slyšel o jeho působnosti a přál si ho poznati. Britto poslal mu domácího katechetistu, který mu přednášel učení Kristovo. Těžce onemocněl, lékaři prohlásili, že zemře. Prosil Boha o pomoc; čel počátek evandélie svatého Jana a ozdravěl.

Tento zázrak pohnul Britta, že sám šel k princ, zůstal u něho několik dní; o svátku sv. Tří Králů pokřtil v jeho přítomnosti 200 katechumenů, což učinilo na prince příliš velký dojem. Protože byl ochoten zachovávat vše, co víra Kristova předpisuje a protože na příklad propustil až na jednu všechny ženy, které mu jeho dosavadní vira mahomedánská dovoľovala, pokřtil ho Britto. Ale jedna z propuštěných žen neustala, až se pomstila. Obžalovala Britta u krále Maravy, který ho dal zajati a na popelční středu 1693, což bylo tehdy 4. února, byl štat; dosáhl věku 46 let.

Toť jenom několik málo myšlenek z výborné knihy, která nedávno vyšla u Herdera a kterou napsal biskup Döring o životě Jana Britta, který byl 21. srpna 1853 prohlášen za blahoslaveného. (Stojí neváz. 15-60 M., váz. 18-60 M., vyšla 1920, má X. a 212 stran.)

Kéž bychom po příkladě Jana Britta kráčeli cestou kříže, utrpení; dovede nás do nebeského Jerusalema.

Nikdo nemůže vstoupiti na horu Tábor, kdo dříve nekráčel s Pánem Ježíšem na horu Kalvarii. Život každého dal by se popsati pouze dvěma slovy: „trpět i zemřít“. Vyvolme si za své životní heslo: chceme putovati do Jerusalema; kdykoliv přijdeme v životě na rozcestí, nevolme cesty do Babylona, ale mějme na mysli vždy cestu, vedoucí vzhůru k výšinám nebeského Jerusalema, přičiníme se ze všech sil, abychom po ní kráčeli. Amen.

Obrázky z katolických misií.

Podává Maximilian Weinberger.

O pověře afrických černochů.

Jednomu černošskému kmeni v jižní Africe říká se „Křováci“. Černoši tito žijí v širokých pustinách, křovím tu a tam porostlých a stojí na nízkém stupni vzdělanosti. Sousedící s nimi Hottentoti jsou značně vzdělanější. O jejich náboženských názorech je těžko něčeho se dopátrati. Toliko misionáři, jenž do tajností jejich řeči vniká, podaří se někdy všelichého zajímavého se dovědět.

Křováci věří ve vzkříšení z mrtvých a v život po smrti, ovšem svým způsobem. Podle jejich minulé lidé zlí a původci různic a svárů přicházejí po smrti do „domu mušního“, kde se za trest žijí jenom muchami. Za to lidé dobří dostávají se na místo radosti, kde do libosti pojídají medovou polévku a kobyly, oblíbený to pokrm Křováků. Své mrtvé pochovávají sedě, t. j. tak, že v hrobě sedí a sice obličejem v tu stranu, kde dle jejich mínění mrtví se zdržují. Jako všichni pohané, tak jsou i Křováci velmi pověřiví. Jistá znamení, jistě ptáky anebo jistě události považují za posly neštěstí.

Také Křováci znají přísloví: „Nemaluj čerta na zeď, aby se ti skutečně neobjevil!“ Ku podivu však vztahují toto pořekadlo na divoká zvířata: lvy, tygry a hyeny. Když totiž večer drží u ohně svou večerní hodinku a hovorem se baví, netroufají si jméno některého z uvedených dravých zvířat vyslovit. A proč? Obávají se totiž, že by potom v noci lev, tygr nebo hyena skutečně přišli a je sežrali. Věří také ve stěhování duší po smrti; věří, že lišky, divoké kočky, hadi a podobná havěť byli dříve lidmi, kteří od čarodějníků anebo za trest za spáchané hříchy v tato zvířata byli proměněni.

Brahminské misie v Tričinopoli.

Není snad nikde misie tak obtížné a nevděčné, jako je misie mezi indic-

kými brahminy. Brahmini jsou první a také nejvzdělanější kasty čili třídou indickou, hrdí na své vynikající postavení mezi Indý a proto také křesťanství nejméně přístupní. Z té příčiny věnují se misii mezi brahminy pravidelně misionáři vynikající se vzdělaností a literaturou indickou obeznalí, jejichž učenost a vědění na první indickou kastu mocným dojmem působí. Takovým misionářem brahminským je nyní jezuita P. Lacombe; jeho působišťem je město Tričinopoli. Vyjímáme tuto z jeho dopisu, psaného 25. června r. 1920, co se nám zdá nejzajímavějším. On píše mimo jiné:

„Náš spolubratr, P. Billard, horlivý to misionář brahminů, zemřel právě v den, kdy byla vypovězena světová válka. Odpočívá v kapli uprostřed křesťanské brahminské čtvrti v Tričinopoli. V r. 1914 udělili jsme čtyřem dospělým brahminům křest svatý. R. 1915 byl získán jeden, ale bylo to velké vítězství milosti Boží.

Jednoho dne byl jsem povolán do nemocnice k nemocnému brahminu. Bylo mu 30 let a byl kdysi žákem naší vyšší školy. Přes to zůstal zuřivým pohanem a pronásledoval křesťany kde a jak mohl. Jmenovitě hleděl, jsa členem kteréhosi pohanického náboženského spolku, překaziti, kdykoliv některý z jeho souvěrců minil státi se křesťanem. Jednoho obráceného brahmina dal násilně odvésti a vsaditi do žaláře.

Po dokončených studiích vstoupil do služby u železné dráhy jako úředník. Avšak ani potom nepřestal proti křesťanům štvát. Jednou v neděli spatřil na stolku křesťanského spoluúředníka modlitební knihu. Puzen zvědavostí, otevřel ji a přemítal v ní. Krásné modlitby učinily naň hluboký dojem. Najednou se v duši jeho vyjasnilo. Jako prve sběsile pronásledoval křesťany, tak dychtivě toužil nyní státi se křesťanem. Brzy na to

upadl do těžké nemoci. Žádal, aby mu zavolali kněze, ale jeho rodina toho nepřipustila. Konečně podařilo se mu prchnouti do nemocnice v Tričinopoli. Tam prosil o křest sv. a po delší dobré přípravě bylo jeho prosbě vyhověno. Křesťany, jimž byl ublížil, dal k sobě zavolat, a prosil je za odpuštění. Žil ještě deset měsíců. Svě jmění poručil misii na stavbu nové kaple, ale z ohledů na pohanskou jeho rodinu nemohla misie odkazu přijati.

ještě pohanem a 11 let stár, manželství se svou sedmiletou ženou. Dle obyčeje indického žení a vdávají se mladí Indové již v útlém mládí, ale po sňatku žijí ještě třebas i několik let u svých rodičů. Subramaniam pokračoval ve svých studiích, přestoupil na křesťanství a dostal místo při dráze. Běželo nyní o to, má-li svou pohanskou manželku, která byla dosud u svých rodičů, vzíti k sobě, čili nic. Tamější misionář mu radil, aby ji vy-

Misionář učí práci.

R. 1916 obrátil se mladý devatenáctiletý brahmin. Po tři měsíce zapřisahal jej mladá jeho manželka, aby se vrátil k pohanství. Nadarmo. Raději ji a její pohanské rodiče opustil. Následujícího roku přestoupily na křesťanství dvě vdovy, jedna z nich se třemi svými syny.

R. 1918 obrátila se mladá žena, jejíž manžel byl brahminem a již před osmi roky se stal křesťanem. Její obrácení dává nám příležitost nahlédnouti do indických poměrů a budiž tedy zde podrobněji vylíčeno.

Vincenc Subramaniam uzavřel, jsa

hledal a pozval, aby se do jeho obydlí přistěhovala, zatím však přestupu na křesťanství od ní nežádal; to že se podá samo sebou. Subramaniam odebral se tedy do domu své manželky, ale se zlou se potázel. Sotva se totiž objevil, zasypali ho pohanskými brahminovými spoustami kamení. Sotva vyvázl životem. Smuten přišel do sousední vesnice. Tamější pošt-mistr, dobromyslný to protestant, nabídl se, že bude mladé manželce doručovat dopisy, aniž její rodiče o tom věděli. Tak si potají dopisovali. Manželka byla ochotna jej následovati,

ale varovala ho, aby se nedával viděti, ježto jsou její příbuzní odhodláni jej zabít. Zároveň mu vzkázala, že mu oznámí den a hodinu, kdy by si měl pro ni přijít.

Po dlouhém čekání dostal v listopadu r. 1918 příznivou zprávu, která zněla: V určitou noc budou všichni členové mimo dům na jakési slavnosti; ona sama bude předstíratí nevolnost a zůstane doma; po půlnoci může útek stát se skutkem; nechť přežele zadní zeď za dvorem, ona že ho bude na verandě, k útěku jsouc připravena, očekávat.

Dva dni před únosem připravil se Vincenc na noční dobrodružství přijetím sv. svátosti. V určenou hodinu vplížil se pak k domu svých příbuzných, přešel zeď a octnul se na dvoře. Jaké však bylo jeho překvapení, když vedle manželky spatřil i svou tchýni! Ale z úleku zotavil se brzo. Tchýně byla totiž do plánu zasvěcena a dala k útěku své svolení. Záleželo jí na tom, aby její dcera byla šťastna. Na rozloučenou matka a dcera se objaly, zaplakaly si, ale před rozchodem odňala matka dceři všechny šperky. Bezpochyby si myslila: Ztrácím dceru, nač bych ztratila také její klenoty! Na to manželé přešli zeď, usedli do lehkého vozíku a ujížděli kvapem k nejbližší železniční stanici. S nejbližším vlakem pak odjeli do města Mandras, kde v domě známého křesťanského brahmína našli útolek.

Ale svízelným nebyl ještě konec. Mladá pohanka cítila se v křesťanském domě nešťastnou. Bylo jí proti mysli, že má u křesťanů bydliti a jisti. Jest to pro pohana největší hanbou. Nezbyvalo proto nežli svoliti, aby si své jídlo připravovala sama. Ale přišla zkouška ještě těžší. Manžel onemocněl náhle horečkou a byl několik dní v nebezpečení života. Manželka byla všechna nešťastna. Křesťanští hostitelé ji těšili jak mohli, ale nadarmo. Přes to zdálo se, jakoby sama Prozřetelnost nemoc byla dopustila, aby mladé pohance uká-

zala příklad křesťanské lásky k bližnímu.

Sotva se manžel totiž pozdravil, upadla zase ona do téže nemoci. Delší čas kolísala se mezi životem a smrtí. A hle, křesťanská brahminka ošetřovala ji jako něžná matka a starala se o ni ve dne v noci. Jaký div, že její pohanské srdce se znenáhla obměkčilo. Pozdravivši se, přála si poznati náboženství, které učí takové lásce. Stalo se jí ovšem po vůli. Začala docházeti do kostela, byla ve víře křesťanské vyučena a pokřtěna. Brzy na to udělil ji arcibiskup mdraský svatě břimování.

V r. 1919 obrátil se muž akademicky vzdělaný, jenž byl studoval na vysoké škole v Madrasu. Později vstoupil do řádu jezuitského. Týž rok obrátil se jiný brahmin, který byl do té doby horlivým protestantským kazatelem.

Rok 1920 začal příznivě. Získali jsme dva muže akademicky vzdělané. Jednoho z nich chtěli pohanští příbuzní unést a jenom s největší námahou bylo lze policii na něho poštvanou ukonejšiti. S upřímnými díky zaznamenáme letos obrácení vznešené paní, vdovy vysokého úředníka vládního. Její dcera, rovněž vdova, stala se křesťankou před desíti roky a od té doby bylo jejím nejmilejším zaměstnáním, konati skutky lásky k bližnímu. Tento dobrý příklad pohnul matku, aby ji následovala. V měsíci září obrátila se celá sedmičlenná rodina: otec, matka a pět dětí. A lze se nadíti, že tyto a podobné vzory pohnou i mnohé jiné, aby učinili totéž.

Tak přivádí Prozřetelnost své zvolené různým způsobem ku křesťanství. Většinou je to příklad křesťanské lásky k bližnímu, který na pohany mocně působí. Bohužel má takový rozhodný krok obyčejně ztrátu jmění a postavení a vyluku z rodiny v zápleti. Tím větší proto vážnosti a cti zasluhují tyto šlechtné duše, které pro viru všechno opouštějí.

Uvedené svrchu příklady ukazují, že brahmínské misie v Tričinopoli, pro

rozšíření křesťanství v Indii tak ve-
důležitě, zdoluhavě na pohled, ale za
to stále činí pokroky.

Ukázka z pohané pověry.

Ubíral jsem se — píše jistý mi-
sionář v Indii — kolem domu zná-
mého mi domorodce. Stál právě se
svým desítiletým synkem přede dveřmi.
„Dobrý den, otče!“ volá na mne hošík.
„Dobrý den, Punyo!“ odpovídám.
Ale v tom skočí mi otec do řeči:
„Tíše, tíše! nenazývej ho tak!“ —
„A proč ne?“ — „Protože byl těžce
nemocen. Od jeho uzdravení říkáme
mu Haryo.“

Nemoc — změna jména, to mi
nešlo do hlavy. Jak jenom souvisí
nemoc se jménem? Jako misionář
byl jsem ještě nováčkem a obyčje
domorodců nebyly mi známy. Ptal
jsem se tedy svého katechisty a ten
mi podal následující vysvětlení:

„Zdejší domorodci,“ pravil, „věří, že
všechny nemoci jsou dílem ďáblovým.
Proto provádí kouzla a čary, aby
ďábla z těla nemocného vyhnali.
Punyo byl těžce nemocen, nyní je
zase zdrav. Otec však se bojí, aby
se čert kouzlem vypuzený zase ne-
vrátil a na synka opět nějakou nemoc
neposlal. Proto zaměnil jeho jméno
Punyo za Haryo. — „Ale proč vlastně?“
— „Protože ďábel, až se vrátí, bude
hledati Punyo, ale nenalezne ho,
protože se hoch nyní jmenuje Haryo.“

„Mimo to,“ pokračoval můj kate-
chista, „dávají domorodci nemocným
hodně ošklivá jména a proč? „Aby
čerta oklamali, domnívajíce se, že
pak nemocného jistě nepozná, i kdyby
byl sebe chytřejší. A nejen to. Do-
mnívají se dále, že se čertu škaredé
jméno oškliví a že nevjede tak snadno
do těla člověka, jenž takové jméno
má.“ — Ubohý zaslepený lid!

Božské Srdce Páně a Salesiáni.

Jestliže je celé tělo Bohočlověka,
jenž je přítomen ve veebné Svátosti
klanění hodno, pak je hodno úcty i
Srdce jeho. Úcta k božskému Srdci
je tak stará, jako křesťanství samo.

Ctime pak božské Srdce hlavně tím,
že ctime jeho lásku, jeho tužby,
jeho smýšlení, jeho city.

Tak lásku Kristovu poznáváme z
toho, že pro spasení lidstva poslední
krůpěj své nejdrazší krve vylil. Vidíme
ji vlastně hned od chvíle hříšného
pádu prvních lidí, kdy Bůh člověčen-
stvu slibil Spasitele. Vidíme jeho lás-
ku dále v celém Starém Zákoně, kde
nám popisují proroci celý život, chu-
dobu, milosrdné skutky a utrpení Pána
Ježíše, kde nám ho ukazují jako mír-
ného učitele pravdy, po kteréž prahne
lidstvo, kde nám ho vyličují jako
obětinního beránka za hříchy světa.

A pozorujme, jak jedná Pán. Vidi-

me jeho chudobu a pokoru při jeho
narození, vidíme zázraky k dobru
strádajícího lidstva, vidíme s jakou
ochotou odpouští hříchy, jakou trpě-
livost a lásku má k nevzdělaným
apoštolům. Vidíme, jak nás učí nebes-
kým pravdám a ustanovuje sv. svátosti
pro naši spásu, jak po celý život trpí,
až do své smrti na kříži. A přec je
mírný k těm, kteří mu ji připravili.

Velkou cititelkyní božského Srdce
Páně byla sv. Markéta Alacoque.
Ona praví, že máme vstoupiti do
božského Srdce Páně.

Vstupujeme do Srdce Páně, když
o jeho dobrotě a jeho smýšlení roz-
jímáme.

Ale jak nejlépe ctime božské Srdce?
Zajisté, když odstraňujeme a mírníme
to, co mu způsobuje bolesti a když
činíme, co si přeje.

Kristus stal se člověkem a trpěl

proto, aby všichni přišli do nebe. Nebe dosáhneme, když plníme přikázání, která krátce jsou obsažena v rozkazu: Milovati budeš Boha svého z celého srdce svého a ze všech sil svých. Milovati budeš bližního, jako sebe sama.“

Bůh však chce, aby všichni ho poznali a milovali. Tedy musíme dle svých sil pečovat o šíření sv. víry, a tím také plníme rozkaz lásky k bližnímu, neboť jistě není nic cennějšího, jako znáti Boha a cestu, jak k němu přijdeme!

Kdo chce opravdově působiti pro šíření království Božího na zemi, nechť stane se světským misionářským knězem, neb vstoupí do řehole, která zabývá se šířením sv. víry. Donem Boskem založeny kongregace Salesiánů (Dona Boska nebudtež zaměnění s Obláty sv. Františka Saleského) a Sester Marie, pomocnice křesťanů, (nezaměňti se Salesiánkami, t. j. sestry navštívení a Oblátkami sv. Františka Saleského) působí velkolepě nejen pro šíření sv. víry mezi pohany, ale i o utvrzení její doma. Působí mezi mládeží, tak blízké, božskému Srdci, vy-stavené tolika nebezpečím. Mají vychovávací a vzdělávací ústavy nej-různějšího druhu. Velikou důležitost pro záchranu nejširších vrstev mládeže má oratorium. Jsou oratoria pro různé stupně věku, na př. školní mládež, učné, starší dělníky. V oratoriu mají příležitost obcovati mši, přijímati sv. svátosti, poskytuje se vyučování katechismu a různé zábavy a výhody.

První podmínkou pro zdarnou misionářskou činnost je velký počet misionářů. Salesiáni používají stálého čí-lého styku s mládeží, aby probouzeli a podporovali co nejvíce řeholních a misionářských povolání. Pro pozdě povolané mají zvláštní apoštolské školy, do kterých přijímají nadané jino-chy do 25 let, kteří se chtějí státí kněžími a kteří tam probírají nejdů-ležitější předměty gymnasia ve zkrá-čených bězích.

Kněz Salesián musí denně tři ho-diny studovati. Kongregace je více

světská. Mají i bratry laiky. Pa-pež Benedikt XV. považuje je za nej-časovější kongregace a vkládá v ně velké naděje.

Komu není možno vstoupiti do ře-hole, nechť vstoupí do zbožného sdru-žení salesiánských spolupracovníků a spolupracovnic, které pomáhají Sale-siánům, šíří jejich díla, podporují je atd. a požívají neobyčejně velkých duchovních výhod. Papežové od Pia IX. vřele doporučovali věřícím, aby se dali zapsati do tohoto zbožného sdru-žení. Podmínky přijetí jsou: věk přes 16 let; dobrá pověst po stránce ná-boženské a společenské; možnost a vůle podporovati díla salesiánská ně-jakým způsobem, na př.: modlitbou, milodarem, doporučováním, spoluprací atd. sám nebo jinými. — Orgán spo-lupracovníků „Bollettino Salesiano“ vycházel před válkou v mateřinci Oratorio S. Francesco Sales v Turině, Via Cottolengo 32. v 9 řečích

Nám připadá co nejdříve úloha působiti pro sjednocení Slovanů, zvlá-ště na Rusi a na Sibíři. Aby však Sa-lesiáni zdárnou působnost u nás roz-vinovati a pak ji i na jiné Slovan-y ší-řiti mohli, k tomu je třeba co nejvíce spolupracovníků a řeholního perso-nálu. Tedy vzhůru pro šíření králov-ství božského Srdce!

Právě nyní při té hrozné bytové nouzi bylo by zvláště potřebné a nej-výš časově stavěti domy pro učné a mladé dělníky (s oratorii) v předmě-stech, tím více, že by se aspoň čá-stečně též odpomohlo nedostatku chrámů, muselať by býti v každém ústavě prostranná veřejná kaple. Rač se hlásiti každý, kdož jen poněkud může býti nápomocen. Spolupracov-níci obého pohlaví mohou se uplat-ňovati jako sběratelé, pisáři (i do no-vin), učitelé katechismu, pořadatelé zábav, představené spolupracovníků, kteří by každý měsíc konali (poradnou) schůzi spolupracovníků atd.

Bližší zprávy podává a příspěvky na díla salesiánská u nás přijímá Sekretariát svazu kat. charity, Praha II, Ječná 27.

Hostem jsem byl a přijali jste mě . . . Amen, pravím vám; pokud jste to učinili jednomu z nejmenších těchto bratří mých, mně jste učinili (Mat. 25, 32 nn). Kdo vás (apoštoly) přijímá,

mne přijímá, a kdo mne přijímá, přijímá toho, který mne poslal (Mat. 10, 40). — A kdo přijme jedno pachole takové ve jménu mém, mne přijímá (Mat. 18, 5).

Různé zprávy.

Panoši nejsv. Svátosti v Římě. Není snad jediné farnosti římské, kde by nebyl spolek hochů, zvaný: Panoši nejsv. Svátosti. Jest to spolek hochů od 6—14 let, kteří se zvláště zasvěcují účtě nejsv. Svátosti oltářní, vyznačují se horlivostí náboženskou a láskou ke sv. přijímání. Občas mají společnou adorační hodinu. Nemohlo by něco tak krásného býti také u nás? Bylo by toho potřeba!

Liga otců katolických rodin v Římě. Farní skupina lidové jednoty v Římě usnesla se navrhnutí všem jednotám, aby vytvořily sekci pode jménem „liga otců katolických rodin“. Nejprve se utvoří farní sekce v Římě, pak v celé Italii. A mimo Italie zajisté se utvoří také tam, kde podobného spolku postrádají. „Čech“.

Unionistické snahy v Anglii. Na kongressu anglikánské církve ve Westminsteru vyslovil se arcibiskup z Yorku pro spojené církve anglikánské a pravoslavné s církví katolickou. Noviny „Catholic News“ píší, že arcibiskup z Canterbury projevil dokonce naději, že ku sblížení církve anglikánské s Římem dojde brzy a že v té věci staly se již první kroky. „Našinec“.

Papež lidumil. Noviny „Osservatore Romano“ uveřejňují zprávu o tom, jak bylo použito peněz získaných papežem pro chudé děti ve střední Evropě od 28. prosince 1919 do 20. prosince 1920. Tento obnos páčí se na 15,292.461 lir, nepočítaje v to hodnoty oděvu a potravin. Z toho dostalo Německo 4,100.659, Rakousko 3,654.317, Polsko 2,052.000, Maďar-

sko 1,291.000 a Československo přes jeden milión ba ještě více lir. Ostatní národové dostaly celkem menší obnosy, mimo jiné Francie pro své severní území 2,000.000 a Italie pro své severozápadní území 265.000 lir. Papežem dosud rozdělená suma páčí se na 16,747.630 lir, počítaje v to úroky z obnosů, jež došli papeže a osobní dar papežův ve výši 100.000 lir. Tak vynakládá sv. Otec došlé ho sbírky pro dobro válkou postižených zemí a národů. „Den“.

Kultura. Základní součástí kultury je náboženství; proto církev katol. je nejneznamenitějším činitelem lidské kultury, pravé kultury. Ona pozvedla lidstvo z barbarství ku křesťanské umravenlosti. V křesťanství je kofen všeho našeho sociálního činu a citu. Sám protestant Ivas Sater uznává, že přesně vzato děkujeme církvi, katolické církvi za kulturní základ, na němž dále můžeme stavěti budoucnost.

Vznešený kostelník. „Aj, lord kancléř kostelníkem!“ zvolal vědova z Norfolku. vida Tomáše Mora kostelníčiti. Tomáš Morus byl učenec a na slovo vzatý státník, a přece se nestyděl kostelníčiti. U Vidně ve farnosti regelsbrunnské se utopil za války kostelník, když po svém Dunaji lodičkou vezl seno a dostal křeče. Od té doby kostelníči tam dle sdělení tamního faráře úředník vídeňské hlavní pokladny, který na svém statku v Regelsbrunně tráví na odpočinku. Pense tohoto pensisty převyšuje plat místního faráře. Muž tento je i patronátním komisařem a u lidu oblíben.

Nechá pole těch, kteří jsou bez vlastního potahu, před svým polem lacině obdělati. V neděli chodí po kostele se zvonkem a obléká faráře. Dlouhá léta již vyznamenán křížem záslužným od papeže: „Pro ecclesia et

pontifice“. Je vznešený kostelník a přece laciný. Obec mu nic neplatí a on se za kostelníčení nestydí, ba pokládá si to za čest. Také i někdy ministruje.

Díkovzdání.

Z Klobouček. Vzdávám díky božskému Srdci Páně a nejčistšímu Srdci P. Marii, sv. Antonínu Paduanskému

za uzdravení dlouhotrvající nemoci a všele doporučuji i vlastní zkušenosti důvěru k božskému Srdci Páně.

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u .

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za sdružení křesťanských dělníků a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati křesť. dělnictvo.

Úmysl v dubnu 1921: **Boj proti pohanským mravům.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

O B S A H :

Křesťanské dělnictvo. (Hlavní úmysl.) — Moje útočiště. (Báseň.) — Boží hod velkonoční. — Vtělení a nejsv. Svátost. — Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně. — Prošba. (Báseň.) — Katolík skutkem. — Stáří čili životem vzhůru. — Do Babylonu či do Jerusalema? — Obrázky z katol. misí. — Božské Srdce Páně a Salesiáni. — Různé zprávy. — Díkovzdání.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

RO Č. L V.

BRNO, 1. DUBEN 1921.

Č Í S L O 4.

Než na lásce té dosti není, jest ještě v Srdci s vodou krev, i tuto Ježíš pro nás cedí, nám přístup k Srdci otevírá. Kéz v tomto Srdci, chrámu Božím jest přibýtek mi dovolen, pak s touhou v ně mé srdce vložím a ze dvou bude jedno jen.

Boj proti pohanským mravům.

(Hlavní úmysl.)

Za nynější doby moderního ducha chtějí překulturní volnomyšlenkáři za každou cenu odstranit víru Kristovu a s ní náboženství křesťanské a vše, co s ním souvisí. Zdá se těmto nepřátelům Božím, že křesťanské náboženství se již přežilo a patří ustoupiti novému pohanství. Že tomu tak, vidíme, co se děje. Sochy památné P. Marie, sv. Jana Nepomuckého, kříže se kácí a ničí, náboženství se ze škol odstraňuje a zavádí se místo něho laická morálka, kříže ze školních světnic mizí, děti se vychovávají v nové pohany; manželství se ruší a zavádí pouze občanské, čímž rodinné základy se ničí; lid katolický je všude utiskován, není-li docela pronásledován, za to nevěrci se mají dobře. K tomu ke všemu zavedli nepřátelé víry náboženské zmatky a boje mezi lidem, aby tak pustošiti mohli v národě našem. Jako za starého pohanství římského byly dvě třídy boháčů a chudáků, tak je to i nyní. Jedni žijí rozmařile a prostopášně jako pohané a druzí zase hladoví a bídačí jako bývalí otroci. Vše se shání po požitcích a k tomu potřebném bohatství ať jakkoliv nabytém, hoví tělesným chticům, štítí se práce a vyhledává jen rozkoše a radovánky jako

za časů pohanských bývalo. Kostelu a službám Božím se takoví vyhýbají, neděle a svátky nesvěti a proto je chtějí zrušit. Kostely bývají vyloupeny, Nejsvětější zneuctěno, místo posvátné znesvěceno. V pravdě nový, pohanský život. Ba i v oděvu jeví se moderní pohanství, v neslušné módě a nemravnosti. Proto kdo jsi věrným Bohu, věrným sv. církvi a věrným synem nebo věrnou dcerou našeho národa, braň nejdražší statky: viru a mravnost proti modernímu pohanství! Hajme a braňme Boží zájmy všude, zastávejme se církve sv. jako dobré matky své, zachraňujme národ náš, aby při vydobyté svobodě nehynul a nedostal se do područí nepřátel svých. Držme se pevně pravdy Boží a spravedlivých zásad, nedejme se od nikoho od svého křesťanského přesvědčení odvrátit, nedejme nic ani na sliby ani na hrozby nepřátel. Držme se té strany, která spočívá na spravedlivých, křesťanských zásadách a hajme právo a spravedlnost proti všemu bezpráví. Sami pak vespolek milujme se láskou křesťanskou, která vyvěrá z pramene největší lásky, z božského Srdce Páně. Milujme Boha a Spasitele svého celým srdcem, neboť on prve miloval nás a pro Boha milujme i bližního svého,

aby nepřátelé vidouce nás svornými, musili vyznati: Ejhle, jak se milují! Prosme Pána, aby nám dal síly, statečnosti a odvahy v boji proti tomu novému pohanství, proti té moderní módě, proti nevěře, proti nemravnosti, proti sobectví a proti nemírné pýše a hrdosti nynějších nepřátel — volno-myšlenkářů a svobodných zednářů. Nebojme se! Když Bůh s námi, kdo

proti nám? Mocnou zbrání naší budiž vroucná a kajicná modlitba na tento úmysl.

Miluj Boha; nehynoucí pěj mu hymny vděčných chval, neboť on jak apoštol dí, dříve tebe miloval.

Když je Bůh všech lidí Otcem, lidé jsou si bratřími, zda-li víš, že na světě jsi všady mezi rodnými?

M u d r o s l a v.

M. Tesařova:

MARIA!

Maria, Maria, sladká má Paní,
v život nám zazaří jak zoře ranní.

Maria, Maria, dobrá má Máti,
láška Tvá slunečkem život mi zlatí.

Maria, Maria, světlo mých nocí,
když k Tobě zavolám, jdeš ku pomoci.

Maria, Maria, svítíš jak hvězda,
že něco rovnou Ti, ani se nezdá.

Maria, Maria, ozdobo nebe,
kéž jednou v nebesích smím spatřit Tebe!

Hůl poutnická a pastýřská.

Úvaha na 2. neděli po Velikonoci od Jarolima St. Pavlíka.

Mezi obrazy božského Vykupitele zajímá nás velmi obraz dobrého pastýře s ovečkou na rameni. Ovečka ta je hříšník, jenž skroušeně se k němu vrací; láskyplně je přijat a ke stádu věrných ovec přiveden, a v celém nebi radují se nad ním. Zjistě je mezi lidmi mnoho ztracených ovec. Kéž by nikdo velkonočního času nepromeškal; kéž by každý svědomí své od hříchů, snad už mnoholetých, očistil a stal se dobrou ovečkou, jež se drží dobrého pastýře.

Pastýře si představujeme vždycky s pastýřskou holí. Potřebuje ji k udržování pořádku a k obraně ovec. I poutníka si bez hole nedovedeme představit. Poutnickou a pastýřskou holí dobrého pastýře je svatý kříž. Jeho pozemský život nebyl ničím jiným než cestou křížovou. Kříž utrpení provázal jej od jeslí až do hrobu, byl společníkem mu na cestě. Na kříži obětoval život svůj za ovce své, křížem je bránil a dosud brání proti dravcům pekelným, proti tomu, jenž obchází jako řvoucí lev, hledaje, koho by pohltil.

Teď je Pán Kristus v nebi, teď sedí na pravici Otce nebeského, drže hůl vladařskou; neboli žezlo ve své ruce; spravuje svůj královský úřad a vládne svojí říší, církvi katolickou. Jeho viditelní zástupci a spoluvladaři jsou papež a biskupové; na odznak své důstojnosti nosí též v ruce pastýřskou hůl, tak zvané pedum, když vykonávají svaté obřady jako vrchní pastýři stáda Kristova.

V den soudný bude nebeský pastýř držeti v ruce hůl soudcovskou; bude souditi národy podle spravedlnosti, on, nad nimž Pilát hůl zlomil, nespravedlivě jej k smrti odsoudiv. Hříšníky zatratí, prašivé ovce od druhých oddělí, na levé straně postaví a do pekla zavrhně, dobré ovečky do nebe vezme. Žezlem spravedlnosti je žezlo vladařství tvého; ty nenávidíš nepravost a miluješ spravedlnost, praví o něm David.

Předobrazena byla berla kříže už ve starém zákoně divotvornou holí Mojžišovou. On ji vztáhl nad vody egyptské a udeřil jí o prach země, a

velké rány přišly na pronásledovatele národa Božího; on ji proměnil v hada, on ji zvedl nad mořem rudým, a to se rozdělilo; on ji udeřil o skálu, a hned z ní voda vyprýštila. Kříž je postrachem nepřátelů Božích a požehnáním pro věrné jeho. Obrazem kříže byla hůl Aronova, jež záračně rozkvetla. Z kříže zkvétá nový život. Dále ona hůl, na níž Mojžíš měděného hada upevnil. Kdo na něj pohlédl, byl uzdraven, litostný pohled na kříž hojí rány duše. Když se vypravil David proti Goliášovi, neměl nic jiného v ruce, jak svou pastýřskou hůl a prak. Goliáš se mu posmíval; ale David jej zahanbil. Kříž je nevěřícím předmětem posměchu; oni však se zhrzoí, když jej v soudný den uží na nebi.

My, milí čtenáři, konáme cestu do věčné vlasti; na tu cestu potřebujeme poutnickou hůl, o níž se můžeme opírat. Touto hólí má nám býti víra. Víra nás drží, když nás osud pronásleduje, když pokušení na nás dotírají, pochybnosti nás znepokojují, bolesti nás sužují. Víra nám skýtá útěchu ve zlé hodině a chrání nás před zoufalstvím. Proto se modlil David: Tvůj prut a tvá hůl mne potěšily. Zvláště staří lidé musí se o hůl opírat, oni potřebují nejvíce nebeské opory, když se život k hrobu blíží; oni ji naleznou ve víře v Boha, v důvěře k němu, v důvěrném spojení s Pánem Kristem.

U mužů je zvykem, že nosí s sebou hůl, když ven vyjdou nebo cestu konají. Mají i viru s sebou nositi, kde se ukáží, viru veřejně vyznati, náboženství veřejně vykonávati. Ve víře je naše spása, naše pozemské a věčné blaho. Kdo věří, bude spasen. Kdo Krista vyzná před lidmi, toho i on vyzná před Otcem nebeským.

I hůl pastýřskou má křesťan míti u sebe; to jest: on musí býti pastýřem v různém ohledu. Předně musí pásti svoji vlastní ovečku, to jest svou nesmrtelnou duši. On ji musí pásti slovem Božím, modlitbou, svatou eucharistií. On ji musí brániti proti vlkům, to

jsou svůdci a nepřátelé duše jeho. Mají na sobě často roucho beránčí, aby nezkušeného oklamali. Ale Pán Kristus nás varuje před takovými falešnými proroky.

Katolický křesťan musí pásti i duše svých poddaných, péči své podřízených, na příklad otec, matka své děti, duchovní správce své farniky, učitel své žáky, hospodář své služebníky. Musí je pásti poučováním, dobrým příkladem, dobrou a spasitelnou kázní, musí je, též chrániti proti svůdcům nevinnosti, jimiž se svět jenom hemží. Křesťanští rodiče, pečujte o stádo svých dětí; nechtějí-li poslouchati, vemte pastýřskou hůl do ruky a trestejte je; to jim bude k dobrému. Máš-li syny, napomíná vás moudrý Sirach, poučuj je a ohýbej už od mladosti; máš-li dcery, tak opatruj jejich tělo a neukazuj jim usmívavého obličej, to jest, zůstaň vážným, aby nezlehkomyslněly a nebyly drzé, když se s nimi až moc pěkně zachází. Kdo miluje svého syna, ten jej stále drží v kázní, aby se na něm radosti dočkal.

Budeme-li poutnické a pastýřské hole dobře používat, dostaneme za odměnu od Pána Boha hůl vladařskou, berlu královskou; to jest budeme s Kristem kralovati a účast míti na jeho slávě. Pak bude každý z nás králem. Pojď, nevěsto Kristova, duše křesťanská, a přijmi korunu, již ti Pán uchystal pro věčné časy! Tak řekne nám jednou Kristus Pán. I na jeho soudcovském úřadu vezmeme podíl, jakž to byl božský Mistr apoštolům slíbil: Vy, kteří jste mne následovali, budete při znovuzrození seděti na dvanácti trůnech a souditi dvanáctero pokolení izraelských. Svätý Pavel píše: Nevíte, že i andělé soudili budeme? V knize moudrosti čteme o spravedlivých. Budou souditi národy a vládnouti nad lidem.

Zůstaňme dobrými ovečkami našeho dobrého pastýře, a jsme-li sami v nějakém ohledu pastýři, plňme horlivě tento úřad. Jakob si zasloužil svou službou pastýřskou u Labana nevěstu,

a k tomu požehnání a velkou odměnu od Boha; my si zasloužíme věčnou v nebi blaženost, a pěkný příbytek

v nebeském městě novém Jerusalemě, jenž je podle vidění svatého Jana nevěstou Boží!

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý. T. J.

V. V největším rozkvětu.

V této poslední době dosáhl rozkvět a rozvoj pobožnosti vrcholu, účta k B. Srdci Páně stala se tu beze vší pochybnosti vedle účty k Panně Marii nejmilejší pobožností katolického lidu. Sv. Stolice sama se snažila ji povznést, pokud jen možno; věřící k ní povzbuzovala užívajíc k tomu různých prostředků a příležitostí.

Na prosbu některých biskupů a řeholí obdařila slavnost božského Srdce novými odpustky, aby ji věřící lid konal s tím větší horlivostí, s větším užitkem a aby si ji co nejvíce oblíbil.

R. 1861 potvrdila Apoštolát modlitby a spolek smírného sv. přijímání. Apoštolát modlitby vznikl r. 1844 ve scholastikátě Tovaryšstva Ježíšova ve Valsu u města Puy v jižní Francii.¹⁾ P. Gautrelet, představený tamějšího kláštera, vybídl tehdy na den sv. Františka Xaverského mladé sobě svěcené řeholníky, kteří se tam většinou připravovali na život apoštolský, misionářský, aby od té chvíle obětovali všechny modlitby, práce, studia a vůbec všechny své skutky za obrácení pohanů, za církev sv. a její zájmy; chtěl jim tak udati nějakou pomůcku, aby se již nyní cvičili v horlivosti apoštolské ve spojení s nejsv. Srdcem Pána Ježíše, který se ve svatostánku neustále modlí a obětuje za spásu světa, ano aby již nyní aspoň oním způsobem

započali svou apoštolskou působnost. Mladí řeholníci uvítali jeho návrh s posvátným nadšením, utvořili skupiny o 12 členech a natiskli si lístky s úmyslem, na který jednotliví členové mají se modlití a obětovati své skutky.

Tento spolek nezůstal však omezen na onen klášter, ale záhy pronikl za jeho zdi, a kněží i laici začali se v něm sdružovati a horlivě konati povinnosti, jež na se vzali. Začal vzkvétat, když 1861 počal ve Francii vycházeti „Posel Srdce Ježíšova“ (Messenger du Coeur de Jésus), který upozorňoval na důležitost Apoštolátu a úzký vztah jeho k pobožnosti k Srdci Páně, když biskup schválil z Puy spolek ten, jmenovitě však když Pius IX. potvrdil jeho statuty a generál Tovaryšstva Ježíšova všechny členy jeho učinil účastnými všech zásluh téhož řádu; i některé jiné řády tak učinily. R. 1867 ustanovil Pius IX., aby generálním ředitelem Apoštolátu modlitby byl pro příště vždy některý kněz z Tov. Ježíšova, jež jmenuje sám generál téhož řádu. Lev XIII., jenž si Apoštolátu velice vážil, dal mu 1879 nové statuty, které 1896 znovu schválil, potvrdil a zdokonalil.¹⁾ Tento

¹⁾ Ze stanov budiž uvedeno: Apoštolát modlitby je nábožné sdružení, které plní úkol apoštolský, přispěti ke cti Boží a spase duší vnitrou a ústní modlitbou i jinými dobrými skutky, jež získávají milosti a mohou nám nakloniti Srdce Ježíšovo, aby označený účel byl dosažen.

Jsou tři stupně Apoštolátu podle různých pobožných cvičení a skutků, které kdo koná. První stupeň (v podstatě všem členům společný) tvoří ti, kteří denně všechny své skutky, modlitby a utrpení některou modlitbou Bohu zasvěti a obětují ve spojení s největším Srdcem Ježíšovým a to k onomu

¹⁾ Jistý druh Apoštolátu modlitby konal a jiným doporučoval již v 16. st. učený Ludv. Blossius, opat kláštera benediktinského v jižní Belgii, a ve stol. následujícím zázraky a učenosti slynoucí řeholnice, cth. Marie, řečená ab Incarnatione. Viz N. Nilles: De rationibus festorum I.⁵ Oeniponte 1885.

spolek, jenž je zajisté velmi praktickým způsobem pobožnosti k Srdci Páně, tak důležitým ve svých následcích a účincích a který přináší hojně požehnání, rychle se rozšířil po celém světě a má dnes několik milionů členů.¹⁾

Za Pia IX. pobožnost k božskému Srdci Páně kromě všeho toho, co pro ni vykonal, nad míru povzneslo blahorečení té, již se zjevil Pán Ježíš a k níž mluvil v svém bož. Srdci. Toto blahorečení Markéty Marie Alacoque je nám nezvratnou zárukou pravosti jejích ctností a zjevení, novým slavnostním potvrzením pobožnosti naší; je též skvělým svě-

cilí, za nějž Pán náš neustále pro nás oroduje a se obětuje. (Urcitá modlitba pro toto denní obětování a dobrý úmysl není předepsána.)

Druhý stupeň tvoří ti, kteří kromě toho zvláště Pannu Marii vzývají, prosí přemocnou Matičku o přispění k dosažení blaha a spasy duší. Tito se proto modlí denně jednou Otčenáš a desetkrát Zdrávas Maria v tom úmyslu, který jim na počátku každého měsíce je určen a od sv. Otce schválen. (U nás oznamuje úmysl ten vždy „Škola Božského Srdce Páně“, vycházející v Brně.)

Ke třetímu stupni patří ti, kteří konají aspoň pobožnosti prvního stupně a kromě toho se snaží odstraniti překážky, jež by mohly zmařit úspěch modliteb našich k Bohu za spásu duší. Proto přistupují jednou za měsíc anebo jednou týdně ke stolu Páně, by tak usmířili a naklonili nám nejsv. Srdce Ježíšovo a utišili hněv jeho pro hříchy lidstva.

Hlavní sídlo a střed sdružení je v Toulouse. Generálním ředitelem je generál Tov. Ježíšova, který může úřad ten dáti jinému, který má býti v Toulouse.

Kromě generálního ředitele jsou ještě představení diecesanů a ředitelé jednotlivých spolků. Představení diecesanů neurčuje ani generál T. J. ani vrchní vůdce z Toulouse, nýbrž biskup diecese. Direktory jednotlivých spolků určuje diecesanů představený se schválením biskupovým. Představení diecesanů a direktori jednotlivých spolků jsou podřízeni ve všem biskupovi, vyjímaje stanovby Apoštolskou Stolicí potvrzené.

K přijetí členů dostačí, by direktori jednotlivých spolků zapsali jména žadatelů do seznamu při oněch chrámech, kde je Apoštolát, a rozdali jim přijímací list; není třeba posílati seznamu do hlav. sídla spolkového.

¹⁾ Srv. Krótka nauka o Apostolstwie modlitwy. Kraków. 1904. P. Jos. Hilgers T. J.: Příručka k pobožnostem Srdce Páně pro kněze a věřící lid. V Brně 1911. Str. 152—162.

dectvím o účincích a výsledcích úcty té a konečně trvalým pomníkem horlivosti a lásky, jakou ji objímal a zveleboval tento veliký nástupce sv. Petra. O blahorečení tom, jež se stalo 19. srpna 1864, praví slavný kardinál Franzelin: ¹⁾ „Akta a dekret blahorečení, (M. Alacoque) nevyvracejí věřícím pouze četné pomluvy, jež rozšiřovali jansenisté a jiní o zjeveních, jež měla tato blahoslavená, nýbrž jsou také novým slavnostním schválením této pobožnosti a vybízejí všechny katolíky, aby uctivali a vzývali nejsvětější Srdce. A totéž, co bylo řečeno o blahorečení M. Alacoque, platí zajisté i o započatém beatifikačním procesu cti. P. Klaudia de la Colombiérea, ²⁾ jenž zjevení její tak dobře znal a pomáhal ji uskutečnití úkol její.

K neobyčejnému rozkvětu pobožnosti napomáhalo podstatně též, že celé diecese slavnostně se zasvěcovaly b. Srdci Páně. O takovémto zasvěcení diecese marseillské na začátku 18. století byla již zmínka. Ve století 19. stalo se tak nejdříve na provincialním sněmu v Sensu ve Francii r. 1850; příkladu toho následovaly i jiné diecese jako lavalská (1865) amienská (1866), štyrsko-hradecká a lucemburská (1869), řezenská a frýburská (1872). Episkopát belgický zasvětil pak r. 1868 nejen sebe a své diecese, ale celý svůj národ doporučil ochraně nejsv. Srdce Páně. Byl to velkolepý, povznášející, slavný okamžik, kdy shromáždění belgičtí biskupové za převeliké účasti lidu obětovali sebe, svou vlast a národ b. Srdci svého Spasitele prosíce o zvláštní jeho pomoc a ochranu! V Itálii zasvětila se diecese benátská a veronská, v Anglii westminsterská a celé Irsko (1873), kde též universita dublínská vzdala též hold bož. Srdci (1874). Ve Spojených státech severoamerických učinilo tak touže dobou (1873—1874) přes 40 diecesí, z nichž nejznámější jsou novoorleanská, baltimorská, filadelfská. (P. d.)

¹⁾ Tractatus de Verbo incarnato Romae 1874. Str. 472

²⁾ Acta S. Sedis XII. Str. 431.

Katolík skutkem.

O. Gabriel Pálau. T. J. — Jan Tagliaferro.

XXI. Dbaje na jisté věci stanu
se způsobilým k práci.

1. Synu! Z velkých chyb páchaných
na počátku snadno vyplývají záhubné
následky.

4. Pěstují-li se svobodně malé chyby,
jistě změní je ve velké.

5. Dovolovati, aby se množily chyby
a žádati pravou svobodu, znamená
klamati sebe aneb jiné.

Ježíš v Emausích.

2. Libovati si ve falešných zásadách a nebáti se zlých následků, jest
věcí lidí hloupých.

3. Kdo hájí zlé zásady a zavrhuje
jejich logické výsledky, podobný je
člověku, jenž týrá jiné a sám nikdy
nechce býti obětí.

6. Kdo jde do služby tyрана, ten
první pocítí jeho krutou ruku.

7. Z nezdravých pokrmů rodí se
nemoce.

8. Kdo nerozlišuje klamu od pravdy,
tomu zaplatí za práci falešnými penězi.

9. Synu! nechať tě neklame zdání
aniž tě svádějeť sladká slova.

10. Klam snaží se z počátku žiti ve
shodě s pravdou; později ji proná-
sleduje a v porobu vrhá; konečně,
když lží zvítězí, vrhá na ni pohanu.

11. Lépe málo vědět a nebyti otro-
kem bludu, než uměti mnoho a chy-
bovati na každém kroku.

16. Chceš dojiti pravdy, uč se pilně;
chceš-li ji háj ti, rač se s mnohými.

17. Nedej se oslniti svůdným leskem
a neměň názoru pro marné novoty.

18. Nepravý pokrok jde společně
s nejhorším úpadkem.

19. Čím více má jemnosti, tím
chytřejší a jízlivější je převrácenost.

Šavel na cestě do Damašku.

12. Kdo se drží dobrých zásad, ne-
upadne v hrubé bludy.

13. Kde není ustálených názorů,
tam i velké bludy, považují za pravdu.

14. Kdo chce oklamati, mnoho sli-
buje, a kdo chce pokoušeti, pochlebuje.

15. Nechceš-li upadnouti do bludu,
poraď se s lepšími tebe.

20. Kdo pokrok zakládá na věcech
čistě zevnějších, ten pozvolna ztratí i
časná i věčná dobrá.

21. Synu! chceš-li uměti mnoho,
snaž se, bys uměl to, čeho ti třeba.

22. Staň se způsobilým, bys činil
dobré a získáš mnoha dobra.

23. Napřed upevni se v ctnosti, pak pomýšlej, bys záměry vykonal.

XXII. Některé pokyny užitečné pro život společný.

1. Synu! Mnozí touží, bych je miloval, ale málo kdo oddává se mé službě.

2. Mnozí touží po odměně, ale málo kdo dovede pro mne přinést oběti.

3. Mnozí mne velebí z pohnutek světských; ale málo kdo povstává k mé obraně, když lidé mnou opovrhují.

4. Každý chtěl by mít podíl v mé slávě, ale nechce se každému cvičiti se v mých ctnostech.

5. Kolik je těch, kteří hledají cti lidské, když nebe jimi opovrhuje!

6. I těch, kteří touží po cti, a ctnost se z nich směje.

7. Kolik je těch, co honí za slávou, a jsou tyrany chudých.

8. I těch je mnoho, kteří žijí nepamatující na nebe, a nemyslí, že smrt je pronásleduje.

9. Jak mnoho těch, kteří sami tonou v hříších a vydávají se za vůdce prostých.

10. Chceš-li pracovat lidem ku prospěchu, musíš mít zrak, jenž sahá do hloubi srdce.

11. Když člověk je sám se sebou, tehdy vychází na vrch, co se krylo v nitru.

12. Zdaří-li se příležitost, na jevo vycházejí náklonnosti člověka.

13. Ve chvílích užívání člověk prozrazuje svoje křehkosti.

14. Kdo se ohlédl a jist je, že ho nikdo nevidí, začíná dělati to, k čemu ho vábí srdce.

15. Kdo mluví ve velkém hněvu, prozrazuje se tím, po čem opravdu touží.

16. Nedůvěřuj pouhému zdání a přílišně zdvořilosti.

17. Nikým nepohrdej pro jeho chyby aneb nedokonalosti.

18. Vidiš-li hříchy, hledej proti nim účinného léku.

19. Lékař čerpá naději, jakmile odhalí zřídlo nemoci, a třeba by sám nemocný byl strůjcem své nemoci, tím více k němu lne, čím lépe plní svou povinnost. Ale miluje nemocného, nepouští nemoci, a tam, kde třeba, neváhá užít i nože. (P. d.)

M. Tesařova:

CO TI DÁM JEŽÍŠI?,

Co Ti dám, Ježíši, za lásku Tvoji?
Chtěla bych klenoty veškeré mít,
chuda jsem, učíš mne chudobou svojí,
stopou Tvou, Ježíši, ráda chci jít.

Co Ti dám, Ježíši, nebeské dítě,
za to, že nebes jsi opustil stan,
spoutej mne v milostné lásky své sítě,
vsrdci mém zvol Sobě věčný svůj chrám.

Co Ti dám, Ježíši, za steré bídy,
které jsi pro mne vzal s láskou až tklivou,
za lásky Tvoje tak nesmírné divy
i já chci býti Tvou obětí živou.

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý.

Je to na prvním místě skladatel Frédéric Chopin, přizvaný „básníkem piana“, jemuž přítel jeho Jelowiescki vrátil Boha jeho matky: „Přijal sv. přijímání se slzami radosti, vypravuje přítel, děkuje nadšené Bohu a vyslovuje touhu býti brzy s ním. Sdílel své štěstí se všemi, kteří jej navštívili: „Miluji Boha, miluji ho a miluji lidi... Jak blaze lje mi, že takto umírám! Čítím, že umírám. Ježíši, Maria!“ A v posledních svých chvilkách: „Nechte mě v pokoji umřít, Bůh mi odpustil; hle, volá mne. Chtěl bych tak umřít!“ A poslední jeho slova byla: „Sáhám po prameni štěstí!“ Bylo to 17. října 1849.

Jiný umělec, veliký sochař Carpeaux, muž churavý, malátný, vyžilý, byl přiveden k Bohu, ke zpovědi a přijímání knížetem Stirbey, který mu popřál útulku ve svém zámku v Béconu. Tam na terase zámecké přijal svátosti umírajících. Stal se jiným člověkem: „Ach, volal, kdybych byl žil jako mnich, byl bych se stal Michelangelem!“ A líbaje se slzami kříž, pravil: „Ubohý ukřižovaný Ježíši, uzdravím-li se, učiním tě jinak krásným v posledním tvém utrpení!“ Jednou po přijímání, které kdysi dříve vykonal ve chrámě v Courbevoie 15. srpna, připsal mu kníže na prsa řádovou rosetu, již byl pro něho obdržel: „Díky tobě, Bože, to bude dárek pro Ježíše!“ zvolal Carpeaux. Četl jsem, že v posledních zápasech schyloval se na srdce staré své matky, která přispěchala k němu, volaje jako dítě: „Matko má drahá, matinko moje, z celého srdce tě miluji!“ Tehdy také si umiňoval, že se cele zasvěti umění náboženskému: „Dojdu-li uzdravení, chci činiti právě tolik dobrého, jako jsem činil zlého.“ Tak vydechl, líbaje Ukřižovaného, dne 11. října 1875.

V listu ze dne 28. dubna 1889 vypráví d'Hulst o radostném nadšení hřišnice, již přivedl k pokání a již na

loží smrtelném podával sv. přijímání: „Kdybyste byli viděli to zahanbení, tu její pravou pokoru, která jedné chvíle byla až hrozná, až k výkřiku: Není možno, aby On přišel ke mně! A potom ten klid, ta radost v postavení na světě nejbolestnější! Kdo nevrátil duši Boha, neví, co je to vzkříšení a nevěří v ně. Ale já věřím, protože jsem viděl.“

Nemajice svátosti umírajících, které hrdě zamítli, žádají protestanté po bibli, aby jim byla poslední modlitbou a útěchou. Ale jaký tu chlad! Walter Scott prosí svého zetě, aby mu předčítal. „Co mám čísti?“ ptá se Lockart. — „Jest jen jedna kniha,“ odvětil veliký ten muž.

Dne 1. května 1873 pocítil na opuštěném břehu jezera Banguelo Livingston, světem zapomenut, nemocí shroucen, po třicetiletém studiu a kázání, že se blíží jeho poslední hodinka. Otevřel svou bibli, poklekl a modlil se. Ráno nalezli ho jeho negrové klečícího, jako by spal a svatou knihu podle něho. „Kterí chápou slovo Páně, uží světlo,“ dí žalm. Je to krásné a pravdivé, ale které slovo, i Bohem vnuknuté, nahradí skutečnou jeho přítomnost?

Končím několika slovy o posledním pomazání. Abych vás zřetelně znázornil nějakým symbolem umění, odkázal bych tě, bratře, na obraz Poussinův. Je to po mém rozumu nejpůsobivější dílo z řady jeho Sedmi svátostí. Bílá hlava starce umírajícího pozvedá se maličko z podušek. Nad ním na stěně visí jeho zbraně, štít a kopí: zápas jeho životní je skončen. Ale jiný počíná, smrtelný boj, který je blížek. Kněz sklání se nad starým bojovníkem, aby k této poslední pútcě pomazal údy jeho svatým olejem. A zatím co kol jeho lože všudy kanou slzy z očí, viděti palmu, která schyluje se z nebe k vítězi: vixisti,

victor, vicisti — žil jsi, vítězi a zvítězil!

To je poesie a výmluvnost posledního pomazání. A nyní jeho naučení. Je obsaženo ve dvou verších epistol sv. Jakuba: „Stůně-li kdo z vás, povolej k sobě kněží církve a ti ať se modlí nad ním, mažice ho olejem ve

Pomazání při křtu svatém, pomazání při birmování, při ordinaci a posléze poslední pomazání, to jest jako zasvěcení pro věčnost!

Obřady posledního pomazání, velmi slavné v církvi Východu, obklopené potem ve středověkých klášteřích ponurými nástroji pokání, žíní a popelem,

Prvomučeník sv. Štěpán.

jménu Páně, a modlitba víry uzdraví nemocného a polehčí mu Pán, a je-li ve hříších, budou mu odpuštěny.“ (5, 14, 15.)

nemají v církvi doby přítomné už té strohosti, kde končivají obyčejně udělením plnomocných odpustků pro hodinu smrti.

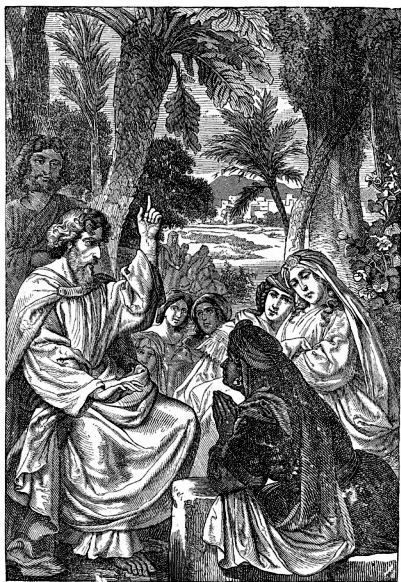

Co jest to, co dí: Maličko?

Úvaha na 3. neděli po Velikonocích. Napsal Ignát Zháněl.

1. Co trvá maličko? Každý, kdo bedlivě sleduje, co kolem něho se děje, vidí na své oči, slyší na své uši, hmatem svých nohou i rukou může se

voze u okna, jakoby se míhal kolem jeho oka celý svět, každý okamžik zří nové obrazy, nová skupení, každé jiné, někdy jedno druhému podobné,

Sv. Pavel káže.

přesvědčiti, že věčně pravdiva jsou slova Písma: vše marnost; „viděl jsem vše, co se děje pod sluncem a hle, všecko je marnost a trápení ducha“. (Kaz. 1, 14.) Maličkou dobu trvá život lidský, srovnává se s různými věcmi. Náš Kosmák srovnával ho s cestou po železnici. Kdo sedí v železničním

jindy zase náhle protiva vedle protivy, ale nikdy se staré, uplynulé již skupení nenavráť, zrovna jako v životě lidském, plyne, plyne až uplyne a dříve, než se nadáme.

Představme si někoho, že sedí na mostě, pod nímž teče voda. Uvažujme, kolik podobností je mezi vodou a ži-

votem? Bublají, jako neustále žvatlající dítě, pluje voda, bujaře přeskakuje kameny, v cestu se jí stavící, plyne vlna za vlnou, jakoby se doháněly, nemá klidu, až se spojí více potoků v řeku, která však když přijala více řek v sebe stane se veletokem a zmizí v moři. Spěchají vody, až dojdou tam, odkud vyšly. Mračna, mraky, které přijaly do sebe vodu z moře, hnány větrem dojdou do hor, tam spadnou v podobě deště do pramenisk potoků. Uvidivše krásu a velebnost světa i přírody, padají jednotlivě jako kapky na zemi a opět se spojí v tisíce, ba miliony kapek, — utvoří vody malé i velké a znovu, spějí k nekonečnému moři.

Každý okamžik spěchá také člověk, aby byl uložen do země, ze které byl vzat. (Gen. 3, 19.) Nemá pokoje, až dojde k své pramáti, „neboť prach jsi a v prach se obrátíš“. Také vidí na své krátké pouti světem krásy pozemské, přírodní, pozná statky a radosti světa, ale také jeho slzy, nářky i trampoty. Proto naplněn smutkem, nesa velký náklad křížů všeho druhu, spěchá dále za těmi, kteří již došli k pokoji pod zemí. Cílem všech vod je moře, cílem lidí je přibytí v zemi; vody zmizí v moři, lidé v zemi. Potůček, který vyvěrá na louce, nebo v kopcích, je obrazem dětství člověka. Vesele a čerstvě, jasný, průhledný skáče potok dál a dál, nemá starosti, letí mezi bujnou zelení a křiklavými barvami vyzdobenými lučinami. Má mnoho přátel a kamarádů, kteří si s ním hrají; všelijaké mušky, vodní libely, motýlové tak nádherně zbarvení, vzhlíží se v něm, jako v zrcadle, zpěvní ptáci v čele se svým králem slavíkem šveholí, prozpěvují chvalo zpěvy na jeho břehu, listnaté duby, černé jehličí, bělounké břízy šeptají si potichu všeliká tajemství poblížku něho, rybičky pohybují se bleskurychle v jeho vodě. Vše se raduje, je to obraz veselého dětství bezstarostného mládí.

Ale hoch vždy k veselosti naklo-

něný doroste v jinocha, pak v muže; potůčky se spojí, v menší řeku, pak velkou a tu počíná zápas a práce. Ryby ve velké vodě vedou mezi sebou boj na vyhlazení, jako vášně v duši mladíkově. Horská voda, která nikým nerušena plynula mezi horami, vzroste, rozmnoží se s jinými bystřinami a je nucena, neustále pracovat v mlynech, pilách, továrnách, pomáhá člověku v boji o život. Krásné dny, které prožil malý potůček, minuly. Dříve jasná, jako křišťál průhledná voda je znečištěna, jako také dny některých lidí, čím déle žijí, tím více nahromadí se kalu. Do každého z lidí bije nemilosrdně kladivo osudu, kola a vrtule parolodi bičují dříve tak průhledná a přítulné vody. Na březích vod je mnoho měst, jejichž podzemní stoky vrhají do nich všechnu špínu ulic i domů, zrovna jako do duší lidí, kteří z hor a rovin přišli do měst, aby se tam užívali. Voda teče stále pomaleji, líněji, člověk ve stáří lehce umdlévá a oba po dlouhé, nijak lákavé pouti zmizí v nekonečném, věčném moři, vysvobození z břed a trampot! Oba jsou nesmrtelní, voda tím, že se opět promění v páru, v mraky, oblaky, duše lidská vchází po smrti do věčnosti. (Dle Jindřicha Hansjakoba.)

Písmo svaté užívá různých obrazů, aby naznačilo krátkost života lidského. Srovnává ho s květinou, neboť čteme: „Člověk narozený ze ženy, krátký čas jsa živ, naplněn bývá mnohými bédami. Kterýžto vychází jako květ a šetřen (zničen) bývá. (Job 1, 2.) Některého kvítka nikdo si nevšímne, roste v trávě a pošlape se. Jinde se přidává k tomuto podobení s květinami ještě podoba s trávou, čteme: Prorok uslyšel hlas řkoucí: „Volej! I řekl: co budu volati? Všeliké tělo jako tráva jest a všeliká sláva jako květ polní. Uchla tráva a spadl květ, protože duch Hospodinův povanul na něj. V pravdě tráva jest lid; uchla tráva a spadl květ; ale slovo Hospodinovo zůstává navěky.“ (Isaiáš 40, 6—8.)

(O. p.)

Obrázky z katolických misí.

Podává Maximilian Weinberger.

Návštěva v nemocnici pro malomocné.

„Milé družky!“ — píše misijní sestra Annunciata novickám mateřince sester Františkánek ve Vidni, „zavítejte v duchu svém k nám do daleké Birmy a doprovodte mne při mé ranní návštěvě u malomocných, nám svěřených. Je půl osmé z rána, ale u vás bude teprv asi půl druhé po půlnoci. Vy bezpochyby ještě spíte a mnohá z vás sní možná, že v dálných zámořských misiích ovazuje malomocným rány anebo je o pravdách naší sv. víry poučuje. A hle, o čem vy možná sníte, my zde v Birmě konáme skutečně a právě nyní vycházíme, abychom naše malomocné ošetřovaly. Nuže, pojďte v duchu svém s námi!

Opatřeny léky a obvazky jdeme nejprve do naší klášterní nemocnice. „Dobrý den!“ volají na nás nemocní, stojíce ve skupinách před domem. „Dobrý den!“ odpovídáme. „A jak pak se ti daří, Bartoloměji?“ ptám se nemocného, jenž se tlačí ku předu. „Co dělá tvá noha?“ — „Bolí mne!“ — „Pojď sem, my ti dáme na ni dobrou masť, aby tě nebolela.“ Mimo Bartoloměje sedá si ještě několik jiných nemocných na stůl. Jejich nohy jsou více méně strašným neduhem rozežrány. Dvanáctiletý chlapec má na svém těle ránu vedle rány. Jiný praví: „Můj prst mně brzy upadne, ustříhni mi ho!“ Stává se mu po vůli, neboť prst jest již zcela odumřelý a nebolí více. Jiného bolí noha; v jeho ráně hemží se červy, které háčkem vybíráme.

„Sestro!“ prosí někdo za našimi zády, „dej mi trochu oleje!“ Je to náš slepý Gabriel, jenž hmatáje po zdi za námi přišel. Nakapavše oleje na kousek vaty dáváme mu ji do ruky. „Jak se ti daří dnes, Gabrieli?“ — „Nevalně. Už zase mám zimnici. Rád bych několik banánů a trochu

mléka.“ — „A jak pak kdybychom ti přinesly kousek slonního masa, bylo by ti to vhod?“ — „Jak pak ne? Už dávno jste mně je slibily, ale dosud jsem ani kousek nedostal.“ — „Nic si z toho nedělej, až budem mít, dostaneš. Zatím spokoj se s tím, co ti dáváme. Ostatně těš se; v nebi všechna tvá přání se vyplní; tam ti nahradí Bůh sám všechno, co jsi zde na světě vytrpěl.“ Milé novicky! Pamatujte ve svých modlitbách na našeho slepého Gabriela, aby mu Bůh dal šťastnou hodinku smrti!

Hotovy jsouce s naší nemocnici ubíráme se do nemocnice státní, která se vlastně nazývá vězením, ač se takovému smutnému stavení docela nepodobá. Naopak, je to nejkrásnější nemocnice v naší malomocenské osadě. Byla postavena od vlády pro malomocné, kteří nemají žádného přístřeší. Policie má rozkaz, takové malomocné sbírat i do nemocnice přiváděti. Tam považují se za vězně, ač se žádného zločinu nedopustili. Vězni jsou potud, že nesmí více nemocnici opustiti, ale to se týče vlastně i všech ostatních malomocných ve všech ústavech. Nakažlivá jejich nemoc přináší to sama sebou, že musí bydleti o samotě. Mnozí mezi nimi mají ovšem vzezření, jakoby byli zbužníky, ale zevnějšek neodpovídá skutečnosti. Všichni pozdravují nás, přívětivě a je vidět, že se těší z našeho příchodu.

Přede všemi vzbuzuje naši pozornost starší muž, jemuž říkají Mina. Je to Ind, jehož řečí zde nikdo nerozumí, který však sám snaží se, aby se zdejší řeči přiučil. Ačkoliv nemá žádných rukou, zkomolené nohy a jenom jedno oko, dovede se nicméně stále nějak zaměstnávat. Je toho mínění, že je nebezpečno býti nečinným, ježto pokušitel zahálky používá, aby člověka ke zlému sváděl. Z toho byste soudily, že Mina je křesťanem. Není

ještě, ale bude jim až bude ve víře řádně vyučen. Vi toho ještě málo. V kapli neschází žádnou neděli, ale když se ho ptáte, co tam viděl a slyšel, odpovídá: „O, mnoho krásných věcí, krásné květiny, světla, misionáře, jenž chodí sem a tam, potom sestry, které zpívají.“ Velkou radost má, slyší-li vypravovati o Bohu. Ovšem, chceme-li, aby si něco pamatoval, musíme mu každou větu tak dlouho předřikávati, až v jeho staré paměti najde místa. Na dobré vůli starochovi jistě neschází a Bůh má zajisté na jeho příkladné horlivosti zalíbení.

Vedle Miny sedí jiný nemocný, jemuž nos schází docela a uši z polovice. Jmenuje se Po-mya. Jednou nám vyvedl pěkný kousek. Předstíral, že je mu velmi špatně a zůstal několik dní ležeti. Za tím účelem utvořil si zvláštní lůžko. Přistavil k posteli malý nízký stolek a položil se naň tak, že tělo spočívalo na stolku, hlava pak na okraji postele. Mimo to zahalil se do houně, tak že se podobal balíku na stolku položeném. Uvidíme hned, že si takové lůžko vymyslel a udělal ne bez přičiny.

Když jsme jednou z rána přišli do nemocnice, zdálo se nám, že je balík příliš krátký. Odhrnuly jsme tedy přikrývku a co jsme spatřily? Tři houně a polštář byly tak stočeny, že mohly zcela dobře skrčenému tělu se podobati. O Po-myu však ani stopy. „Kde pak je?“ ptaly jsme se nemocných. „Spi,“ odpověděli. Nikdo neměl tušení o jeho útěku; všichni mysleli, že jak obvykle na svém stolku spí! Ale jak mohl z nemocnice utéci? Kolem dokola byly mříže, kterých rozhodně přelézti nemohl. Konečně zpozorovaly jme pod vraty vyhrabanou dutinu, kterou proklouzl. Muži, kteří byli vysláni, aby ho hledali, našli ho v nejbližší vesnici a přivedli zpět, ale v zuboženém stavu. Zbytky jeho rukou a nohou byly krvavy a oděv rozdrán. Všecek sklíčen usadil se zase na svém místě a slíbil, že už více neuprchně, ježto zkusil mnoho, „Proč pak jsi chtěl

prýč; nevede se ti zde dobře?“ ptaly jsme se ho. — „To ne,“ přiznal se, „ale já jsem v onu hodinu ani nevěděl vlastně, co dělám. Tak jsem byl na rozumu pomaten. Ale nyní už více odtud se nevzdálím, dokud živ budu!“

Jiný nemocný, Michael jménem, pozdravuje nás vděčným úsměvem. Má v rukou knížku. „Co pak to čteš?“ — „Učím se katechismu; právě čtu o svatých svátostech, neboť rád bych brzy k sv. přijímání.“ Byl teprv o svátcích velkonočních pokřtěn, ale náležel k našim nejhodnějším chovancům. Když byl ještě pohanem, přiměl svého soudruha, rodem Inda, že se dal pokřtiti. Bůh odměnil jeho dobrý skutek tím, že i jemu světlo pravé víry daroval. Je nyní katechistou, t. j. učitelem svých krajanů.

Mezi nemocnými je také Čiňan, který jest již několik let katolíkem. Jmenuje se Tomáš. Dáme-li mu něco sladkého nebo kousek pečiva, můžeme býti jisty, že nám bude za to velmi povděčen. Vůbec jsou všichni naši malomocní v této věci jako děti. Kousek pečiva, našeho sladkého, bonbon a p. působí jim velkou radost.

Zastavme se krátce ještě u našich žen. Jejich obydlí leží blízko našeho kláštera. Jenom pět z nich jsou ještě pohany, avšak i ony připravují se na křest svatý. Jedna z nemocných jmenuje se Marie. Její tělo je jedna rána. Má velké bolesti, ale trpí je s příkladnou odevzdaností do vůle Boží, a modlí se téměř nepřetržitě. Nejstarší z nemocných jmenuje se Lucie. Byla první, kterou jsme před lety do naší nemocnice přijaly. Je takofka matkou všech ostatních a stará se, ač sama mnoho trpí, mateřsky o své nemocné družky.

Než dlouho by to trvalo, kdybychom chtěly všechny naše malomocné navštívit. Jsou rozděleni po 29 velkých světnicích a navštívíme je spolu až zase někdy jindy. Zatím pamatujte na všechny ve svých modlitbách. Tak přispějete možná ke spáse duší jejich

více nežli my, které je ošetřujeme. Buďte s Bohem a modlete se i za nás, aby nás Bůh silil v těžkém

našem povolání. A až si svůj noviciát odbudete, budeme vás s radostí zde očekávat.

Různé zprávy.

Slavnost svěcení p. arcibiskupa olomuckého Dra A. C. Stojana konati se bude pravděpodobně první neděli po velikonoci, t. j. dne 3. dubna. Světitelem bude papežský nuncius, arcibiskup Micara. Slavnost bude velická. Kdo budeš moci, hleď se zúčastnit této krásné a významné slavnosti!

Biskup guvernérem. Aquino Correa, Salesián, biskup v Matto Grosso, jenž byl zvolen guvernérem tohoto státu v Brazílii, během jednoroční své vlády prokázal státu víc než dobro. Tento nový Richelieu smířil politiky, omezil výdaje a ukázal se výborným finančníkem; příjmy v r. 1918 dosáhly výše 4,561.409 dolarů, nejvyšší suma od roku 1912 a třebaž výdaje následkem chřipky a j. byly mimořádné, tak uvedl biskup rovnováhu v rozpočet. Stát vděčí za to jeho obratnosti a nezištné obětavosti.

Zástupce papežův u srbského dvoru. Do Bělehradu přibyl zástupce papežův msgr. Cherubini a odezdal u dvoru své pověřující listiny.

Hrob nynějšího sv. Otce. Před 14 dny odebral se sv. Otec do hrobky sv. Petra, aby si vyhledal tu místo, kam ho mají položit, až zemře. Vybral si jednoduchou hrobku vedle hrobky Pia X.

Dar Francii. Sv. Otec poslal kardinálu pařížskému Amettovi obnos 100.000 franků, sebraný v Americe na znovuzbudování kostelů a pro válečné sirotky ve spustošených krajích Francie.

Co je to za zpátečníky? V misijním časopise mariannhillských misionářů čtu následující zprávu; „Vrchní inspektor pro výchovu domorodců

zamýšlí vedle mariannhillského učitelského semináře zříditi vyšší průmyslovou školu. V té se mají vzdělati mužové za učitele průmyslových škol, a to theoreticky i prakticky. S počátku se má škola omeziti na vyučování o zpracování dřeva, kůže a na řemeslo krejčovské. Studenti učitelského ústavu i průmyslové školy mají míti společné vyučování; prvnější však mají míti zvláštní hodiny o vyučovacích metodách, druzí o řemeslech a obchodních věcech. Je patrné, že ministerstvo výchovy má k našim podnikům velikou důvěru. Učitelský seminář se velmi osvědčil a koncem posledního jara prošli všichni žáci. V přítomné době je v přípravce 72, v učitelském ústavě 51 žáků.“ Tážete se, který ministr může býti tak zpátečnickým a svěřit výchovu učitelstva škol obecných a průmyslových kněžím — řeholníkům — misionářům?! Anglický. A mocná Anglie se toho nebojí!

Smrt dvaosmdesátiletého konvertity. C. S. Coldwell, 82letý stařec, dříve anglikánské církve v Londýně, zemřel v bakewellském chudobinci, kde pobyl dva roky. Krátce před tím přestoupil na katolickou víru. Jistě příkladná statečnost, kdy stařec v tak úctihodném věku volí raději chudobinec místo pohodlného života, jež mu zaručovala jeho církev, jakmile poznal pravdu.

Další podrobnosti o zachránění dra. Kramáře od smrti. Redaktor „Hlasu“ Hynek Dostál sdělil na schůzi lidové strany na Strahově tyto podrobnosti zachránění dra. Kramáře. Jakmile generál Stefánik zvedl o hrozící smrti Kramářově, požádal pařížského kardinála Ametta o doporučující

list do Vatikánu. List dostal a měl u Benedikta XV. dvouhodinovou audienci. Výsledek byl, že papež poslal zvláštního kurýra s vlastnoručním dopisem do Vidně. List obsahoval prosbu o milost pro Kramáře. Generál Štefánek často opakoval, že ten list Kramáře zachránil. Po druhé byl Štefánek opět v důležité záležitosti u sv. Otce.

Po návratu škádli ho přátelé: „Tak co, pane generále, libal jste pantoflíček?“ — Štefánek pravil: „Nelíbal. Rekl jsem papeži otevřeně, že jsem evangelík. On si mne posadil vedle sebe a dlouho se mnou mluvil jako rovný s rovným. Věřte mně, Vatikán je jediná mocnost, která dělá reální politiku.“

Díkůvzdání.

Vzdávám srdečně díky za vyslyšení prosby nejsvětějšímu Srdci P. Ježíše, Marii P. a sv. Josefu za obrácení syna. Je tomu 7 let, co zemřel, dala

jsem sloužit mši sv. na poděkování hned tehdy, ale neuvěřejnla jsem, jak jsem slíbila.

N. z Boršic.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z a vítězný boj proti pohanským mravům a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Potirati pohanské mravy.

Úmysl v květnu 1921: **Maria, potěšení zarmoucených.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Boj proti pohanským mravům. (Hlavní úmysl.) — Bože můj. (Báseň.) — Hůl poutnická a pastýřská. Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně. — Katolík skutkem. — Co Ti dám, Ježíši? (Báseň.) — Staří čili životem vzhůru. — Co jest to, co dří: Maličko? — Obrazky z katol. misii. — Různé zprávy. — Díkůvzdání. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LV.

BRNO, 1. KVĚTEN 1921.

ČÍSLO 5.

A v paměť věčnou na svou lásku své Srdce zjevil Pán, má ránu, kříž a z trní pásku, kol oheň láskou rozdmýchán. Hle obraz Srdce Ježíšova, hle jediná mé duše slast, jak spatřím jej hned slyším slova, jež lehkým činí kříž i strast.

Maria, potěšení zarmoucených.

(Hlavní úmysl.)

Svět je plný bolu a strasti. Třeba mnozí lidé žijí v samé radosti a rozkoši, nicméně většina lidí trpí mnoho bíd, nedostatku, ba i hladu pocházejícího z drahoty. Mnozí zase jsou pronásledováni pro své křesťanské přesvědčení, mnozí posmíváni pro svůj ctnostný život. Všem jest souzeno píti kalich utrpení. Mnohé zase souží výčitky svědomí a otravuje jim všechen život pro hříchy a nepravosti. Mnohé souží a trápí nemoc s bolestmi. Opravdu je tento svět slzavé údolí. Citíme všichni následky a kletbu hříchu „a jho těžké na syny Adamovy ode dne, v němž vyšli ze života matky své až do dne pochování do matky všech“. (Ekl. 40. 1.) Kdo nám pomůže? Kdo nás potěší? Jedině Bůh všemohoucí jest pramenem všeliké pomoci a útěchy dle slov apoštola sv. Pavla: „Požehnán buď Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, Otec milosrdenství a Bůh všelikého potěšení“. (2 Kor. 1. 3.) — Avšak máme ještě někoho, kdo zná dobře naši bídu a naše soužení, kdo sám pocítil celé moře zármutku a bolu. Jest to Maria Panna, mocná Orodovnice naše, kterou s církví svatou vyzýváme jako potěšení zarmoucených. Těšiti zarmoucené jest skutek milosrdenství a lásky. Kdo má opravdovou lásku k bližnímu,

zdaž jej netěší v zármutku, zdaž nepřispěje k pomoci bídnému? A kdo měl větší lásku k nám lkajícím a plačícím, jako Maria Panna? Sv. Ignác, mučnick praví, dobře: Maria má útrpnost s bídými a zarmoucenými, poněvadž dobře ví, co to je zármutek a proto nám co nejochotněji přináší útěchu. A jako naše Matka, která tolik pod křížem trpěla, jest také naší nejlepší těšitelkou v každé strasti a bolu srdce našeho. Jen považme, kolik zarmoucených a trpících bylo již potěšeno od doby Krista Pána! Kolik lidí nalezlo útěchu a posilu na místech Marii Panně zvláště zasvěcených! Vzpomeňme jen na naše poutní místa mariánská ve Staré Boleslavi, na sv. Hoře, na posv. Hostýně, v Lurdech a jiných památných místech! V pravdě není bolesti, není strasti, které by Maria Panna nebyla zkusila! A protože nás pro lásku k Synu svému miluje láskou opravdu mateřskou, spěchá nám ku pomoci, kdykoliv s důvěrou k ní se obrátíme. Dobře píše sv. Bernard: Maria se stala všem vším a milostivé její srdce jest všem otevřeno, aby všichni našli, čeho potřebují: otrok své výkupné, nemocný své zdraví, zarmoucený útěchu a hříšník odpuštění.“

A proto neztrácej nikdo mysl v zá-

rmutku a jakémkoli soužení a vzývej s důvěrou nejsv. Marii Pannu. Šám pak potěšen její pomocí, těš a pomáhej též svým spolublížním a to nejen slovy, ale skutky, jako dobře praví sv. Jan: „Synáčkové moji, nemilujmež slovem a jazykem, ale skutkem a pravdou“. Navštěvuj nemocné, potěšuj zarmoucené, přispěj nuzným, dodávej myslí slabým, vyprošuj hříšníkům milost pokání, aby vrátivše se

k Bohu, našli pravého potěšení, jaké plyne ze života ctnostného. Všichni pak tento měsíc čtěmež a vzývejmež Marii Pannu, potěšení zarmoucených a pomocnici křesťanů, aby nám všem v nynějších bídách a bouřích přispěla pomocí a ochranou svou.

Utíkej se k Matce Boží, neboť vůle Boží je, aby šla k nám každá milost rukou Panny Marie.

Mudroslov.

M. Tesařova:

POZDRAV NEJSV. SRDCE.

Buď zdrávo, Srdce Krista,
Ty lásky hlubino,
Ty studni blaha čistá
a svatá tišino!

Z Tvé rány pramen proudí,
kdo v něj se ponoří,
ten nikdy nezabloudí,
sám láskou zahoří.

Svět nechápe Tě zcela,
však láska slepá jest,
a láska naše vřelá
chce množit Tvoji čest.

Tvé službě zasvětime,
svě duše vřelý cit,
nechť se Ti zalíbíme,
jen Tobě chceme žít.

Svět odpírá Ti lásku,
my srdce chcem Ti dát,
až ku věčnému svazku
nás někdy budeš zvát.

Katolík skutkem.

O. Gabriel Pálau. T. J. — Jan Tagliaferro.

XXIII. O vlastnostech pravé horlivosti.

1. Synu můj! Mnoho těžkých křivd způsobeno lidem v království pýchy.

2. Tři mužové horliví chtěli zabránit zlu tak velikému.

3. První z nich unesen nadšením, vrhl se na vůdce nespravedlivých a pyšných a nazval ho velkým hříšníkem.

4. Leč hříšník se rozhněval a stal se ještě horším a nadutějším.

5. Vystoupil druhý, pokorný a tičý, leč promluviv s pyšnými, utekl od nich řka, že jsou zatvrzeli ve své zlosti a že s nimi není rady.

6. A pyšní slyšice o jeho strachu, vysmáli se mu a zůstali dále ve svých hříších před Bohem i lidmi.

7. Tehdy ozval se třetí nejučenější z těchto tří mužův. Mi ponechte tuto záležitost. I šel k pyšným a promluvil k nim učeně a výmluvně, ale nerozuměli mu.

8. Vzrostla proto ještě nadutost pyšných, a jeden z nich promluvil domýšlivě, aby ukázal, že i oni mají vědomosti.

9. A slyšice ho tleskali mu mnozí hloupi a řekli si, že je chvalitebno býti velkým hříšníkem.

10. Nalezl se však jiný muž ctnostný a milosrdný, jenž kdysi byl též pyšným. Ten věda ze zkušenosti, že pycha je největším neštěstím člověka, začal se modlit v pokoře srdce za ony pyšné.

11. A příkladem ctnosti svých a konaje pyšným mnohé služby, zamezil jednou škodu a získal si slávu šlechetného člověka a dobrého občana.

12. I pohnutím získal si srdce pyšných, a zároveň poučoval je a obrátil je upřímně a velmi opatrně.

13. Stalo se tedy předně, že pyšní již nečinili tolik zlého, aby neurazili přítele tak šlechetného; pak podle míry lepšího smýšlení, začali uznávat lesk ctnosti, rozumnost a slušnost přikázání Božích i pravdivost učení církve; konečně pochopili, že sluší a prospívá poddati se vnuknutí milosti a poddali se mu skutečně.

14. Tehdy obdařili onoho muže všeobecnou úctou a láskou za jeho skutky a začali si ho vážit jako opravdového křesťana.

15. Zajisté, pravím ti, že od té chvíle méně hříchův spácháno v onom městě.

16. I stalo se, že i nejmělejší z bezbožných neodvážili se již tak rouhati se Bohu jako dříve.

17. Ale jiní sluhové Boží přebývající v tomtéž městě, když viděli, že některý z pyšných neobrátil se ještě úplně, aneb nepovzněl se ještě na hrdinský stupeň pokory, tupili ho veřejně.

18. I řekli si: Pojďme, vytýkejme mu do očí dřívější jeho zlosti, aby již nesváděl jiných.

19. I nejednou činili totéž, nechápajíce se jiných způsobů ku polepšení ubohých hříšníkův.

20. Takto chtějíce zažehnati nebezpečí pohoršení, sami upadli do mnohých chyb.

21. Neboť střehouce pilně pokory pokorných, ponechali pyšné v jejich zlosti.

22. Ale Já ti pravím, že je větší věcí obrátit jednoho hříšníka stoletého než udržeti v nevinnosti sto maličkých.

23. I více posloužil pravdě, kdo obrátil jednoho hříšníka, než ten, kdo se spokojil tím, by vytknul chyby sto učitelům klamu.

24. Podobně, jakkoli třeba varovati sebe i jiné před chytrosti svůdců podvratných, pro samo dobro maličkých, více váží, obrátí-li se vlivný a mocný hříšník.

25. Zajisté, zajisté, pravím ti, že oni nepozorní a nerozvážní sluhové svou tvrdostí a bezohledností nedovedli zabrániti zlému, jehož se báli ze strany svůdcův.

26. Neobrátili ani jediného pyšného.

27. Nepřispěli k pokoře dobrých.

28. Neboť proti zlosti pýchy třeba postaviti pravdivou pokoru.

29. Proti tvrdosti sladkost lásky Boží.

30. Proti chytrosti opatrnost.

31. Lvi odvahou, kde třeba bojovati, má spojovati sladkost medu, která vábí.

32. I velikost díla neměří se mnohými slovy a mnohou prací, ale velikostí lásky, která umí působiti v srdce pokoře.

XXIV. Třeba ti opustiti sebe, abys se stal opravdu užitečným.

1. Chceš-li vykonati něco užitečného pro Mne, snaž se vyjiti ze sebe samého.

2. Vyšel jsem od Otce svého, abych vysvobodil v nevoli úpící. Vyšel jsem z lůna Matky, abych dobře činil bratřím. Vyšel jsem z Nazaretu, abych vychoval své učeníky. Vyšel jsem z Jerusalema, abych zemřel za nepřátele.

3. Zanecháš-li sebelásky, odhalím ti široký obzor.

4. Mysle stále o sobě, nesaháš zrakem daleko.

5. Nedokážeš mnoho, nedáš-li pozor na vítězství a záměry nepřátel.

6. Málo docíš, nemiluješ-li oběti.
7. Čekáš-li, až tě budou hledati,
mnoho času uplyne, až nalezněš věr-
ného spolupracovníka a přítele.

XXV. Stručný katechismus
ctností, jež třeba pamatovati.

1. Synu, neumíš-li sebe přemáhati,
jak zvíťeziš nad smrtí?

2. Nemáš-li síly nad nitrem, čeho
dokážeš zevně?

3. Nemáš-li hlubokého přesvědčení,
nač je rozumování?

4. Neumíš-li mlčeti, jak dovedeš
dobře mluvit?

5. Nemáš-li činného ducha, koho
nadchneš; by tě následoval?

6. Nemáš-li pevné povahy, co ti
prospěje dobrá vůle?

7. Ode dneška začni se vzdělávati,
zkoumati, poznávati i uskromňovati;
stvoř v sobě srdce opravdu lidské a
staň se pánem svých náklonností.

8. Člověk, jenž nezná sebe sama,
bude jen překážkou v práci.

9. Člověk, jenž neumí panovati nad
sebou, nejednou více uškodí dobré
věci, než nejhorší nepřítel.

10. Jestli to, co máš pověděti aneb
podniknouti, může býti na úkor zá-
sadě vážnosti, lépe ničeho nemluv a
nečiň.

XXVI. Jaká píseň mne povzbuzuje,
bych následoval svého
božského Mistra.

1. Dnes tě naučím, synu můj, ví-
tězné písní naděje, písní, kterou notí
nářky a vzdechy, kterou Pravda vlévá
v srdce, která těší ve vyhnanství po-
zemským lidem žijícím pro nebe:

2. Veselte se v duchu ubozí chu-
dáci, neboť Ten, jenž byl tak chudým
mezi lidmi, Bůh-člověk, Spasitel, život
věčný, věčná blaženost maličkých,
Ježíš Kristus, jest Bohem vašim.

3. Veselte se v duchu pokorní,
neboť Ten, jenž měl srdce takové
pokorné a tiché, Bůh-člověk, Spasitel,
život věčný, věčná blaženost maličkých,
Ježíš Kristus, jest Bohem vašim!

4. Veselte se v duchu churaví a

nemocní, neboť Ten, jenž zakusil tolik
utrpení, Bůh-člověk, Spasitel, život
věčný, věčná blaženost maličkých,
Ježíš Kristus, jest Bohem vašim!

5. Veselte se v duchu unavení, neboť
Ten, jenž pracoval po celý život,
Bůh-člověk, Spasitel, život věčný,
věčná blaženost maličkých, Ježíš
Kristus, jest Bohem vašim!

6. Veselte se v duchu zbavení
útěchy, neboť Ten, jenž vyprázdnil až
na dno kalich hořkosti, Bůh-člověk,
Spasitel, život věčný, věčná blaženost
maličkých, Ježíš Kristus, jest Bohem
vaším!

7. Veselte se v duchu pomluvení,
neboť Ten, jenž obžalován byl z to-
likých zločinův, Bůh-člověk, Spasitel,
život věčný, věčná blaženost maličkých,
Ježíš Kristus, jest Bohem vašim!

8. Veselte se v duchu opovržení,
neboť Ten, jenž byl považován za
posledního z lidí, Bůh-člověk, Spasitel,
život věčný, věčná blaženost maličkých,
Ježíš Kristus, jest Bohem vašim!

9. Veselte se v duchu ponížení,
neboť Ten, nad něhož přednost dána
Barabášovi, Bůh-člověk, Spasitel, život
věčný, věčná blaženost maličkých,
Ježíš Kristus, jest Bohem vašim!

11. Veselte se v duchu bezbranní,
neboť Ten, jenž uměl na kříži úplně
opuštěn, Bůh-člověk, Spasitel, život
věčný, věčná blaženost maličkých,
Ježíš Kristus, jest Bohem vašim!

12. Veselte se v duchu zástupy mi-
lující víru i milost, neboť Ježíš Kristus,
Bůh-člověk, Spasitel, život věčný,
věčná blaženost maličkých, vám od-
kázal království nebeské.

13. Veselte se v Bohu svém i ra-
dujte se v duchu, kteří milujete či-
stotu a chodíte v pravdě, jichž ne-
zaslepuje marnost, nesvádí pokušení,
nepobuřuje náruživost, kteří zacho-
vali jste víru a ušlechtilost, neboť
vaše je království nebeské!

14. Modlete se a pracujte a služte
Bohu, podávající se jeho Prozřetel-
nosti; žijte spojení láskou a bratrstvem
v svaté katolické pravé Církvi a usta-
vičně se veselte v duchu, neboť Bůh,
Ježíš Kristus jest vždycky spravedlivým

i dobrým, vždy sladkou útěchou trpících v naději, vždy věčnou odměnou maličkých a milovníků pokoje, jemuž s Bohem Otcem i Duchem svatým ve

třech osobách, jedinému i pravdivému Bohu budiž čest a sláva na věky. — Amen.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý. T. J.

Nade všechna zasvěcení v oněch letech vyniká však jistě zasvěcení jihoamerické republiky Ecuatoru nejsv. Srdci Páně. Smutné, neutěšené poměry zavládly tam v minulém století a trvaly až do r. 1861. Do té doby řádili tam svobodní zednáři, kteří nabyvše veliké moci a vlivu zdeptali všelikou moc státní i církevní. Těžko bylo zjednat tu nápravu. Úkolem tím pověřen byl od Prozřetelnosti Boží šlechtný a zbožný Don Gabriel Garcia Moreno.¹⁾ Když se stal presidentem republiky ecuadorské, chtěl v ní obnoviti pořádek a církvi katolické dopomoci k jejím vznešeným a nezadatelným právům. Jsa velkým ctitelem B. Srdce Páně neznal Garcia Moreno lepšího a mocnějšího prostředku k tomu nad pobožnost k Srdci Páně. Jedině v ní viděl spásu státu sobě svěřeného. Mnoho pro ni vykonal; slovem i skutkem šířil ji všude, kde a jak jen mohl. Vše to však vyvrcholilo ve velebném okamžiku 25. března 1874, kdy sám celou republiku zasvětil slavnostně nejsv. Srdci Krále všech králů a panovníků. Když byl již k tomu vše připravil několikaletou prací, sepsal památné prohlášení, jež 8. září 1873 schválil senát i parlament ecuadorský a jež zní takto:

1. Říše ecuadorská zasvěcuje se nejsv. Srdci Ježíšovu a prohlašuje je za svého Patrona a Ochránce.

2. Na svátek nejsv. Srdce, jenž je zároveň národní slavností prvního řádu, konají budou biskupové ve všech katedrálách říše slavnou pobožnost co nejokázaleji.

3. Ve všech katedrálách zřídí se oltář

Srdce Ježíšova; za tím účelem vyzve vláda všechny biskupy odvolávajíc se na jejich horlivost a zbožnost.

4. Nad každým z těchto oltářů zasadí se na státní náklad mramorová deska, na které bude vyryt tento dekret.

Usnesení to předložil Garcia Moreno všem biskupům a když je schválili, navrhl kongresu, aby president a hlavní representanti státní moci sami jménem celého národa vykonali ono zasvěcení, aby tak bylo jaksi oficiální, úřední, aby vycházelo přímo od státu jako takového. Celá slavnost tato měla trvati po osm dní a na každý den měly různé stavy a různé vrstvy obyvatelstva přisahati nejsladšímu Srdci Ježíšovu účtu, lásku a věrnost na věky. Prvního dne, bylo to týden před 25. březnem 1874, skládaly v katedrále hlavního města Quito přísahu a slib dítky; následujícího dne řemeslníci, pak ostatní stavy. Konečně posledního dne přisahal sám president v čele armády, kleče na stupních oltáře, jménem celého národa nejsv. Srdci Páně oddanost, lásku a věrnost celé země. Celá slavnost, zvláště její zakončení mohutně působila na všechny a velmi je dojala. Bylo to tak tklivé, že i staří mužové a vojáci, kteří již sešedivěli ve službě vojenské, byli pohnuti až k slzám.

Republika ecuadorská byla prvním a je až dosud na celém světě jediným státem, který se takovýmto slavnostním způsobem a tak okázale zasvětil B. Srdci Ježíšovu. Proto právem a s chloubou nazývá se též od oné velebné a slavné chvíle „La republica del Sagrado Corazon de Jesus“, t. j. říše nejsv. Srdce Ježíšova.

Šlechtný Garcia Moreno nedožil se sice ovoce a požehnání, jaké si sliboval.

¹⁾ Srv. Vojt. Kameš: Garcia Moreno, mučienik katolíckej civilizácie. V Praze 1903. (Hlasý kat. spolku tiskového. Roč. 34, č. 1.)

val od onoho na vždy památného posvátného úkonu; byl vražednou rukou předčasně sklán v hrob 6. srpna 1875, kdy v katedrále hlavního města se slovy „Dios no muere — Bůh neumírá“ vydechl svou šlechetnou duši, jež tolik milovala přesvaté Srdce svého Krále.¹⁾

¹⁾ Moudrý, energický, velmi činný a zbožný García Moreno vykonal pro republiku na západním pobřeží jižní Ameriky velmi mnoho. Zastával v ní různé úřady. Byl ředitelem hlavní nemocnice v Quito, kterou zřídil vlastním nákladem, profesorem a rektorem university, generálem, vrchním velitelem ecuadorské armády a konečně i prezidentem a to 1861—1865, po druhé od r. 1869 až do své smrti, jež ho zastihla 6. srpna 1875. Toho dne byl u sv. přijímání, což činival každého měsíce. Když se odpoledne toho dne vracel se svým pobočníkem do své residence, vyřítili se naň spiklenci, kteří se ukryli za sloup, a zasadili mu přes 20 různých ran. Těžce zraněn prezident odnesen do blízké katedrály, kde v milé jemu kapli bolestné Panny Marie odevzdal čistou duši svému Spasiteli a Stvořiteli po dvouhodinovém zápasu smrtelném, obdržev ještě rozehřešení a poslední pomazání. Před smrtí dal ještě na srozuměnou, že odpouští svým vrahům. Sotva zavřel oči k věčnému spánku pod misijním křížem, který sem byl přinesl na svých ramenou asi rok před tím, zaplaskalo celé hlavní město. Vše — ministři, vojáci, učenci i prostý lid — spěchalo k mrtvole svého prezidenta, ježž ctili a milovali a nyní s bolestí oplakávali jako svého otce. Ani jeho političtí odpůrci a protivníci nemohli se zdržeti slz vidouce všude žal a smutek opravdový.

A co bylo příčinou, úkladné vraždy? Někteří ze spiklenců vykonali na něm pomstu za to, že spravedlivě potrestal jejich hříchy a přčiny. Hlavní příčinou bylo však něco zcela jiného. García Moreno byl jedním z nejlepších synů církve sv. a velikým ctitelem Pia IX., kterému vymohl, aby se mu rok co rok platil ze státního pokladu svatopetrský halér. Jménem svého národa a své vlády několikrát se vši rozhodností odsoudil pých a násilí, jakého se dopustila 1870 italská vláda zabráním církevního státu. Z Ecuaduru učinil pravý ideál státu v pravdě katolického, v němž kvetl blahobyt, osvěta, pokoj a mir, v němž nekatolíci nesměli se usídliti, do něhož byl zakázán přístup svobodným zednářům a ježž tak slavně zasvětil B. Srdci Páně. To byly ony pravé příčiny, pro které ho svob. zednáři dali úkladně zavraždit, nemohouce se ho jinak zbavit. Ještě krátce před svou smrtí, 16. června 1875, kdy věřici na celém světě zasvěcovali se Srdci Pana Ježíše, účastnil se náš Don Gabriel v Quito slavného procesí nesa v rukou kříž.

Dílo jeho však s ním nevzalo za své; neboť i po jeho tragické smrti zůstali tam u vlády mužové nadchnutí jeho duchem, takže i za nich těšila se církev sv. ze zlaté volnosti a utěšeně vzkvétala. Svědčí o tom na př. r. 1883 jednohlasně přijatý návrh na zbudování nádherné basiliky ke cti nejsv. Srdce Páně, jež měla být vystavěna nákladem státním i z darů soukromých uprostřed hlavního města na místě, o němž by se dohodla vláda s biskupy. Základní kámen byl k ní položen roku následujícího.

Tou dobou začali v některých krajinách po vzoru krásného měsíce května zasvěceného Panně Marii věnovati a zasvěcovatí měsíc červen účtč nejsladšího Srdce Páně. Podnětem k tomu byl svátek Srdce Ježíšova, který je obyčejně v měsíci červnu. Papež Pius IX. potvrdil a schválil tento nový pěkný způsob pobožnosti jemu milé a obdařil jej odpustky brevem 8. května 1873, jež potvrdil a značně rozmnožil jak Lev XIII. tak Pius X.

Ctihodná sestra Magd. de Remusat, která za strašlivého moru poradila biskupovi marseillskému, aby město a diecesi svou zasvětil Srdci Páně, radila též mnohým, aby nosili škapulír s nápisem: „Stůj! Srdce Ježíšovo jest se mnou!“ A tento t. zv. škapulír B. Srdce rozšířil se poněkud na to ve Francii a odtud i v jiných zemích. Různé milosti, jež obdrželi ti, kdož jej nosili, zvyk ten rozšířily ještě více, takže od r. 1872 byl již všeobecně znám ve Francii, Irsku a Itálii. Na prosbu dublinského arcibiskupa, kard. Cullena, schválil jej též Pius IX. r. 1874 a obdařil odpustky.

Je přirozeno, že, kdy se naše pobožnost utěšeně rozvíjela, kdy se stala nejmilejší pobožností katolického lidu, pamatováno bylo i na ono posvátné místo, na nepatrné městečko, v němž má vlastně svůj původ. Paray-le-Monial stal se již od blahověření M. M. Alacoque oblíbeným poutním místem, kam spěchaly četné zástupy lidu z různých krajin. Již brzy po blahověření konal se tam velkolepý průvod s ostatky bl. Markéty, jehož se zúčastnilo téměř na 100.000 poutníků, 400 kněží, četný zá-

stup biskupů a opatů i 9 kardinálů. Zvláště však o letních měsících r. 1873, na který připadla právě dvěstěletá památka prvního velkého zjevení nejsl. Srdce Ježíšova, scházelo a sjíždělo se tam denně na tisíce zbožných poutníků ze všech téměř zemí evropských, ano i z krajín zámořských, jmenovitě z Ameriky. Na svátek nejsl. Srdce, 20. června, přibýlo jich na 25.000. Všichni měli na prsou obraz Božského Srdce, jež opěvovali krásnými písněmi. Všichni měli též společný cíl, uvidět ono posvátné místo, kde Pán Ježíš zjevil své láskyplné Srdce věrné služebnici své Markétě a vyprositi si tam mnoho z pokladů jeho nevyčerpatelných. Přemnozí zahrnovali též různými dary památnou onu klášterní svatyni. Brzy na to, 29. června, připutovalo tam mezi jinými zástupy poutníků též 150 francouzských poslaneů, aby vzdali hold svému Srdci Páně. Byly to věru památné a slavné dny, které otvíraly srdce lidská lásce k Srdci, jež je ústředím všech srdcí, a které povznesly pobožnost k němu. Vznikly zajiště jediné působením Ducha svatého, jenž chce, aby se tato pobožnost co nejvíce rozvinula; původ svůj mají též ve zbožnosti katolického lidu, jenž se rád poddává působení tomu. Byla to slavnost radostná; radoval se celý svět katolický z velkého daru, jež nám ukázal a dal Pán Ježíš před 200 lety. Byla to slavnost díky za ony přebohaté a nevyčerpatelné poklady ukryté v jeho Srdci, jež nám otevřel zjeviv své božské Srdce. Byla to slavnost vítězná; oslavovali svět katolický velké vítězství, jehož pobožnost dobyla nad celými řadami mocných nepřátel, kteří ji do cesty nastavili tak mnoho velikých překážek; oslavovali velké vítězství, jehož nejsladší Srdce Páně dobylo nad miliony věrných svých citelů.

K tomu však, aby se pobožnost mohla konati s větší okázalostí, aby nabyla co největšího významu, bylo ještě třeba, aby svátek Srdce Páně povýšen byl na slavnost prvního řádu, a dále aby celá církev, celý svět, celé lidstvo slavně bylo zasvěceno božskému Srdci Pána Ježíše.

Někde se sice slavil svátek ten naznačeným způsobem již po delší dobu; některé řehole a někteří biskupové vyprosili si již dříve ono privilegium, jiní o to žádali nyní a Sv. Stolice udělila jim je; jinde však slavil se svátek ten zcela tiše, beze vší okázalosti, jako svátek prostřední (duplex. maj.). Teprve veliký papež Lev XIII. splnil, po čem toužili citelé B. Srdce a encyklikou ze dne 28. června 1889 povýšil slavnost tu pro celou církev sv. na slavnost prvního řádu bez oktávy (dupl. I. cl. sine oct.) V encyklice dí, že nechce nic pomínouti, co by mohlo povznést zbožnost věřících a blahodárnou pobožnost k nejsl. Srdci Ježíšovu, a to hlavně proto, poněvadž se od ní lze nadíti ochrany a pomoci pro společnost křesťanskou a pokládati ji za pevnou hradbu její.

I druhé přání citelů B. Srdce mělo za tohoto papeže dojití splnění. R. 1870 prosila o to Pia IX. bývalá císařovna a královna naše Marie Anna, jež dlela v Praze; a touže dobou podal na sněmu vatikánském značný počet biskupů a kněží podobnou žádost sv. Otci, slibující se přemnoho od zasvěcení toho. Pius IX. odkázal záležitost tu sněmu samému. Tehdejší známé bouře však přerušily sněm vatikánský a tím se též stalo, že žádost ona nebyla vyřízena. Leč brzy biskupové, kněží a zbožný lid obnovili prosby své. Celé miliony věřících takřka útočili na sv. Otce vysílající zároveň vroucí modlitby k nebesům za splnění svých tužeb. Tak na počátku r. 1875 podal Piu IX. P. Chevalier z Issoudun, generál missonářů Srdce Ježíšova, 30 velikých svazků s adresami katolíků všech dílů světa, kteří tímto způsobem prosili snažně sv. Otce, by zasvětil Řím i celou církev katolickou nejsl. Srdci Ježíšovu. Tři miliony věřících podepsalo mu prosbu; nejslavnější mužové jsou zastoupeni mezi nimi. Kromě toho 525 biskupův z různých zemí zaslalo do Říma podobné prosby. A veliký Pius IX. vydal, pohnut jsa tak nesčetnými prosbami a modlitbami věřícího lidu a jeho horlivých a bdělých pastýřů, za krátký čas

na to zvláštní dekret a modlitbu, již by se všichni, kdož by chtěli, mohli 16. června téhož roku buď společně a veřejně nebo soukromě každý pro sebe zasvětit božskému Srdci Páně; doufal, že tak najdou věřící i církev sv. v Srdci svého Spasitele nejbezpečnější útočiště v nebezpečích, jež hrozí jejich duši, po-

co nejčtetěji k sv. svátostem, aby očištěná srdce svá mohl cele a úplně odevzdati a na vždy zasvětit nejsv. Srdci svého Ježíše.

Přání ctitelů jeho, aby sv. Otec sám zasvětil jemu slavnostně celý svět, celé pokolení lidské, nebylo však stále ještě splněno; proto nové prosby docházely

Obraz Marie Panny.

třebnou trpělivost v útrapách a strastech všech, nejmocnější ochranu ve všelikých hrůzách a tísňích. A 16. června 1875, kdy slavila se 200letá památka největšího a nejdůležitějšího zjevení bl. M. M. Alacoque, spěchal katolický lid se zvláštní radostí do chrámů Páně, jež byly přeplněny toho dne, přistupoval

opět do věčného města k stolci sv. Petra; mezi těmito žadateli bylo více provinciálních synod a také všeobecný sněm biskupů australských, který se konal r. 1885. Touha a prosba jejich měla se však přece splnit, ale teprve až po několika letech, v nichž zatím pobožnost pronikala neustále dál a dále

dobývají nových úspěchů a vítězství a přinášejí všude mnoho vzácného ovoce.¹⁾ Byl to opět veliký papež Lev XIII., který konečně korunoval vše, co sv. Stolicе vykonala a podnikla na zvelebení úcty, již si tolik vážila.

Bližilo se nové, 20. století. Lev XIII. ohlásil 11. května 1899 milostivé léto

a použil příležitosti té, aby uskutečnil, oč již tak často a tak snažně žádali biskupové Pia IX. i jej. A již 25. května 1899 vyhlásil novou encyklikou *Annum sacrum* věřící celé církve, aby se 11. června téhož roku společně s ním slavně zasvětili božskému Srdci Pána Ježíše, aby tak „úcta prokázaná mu tolika tisíci

Kristus loučí se s apoštoly.

encyklikou *Properante ad exitum saeculo*

¹⁾ Mezi tím r. 1890 uplynulo právě dvě století od blažené smrti bl. Markéty. Biskup autunský oslavil výročí to neobyčejně slavnostním způsobem. Oč Lva XIII. vymohl si pro Paray-le-Monial zvláštní jubileum 7 týdnů. Byla to velkolepá slavnost pořádaná ke cti naší bl. řeholnice a stala se celým zdrojem posvěcení a velikých milostí.

srdci společně se vznášela k nebesům“. Dále pak dí v téže památné encyklice: „Když úpěla církev v prvních stoletích pod jhem pohanských vládařů, byl kříž, který se ukázal na nebi, mladistvému císaři zvěstí a příčinou nejkrásnějšího vítězství... Také naše zraky vidí dnes blahé božské znamení: přesvaté Srdce

Pána Ježíše, z něhož vyčnívá kříž a jež jasně se stkví v záři plamenů lásky, jež z něho vyšlehuji. V něm je veškerá naše naděje; od něho musíme vypro-

siti spásu lidstva; od něho můžeme ji očekávat s jistotou.“ Téhož roku schválil též litanii k nejsv. Srdci Ježíšovu.

(P. d.)

Rolnický stav.

Jarolím St. Pavlík.

15. května je svátek sv. Isidora, patrona rolníků. Čteme o něm, že když jednou svoji pobožnost vykonával, andělé za něho na poli orali. Ženské pokolení ze stavu rolnického ctí svatou Notburgu jako svou patronku. Teď z jara má rolník nejvíce práce, a potom ještě jednou o žních. On však sám nemůže všechno vykonati. Pán Bůh mu musí přispěti a práci rukou jeho zehnat; on to jest, jenž dává vzrůst plodinám, neboť svatý Pavel praví: Ne ten je něco, jenž seje, aniž ten, jenž sadí, ale jenž růsti nechává, Bůh. Proto se zúčastňuje zbožný rolník prosebních průvodů, jež se tyto dny pořádají a prosí Pána Boha o požehnání pro plodiny země.

Rolnický stav nestojí sice u mnohých lidí u vážnosti — teprv válka naučila nás jeho si vážiti — je to však krásný, Bohem zavedený a nutný stav, stav, v němž náboženství ještě nejspíše lze nalézt, stav, z něhož většina kněží pochází.

Rolník ví nejlépe, jak Pána Boha potřebujeme. On obdělává pole a oseje ho, ostatní musí Pánu Bohu přenechat a jej prositi, aby seslal v patřičný čas déšť a slunce, tak aby přinesla zem plod svůj. Kdyby Bůh zavřel nebe jako za Eliáše proroka, anebo kdyby všechny stavy otevřel a bez ustání pršeti nechal, povstal by hlad. Když stojí bouřka na nebi, hledí rolník starostlivě vzhůru, a modlí se za odvrácení nepohody. Nevěrci je bouřka pouze elektřinou, jež se musí uvolniti. Odkud však pochází elektrická síla, kdo řídí mračna a blesky? Je to Bůh. David se modlí v žalmu 17.: Před

skvělým jeho obličejem jdou mračna, kroupy a žhavé uhly. Hospodin hřměl s nebe a vystřelil své šípy a hromadil blesky, Ježíšek v náručí hostýnské Bohorodičky drží blesky v ruce. V žalmu 64. čteme: Ty shlížíš na zemi a napájíš ji a zúrodňuješ, napájíš její brázdy, rozmnožuješ její plodiny, ona má radost z kapek dešťových a pučí, údoliny oplývají zbožím. Úrodnost země leží tedy v ruce Boží; to ví rolník a prosí za to Pána Boha.

On má pěknou příležitost, často na Pána Boha mysliti. Ponejvíce pracuje v Boží přírodě, na poli, na louce, v lese. Vidí kolem sebe krásný svět, vidí velkolepý východ slunce a líbezný jeho západ, hru čarovnou barev zory, spanilou duhu, zří přírodu se zelenati a kvěsti, vidí kvítí a trávu svěží, úrodné stromy, léčivé byliny, slyší ptáky zpívati a hmyz se čile proháněti, dýchá do sebe vůni lesů a luk. To všechno mocně hýbá srdcem jeho, on vzdává čest Pánu Bohu, jenž všechno tak krásně a moudře zařídil, on chválí všemocného Tvůrce a vyzývá s třemi mládenci všechny tvory k chvále Boží.

On má příležitost, rozpomenouti se na mnohou náboženskou pravdu, na mnohé slovo z úst Ježíšových. Je-li mu práce těžkou, rozpomenie se na Adama, jenž po spáchaném hříchu v potu tváře své musil jísti chléb svůj, pak vykonává svou práci v duchu kajícím. Slyší-li ptáky zpívati, vidí-li kvítí na louce, zdaž-li mu nepřipadne na mysl napomenutí Spasitelovo: Nebuďte starostliví o život, co budete jísti, čím se budete odívatí. Patřte na

lilie polní, patříte na ptáky nebeské... Zdaž-li nejste více než oni? Žádný vrabec nespadne se střechy bez vůle Otce mého. On pojme důvěru v prozřetelnost Boží, jež ho neopustí, pak-li napřed o duši svou se stará. Jde-li na pole, aby sel, myslí na podobenství o rozséváči, a kterak slovo Boží u přemnohých lidí zůstane bez užtku. Zří-li plevel mezi zbožím, musí si vzpomenouti na koukol mezi pšenici, již tam nepřítel zasel. To je to zlo na světě. Božský Vykupitel rád bral příběhy a podobenství z rolnického a pastýřského života, na příklad podobenství o dělnících na vinici, o pronajaté vinici, o ztraceném synu, jak pásl vepře, o boháči, jenž nové stodoly chtěl stavět pro ty velké zásoby, z nichž chudým nic nechtěl udělit, o zruu hořičném, o kvasu, o révě vinné, o jednom otci, jenž měl dva syny, staršího poslal na pole, ten však nechtěl, ale potom přece šel, mladší řekl hned: Zajisté, já půjdu! ale nešel. Spasitel sebe sám nazval vinným kmenem: Já jsem ten pravý vinný kmen, a můj Otec je vinař. Každá réva na mně, jež žádného užtku nenese, bude odňata. Já jsem dobrý pastýř, jenž život svůj dává za ovce své. Ba věru, rolník má co chvíle příležitost, pojatai nějakou spásitelnou myšlenku.

Kde se světi neděle nejvíce? Na venkově. Jaci jsou to lidé, kteří plní v neděli chrám Páně a první tam jsou? Rolníci a jejich rodiny. Ve mnohých továrnách kouří se z kotle a vrčí kola i v neděli, a kde je to zákonem zakázáno, tam jistě ve svátek. Řemeslníci mají v neděli ráno ještě moc pilno, mnohý světi za to modré ponděli; kupci dělají v neděli právě největší obchody; vznešená společnost pořádá v neděli výlety a pohorské cesty. Tu zůstal právě ještě ten rolník, jenž neděli světi a dává Bohu co Božího jest.

Z kterého stavu pochází nejvíce kněží? Ze stavu rolnického. To je znamením, že tam lidé ještě dbají na náboženský život a zbožné vycho-

vání. Zřídka slyšíme, že by syn nějakého úředníka, profesora, učitele, důstojníka, vůbec syn tak zvaných lepších kruhů — proto nejsou ještě lepší — studoval na kněze. Tu je církev na zámožnější rolnictvo odkázána.

Stav rolnický má i blahodárný vliv na život veřejný a politický. Protože smýšlí křesťanský a zbožný, volí i křesťanské a katolické muže do říšské rady, do zemského sněmu, aspoň muže konservativní, kteří si váží náboženství. Křesťanské spolky najdou v něm též nejspíše členy a podporovatele. Rolnický stav tvoří ještě dosud mocnou hráz proti proudu sociální demokracie, která s náboženstvím stojí na křížku. Kam to dojde, když se tato vláda zmocní, viděli jsme v Rusku a před více než sto lety ve Francii. Dobré noviny a časopisy, dobré kalendáře, i nábožné knihy najdeme nejspíše ve skříni rolníkově.

Ve stavu rolnickém stojí ještě mravnost u vážnosti; neboť kde jest náboženství, tam je ctnost. Třebas se ten neb onen, ta neb ona zapomene, to jsou výjimky, kdežto ve velkých městech a namnoze i v malých městech smilnost právě orgie slaví a pouzíváním nedovolených prostředků početi dítek se zabráňuje, ba pučící život bez svědomí se zničuje. Potom se netřeba diviti, že chudý lid je dětmi požehnan, kdežto ti, co by snadno mohli více dětí uživit, jich postrádají.

I když na náboženství nehledíme a na rolnický stav z praktické stránky patříme, musíme jej chváliti. On je živatelem lidstva. Kdyby nebylo hospodářství, musil by svět hladem zahynouti. Rolnický stav zásobuje: branný stav, vojsko, rekruty, jako žádný jiný stav; on je podporou vlasti. V něm nejspíše nalezneme lásku k domácí půdě, k vlastnímu národu, ke zděděným zvykům, pravý tedy patriotismus. Mnozí jsou patrioti, ale jen v hospodě. Kdo křičí „sláva“, až by ochraptěl, ten u mne není ještě patriotem; takový řídí se podle příslovi: Ubi bene,

ibi patria, kde se člověku nejlépe daří, tam je jeho vlast.

Rolníkovi se práce nezmrzí; má pěknou změnu ve práci, kdežto tovární dělník stále to samé musí konati. Rolník si může v jistý čas i odpčinouti. Na stav a léta je na tom lépe než druhý; neboť výminek zajišťuje mu přece jakousi existenci, není odkázán na veřejnou dobročinnost.

Ovšem slyšíme dnes rolníky si stěžovati: Za dřívějších časů musili robotovati, teď mají jiné trampoty. K nim patří útěk z venkova do měst. Příčinou jeho je tížednost, strach před prací, touha po svobodném a nevázaném životě, po radovánkách. Rolníkům nelze dostati služebných a dělníků, třeba za velké peníze. Všechno se tlačí do měst, do továren. Videa je rájem pro služky. Byl-li selský synek u vojska (mluvím o poměrech v míru), hledí se dostati k finančním strážníkům, četníkům, za městského

strážníka, za průvodčího vlaku. Města rostou jako houby, venkov se odlidňuje. S opuštěním domova utrpí ztrátu i náboženství a mravnost; námaha, již si rodiče měli s vychováním, je nadarmo. Kolik jich padne do tenat svůdníků! Kolik dívek stane se nevěstkami? Co je platno nářikání, co je platno radění, když se rada jenom vyslechne, ale nikdo se podle ní neřídí?

Moderní nevšímavost v náboženském ohledu chce teď i v rolnickém stavu se uhostiti, aspoň nechýbí těch, co činí takové pokusy, buďto ve shromážděních nebo novinách. Nechť se má každý tedy na pozoru; nechť zachová si náboženské smýšlení, nechť se obrní proti cizím vlivům a nedá svěsti s pravé cesty; nechť se nedá podpichovati od těch, kteří kněze nenávidí. Rolníci, buďte spokojeni se svým stavem, je to stav, v němž jste dobře opatřeni a v němž bez překážky můžete Pánu Bohu sloužiti.

M. Tesařova:

BOŽE MŮJ!

Ten výkřik zní mi v duši stále
a k nebi zvedám vždy zrak svůj,
kdy život roven tvrdé skále,
tu k Tobě volám, Bože můj!

Když hlava má se smutkem kloní,
když slzou zkalen jest zrak můj,
to povzdech k nebi nezacloní
a povzdech vroucí: Bože můj!

Nechť svět mne tupí, hanou kryje
a radost prchá v temnou sluj,
vim, jeden Přítel věčně žije
a tím jsi Ty, o Bože můj!

A byť mne nikdo nepochopil,
svět odepřel mi soucit svůj,
byť v bolesti se duch můj topil,
Ty cítíš se mnou, Bože můj!

A až mi svíce žiti splane,
jak zajásá tu pak duch můj,
až v odpočinku věčném stane
u Tebe, dobrý Bože můj!

Co jest to, co dí: Maličko?

Úvaha na 3. neděli po Velikonocích. Napsal Ignát Záháněl. — (Část další.)

Podobá se také život lidský stínu, „utíká jako stín a nikdy nezůstává v téměř stavu.“ (Job 14, 2); totéž čteme v žalmu: „Člověk marnosti (marným, pomíjejícím věcem) podoben jest; dnové jeho jako stín pomíjející.“ (Žalm 134, 4); rovněž dí Job: „Jako stín jsou dnové naší zemi.“ (Job 8, 9.) Jindy čteme v Písmě: „Zmizely dnové moji jako dým.“ (Žalm 101, 4.) Dým viděti malinkou chvilinku, je tedy názorným obrazem života lidí.

Kromě těchto obrazů užívá Písmo ještě jiných dalších, aby nám naznačilo pomíjitelnost všeho našeho pozemského bytí. Abraham seděl u vchodu svého stanu. Hospodin přišel k němu, bál se mluvit s Pánem, řka: „Jsem prach a popel.“ (Genes. 18, 27.) Jinde opět čteme, jako oblak hyne i pomíjí člověk.“ (Job 7, 9.) Pak zase: „Dnové moji rychlejší jsou nežli posel: utekli a neviděli dobrého.“ (Job 9, 25.) „Člověk podobá se tomu, jenž běží o závod. (1. Ke Kor. 9, 24.) „Život je putování.“ (Gen. 47, 19.)

Básníci mluví plnějšími obrazy. Jan Paul píše: „I nejšťastnějšího člověka život jest úsměv, jímž probleskují slzy.“ Polský básník Josef Ignát Kraszewski dí: „Život, toť vůz, jehož kola při vyjetí se jenom pomalu a ztěžka otáčejí, ale jak se jenom rozjedou, zvláště, jde-li to s kopce, na sklonu života, převalují se léta přes sebe tak rychle, že ani není možno rozeznat pramenů — dní to.“

II. Co trvá vždy? Bůh je věčný, t. j. vždy, jest a bude na věky. Bůh nikdy nezačal, Boha nikdo nemohl učiniti, neboť není bytostí, která by nebyla buď Bůh sám, nebo bytost od Boha učiněná. Bůh také nikdy býti nepřestane, „proto se nazývá „živý“ a „nesmrtelný“. (Mat. 16, 16.) (I. k Tim. 1, 17.) U Boha je všechno přítomným, i to, co my nazýváme minulostí a budoucností. U Boha není žádného času; „jeden den jest u Boha

jako tisíc roků, a tisíc roků, jako jeden den.“ (2. Petr 3, 8.) Sv. Bernard vysvětluje věčnost takto: „Kdyby ptáče odneslo každých tisíc let z oceánu jedinou kapku, přece jednou by je konečně odneslo. Kdyby nějaká hora sahala až do nebe a nějaké pláče odneslo by z ní každých tisíc roků jediné zrnko pšišu, jednou by ona skála musila zmizeti; kdyby onen čas, který by takto uplynul, byl věčností, tu by jásali z a v r ž e n c í, že jejich muka budou jednou přece mítí konec.“

Protože jsme stvořeni pro věčnost a jediný Bůh může nám ji dáti, nezbyvá nám, než fiditi se radou, kterou oděl básník Fr. Žák v tato slova: „Všecko pro Boha a s Bohem, všecko jeho přede tváří — smýšlej tak a ves tvůj život, v krásném světle zazáří.“ (Mudroslov, str. 7.)

D u š e l i d s k á, b u d e ž i v a n a v ě k y, je nesmrtelná. Považme: co by bylo lidstvo bez víry v nesmrtelnost duše; bez víry, že osvětové a mravní jeho snahy nejsou mydlová bublina, jež se ztrácí, bez víry, že mravní hodnota naše nejsou zbytečné, nepraktické vrtochy nemoudrých ztřeštěnců? Změnilo by se ve společnost sobců, požitkářů, násilníků, kteří by se navzájem ubíjeli.

Je-li duše naše nesmrtelná nezbyvá, než starati se o ni, aby se dostala do šťastné věčnosti. Každý strom zůstane ležeti, kam padne, podobně, jaká bude duše v okamžiku smrti, tak bude souzena. Bude-li oděna rouchem nevinnosti nebo kajcnosti, bude odměněna, bude-li oděna v roucho hříchu těžkého, bude odsouzena do pekla, do ohně věčného. Z toho plyne pro nás poučení: Nikdo neodkládej s pokáním! Když jsi Boha urazil, smíř se s ním dobrou, dokonale svatou zpovědí. Bůh slibuje kajícím hříšníkům: „Budou-li hříchové naší jako šarlat, jako sníh zbleni budou; a budou-li

červení, jako červenec, jako vlna bílá budou.“ (Is. 1, 18.) K tomu dokládá římský katechismus: „Dobrotivý Bůh přijímá každého hříšníka skoro tím mileji, čím větší jsou jeho hříchy. Čím je totiž Bůh milosrdnější, tím více mu to slouží ku cti. Nemůže tedy nikdo býti tak bezbožným a hříšným, by neměl přece ještě nějaké naděje, že dojde odpuštění, bude-li svého poblouzení opravdu litovati.“

Církev katolická je nezní-
čitelná, její učení bude hlášáno až
do konce světa, neboť Kristus praví:
„Brány pekelné ji nepřemohou“;
(Mat. 16, 18.) „Nebe a země pomí-
nou, ale slova má nepominou“. (Luk.
21, 33.) Nikdo se nestraňuj o církev!
I kdyby bylo odpadlíků někde poměrně
mnoho, kdyby byla církev pronásle-
dována, tehdy právě dle svědectví sv.
Hilaria „zkvétá“. Kristus nazývá se
také skalou a praví: „A kdo padne
na ten kámen, rozrazí se“. (Mat. 21, 44.)

Dějiny dokazují, že dosud žádný
pronásledovatel církve nic proti ni ne-
pořídil, ale mnohý bídne zahynul.

Nejnápadnějšími jsou osudy císaře
Napoleona. Pět let držel v zajetí pa-
peže na dvou místech, sám pak byl
sedm let zajat a také na dvou místech
na Elbě a sv. Heleně. V zámku
Fontainebleau donutil papeže ku od-
stoupení církevního státu a zajistil mu
dva mil. franků ročně; na tomtež místě
musil podepsati Napoleon svůj sesa-
zovací dekret a obdržel také dva mil.
franků ročního důchodu. Dne 17. května
dal rozkaz spojití církevní stát s Francií
a čtyři dny na to byl ponejprv v bitvě
u Aspru a Essling poražen. Když ho
vybočoval papež z církve, smál se a
řekl, že proto ještě nevypadnou jeho
vojákům zbraně z rukou. Na výpravě
do Ruska 1812 zahynulo skoro půl
miliónu jeho vojska, všem vypadly pro
velikou zimu zbraně z rukou. Dne
21. května 1821 zemřel za velké bouře
Napoleon na ostrově sv. Heleny a
téhož dne slavil papež v Římě své
jmeniny.

Nejlépe bude živ, kdo tuto dobu,
která „maličko“ trvá, využije, aby byl
dobře připraven na dobu, která trvá
„na věky“.

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý.

Potom už není v duši místa pro
myšlenky toho světa. Nechme duše
s Bohem samy, které se již k němu
vracejí. Mějme úctu k jejich důvěr-
nému obcování s ním. Zachovejme
ticho kolem nich a nechodme s ničím
pozemským, lidským, co by je od
něho odvracelo. U paty kříže nutno
je nechati, aby vydechly poslední své
slovo, slovo pokorné a tiché v po-
vzdechu, poslední modlitbu, aby se-
mu cele oddaly. Nemohu toho pří-
padněji vyjádřiti než touto večerní
písní André Bessona:

Já, Pane, dokonal jsem den ten dlouhý,
jehož tvá láska dožít se mi dala,

abych k tobě šel.

Ach, Otče můj, já hřešil proti tobě,
však, vldný Soudce můj, já také doufal,
plakal, oželel.

Tyť všechny naše skvrny s láskou smýváš
svou krví božskou, která vyprýštila,
z ran tvých na kříži.

Ač kolem ještě noc, já vím a věřím,
že pomine a na zítřejší zori
zrak můj pohlíží.

A vím, že marně smrt nás všechny dělí,
vím, že jsi Spasitel, jenž v náruč svojí,
Lazara též zve,
vím, že i pro mne místočko je v nebi,
kde brzy tváří v tvář tě vidět budu
Pane, v slávě tvé!

Dokonáno. — V ruce tvé ...

Nemáme výběru a volby, jak umřeme a proto se o to ani nestarejme. Toť praktický závěr, který pro sebe činí veliký muž Boží Arnošt Lelièvre: „Jak to skončí?“ napsal nedlouho před svou smrtí. Je to pro mne aktuální otázka, na níž nucená nezaměstnanost mých dnů, jako člověka nemocného často obrací pozornost. Jde tu o přirozenou hrůzu před smrtí, již i Pán sám ráčil pocítiti na hoře Olivetské? Je to jistě předmět oběti mnohem větší, ale cítil-li nebo necítil-li člověk onu hrůzu, zdá se mi dosti lhostejným. Vidíme větší důležitost v přistání na onom světě než v přechodu z tohoto? Jsme znepokojeni především, jaké bude přijetí na druhém břehu? Jsem toho názoru, že nutno toho druhu otázky projednávatí velmi prostě a s velikou důvěrou v milosrdného Ježíše.“

S takovými pocity budeme, bratře, hledět na tyto otázky, před nimiž nás věk a zvlášť neantiká

Bude naše smrt provázána krutými bolestmi, jak si ji lidé všeobecně představují? Pravda, jsou agonie, které se podobají dlouhým a těžkým zápasům, jak jméno to naznačuje. Smrt nazývána jest odplatou za hřích, a věru draze zaň platíme. Ale neméně pravdivo jest, že v nejčastějších případech nemá agonie příšerných těch hrůz a že smrt podobá se spíše bolestnému odloučení nežli násilnému odtržení.

Kněz, který mnoho a dobře napsal o nemocných, je toho svědkem: „Pakli obecné mínění, utvrzované ještě kazateli, činí z tohoto posledního přechodu vrchol utrpení lidského, musím opakem prohlásiti, že ani svatá Pisma, ani učení církve, ani pozorování a vývody vědy tohoto mínění lidského nepotvrzují. Vidál jsem často z blíзка „odchod duše křesťanské“, jak vyjadřuje se církev, ale nevzpomínám, že bych byl býval kdy svědkem křesťanského zmitání, zoufalých zápasů, srdceryvných výkřiků, jimiž obrazivost osudnou hodinu provázívá Takový

konec zřídka se naskytá. Lidská přirozenost v obvyklém stavu vyčerpánosti, v němž se chorobou octla, nenesla by ani této násilné a obrovské půtky. Věda biologická podává o tom doklady zkušeností potvrzené, a neobyčejnější způsob smrti bývá nepozorovatelně vydechnutí bez oťesů, velmi často tak pokojné, že přistojící táží se bezděky navzájem, zda je už konec? To je „usnutí“ dle evangelia a krásného výrazu církevního. I tu je Bůh k nám dobrý.

Poslední slova dra Cullena, jednoho z nejslavnějších lékařů anglických, zemřelého 1790, byla, a pronesl je velmi zřetelně: „Chtěl bych, přátelé, abych mohl ještě psát nebo učit, bych znázornil, jak snadno se umírá!“

Bude naše smrt *repentina et inopinata* — náhlá a nenadálá, již si přál Cesar a po jaké touží někteří moderní pohané? Církev, která uchovává křesťanu pro tuto poslední hodinu poklady milosrdenství, káže nám, abychom prosili Vládce života, by nás uchoval smrti náhlé a nenadálé. Ale tu bych vždy poznamenal, že náhlá smrt je zlem pouze tehdy, je-li zároveň nenadálá. Není svou náhlostí překvapením, zasáhne-li hlavu, která ji vždycky čekala, která je stále hotova ji přijati, kteroukoli hodinu a jakýmkoli způsobem: Pane, srdce mé je připraveno!

Když v červenci 1898 senátor Buffet umíral, zaslechl, jak někdo poblíž něho poznamenal, že nejvytouženější smrt ona jest, která se dostaví aniž člověk pozoruje. A tu řekl: „Ne, ne. Já jsem vždycky rád chtěl věděti, co mám činit.“ Která je nejkrásnější smrt? I tu odpovídám, že nevím. Slyšel jsem jednoho dne kmeta, kněze osmdesátníka, který mě v dětství učil, jak mi pravil, ukazuje na své staré, bezvládné, ubohé ruce, řka: „Co si počít s tím zbytkem krve, která mi tuhne v žilách? Ach, před padesáti lety za hrůzovlád prolévali naši předkové svou krev pro Ježíše Krista. Byli šťastnější než my!“ Pro něho byla nejkrásnější smrtí smrt mučednická. Byl jí také hođen.

Ale což práce, studium, láska, pokání, nemají-li také své mučedníky?

Konečně má Lelièvre pravdu, bratře. Měl pravdu výše, když děl, abychom se nestarali o úzkosti posledního vykročení. A má pravdu i nyní, abychom důvěřovali Ježíši v tomto posledním období, bychom je šťastně přečkali. On, veliký cestovatel a mučedník lásky ve starém i novém světě, píše, citě předčasně stáří, svému příteli v Amiensu: „Vlak blíží se konci své cesty. Poslední pohyby mají rozhodnouti o všem. Otázka dobrého strojvodiče je tu otázkou života nebo smrti. Díky Bohu, jsem kliděn v tom směru, ubezpečen jménem onoho, jenž řídí cestu mou na trati, která mě má přivésti do věčnosti. On zná lip než kdo cestu, již sám razil; silny a jisty jsou ruce spravující páky i celý stroj. Zda nepřichází ke mně osobně, když blízko je domov, kam cílím? Je to víc než anděl, jenž vedl Tobiaše neznámými cestami Východu, je to Bůh sám ve své Svátosti, jenž běže mne za ruku. Nejsem nucen, ani vlečen, ba ani veden po této cestě: jsem povznášen. A kdo mě nese týž jest, k němuž chci se dostat. Všecko tedy u mne v tom záleží, abych dal sebou vládnouti, že s důvěrou opakuji mu modlitbu sv. Ignáce: V hodinu vykročení mého zavolej mne, povel, abych přišel k tobě, a umíst' mne vedle sebe. Amen.“

* * *

In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum: Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého! A nakloniv hlavu, vypustil ducha.

Tak umřel Ježíš, tak umírali jeho učedníci. Viděli jsme, bratře, před chvílkou, jak někteří na svých křížích dovedli se obětovat Bohu, jenž byl i jejich otcem. Nyní popatřme, jak uměli umírat ceie se mu odevzdávající. Skloňme se ještě nad jejich lože bolesti. Zachyťme zbožně jejich slova poslední. Ale tiše, napínej sluch, neboť poslední ta slova na mroucích rtech

jsou už jen vydechnuté stony, slabé povzdechy, svědčící někomu neviditelnému, jehož jména již vypraviti nedovedou. Shledáváme se opět s Lacordairem: „Otevř mi, Bože můj, otevř mi!“ A po těchto slovech zavřel veliký mnich navždy své rty, jež tolik slov vmluvných pronesly. Bylo to 21. listopadu 1861.

Shledáváme se i s P. Ravignanem: „Oh, umřít, umřít, jaké štěstí! Snad příliš jsem po něm toužil, ale ví Bůh, že ne proto, abych přestal trpět, nýbrž abych v nebi jej uhlídal!“

A podobně znělo i poslední slovo P. Hamona, faráře u sv. Sulpice. — Čeho si přejete, pane faráři? „Ach, ničeho, jenom nebe, nebe. Kéž se mi už otevře!“

Prosím, abych tu směl jmenovat jednoho ze svých svatých přátel. Alberta Hetsche, jenž vydechl v Římě v náručí Msgra Dupanloup. Byl to doktor lékařství, Němec z Biberachu, protestant, jenž se stal ve Francii katolíkem, ve 32 roce knězem a posléze generálním vikářem biskupa Dupanloup v Orléansu, kde naň lid vzpomíná jako na světce. Den před smrtí, 5. února 1876, když už byl na sotnách, ptal se ho jeden kněz: „Co chcete?“ Načež on hlasem přerývaným: „Boha, Boha, Boha!“ A doložil důrazně: „Boha, a chci jej dnes!“ Dne 12. ledna byl za mše svaté jako u vytržení nebeským. Vidimus quasi faciem angeli – viděli jsme tvář jeho jako anděla, dí o tom jeden z účastníků.

Nebel To bylo poslední slovo, které jsem slyšel se rtů Kamila Féron-Vraua. Umíral, oči jeho byly zavřeny. Vzpamatoval se, když mu řekli mé jméno. Podal mi ruku, již jsem políbil. „Staň se vůle Boží!“ pronesl. Zavolal jsem jej dvakrát jménem. Pozvedl se trochu a když byl upozorněn, že přistupuji, abych mu řekl: Na shledanou, tu pravil mi zvučným hlasem: V nebi! Bylo to 18. března 1907.

Matka Marie Teresie, zakladatelka řehole sester Adorace, přijala svátosti umírajících a nastal zápas smrtelný.

Pojednou bylo viděti, jak tvář její se mění a nabývá výrazu veliké blaženosti. Oči k nebi upřeny, pravila třikrát po sobě: „Vidím... vidím... vidím...“ a zesnula. To bylo 30. srpna 1863.

Vraťte se nyní k lidem světským. Státník Berryer. Na loži smrtelném pozdravuje bez přestání Marii všelikým vzýváním ze „Zdravas královno“: Matko milosrdenství, orodovnice naše, sladkosti, živote, naděje naše! Přijmi nás po tomto vyhnání, ukaž nám Ježíše, požehnaného syna svého! — Poslední jeho slova byla: „Bože můj, smiluj se nade mnou, Bože můj, přijmi ducha mého! In manus!“

Augustin Cochín. „Jsem šťasten, velmi šťasten! Toť chvíle, abych řekl se svatou Teresí: Čas jest, Ježíši, abychom se shledali.“ Zesnul 15. března 1872 šeptaje slova žalmu: In pace dormiam. Usnu v pokoji a odpočinu, neboť tys mne, Pane utvrdil v naději.

S touto smrtí srovnávám smrt Donosa Cortese, velikého řečníka španělského, vyslance v Paříži, jenž umřel u věku 42 let. Umíraje pravil: *Je s u de mi alma, de mi corazon* — Ježíši duše mé, Bože srdce mého! A poslední jeho slova byla: „Bože můj, tys řekl: Všecko přitáhnu k sobě; přitáhni, vezmi mne!“ A potom usnul večer dne 3. května 1853.

Mezi takovými umírajícími jsou i lidé, plní nebe, před nimž už stojí, kteří se hrozí, že by mohli býti vráceni zdraví, zemi. Takový byl pozdech velikého mistra rytby Ferdinanda Gaillarda, když pravil řeholníci, jež mu přišla s touto nadějí: „Ach, sestřičko, býti tak blízko ráje a nesměti vstoupit, to by bylo velmi zlé!“ Ještě vzpomínku na veliké trojhvězdi anglických kardinálů, Wisemana, Newmana, Manninga.

Když byl první z nich, Wiseman, blízek smrti, vyslovoval jenom nesouvislé věty, ale plné ducha nebeského, jako příkladně: „Vzlet kůry andělskými v náruč Boží!“ Newman: „Končím dlouhý svůj život prohlášením, že Bůh

mne nikdy nezlamal. In te Domine speravi — v tebe jsem, Pane, doufal. Dal si zazpívat hymnus P. Fabera: *The eternal vears* (Léta věčná). Je to jako odlesk světa věčného, pravil. *Beata pacis visio* — blahé patření na pokoj. A usnul sladce 11. srpna 1890.

Konečně Manning: „Duše má plní se již krásou světa záhrobního! Jak chápu touhu sv. Pavla, již měl po odchodu. Odejďme!“

Jméno Faberovo, Wisemanovo připomíná mi vévodu z Norfolkku, jejich přítele, jenž umřel s jejich požehnáním 25. listopadu 1861. Hlavu skloněnou na ramě své drahé, zbožné choti, pravil jí: „Usínám v ranách Ježíše ukřižovaného a tam se s tebou shledám pro věčnost. Ježíši, Maria!“ Ta dvě jména byla také poslední slova, která ve vězení londýnského Toweru pronesl jeho předek pořadím desátý, Filip Howard, hrabě z Arundalu, mučedník.

* * *

Ale rci, bratře, jaké to tajemství přetvořující, které až v náručí smrti mění její trapné sevření v lahodné objetí, utrpení v radost a výkřiky bolesti ve vzněty nadšení a lásky! Je to milostné sloučení lidské bolesti s utrpením Ježíše, umírajícího z lásky k nám. Od té chvíle kříž netíží, člověk nese a sdílí jej s ním, milujícím všechny a všemi milovaným.

Jako vznešený, právě zmíněný Angličan, zvolal i P. Ravignan v den před smrtí: „Dnes je památka Pěti ran Páně. Ó, jaká to krásná brána ke vstupu do nebe!“ — Proslulá a rekovná sestra Rosalie čítala na loži smrtelném rovněž rány své dle ran Ježíšových na kříži. — A P. Lelièvre volal před křížem, který si dal umístiti proti sobě: „Má-li člověk před sebou kříž Pána našeho, lehce nese svůj. Rozdrť mne křížem svým, ó Ježíši! A až do konce bylo ho slyšeti, jak šeptajícími rty vzdychal: „Ó Ježíši, láska má!“

Toto poručení duše Bohu má ještě mnohem ohnivější důraz na rtech žen křesťanských. Kolik bych tu mohl uvést výroků těchto dcer Božích, jimž byla smrt skutečně, jak vyslovila se jedna z nich, „radostným skokem dítěte v náručí otcovu!“ A je tomu tak všude v Církvi obecně. Ve Spojených Státech loučila se obrácenka z protestantismu, svatá vdova, máti Alžběta Setonová, zakladatelka Sester lásky se svou řeholní obcí v Emmetsbourgu takto: „Netrpím, jsem jen slába. Oh, je-li taková cesta vedoucí k smrti,

není nic pokojnějšího a líbeznějšího. Věru, ten, jenž je nám vším, dovede už potěšiti své nepatrné atomy.“ Čím více blížil se konec, tím větší byl její klid. Jak se vám daří, máti, ptali se jí. — „Pokojně,“ odvětila, „velmi pokojně.“ Jeden z nejkrásnějších jejích výroků zněl: „Nevidím už nic na tom světě než modré nebe a svatý oltář.“ Dva dny před smrtí, 21. ledna 1821 přála si ještě sv. přijímání: „A communion more and our eternity, ještě jedno přijímání a potom věčnost!“ (P. d.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maximilian Weinberger. — Obrázek z misíí čínských.

Nevíme dne ani hodiny.

„Nevíme dne ani hodiny.“ Tato slova vyplnila se již na mnohém člověku, vyplnila se také na bohatém Číňanu, jemuž bylo jméno Sing-tai. Žil v městě Či-fu a byl až do povolání bankéřem čili peněžníkem. Zemřel náhle v městě Tien-Asian, kdež meškal za příčinou obchodu. Jeho smrt byla nesmírnou ztrátou pro Či-fu. Všichni kupci a řemeslníci, bohatí i chudí, lidé všech tříd lidské společnosti, Číňané i cizinci, měli s ním co činiti a nebylo nikoho, komu by byl své pomoci a služby odepřel. Katolíkům byl upřímně nakloněn a měl také v úmyslu dáti se svým časem pokřtíti. Bohužel stalo se jinak.

Před nějakým časem zasnoubil se, jsa vdovcem, podruhé s Číňankou, chudobnou ale dobře vychovanou, aby jeho ještě nedospělé dítky mateřské péče nepostrádaly. Byla pohankou, ale dobrá a šlechetná. Ježto jeho dítky byly již dávno pokřtěny, musila mu slíbit, že jim ve vykonávání náboženských povinností nebude činiti žádných překážek, naopak, že bude dohlížeti, aby své modlitby a jiné náboženské povinnosti řádně ko-

naly. V neděle a svátky vodila sama dítky na služby Boží. Také otec pravidelně v tytož dni do kostela docházel.

Příkladná křesťanská smrt jeho první pani učinila naň hluboký dojem. Od té doby dal se ve víře křesťanské vyučovati a učinil již v této příčině značné pokroky. Veřejně však nechtěl ještě státi se katolíkem, ale odkládal tento poslední krok až do onoho dne, když by poslední pochybnosti se shostil. Jsa různými peněžními a obchodními záležitostmi všecek zaneprázdněn čekal, až se dostaví příhodný okamžik, až práce a starosti ubude. Blahoslavení chudobní! oni jsou v takových případech šťastnější. Bohatství, povinnosti a starosti pozemské bývají často mocnou překážkou, která se dobrým úmyslům staví v cestu a člověku nedá dojiti kýženeho cíle.

Sing-tai ocíl se na vrcholku štěstí a blahobyti. Byl velkomandarinem, byl ode všech ctěn a vážen. Byl považován za čínského Rotšilda. Polovice města Či-fu patřila jemu. Banky, obchodní domy, skladiště rozmanitého zboží, školy nižší i vyšší, vše bylo jeho dílem, jako majetkem. Jeho neobyčejná organizační schopnost a ob-

chodnické nadání provázely všechny jeho podniky, tak že se pravidelně dobře dařily a výborně prospívaly. V poslední dobu měl .v úmyslu v okolí města stavěti široké a pevné silnice a položití zároveň základy ku

volati. Ze všech jeho velkých podniků zbývají mu toliko skutky milosrdenství, které konal ne pro chválu lidskou, ale z lásky k bližnímu, a které jak doufati lze, milosrdenství Boží a spásu věčnou jemu vymohly.

Čtyři sv. evangelisté.

stavbě železné dráhy z Či-fu do Tien-Asinu. Vůbec byl Sing-tai svým smýšlením a chováním více Evropanem než Číňanem.

Než uprostřed jeho všestranné činnosti a na vrcholku jeho štěstí zalíbilo se Bohu, jej z tohoto světa od-

V neděli dne 13. října obcovał Sing-tai jak obyčejně se svou paní a svými dětmi katolickým službám Božím. Týž den dostal od velkomandarina v Tien-Asinu telegrafickou zprávu, aby se tam ihned dostavil. Nemeškaje vstoupil na první loď, která do Tien-

Asinu odjížděla. Ale než ještě byly kotvy vytaženy, dostal druhý telegram, toho znění, že může ještě cestu odložit. „Jsem-li již na lodi,“ pravil Sing-tai, „nebudu se domů vracet, ale odcestuji.“ A jel, aby se více nevrátil.

V Tiep-Asinu byl od svých přátel a známých slavnostně uvítán a psal o tom své rodině: „Ani se nemohu vzpamatovat, jak jsem zde ctěn a oslavován, jak od Číňanů tak Evropanů. Tento list nedošel ještě do Či-fu, když tři rychle za sebou následující telegramy tuto zprávu oznamovaly: „Sing-tai nemocen“ — „Sing-tai těžce nemocen“ — „Sing-tai mrtev“. Jeho děti byly právě u nás v klášteře, když smutná zpráva došla. Jejich bratranec přišel k nám s telegramem v ruce. Jeho bledá tvář a rozrušené vzezření přivedlo ihned naši čínskou vrátnou na myšlenku, že se stalo neštěstí. Jeho zpráva potvrdilo její domněni a proto nemeškala a hned nás o tom, co se stalo, zpravila. Tak mohly jsme ubohým dětem šetrně smutnou zvěst oznámiti a zároveň jejich žal potěšivými pravdami naší sv. víry zmírniti, když po prvním pláči a nářku se upokojily, zavedl je bratranec domů.

Zatím roznesla se zpráva o smrti Sing-taiově po celém městě. Náměstí a ulice byly plny truchlících a hořekujících. Byltě zemřelý pravým otcem chudiny. Zdálo se, jako by se bylo stalo velké neštěstí, jež stihlo celé město. Když po dvou dnech došla rakev s mrtvolou, odělo se celé město v háv smuteční.

Brzy došly také bližší zprávy o jeho náhlém skonu. Jak už povědino, byl v Tien-Asinu velmi oslavován a často od tvých přátel zván ke stolu. Ve středu večer po jedné takové hostině cítil velké vnitřní bolesti. Trpěl jimi častěji a brával obyčejně proti nim dvě pilulky opia, které vždy nosil s sebou. Tentokrátě však zdálo se mu, že neúčinkují dosti rychle, a vzal proto dvojnásobnou dávku. Tuto neopatrnost svou zaplatil životem. V noci

probudilo přátele bolestné sténání. Když vešli do jeho pokoje, svíjel se bolestnými křečmi. Bylo patrné, že se dvojnásobnou dávkou opia otrávil. Lékaři snažili se, aby ho zachránili, ale nadarmo. Dostavila se poslední hodinka. Když se viděl ztracena, hledal jeho smutný pohled někoho mezi přítubnými, ale nebylo mezi nimi katolíka a umírající hořce zaplakal. Průřez průdušnice — byl to poslední pokus lékařů o jeho záchranu — znemožnil mu mluvení, ale nepomohl. Krátce na to skončil.

Přes to doufáme pevně, že milosrdný Bůh jeho slzy a vnitřnou žádost jeho srdce po křtu sv. blahosklonně přijal a jeho duši byl milostiv. Provinil se pouze tím, že z lidské slabosti veřejné vyznání víry na neurčitou dobu odkládal. Nezvratným důkazem jeho křesťanského smýšlení a jeho pevného úmyslu, umřít ve víře katolické, je listina, kterou jeho paní několik dní po jeho smrti při závěti našla. Tam prohlašuje výslovně, že chce jako katolik umřít, i tehdy, dyby snad v hodinu smrti nemohl mluvit a své přání projevit. K jeho smrtelnému loži má povolán býti katolický kněz a také pohřeb má se vykonati dle katolického obřadu. Výslovně zapovídá si všechny pověrečné pohanské obyčeje smuteční a pohanské slavnosti pohřební.

Bohužel bylo již pozdě, když tato listina se našla. Sing-tai nejša pokřtěn byl pochován pohanským způsobem. Ani biskup, jenž o úmyslu nebožtíkově, státi se křesťanem, věděl, nemohl svoliti k pohřbu křesťanskému. Takové smutné následky měla nerozhodnost zemřelého v zápětí!

Několik slov budiž tu ještě povědino o nebožtíkově rodině. Starší syn Jan studoval v Paříži a byl po smrti otcově telegraficky domů povolán. K pohřbu ovšem zavčas nedorazil. Je již delší dobu křesťanem. Mladší syn Isang je dosud pohanem, ale připravuje se na křest svatý. Mladá vdova, na níž všechny dítky lpí jako na své matce, je zármutkem všecka sklíčena.

Podle zákona může — chce-li, u dětí zůstatí a dělí se potom s nimi o užitek, který plyne z rodinného majetku. Chce-li však se zase vdátí, nesmí s sebou nic vzítí leč to, co si přinesla. Nejstarší syn Jan je universálním dědicem. Dcery nemají na pozůstalost žádných nároků. Co jim nejstarší bratr dobrovolně popustí, s tím jest se jim spokojiti. Není ani třeba doložiti, že v tomto případě vše dobře dopadlo. Vdova zůstala u dětí a Jan o svého mladšího bratra a své sestry se jak záleží postaral.

Na konec zmíníme se ještě o události, která vrhá divné světlo na čínské poměry vůbec a čínskou pověrčivost zvlášť. Sing-tai měl nevlastního čili adoptovaného syna, kterého rovně tak miloval jako své vlastní děti. Chlapec byl synem bohaté rodiny, byl však od svých vlastních rodičů zapuzen. Krátce po jeho narození tážali se pohanského čaroděje na budoucí osud dítěte. Čaroděj zastrčiv do kapsy sáček plný peněz takto se vyjádřil: „Dítě se narodilo v nešťastný den a přinese své rodině záhubu. Nepřijde-li z domu, zemře otec i matka. Toto dítě nesmí mítí ani otce ani matky.

Tento výrok byl příčinou, že rodičové dítě zavrhlí. Sing-tai se to dověděl a činil jim proto trpké výčitky. Nadarmo, pověra zvítězila. Sing-tai vzal tedy dítě k sobě a jeho paní je pečlivě ošetřovala, jako vlastní matka. Brzy na to přijal je za vlastní, ač jeho přátelé ho varovali tvrdíce, že nyní sám umře. Když potom umřela mu paní, přemlouvali jej znovu, aby chlapce zahnal. Ale Sing-tai neposlechl, jejich pověrčivost byla mu protivná. Naopak zamiloval si chlapce tím více. Když však potom sám umřel, nastaly chlapci zlé časy. Všichni

přátelé zešnulého dávali mu vinu, že Sing-tai a jeho paní umřeli, a vyhnali ho z domu dobrodincova. Marňě ohražovaly se proti tomuto násilí vdova a dívky Sing-taiovy.

Kam se mělo ubohé dítě nyní obrátiti? Nazdarbůh zamililo k otcovskému domu. Ale vlastní matka, která nikdy nepřipustila, aby chlapec překročil prah domu jejího, byla všechna bez sebe, když ho viděla k domu přicházeti. Soptící hněvem přivedla ho k nám do kláštera a pravila: „Jestliže si ho nepodržíte, zase ho zaženu, přijde-li ke mně. Ať si jde na žebrotu!“

Přijaly jsme ovšem pronásledované dítě rády a přidělily jsme je k ostatním našim sirotkům. Jakým to pro něho je dobrodiním, ubožák ovšem hned nepoznával. Bylo na jeho tváři viděti nejen bolest, hořkost a zoufalost, ale i nedůvěřivost k nám. Po několika hodinách hledaly jsme ho nadarmo po celém domě. Domnívajíce se, že se mu stala nějaká nehoda anebo že si zoufal, daly jsme ho hledati po celém městě. Konečně byl nalezen u hrobu Sing-taiova. Seděl tam a hoře plakal.

Přivedli ho opět k nám a u nás zůstal. Ponenáhlu si u nás zvykl. Naši sirotci přijali ho s radostí mezi sebe. Kdykoli si s nimi hrál, tvář jeho se povyjasní. Ale často ještě se pohled jeho zachmuří, hluboko sklání potom hlavu a hledí zadumčivě před sebe. Je pak viděti, jak hluboký žal svírá jeho duši, byť i ústa ani nehlesla. Ostatně učí se katechismu velmi pilně a bude dle všeho dobrým žákem. Také začíná chápati, že jediným pravým utěшитelem v žalosti je Kristus Pán, a zdá se, že zármutek jeho znechlela sice, ale přece se mírní a odchází.

Různé zprávy.

Sjezd adoratorů ve Francii. V basilice Srdce Páně na Montmartru konal se sjezd adoratorů. Již 35 let trvá bez ustání klanění; ve dne pro dámy, v noci pro muže. Za papeže Lva XIII. byl spolek ten proměněn v národní sdružení. Během doby vzrostl počet členů adoratorů na 40 tisíc, z nichž 6 tisíc v Paříži. I za války trvalo klanění za nejohroženějšího bombardování. Národní sdružení adoratorů ztratilo za války 380 členů a získalo nových 2830. Ze zákopů přišlo více než 100 tisíc zasvěcení nejsv. Srdci Páně na Montmartru. Při sjezdu bylo 1200 účastníků všech stavů.

Do církve katolické vrátilo se v Anglii a ve Skotsku roku 1920 dle statistiky právě uveřejněné 53.688 osob. Z toho připadá pouze na diecesi glasgovskou asi 11.000 osob. — U nás odpadají od církve katolické — padavky a za to jinde v zemích protestantských tak bohatá náhrada upřímných konvertitů.

Mír bez Boha. President největší republiky Spojených států Harding nevěří ve štěstí národů bez uznání Boha. Harding pravil 18. prosince 1920 W. J. Bryanovi: „Dědictví křesťanské víry mne naplňuje radostí. Neostýchám se říci, že se utíkám k všemohoucímu Bohu o sílu v zodpovědnostech, které mně nastanou. Chci, aby Amerika znovu posvěcena byla náboženským obživnutím, jež bylo patrné v prvních dnech republiky. Ale všimli jste si, že na versailleské smlouvě nebylo žádného uznání Boha všemohoucího? Co se mne týče, nemohu doufat ve šťastné poměry mezi národy, leč by mezi nimi panovala společná mysl uznání nejvyšší bytosti, to jest Boha. Zlatá to slova! A u nás nechtějí uznati Pána Boha, který sám řídí osudy národů!“

Francouzský president Millerand a katolíci. Millerand jest velikým přítelem francouzských katolíků, bojujících za lepší budoucnost církve

sv. S radostí četli katolíci jeho prohlášení pro Elsasko a návrh zákona pro obnovu diplomatických styků se sv. Stolicí v Římě. Velmi potěšila katolíky jeho účast při pohřbu miláčka francouzského národa kardinála Ametta. S velkou laskavostí přijal Kolombovy rytíře. Celý jeho program je pln chvalitebné snahy získati a zaručiti náboženský mír a klid. A u nás? Hořko vzpomínati! Boj proti náboženství na všech stranách.

Mravnost a náboženství. Ve francouzské sněmovně mluvilo se též o velikém rozšíření pohlavních nemocí. Při tom vystoupil poslanec Gay a četl místo z brožurky nevěreckého spisovatele Justina Godarda, který zaujal úplné stanovisko katolické. Godard totiž napsal, že v této věci může lidstvu pomoci pouze desatero Božích přikázání. To prý jest zákon, který pro svou stručnost zaslouhuje, aby byl vyvěšen na všech školách. „Nesesmílní“ jest jediný účinný prostředek na potírání pohlavních nemocí. Kéž by to platilo též u nás!

Přeliv do katolické církve. Někteří katolíci, zejména učitelky, zmaření frázemi nepřátel víry, odpadají od katolické církve. Na druhé straně zase vynikající mužové a ženy i protestanští duchovní do katolické církve vstupují. V protestantském městě Kielu bylo mezi 150.000 obyvateli jen 5896 katolíků. Ale o posledních Vánocích vstoupilo tam do církve katolické 22.000 osob, s dětmi asi 50.000. Krásná to náhrada za naše odpadlíky.

Katolická církev v Japonsku dik neumorné práci našich missionářů od 16. století může se dnes vykázati překypným výsledkem. Japonští katolíci mají nyní 1581 kostelů. Do konfesijních škol, jichž jest 2173, chodí na 156.000 žáků, z nichž někteří jsou i nekatolíci. Japonci si vůbec velice váží katolických škol. Proto nedejme se zahanbit Japonci a braňme své náboženství a domáhejme se náboženských

škól. Hajme sv. kříž, braňme modlitbu ve školách.

Katolicismus v Americe. President republiky Kolumbie v jižní Americe chce založiti vojenskou leteckou školu a žádal od francouzského ministerstva války o důstojníky pro léta. Ale výslovně připojil podmínku, aby mu byli poslání důstojníci katoličtí, neboť v Kolumbii váží si lid jen těch vojinů, kteří prakticky plní své křesťanské povinnosti. President povolal i školské bratry, aby založili vyšší rolnickou školu katolickou. — U nás je pravý opak toho.

Státní a katolické školy ve Francii. Župa Maine a Loire má 782 státních (beznáboženských) škol a 508 svobodných (katolických). Školy katolické mají však o 4820 žáků více než státní. Francouzi zkusili školu beznáboženskou a odvracejí se od ní. Poučení pro nás, že i my máme hájiti školy náboženské. Též u nás lid smýšlí jinak než vláda, totiž lid náš žádá pro katolické dítky katolické školy a katolické učitele.

Stoleté výročí narozenin bl. Petra Kanisia bude slaviti katol. Švýcarsko ve dnech 8. května do 11. července t. r. Bl. Petr Kanisius se nazývá druhým apoštolem střední Evropy. Vykonal apoštolskou práci v obnově kléru a ve výchově mládeže. Též u nás bude vzpomenuo jeho činnosti. Bl. Petr Kanisius sepsal lidový katechismus, jenž se rozšířil po celé Evropě a stal se základem vyučování katol. náboženství ve školách. Biskup Berson z Frýburku naznačuje v pastýřském listě, jakým způsobem se oslaví památka bl. Petra Kanisia.

Prosbá žáků. Na jedné škole dle „Č. Západu“ podali žáci učitelskému sboru tuto žádost: Prosíme uctivě, aby nám byl ponechán v třídě sv. kříž; neboť jest nám velmi prospěšnou pomůckou. Pohledem na něj mysl naše k Bohu se pozvedá, srdce naše láskou k božskému Učiteli se rozněcuje a vůle naše k následování jeho příkladu i k plnění našich povinností se naklání a posiluje. Doufáme, že

naši uctivé prosbě laskavě bude vyhověno. Následují podpisy žáků. Sbor učitelský pochopil zajisté, že za tou žádostí žáků stojí jejich rodiče.

Arcibiskup sekty jansenistů vstoupil do kláštera Augustiánů. Metropolita jansenistické sekty ve Spojených Státech, arcibiskup v Berghes, oznámil apoštolskému delegátu ve Washingtoně, že se podrobuje Svaté Stolici a vstoupil do kláštera Augustiánů ve St. Thomos v Pennsylvanii.

Vzrůst církve. Oficiální katolický direktář americký pro rok 1920 (vydal Kenedy and Sons, New York) ukazuje, že je ve Spojených státech 27,650.204 katolíků. Během roku vzrostl počet jejich o 186.229, ač přistěhovatelství jest velice omezeno a mnoho vystěhovalců vrátilo se do Evropy. Světských kněží jest 15.389 (přírůstek roční 337), řeholníků 21.019. Seminářistů 8944 (roční přírůstek 1079). Během posledního roku zřízeno 148 nových farností. Farních škol jest 5828, navštěvovaných 1,701.213 dětmi. Sirotčinců církevn. jest 296.

Počet křesťanů pohřbených v katakombách římských odhaduje se nejméně na 1 mil. 752.000.

Proti skále Petrově marný boj. V parlamentě státu Columbia (v Americe) řečnil bývalý radikál dr. D. Mejia. Konvertita pravil mezi jiným: „Vše je marno, církev nezdoláte. Mně ze všeho zbyl jen zápal. S tímž ohněm, jímž jsem dosud potíral katolicismus, budu jej nyní brániti. A hlasitě prohlašuji, že jsem zase věřící katolik. Moji bývalí přátelé mohou za to na mne útočit, avšak neodvrátí mne od toho, abych nepracoval ze všech sil pro království Ježíše Krista, t. j. pro církev katolickou.

Církev prý je proti vzdělání. A není to pravda. V kulturním výboru Nár. shr. v Praze musil ministr vyučování Dr. Šusta vyznati, že 70 procent všech odborných ženských škol v naší republice jest církevních, to jest řády založených a vydržovaných.

Sjezd Mariánských družin celé čs. republiky konati se bude 14. a 15.

srpna t. r. v Brně. Na programu jsou nejen čísla vážné práce sociální, ale i ve chvílích oddechu akademie, přátelský večer a prohlídka památnosti města. V úterý po ukončení bude uspořádána vycházka do Moravského Krasu. (Macocha, jeskyně krápníkové.). Upozorňujeme a zveme již tímto všechny družiny čs. republiky k svorné,

horlivé a nadšené práci, aby zdařil se významuplný sjezd tento ve prospěch rozkvětu myšlenky sociální. Přípravný výbor doufá, že i katolická veřejnost se svými spolky s radostí uvítá sjezd tento, dny tyto sociálům a jich příznivcům volny ponechá a podá ruky pomocné družinám k provedení nesnadného úkolu tohoto.

Díkůvzdání.

Z Boršic. Srdečné díky Bož. Srdci Josefu za pomoc Boží v jisté záležitosti. Páně a nejbl. Panně Marii jakož i sv. Nejmenovaná.

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u .

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za vyprošení pomoci nejbl. P. Marie potěšení zarmoucených a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás! Heslo apoštolské: Ctíti a vzývati nejsvětější Pannu, potěšení utiskovaných.

Úmysl v červnu 1921: **Blahořečení P. Colombiera, šfitele úcty bož. Srdce Páně.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

O B S A H :

Maria, potěšení zarmoucených. (Hlavní úmysl.) — Pozdrav Nejsv. Srdci. (Báseň.) — Katolík skutkem. — Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně. — Rolnický stav. — Bože můj. (Báseň.) — Co jest to, co dí: Maličko? — Stáří čili životem vzhůru. — Obrazky z katol. misii. — Různé zprávy. — Díkůvzdání. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LV.

BRNO, 1. ČERVEN 1921.

ČÍSLO 6.

O Srdce božské, když nás sílí již obraz tvůj a jeho záře, jak velké štěstí s tebou sdílí, kdo na tě patří tváří v tvář! Toť přání mé a touha vroucí a proto chci jen tobě žít, než přijmeš mne v ráj nehynoucí, kde budu Tebe věčně žít.

Blahořečení P. Kolombiera, kněze T. J.

(Hlavní úmysl.)

Když sv. Otec Benedikt XV. r. 1918 uveřejnil dekret o dvou potvrzených zázracích za příčinou svatořečení bl. Markéty-Alacoque, pronesl přání a naději, že toto svatořečení mnoho přispěje ku rozšíření pobožnosti k nejsv. Srdci Ježíšovu v lidu křesťanském. A dne 17. října 1920 v rozmluvě s předními členy kongresu Apoštolátu modlitby vyjádřil sv. Otec radost nad podivuhodným rozšířením Apoštolátu modlitby. Velmi prospěl k rozšíření úcty a pobožnosti k nejsv. Srdci Páně ctihodný sluha Boží P. Klaudius Colombiere, kněz Tovaryšstva Ježíšova a zpovědník nyní za svatou prohlášené Markéty Alacoque. Ctihodný P. Klaudius Colombiere narodil se roku 1641 ve sv. Symphorianu, nedaleko Lyonu ve Francii. Nebudeme psát jeho životopis, ale načrtneme jen hlavní data z jeho života. Byl synem dobré a šlechtické rodiny. Byl jinochem čistých mravů a zbožného srdce; po domácích studiích vstoupil do kolleje Tovaryšstva Ježíšova v Lyonu na delší studie a 25. října 1658 stal se členem téhož Tovaryšstva v Avignonu. Po noviciátě dokončil bohoslovná studia a r. 1670 byl vysvěcen na kněze. R. 1673 po vykonaných velkých exerciciích rozhodl se zachovávat stanovy řádu nejsvětědomitější. Takto se stal brzo

nástrojem milosti Boží a věrným sluhou nejsv. Srdce Páně. Markéta Alacoque velice se trápila tím, že s donucením musila vypravovati o svých zjeveních a že osvěcení mužové její zjevení zavrhovali. Roku 1674 obdržela od Pána příslibení, že ji pošle jednoho sluhu svého, který bude důvěrníkem jejím, jemuž se má svěřit se vším. Tímto sluhou vyvoleným nebyl nikdo jiný než P. Klaudius Colombiere, tehdy 33letý kněz, který po slavných slibech byl poslán jako představený do Paray-le-Monial a tím převzal úkol zpovědníka sester navštívení. P. Colombiere byl velikým znalcem duší a hned poznal bolest duše a touhu po vyjasnění. Představená kláštera přikázala Markétě, aby se se vším duchovnímu svěřila, což ona učinila napřed s odporem, až později svěřila mu svá zjevení. A sám Pán Ježíš při svém zjevení poukázal služebnici svou na P. Colombiera, který bude nápomocen k rozšíření pobožnosti k božskému Srdci Páně. Markétu Alacoque stihl nový zármutek; zpovědník její musil jako dvorní kazatel odjet do Londýna. Jen jedno ji potěšilo, že P. Colombiere zaneše úctu nejsv. Srdce též do Anglie. P. Colombiere se zase vrátil, ale těžce nemocen, do své vlasti Francie. Zatím

přetrpěla Markéta Alacoque mnohou zkoušku, ale nicméně svatost její jevila se víc a více. P. Colombiere dlouhá léta se obětoval, aby nejsv. Srdci Ježíšovu lásku a zadostčinění získal, účtu nejsv. Srdce Ježíšovu co nejvíce rozšířil. Zemřel dne 15. února 1682 v pověsti svatosti. Od té chvíle byl prvním zastancem této pobožnosti

v nebi, tak jak ji hájil i zde na zemi. Řízení a blahorečení tohoto sluhy Božího začalo r. 1880 a r. 1901 byly jeho ctnosti od papeže Lva XIII. za pravé uznány. Modleme se tedy, aby tento sluha Boží byl prohlášen za blahoslaveného a aby byl orodovníkem našim v účtě a pobožnosti k nejsv. Srdci Ježíšovu.

M. Tesařova:

MŮJ JEŽÍŠI!

Můj Ježíši, slyš prosby hlas,
v mé srdce svíť Tvé lásky jas,
Tvá láska srdce utiší,
můj Ježíši, můj Ježíši!

Můj Ježíši, viz smutnou líč,
kdo útěchy má v světě víc?
Mne v žalu kříž Tvůj potěší,
můj Ježíši, můj Ježíši!

Můj Ježíši, v Tvé objetí
kdys' duše moje zaletí
tam — v Tvého Srdce ve skrýši,
můj drahý, dobrý Ježíši!

Katolík skutkem.

O. Gabríel Pálau. T. J. — Jan Tagliaferro.

I. Musím býti pln lásky, chci-li
býti opravdu užitečný.

1. Synu, miluj celým srdcem víru,
neboť není možno, abys bez ní věřil
ve mne jak se patří a úplně bez-
pečně.

2. Ale též silně důvěřuj moci lásky,
neboť ona dovede všecko dělati věrně
a všecko proměnit.

3. Zjevila se světu tajemství víry
a stala se na světě jasnost.

4. Po dlouhé době ukázaly se věkům
divy naděje a věky šly cestou vzdě-
lanosti.

5. Dnes i zítra zabraňují zlému a
přinášejí společnosti spásu, usilování
a oběti lásky.

6. Důvěřuj silně této lásce, jež za-

kládá se na naději a víře, a pravím
ti, že užiješ divy.

7. Láska jest velmi široká a schopná
velké námahy.

8. Láska pne se vzhůru, ale ochotna
je ponížiti se hluboko.

9. Láska jest velmi silná, ale těž
i velmi sladká.

10. Láska osvícuje a uhodně mnohé
věci.

11. Láska mlčí, ale i velmi hlasitě
mluví.

12. Láska pomáhá všemu dobrému,
láska se obětuje.

13. Láska vždy pracuje i vždy
trpí.

14. Láska činí divy, láska potla-
čuje chyby a ničí nepravosti.

15. Máš-li silnou víru, hory přemeseš; máš-li lásku vřelou, lidí získáš.

16. Láska jest tak veliká věc, že ji nalezneš jenom v Církvi mé.

17. Bez bohatství má poklady; bez nauky má velké vědy; bez chytrosti je rozumná, bez podvodu dobývá srdce, bez útisku panuje; sloužíc všem těžší se ze svobody pravdivé.

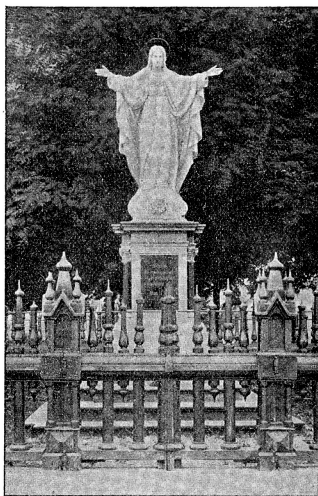
18. Kde jest velká láska, tam jest

nade všecko i ze všech sil svých a bližního svého jako sebe samého.

23. Máš proto Boha milovati nade všecko.

24. Milovati máš Pána Boha svého všemi silami, celou svou vědou, celým majetkem, celým svým vlivem, celou velikostí, všelikým předsevzetím.

25. Milovati máš Boha svého nad všechny jiné cíle a úmysly, nad všechny

Socha bož. Srdce Páně na Velehradě.

podobnosti a přibýtek nejsvětější Trojice.

19. Kdo mnoho miluje, ten s jistotou má podíl v mém božství.

20. Kdo hoří láskou, jest i před lidmi králem sebe samého, třeba by byl pokorný a maličký.

21. Jste bohy, řekl jsem vám, milujete-li velice a pravdivě.

22. Dvě jsou přikázání pravdivé lásky: Milovati budeš Pána Boha svého

plány a cesty života, nad všechny přátely a milé, nad všechny příjemnosti a útechy.

26. Máš milovati Pána Boha svého ve všech starostech a strastech, ve všech žádostech a nadějích, ve všech radostech a žalostech, ve všech pracích i v odpočinku, ve všech povinnostech i počtách, ve vši slávě a ve všem chvalitebném ponížení.

27. Milovati budeš Pána Boha svého

v počátku, v prostředku i konci svých záležitostí, abys se jím radoval na věky bez konce.

28. Kdo miluje Boha svého, klaní se mu; kdo se Bohu klaní, ten povyšuje sebe sama; kdo v Bohu se povyšuje, ten bude ve slávě na věky.

29. Z lásky rodi se svatost spravedlnosti, opatrnosti, střidmosti i statečnosti.

30. V lásce odpočinek i pokoj i štěstí nebe.

31. Máš-li lásku, a z lásky oddáš se apoštolátu, získáš poklad nad poklady, a vědu nad vědami, štěstí nad štěstí i budeš svítit jako slunce ve svém lesku.

32. Nemůže býti větší slávy ani velkolepějšího cíle pravého pokroku, vzletu nejvyššího i sil mocných i dokonalosti nejčistších jako to, v jednotlivci i společnosti upevniti zákon a práva lásky.

33. Láska jest zřídlo života a tepna práce životní; láska je dokonalost života a živý odpočinek, jenž je věčným dědictvím blažených.

34. Bez lásky není pokroku ani pravé velikosti, ani panování, ani vlády, ani království; bez lásky i životu samému se nedostává života.

35. Láska jest silou slabých, uzdravením nemocných, útěchou ztrápených, pomocí potřebných; láska obměkčuje srdce zatvrzelá, polepšuje převrácené, zjednocuje v pravém bratrství.

36. Kdo pohrdá vírou, zhyne na věky; kdo pohrdá láskou, trpěti bude věčně, že již nemůže milovati.

37. O lásko, sladký živote milování! o blahoslavený živote věčný! jaké štěstí pro člověka, nalezne-li tebe ve mně.

38. Synu můj! Blahoslavený jsi, chápeš-li tyto věci! Ale chceš-li vědět, jeli to všechno pravda — čin dobré.

II. O štěstí a bezpečnosti mé cesty.

1. Blahoslavení, kteří věří, neboť budou-li zachovávatí přikázání moje, uzří na sobě, že se vyplní moje sliby.

2. Blahoslavení, kteří mají naději, neboť, budou-li žiti podle víry, připočtení budou ve slávě ke křesťanům statečným.

3. Blahoslavení, kteří milují, neboť, vyplní-li povinnosti své, dosáhnou štěstí pravých věřících.

4. Blahoslavení bohatí, neboť opovrhují-li svým bohatstvím, zdědí poklady připravené chudým duchem.

5. Blahoslavení moudří, vyplní-li pravdu ctností, obdrží odměnu pokorných.

6. Blahoslavení mocní, neboť, pomohou-li slabému pro mne, vládnouti budou životem věčným.

7. Blahoslavení, kteří mají v rukou svých vládu, neboť dají-li v skutcích svých výraz svatosti mých přikázání, zaslouží si věčné králování.

8. Blahoslavení, kteří poslouchají Církev mou, neboť vyznají-li mne před světem, Já budu na vždy podílem jejich v nebesích.

9. Nevejde do slávy mé nikdo, kdo se neklaní mému jménu.

10. Jedna víra, jeden křest, jedna Církev, jeden Spasitel, jedno nebe, jeden Pán a Bůh věčný.

11. Já jsem svatost spravedlnosti; Já jsem svatost pravdy.

12. Kdo mne následuje, nenávidí lež; kdo miluje mou dobrotu, nenávidí nepravost.

* * *

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý. T. J.

Lev XIII. přál velice naší pobožnosti a vykonal pro ni mnoho. I nástupce jeho na stolci sv. Petra, Pius X., uctíval B. Srdce a zamiloval si pobožnost k němu. Nařídil též dekretem ze dne 22. srpna 1906, aby ve všech farních kostelích a ve všech chrámech, v nichž se koná slavnost Srdce Páně, obnovovalo se každoročně na svátek božského Srdce před vystavenou nejsv. Svátostí oltářní zasněžení tomuto nejsladšímu Srdci Ježíšovu modlitbou, kterou Lev XIII. r. 1899 podepsal pro zasněžení celého světa Srdci Páně. Zároveň udělil též odpustky 7 let a 7 quadragen všem, kdož se zbožně a se srdcem skroušeným zúčastní té slavnosti a pomodlí na úmysl sv. Otce, plnomocné nad to ještě těm, kdož kromě toho přijmou sv. svátosti.

Na začátku tohoto století vyrazila na stromě pobožnosti a úcty k Srdci Ježíšovu nová ratolest, plná květů, plná výzračných plodů. Jest to zasněžení rodin nejsv. Srdci Ježíšovu, jež se začalo šířit s velikým úspěchem v minulém desetiletí. První takové zasněžení (ovšem v rodině řeholní) stalo se již 20. července 1685 v Paray-le-Monial, kdy se — jak pověděno již v části II. bl. Markéta Alacoque i s celým noviciátem, jehož byla představenou, zasněžila nejsv. Srdci, složivši k tomu zvláštní modlitbu. Zasněžení to zůstalo však po celá dvě století téměř ojedinelým, neproniklo do širokých vrstev lidových. A přece zasněžení rodin je přáním Pána Ježíše!

Bl. Markéta píše¹⁾ že ji ujistil, že „mu to působí zvláštní radost, je-li uctíván ve znaku svého Srdce. Proto ať se vystaví obraz ten (B. Srdce), aby pohled naň dojal tvrdá srdce lidská.“ A dále praví:²⁾ „Nad to slíbil mi, že vyleje na srdce všech, kteří by uctívali obraz ten. náplň milostí, jichž je jeho Srdce plno, a že nejružnějším způsobem počechná všem místům, kde by byl

(obraz ten) ke zvláštní úctě vystaven.“ Jmenovitě však přislíbil, „že smíří tímto prostředkem rozvaděné rodiny, ty pak, na které dolehne strast, bude chrániti, že vyleje vroucí sladkost horoucí lásky své na všechna sdružení, jež by uctívaly onen svatý jeho obraz; že od nich odvrátí tresty spravedlnosti hněvu Božího, kdyby hříchem ztratil jeho milost, a že je opět přivede do stavu milosti.“)

V čem záleží zasněžení rodin? Dvou věcí je k němu potřeba. Jak patrně z uvedených výroků, je třeba, aby v rodině, jež se chce zasněžiti Srdci Páně, postavena byla socha nebo zavěšen byl obraz nejsvětějšího Srdce. Rozumí se, že k tomu zvolí čelné, čestné místo, odkud by Srdce Ježíšovo jakoby s trůnu vévodilo celému příbytku. Před tímto obrazem, touto sochou zasněží se slavnostně celá rodina Srdci Páně. K tomu zvolí si buď některý významný den rodinný, buď svátek Srdce Páně, první pátek v měsíci nebo některý jiný významný svátek církevní. V ten den přistoupí, pokud jen možno, celá rodina k sv. svátostem. Doma shromáždí se pak všichni (i čeled) před skvostně ozdobenou sochou neb obrazem Srdce Pána Ježíše a buď otec jako hlava rodiny nebo matka nebo snad i nejmladší, nevinné ještě dítě, umí-li již ovšem čísti, vykoná jménem všech zasněžnou modlitbu. V mnohých krajinách účastní se kněz této krásné a tak významné slavnosti rodinné a sám vykoná toto zasněžení. Všude však, zvláště ve městech, není to vždy možno. I doporučuje se, aby si rodina před zasněžením dala aspoň posvětit sochu nebo obraz Srdce Páně a uvědomila kněze o zasněžení.

Má-li toto zasněžení, intronisace (nasolení) Srdce Ježíšova v rodinách přinésti ony veliké milosti a netušená dobrodíní, jež přislíbil Pán Ježíš všem rodinám, jež by uctívaly obraz jeho láskyplného Srdce, je nevyhnutelné třeba, aby zasněžení to nebylo pouhým zevnějším

¹⁾ Vie et Oeuvres str. 117.

²⁾ List 128.

³⁾ List 33.

obřadem, na který by se brzy zapomnělo, nýbrž počátkem opravdu nového života u všech zasvěcených členů rodiny, kteří se musí co nejúžeji přimknouti k nejsv. Srdci, aby v nich úplně a neomezeně kralovalo. Život takto zasvěcené rodiny musí být proniknut ven a ven duchem křesťanským, duchem a učením Pána Ježíše; jeho Srdce musí být takové rodině neustále středem a skutečně králem. V audienci 22. června 1919 řekl papež Benedikt XV., který s velkým zájmem sleduje a podporuje dílo zasvěcení rodin, italským ředitelům a horlitelům Apoštolátu modlitby, jimž světil v Itálii dílo to, tato pozoruhodná slova: ¹⁾ „Kdož neví, že toto zasvěcení nesmí býti jen jednoduchým a přechodným výrazem křesťanského života? Ono má být spíše začátkem řady úkonů, které svědčí, že se dům zasvěcený nejsv. Srdci stal ohniskem víry, modlitby, pořádku a domácího pokoje. Celý život rodiny Srdci Ježíšovu zasvěcené má se vyvíjeti a pěstovati jakoby ve stínu ochranného panství Srdce Ježíšova. Zde mají starcové čerpati sílu, mladí lidé mají se zde učit moudrosti. Zde mají zarmoucení hledati útěchy, nemocní trpělivosti; matky mají do nejsvětějšího Srdce Ježíšova ponořiti své starosti, rodičové své obavy, jaké jim působí nejistota budoucnosti jejich rodin. Ovšem — a kdož toho nechápe? — to všechno předpokládá, že se taková rodina často před (domácím) obrazem nejsv. Srdce Páně shromažďuje, aby se na pravé cestě upevnila aneb úlevu v utrpení a bolestech nalezla — společnou modlitbou.“ V takových rodinách je úcta k Srdci Ježíšovu pěstována den co den a rok co rok prakticky, proniká je a obnovuje v nich i v jejich okolí ducha vpravdě křesťanského, lásku bliženskou a pravou náboženskou horlivost. Božské Srdce stává se v nich vskutku svrchovaným Pánem a králem.

Intronisace Srdce Páně v rodinách má původ v jihoamerické republice Chile, odkud se brzy rozšířila po celé jižní Americe a pronikla i do severní

Ameriky a do Evropy. Neúnávným horlitem a pravým apoštolem zasvěcení rodin nejsv. Srdci stal se P. M a t e o (= Matouš) Crawley-Boevey,¹⁾ člen kongregace nejsv. Srdci Ježíšova a Mariína, řečené Picpus. Narodil se 1873 v Peru, republice jihoamerické. Roku 1892 složil řádové sliby a byv 1900 vysvěcen na kněze, působil ponejvíce v sousední Chile. Těžce onemocněl a lékaři se již vzdali vši naděje na uzdravení. P. Mateo byl horlivým cititelem Srdce Páně; u něho hledal též poslední pomoc a záchranu v těžké nemoci. Zmocnila se ho velká touha užití Paray-le-Monial, vykonati tam prosebnou pout. Představení jeho mu dovolili. I vydal se na cestu, která se stala počátkem nového apoštolátu, který měl za nedlouho přinést podivuhodně hojné ovoce milosti a posvěcení. A hle! Když přišel v Paray-le-Monialu do svatyně, kde Pán Ježíš zjevil omilostněné žačce své Srdce, uctil pojednou, že je zcela uzdraven. Ani okamžik nepochyboval, komu za to má děkovati, a ihned se též rozhodl, že z vděčnosti za zázračné uzdravení stane se apoštolem Srdce Páně. Uminil si, že, seč jen bude, prodje celý svět, že půjde dům od domu, od rodiny k rodině a všude bude hlásat slávu a čest a dobrotivost i lásku Srdce Ježíšova, že jemu získá celé lidstvo. A toho chtěl dosáti právě zasvěcením rodin nejsvětějšímu Srdci; viděl, že božské Srdce nemá dosud oltáře a trůnu v rodinách; viděl, že Kristus je vypuzen, stále ještě vypuzován z tak přečetných rodin i ze společnosti. A jedině spasný prostředek, kterým lze rodinu a tak i společnost opět získati Kristu a tak připravovati království Boží na zemi, viděl právě v zasvěcení rodin Srdci Páně a nastolení Srdce toho v nich.

¹⁾ Srv. P. Alf. Daňha, C. Ss. R.: „Zasvěcení rodiny nejsvětějšímu Srdci Páně“. 1918. — „P. Matouš Grawley-Boevey a křesťanská rodina zasvěcená Srdci Páně“. Z francouzského přeložil K. Vrátný. V Praze 1920. — P. Ern. Bóta S. J.: „Povýšení na trůn Srdca Ježíšova v rodinách“. — P. Jos. Hättenschwiller S. J.: „Die Tronerhöhung des heiligsten Herzens Jesu in der Familie“. Innsbruck 1917. (P. d.)

¹⁾ Škola B. Srdce Páně, roč. LIV., str. 64.

Jak chytá ďábel duše?

Rozprava na 4. neděli po sv. Duchu. — Napsal Jarolím. St. Pavlík.

Neboj se, řekl Spasitel k Šimonu Petrovi, od nynějška budeš lidi lovit. Až dosud bývají chytáni nejménom ryby, ale i lidé, buďto k spáse nebo k záhuby, více k záhuby než k spáse.

Ďábel stále pomýšlí, jak by lidi do záhuby přivedl. Tak jako dravé zvíře číhá, aby nějakou obět nic netušící chytilo, tak to dělá i ďábel; vychází na lov duší, zvláště v noci. V noci je nejlépe ryby chytati, proto pracoval Petr se svými soudruhy celou noc; mladé lidi zlý duch též nejsnáze v noci chytne, při tanci, při tajné schůzce, na noční procházce.

Ďábel má své agenty ve světě, kteří pro něho pracují, jemu duše převádějí. To jsou svůdníci, lidští pavouci, kteří sítě své všude roztahují a na vyhlídnutou obět číhají. Běda mouše, která se dá chytнути, s tou je konec. Běda osobě, která věří svůdníkovi a slepě mu důvěřuje; její nevinnost, její dobré jméno, její nadpřirozený život, její štěstí a spokojenost jsou ty tam. Zakousla se do vnadidla slíbeného manželství, chtěla okusit rozkoše hříchu, uvízla na něm a dala se chytiti.

O kdyby byla uposlechla napomenutí Šalomounova: Synu můj, anebo řekněme: dcero má, když tě hříšníci lákají, neposlouchej jich! Když pravi: Pojď, nastražme sítě nevinnému, spočkněme ho jako peklo, nechoď s nimi, zadrž nohu svou před nimi, neboť nohy jejich běží k zlému.

Síti na polapení jsou pro nevinnou duši řeči lichotivé, sliby a dary svůdců; zvláště ve velkých městech třeba se mít před nimi na pozoru. S neznámými mužskými nechť se dívka nedává do řeči, nechť odmítne nabídku k doprovodu, nechť nestojí o službičku, nechť nic nepřijme k jídlu nebo pití. Jak mnohé nezkoušené dívky, jež službu hledaly ve velkoměstě, zmizely! Byly přilákány a potom do domů nefestí dopraveny, kdež se

z nich staly nevěstky. Které děvče cestuje samo do velkoměsta a nemá nikoho, kdo by ji tam přivítal, nechť se obrátí o ochranu na nádražní misii; dámy nádražní misie lze poznati po bílozluté stužce. Ony se ujímají dívek, jež samy cestují, opatrují je před svůdníky a starají se o ně, dokud místa příhodného nenajdou.

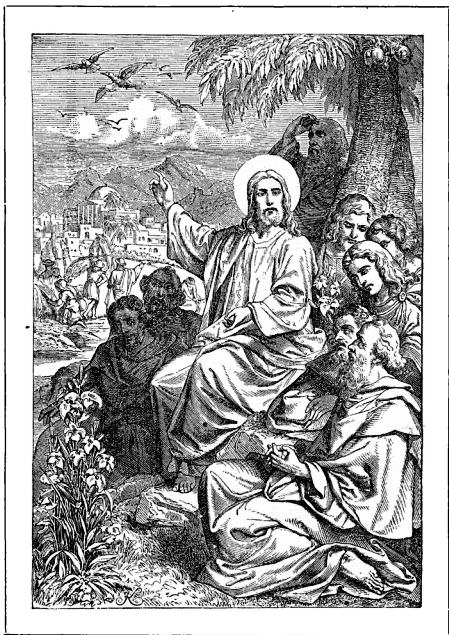
Svůdníky k hříchu jsou však nejménom rozkošemilovní mužští, nýbrž i ženské. Síti k polapení pro nevinné mladíky jsou zde neslušný oděv, jež je tak volen, aby vzbudil zlou žádostivost, na odív stavěná okrasa, koketnost, dotěrnost, svůdný zrak a podobné, v čemž se ženské vyznají. Zde je na místě varovný hlas Šalomounův: Synu můj, chraň se před lživou ženskou; jako med kapající jsou její rty a hladší nad olej její hrdlo, ale konec její je hořký jako polynek; nohy její zestupují k smrti a až do pekla sahají její kroky. A moudrý Sirach též ví, jak se ženské ve svůdnosti vyznají. Nehleď, pravi, na ženu záletnici, abys snad neuvázl v jejích tenatech. S tanečnicí neměj žádného obcování, aby tě její chytrost nepřipravila do záhuby. Neupírej oči svých na žádnou pannu, aby ti její krása nebyla k pádu. Nezevluj po ulicích města, odvrát oči své od nastrojené ženy a nehleď na cizí krásu. Pro krásu ženy již mnoho lidí přišlo do záhuby. Každá žena, která je nestydatou, bude pošlapána jako blato na cestě.

Síti na polapení bezelstných a zbožných lidí je i špatný tisk: noviny a časopisy, které se nechovají k víře přátelsky, jež rozšiřují a hájí svobodomyslné a beznáboženské náhledy nebo zacházejí s náboženstvím jako s popelkou. Chváli se sice, že jsou nestranickými, ale to je jen líčidlo. Ve věcech náboženských není žádného nestranictví. Spasitel dí: Kdo

není se mnou, ten je proti mně. A kdo se za mne a za má slova bude stydět, za toho bude se i Syn člověka stydět, když přijde ve slávě Otcově. Novinami činí ďábel nejbohatější rybolov, není však nic zázračného při tom. Nechť nikdo nenamítá: Já nevěřím všechno, co tam stojí. Člověk nevěří všechno, ale začíná pochybovat, budova víry dostane trhlinu. Kapka vody, padající pravidelně na kámen, konečně ho vyhloubí. Ze lži vždycky zůstane něco viseti. Vnádilem pro čtenáře jsou i ilustrace,

obrazy v časopisech, které pod pláštěm umění nahořou na člověku zvelebují, smyslnost dráždí, obrazotvornost rozčilují a smilnost vočkují. Lepší skromné, ale slušné ilustrace.

Všude na všech stranách a v každý čas rozpírá ďábel svoje pavučiny, aby duše polapil; obchází jako lev řvoucí, hledaje, koho by pohltil. Stůjme proto na stráž, vyhněme se nebezpečnosti, modleme se a čerpejme sílu ze svátosti; vzdorujme lákání světa, bojujme proti pokušením, až dobudeme jednou konečného vítězství!

Kázání a prozřetelnost Boží.

Boží prozřetelnost.

Úvaha na 3. neděli po sv. Duchu. — Napsal Ig. Zháněl.

Zapomínáme rádi na Boží prozřetelnost, ač nás k ní často vybízí Písmo. Tak čteme v epístole, která se čte na III. neděli po sv. Duchu: „Složte veškerou svou péči na něj, neboť on má péči o vás“. I. k Petr. 5. 7. Nemáme někdy příliš velké důvěry v Boží prozřetelnost myslíme, že Bůh nepomáhá tak, jak by bylo potřeba, záslužno i nutno. Ale Bůh stará se o nás. Boží prozřetelnost bdí nad námi, proto odevzdáme se jí cele s důvěrou.

I. Bůh stará se o nás. Všichni lékaři, chtějce pomoci nemocnému, starají se předem, aby seznali příčinu nemoci; znajíce ji, mohou snáze a lehčeji určit, jak ji lze zdomlu. Proto platí u nich jako základní a nejhlavnější pravidlo: Chceš-li uzdravit nemocného, zkoumej, proč je nemocen, jaká je příčina jeho neduživosti? Podobně ptejme se, proč nemáme my děti Boží, důvěry v jeho prozřetelnost?

Především je příčinou naše slabá víra. Myslíme si, že Bůh je k nám tehdy dobrotivý, když vyplní naše přání. Venkovaně myslí, že Bůh o nich neví, nemají-li pohodlného počasí, kdy dává Bůh v čas příhodný rosu, pak opět teplo, slunce, že vše roste a prospívá na polích. V městě a jinde má pak každý z nás lidi svá zvláštní přání, jejichž vyplnění má na srdci. Neučiní-li Bůh po naší vůli, myslíme, že nebdi nad námi, nestará se o nás.

Proč jenom jsme tak málověrní? Již starozákoni prorok horlil, aby měli všichni úplnou důvěru v Boha, což vyjádřil těmito všeobecně srozumitelnými slovy: „Srozumějtež nemoudří z lidu; a vy blázni jednou sobě usmyslete, zdaliž ten, kterýž učinil ucho, nebude slyšeti? nebo kterýž způsobil oko, nepozoruje?“ Žalm 93, 8, 9. Přece nebude nikdo z nás tolik pošetilý, že by myslel, že ujde něco Bohu, jako vladaři všehomíra? Což zapomínáme, že je vševědoucí,

všudypřítomný, věčný? Svatý Řehoř odpovídá na tuto námitku takto: „Bůh opatruje každého, tak, že je stále u něho; je u každého že není mu nikdy nepřítomen“. Ano Bůh má o vše péči, nic není v jeho očích malicherným, stará se o věci na pohled nepatrné se stejnou láskou, jako o největší, vždyť „nevyjmeť Bůh osoby nižádného, aniž se bude ostýchatí něčí velikosti; nebo malého i velikého on učinil a jednotejně pečuje o všechny. Moudr. 6. 8.

Nikdo z nás neupře, že nám mnohdy připadá, jakoby se Bůh o nás nestaral, jakoby nás přenechával svému osudu. Jak něžně vyjádřil tuto božskou starostlivost jednorozený Syn Boží, když napomíná: „Pozorujte krkavce, že nesejí ani nežnou, nemají sklepu ani stodoly a Bůh je živí“. Luk. 12, 24. Ježíš užil tohoto obrazu proto, poněvadž bylo tehdy rozšířeno mínění, že se krkavci nestarají o svá mláďata, že je opouštějí, sotva se vylíhla, což však nynější přírodovědci popírají. Totéž také pozoroval David; píše: „Chvalte Hospodina . . . dává hovědům potravu jejich i mladým krkavcům, jež volají k němu“. Žalm 146, 1, 9. Tehdy mysleli si lidé, že Bůh je tak milosrdný i k těmto nepatrným ptákům krkavcům, že když je staří opustí, dává jim rosou vláhu a krmí je muškami, hmyzem, jímž příroda oplývá a které samy od sebe padnou jim do otevřených zobáčků. Ale ať tomu jakkoliv, Ježíš chtěl nás povzbudit, abychom pevně v Boha doufali. Ježíš poukázal ještě v další řeči na „lilie, jak rostou, nepracují, nepředou a ani Šalomoun ve vší své slávě nebyl tak oděn, jako jedna z nich“. Luk. 12, 17, čím ještě více chce všechny lidi utvrdit v důvěře k sobě.

Svatý Petr Damiánský uvažoval o těchto slovech Ježíšových a pravil: „Mnohdy, když lidský rozum nemá

důvěry v pomoc Boží, přichází Bůh často tím ochotněji a když již skoro zoufá člověk nad lidmi, že se nesmilují nad ním, ukáže se všemocná ruka Boží“. Každé přísloví dotvrzuje, co lid všeobecně věří a vyznává za pravdu, proto říká se mu: moudrost lidová. Náš lid, pokud má víru, je přesvědčen, že když je nouze největší, bývá pomoc Boží nejbližší.“

Pravdu tohoto tvrzení lze lehce dokázat: V Samařsku byl veliký hlad, hlavní město Samaří bylo nepřáteli obléháno, bylo tak zle, že prodávali hlavu oslí za osmdesát stříbrných a trochu praženého prášku za pět stříbrných. Lidu zmocnilo se zoufalství a podobalo se, že všichni hladem zahynou. A hle, Bůh se smiloval, již druhého dne na to bylo tolik zásob, že prodávala se míra bílé mouky za nepatrný peníz, podobně laciný byl ječmen. (IV. král. 6, 25, 7, 1.) Podobně vedlo se králi Josafatovi. Přepadli jeho řiši nesmírně četní nepřátelé. Důvěřoval v Bohu, a byl vyslyšen. Nepřátelé sami utekli; Pán učinil, že slyšeli hřmot vozů, koni i velikého vojska, mysleli, že najal si král proti nim egyptské a hetejské; vstali, utekli za tmy a nechali stany i vše, co bylo v nich a zachránili toliko své životy. Ib. 7, 6. Král Josafat i všechen lid modlili se totiž k Bohu a skládali v něj útočiště, volali: „Zdaliž, Bože náš, nebudeš souditi našich nepřátel? V nás zajisté není tak veliká síla, abychom mohli odolati tomuto množství, jež táhne proti nám. A ježto nevíme, co bychom měli učiniti, to nám toliko pozůstává, abychom oči své obrátili k tobě“. II. Paral. 20, 12.

Nikdo nemyslí, že stává se takto pouze u věřících! Božího milosrdenství je neskonale počet; dějiny vypravují věci až neuvěřitelné, které dokazují, že prozřetelnost Boží bdí

stále a všude. V Granadě vládl král Abenhal, mohamedán. Měl bratra, který měl dle zákona býti jeho nástupcem. Onemocněl a obáváje se, že, kdyby zemřel, stal by se bratr skutečně po něm králem, poslal k němu kata s rozkazem, že má prince odvésti do vězení a ihned popravit. Nešťastný mladý muž hrál právě s několika pány svého doprovodu šach. Byl všecek přestrašen a třásl se na celém těle. Páni žádali kata, aby posečkal, až dohraje hru, kterou právě započali. Protože byli všichni příliš roztržiti, šla jim hra špatně a prodloužila se od oběda až do večera. Právě dohrávali: tu přišel nový posel a zvěstoval, král podlehl své nemoci, zemřel.“ Jaká změna v jednom okamžiku! K smrti odsouzený stal se pánem nad životem a smrtí svých nových poddaných! Z vězení, do něhož měl býti dán, šel rovnou cestou na trůn. Co tu učinil Bůh v jednom jediném okamžiku? A podobných příkladů dalo by se uvésti bez mála z každé strany světových dějin.

Nikdy nesmíme zoufati, i kdyby dům se ti bořil nad hlavou, kdyby vše, co máš, bylo v nejhroznějším nebezpečí, kdyby se vše proti tobě spiklo, nikdy nezoufej, ale vždy doufej! Neboť má Bůh větší dychtivost nám pomoci, než my ho prosíme, aby nás neopouštěl. Což zapomináme na známá slova Ježíšova: „Jestliže vy jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí ditkám svým, čím spíše Otec váš, jenž jest v nebesích, dá dobré věci těm, kteří ho prosí“. Mat. 7, 11. Nikdo se také nermuť, jestli tě nevyslyší Bůh právě tak, jak si's přál, což vysvětluje svatý Isidor takto: „Bůh má tak velkou péči o nás, chce naše dobro tak usilovně, že nám mnohdy nedá, zač ho prosíme proto, poněvadž ví, že by nám to nebylo k prospěchu, ale škodilo“. (O. p.)

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý.

Písmo svaté dí o ženě statečné, že bude se smáti v den svůj poslední. Tu vzpomínám, jak buletiny z posledních dnů královny anglické, císařovny indické Viktorie, když umírala po dlouhém a slavném panování u věku 82 let, mne překvapovaly a jímaly zvláštním soucitem. Bylo to za války s Bury. Denně bylo lze čísti vždy stejné zprávy z Anglie: „Královna pláče bez ustání a pláče.“ Bylo by snad na trůně těžší umírání než v klášteře nebo pod doškovou střechou?

Když královna Marie Antoinetta nedlouho před tím, než vstoupila na popraviště, psala své sestře, myslí na dítka, na přátele, na Boha; odpouští a modlí se. Nemá už před smrtí jiného slova, než slovo velebné: „Nyní přijmu velikou svátost!“

* * *

Proficiscere, anima christiana. Odejdi, duše křesťanská! Poslední toto slovo, které Církev pronáší při posledním boji každého svého dítky, je voláním „Boha Otce, jenž duši stvořil, Syna, jenž ji vykoupil, Ducha svatého, jenž ji posvětil.“ A do nebe ji pozývá, ve společnost andělů, apoštolů, mučedníků, vyznavačů, kteří se chystají doprovoditi ji. A tam, kdo ji přijme? *Mitis ac festinus* Jesu Christi aspectus tibi appareat — Ježíš se svým vlnným a radostným obličejem, ba svátečním obličejem — *festivus*. To k slavnosti pozvána je duše věrná, a Ježíš, její snoubenec, povede ji, jak dodává dále Církev, *per amorem a virentia loca paradisi sui* — po libezných luzích ráje svého. „Spějte, andělé Boží, vezměte duši a nestějte před tvář Nejvyššího. Ó Kriste, otevři jí náruč svou!“

Ale myslíte, že bez bolesti loučí se duše s tělem, které jí bylo druhem, služebníkem, ba více, přítelem, bratrem?

Nikoliv, a zdá se mi, jako bych slyšel při jejím odchodu „s bohem“, které je zároveň i voláním „na shledanou“, smutným a sladkým zároveň.

„Umři tedy, když velí nutnost, drahý druhu osmdesáti let práci a zápasů. Přišla hodina, abychom se rozloučili. Je to vůle Otce, který nás oba pro sebe navzájem stvořil, který nás oba spojil, a nyní nás rozlučuje jen proto, by nás opět sjednotil ve společném štěstí. Neopouštím tě bez žalu a bolesti. Zatím co jsi ty, zdrčený k zemi, potil se potem vody a krve, já byla jsem smutná až k smrti. A modlila jsem se jako Pán náš, aby ten kalich odešel ode mne. Ale anděl Boží ukázal se mi, jenž kynul mi k nebi a já jsem řekla fiat — staň se dle milosrdné vůle Boží.

Umři tedy, milované tělo mé, ale tak, jako umíral Lazar, o němž pravil Ježíš: Přítel náš spí. Usni spánkem, jímž usnul i náš Vykupitel, když naklonil hlavu na tvrdé podušce kříže. Spi jako ten, jenž řekl, že třetího dne se probudí, aby ožil a jehož vzkříšení už andělé chvalozpěvy slavili.

Je to týž Ježíš, jenž při poslední své návštěvě přinesl ti zaslíbení a záruku: „Kdo ji mé tělo a pije mou krev, toho vzkřísím v den nejposlednější. Spi tedy v pokoji u víře v toto slovo božské. Přespi dlouhou svou zimu, až s novým jarem znova rozkvetáš a dozráš pro nesmrtelnost.

Tehdy bude lidství naše úplně, zce-lené a dokonalé, neboť bude podobno tělem i duši svatému člověčenství Pána našeho Ježíše Krista, našeho nejvyššího pravzoru, s nímž bude také sdíleti dvojmo, tělem i duší, slávu, krásu a štěstí v nebi! S Bohem — na shledanou!“

Usnutí a probuzení. — Smrt a život.

Duše odešla. Tělo je už pouze schránou, ale schránou svatou, pro

niž si zítra přijde Církev, aby ji odnesla do chrámu a tam ji umístila před oltářem, na místě čestném.

Evangelium mše zádušní o pohřbu je výjevem nesmrtelné naděje. Je to rozmluva Ježíše a Marty u hrobu Lazarova: Marto, bratr tvůj zase vstane. — Ano, Pane, vim, že vstane v den poslední. — A na to Ježíš: Já jsem Vzkříšení a Život. Kdo věří ve mě, byť umřel, živ bude. Věříš-li tomu? — A ona jemu: Ano, Pane, věřím, že ty jsi Kristus, Syn Boha živého, jenž jsi přišel na tento svět.

Za oběti Těla a Krve Ježíše Krista dává Církev v rakev svých dítek splynouti tomuto ujištění v životě, jehož zárukou je tato božská krev. A po skončené oběti už pozývá: In paradisum — do ráje!

Tu volá nedostižný Cochín: Vizte Církev. Při zvucích smrtelného chrapotu, zatloukání rakve, dunění hrad a stavění mramorového náhrobku odpovídá sborem andělským, slibem nesmrtelnosti, vítáním a přísivtem červánků života, jenž počíná v nebesích, aby nikdy neskončil.

Četl jsem, že německý básník Klopstock si přál, aby při náboženském obřadu o jeho pohřbu bylo předneseno místo z jeho básně Mesiády, jednající o smrti P. Marie. Byly to tytéž verše, které si šeptal umírající 79letý kmet, až do posledního vydechnutí, aby se povzbudil k dobrému vykročení ze života. Dojalo mě to i okouzlo jako slavnou spisovatelku pí. Stašlovou. Ale ona by zajisté souhlasila, že dávám přednost evangeliu, abych se připravil na dobrou smrt.

Lidé světského smýšlení mají na starosti jiné věci. Kdož se už neshledal s nemocnými marnivci, kteří se téměř utěšovali nad svou smrtí tak, že sami určovali úchvatný program svého pohřbu: úmrtní oznámení se všemi tituly až do poslední, na to lístky na

rodokmenu, aby se jenom uchytily na nejvyšší větvi; pořad průvodu s úzkostlivým přihlížením k řádu a stavu, ba i zpěváky až do náhrobního nápisu, který by jméno jejich potomstvu zachoval? Neznamená-li to, jak napsala jedna duchaplná žena „přilišně Ipěti na pompách světských, přeháněti v nich až k pompě pohřební?“

Starý rozkošník, osmašedesátiletý, rozpustilý básník Catulle Meridès naktivoval si do nejmennějších podrobností svůj poslední úbor takto:

Chci na místě, kde ležet budu
tak bled podušek ve cloni,
ať šíří se lahodné dechy,
ať růže zavoní.

V osudný den ať k toaletě
pak do věčnosti zhotoví
mi rakev z dřeva ze santalu
a rubáš z krajkoví.

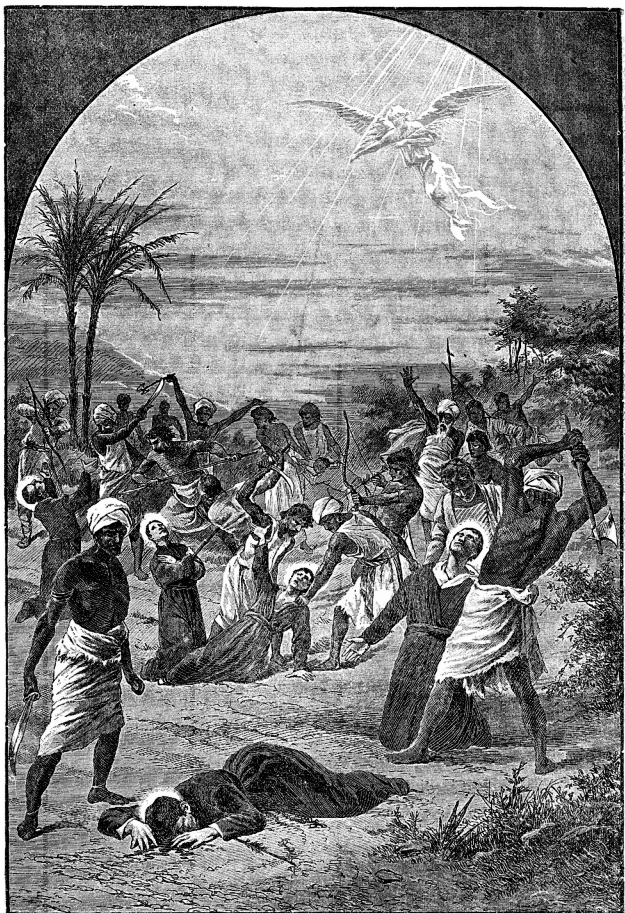
Člověk váhá, píše kdosi z našich 11. února 1909, člověk váhá napsati taková přání stoje před ubohou rakví, do níž právě zavřeli krvavé zbytky mrtvol, jež byla 7. února nalezena roztržena a rozdrčena v tunelu poblíž nádraží saint-germainském... To bylo vše, co zůstalo po rouhavém spisovateli, jenž se tak posmíval Panně z Avily — sv. Terezii.

V řeči církevní, kdykoliv mluví o svatých svých, nazývá se smrt usnutím — dormitio — spánkem. Jméno to dal jí Pán u hrobu Lazarova a u smrtelného lože dcerušky Jairovy. Hřbitov, coemeterium znamená etymologicky „místo spánku“, což zavírá touto věrou a touto nadějí.

Nedávejme lháti mramoru bídnými lichotami, neroztahujme se s honosivými tituly nad hnilobou hrobů. Slovo Boží, slovo věčného života budiž jediným, nebo alespoň prvním slovem, které je tu na místě.

(P. d.)

Mučeníci za víru Kristovu.

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maximilian Weinberger. — Obrázek z misíí čínských.

Blahořečení mučedníků z Ugandy.

Bylo to 6. června r. 1920. V hlavním městě křesťanstva, v Římě, konala se velkolepá slavnost. Tisíce věřících plnily mohutné, zlatem se třpytící prostory nádherného domu Petrského: kardinálové, arcibiskupové, biskupové a misionáři, a mezi nimi dvě cti-hodné černošské postavy, které zraky všech na sebe obracely, v talárech z černého damašku, stříbrem olemovaných, úředním to kroji vysokých úředníků ugandských, ozdobeny papežským komturním křížem řádu svatého Rehoře. Byli to pozůstalí z družiny hrdinných vyznavačů ugandských: Dyonýs Kamynka, nyní osmačtyřicátník a podmistodržitel a čtyřašedesátiletý Josef Nsingisira, místodržitel jednoho kraje ve své vlasti. Přišli do Říma, aby byli přítomni blahořečení svých bratří, dvaadvaceti mučedníků z Ugandy.

Když byla listina blahořečení přečtena, zahlaholily zvony s věže Svato-petrského domu a spadla opona s obrazu blahoslavených mučedníků, zaznělo slavné Tedeum a ponejprv byla zpívána nová modlitba k novým světcům a oni vzývání za přimluvu. Byl to věru jediný okamžik svého druhu, okamžik nezapomenutelný v dějinách Ugandy a Afriky vůbec.

K večeru navštívil sv. Otec kostel sv. Petra, aby novým blahoslavencům vzdal svou úctu. Po vykonané modlitbě podal mu vrchní představený řádu Bílých otců, jižto jako misionáři ve Střední Africe působí, spolu se svými oběma průvodčími Josefem a Dyonýsem, obvyklou kytici, obraz a popis života blahoslavených, a ostatky Karla Lvanga ve skvostném pouzdře. Mimo tyto ostatky, záležející ze tři kůstek Lvangových, nebylo lze po 22 mučednících ničeho zachrániti. Venku pak před kostelem byli oba vyznavači od shromážděného lidu nadšeně vítáni

a pozdravováni a všichni, kdož se k nim mohli dotlačiti, líbali jim uctivé ruce.

* * *

Bylo to v druhé polovici minulého století, když evropské mocnosti pronikaly do Střední Afriky, aby tam zakládaly osady. Tehdy pronikli i křesťanští misionáři až do říše řečené Uganda, ležící severně jezera Nyanza. Byli to jmenovitě Bílí otcové, jejichžto neúmorná činnost vzbuzovala velké naděje, že velká ona říše v doznívající době přijme křesťanství. V Ugandě panoval tehdy vrtkavý král Muanga, jenž vida, že Evropané pronikají také do jeho říše, začal se obávat o svůj trůn. Aby si jej zabezpečil, umínil si proti vlivu evropskému všemi prostředky se brániti. A poněvadž právě zkvétající křesťanství považoval za pomocníka cizích mocností, hleděl hned v zárodku je udusiti. Tak povstalo pronásledování křesťanů.

Zavítejme v duchu svém do Ugandy. Pronásledování křesťanů právě začalo. Válečné bubny rachotí. Divoké, příšrné postavy, ďáblům ne nepodobny, tančí za svitu krvavě červených strážných ohňů, kolem paláce královského v osadě Munjunju. Jsou to kouzelníci a katané Muangy, panovníka Ugandy. Byl vydán přísný rozkaz, že tuto noc nesmí nikdo královský palác opustiti, ježto křesťané musí umříti.

Křesťané na královském dvoře žijící byli si vědomi nebezpečnosti, které jim hrozilo. Měli u dvora velkého nepřitele a to byl Mukasa, první ministr a zlý duch prostopášného krále. Také král křesťany nenáviděl pro jejich statečnost ve víře a proto, že byli ve spojení s misionáři, které považoval za vyzvědače bělochů. Před půl rokem padl jako první obětí prvního ministra Josef Mkasa, představený paláce a hlava mladé, tepru 200 pokřtěných

čítající církve ugandské. Křestan, jenž pro Boha umírá, nebojí se smrti," pravil katanům, kteří ho na popraviště vedli. A dnešního večera, když se král z lovu vrátil a se dověděl, že sedmnáctiletý Dyonyš svého druhu proti zákazu v katechismu vyučoval, vinníka vlastní rukou probodl.

V předsíni královského paláce za-

vření připravují se křesťanští panoši¹⁾ vroucí modlitbou na poslední boj příštího dne. Karel Lvanga, jejichž teprv dvacetiletý vůdce, uděluje rychle ještě čtyřem dosud nepokřtěným křesťanům svatý.

(P. d.)

¹⁾ Panoši byli jinoši při dvoře královském králi sloužící.

Různé zprávy.

Všeobecný sjezd Mariánských družin čs. republiky v Brně konati se bude, jak jsme již oznámili, 14. a 15. srpna t. r. — Již jest ku zdaru sjezdu toho důležitě, aby nejen všichni sodálové a sodálky připomněli si slavnou minulost družin, ale i katolická veřejnost seznámila se aspoň stručně s vývojem, účelem a krásným ovocem družin Mariánských. — Pro dnes o vývoji. — Odkud družiny vznikly? Ze staleté úcty, důvěry a lásky ke Královně nebes a země, které od betlémského stáje až podnes na miliony milionů katolíků všech národů a všech stavů kol matky Spasitele světa shromáždily, sdružily. Ptáte se, kde družiny Mariánské se utvořily v nynější době jako církevní bratrstvo v širším smyslu, jako šik dobře spořádaný kol praporu Nebeské Královny své? První myšlenka zaříditi Mariánskou družinu vznikla r. 1560 v Syrakusách na ostrově Sicílii. Tamní profesor nižšího gymnasia, S. Kabarrassi T. J. s nejhodnějšími žáky svými položil základ. Šťastnou myšlenku zkušenosti vyspělou zanesl Jan Leunis T. J. ze Sicílie do Říma. Shromáždil r. 1563 v tamní koleji 70 hodných žáků pod vítězný prapor Matky Boží, dal celé družině určitější tvar, který v hlavních rysech dosud trvá. — Ze svého středu zvolili si starostu, dva náměstky a 12 radních jako správu. Sestavena pravidla. — Nazývali se vzájemně sodály, t. j. věrnými druhy,

věrnými přáteli. Dne 5. prosince roku 1584 schválil papež Řehoř XIII. družinu církevně. Nazývala se „Družina tato mateřská a kmenová družina všech jiných družin, nejbl. P. Marie s názvem Zvěstování Marie Panny“. Družinám žehnalo samo nebe na přímluvu jich Královny. R. 1597 bylo již 30 tisíc sodálů. Do naší milé vlasti vstěpena byla ratolest Mariánské družiny r. 1575. Pražské této družiny, která ve vzniku počítala 10 nejhodnějších hochů, vzorným a obětavým prvním ředitelem byl P. Edmund Kampián T. J., jehož narození 400letou památku slavíme 8. května t. r. — V Brně první družina založena roku 1592. Jest pravda, že ku konci 18. století byl život Mariánských družin nepříznivými vlivy utlumen, ale jen na krátko. Na počátku 19. stol. probouzí se život družinský tak, že za 50 let bylo družin přes 28.000. Zvláště poslední dobou vzrůstají družiny neobyčejně. Roku 1916 přibýlo 925 družin, takže toho roku bylo ve všech dílech světa družin přes 46.000, v nichž shromážděno na 2 miliony sodálů a sodálek, kteří stejnými vznešenými ideály jsou spojeni. Na Moravě a ve Slezsku bylo do roku 1918 sto čtyřicet čtyry družin, v nichž přes 12.000 sodálů a sodálek. Číslo toto v posledních letech jistě vzrostlo, při sjezdu bude nám možno je zjistiti a uveřejniti. Zrnko hořčičné vzrostlo v mohutný strom, jenž rozkládá větve své

po celém světě, kde církev katolická žije. — Kéž srpnový sjezd brněnský ukáže zdatnost našich družin, pocho- pení myšlenky sodálské, jich vzá- jemnost, disciplínu. Vdpp. ředitelé se o to jistě postarají za podpory svých

družin, aby vidělo Brno mohutný šik Královny nebes. Katolickou veřejnost prosíme, aby věnovala sjezdu patřič- nou pozornost, spojenou s úctou k té Královně, jejíž čestné a starobylé legie Mariánské družiny jsou.

Díkovzdání.

Z Ivančic. Milosrdná sestra J. P. vzdává díky sv. Antonínu Pad. za vy- slyšení prosby při ztracené věci. Necht přispěje toto uveřejnění k rozšíření úcty tohoto světce.

Praha—Smíchov. Jsouce u veliké tísní, kde se jednalo i o naše půso-

biště, důvěrně jsme vzývali svatého Josefa a bylo nám pomoheno. Pročež mu zde vzdáváme veřejné díky a voláme ku každému, kdo se ve vel- kých starostech nachází: „Jděte k Jo- sefovi!

Škol. sestry.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11.).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za bla- hořečení ctihodného P. Klaudia Colombiera a na- všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zástřih ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě- miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé- odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno- mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Od- pustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Šířiti úctu nejsv. Srdce Páně.

Úmysl v červenci 1921: **Socialní království Ježíše Krista.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Blohořečení P. Kolombiera, kněze T. J. (Hlavní úmysl) — Můj Ježíši. (Báseň.) — Ka- tolická skutkem. — Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně. — Jak chytá ďábel duše? — Boží prozřetelnost. — Stáří čili životem vzhůru. — Obrázky z katol. misii. — Různé zprávy. — Díkovzdání. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LV.

BRNO, 1. ČERVENCE 1921.

ČÍSLO 7.

Ty's slbil požehnání, Pane, zdar hojný, pokoj domům všem, kde úcta k tvému Srdci vzplane jak oheň mocným plápolem. Nuž buďtež naše domy chráněny, kde Srdce Tvé má věčný stan, svou láskou zůstávej vždy s námi, zlé odvracej od našich bran!

Socialní říše Ježíše Krista.

(Hlavní úmysl.)

Bůh Otec posílaje jednorozeného Syna svého na tento svět, ustanovil jej hlavou všeho lidstva, by založil říši, nikoliv světskou, ale duchovní. O této duchovní říši zmínil se již anděl Gabriel k Panně Marii, když pravil: Neboj se, Maria; neb jsi našla milost u Boha. Až počneš v životě a porодиš syna a nazveš jméno jeho Ježíš. Tent' bude veliký a Syn Nejvyššího slouti bude: a dáť mu Pán Bůh stolicí Davida, otce jeho a královati bude v domě Jakubově na věky a království jeho nebude konce. (Luk. 1. 30.) O tomto svém království promlouval Pán Ježíš častěji při svém veřejném působení a přirovnával své království tu zrnů hořčičnému, tu opět kvasu, který má proniknouti všechna srdce lidská; tu opět poli, na němž člověk nasel dobrého semene, ale člověk, nepřítel nasel koukole mezi pšenici. Jindy opět pravil: Podobno jest království nebeské člověku hospodáři, kterýž vyšel na úsvitě, aby našel dělníky na vinici svou. A stoje před vládařem judským Pilátem pravil Pán Ježíš: Království mé není z tohoto světa. Kdyby z tohoto světa bylo království, služebníci moji zajistě bránili by, abych nebyl vydán židům; ale nyní království mé není odsud. (Jan 18.) Mluvil tedy Spasitel náš vždy

o království duchovním, kteréž založil na tomto světě a to jest sv. církev katolická, založena na skále Petrově, již ani brány pekelné nepřemohou. Svou neskonanou obětí na kříži vykoupil Pán Ježíš všechny duše z moci ďáblovy, z otroctví hříchu a proto všechny duše náležejí jemu. Do jeho říše duchovní patří tedy všichni ti, kteří se již stali oudy jejími, skrze křest svatý i ti, kteří teprve mají býti pokřtěni — uvedeni do říše Kristovy. V této říši jsou různí národové, rozliční stavové, bohatí i chudí, vzdělání i prostí lidé, staří i mladí; nečiní se rozdíl mezi nimi, neboť jsme všichni dítkami jednoho Otce nebeského, všichni jsme vykoupeni za cenu předražené krve Kristovy, všichni máme podíl na jeho zásluhách, všichni jsme údové jeho duchovního těla, — všichni jsme vázáni tímto zákonem Božím, přikázáním lásky k Bohu a k bližnímu, všichni jsme povoláni k věčné blaženosti. V pravdě Kristova říše jest nejideálnější říší na zemi, jež objímá všechno lidstvo. Ježíš Kristus jest králem srdce našeho, jest neb aspoň má býti králem každé rodiny křesťanské; jest králem svých věrných; jest králem i hříšníků, kteří mají pokání činiti; jest králem odpadlíků, aby se vrátili kajně do ovčince jeho;

jest králem těch, kteří dlí dosud v temnu nevěry a pohanstva, aby dospěli ke světlu sv. víry. Ubozí, kteří sebe vylučují z tohoto království Božího na zemi a zaprodávají duše své nesmrtelné ďáblu a náhončím jeho! Ubozí, kteří modlitbou pohrdají, sv. kříž odstraňují a tupí, posvátnost křesť. manželství snižují, srdcem celým lpí na statcích vezdejších, kteří jsou zaujati samou nenávistí proti Bohu a naplnění lakotou po penězích a požitcích. Co jim to prospěje? Protož uvrhnouce všecku svou naději v Bohu,

hledějme nejprve království Božího a spravedlnosti jeho a ostatní bude nám přidáno.

Dobrý pastýři, Ježíši! ach smiluj se nad svou říši, rač těšiti opuštěné. Ty nás chovej a ostříhej, pak na hod věčný přijmej mezi své vyvolené! Prosme tento měsíc z celé duše své: Přijď království Tvé, o Bože, panuj svou milostí v srdci našem a rozšiř království svých milostí po vši zemi, aby ze všech stran zazníval jeden hlas: Velebeno budiž nejsv. Srdce Ježíšovo od věků až na věky!

M. Tesařova:

U VEČER.

Již zašla slunka zář,
soumrak již nastává,
nebe svou halí tvář,
ptactva zpěv ustává.

Ted' měsíc vychází,
ozáří celý kraj,
jej hvězdy provází,
mi zdá se svět být ráj.

Jen slavík tichounce
zpívá si ve křoví,
tak sladce, sladčounce,
co — to vám nepoví.

Jest blaze duši mé
a volám v nadšení:
jak krásné dílo Tvé!
spnu ruce k modlení.

Na nebi hvězdičky
třepou se vesele,
zmlknul kraj celičský,
jest jako v kostele.

Můj duch se vznese výš
a srdce moje lká:
kéž, Bože, ve Tvou říš
kdys vejde dcera Tvá!

Katolík skutkem.

O. Gabriel Pála u, T. J. — Jan Tagliaferro.

III. Chci-li býti prospěšným, musím se chápat velké odvahy.

1. Synu můj! Neujde mnoho cesty, kdo se stále ohlíží za sebe, a málo myslí o mně.

2. Čím více zapomeneš na sebe, tím jistěji mne naleznáš.

3. Chceš-li okusiti mých slastí a útěch a požívatí blaha ctnostného

života, oddej se péči o ctnosti a chápej se skutků horlivosti.

4. Kdo si zalíbí rozkoše ducha, lehce váží si zábavy a radovánky světské.

5. Kdybys věděl, jak sladko je činiti dobře a jak prospěšno jest bližnímu ukazovati cestu do nebe, jinak bys se chápal práce.

6. Co dobrého učinil jsi, jestliś nikomu nečinil dobré?

7. Jaká příjemnost zůstala ti po honbě za příjemnostmi?

8. Ještě nerozumíš? I ty myslíš, že něco víš na světě?

9. Hledej dobro, a nalezneš dokonalost.

10. Hledej prospěchu bližního, a nalezneš odpočinek.

11. Pracuj pro mou slávu, a skutky tvé budou se stkvít jako slunce poledni.

12. Jak málo jich užívá hojných prostředků spásy, jež jsem jim vložil do rukou.

13. Jak málo takových, kteří skutečně se vysilují v práci na vinici mé!

14. Já jsem tě vyvolal z nicoty, abys mi dal ovoce své práce.

15. Slyšel-lis můj hlas, neskrývej se a nevymlouvej se.

16. Víím, co můžeš, a nežádám od tebe více než sluší.

17. Komu dáno mnoho, jednou tolik bude od něho žádáno.

18. Mnozí se táží: „Co dovedu učiniti pro Boha?“ a hloupě odpovídají: „Nic!“

19. Rozvaž zlo, jehož jsi se dopustil, a poznáš, co máš činiti dobrého.

20. Hleď, jak daleko jsi zašel v hříchu a pochopiš, co dovedeš s mou milostí.

21. Nežádám od tebe více, než co dokážeš s mou milostí.

22. Nenaříkej, že jsem slabý, když jsem všemohoucí.

23. Kdo mnoho naříká na svou slabost, ten často žije jen svou leností.

24. O jak chytrá jest nezřízená sebelásky!

25. Chceš-li ovládati sebelásku, měj lásku svatou a činnou.

IV. Jak sloužit svaté věci.

1. Věď, synu, že po péči o spásu tvé duše, ničím mi neposloužíš tolik, jako práci pro mou věc.

2. Leč nemyl se domnívaje se, že již mnoho činíš pro mou čest a slávu

a velice sloužíš spáse světa, když vykonáš nějaký dobrý skutek a pocítíš nábožnost v duchovních cvičbách.

3. Kolik je příbytků v nebi, tolik je na zemi povinností.

4. Jestli koho povolávám, aby pro dobro celého světa obětoval mi zvláštním způsobem kadidlo modliteb věrných a pokorných, Já sám znakem výslovným mu projevim svou vůli.

5. Od jiných zas žádám, aby nepouštějce modlitby a umrtvování, sloužili mi činem, chválice mne skutky zevnějšími.

6. Proto veliká je bolest, že někteří z malomyslnosti a sobectví nechtějí sloužit slávě Boží na roli společenské práce.

7. Dokud budete slepi synové světa a jak dlouho bude peklo vítězit nad vámi?

8. Jsem-li Já král nad králi a pán nad pány, proč mi nevzdáváte věrného holdu ze všeho, nad čím panují?

9. V počátcích Církve všechno to plnili věrní moji synové, a dnešní křesťané na to úplně zapomínají.

10. Nedomnívej se, že mi sloužíš, neplníš-li lépe než bezbožní svých povinností.

11. Potom poznají lidé, že jste učeníky mými, budete-li poslušni zákonů spravedlivých.

12. Jestli z pokory vzdaluješ se čestných úřadů, snaž se, abys je zasloužil věrnou službou.

13. Jestli zlo získá moc, více škodí než sama smrt.

14. Ať tě neodvrací od mé služby obava pochval.

15. Měj dobrý úmysl, neboť i tak dosti nosíš v srdci nízkosti a nepořádku.

16. Ať tě neodstraší od veřejné obrany pravdy obava před bojei a pohanou; spravedlnost má bude ti slávou a ochranou.

17. I jak chceš, aby mne znal svět, vítězí-li bezbožní?

18. Čím větší hodnosti dojdeš spravedlivě, tím více příležitosti budeš mít, bys svítil spravedlností a pokorou.

19. Nehledej sebe ve svých tužbách a budeš věrně sloužiti ve svém úřadě.

20. Čím úplněji a ochotněji se obětuješ pro bližního, tím více mne oslaví před celým národem obět tvé šlechetnosti a chvály.

V. Jakých vlastností mi třeba nabývat, abych se stal katolíkem skutkem a v pravdě.

1. Synu! Máš-li býti opravdu užitečným, třeba ti se ještě mnohemu učití a úsilovně se cvičiti.

2. Snaž se vždy užívatí takových prostředků, které za daných okolností náležitě a nejjistěji vedou k cíli. Chceš-li mnoho vykonati v krátkém čase, této zásady máš vždycky dbáti.

3. Snaž se tak využítovati svých vloh a vlastností, abys docílil co možná největších výsledků. Pracuj k tomu s úsilím a vytrvalostí, a staneš se opravdu užitečným.

4. Chceš-li mnoho vykonati, v každém zaměstnání tak sil užívej, bys pracoval mírně a mocně, rychle a jistě, důkladně, ale šetrně.

5. V každém podniku začinej od toho, co lze snadněji provéstí, co více odpovídá tvé náklonnosti, vlohám a schopnostem, co méně naráží na nebezpečí. Podáš důkaz velké opatrnosti, budeš-li takto si počínati.

6. Třeba-li někde nutně reformy (opravy), uvaž přede vším, synu můj, netřeba-li jí tobě.

7. Máš-li bořiti aneb stavěti, nikdy nezačinej s velkým hlukem.

8. Máš-li před sebou vážné věci, máš-li mnoho práce, aneb záleží ti na rychlosti, nebuď malicherným na čest svou.

9. Chceš-li však někoho získati, dbej i na maličkosti.

10. Synu, třeba ti mnoho opatrnosti, abys rozumně usoudil, kdy máš pracovati s užitkem a kdy se práce zdržeti.

11. Především jsi povinen praco-

vati nad sebou, abys se stal užitečným nástrojem mé milosti, člověkem opravdu svatým a apoštolským a římsko-katolickým.

12. Rozumíš-li, co znamená moudrost, na tom založ svou moudrost!

13. Jak vznešené musí býti tvé myšlenky a jak vřelé tvoje touhy, abys byl skutečně výrazným katolíkem!

14. A jak mnoho máš ještě změnit v sobě, abys byl užitečným a plodným na dobré skutky.

15. Chceš-li býti velkým křesťanem, buď velmi upřímným, velmi pokorným a plným lásky.

16. Spoj se se mnou, a budeme velikými přáteli.

17. Chceš-li býti velkým katolíkem, buď uvědomělým a praktickým křesťanem, a ve všem se shoduj s pravdou, která žije v mé svaté Církvi.

18. Pracuj s mou milostí, a učiním tě plodným.

19. Chceš-li býti velkým apoštolem, obětuj mi opravdově svoje bidné, sobecké a pozemské ohledy, které ti nedovolují mnoho působiti a mnoho trpěti pro slávu a úspěch mé věci.

20. Synu! čím úplněji mi obětuješ sebe sama, tím více dokážeš se mnou.

21. A chceš-li, Synu můj, náležitě pod mého náměstíka, podřídi svoje názory a svoje záliby jeho rozumu a vůli, a nedej se svěsti osobním vlivem jiného člověka.

22. Tehdy budeš všecek můj, když tě budu moci oddati svému náměstíkovu, bys byl v rukou jeho povolným nástrojem k práci.

23. Nalezneš v slovech mých mnoho poučení, budeš-li o nich uvažovati v pokoře srdce.

24. Nebudeš-li mi uvnitř odporu klásti a nezamotáš-li se v žádné zevnější překážky, učiním tě velkým katolíkem a dám ti moc spasitelné činnosti a užitečných podniků.

(Pokračování.)

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J.

P. Matouš spěchal do Říma poprosit sv. Otce o dovolení, aby se mohl zcela věnovati krásnému dílu zasvěcení rodin nejsv. Srdci a po celém světě šířiti království jeho lásky. Z úst Pia X. uslyšel: „Jako zástupce Ježíše Krista na zemi nejen vám to dovoluji, nýbrž příkazuji. Projděte celý svět! Každé a šířte evangelium a každou rodinu získejte úctě božského Srdce! V každé rodině postavte jemu trůn a zasvěťte ji božskému Srdci Páně!“

Ký div, že po takovém rozkazu P. Mateo s velikou radostí spěchal do vlasti, aby tam započal krásný svůj apoštolát. Procestoval ji celou, prošel i sousední Peru a ostatní státy v jižní Americe, navštívil i Ameriku severní hlásaje všude pobožnost k Srdci Ježíšovu a vybízejce rodiny, aby se mu zasvětily, nebo je sám zasvěcuje. Mezitím vydal r. 1908 první dílko o „Zasvěcení rodin“. Apoštolát jeho nebyl s počátku sice všude plně chápán, ale P. Matouš nedal se tím zastrašiti. Brzy bylo pozorovati výsledek apoštolských jeho prací a námah: byl podivuhodný! Všude, kam zavítal, slavilo Srdce Páně vítězství. Jeho přičiněním zasvětily se statisíce rodin nejsv. Srdci. Při zasvěcení obrátilo se mnoho zatvzelených hříšníků, ba dokonce i mnoho úhlavních nepřátel církve, svobodných zednářů. Zbožný, svatý život zavládl opět v rodinách zasvěcených. Úspěchy, jež provázely dílo P. Matouše a všechno jeho úsilí a práce, překonaly všechno očekávání. Vída je pravil jeden biskup: „Co vidím, to není vzkříšení pouze jednoho mrtvého, nýbrž celého hřbitova.“

Proto i papež Pius X. vše doporučil zvláštním listem (breve z 10. března 1911) tuto pobožnost a pochválil kněze i věřící, kteří se věnovali záslužnému dílu zasvěcení. Vidouce pak biskupové chlebiti veliké pozhnání a neobyčejné divy milosti, jež působilo zasvěcení v rodinách, obrátili se společně na Pia X. prosíce ho snažně, aby udělil odpustky

rodinám, jež se již zasvětily nebo jež se zasvětili Srdci Ježíšovu. A Pius X. obdařil v červenci 1913 odpustky takové rodiny diecese jihoamerických.

Apoštolskou horlivostí proniknutému srdci P. Matouše nestačila již ani velká Amerika. Toužil všude, aby mohl i v Evropě šířiti dílo, jemuž zasvětil celý život. R. 1914 právě v době, kdy se nad Evropou kupily zlověstné mraky, věstící strašlivou bouří světové války, vydal se na druhou cestu do Evropy. Za lítice válečné procestoval z velké části Španěly, Francii, Itálii, Holandsko, přišel i do Anglie, navštívil Švýcarsko, a všude šířil království Srdce Ježíšova, povzbuzuje věřící k zasvěcení rodin tomuto Srdci. I tu setkal se nejprve — jak to již bývá téměř u každého díla božího — namnoze s neporozuměním, ano i s odporem. Brzy však, podobně jako v Chile a sousedních státech jihoamerických, korunována byla horlivá jeho snaha a práce opět neobyčejným, překvapujícím výsledkem a úspěchem. V nesčetných rodinách nastoleno nejsv. Srdce; zasvěcení jich provázeno pozhnáním shůry, velikými milostmi a hojným, svrchovaně překvapujícím obrácením nevěrců a zednářů. Srdce Páně slavilo a slaví dosud přičiněním apoštola svého veliké vítězství v rodinách, ve společnosti lidské!

Velký papež míru, Benedikt XV., který za třesu zbraní ve světové válce s důvěrou upíral zrak ke Kristu, knížeti pokoje a míru, k nejsv. jeho Srdci, se zájmem sledoval dílo P. Matouše. A když 1915 přispěchal k němu pro pozhnání svým pracím, uvítal jej papež s největší radostí; v dlouhém slyšení mluvil o jeho díle a mezi jiným pravil mu: „Není nic potřebnějšího a tak časového, jako toto vaše dílo. Pracujte pro krále lásky!“ Při jiném pak slyšení řekl mu zase: „Jděte jen do celého světa a šířte všude království lásky! Narazíte na překážky a obtíže, ale nebojte se. Jen všude důrazně hlásejte, že

jest to vůle sv. Otce a že dílo toto je záchranou n y n ě j š í společnosti lidské!“

* * *

Brzy po této návštěvě poslal mu Benedikt XV. vlastnoruční list (breve), ve kterém jej vybízí, aby pokračoval v započatém díle, „nad které není pro naše doby vhodnějšího“. Zároveň rozšířil

odpustky¹⁾ jež udělil Pius X. rodinám diecesí jihoamerických, zasvětilším se Srdci Ježíšovu, na celý svět. (P. d.)

1) 1. Odpustky 7 let a 7 quadragen všem členům rodiny, jsou-li aspoň přítomni při zasvěcení se srdcem zkroušeným. 2. Plnomocně pro ty, kdož v den zasvěcení přijmou sv. svátosti a pomodlí se na úmysl sv. Otce. 3. Odp. 300 dní, obnoví-li zasvěcení ve výroční den slavnosti před obrazem božského Srdce.

Člověk a strom.

Rozprava na 7. neděli po sv. Duchu. — Napsal Jarolím. St. Pavlík.

Náš Pán Ježíš Kristus rád brával podobenství svá z přírody. V evangeliu 7. neděli po Sv. Duchu přirovnává člověka ke stromu ovocnému. Na ovoci poznáme strom, zdali patří k ušlechtilým odrůdám. Člověka poznáme po jeho skutcích; dodávám k tomu: i po jeho řečech a spisech.

Není to jediné místo v Písmě svatém, kde se člověk ke stromu přirovnává. První žalm praví o spravedlivém člověkově, že je jako strom, jenž stojí na břehu tekoucí vody a jenž ovoce své přináší v patřičný čas. Spravedlivý kvéstí bude jako palma a jako cedr libanonský se rozmnoží, čteme v jiném žalmu. Nabuchodonozor viděl ve sně veliký strom; anděl jeden volal: Skácejte ten strom! Stromem tím byl král sám. Vzpomeňme si na podobenství o neplodném fíku. Tím se vyznamenal člověk, jenž nechá uplynouti čas milosti, aniž by ho použil.

V mnohém ohledu podoben je člověk stromu: co se týká vzrůstu, nebezpečnosti a plodu.

Strom vězí kořeny svými v zemi; pne se však do výše, roste k nebi. Tak je i s člověkem. Tělem svým je uvázán na hroudu zemskou, duch však jeho má tihnouti do výše, k nebi, k Pánu Bohu; proto má přímou chůzi, kdežto zvířata hledí do země, protože jsou jen pro tuto zem stvořena. Avšak

mnohý člověk žije jen pro tuto zemi, smýšleje pozemsky; on myslí jen na jídlo, pití, plození, obohacení, zábavu atd. Nepovazuje, že cíl člověka leží na onom světě, u Pána Boha, k němuž se máme dostat. To stojí v katechismu v otázce: K čemu Bůh lidi stvořil? Aby ho poznali, ctili, milovali, jemu sloužili a tím spásy došli. Aby člověk nelpěl na této zemi, ustanovil Bůh sobotu, teď za to neděli, napomíná jej, aby na Boha myslel, jemu hold vzdával, jej chválil, za všechno dobré mu děkoval, jej usmířoval, jej o všechno prosil, čeho má zapotřebi.

Strom se pne do výšky, on chce mít slunce, skýtá nám stín, sám však chce, aby slunce naň svítilo, aspoň na jeho korunu, jinak se nedaří. Naším sluncem je Ježíš Kristus, slunce spravedlnosti. Tak jak slunce osvětluje nás svou svatou naukou a zahřívá nás svou láskou. Bez Ježíše nemůže člověk nic dobrého vykonati. Boží to slunce plápolá ve svatostánku, v srdci Ježíšově. Nechme se od něho osvětlovati a zahřívati, prodlíváme rádi ve chrámu Páně, tu napadnou nám dobré myšlenky, a my se roznitíme pro všechno dobré.

Strom potřebuje ke svému zdaru i deště a rosy. Dešť a rosa jsou odznaky Boží milosti. Milost Boží je nám nevyhnutelně potřebná, jinak nedosáhneme věčné blaženosti. Dostává.

se nám ji ve svátostech; dárce jejím je svatý Duch. Joel prorokoval: Plesejte, synové Sionští, radujte se v Pánu Bohu svém, neboť vám dal učitele spravedlnosti a sešle vám dešť časný a pozdní. To je dešť milosti; on přichází časné na křtu svatém a později ve svátosti pokání a v jiných svátostech, nejpозději při posledním pomazání. Milý křesťane, buď horlivý v přijímání svatých svátostí; pak budeš hojně plody pro nebe vydávati, pak si získáš mnoho zásluh.

Ovocný strom nesmíme ponechatí sama sobě, nýbrž musíme jej pěstovati, zvláště, dokud je mladým. Ve školce přijde na svět; pak se přesadí, uváže, zalije a pohnojí a patřičnou potravou zaopatří. Žene-li do větví, má-li jen listy, ale žádné ovoce, pak se ořeže a zkrátí.

Zde vidíme v obraze, jak máme ditky vychovávat. Děti jsou mladé rostliny, které teprv rostou a později ovoce dobrých skutků nésti mají. Ve dvojí škole musejí se vzdělávati: v soukromé, doma totiž, a ve veřejné, kde je učitel a katecheta poučují ve všem, čeho jim třeba věděti, před zlým varují a k dobrému napomínají. Ty dvě školy musí spolu souhlasiti, rodiče musí učitele v jeho snaze podporovati. Učte své děti, dávejte si práci s nimi, aby se z nich stali hodní lidé.

Mladý stromek třeba uvázati, pak mu vítr a bouře neuškodí. Tak třeba i vůli dětí uvázati k přikázáním Božím, k rozkazům rodičů — děti ať se učí poslouchati; pak budou pevně státí, když přijde na ně bouře pokušení. Ořezávání stromků znamená ve výchování přísnou kázeň a trest. Působí to bolest oběma stranám, je to však blahodárné. Mladická lehkomyšlnost musí se obřezati, plevel zlého vpleti, srdce vodou milosti zalévati, ze studné modlitby a svatých svátostí.

Mnohé nebezpečí hrozí stromkům ovocným. Přejde-li do špatné půdy,

zakrni. Není-li dobře zakořeněný, bouře jej vyvrátí. Mráz a housenky listy z něho strhají a ovoce zkazí. Nadpřirozený život člověka je ještě více nebezpečím vystaven. To jsou: špatná půda, nepříznivé náboženské a mravní poměry v domě otcovském, kde musí dítě dorůst, hmyz, to jest špatný příklad, pohoršení, svůdci, špatné tiskopisy, spělky, divadla, kino atd. Sedi-li kořen víry v srdci jen povrchně, není-li dobře zapuštěný, pak podlehně člověk, překvapí brzy bouře pokušení; v neštěstí úplně poklesne a zoufá sobě.

Varujme se všeho, co by nám přinést mohlo náboženskou a mravní pohromu; naberme sobě síly a zmužilosti v modlitbě v oběti mše svaté, ve svátostech, ve slově Božím, v nábožné četbě, v dobrých spolicích; bděme a modleme se, abychom nevešli v pokušení.

Každý z nás budí dobrým stromem, jenž dobré nese ovoce. Jsou stromy, které jsou sice pěkné, ale nenesou žádných plodů; takové stromy se vysekají, pakli jiným způsobem nejsou užitečné. Jsou i lidé, kteří nekonají nic zlého, ale i nic dobrého; nic nezapírají a nic nevěří; neškodí, ale ani neprospívají; pro takové lidi není žádného místa v nebeské zahradě.

Jsou stromy, které nesou ovoce, krásné ovoce, ale jen na pohled; uvnitř je to ovoce trpké nebo červivé. Jsou lidé, co konají dobré, ale jen zdánlivě; za pěkným obalem skrývá se nepěkný úmysl, ku př. samochvála.

Kéž jsou naše dobré skutky opravdu dobré, konané z lásky k Bohu, pak dostaneme za ně odměnu. Boží mzdu můžeme si zasloužit skutky, jež nám povolání naše ukládá, skutky lásky k Bohu a k bližnímu. Buďme horlivými v takových skutcích, aby nebeská odměna pro nás bohatě dopadla, abychom bohatě žali, když jsme bohatě byli zaseti.

I stála se bouře...

Napsala Marja Česka-Haczyńska. Z polštiny přel. O. S. Vetti.

Zdálo se, že loď uvázla kdesi na rozhraní dvou světů; na temném blakytě jasného nebe třpytilo tisíce hvězd jako zlaté cvočky, nabitě do černé

těžká vůně růží, oddychujících po žáru letního dne... Časem pluskne veslo, voda je obalí, splyne s ním, zdá se, že stružkou živého stříbra, a časem

Bouře na moři.

opony noční, a třpyt jejích obrazel se oslňujícím svitem v hlubinách tiberiadského jezera.

Ticho... posvátné ticho... plachty spí svinuté na ráhnech... od vzdáleného břehu plyne vůně kvítí,

zase uroní rozžhavenou slzu smolná pochodeň, hořící na přídí plavidla, a tu slyšeti sykot dvou nepřátelských žvlů, v jedno splývajících.

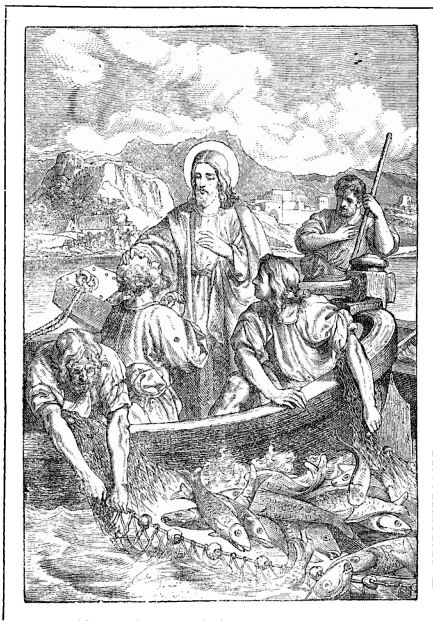
„Co dělá Učitel?“

Šimon Petr odtrhl šeré, plné štěstí

oči od hlubin svého milého jezera a ukazuje na budku z desek sbitou v zádi lodní, pravil, usmívaje se do brácky: „Usnul... byl zmořen celodenním namáháním, těší mě, že si konečně lehl.“

Ze šera vynořila se bledá tvář Jidáše z Kariotu, krvavý svit pochodně

hlédl v snědý obličej Petrův a v hlase jeho chvěla se prosba. — Taková jasná, tichá noc... Vlny lodí pohoupávají, jako mateřské lokte houpají znejmilejší dítě... Kdybychom k břehu přirazili, otřesem lodí probudil by se Učitel a jak by se jen rozšířilo, přibyl by zástupy lidu, prahnoucí sly-

Zahrnutí ryb.

donutil ji zdvihnouti se ze dna, hleděl pak do dálky s jakýmsi neurčitým úsměvem kolem tenkých rtů.

„Doplujeme tedy k druhému břehu?“

„Proč?!“ Jan, syn Zebedeův, po-

šetil Jeho slova... viděti Jeho zázraky. Nejlépe bude přebýti noc na moři... Mistr byl utrmácen... Viděl jsem v jeho očích velký smutek, ať si odpočine.

„Tak, nejlépe přebýti noc na moři,“

děl Šimon Petr a po chvíli dodal tiše: „Noc je rozkošná...“

„Ale i spánu je třeba, já aspoň cítím námahu dne ve všech údech, tělo mám těžké jak by olovené a víčka se mi zrovna kličí, — přec i nám patří odpočinout si...“

„Tož spí, Jidáš... stačí, budeme-li já a Petr bdít, nás pak nezabije probdělá noc, tolikrát jsme ji strávili na moři v očekávání rybolovu. Voda — toť náš starý, drahý přítel, neboť právě za takových nocí tajemných a tichých spadaly s nás pozemské žádosti a duše naše zmítaly se tesknoutou a předtuchou příští Pána, milujícího celý svět... Za dne obklopuje člověka tolik života, barev, tolik přes tu chvíli nových dojmů, že se nemůže sebrati... Za dne válčí země s Bohem o vládu nad duší lidskou, kdežto v noci — popať! takové posvátné ticho, taková velebnost...“

„Poeto!“ usmál se Jidáš z Kariotu. „V noci bývá satan člověkově blíže než Bůh... Ale nejde, bys ty s Petrem bděl, neboť by si Pán mohl mysliti, že jsme my méně horliví v jeho službě. Po mém zdání nejlépe by bylo přiraziti ku břehu, pak by se dostalo všem nám pořádného odpočinku.“

„Zůstaňme na moři!“ s těmi slovy přistoupil Matouš ke skupině hovořících, jasný záblesk planoucí pochodně dopadl na jeho sivou, schýlenou hlavu a osvětlil rysy podobné vyřezávané kameji. „Tamti beztak už spí, a jestliže jste vy trávili bezesné noci při rybolovu, tož já a tuhle Jidáš z Kariotu probděláme jsme jich ještě více při kvasu, vině a hře v kostky... a do duší vkrádala se nám přesycenost a taková tesknost, bolestná a krvavá tesknost po jiném životě, tož i dnešní noc přebudeme bez škody, bdíce nad Mistrovým spánkem a jeho bezpečností...“

Jan sebou trhl a jeho černé oči skoro hněvivě vzplály: „Nad Ježíšovou bezpečností netřeba bdíti, neboť ne my nad ním, ale on nad námi bdí!“

„I tehda, když spí?“ ironicky ušklebovaly se bezbarvé rty Jidáše z Kariotu,

když — opíraje se rukou o kormidlo — mluvil: „Rci sám, Jene, možná-li ve spánku bdíti?“

„Nu, zda nejmenší ruch dítěte neprobouzí matky ze spánku? A lze říci, že nemluvně nad matkou bdí, když náhodou nespí? A nejsme-li my v jeho přítomnosti jako nevědoucí a nezkušené děti?“

„Veliká je tvoje víra v něho, Jene...“

„A tvoje? Což může jinou býti?“

„Moje...“ Jidáš z Kariotu odvrátil hlavy a sehnul se, udeřil veslem o lodní bok... Měl říci, že jeho víra je pouze zdánlivá, že ji v hloubi duše necítí a že ho každým dnem více tíží jako okovy, z nichž, ač by tak rád, vyzouti se nemůže? — Měl říci, že v noci zabořuje svou rozpalenou tvář do trávy, klna nebi i sobě, že sní o kráse pozemské, — že se váli v kalu vzpominek, — že se tu k němu ozvěnou vrací smích žen, vidina změkčilosti, břinkot zlata kutálejícího se po stole do rukou šťastného hráče, — všechna podlost a všechna vábná krása země? Ještě jednou — jen jednou ještě — přitisknouti ke rtům, horečkou dychtivosti vyprahlým, pohár žiti a pítí — pítí z něho až do dna, byť věčná smrt v tom poháru měla býti! — Měl říci, že se ve dne vláčí za Pánem jako odsouzenec s hroznou, krvelačnou, den po dni rostoucí nenávistí?

Ó, netoliko Pána nenávidí, ale i všechny prostoné, čisté duše, za ním jdoucí; chtěl by je svou nevěrou nakazit, od Ježíšových šlepi odtrhnouti, — pak by cítil v duši radost nesmírnou — nebo snad ještě krutější bol?“

Hlouposti!

Jedem vlastních pochyb je otrávití, — světlý zjev Páně pošpiniti — což pouze on sám jeden má snášeti trýzeň tužeb, jež se neuskutečňují?

Ach, kolikrát už chtěl odejít, a nemohl — jedinký pohled Kristův upoutával ho v lůně učeníkův a rty jeho mluvil slova, kterých rozum nechápal, — samé to projevy hluboké víry, —

tu cítil nad sebou silnější moc, nežli byla jeho vlastní vůle. Druhdy se rouhavě poškleboval:

„Ty si myslíš, že jsem tvým učeníkem jako druží, a žehnaje rozproštráš naň i nad mou hlavou, — nad mou proklatou hlavou! — Jaký jsi mi to Bůh, když nevíš, co v tvém tvorbu bouří, co jím zmitá, co v něm žije. — Tisíc myšlenek víří mou hlavou, a každá se proti Tobě bouří, Tobě rouhá — na tisíc tužeb v nitru mém hárá, a každá přímo proti Tvoji nauce země požaduje, k ní lne. — Jsi-li Bůh, proč mne nevyloučíš ze středu svých učeníků?! Proč?! Vždyť jsem zákalem uprostřed nich.

I postával tu na blízku Pána, upíraje horečně planoucí zraky své v jeho oči, šlel tesknoutou, umíral rozpaky a nenáviděl ho — nenáviděl pořád víc a více. Dvě podobnosti až do duše jím otrásl, byla v nich jako by odpověď na jeho nevyslovené otázky. První podobnost bylo o koukolu, jehož nepřítel nasekl mezi pšenici; musí ponechán býti s obilím až do žni, potom však půjde zlatá pšenice do stodoly, kdežto koukol spálen bude.

Tož já jsem koukolem, předurčeným k spálení, prostřed tvého lánu, Kriste...

Křičelo v té době v duši Jidáše z Kariotu, třebas jeho rty, krivící se v hloupém úsměšku, mlčely.

A jindy mluvil Pán o semeni, jež z ruky rozsévačovy padá na různou půdu; jedno ptáci sezobají, jiné padne na skálu, zapustí slabounké kořínky a z nedostatku vláhy uhyne, a opět jiné mezi trní padne, jež je uduší a jenom část ho padne v půdu dobrou a vydá užitek mnohonásobný. A jako to sémě, tak i slovo Boží v různých duších různý užitek přináší — a přece rozsévač rozsévá.

„A ve mně to sémě ptáci zlých myšlenek roznesou — trní náruživosti zahluší, a kdyby krásně kořínky pustilo, tož na skalnaté půdě srdce uschne — mysli si Jidáš z Kariotu.

I povstával v něm strašný pocit,

jaký má člověk na kládě přes hlubinu položené, vidí protější smavý břeh, ale i rozbouřené vlny, dále se řítící, hrozně, vzduté, černé — jedinký neopatrný krok.

Vztahuje ruce ku břehu, ale hlava se mu již točí — kláda praští, hlubina táhne — smrt — smrt! Jeden skok by ho zachránil, — ale aby jej učinil, třeba mítí vůli, vroucí touhu, sílu.

Usedl na lávku vedle Šimona Petra a položil štihlou, bílou ruku na jeho širokou, upracovanou a kloně ryšavou hlavu ptá se šeptem: „Petře, nestýská se ti po tvém domě? Netouží tvoje duše vrátiti se k bývalému životu?“

„Ne...“

Petr hleděl do vody, šuměla tak tiše, uspávavě, také hlas Jidáše z Kariotu sléval se s jejím šepotem v jeden akord, příliš známý, by ozvěny nevzbudil...

Nestýská se ti po tvém domě?

I vidí vnitřek toho domku, tak tichého — tak známého, slyší hlas své ženy, uspávající dítě — rozpaky vkrádají se mu v duši...

Nestýská se ti, Šimone?

Není ti líto někdejšího života?

A před očima rybářovými vysvětlovají zlatá jitra, noci na moři strávené, rybolov, celý bujný, mladý, prostý život, jakož i ona chvíle posledního rybolovu — ona nikdy nezabutá.

Byla noc jako teď — jako dnes štihlý zobák lodi roztínil ve dví tmavou hladinu jezerní, na vlnách chvěla se stříbřitá blizna, voda pak mumlala jakous nekonečnou zkazku tiše, vábně, svévolně.

Spustili sítě do vody, smolnice zažály, vrhajíce krvavé reflexy do hlubiny vodní, loď spočívala na vlnách nepohnuté, mrtvé vyčkávající. Lidé mlčeli, z temna bářky vystupovaly ostře jednotlivé části obličejů, světlem smolnic ozářené.

Občas povytahovali sítě a znova je spouštěli, protože byly prázdné. Minula půlnoc, lov se nedařil, občas zatřepal se na dně sítě roj drobnějších rybek, — takové drobisko

k ničemu se nehodící. Kázal shasiti pochodně, hluchá noc obkličila je se všech stran.

„Simone, dnes ryby nejdou,“ zabručel jeden z pomocníků, protahuje zdřevěnelé údy — „škoda času, nejlépe bylo by vrátiti se domů. Příliš dlouho jsme měli pěkně, voda je čistá jako křišťál, bestie vidí síť i vyhýbají se jí.“

„Snad o svítání se nahnou.“

„Do svítání daleko ještě, a když jsme teď při pochodních nic nepodpadli, nepapadneme ani potom. Kosti už bolí od daremného sedění.“

Řekl jim tedy: „Jste-li unaveni, spěte, já budu za vás bdíti a o svítání zkusíme ještě lovu.“

I usedl u kormidla. Tiše, tichounce byly vlnky do lodi, časem pozachvěly se opuštěné sítě, spánek zmohl rybáře, duše pak jeho nesla se za Pánem. Po prvé v té hluché noci vesniné soustředily se všechny jeho duševní síly v přemýšlení a uvažování. A co tak bděl u opáčky, patře na síť nehybně visící s paluby, tu před jeho ustrnulým duchem otvíraly se neznámé, ba netušené hloubky v každém ze slov Ježíše z Nazaretu. Jestliže ho do té noci toliko miloval, tehdy začal mu rozumět a ho chápati.

Úchvatné učení o lásce a odřikání volalo k němu ze stínů vesniné noci: „Pojď! Já jsem světlo! Ukážu ti jiné jasné světlo, z přítomnosti nadejde člověkovu budoucnost, ne tolik — minulost. Pochop mne, i nebude se ti strachovati budoucnosti, za minulost se rdít, neboť v oheň vzplane v tobě jiskra, která z Boha jest!“

Prostorem začaly prochvívatí šeré tóny jitra, čím dále tím výrazněji vystupovala linie pobřeží, zahaleného padající mlhou, však i v jeho duši tím časem stávalo se světleji, radostněji, utěšeněji. Bledý ruměncem svítání rozléval se po obloze, ozývaly se ojedinelé štěboby ptačí, jako by ospalé ještě poptávání: ráno-li již? ... ráno?

V dáli z pozadí rozpálených hor vystupovalo slunce; roztaveným zlatem zahořely vlny, jasnou, svěží zelení za-

lihotalo se pobřeží; rozezvučely se v mohutný chorál ptačí sbory; rozhoupali se nad vodami rackové bělokřídli, i jeho duch byl jedinkým hymnem ku pouti Boha Tvůrce. Tehda rozhodl se, že nebude svého života děliti mezi zemi a Boha, rozhodl se zřici práv osobního bytu, prahl státi se ozvěnou slov Kristových.

A když loď k břehu přirazila, dali se rybáři do vypírání sítí, stojíce po kolena ve vodě, pečlivě je vypírali, on pak náhle pocítil, že ať nadešla pro něho chvíle přelomu. Travou rosou, jakoby slzami zperlenou blížil se k přístavišti Ježíš z Nazaretu, za ním pak tiskl se lid.

Ó, co citů tehdy prožil! — Chtěl Pánu v ústřety běžeti, ale chvějící se kolena vypovíděla mu službu, vzrušení zdánilo mu hlas, pouze jeho oči, plné krvavé touhy a důkůčinnosti, spočinuly v blankytných, milosti plných očích Mistrových.

A Ježíš z Nazaretu, opíraje se dlani o zobec lodní, pravil laskavě: „Petře, zapůjč mi tvé lodi, odrazíme trochu od břehu, abych mohl mluvit k zástupům.“

A Pán vstoupil do jeho lodičky.

Dán rozkaz vzrušením zlomený, napjala se ramena, by loď odrazem zatlačena na hladinu, ale v obličejích rybářů zrcadlila se únava.

„Ahoj! ráz! potlač... vic! Ahoj! A...“

Nebylo však třeba velkého náporu, lehce a hladce sklouzla loď na vodu a od břehu odrazila. Petr poslouchal jako ve snách slova Pána, v duši klubila se mu obrovská vlna důkůčinnosti a drala se mu na chvějící se rty; sžímal je až do krve, jen aby svým výbuchem nepřerval slov Kristových, v duchu pak ležel u jeho nohou, tiskl k žhavým rtům okraj šatů, slzami skrápěl jeho sandály. —

A ponad světem letělo tehda osmero blahoslavenství.

Slunce stálo již vysoko, když mu Kristus řekl: „Zařď na hlubinu a rozestřete síť své k lovení.“

Petr podíval se na vodu jako křišťál čistou, — i probudil se v něm zkušený rybář, jenž znal jezero jako sebe sama, když usmívaje se, děl: „Mistře, po celou noc pracovavše nic jsme nechytili!“

Než v té chvíli žhavá vlna krve udeřila mu ve tvář, neboť laskavé oči Ježíšovy byly k němu s politováním promluvy: „Človče, věř mému slovu a moci mé!“

Bolest, stud, lítost rvaly duši rybářovu, když rychle dodal: „Ale k slovu Tvému rozestru síť!“ Obrátil se k pomocníkům i vyčetl z jejich udivených obličejů: „Kdo pak v polednách rozestírá síť?“ — On však velel: „Spusťte síť!“

„Šimone,“ bručel vedle něho stojící rybák, „rabbi z Nazaretu může býti velice moudrý a dobrý, ale rybolovu že nerozumí, toť viditelné.“

„Řekni mu, Šimone, že se nám jenom vysmějí, je k nám z břehu vidět.“

„Spusťte síť!“

Rozkaz mlčky vykonán, — vyznívala z něho podivná pevnost, nezměrná důvěra a víra.

On, Petr, byl by na slova Páně bez lítosti život dal; on, Petr, z prostředí obav přestoupil na práh činu.

Viděl, jak na nedalekém břehu kupí se postavy rybářů z lodí Zebedeových, i zdálo se mu, že slyší jejich posměch: „Což pak se Šimon zbláznil?“

Rozhlédl se po tvářích svých lidí, byly rozpačité, nedůvěřivé, ironické, — zabolet ho ten výraz. Ó, kéž by mohl jim dát svou víru!

Jasně, laskavé oči Ježíšovy odtrhly se od vln a spočinuly na jeho rozčileném bledém obličejí, — on pak cítil, že ty oči vidí mu až na dno duše, — ó, by ji mohl Pánu otevřít! Nebylo v ni myšlenky, kterou by si netroufal vysloviti, ni citu, za který by se mu bylo stydět.

Oči Páně mu pravily: „Lov bude měrou tvé víry, — a v něm byla jakási nadzemská radost... To síť plné budou, Pane!“

„Kaž, Petře, vytáhnouti síť.“

„Vytáhněte síť!“

Lidé chopili se lan, ale když zatáhly, pohasly na jejich tvářích úsměvky, ramena se vypjala, oblila se znojem námahy bárka, zaprašely niti třechou trhajících se sítí, poruměněla úsilím lice a svaly napajaly se až k prasknutí. Ale jako sbor andělského zpěvu zněla mu v uších tato drsná slova, vyzývající se z vysílených hrudi: „Neporádíme si, Šimone, síť plné až po okraje!“

„Třeba na pomoc zavolati Zebedeovy lidi!“

„Takového lovu nejstarší rybáři nepamatují.“

„A to v poledne!“

„Za slunečního úpalu!“

„Ha — hoj! Pomozte nám! pomozte! svižno!“ pokřikovali na rybáře u břehu, odkudž ihned odrazily rybářské lodky.

On pak hleděl na své plné, třechou trhající se síť, — náhle zaplavila ho vlna lásky, úcty, pocitu vlastní nepatrnosti oproti všemohoucímu Bohu a neskončené dobrotivosti Páně, i padl k nohám Ježíšovým a objímaje je těsoucima se rukama, šeptal: „Odejdi ode mne, Pane, neboť jsem člověk hříšný!“

Ale Ježíš položil mu na skloněnou hlavu ruku a řekl měkce: „Neboj se, od toho času lidi loviti budeš... I splýnula na něho prve neznámá moc, i nebyl už Šimonem rybářem z tiberiánského jezera, nýbrž skalou, na které měl Pán zbudovati církev svou.

„Neni ti teskné, Šimone?“

Trhl sebou, přejel si dlaní čelo, a vedle něho snul se hlas Jidáše z Kariotu.

„Budoucí život, — kdyby mezi zemí a nebem neležel hrob, — zda nemyslíš, že lepší hrstka pšenice na dlaní, nežli celý lán, viděný ve sně?“

Široko rozevřené, dětsky vyjevené oči Šimona Petra pohlédly v bledou tvář Jidáše z Kariotu: „Co chceš po mně, človče?“

„Což mi nerozumíš?“

„Ne, nerozumím a nechci rozumět. V očích tvých jakýs nedobrý svit, pomni, abys neztratil stop Páně, Jidáš z Kariotu, neb cosi cizího je dnes v tobě!“

„Neb v noci bývá člověku satan bližší, nežli Bůh...“

„Ó, nikoliv! Duši mé zjevil Bůh svou moc vlastně v noci.“

„Což ty nikdy necitíš strachu — pochyb, Šimone Petře?“

„Nikdy!“

„A věříš, On že je Bůh?“

„Věřím...“

(Dokončení.)

Můžeme-li být apoštolý božs. Srdce Páně?

Tato otázka hýbe srdcem mnohého z nás, či lépe řečeno, srdcem nás všech. Navažme tuto úvahu na spisek P. Matouše Crawleye, jednající o zasvěcení rodiny nejsv. Srdci Páně (přeložil P. Alfons Daňha C. Ss. R. nákladem Matice Opavské v Opavě). P. M. Crawley blahodárnou svou činností odhalil celému světu tajemství tohoto krásného Apoštolátu, takže každá duše, která není kazatelem, ale dovede milovati, pracovati, modliti se a trpěti s Ježíšem, stává se jeho apoštolem.

Intronisace božsk. Srdce Páně do rodin dá se lehce provést i u nás.

Nuže, kdo jest apoštolem? Snad jen hlas volající? — snad ten, kdo dělá mnoho hluku? — nebo rozséváč, který chodí rozsévaje čímž dobrě? — Nikoliv! Duše obrátiti, získati je Ježíši Kristu, toť dílo nadpřirozené. Umění, výmluvnost zde nestačí — netřeba pouze učenců, znamenitých řečníků — pravím jen tolik — potřebí jest duší svatých!

Apoštol, toť kalich naplněný Ježíšem, jenž rozlévá svůj nadbytek do duší. Budme plni Ježíše, plni života božského a budeme apoštolý.

Několik příkladů objasní nám myšlenku P. Matouše. Cestuje Švýcarskem, přišel k němu jakýsi farář a pravil: „Hledáte-li duši, která by vám mohla pomoci, znám jednu. Jest to dívka trpící na celém těle, má jen hlavu, aby mohla myslet na Boha, a srdce, jímž Boha miluje. Ubohý mrzáček nemůže jíti do kostela, ale chtěla by vás slyšet.“ P. Matouš ji vyhledal.

Hovoří o apoštolátu a praví: „Chtěl bych dárečku z tvého utrpení, chtěla bys se věnovati jako obět lásky božs. Srdce, abys mohla být apoštolkou?“ Znamením a upřímným pohledem dává mu dítě na jevo, že se ihned nabízí obětovati se na rozšíření „Díla nastolení“.

V Rotterdamu v Holandsku podářílo se desítilété holčičce, proklouznuvši řady, přiblížiti se k otci Matouši: „Otče,“ pravila mu, „prosím, dejte mi požehnání, abych, ač ještě jsouc dítkem, mohla se státi v malém tím, čím vy jste ve velkém v Apoštolátu bož. Srdce.“

V jiném městě, jedna nejoddanější horlitelka, žena 75letá, nemocná chudá žebračka, nevědomá — neuměla ani čísti ani psát — aby rozšířila Dílo bož. Srdce, naučila se z paměti několika modlitbám a tak uváděla „Nastolení“ do chudých rodin, nehledíc nijak na útrapy, strádání a únavu.

Poslední příklad svědčí očividně o velké nežnosti bož. Srdce.

P. Matouš kázal v Lyoně. Ač viděl přicházeti posluchačstva celé massy, přece byl před svým odchodem všecok zarmoucen a sklámán a postěžoval si při díkučinění po mši sv. svému Spasiteli, řka: „Pane, Ty vidíš, jsem smuten, jelikož nenacházím zde žádné duše, hotové modliti se, milovati a trpěti pro „Dílo“ Tvé. Má-li „Dílo“ toto, jež zde hlásám, přinést ovoce, pošli mi jednu z těch nepatrných, velkomyslných duší, jež po příkladu sestry Terezie od Ježíška ochotna jest modliti se, milovati a trpěti pro krá-

lovství Tvého Srdce.“ Modlitbu tuto opakoval třikrát a po čtvrté vyrušuje jej kdosi slovy: „Velebný pane, zde u dveří jest chudé dítě, malá dotěra, neustále žádá vás viděti a s vámi mluvit. Nevyrušujte se však, řeknu jí, aby odešla, ano?“ — „Nikoli, nikoli, pusťte ji!“ A dítě vešedši praví: „Otče, mluvil jste o „Dile“. A já chci též něco vykonati. Račte mi pověděti, potřebujete-li nějaké dušičky jako sestra Teresie od Ježíška, ochotné modliti se, milovati a trpěti?“ Duchovní ušaslý, mlčel, viděl s jakou ochotou Ježíš odpovídá na prosbu sotva přednesenou. — Malá dělnice, myslíc, že ji nerozumí, znova pro-

náší svůj úmysl: „Velebný pane, vy mne snad neslyšíte, chci býti jako sestra Teresie od Ježíška, jež se modlí, miluje a trpí pro království božsk. Srdce. Přijímáte mě?“ — „Ovšem, dítě, slyším.“ — „Tedy otče pojďte do kaple, učiním záslib Ježíši, a vy se pomodlíte, abych jej usku-tečnila.“ — Kněz blahorečil Pánu a mohl nyní spokojen opustiti Lyon.

Dle výroku P. Matouše jest mnoho pravých apoštolů a to nepatrných duší prostínek a zejména zapo-mínajících samy na sebe, které lze na-jíti ne tak v palácích, ale tím spíše v chatkách a mezi žebráky u bran kostelních. (Dokončení.)

Boží prozřetelnost.

Úvaha na 3. neděli po sv. Duchu. -- Napsal Ig. Zháněl. — (Dokončení.)

II. Odevzdejme se cele do Jeho svaté prozřetelnosti! Svati otcové hlásali důvěru v Boží prozřetelnost tímto způsobem: „Když věříš a vyznáváš, že jest Bůh tvým otcem, tak věříš, že vše co poručil a s tebou činí, jest tobě prospěšno i užitečno“. Nikdo se nikdy nedej svěsti k řečem, které urážejí Boží prozřetelnost, nenaříkejme: proč právě mně vzal Bůh mé rodiče, mou ženu, mého man-žela, mé děti, proč právě a jak si přejeme. Zde na světě nemůžeme si ani po-myslit, že by starotlivý hospodář a pečlivá hospodyně se nestarali o vše, co souvisí v blahém jejich domu. Po-zorujeme-li pozorným okem svět a celé jeho zařízení, přesvědčíme se, že je Bůh nejopatrnějším a nejstarost-livějším naším Pánem; odevzdejme se cele do jeho svaté vůle. Volejme k němu: „Hospodin osvícení mé a spasení mé, kohož se budu báti? Hospodin ochránce života mého, kohož se budu strachovati? Žalm 26, 1.“ „V tebe, Hospodine, jsem doufal, nechť nejsem zahanben na věky; v spra-vedlnosti své vysvoboď mne. Nakloň

kterýž doufal v Pána.“ Sir. 2, 11. I apoštolové nedůvěřovali v Boha, když byl s nimi na loďce a povstala velká bouře; vzbudili ho, myslíce, že nemůže jim pomoci pouhá jeho pří-tomnost, že musí bdíti a sám poručiti bouři, aby se utišila. Luk. 8, 22—25.

Staniž se odevzdanost do vůle Boží naší druhou přirozeností, chceme se spokojiti s tím, co se Bohu líbí, ne-chceme očekávat, že splní Bůh naše přání a učiní, co a jak si přejeme. Zde na světě nemůžeme si ani po-myslit, že by starotlivý hospodář a pečlivá hospodyně se nestarali o vše, co souvisí v blahém jejich domu. Po-zorujeme-li pozorným okem svět a celé jeho zařízení, přesvědčíme se, že je Bůh nejopatrnějším a nejstarost-livějším naším Pánem; odevzdejme se cele do jeho svaté vůle. Volejme k němu: „Hospodin osvícení mé a spasení mé, kohož se budu báti? Hospodin ochránce života mého, kohož se budu strachovati? Žalm 26, 1.“ „V tebe, Hospodine, jsem doufal, nechť nejsem zahanben na věky; v spra-vedlnosti své vysvoboď mne. Nakloň

Podobně mluvili lidé již před více než tisíci lety, když žil učitel církevní svatý Augustín. Odpověděl na tuto námitku takto: „Nebude přece nikdo tak ješitným, že by myslil, že mělo se státi, jak si přál; nikdo neřekne, Bůh toho neviděl, o tom nevěděl. Anebo myslíš si, že to viděl a nechtěl pomoci? Anebo, že minil vy-pomoci, ale neměl k tomu moci? „Uchovej nás Bůh od podobných boha-prázdňích myšlenek!“

Líbí se Bohu, kdo v něj doufá, neboť vězte, že žádný nebyl zahanben,

ke mně ucha svého . . . buď mi Bohem ochranitelem a domem útočiště, bys spasena mne učinil. Nebo síla má a útočiště mé jsi ty. Ty jsi ochránce můj. V ruce tvé poroučím ducha svého.“ Žalm 30. 1—6. (Dle J. Kř. Campadelliho).

Švatý Augustin vypravuje ve svých „Vyznáních“ (kn. VI. hl. IX.) o svém žaku Alipiovi, pozdějším biskupovi v Tagaste: „Měl míti řeč a po způsobu studentů připravoval se na ni, chodě na fóru v Karthagu a čině si poznámky. Slyšel nějaký šramot a šel se podívat, co je? Zahlédl známého, který odtud utíkal. Stál u olověných rour vodovodu, které onen zlosyn sekerou utínal, byl vyrušen lidmi, kteří ze zdola slyšeli rány a šli se podívat, co se děje? Alipius ze zvědavosti vzal sekeru do ruky; v tom přihnal se zástup a byl přesvědčen, že je zlodějem. Vedli ho k soudu, kde dle tehdejšího řízení měl málo naděje, že bude osvobozen. Prozřetelnost Boží však bděla. Potkali stavitele, vrchního dozorce nade všemi městskými stavbami. Poznal Alipia, kterého vidal často

v domě senátora. Ptal se, co se stalo a vězeň mu vše vyprávěl. Stavitel poručil, aby ho vedli k domu, v němž skutečný zloděj bydlil, což se po dlouhém domlouvání stalo. Před domem seděl malý hoch. Stavitel vzal sekeru, dal ji hochovi a ptal se: „Znáš tuto sekeru?“ „Znám, je to mého pána,“ a když se ho dále vyptávali, poznali z jeho řeči, že jeho pán byl oním zlosynem, který vše spáchal. Nevinnost Alipiova byla dokázána nad světlo jasněji. Boží prozřetelnost pomohla, právě když ji nejvíce potřeboval.

Neužívejme po příkladu světců nikdy slova „náhoda“, neboť vše, co se nám jí býti zdá, je pouze jediná prozřetelnost Boží; slovo „náhoda“ neberme do úst, neužívejme ho! Kdo je cele prostoupen pevnou vírou v Boha, má vše za dar Boží a děkuje Bohu za vše, co mu dává, miluje Boha z celého srdce. Kdo pak Boha miluje, zachovává jeho přikázání, kráčí po stezkách zákonů Božích i církevních, a může doufati, že vejde do slávy věčné.

Amen.

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. B a u n a r d. — Z francouzského přeložil Boh. K y s e l ý.

Nad kobkou, kde po boku otce a matky, zvolil si místo odpočinku, dal Berryer napsati slovo biblické: *Expecto donec veniat immutatio mea* — Očekávám, kdy nadejde proměnění mé! Jedné sprátené osobě pravil kdysi, odváděje ji po mši k této rodinné hrobce: Pojďte, ukáži vám kámen, pod nímž srdce mé odpočine. — Ach co, dítě, toť příliš smutno! A on na to: — Nikoliv, naopak, to je potěšující! A pohled jeho ztratil se při slovech těch v nekonečných oblastech nebeských.

Nejlepší nápisy na hrobech bývají nejkratší a nejprostší. Není třeba, aby kámen žvanil. *Dilexit Ecclesia* m — Miloval Církev — zní kratičký nápis, který si zvolil kardinál Mermillod. Úplně též přál si míti i veliký spisovatel katolický León Gautier:

Chci, na můj prostý hrob
aby se prostý nápis dal,
jenž je mou závětí:
Lev Gautier Církev miloval.

Pokorná a svatá ctitelka Pána ve sv. hostii Marie Eustelle vyslovila naději, že jí na kříž napíše prostě: Odpočívám v Ježíši! Vzpomínám tu na velikou ženu křesťanku, jež zdrcena jsouc, ale v pokoře nezlomena, dala napsat na hrob svého jediného syna jediné slovo „Amen“ s datem úmrtí. — Známe jest náhrobní nápis generála de Sonis: Miles Christi — Vojín Kristův. Vyňal je z jedné epistolky sv. Pavla: Bonus miles Christi, vynechav pouze přívlastek „bonus — dobrý“, který mu vrací vděčný obdiv Církve i vlasti.

Nejskromnější zajisté ze všech nápisů náhrobních jest nápis velikého papeže, jehož Církev chystá se povýšiti na oltáře: Pii IX. P. M. Ossa & Cineres — Pia IX. papeže kosti a popel. Ale Církev, již spravoval třicet let, odplatila tolik pokory a výzdoba, již zaskvěly se čtyři stěny nádherné kaple u sv. Vavřince za hradbami, kde odpočívá, vrchovatě, až velebně ukazuje kontrast jeho pokory a oslavy.

* * *

Ale slyš: mrtvý sám ještě promluví. Po návratu ze hřbitova, ač-li se tak už dříve nestalo, sešla se rodina tiše a důvěrně, aby otevřela závěš. Je to vážná chvíle, plná něměho očekávání. Sv. František z Assisi, jistě světec ze všech nejnezištnější, ukládá členům III. řádu ve světě žijícím napsati poslední vůli. Je to poslední nutný čin vlastnictví, autority, spravedlnosti i lásky. Na něm záleží další zájmy pořádku i míru mezi bratřími: je to povinnost.

Po uspořádání časných záležitostí v zákonité formě podává se ku čtení poslední vyjádření vůle toho, jehož už není. Pamatuji: je to srdce otcovo, matčino, jež bije pod těmi řádky, které jsou jim takorůzka diktovány. Tu jest jejich vyznání víry, tu poslední vzkazy a rozkazy, podobné onomu rozkazu, jaký dal Ježíš v předvečer svého utrpení: „Synáčkové, milujte se vespolek!“

A tu ještě velkodušně a zbožně vyjádření odpuštění, o něž prosí, jež uděluje. V „Modlitbách a Rozjímáních“ Arnošta Hello nalézám tyto řádky: „Dnes, o letnicích 1860 odpouštím všem, kteří mi nějak ublížili, a to ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. — Prosím Boha, aby jako dešť, jako rosu dal na ně skanouti dobrou, jež jim činím. — Prosím Syna Božího, aby byl mým prostředníkem a na kolenou ždám k němu, aby i na mě shlédl v milosrdenství svém a ne ve spravedlnosti své. — Co na mně jest, dávám jim bezvinu, zříkaje se na-prosto dluhů, které mají vůči mně. — Tak děl jsem Pánu v den seslání Ducha svatého, tak jsem podepsal.“

Co všechno mohl bych unést ze závětí takových, v nichž chví se vše, co má láska cituplného, co je nejvelebnějšího před smrtí. Chci tu uvést alespoň poslední výroky velikého kmeta, jenž byl 50 let údem konference sv. Vincence, presidenta Sénarta (nar. 1821), jež týkají se právě jeho milých chudých. Píše:

„Nevím ani, jak nejlépe doporučiti svým drahým, ať v jakémkoli postavení, aby byli stále v přímém styku s chudými. Nehledě ani k příkazu evangelia, který tak budou plnit a jimž k almužně přidají daleko vzácnější dar — sebeobětavosti, naučí se, jak drazí jsou tito maličci, tito vydědenci. Neznáme jich, posuzujeme-li je s vysoka, z daleka, běheme-li je jako celek, hledíme-li na ně s předsudky, jaké zapříčiňují křiklouni, štváči, násilníci mezi nimi, kteří si vedou jako jejich představitel. Nepoznáme jich leč sestoupíme-li k nim, k jejich krbům, pronikneme-li k jejich obyčejům a citům, hovoříme-li s nimi jednotlivě a řekl bych od srdce k srdci. Tu se názor mění. Jaké tu ctnosti, co odhodlanosti, co odevzdanosti, co zbožnosti! Povahy nejsou tu snad příliš jemny, ale jak přirozeno, jak nehledáno vše v nich! Jak živá je v některých, najmě u žen, víra, jak hluboká zbožnost!“

Často setkal jsem se u nich s lidmi, kteří mi byli k poučení, a slyším ještě jednoho z našich bratří, snad nej příkladnějšího z nich, jenž zvolal: „Naši chudí učí nás pokoře; jsou lepší než my!“ Čas, který jsem jim věnoval, byl mi vždy hojně nahrazen dobrem, jehož se mi od nich dostalo...

President Alexandr Sénart zemřel r. 1906 u věku 85 let.

Duchovní závět jest ona závět, již člověk podává Bohu svůj život v obět, je to poctivá náprava chyb, žertva srdce zkroutěného a pokorného. Je to také poslední jeho modlitba za vlast, za církev, za celou rodinu Ježíše Krista cestou k určení věčnému. To vše je obsaženo v těchto několika řádcích, které byly duchovní závěti Filiberta Vrau, „světce z Lille“. Jsou psány takofka více v nebi než na zemi a zní takto:

„Moje závět. — Děkuji Bohu, že mi dal poznati a milovati jej. Vzdávám mu díky za všechno dobré.

Umiřám v jeho lásce a doufám, že jej budu na věky chváliti a velebiti.

Prosim jej za všechny lidi, kteří jsou na světě a za všechny, kteří se na zemi objeví až do skonání věků.

Nechť svatá církev šíří se všudy po vesmíru. Kéž přijde království Boží! Amen! Amen!“

*

Zatím pak přišlo zapomenutí. Neváhalo dlouho, aby se sneslo na druhé nepřítomné, a „ani tráva tak rychle nerostla na jejich hrobě, jako žet, zapomněním zarostlo jich jméno v paměti lidí“. Kdosi pravil, že nejtěžším kamenem náhrobním je zapomnění a kterys básník napsal: „Pravým hrobem mrtvých je srdce živých“.

Ať si mluví takto kdokoli, my jednejme jinak. Proti všeobecnému zapomnění jest ještě nejlepší útěchám srdce starce. Volám vás na svědectví, vy, moji staří rodiče, otče a matko, dědové a přátelé, kteří dnes obýváte jiný svět než já. Což nežijí právě

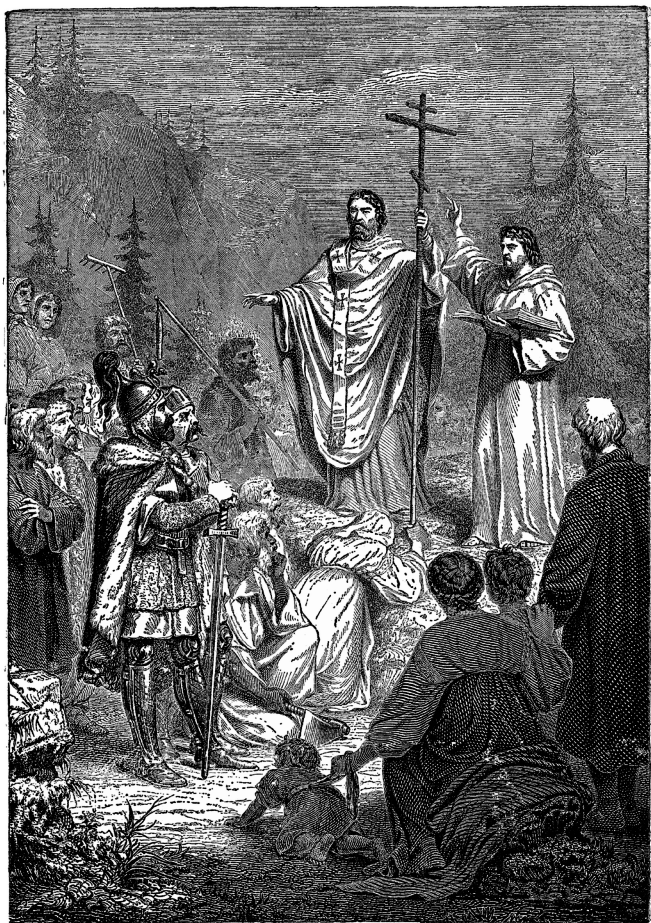
s vámi nejvíce, nehovořím s vámi nejdůvěrněji a laskavěji v opuštěnosti svých dnů a v tichu svých nocí?...

Ale sestupme. Odvažme se pohlédnouti pod zemi, abychom viděli — a je to nutno, — kterak smrt koná své dílo zničení, tu rychle, tu zvolna. To vykonává se rozsudek Boží. A vykoná se do písmene a do konce, neboť, člověče, „prach jsi a v prach se obrátíš“. Dnes mrtvola, zítra kostra a pozitíř co? Nevím co, ale cosi, což nemá jména v nížádném jazyku. A potom, když přeletí ne řada let, ale věky a staletí nad těmito zbytky, co z nich zůstane? Poslyšte abbé Gerbeta, jenž nám otvírá jeden z výklenků (loculi) v katakombách, aby nám ukázal — mám říci zůstatky či jen místo — jednoho z prvních našich předků v Kristu:

„Přistupte bliž, pohleďte dovnitř těchto vyhloubenin hrobových. Tu zbyla ještě jakás kostra: hrstka kostí zachovaných nebo zkamenělých vlastnostmi půdy. Ale tam je to jenom trochu lehkého prachu a jakýs nepatrný, bělavý rubáš, jenž uchoval obrysy těla lidského. A to je vše. Dále jest ještě méně: cos nehmátnatelného, čeho nelze postféhnouti, cos prchavého, téměř průsvitného, stín — to byl člověk! Ale pozor, zadržte dech: trocha vzduchu, dechnutí, zvuk může mžikem obrátiti v nic ten zbyteček, jehož ušetřilo osmnáct století ničivých... Ale, tys právě vydechl... Co jsi učinil? Hle, všecek tvar, každá stopa zmizela — konec na vždy. Nezbýlo už ničeho!“

Ale oko Boží neztratilo se zřetele tento hrob, ty zbytky, ten popel, ten prach, který jediným dechnutím zanikl. A v černé té hlubině, kde my všichni se ztrácíme, srdce Boží uchystalo nám, ač-li jsme toho hodni, překvapení přerozkosné. Jaké?

Vrátíme se do katakomb a poslechněme ještě abbé Gerbeta. Kněz stal se básníkem a nad prachem mrtvých pívá o vzkříšení:

Sv. Cyril a Metod na Moravě.

... Já patřil jsem na jejich požehnaný prach a pochopil,
že v tom, co zůstalo, kys přece z jejich duše dech žití zbyl,
že v popeli tom lidském, který v křehké ruce naší nic neváží,
pro velký den cos klíčí, že se nesmrtelné formy zas ukáží.
Těch smutných míst!

Kde tak pro dobro duše láska trpěla,
já cítím, že plam její nikdy nezhasne,
a tu jsem jist,
že Bytost věčná bytostem dne pouze jednoho,
jež umřely
pro pravdu trpice, za cenu času věčnosti zas udělí.
Tu za každíčkým krokem člověk vidí trůnu zlatého trpyt,
a stoje na rovech, mní, na Tábor že slávy má vystoupit.
Nuž, jděte, jděte v katakomby a čím zašli jste hlouběji,
tím srdce vstoupá výš a samo nebe z hrobů kyne tím jasněji!

(P. d.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maximilian Weinberger. — Obrázek z misíí čínských.

Nastává ráno 26. května r. 1886. Jednohlasně usnesla se rada králova na smrti křesťanů. Mladíci byli předvoláni: „Kdo se modlí (to jest kdo je křesťanem) ať se postaví k ohradě!“ Karel Lvanga jakožto vůdce předstoupí a za ruku chopí se ho teprv třináctiletý Kizito, syn vysokého říšského úředníka. „Neboj se ničeho,“ pravil mu kdysi Karel Lvanga, „když přijde okamžik, kdy bude třeba víru vyznati, vezmeš mne za ruku a umřeme spolu.“ Čtrnácte dalších vyznavačů, všichni ve věku od 14 do 26 let, následovali je k ohradě. „Vy jste tedy křesťané?“ osopil se na ně Muanga. „Ano!“ „A chcete křesťany zůstat?“ „Ano, až do smrti.“ Rozkaz, aby byli usmrceni, byl odpovědí na jejich poslední slova.

Mezi odsouzenými byl také Mbaga, sotva patnáctiletý syn ukrutného vrchního kata Mukajjangu. Mezitím co ostatní byli provazy svazováni snažil se otec, jenž byl téhož rána křesťana Pontiana v žaláři vlastní rukou skolil, svého miláčka zachrániti. Ale Mbaga při svém úmyslu setrval. „Nikoliv,“ pravil, „já se modlím a chci se vždycky modlit.“ „Tož tedy prchni!“

domlouvá mu otec. „Nikoliv,“ odpovídá jinoh, „chci se svými přáteli umřít.“

Misionář P. Lourdel, dovědév se, co se děje, přichvátil sem ze své misijní stanice, tři hodiny odtud vzdáleně, aby své světence zachránil. Nadarmo. Vidí jenom, jak holomci odsouzence, pevně spoutané, odvádí do předdvorí. Tam zasedají říší velmoži, mezi nimi mnozí otcové odsouzených, a vítají křesťanské vyznavače posměchem a potupnými slovy řkouce: „Vy psi, vy hadí plémě, vy nejste více našimi dětmi. Pryč od nás, zemřete rukou katovou!“

Jsou dvě hodiny odpoledne. Odsouzení nastupují za žhavého vedra slunečního dalekou cestu do vzdáleného popraviště. Ještě v posledním okamžiku připojuje se k nim křtěnec Mukasa. Před dvěma týdny byl v hádce svého spolupanoše Gyaviru lehce poranil a za to byl uvržen do vězení. Nyní však je všechno nepřátelství zapomenuto. „Mám radost,“ vítá ho Gyavira, že tě zase vidím a že budeme moci spolu umřít.“ „Také já se těším,“ odpověděl Mukasa, „že mohu umřít s tebou.“

Dvě hodiny později dorazila karavana do banánového háje. Tam stojí bratr jednoho z odsouzených a podává mu pohár s banánovým vínem, aby uhasil palčivou žízeň. Ale vyznavač praví: „Bratře, vidíš, že nás vedu na smrt. Jdeme do nebe, abychom vám tam připravili místa. Ježíš Kristus na kříži nechtěl pít a proto ani já pít nebudu.“

O 5 hodinách dorazili do osady jménem Kampala a tam zůstali na noc. Jsouce přes noc ukrutně spoutáni byli ráno na úmor, ale musili dále. Dva z nich zahynuli na cestě vysílením, za to přidružil se k nim vyznavač nový. Byl to Lukáš Mityana. Předěšlého dne byl spolu s křesťanským pohlavářem Kírumbou zajat a oba odsouzeni k smrti. Na Kírumbovi byl rozsudek smrti již včera

vykonán. Usekali mu ruce a nohy vyřezali mu kusy masa z prsou a zad, pekli je před jeho očima a podvázali mu žíly, tak že teprve po třech dnech jej smrt z jeho trápení vysvobodila.

Večer téhož dne dorazil průvod na místo poprav vyřezané Namungungo, nedaleko jezera Viktoria Nyanga. Aby se jejich trápení prodloužilo, úpěli ještě celý týden v žaláři. Je 3. června. Bledí a postem a utrácením vysílení, ale majíce hlavu vztyčenou a radostné se tváře ubírají se mladí vyznavači na popraviště. Synka vrchního kata Umbagu odvedli jeho příbuzní stranou, aby ho pohnuli k odpadu. „Modleme se za něho!“ řekl Karel ostatním. „aby pokušením nepodlehli.“ A hle, Umbaga vrátil se jako vítěz k nim, k nemalé ovšem jejich radosti.

(P. d.)

Různé zprávy.

17,000.000 katolíků v soustátí severo-americkém. Americkým vyznáním různého druhu přibýlo 3,000.000 vyznavačů od posledního náboženského sčítání roku 1916 dle „církvního kalendáře amerického“, kterýž právě vydán. Soustátí má celkem 233.834 kostelů. 195.513 duchovních vyznání a 44.709.000 vyznavačů. Nedělním školám ubylo na členstvu 3,500.000. Protestantů všech možných vyznání se počítá 26,000.000, římských katolíků 17,500.000. Vysvětluje se, že protestanté počítají pouze dorostlé členy, katolíci však celé rodiny i nemluvňata. Kdyby protestanté také celé rodiny počítali, mohli by směle udati svůj počet na 50,000.000, neboť to by se počítali pouze 4 členové na rodinu. Židů, patřících k některé synagoze, napočteno pouze 250.000 a mormonů 500.000. Že počet židů jest daleko od pravdy, viděti na jediném New-Yorku, v němž samém jest židů více jak uváděno. Z protestantských

sekt nejsilnější jest methodisticko-episkopální, mající 4,175.000 dorostlých vyznavačů. Po ní přijde národní baptistická konvence (černošská) s členstvem 3,000.000.

Církev jediná odpoví. Zesnulý prezident unie všech haviřů v Americe, Jan Mitchell, píše o svém obrácení se ku katolické církvi takto: Bylo mi jako prezidentovi haviřů zabývat se vážně s mnohými otázkami důležitými a se záhadami života, a těchto záhad jsem shledal dvoji druh: K jednomu jich druhu jsem nalezl více méně vhodné rozluštění a odpomoc. Ale druhý druh byl nesnadný a já nemohl z místa. Byly to záhady, týkající se duše. Když již jsem myslel, že vůbec svým přičiněním žádného východu z nich nenaleznu, ohlížel jsem se, kde bych našel pomoc jinde. Ale žádný člověk, ani žádná organisace nemohla mi pomoci tak, abych byl uspokojen. Jediná katolická církev odpověděla na moje otázky s jistotou.

a důkazností, jaké já potřeboval, a já proto na tom se rozhodl, že co do jistoty v té věci se žádná církev cirkvi katolické nevyrovná; nemohl jsem tudíž nic jiného učiniti, než přijati to nejlepší, jak jsem ve svědomí nahlížel; a přijal jsem její odpovědi na záhady, na které jinde odpovědi žádných nebylo. — Mitchell potom přestoupil na víru katolickou.

O účtě nejsv. Srdce Ježíšova ve Španělsku. (Dle dopisu španělského jesuity.) Brzy po zjeveních nejsv. Srdce Ježíšova svatě Markétě Alacoue rozšířila se velmi rychle účta nejsv. Srdce Ježíšova po celém Španělsku, hlavně přičiněním Otců Tov. Ježíšova. Od těch časů možno najíti ve všech domech věřících katolíků obraz božského Srdce, těšící se neobyčejně účt. Nejvelikolepěji však projevilo celé Španělsko účtu svou k nejsv. Srdci Ježíšovu slavnostním zasvěcením, které vykonal veřejně král Alfons XIII. 30. května 1919 na hoře „Andělské“, středu to zeměpisném celého poloostrova. Zde před nádhernou sochou božského Srdce přednesl král obklopen svými ministry, dvorem, šlechtici, biskupy a nesčetnými zástupy ze všech krájí země zasvěcení celé říše nejsv. Srdci Ježíšovu. Přední zásluha o dějinný tento čin patří bez odporu králi samému. Vychován přísně dle zásad sv. víry a věrný povždy srdcem i skutkem svému katolickému přesvědčení, dovedl neobyčejně rázně překonati všechny nemalé překážky, které se stavěly v cestu záměru jeho, chtěje tak při vítané příležitosti vydati před celým světem veřejné neohrožené svědectví své víry. — Vzorně organisovaný „Apoštolát modlitby“ utěšeně kvete v celé zemi. O jeho rozvoji a činnosti nejlépe svědčí tři časopisy („Posel Božského Srdce“), které vycházejí v Kastillii, Katalonii a v území Basku o velikém počtu odběratelů. — Na první pátek každého měsíce je ve všech kostelích vystavena nejsv. Svátost oltární při mši s generálním slavnostním sv. přijímáním. S mimořádným leskem slavi

celé Španělsko svátek nejsv. Srdce Ježíšova. Všude koná se před ním devítidenní pobožnost a svátek sám končí se na večer slavnostním průvodem s nejsv. Svátostí, ubírajícím se hlavními ulicemi města. Úcta božského Srdce Ježíšova pěstuje nejen Apoštolát modlitby, nýbrž i nesčetná jiná bratrstva a náboženské spolky mají výslovně ve svých stanovách zvláštní předpisy o úkonech pobožnosti k nejsv. Srdci, které též horlivě zachovávají. Kromě toho veliký počet spolků, osad, měst, okresů a celých provincií země vykonal veřejně zasvěcení nejsv. Srdci Ježíšovu — ba možno říci, že sotva najdeš věřící rodinu, která by tak dosud neučinila, ani nemluve o jednotlivcích. Zdá se, že opravdu již splnilo nejsv. Srdce Ježíšovo přislíbení, dané P. Bernardu Hoyosovi T. J., že bude královati ve Španělsku. Šťastná země!

Nová protestantská sekta vznikla v Německu. Nazývá se „Svaz nové církve“. Jejím programem je: pacifismus, socialismus, svoboda vyznání a volné náboženství. Sekta tvoří silnou skupinu, k níž se připojily i menší svazy, tak na příklad „Socialističtí přátelé církve“. Má býti vybudován nový, protestantský církevní systém, který by na svobodné občany německé republiky působil přitažlivě. Tato církev neusiluje o jednotu vyznání, nýbrž pouze o jednotu právní, finanční a správní.

Další činnost katolických misíí. Vyjednávání, které vede Vatikán prostřednictvím msgra Cerettiho o misiích v bývalých něm. koloniích, nezůstala přes odpor Francie bez výsledku. Spojenecké vlády přivolily k změně čl. 438. Pro jednotlivé misie budou dosazeny smíšené komise stejného vyznání. Spojenci si vyhradili dozor nad prací misionářů. Pokud se týká misíí katolických, je příslušný Vatikán, po případě kongregace de propaganda fide.

Je Bůh. Edgar Lucien Larkin, ředitel hvězdárny na Mount Lowe v Kalifornii, dokazuje z tak zvaných

elektronů, ze kterých jsou teprve nejmenší částičky hmoty sestaveny, totiž atomy, že tyto elektrony, aby se seřadily a sestavily v atomy, buďto musí mít samy rozum, anebo je musí neviditelná rozumná síla říditi, anebo jim jakýsi takřka pud od té síly byl dán. Právě, že pravý moderní vědec jsoucnost Boží popírati nemůže. A také dosti složité z jednání a vlastnosti těchto částíček dokazuje život po smrti a jsoucnost duše. Článek je tuze učený. Ale uvádíme toto jen proto, abychom dokázali, že jeden z největších učenců americké země jej napsal. A končí jej slovy: Poznáváme Stvořitele světového moře elektronů, jak jsou nyní, tvořice biliony slunci a světů.

Dojemný odchod anglických kat. misionářů z vlasti. Jest zajisté interestantním zjevem, že schismatická Anglie netrpí nedostatkem katolického kněžstva jako státy převážnou většinou katolické, ba že dokonce může jimi disponovati i pro zámořské misie. Případ lze si vysvětliti větší náboženskou horlivostí katolíků anglických, jež dodává dostatečný kontingent českých kněžství, a pak velikým počtem anglikánských kněží, konvertovaných ke katolicismu, z nichž stávají se potom kněží katolíci. Tak během posledních 10 roků vrátilo se do církve naší přes 200 anglikánských duchovních, ač dobře věděli, že je čeká dosti překerní postavení finanční. Láska k pravdě nezná však obtíží a nebojí se obětí... Takovým způsobem mohl misionářský ústav sv. Josefa v Mill Hill v Londýně vyslati koncem minulého měsíce do Ugandy v jižní Africe opět 9 mladých misionářů. Dojemný byl obřad, jímž loučila se katol. obec londýnská s těmito 9 heroy víry, dojemný, povznášející a utvrzující ve víře, takže třeba v zájmu povzbuzení náboženského citu i našeho katol. českého lidu podrobněji o něm se zmíniti. Krátce před odjezdem do zámořských misí odebralo se 9 oněch kněží z ústavu sv. Josefa do katol. katedrály west-

minsterské, kde je již očekávalo místní duchovenstvo v čele s patriarchou babylonským Emanuele Tomášem a biskupem salmastským (v Persii), dleci právě v těch dnech v Londýně v záležitosti tureckého pronásledování. Katedrála byla hustě naplněna řeholnicemi a věřícím lidem. Za zpěvu „Benedictus“ uvedeni byli mladí misionáři ke svatostánku, načež sbor chovanců mill-hillských zapěl „Veni Creator Spiritus“. Nato vystoupil na kazatelnu známý, horlivý londýnský kněz, jezuita P. Vaughan (bratr kard. Vaughana, zakladatele ústavu misionářského), a měl k odcházejícím kněžím řeč na rozloučenou, kterou končil obrácen k misionářům zvláště dojemnými, lapidárními slovy: „S Bohem, bratři! Jděte již! Přiložte ruce k pluhu, obejměte rámě Kristovo; jděte a věřte v něho, jako on věří ve vás; důvěřujte v něho, jako on důvěřuje ve vás; milujte ho jako on miluje vás; dřeťte se pro něho, jako on dřeť se pro vás; krvácejte pro něho, jako on krvácí pro vás; umírejte pro něho, jako on kdysi vykrvácel pro vás; napřáhněte ruce své a uchopte se rukou Mistrových; nedejte, by vám vyklouzly, dokud nezvedne se záclona a vy nevkróčíte ve věčný den, kdy jako misionáři, kteří obrátili k němu tak mnohé, budete na věky zářiti jako hvězdy na nebi.“ Po kázání přistupovali v řadě k 9 misionářům, stojícím na stupních hlavního oltáře ve stínu baldachýnu, jejich kolegové z ústavu, bohoslovci a příbuzní, a libali jim obě nohy, jež mají v budoucnosti roznášeti víru Kristovu v nehostinné zemi mezi neznámým, divokým lidem africkým. Během tohoto obřadu zapěl sbor „Hymnus na rozloučenou“, při němž nezůstalo jediného oka suchého: Buďte již s Bohem navždy, draží naši bratři, hlásejte v dále svaté jméno Boží; my shledáme se opět v nebeské tam vlasti, s Bohem, bratři, s Bohem!

Katolická universita v Miláně. V říjnu letošního roku má býti otevřena v Miláně katolická universita.

Prozatím počne se přednášeti na té nejnmutnější fakultě právnícko-sociální, později na filosoficko-náboženské. Je to zásluhou horlivého P. Augustina Gemelliho.

Pozor! Dívky pozor! Dovidáme se, že na Moravě a ve Slezsku jsou mladá děvčata od různých agentů a agentek lákána do Prahy nebo jiných větších měst. Slibem výnosné služby vylákají nezkušenou, a pak ji zaprodají do různých kabaretů a vináren, kde za několik těch korun ubíjí pak tělo i duši ubohé. Nedejte se zlákat. Když nemusíte, neopouštějte drahého

domova pro bezcenný třpyt neb cinkot dáblových dukátů. Nevydávejte v nebezpečí spásy nesmrtelné duše. Nezapomeňte: „Co platno člověku, kdyby celý svět získal, na duši své pak škodu utrpěl“. A když přece chcete štěstí své mezi cizími zkusit, nevádějte se do Prahy, aniž byste dopsalý napřed sekretariátu „Nádražní misie“ v Praze II., na Slupi č. 14; ten už vám další zařídí. — Dpp. faráře, katechety, katolické matky prosíme, aby upozorňovali všude na náš spolek a „Nádražní misie“. Matka dobré rady jistě vše odmění.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjimaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za sociální království Ježíše Krista a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! O sladké Srdce něho Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Přijď království tvé!

Úmysl v srpnu 1921: **Povolání k duchovnímu stavu.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Sociální říše Ježíše Krista. (Hlavní úmysl.) — U večer. (Báseň.) — Katolík skutkem. — Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně. — Člověk a strom. — I stala se bouře... — Můžeme-li být apoštolové bož. Srdce Páně? — Boží prozřetelnost. — Stáří čili životem vzhůru. — Obrázky z katol. misii. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LV.

BRNO, 1. SRPNA 1921.

ČÍSLO 8.

Ty's slbil požehnání, Pane, zdar hojný, pokoj domům všem, kde úcta k tvému Srdci vzplane jak oheň mocným plápolem. Nuž buďtež naše domy chráněny, kde Srdce Tvé má věčný stan, svou láskou zůstávej vždy s námi, zlé odvracej od našich bran!

Povolání do stavu duchovního.

(Hlavní úmysl.)

Jsou nyní žně. Kdo dobře připravil pole, zasel dobrého semene a nestihlo jeho pole krupobítí, ten sklídí dosti velký užitek. Hůře je těm, kteří byli postiženi škodlivou bouří, která zničila úrodu na poli buďto částečně nebo docela. Mimovolně napadají mi slova Krista Pána k učeníkům promluvená. Ta se však týkají duchovního života. Pravit: „Žeň zajisté mnohá jest, ale dělníků málo. Proste tedy Pána žní, aby poslal dělníky na žeň svou!“ Opravdu je žeň veliká, ale kněží a řeholníků málo! Jest to smutné, když biskupové naši letos tak málo vysvětili na kněze. Tolik kněží během několika let zemřelo neb sestaralo a tak málo náhrady. A právě nyní v boji kulturním a rozháraných poměrech je kněží mladých a nadšených potřeba jako soli. Kdo je toho vinen? Kde toho příčina? Předně ve válce padlo mnoho mladíků, z nichž mnozí chtěli a mohli býti kněžími nebo řeholníky. Druhá příčina jest rodina. Rodiče posílají syny své sice na studie, ale nikoliv do bohosloví. Dříve měli rodiče z toho čest a radost, šel-li syn na studie s úmyslem státi se knězem. Nyní hledi jen, aby syn vystudoval pro světské povolání a co nejdříve se stal pánem. Třetí příčina jsou ny-

nější školy a vychování na nich. Jsou ovládány vesměs duchem světským, proticirkevním, takže mnohý mladík i tu trochu víry, kterou má od rodičů a učitelů náboženství, ztratí a vychází ze studii bez víry. Čtvrtá příčina jest protináboženský tisk, který chrlí na duchovní všecku svou zášť a nenávisť. A proto že je stav kněžský a řeholní tupen a snižován, nechtějí mnozí mladíci se stavu duchovnímu věnovati. Schází jim srdnatost a odhodlanost a mnohým schází opravdové povolání ke stavu kněžskému.

Takové povolání jest veliká milost od Boha, za níž třeba prosit a mnoho se modlit. I Pán Ježíš se modlil, než si vyvolil z učeníků své apoštoly. Tím více se musíme i my modlit a Pána Boha prosit, aby se slitoval nad lidem svým a poslal hodně a horlivé kněze na vinici svou. Též rodiče se musí modlit za dítky své, aby si Bůh vyvolil z nich své miláčky. ať již jsou to synové nebo dcery; neboť tyto zase mohou vstoupit do ženských řeholí, kde rovněž je potřeba dělníků pro ženskou mládež a pro jejich dobročinné ústavy. Že Bůh sám povolává ke stavu duchovnímu, svědčí slova Pána Krista: Ne vy jste mne vyvolili, nýbrž já jsem vás vyvolil, abyste šli a ovoce přinesli a ovoce

vaše by trvalo.“ Tak vyvolil Pán Šavla a učinil z něho nádobu vyvo-
lenou, kazatele pravdy a učitele po-
hanů. Povolal a vyvolil si Pán sv.
Benedikta, sv. Františka, sv. Dominika,
sv. Ignáce z Loyoly a mnohé jiné
svaté a svěťce Boží, aby skrze ně
mnoho dobrého vykonáno bylo pro
spásu lidstva. Takové povolání jest
velikou milostí Boží a velikým vy-
znamenáním. Velikým milosrdenstvím
bylo, že Bůh při potopě světa za-
chránil osm osob; velikou milostí bylo,
že dva toliko muže z lidu židovského
vedl do země zaslíbené, ostatní za-
hynuli na poušti; daleko však větším
milosrdenstvím je, když Bůh ze všeho

množství lidu si některé vyvolí a pře-
nese je do duchovního stavu a domu.
Čím si tohc zasloužili? Modlitbou.
Proto modlete se, rodiče, a prostě Boha
dobrotivého, aby si některé z dítek
vašich vyvolil ke své službě. Proste
a modlete se vy, mládenci a panny,
abyste byli hodnými takového krás-
ného a vznešeného povolání, jakým
je stav duchovní. Všichni prosme
úpěnlivě božské Srdce Páně, aby se
nad námi slitovalo a poslalo hodné
a nadšené dělníky na vinici svou!
Z lásky k Bohu jiným sloužit a
jich diků nehledat, velikost je, kterou
tobě jen duch Kristův může dát.

Mudroslov.

Julius Brach:

LETNÍ KVĚTY.

V letní slunce jas
s bání duni hlas.
Dobrý pastýř zve nás zas!
Věťřik zachvívá,
nitrem prochvívá
odlesk nebeský:
zjev Tvůj panenský!

Oltář upraven,
kvitím vyzdoben,
Tobě, dobrý pastýři!
Svatá Hostia:
nebes ostia.
Slavné Gloria:
Ave Maria!

Dítko pozemské
Paní nebeské,
nejněžnější dívčinku
oko sleduje
a obdivuje
odlesk andělský:
zjev tvůj panenský!

Oknem slunce zář
zbarvila tvou tvář,
mramorové líce tvé! —
Jej v srdci nosíš,
Jím se honosíš!
Nejlip's volila,
dívčí přemilá!

Láska přejistá
Ježíše Krista,
dívčí zjeve nejtišší!
V Něho věříme,
s tebou slavíme.
Dobrý Ježíš tvůj
v srdci všech panuj!

Spravedlnost Boží a lidská.

Úvaha. — Napsal Ignát Z h á n ě l.

Ježíš Kristus dává několikráte o povaze jedné části lidu israelského, totiž zákoníků a fariseů, nepřilíš chvalné a málo lichotivé svědectví. Varuje všechny své posluchače, aby jim nebyli podobní, pobízí a žádá, aby jejich spravedlnost byla hojnější, lepší. Práví na příklad Ježíš, jak čteme u sv. Matouše: „Nebot pravím vám, nebude-li spravedlnost vaše hojnější než zákoníků a fariseů, nevejdete do království nebeského“. Mat. 5. 20. Při jiné příležitosti nazval je též Mistr a Spasitel přímo „hroby obilnými, kteréž se jeví zevně úhlednými, uvnitř však jsou plny kostí umrlčích a wszeliké nečistoty“. Mat. 23, 2.

Až po naše dny můžeme pozorovati tento úkaz. Jako byli tehdy za časů Kristových, jsou i nyní někteří lidé nespravedliví, kteří zasloužili sobě těchto výtek Kristem jim činěných, byli a jsou zajisté i nyní zase také hodní, svědomití, spravedliví. Pozastavme se u tohoto slova: spravedliví, a rozjímajme, dnes s pomocí Boží, co se rozumí touto spravedlností, kterou Ježíš tak přísně dožaduje a k níž všechny pobízí.

Jistý znalec svatých knih řídil se radou žalmisty Páně, který napsal ve svém prvním žalmu, v druhém verši: „Blahoslavený muž, který přemýšlí o zákoně Božím dnem i nocí“, a praví o spravedlnosti následovně: „Kdo bedlivě se obírá Písmem, najde na každé jeho stránce potvrzenou pravdu, že se rozbořím synů, vybudovaný nespravedlností otcovou, jako také naopak jest upevněn a postaven na základě pevnějším nad skálu spravedlností a zásluhami dobrého otce.“

Jest tedy spravedlnost ctností nadmíru důležitou a všem potřebnou. Abychom si ji tím více oblíbili, uvažujme napřed, co rozumíme spravedlností Boží a co spravedlností lidskou?

1. Spravedlnost Boží.

Všichni se dobře pamatujeme, jak jsme se učili v katechismu, co znamená, Bůh jest nejvyšší spravedlivý. Odpověď zněla: Bůh jest nejvyšší spravedlivý znamená: Bůh dobré odměňuje a zlé trestce, jak kdo zasluhuje.

Místo výkladu a důkazu těchto, každému zajisté dostatečně srozumitelných slov chci uvést doklady z dějin, ze zkušenosti, že jak říká naše národní úsloví: Mlýny Boží melou pomalu, ale jistě. Mezi nejkrásnější krajiny celého světa počítá se ostrov Ceylon, u blíže Indie. Bydlí tam mnoho katolíků, ale také dosti pohanů, vyznavačů učení Buddhova. Ovšem působí tam mnoho našich horlivých misionářů, kteří docílili čestných výsledků. Namáhá se však nepřítel, aby víru Kristovu znemožnil a kde může, připravuje jí obtíže všeho druhu. Jednou vymysleli sobě zarytí nepřátelé Kristovi něco přímo ďábelského, aby zasadili smrtelnou ránu naší víře. Bylo to na jižní straně ostrova, kde mají velkou převahu. Uspořádali průvod; a protože je vedla cesta přes osadu, v níž bydlili pouze katolíci, nesli jim na posměch ze dřeva zrobený kříž, na nějž byla ukřižována opice. Křesťané vidouce toto hrozné a úmyslné rouhání, tak se rozlobili, že nedbaje na nic, vrhli se na rouhače, vyrvali jim rouhavý kříž a chtěli ho spáliti. Pohané se zase bránili, povstal boj; místní policie byla proti velikému zástupu obou stran úplně bezmocná; bylo povoláno vojsko, které, protože četné shromáždění nechtělo poslechnouti vyzvání a rozjeiti se, použilo zbraní proti rozjitteným zástupům a celé náměstí bylo poseto zastřelenými mrtvolami. Brzy na to představený tamějších bonců, (sluhů pohanských bůžků), který vlastně celé toto rouhavé procesi uspořádal, zemřel nenadálou, docela neočekávanou smrtí,

což způsobilo všude neobyčejný. ruch. Znovu se potvrdilo slovo Písma: „Nemylte se, Bůh nenechá se posmívat.“ Ke Gal. 6, 7.

Kolik příkladů spravedlnosti Boží mohlo by se vyprávěti z různých válek, které byly vedeny během století. Uvedu příklad z jednoho našeho oblíbeného spisovatele. Za válek Napoleonských zastal náš kyrysník na silnici francouzského, hladem zmořeného vojáka, který klesl na kolena a sepjatýma rukama prosil o život; ale rozružený voják uťal mu palašem ruce, načež ubohý brzy vysilením a zakrvácením zemřel. Kyrysníkovi pak po leta schla pravá ruka, kterou zabil ubožáka. Žil u syna, který byl šafářem ve dvore, a jednou, když chránil svého vnuka, který se dostal do stáje mezi koně, kopl ho kůň do pravé ruky a musila mu býti odňata.

Bůh nestrpí nic nespravedlivého, všechnu nespravedlnost potrestá, jest nejvyšší spravedlivý. A tažme se dále: najdeme tu na světě mnoho lidí spravedlivých? Milují lidé tuto ctnost, vykonávají ji, přičiňují se, aby každému dali, co mu patří, aby byli ke každému spravedlivými?

II. Spravedlnost lidská. Svátý Anselm popisuje takto spravedlnost, kterou každý z nás má milovati a skutkem vykonávati: „Jest svoboda vůle, každému dáti, co mu patří; vyšším úctu, sobě rovným svornost, nižším poučení, pánům poslušnost, sobě posvěcení; nepříteli trpělivost, chudým pomoc“. V Písmě svatém čteme o této ctnosti: „Blahoslavení jsou, kteří čini spravedlnost každého času“. Žalm 105, 3. Přičiňme se, abychom byli připočtení k těmto blahoslaveným, což se stane, když se ze všech sil přičiňme, abychom byli přáteli právě, křesťanské spravedlnosti, každému dali, což mu patří.

Všichni známe obraz, jakým bývá spravedlnost obyčejně vyobrazena. Na příklad na radnicích našich měst anebo na soudních budovách bývá

spravedlnost vyobrazena jako osoba, která drží v ruce vážky, na nichž jest jazyček právě uprostřed.

Bohužel však, ač jest spravedlnost všem potřebná a nutná, že bez ní nemůžeme si mysliti žádné spořádané společnosti, ať jest to rodina, ať obec, ať stát, má přece tato důležitá ctnost spravedlnost poměrně málo přátel mezi lidmi; má více nepřátel, ba zdá se někdy nestrannému pozorovateli, který by o tom uvažoval a přemýšlel, že velká část lidstva má proti této tak důležité a potřebné ctnosti velký odpor. Neměl asi nepravdu, když kdosi popisoval spravedlnost, jak ji někdy lidé vykonávají, takto: Na jednu miskou váhy dají v duchu hodně mnoho zlata a stříbra své jednostrannosti, svého předsudku, takže tato strana váhy jde pak hodně dolů, na druhou stranu váhy dají pak důkazy pravdy, které jsou lehoučké jako perli, takže tato miska váhy jest hodně vysoko. Snad rozumíme všichni tomuto obrazu: Býváme často nespravedliví, dáváme se strhnouti k úsudku nahodilými, do očí bijícími vlastnostmi, které soudí na úkor spravedlnosti; náš rozsudek, náš úsudek jest pak nespravedlivý, jednostranný.

Jistý znatel středověku praví, že tehdy počínali si lidé docela jinak, když zjednávali sobě služebnictvo vyšší a nižší. Hledělo se tenkrát více, ba jedině na věrnost, spravedlnost, poctivost, což se považovalo za nejdůležitější a myslilo se, že dobrá vůle jest vždy první a nejpotřebnější vlastností, která upraví a zdokonalí i sebe menší nadání, sebe menší vlohy a pomůže pak rozumu, aby si učinil správný názor. Je-li spravedlivý, koho bereme do služby, do domu svého, vykoná vše k naší úplné spokojenosti.

Jest tedy spravedlnost lidská ctností nad míru důležitou a velmi potřebnou pro celou lidskou společnost, ale bývá bohužel řídkou a vzácnou. Proto přičiňme se, abychom byli jejími přáteli!

U kaple v lese.

Panna chvalitebná.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Tebe, Matko Boží, chválíme, tebe, Maria, velebíme, tebe, dceru Otce věčného, uctívá celý okresek zemský. Tobě věrně slouží všichni andělé a archandělé, tobě trůnové a knížata, tebe poslouchají všechny Moci a Sily nebeské a všechna Panstva, tobě jása-jíce přislужují všichni kúrové, všichni Cherubini a Serafini; tobě provolává celý svět andělský neumdlévajícím hlasem: Svatá jsi, Maria, Boží Rodičko, Matko a Panno!

Těmi slovy počíná svatý Bonaventura své Te Matrem Dei laudamus, chvalozpěv, jež sestavil podle vzoru Te Deum laudamus. Chválí v něm blahoslavenou Pannu slovy nejvybranějšími, dává jí všechny krásné názvy, velebí její vlastnosti, přednosti a hodnosti, a končí pak: Tobě přísluší chvála, tobě vládá, tobě moc a čest od věků do věků.

A vskutku, blahoslavené Panně Marii, která do nebe vzata, po Ježiši, svém Synu, obdržela nejvyšší čest a důstojnost a nejvyšší moc nade všemi anděly a světi, přísluší všechna chvála. Jest totiž dle slov litanie pannou chvalitebnou, pannou vši chvály hodnou. Zaslужuje, aby-chom ji chválili.

Zaslужuje, aby-chom ji chválili, předně pro její přednosti. Tyto jsou dvojího druhu: darované a získané. Přednosti Panně Marii darované jsou: její neposkvrněné početí, její úplná bezhříšnost, bezúhonnost od všelikého všedního hříchu i zlé žádostivosti, její panenské mateřství, bezbolestný porod, důstojnost Matky Boží, její nanebevzetí nejenom podle duše, ale i podle těla. Zdaž však ji za to chváliti máme? Zdaž to nejsou pouhé dary Boží dobročivosti? Ovšem jsou to dary Boží. Avšak my chválíme nádherný svět hvězdný, divukrásnou přírodu, libezný zpěv ptačí za jarních dnů, krásyplné květiny. Komu platí vlastně tato chvála?

Pánu Bohu, stvořiteli světa. Tak můžeme i Pannu Marii chváliti pro předností ji darované; chvála tato odnášá se k Bohu, chválíme Boha v Marii a skrze Marii. Chvalte Boha v jeho svatých, volá skladatel 150. žalmu. Nejsvětější mezi svatými je Panna Maria. Když ji chválíme, chválíme Pána Boha, jenž ji vyznamenal.

Blahoslavená Panna těší se však i z předností, jichž si sama vydobyla. Konalať všechny ctnosti vstupni hrdinském, ona je nám po Pánu Ježiši vzorem nejvznešenějším, nejvyšším ideálem lidské dokonalosti. Ona má to nejlepší srdce, jež je srdci Ježíšovu nejpodobnějším; je plná lásky a dobroty k nám bídným pozemšťanům; ona je útočištěm hříšníkú, potěchou zarmoucených, uzdravením nemocných a pomocnicí křesťanů. Ona je naši prostřednicí a orodovnicí, patronkou a advokátkou, nejlepší matkou, jaké bychom si mohli přát. Jak pak bychom ji neměli chváliti?

Jak bychom neměli Pannu chvály-hodnou vychalovati, již Bůh sám v ráji pochválil? Ona potře hlavu tvou! pravil tenkrát. Archanděl Gabriel též ji chválu vzdával, řka: Zdravas, milostiplná, Pán s tebou, požehnaná's mezi ženami a sv. Alžbětu chválila dále: požehnaný plod života tvého! Odkud se mi dostalo té velké milosti, že matka mého Pána ke mně přišla? Chválu vzdávala jí jedna žena z lidu, volajíc: Blahoslavený život, jenž tě, o Ježiši, nosil, a blahoslavené prsy, z nichž jsi pil. Spasitel sám Matku svoji chválil, an ženě té z lidu odpověděl: Ovšem, blahoslavení, kteří slyší slovo Boží a ostříhají je. To právě konala Panna Maria. Chválu vzdával jí Spasitel, aspoň nepřímo, když řekl: Maria nejlepší stránku si vyvolila, která nebude od ní odňata.

Katolická církev chválami ji vynáší už 1900 let a vyplňuje tak

prorocství obsažené v Magnificat: Od nynějška velebiti mne budou všechna pokolení, neboť veliké věci učinil mi Hospodin. Také mnoho svátků slaví katolická církev ku počtě Panny Marie, některé z nich plných osm dní; a celé dva měsíce jí zasvětila, květen, čas májový, a říjen, měsíc růžencový. Na konci každé církevní hodinky pozdravuje Marii antifonou a modlitbou. Řeholníky a řeholnice, kteří se nemodlí velkého breviáře, nechá se každodenně modliti malé hodinky mariánské. Obohacuje odpustky její poutní místa a modlitby, na příklad růženec. Právem dí sv. Bonaventura ve svém chvalo zpěvu: Tebe zvelebují církev po všem světě okřesku a vzývá tě jako matku božské velebnosti, jako pravou, vši úcty hodnou rodičku Krále nebeského, jako svatou, sládkou a libeznou.

Všechny dítky církve katolické vychvalují Pannu Marii, nejvíce její významané dítky, světci totiž; a mezi světci jsou to zase někteří, již si obrali za úkol obzvláštní, chválu její rozšiřovati, jako na příklad svatý Bernard. Když jako apoštolský vyslanec vstupoval do domu Špajerského a zpěvácký sbor dokončil Salve Regina slovy: A po tomto putování ukaž nám Ježíše, požehnaný plod života tvého, unesen láskou k Marii, přidal slova: O milostivá, ó přivětivá, ó přesladká Panno Maria!

Chválu blahoslavené Panny zvěstují a rozšiřují zvláštní řády, jež bychom mohli nazvati mariánskými řády. Jsou to na příklad Karmelitáni, kteří mají za patronku Pannu Marii na hoře Karmélu, potom Servité neboli služové Mariini, kteří ictivají bolestnou Pannu Marii, Obláti, kteří se zasvětili neposkvrněné, sestry od navštívení Panny Marie. Růžencovou modlitbu pěstují hlavně Dominikáni, kteří požívají privilegia, že mohou udělovati právomoc k svěcení růženců. I v ostatních řádech pěstuje se pilně pobožnost mariánská. U Cisterciáků musí býti každý kostel zasvěcený Panně Marii. Ke cti Bohorodičky existují též

mnohé spolky a bratrstva; nejvíce zasluhují povšimnutí mariánské družiny neb kongregace jinochů, panen, mužů i žen. Členy jejich poznáme na medailce, již nosí na modré stuze při slavnostech spolkových.

Chválu blahoslavené Panny zvěstují Bohem nadšení spisovatelé a básníci, a to svým přem, jímž slouží Boží Rodičce. Tak na příklad sepsal svatý Bonaventura 150 mariánských žalmů, jež jsem u volném překladu, jen podle smyslu, uveřejnil ve „Květech mariánských“. Svatý Kazimír složil dlouhou píseň mariánskou: *Omni die dic Mariae*. Svatý Alfons z Liguory sestavil pěknou knížku pod názvem: *O vznešenosti Mariině*. Dosud se té knížky používá; je v ní vysvětlena modlitba „Zdravas Královno.“ Kniha a básně ku počtě svaté Panny je velmi mnoho, k nespočtení. Ve všech řečích vycházejí mariánské časopisy, jakýmž jsou u nás na Moravě „Mariánské Květy“.

Chvalitebnou Pannu oslavují svým štětcem malíři a svým dlátem řezbáři. Proslaveny jsou Rafaelovy madonny: Sixtinská a de la sede. Obrazy novějších malířů jsou však více nábožné s výjimkou obrazů salonních. Chválu Mariinu zvěstují architekti svými krásnými plány pro chrámy mariánské. Takovými krásnými chrámy jsou na příklad Maria Maggiore (P. Marie Sněžné) v Římě, Notre Dame v Paříži, basilika Lurdská, chrám Fourvierský u Lyonu a de la Grand u Marsejlu, Montserrat ve Španělsku, dóm Neposkvrněné v Linci.

Všechny vědy a umění, umění spisovatelské, básnické, řečnické, hudební, malířské, stavitelské slučují se ve chvále nebeské Panny. Není však každému dáno, na kazatelnu vystoupiti, péro ovládati, štětcem a dlátem zacházeti a tak chválu blahoslavené Panny slovem, písmem a obrazem zvěstovati. Avšak pro horlivého čtele mariánského naskýtá se dosti příležitosti, k chvále panenské Matky nechťm přispěti a její dik a za-

líbení si tím zasloužit. Vypravujte rádi dětem svým o milé Matičce Boží; modlete se k ní něco každý den, ještě víc v sobotu, nejvíc ve svátky mariánské, v květnu a říjnu; zpívejte mariánské písně i doma. Vykážte obrazu Panny Marie čestné místo ve svém příbytku, zažhněte v jisté časy před ním lampičku. Přispívejte podle možnosti na stavbu a okrasu chrámů a oltářů mariánských. Modlete se pravidelně, i venku, „anděl Páně“, nepracujte o svátcích mariánských, konejte poutě na svatá místa, potěšte Matku Boží přijetím svátosti, přidruzte se k nějakému mariánskému

bratrstvu. Není mi možno uvést všechny příležitosti, kde můžeme něčím přispět k rozmnožení cti a slávy blahoslavené Panny. Oběti, které k vůli tomu na sebe vezmeme, nesmí nám býti líto; Panna Maria dobře je splácí. Ne bez příčiny vztahuje církev na ni slova Sirachova: kteří mne na světlo staví, budou mít život věčný. Podle učení svatých mužů je horlivé uctívání blahoslavené Panny znamením vyvolení pro nebe. Jistě můžeme slova Kristova „Kdo mne vyzná“ i obrátiti na Pannu Marii: Kdo ji vyzná před lidmi, k tomu se i ona přízná před svým Synem v nebesích.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J.

P. Matouš byl též sv. Otcem jmenován generálním ředitelem díla zsvěcení rodin. Aby se zsvěcení rozšířilo ještě více, byla zřízena celá řada sekretariátů, t. j. výborů, skládajících se z několika horlivých ctitelů Srdce Páně, kteří se snaží jak skutkem tak slovem i perem, aby zsvěcení proniklo do nejširších vrstev lidových. Jím zasílají se též jména rodin, které se nejsou. Srdci zsvětily podle určitého obřadu, schváleného a doporučeného Benediktem XV. Hlavní sekretariát pro severní a východní Evropu je ve Frýburku (Švýcarsko). Poláci však mají již vlastní sekretariát v Krakově.

Dílo chilského apoštola, P. Matouše, rozvíjí se neobyčejně a všude, jak již podotknuto, přináší mnoho, netušeně mnoho krásného ovoce. Známo je po celém světě katolickém. Mnoho milionů rodin zsvětilo se již nejsv. Srdci; kromě toho učinily tak početné farnosti, kongregace a kláštery, obce, školy, různé ústavy a spolky, ano i mnohé továrny a redakce katolických listů, jak o tom svědčí sochy a obrazy Srdce Páně na čelném místě v nich umístěné. V krátké době po začátku apoštolátu P. Matouše proniklo i do Číny a jiných misíí zámořských, kde se utěšeně rozmáhá,

jak patrně ze zpráv misionářů. V Evropě rozšířeno je nejvíce v Belgii, jež se též celá slavnostním způsobem zasvětila božskému Srdci za přítomnosti samého krále, dále ve Francii a též v Itálii. Avšak v žádné snad zemi evropské nenabýlo zsvěcení takového a tak výslovně sociálního rázu, jako ve Španělsku. Tam proniklo nejen do rodin, jichž se jen v hlavním městě Madridě samém zsvětlo od r. 1914 do r. 1917 na 40.000, nýbrž i do budov a institucí i ústavů veřejných, do škol a nemocnic, soudů, obecní správy, do továren i kasáren.

Skvělý a příkladný důkaz hluboké a velmi rozšířené úcty k Srdci Páně dal národ španělský po ukončení světové války, již zůstala jeho vlast uchráněna. Miním toho druhu jediné zsvěcení celé říše, celého národa španělského dne 30. května 1919. Na hoře Los Angeles, před branami hlavního města Madridu, tedy v srdci Španělska, zbudována byla asi za 360.000 pesetů, z darů bohatých i chudých celé země, velkolepá umělecká, mohutná, 24 m vysoká socha božského Srdce Páně, jež vévodí daleko široko celému okolí. Všichni biskupové španělsí poukázali

ve zvláštním listě na sociální význam slavnosti zasvěcení, vybízející zároveň věřící k modlitbě a přijetí sv. svátostí. V Madridě konala se před slavností tří denní pobožnost, při níž kázal apoštol díla zasvěcení rodin, P. Matouš, v největším tamnějším kostele s úspěchem nadmíru velikým. Ve zmíněný den tonulo celé Španělsko v záplavě praporů. Na Los Angeles shromáždily se ze všech končin Španělska nepřehlédlné zástupy věřícího lidu a s nimi sám král a královna s celým dvorem, nejvyššími hodnostáři, 22 biskupy, zástupci všech řeholí, státními úředníky, zástupci vojska a námořnictva. Sochu Srdce Páně posvětil apoštolský nuncius; po mši sv. zasvětil sám král Alfons XIII. kleče na stupních oltáře, před sochou zřízeného, za hlubokého ticha pevným, daleko široko slyšitelným hlasem španělskou říši nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Okázalost a nádhera, již provázela zasvěcení, vidalo Španělsko asi pouze za největšího rozkvětu nejslavnějšího svých králů.

Zmínky zasluhuje ještě jihoamerická

republika Kolumbie. Sousedí s republikou ecuadorskou, o kterou se tak velice zasloužil a kterou božskému Srdci zasvětil veliký její prezident Garcia Moreno. Jako kdysi v Ecuadoru tak byli svobodní zednáři u vesla v Kolumbii. Poměry se však neočekávaně změnily, když tam pronikla pobožnost k nejsv. Srdci a zejména dílo P. Matouše. Uplynulo asi šest let, co se tam začalo neobyčejně rozšiřovati zasvěcení rodin Srdci Páně. A hle! Po krátké té době Národní shromáždění kolumbijské zvláštním zákonem prohlásilo svátek božského Srdce Páně za svátek národní a státní. Na tom však ještě nebylo dosti. V zasedací síni Národního shromáždění nastolil sám prezident republiky obraz nejsvětějšího Srdce; ministr vyučování a spravedlnosti nařídil, aby se tak stalo i ve všech sousedních síních a školách, a rozhodl, aby se nastolení a zasvěcení to obnovovalo zvláštní modlitbou každých pátek.¹⁾ (P. d.)

¹⁾ K. Vrátný, u. d. str. 18/19.

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. Baunard. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý.

Bylo-liž vzkříšení těl, kdy opěváno mohutnějšími verši, krásnější písní a na místě světějším?

* * *

Tedy se probudíme. Toto znovu-vybudování bude, zárukou je mi Boží spravedlnost. Či nebylo toto tělo ve službě Boží druhem, pracovníkem, služebníkem duše? A bylo-li s ní sloučeno k lopotné práci, zda není spravedливо, aby hrálo s ní účast na cti?

Zárukou další jest mi láska, vážnost i přízeň, již Bůh tělo i na světě významoval. Či nepokřtil je svou milostí, neposvětil a nepomazal je olejem a balsámem jako krále ve svých svátostech, a neživil je chlebem andělským, o němž sám řekl: „Kdo

jí mé tělo a pije mou krev, toho vzkřísím v den nejposlednější!

A až nadejde tento den poslední, zda nedovede pohled jeho rozeznání a najiti poslední prášek, jež by dotek s Eucharistií zachránil, uchoval, posvětil? Nepravím tedy pouze jako starý Chrysalé ve hře Molièrově o těle svém řekl: „Je staré, sešlé, ale je mi drahé“, nýbrž dodávám: Je mi svaté a doufám právem, že bude kdys přioděno rouchem královským, jakého ani Šalomoun neměl ve slávě své.

Těla naše budou vzkříšena. Vše v evangeliu točí se kolem tohoto dogmatu, potvrzovaného doslovně u sv. Matouše, Marka, Lukáše i Jana, spočívajícího na faktu zmrtvýchvstání Páně, postaveného Ježíšem proti materialismu Saduceů, tehdejších epiku-

rejských rozkošníků. A když se proto tito bezbožci spojují s fariseji, aby jej vehnali v smrt, Ježíš umírá, potom však živ povstává — to bylo jím jeho odpovědi.

Nyní bylo na apoštolech, aby povstali, a přiložili, abych tak řekl, k ústům polnici hlásající těla vzkříšení. Čtete „Skutky apoštolské“, slyšíte sv. Pavla v jeho epištolách. Doprovodte jej do synagogy židů, před areopag athénských, před soudnou stolicí veleknězovu, k výslechu u pretora Festa, k trůnu krále Agrippy, jímž otřásá zvláštní, důrazná a přesvědčivá mluva smělého zastance víry. V Athénách obrací se k němu zády: „Pavle, poslechneme si tě o tom podruhé“. V Cesarei pokládá jej Festus za blázna! „Insanis, Paule!“ To byli nejvyšší hlavy tehdejší filosofie a moci.

Hlásaje a káže vzkříšení mrtvých, určuje sv. Pavel i způsob života posmrtného. Je hlasatelem a prorokem jeho, ale také theologem. Nejprve chce, abychom si nečinili o vzkříšení obhroublé představy. Táže se: Někdo z vás snad řekne: Kterak budou mrtví vzkříšeni, v jakém těle se vrátí? — *In s i p i e n s* — Pošetilče! odpovídá těm, kteří mají oči, aby neviděli, vy nevidíte postupných a slavných přerodů v přírodě: zrno obilné, které se zasévá, zrno, které odumírá a konečně zralý klas houpající se na svém stéblu. „Tak i vzkříšení mrtvých. Smrt zasévá tělo porušitelné a to tělo povstane v neporušitelnosti; bylo zaseto v necti a povstane ve slávě; bylo pohřbeno tělo živočišné, ale vstane tělo duchovní“. (1. Korint. 15, 35.)

Tělo duchovní, tím řečeno vše. A že v nynějším stavu ducha svého nemůžeme si představit takové hmotnosti, ukazuje nám sv. Pavel vzor v těle Páně po zmrtvýchvstání: Jak viděli jej Petr, Jakub, shromáždění apoštolové a přes pět set bratří, z nichž mnozí ještě žijí, a jak se posleze ukázati ráčil i mně samému. To je skutečnost, na níž založeno jest dogma: „Nevstal-li Kristus, marné je

kázání naše, marna naše víra“. A volá: „Což, byli bychom falešnými svědky Božími?“

Apoštol ještě podotýká, že jako je Kristus pravzorem vzkříšených, tak byl také jejich předchůdcem do slávy. Je to nejstarší syn nového lidstva, jenž také odešel první přijmouti dědictví. Vzkříšený Pán — píše Pavel — je prvorozený, prvotiny všech těch, kteří usnuvše smrti — *primatae dormientium* — probudí se jako on, aby s ním kralovali. Tohoto nového člověka nazývá také člověkem nebeským, znova stvořeným dle obrazu Kristova, jako člověk pozemský stvořen byl dle obrazu Adamova.

Pavel dī také, že vzkříšení to nebude pro všechny tak šťastným a slavným. Ba i mezi poctěnými slávou, bude stupeň její rozličný, jako různé byly i zásluhy: „Jinā jest záře slunce, jinā měsíce a hvězd“. Potom končí verši, které jsou zpěvem vítězství a diků: „Až naše smrtelnā schránka oděje se v nesmrtelnost, uskuteční se slovo: Ó smrti, kde jest osten tvůj? Ó smrti, kde je vítězství tvé? Budiž tedy sláva Bohu, jenž nám dal vítězství naším Pánem, Ježíšem Kristem!“

On nám tedy přivlastnil toto vítězství. Nový ten stav, který Kristus získal svou smrtí a svým vzkříšením, bude i naším stavem. Tedy ty i já, my všichni, budeme-li toho hodni, my, zvítězivše nad smrtí, budeme takovými bytostmi oděnými v neporušitelnost, duchovost, světlo a slávu, jakým byl Ježíš, když jej o velkonočních pozdravili andělé, an opustil hrob.

Alleluja! Vítězství! Konečně přestane naše utrpení! Můj nemocný bratře, neduživý, ubolený, ty, jehož celý život byl jediným dlouhým utrpením, utěš se: oděješ se tělem síly a nesmrtelnosti! Ubohý bratře, ležící bez hnutí, mrtvici raněný, ochrnutý, přikutý na lože nemocnice nebo těžce přenášený na ramenech něžné lásky, utěš se: jako nový, nebeský člověk přioděješ se tělem blahé pružnosti a rychlosti! A ty, ubohý bratře, sžíraný malomo-

censtvím nebo rakovinou, ubohá ty sestro, jež jsi nařikala nad svým zne-
tvořením, jež jsi trnula nad svými
vráskami. Tys nechtěla sestárnout,
protože jsi minila: stárnutí je zo-
hyzdění. Utěš se, hle, očekává tě
zmazení těla co do krásy a nez-
tratitelného lesku. A vy, z mých
bratří a sester nejlepší, vy hrdinové,

vy mučedníci, vy, jichž láska a od-
danost pro vlast nebo církev oběto-
vala tělo vítězná a jemu dík! Po-
vstaňte a vezměte šat těla vzkříše-
ného, nesmrtelného a oslaveného,
jako jeho tělo. Interfecti mei
resurgent. — Zabití pro mne
povstanou! (P. d.)

I stala se bouře...

Napsala Marja Česka-Haczyńska. Z polštiny přeložil O. S. Vetti.

(Dokončení.)

Odmlčení... a aj! ponad mořem
náhle přelétl tichý svist větru, letičiho
od půlnoci, drobnou šupinou za-
blýštila se vlna, Šimon Petr rychle
se zdvihl a upěl své bystré, šeré oči
do dálky.

„Žene se bouře!... Jene, vzbud
učeníky a chopte se vesel!“

„Poplujeme k břehu?“

„Toť, ale myslím, že nás bouře za-
chvátí na širém moři, ... žene se
od půlnoci.“

V tom okamžiku mrskl sebou po
tmavém obzoru zlatý had zablesknutí,
a modravé, pronikavé světlo vyrvalo
na okamžik z mrákov křivolakou linii
pobřeží, koruny stromů vichřící se
klátící, i zjev velikého Hermonu sněhem
se lihotajícího, stříbřistě se blýštící, tiché
ještě jezero, pozachvívající se prvními,
drobnými vlkami i loď, u jejíhož kor-
midla stál Petr s černou čupřinou,
spadající až k svraštěnému obrví, —
stělesnění vůle i činu.

A tma znova všechno zahalila, kol-
kolem pak vítr svištěl, chechtal se,
poškleboval... pobíhal s klatým
vřeskem mezi vlnami, čím daleko tím
více se dmoucimi, vzrůstal v řev.

„Chopte se vesel,“ rozlehl se klidný,
silný hlas Šimona Petra, „a ke
břehu!... Nejblíže máme do Gerazy
a tam s pomocí Boží doplujeme.“

„Neměli bychom vzbudit Učitele?“
zeptal se ve tmě znepokojením tře-

soucí se hlas Jidáše z Kariotu; hrozný
strach se ho zmocnil.

„Proč? — On i tak jest s námi,
nic se nám tedy nemůže státi...
Do vesel, bratři!“

Jan chodě od lavice k lavici budil
učeníky, co kolem hrůza se roz-
běsnila.

V mihotavém světle pořád hustěj-
šího blískání viděti bylo rozkymá-
cené moře; už to nebylo jasné zrcadlo,
odrážející tajemné světy nebeské; od
půlnoci valily se ohromné vlny s bílou
pénou ve svých hřívách a vichor
přešel v řev rozpoutaného pekla. Loď
vzlétá, na hřebeny vln se povznáší,
slétá odtud v černý jícen běsnícího
jezera, zdá se býti hračkou visící nad
soutěskou mezi životem a smrtí.

Tak blízká jest smrt, ... její zjev
vznáší se nad vodami po každém
hromu zaburácení, s každou ženoucí
se vlnou.

Napínají se ramena, pot polévá
čela a strach, smrtelný strach vkrádá
se do duší, ... chápe je do svých
krvavých spárů a drásá je.

„Proč Kristus spí?“ budit se úzkost-
livá otázka v Janově duši a jeho pa-
nická ústa šeptají modlitby, by za-
plašily bolestný nepokoj.

Utěchou je mu pouze, že v rudém
světle blesků zří u opácině vysokou
siluetu Šimona Petra a klidný, dů-
věřivý, energický výraz jeho mužné

tváře; on se nestrachuje, vichřice pere do jeho obnažených ramen, zima pro-
jímá jeho široká prsa až do kostí,
opryskují ho pěnou rozsvětlené vlny,
ale on stojí u kormidla, snaží se
bystrým očima proniknouti tmou a
řídí loď ke břehu.

Rozlehl se dutý třesk, to veslo se
přelomilo v rukou Jidáše z Kariotu,
odhodil je od sebe, . . . vrhl se na
dno lodi . . . Smrt, . . . cítil ji nad
sebou a v sobě, křičel, jako by smyslů
zbavený: „Kristus spí, a . . . my
hyneme! Kristus spí a . . . my to-
neme — —“

A ten jeho křik slučoval se s vytím
vichřice, s řevem vln, s dunivou
ozvěnou hromobití. Tváře učeníků po-
bledly ještě více . . . Vichřice roz-
šklebila dvěře budky a oni spatřili,
jak se od tmavého pozadí Petrova
pláště odrážela světlá hlava Ježíše
z Nazaretu.

Shlasla syčící pochodeň u kormidla, . . .
tma taková, že člověk člověka nevidí!
„Což máme zahynouti?“ Po tváři
Janově kanou slzy . . . bezradné,
dětské slzy.

A myšlenkám jeho odpovídá Jidášův
nářek: „Hle, hyneme! hyneme! hyneme!
„Mlč! . . . Pán jest s námi, jsme
tedy bezpečni jako děti v lůně matčině.“

To hlas Petřův ovládl bouří, —
čistý, důvěry plný, mohutný. „Hy-
neme! . . . Hyneme!

Přes lodní okraj převalila se vlna
a roztržila se o dno, oblivši všecky
těžkou, slanou vodou.

Odhodili vesla.

„Petře, loď klesá ke dnu!“

„Petře, . . . vzbud Pána!“

K zoufalému křiku Jidáše z Kariotu
přidružil se šepot Tomáše, strašný,
bolestný, podobný vzlyku, jaký ze
sebe vyrazí skonávající člověk: „Hy-
neme, . . . a Kristus spí!“

„Petře!“

A náhle, jak nad mořem bouře,
rozpoutal se v lidských srdcích tichý
strach, — hlasy plné touhy po
zachování života, šilené úzkosti, zou-
falství otrásaly vzduchem, bylo v nich

vše: bolest, strach, pochybnost i vira
na sklonku.

„Kriste, probud se, . . . hyneme!“

Klidný hlas Petřův utápěl se v té
bouři: „Vždyť jest s námi, . . . vraťte
se k veslům, . . . nebojte se, . . .
jeho moc bdí . . .“

Ale oni vrhli se na spodek lodi
volající: „Pane! Pane, zachraň nás! . . .
Hyneme!“

„Mistře, toneme . . . zachraň nás
i sebe!“

„Mistře!“

A nad zoufalým, upěnlivým sborem
jejich hlasů nesl se ochraptělý hlas
Jidáše z Kariotu: „Mistře, . . . neni-
líž Tobě nic do toho, že hyneme?“

Jeden toliko — Petr — vytrval
u kormidla, jeho šeré, hluboké oči
zamžil smutek: — jak snadno mění
se víra v úlek; hle, rozpoutala se
bouře v povětří i v srdcích uhladých, . . .
v těch srdcích, jež se zdála býti tak
tichá a důvěry plná.

Aj, i Jan chytl Krista za sukni
a tiskna ji ke rtům prosil: „Mistře! . . .
Mistře!“

Krvavé, strašné zablísknutí, zabu-
rácení hromu kdesi na blízku . . .
Úzkostmi zděšené oči učeníků patřily
ve tvář Páně. Kristus vstal a pohled
jeho jasných očí obchvátí s lítostí
a smutkem klečící, když se tážal:
„Proč se bojíte, malověrní?“

A hledě Tomášovi do očí dodal:
„Kde je vaše víra?“

Odmlčeli se, . . . na telecích se
retech odumřela slova prosby . . .
vycítili, že On byl přece mezi nimi . . .
i zastyděli se . . .

A Kristus přistoupil až k Petrovi
a stoje vedle něho vztáhl ruku a pravil,
aniž hlasu povýšil: „Utište se!“

Ještě jednou zavyl vítr a skonál
v žalostném zaskučení, ještě jednou
rozkáčená vlna zaječela a v loď ude-
řila, potom však stichla, uhladila se,
vyjasnila jako nejčistší zrcadlo.

„Kdo asi je tento, . . . že větru
poroučí i moři?“ šeptaly chvějící se
řty Jidáše z Kariotu. „A jestliže je
Bohem, proč . . .“

U vlně zděšení, horšího smrti, utonula nedomyšlená myšlenka. Ale šeré, klidné oči Šimona Petra zářily jako hvězdy; — vlna veliké, silné, věrné lásky letěla z nich k Pánu.

„Aj, Ty's to, jenž větru poroučíš i moři, . . . ano, Ty's to, Bože můj!“
A sivé, mírné, panické oči Ježíše z Nazaretu odpovídaly mu pohledem: „Ano, já jsem . . . tvůj Bůh, rybáři!“

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maximilian Weinberger. — Obrázek z misíí čínských.

(Část další.)

Když odsouzenci kolem kata Senkole kráčeli, dotkl se každého na hlavě svou holí. To se stalo proto, aby duchové popravených nemohli krále pronásledovati. Tři se nedotekl: Dionysia, Simeona a Karla. Bylo totiž ujednáno, tyto sotva čtrnáctileté zachrániti. „Slibte, že se už nebudete modliti, a král dá vám milost,“ řekli jim. Ale odpověď jejich zněla: „Dokud budeme žiti, dotud se budeme modliti.“ Přes to měli býti ušetřeni. A když přišel okamžik rozloučení pravi Mbaga k svému příteli Dionýsovi: „Žij blaze, Dionýse, ubírám se do nebe.“ Dionýs neodpověděl, vzlykot udusil jeho hlas. Plakal, že nemůže umříti s ostatními.

Konečně obložili katané odsouzence suchým rákosím, svázali do otepí a položili na hranici. „Kde pak je má otep?“ volá malý Simeon, „všichni mají po jedné, jenom já nemám žádně!“ Vrchní kat povoluje zdánlivě a přivazuje i ony tři sotva čtrnáctileté, jimž byla dána milost, do rákosových snopů, klade je však stranou hranice, aby jich oheň nezasáhl. Marně snaží se nyní naposled své vlastní dítě zachrániti. Mbaga je neústupný. „Král to poručil,“ praví, „a já vím příčinu. Je to má víra. Otče, usmř mne! Chci pro Krista Pána umříti.“ Roztrpčen a všecek zoufalý poručí kat zabiti svého syna ranou do hlavy a položití mrtvolu k živým, aby mu aspoň muka ohně uspořil. Potom byla hranice zapálena.

„A nyní se pečte,“ volají katané na mučeeníky, „uvidíme, zda vás Bůh

váš přijde vysvobodit.“ „Naše tělo můžete spáliti,“ odpovídá jeden z mučeeníků, „ale duši nikoliv; duše ubírá se do nebe.“ Zatím co smečka katanů provádí okolo ohně divoké tance a pustým řevem vítězství bůžků oslavuje, třaskají a šlehají plameny, a z ohnivého žáru slyšeti hlasy modlících se mučeeníků. Ale ponenáhlu umlká hlas za hlasem a za půl hodiny je oběť dokonána. Kouřící hromada popela poznačuje místo, kde vyznavači dotrpěli.

Poslední umřel jejich vůdce, Karel Lvanga. Jeden z katů nastrojil věc tak, že mu napřed zhořely nohy a posmívaje se trpěliteli pravil: „Zavolej nyní svého Boha na pomoc, aby přijda z našich rukou tě vysvobodil.“ Načež mučeeník: „Pošetilče, nevíš co mluvíš. Měj se na pozor, aby tě Bůh, jemuž se vysmíváš, neuvrhl do ohně věčného!“

Mimo upálené mučeeníky umřeli toutéž dobou za svou viru ještě dva křesťané: hrnčič Noe, jehož probodli oštěpem a zbrojř Jan, kterého dal Král utopiti v močálu.

Devět dní po smrti panošů vrátil se z vyslanecké cesty zmíněný již Josef Nsingisira do Ugandy. Dověděl se co se stalo, hlásil se ihned u krále, že je křesťanem, a byl také k smrti odsouzen. Na přímluvu jeho mocných příbuzných byla poprava sice odložena, ale za to úpěl 28 měsíců, okovy spoután, v těžkém žaláři, z něhož teprve po pádu králově vysvobozen.

Viníky stihl za krátko trest Boží.

Trůnu zbaven umřel Muanga, opovržen a opuštěn ode všech, ve vyhnanství na vzdálených ostrovech. Jeho zlý duch Mukasa padl za oběť koulím dvou moslimů, podvrchní kat Senkole skončil ve chrťanu krokodilova, a vrchní kat Mukajanga zemřel děsnou smrtí, pokryt vředy a řval až do konce bolesti, mučen žíravým ohněm ve svých útrokách.

*

Hrdinná láska apoštolská.

P. Dieckmann byl misionářem s tělem a duší. Kdekoli sežloutlé listy jeho pozůstalosti otevřeme, vane nám vstříc duch v pravdě apoštolský. V následující dojímavé události, kterou sám vypravuje svým dobrodincům v Evropě, žasneme zrovna nad apoštolskou láskou, kterou obejmál svěřené sobě pohany, mezi nimi pak zvláště ubohé malomocné. On píše:

„Co toto píšu, vypukly mezi našimi křesťany neštovice, zvláště mezi dětmi. Srdce mi krvácí, když se dívám na utrpení a bídu lidí, kteří okolo mne žijí. Člověk žasne kolikrát, co je mnohý ubožák vstavu vytrpět. Na důkaz toho chci tuto uvést případ, jakého jsem nedávno sám zažil.

Jednoho večera, když jsem se již za tmy z křesťanského cvičení domů vracel, vál mi noční vánek na blízku mých dveří takový ošklivý zápach vstříc, že jsem se až zarazil. Domníval

jsem se, že je to asi zdechlinu potulného psa, kterou byli, jak se to zde často stává, za dědinu zatáhli. Když jsem došel ke dveřím, zavadil jsem nohou o předmět, od kterého zápach vycházel. Na otázku: „Haló, co je to?“ přišla odpověď: „Ranna, Ranna, Ranna, pomoz!“ Ranna jest jméno bůžka, jehož Indové často vzývají.

Na otázku: „Kdo jsi a proč zde ležíš?“ odpověděla tmavá postava na zemi ležící: „O Ranna, já nemohu dále, já jsem nemocen, já umírám hladem.“ Rozsvítil jsem zápalku a při jejím mdlém světle viděl jsem před sebou ležeti člověka malomocného, plného hnisu a vředů. Řekl jsem mu, přeje-li si, že může v poutnickém domě; několik kroků odtud vzdáleném, přenocovati. Radostně odpověděl: O Ranna, díky, díky, již celé dva měsíce neměl jsem žádného přístřeší.“

Běželo nyní o to, jak ho dostati pod střechu. Když jsem mu chtěl pomoci, aby mohl povstat, zvolal: „Nikoliv, nikoliv. Celé tělo je sám hnis, a když se mne dotknete, maso odpadne. Státi a choditi už nemohu, mohu jenom lézt. Chcete-li, chopte se jednoho konce mé hole a držte ji, abych zvedaje se mohl se o ni opřít. To řka, podstrčil si hůl pod levé bezruké rameno, pošinul se pokaždé o několik pídí ku předu. (P. d.)

Různé zprávy.

Duchovní cvičení pro učitelky konati se budou po 20. v klášteře ctih. Školských sester v Přerově od 16.—20. srpna t. r. Podmínky přijetí jako loni. Příhlášky přijímá velect. pi. představená Školských sester v Přerově (na Šířavě) do 1. srpna t. r. Prosíme naše horlivé duchovenstvo, aby laskavě význam a důležitost du-

chovních cvičení objasnilo a exercicie doporučilo. 16. srpna o 2. hod. odp. mimořádná valná schůze Katolické jednoty českých učitelů.

Vděčnost papežovi. Zatím ko křesťané, židé a moslemíni stavějí v Cařihradě pomník sv. Otci Benediktu XV. jako důkaz uznání humanitních snah a námah papežových během války,

posílají katolíci z Něm. Rakouska prostřednictvím kard. Piffly úřední poselství díky za dary peněžitě, poslané sv. Stolicí jejich dětem, jakož i za zásilky s potravinami. Celé rodiny navštěvují dům vídeňského papežského nuncia, aby mu řekli, že nebyti sv. Otce, zemřely by hladem. Poslední týden poslal papež kardinálu vídeňskému dva vagony potravin, čímž zabránil rozpuštění kněžského semináře i chlapeckého, které pro nedostatek jídla měly být uzavřeny. Od vlády polské došel sv. Stolicí telegram, v němž vláda vřele děkuje papeži za dar 300.000 lir, zaslaný kardinálu Kakowskému, a 300.000 lir kardinálu Dalborovi pro trpící děti.

Americká historka, ale zaručeně pravdivá. Clevelanský česko-katolický list „Farník“, vydávaný rev. Oldřichem Zlámallem, vypravuje: „Profesor zdejšího kněžského semináře, fadr Burke, vracel se před několika týdny ze 40hodinové pobožnosti. Šel dolů po Superior avé k semináři. Bylo již hodně pozdě. Tu na rohu vyskočí proti němu bandita s napráženým revolverem a volá: „Hands up!“ Fadr Burke uposlechl rozkazu a lupič dal se do prohlédávání kapes. Když rozeplal kněží kabát, zarazil se a pravil: „Vy jste kněz?“ — „Ano!“ odpovětil tázaný. „Jste-li kněz,“ pokračoval lupič, „pak od vás ničeho nevezmu. Bůh by mne ztrestal, kdybych já měl něco vzít od sluhý Páně. A pojďte nyní se mnou,“ mluvil dále k fadr Burke, „vyprovodím vás až domů, protože tam na rohu opodál stojí druhý bandita, můj přítel, a ten by vás jistě chytil.“ A šli. Přešli bezpečně okolo onoho rohu, kde vskutku stál druhý syčák a brali se k semináři. Pojednou proti nim kráčí strážník. V nynější době mají policajti nařízeno pásti po podezřelých lidech a mohou na kohokoli zavolat, aby dal ruce vzhůru a prohledati ho, nemá-li na sobě zbraň. A vskutku. Strážník potkavší naši dvojici, zvolal: „Hands up!“ Oba uposlechl: kněz i bandita. A když u bandity revolveru nenašel,

obrátil se ke knězi a tázal se ho: „Fadr, jak to přijde, že jdete ve společnosti tohoto podezřelého muže?“ Kněz se zamířel a po chvíli řekl, že ho potkal a požádal, aby ho doprovodil domů. Jak se potkali a co mu bandita chtěl udělati, toho fadr Burke nevyzradil. Když zašli kus dál, táže se kněz svého společníka: „A kam jste dal ten revolver, kterým jste mne ohrožoval?“ — „Ten jsem vpustil do rukávu, tam málokdy policajti prohledávají“, odvětil lupič. A v tom již byli u seminárních vrat. Oba společníci byli dojati. Fadr Burke svou zkušeností a lupič velkomyslností kněze, který v kritické chvíli ho mohl vydat policii a několikaletému kriminálu. Zazvonili u brány a kněz zval syčáka dovnitř slovy: „Vejděte ke mně, chci vám promluvit do duše.“ „Mně mluvit do duše?“ táže se překvapeně lupič. „Já toho nepotřebuji. Toť úplně zbytečno. Ale povím vám něco. Nás jest pět bratří. Všichni jsme se vydařili, jen jeden z nich ne. Jest prašivou ovci v rodině. Bydlí tam, a tam. Před rokem se oženil s nekatoličkou před protestantským kazatelem. Všichni se za něho stydíme. Jděte k němu a mluvejte s ním. Je to opravdu prašivá ovce. To se nikdy v celém našem příbuzenstvu ještě nestalo, aby někdo šel k protestantskému kazateli se dát oddat. Já jsem all right Good night. father“, zavolal dobromyslně „bam“ a rychle se vzdálil.

Vyprodáno. Brožurky Dr. Fr. Xav. Nováka č. 1 a 2 o československé sektě, vydané nákladem časopisu „Našinec“ v Olomouci, jsou už i v druhém nákladě vyprodány. Ti, jež si brožury objednali a je neobdrželi, ať se obrátí na své příslušné sekretariáty čs. strany lidové, snad jsou tam ještě některé na skladě. V nejbližší době vyjdou brožury č. 3 a 4, které obdrží každý, kdož si neobjednanou zásilku prvních brožur podržel, pak všichni kdož č. 1 a 2 objednali a pak všechny sekretariáty v počtu nejhojnějším. Každý katolík měl by se stát odběratelem těchto brožur, jichž vyjde asi deset.

Jsou laciné. Číslo první stálo 80 h, číslo druhé 60 hal., a to nejsou dnes žádné peníze. Pomáhejte rozšiřováním tohoto díla potlačeti hlizu rozvratu

náboženského-mravního a národního. Objednávky vyřizuje „Administrace Našince“ v Olomouci.

Díkovzdání.

Hrabová. Nižepodepsaný vzdává díky nejsvětějšímu Srdci Páně za vyslyšení prosby ve třech velmi naléhavých záležitostech.

Čtenář B. S. Páně.

Z Temnic. Vzdávám své nejsrdcejší díky Božskému Srdci Páně a

nejčistšímu Srdci Marie Panny i sv. Josefu za vyslyšení proseb. Zároveň prosím všechny trpící ať duševně nebo tělesně, aby se s důvěrou obrátili k božskému Srdci Páně a Panně Marii a bude jim jistě pomozeno.

Čtenářka Školy B. S. P.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za povolání do stavu duchovního a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Pane, pošli dělníky na vinici svou!

Úmysl v září 1921: **Podpora misii mezi pohany.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Povolání do stavu duchovního. (Hlavní úmysl.) — Letní květy. (Báseň.) — Spravedlnost Boží a lidská. — Panna chvalitebná. — Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně. — Stáří čili životem vzhůru. — I stala se bouře... — Obrázky z katol. misii. — Různé zprávy. — Díkovzdání — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LV.

BRNO, 1. ZÁŘÍ 1921.

ČÍSLO 9.

Ty's slíbil požehnání, Pane, zdar hojný, pokoj domům všem, kde úcta k tvému Srdci vzplane jak oheň mocným plápolem. Nuž budtež naše domy chráněny, kde Srdce Tvé má věčný stan, svou láskou zůstávej vždy s námi, zlé odvracej od našich bran!

Podpora katol. misíí u pohanů.

(Hlavní úmysl.)

Když se Pán Ježíš před svým nanebevstoupením loučil s apoštoly pravil jim: Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi. Aj já posílám vás do celého světa. Jdouce do celého světa učte všechny národy kritice je ve jménu Otce i Syna i Duchu sv. a učíte je zachovávatí cokoli jsem přikázal vám. A aj já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.“ Sv. apoštolové poslušni rozkazu Pána a Mistra svého rozešli se po všech krajinách a hlásali učení jeho židům i pohanům na Východu i na Západu. Milost Boží byla s nimi. Počet věřících rostl očividně přes všechno pronásledování se strany nepřátel. Krev mučedníků stala se semenem křesťanů. A jako sv. apoštolové, tak hlásala církev sv. po všechny věky všem národům učení Kristovo, které vždy čisté a neporušené zachovala. Přes všechnu snahu církve sv. a hlásatelů pravdy Boží jest ještě velmi mnoho těch ubohých národů, kteří dli dosud v pohanství, sedí ve tmách a ve stínu smrti. Ke mnohým národům pohanským nepronikli ještě naši missionáři, protože je jich málo a schází jim prostředky ke zdárnému působení mezi pohany. Dle počtu vyznavačů různých náboženství jest okrouhlým číslem asi 530 milionů křesťanů (250 mil. katolíků, 170 mil.

protestantů a 110 mil. pravoslavných). K islamu (učení Mohameda) přiznává se asi 210 mil. lidí; židů je přes 8 milionů. Pohanů se čítá úhrnem přes 800 milionů. Jest tedy ještě pole pro působení missionářů velmi široké a přece i tito všichni mají ku poznání pravdy Boží přijíti. Na mnohých místech v Asii, v Africe i v Austrálii kvetly katol. missie dosti pěkně. Ale přišla válka nešťastná, která strhla k sobě téměř celý svět. Missionáři musili svá místa opustit, missie byly na mnohých místech zpuštěny nebo docela zničeny. A nyní se missionáři zase vrací na svá místa, aby začali znovu vše budovat. K tomu potřebují však mnoho prostředků na něž sv. Otec Benedikt XV. v apoštolském listě ze dne 30. listopadu 1920 upozorňuje všechen katolický svět. Každý z nás má něčím přispět ku rozšíření království Božího na zemi. A čím? Předně modlitbou. Víra je dar Boží, o nějž třeba prosit Pána Boha, aby milostí svou podporoval práci missionářů. Dobře dí sv. Pavel: Ne ten, který seje, ani ten, jenž zalévá je něco, ale který vzrůst dává Bůh sám. A Pán Ježíš ujišťuje nás slovy: „Začkolí prositi budete Otce mého, dáť vám.“ A proto se modleme za rozšíření sv. víry mezi pohany a z hloubi srdce

svého prosme: Posvěť se jméno Tvé!
Přijď království Tvé! Dále máme sna-
žiti se rozmnožiti počet missionářů a
jich pomocníků, katechetistů a sester
řeholních. Opravdu žeň je mnohá, ale
dělníků málo! Modleme se za povo-
láni k duchovnímu stavu a za nové
missionáře, kteří by se obětovali pro
spásu duší nesmrtných. Podporujeme
ústavy missionářské a řády, které své
členy vysílají do zemí pohanských.
Třetím prostředkem ve prospěch katol.
misii je hmotná podpora, aby mohli
stavěti školy, kostely, nemocnice, a
pro sebe skromná obyvatel. Než z čeho
mají věsti náklad na tyto budovy,
nemají-li potřebných prostředků. Mis-

sionáři jsou chudobní, od pohanů nic
nedostanou, naopak aby jim ještě dá-
vali mnohé věci a je tak získali. Jsou
tedy jedině poukázání na své dobro-
dince v zemích křesťanských. Tu velmi
mnoho může působiti „Spolek šíření
věry“ jen když bude míti bohaté
příjmy. Jest to vlastně svatou povin-
ností každého katol. křesťana, aby
byl členem spolku šíření věry, aby
jak modlitbou tak i dary obětními
podporoval dílo a práci missionářů
v zemích pohanských. Modlitba jak
Bůh je mocná, v rady Boží zasáhá,
srdce kručí, světem hýbá, pekla brány
přemáhá. Mudroslov.

Julius Brach:

CHRÁMOVÁ OKNA.

I.

Z prvních na posvátném Páně díle
vlasti naší kněžno, světice,
přijavši křest z boží studnice,
sloužila jsi Pánu každé chvíli!

Nadzemského vědoma si cíle,
vychovalas země dědice.
V bázni Boží vedlas veřice
vnuka svého k ctnosti ušlechtilé.

O tvé smrti závoj vypravuje! —
Památká jak roku dospěje: —
zázrakem se prvním oslavuje!
By nás dílo, jak tebe blažilo,
k tobě stoupá s prosbou naděje:
„Oroduj za nás, svatá Ludmilo!“

Spomocnice křesťanů.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Svátek jména Panny Marie slaví se
v celé církvi již přes 200 let; než
už dříve byl v jednotlivých diecesích
slaven; slaví se na památku osvo-
bození Vědně od Turků v roce 1683.
Kdyby byla tenkrát Vědně padla, bylo
by Rakousku konec, ba celá Evropa
byla by bývala od Turků ohrožena,
snad i z velkého dílu Turecku při-

vtělena. I náboženství a církvi bylo
by to k velké škodě bývalo. Vítězství
nad Turky připisuje se pomoci Marie
Panny, již tenkrát vzývali. Nebylo to
poprvé, že P. Maria křesťanům po-
mohla; pozdravujeme ji tedy v litanii
jako spomocnici křesťanů, rozumějice
tím hlavně pomoc ve válce. 24. května
slaví se svátek P. Marie pod titulem

„Maria, spomocnice křesťanů“. Slavnost růžencová jmenovala se dříve „slavnost P. Marie vítězné“. Příbuzný s názvem „Marie, spomocnice křesťanů“ je jiný název „Matka ustavičné pomoci“. Tento název pravi, že nám Panna Maria ochotně a v každý čas pomáhá nejenom ve veřejných a společných potřebách, jež se týkají všech křesťanů, ale i v každé soukromé potřebě.

Panna Maria pomáhá nám tedy v boji, jež bojující církve dohromady a každý jednotlivý křesťan vésti musí proti nepřítelům křesťanského náboženství a spásy naší. Církve naše je opravdu církví bojující; s mnohými protivníky má co činiti, kteří pracují o její záhoubě. V prvních časech byli to židé a pohané. Tři sta let nepřišla církev k odpočinku; byla krvavě pronásledována, vyžnavači její mučení. To byli nepřátelé zevní. Bylo se však ji brániti i proti četným vnitřním nepřítelům, kacířům a rozkolníkům. Ve středověku byli to zas násilní císaři, revolucionářské strany, Tataři a Turci. V novějších časech jsou to vlády proticírkevní, jinověrci, ateisté, materialisté, anarchisté, komunisté, svobodní zednáři a všechen lid bez víry.

Církve má se proti mnohým nepřítelům co brániti, proti mnohé moci co bojovati; je to boj těžký, boj nevěsty Kristovy a jejích světců proti peklu a jeho přívržencům. Už v ráji byl ten boj ohlášen: Nepřátelství položím mezi tebou a ženou, mezi tvým a jejím semenem; ona potře hlavu tvou, a ty uklady strojiti budeš patě její. I Ježíš ten boj předpověděl: Nepřišel jsem, přinésti pokoj na svět, ale meč. Když mne pronásledovali, i vás pronásledovati budou. Není učení nad svého mistra.

Než nebojme se! Ta nám stojí po boku, která již dávno se jmenuje a je spomocnicí křesťanů. Každá matka bere své děti do ochrany, ba i mateřské zvíře brání své mládě; neměla by se naše společná matka, blahoslavená Panna Maria, nikterak o nás starati? Ó ona má péči o nás, naše

blaho leží ji na srdci; ona ochraňuje dítky své věrné ve všech nebezpečnostech, ona nám pomáhá v boji, dopomáhá k vítězství; ona rozptyluje nepřátelskou moc, odkrývá její nástrahy, před ní třese se peklo, znajíc její sílu. Až dosud vždy pomohla křesťanům, když bylo s nimi zle; ona i dále pomůže.

Jako spomocnice křesťanů je předobrazena zmužilou Táhel, jež vtlokla Sisarovi hřebík do hlavy a tak dopomohla Israelitům k vítězství; udatnou Judit, jež usekla hlavu Holofernovi. Vzpomeňme si při tom na proctví: Ona potře hlavu tvou. Maria Panna je městem útočištným. Kdo se ukryl v takovém městě, byl jist před pomstou krvnou. Maria nás skrývá pod svým pláštěm ochranným před pomstou nepřátel církve a náboženství. Ona je věží Davidovou, nejpevnější tvrzí svatého města Jerusalema. O ní platí, co čteme ve velepisni: Hrdlo tvé je jako věž Davidova, obehnaná ochrannými zdmi; tisíc štítů visí na ní, celá zbroj silného. Kdo je ta, která se vznáší sem jako vzcházející zora, krásná jako měsíc, vyvolená jako slunce, strašná jako vojenské ležení spofádané? Co uvidíš na Sulamitce jak vojska táhnoucí? Svatý Jan viděl ve zjevení ženu sluncem oděnou, dvanáct hvězd kolem hlavy, stojící na měsíci; a potom viděl velikého draka krvavě červeného se sedmi hlavami, a na každé z nich byla koruna: to je kníže pekelné. A drak pronásledoval ženu, neboť měl velkou zlost na ni, a šel, aby začal boj s jejím potomstvem, s těmi, kteří zachovávají příkázání Boží a mají svědectví Ježíše Krista. Z toho ličení seznáváme, že peklo pronásleduje všechny dítky Mariiny, ale nic nevyřídí, dokud se dítky drží u matky. Maria opatruje své dítky, křesťany, ona je spomocnicí křesťanů.

Mnohé příklady mohl bych uvést na důkaz, jak nám je dějiny podávají, na příklad obléhání Hostýna sverpými Tataři, vítězství námořní u Lepanta, návrat papeže Pia VII. ze za-

jetí Napoleonova. Příklady ty jsou všeobecně známy.

I proti vnitřním nepřítelům, proti kacířům, osvědčila se Panna Maria jako mocná spomocnice, takže se církev teď modlí: Raduj se, ó Panno Maria, neboť jsi všechny bludy v niveč uvedla. Ve středověku nadělaly sekty Albígenských a Valdenských veliké škody; vyhubení jejich připisuje se růženci, jež svatý Dominik právě v onen čas všude zaváděl. Za času reformace Luterovy a Kalvínovy vzmohla a rozšířila se velmi na katolické straně úcta mariánská; právě za oněch časů zavedeny byly mariánské družiny.

Mnozí králové odporučili a zasvětili říši svou ochraně Panny Marie, na příklad svatý Štěpán. Proto cti Uhři Matku Boží jako svou „velikou paní“ a patronku a nazývají království své královstvím mariánským. Bohužel vedou tam živly víře nepřátelské hlavní slovo; Uhry se velmi změnily. Vítězství císařských pluků nad stavy protestantskými na Bílé Hoře u Prahy připisuje se všeobecně pomoci Mariině; dnes je tam mariánské poutní místo.

Nejenom všeci křesťané dohromady

mají se co brániti proti mnohým nepřítelům, ale i každý jednotlivý křesťan pro sebe. Každý křesťan je Božím bojovníkem; musí zápasiti proti mocnému trojspolku: peklu, bezbožnému světu a zlé žádosti. To je též těžký boj, boj o věčnou existenci, boj na život a na smrt; neboť výsledek boje rozhodne, dosáhne-li člověk života věčného nebo propadne-li věčné smrti. V tomto boji jsou nám soudruzi a pomocníci velmi vhod. Máme královnu, která vždy je ochotna nám pomoci, Marii, spomocnici křesťanů. Volejme k ní, ať nám pomůže, zvláště v onu hodinu, kdy nepřítelé duše naší poslední síly napnou, aby nás zkazili. Modleme se k ní však nejenom za sebe, ale i za celou církev. Ty tři zdravasy a zdravas Královno po mši svaté jsou takou modlitbou k Matce Boží o pomoc církvi v nynějších zlých časech. Lev XIII. ji nařídil a Pius X. prohlásil, že se má prozatím v modlitbě té pokračovati. Snad nastanou zase lepší poměry, až přijde čas zkoušky. Čím vroucněji, pobožněji a vytrvanlivěji budeme se modliti, tím rychleji uplyne čas zkoušky. Jméno Maria budiž církvi i nám znamením, v němž zvítězíme.

Julius Brach:

CHRÁMOVÁ OKNA.

Prchlivý Václav na hradě laje. —
V nemírném kvasu mnohou číš pil.
Zpovědník by králky předstoupil,
káže, a zrak mu podivně plaje.

Tajemství svaté však ostříhaje
muky, smrt hroznou ty's podstoupil!
Za to, jež sám Pán byl vykoupil,
radosti došel's a slávy ráje! —

Četnými světly Vltavu pláti
každého roku zříš, lide můj!
Neváhám tudíž k patronu zdáti:

„Živi vždy chceme být, jak jazyk tvůj!
V naději, víře, v lásce státi!“
„Svatý náš Jene, za nás oroduj!“

Práce otevře nám bránu nebeskou.

Úvaha. — Napsal Ignát Z h á n ě l.

Každé období dějinné užívá jistých, určitých hesel a zásad, která se všude hlásají a považují se pro tu onu dobu za nejdůležitější. Heslo, které jest nyní, kdy prožíváme první leta v naší mladé republice, nejdůležitější a které slyšíme se všech stran volati, zní: „P r á c e! pracujte! prací zachráníme národ svůj, připravíme mu skvělou budoucnost!“ Heslo, které tedy v naší vlasti a v nynější době pro nás jest nejdůležitější, zní „Práce!“

Díky Bohu byli a jsou u všech národů a ve všech dobách mužové, nadšení pro tu onu myšlenku, pro ni vykonali rekovně skutky, nadšení pro ni nezalekli se ničeho, vše podnikli, obětovali čas, vědomosti, zdraví, ba i život, aby provedli to, co měli na mysli. I náš národ, počtem sice menší, než jiní, také se může vykázati takovými reky, kteří zapsali jméno své zlatým pérem v žulu, z níž se píší dějiny.

Mám tu na mysli našince, muže, kterého snad mnohý z nás přítomných znal, anebo aspoň o něm slyšel. Pořádal před lety mnoho přednášek v naší vlasti i v menších osadách. Chtěl nadchnouti celý náš národ pro svou myšlenku vzbuditi i u nás zájem pro výzkumy Afriky, tehdy ještě v pravém slova smyslu temné a dosti neznámé. Byl to lékař Dr. Emil H o l u b.

Zemřel ve Vídni v poměrně mladém věku 55 let, ale jest mezi námi, svými krajany, skoro docela zapomenut. Jeho naděje projít napříč Afrikou se ztroskotala. Ze své velké čtvrté výpravy, kde sice vkročila noha jeho na láný země, kam před ním nevstoupil žádný Evropan, vrátil se nemocen, vysílen, bosý, ztrativ mnoho z pracně nasbíraného vědeckého materiálu. Všechny výsledky, jež dosáhl, děkoval své v pravém slova smyslu neúporné práci. Byl vzorem pracovitého muže. Nelekl se žádných překážek. Z cesty si donesl

nespavost, vstával ráno o třech a zasedl k psacímu stolku, ku práci. Pracoval pro slávu své vlasti, pro vědu. Toť jediný z mnohých příkladů mužů pracovitých, kteří všechny síly své věnovali provedení svých úmyslů. Kéž by byly u všech tak šlechetné, tak ušlechtilé, jako u zdárného syna naší vlasti, u cestovatele dra Holuba. (Viz Bauše: Život a cesty dra Emila Holuba, str. 171 a 180.)

Ejhle, toť podnikali rekovní muži pro čest a jméno své, pro čest a jméno své vlasti, pro vědu. Kdybychom i my všichni věnovali aspoň nějakou malou částku této práce své nesmrtelné duši, jak by prospívala, jak by se ji jednou otevřela brána slávy věčné! Učiňme si tedy zásadou, učiňme si pevně, že chceme pracovati a míti na mysli spásu své duše, což jest obsahem tohoto rozjímání.

I. Práce. Pán Bůh nežádá od nás žádné obrovské, epochální rozruch působící práce, žádných vynikajících skutků, ničeho, co by se mělo zapsati do dějin a vzbuditi všeobecnou pozornost. Žádá od nás, abychom své obyčejné starosti, které nám ukládá náš stav, abychom povinnosti, které sebou přináší, abychom to vše vykonali prací svědomitou a prací nikde a nikdy neumdlévající a neochabující. Považujeme tyto své stavovské práce za modlitbu, za bohoslužbu, konejme je věrně, svědomitě, bez reptání. Přerušujeme práci pouze krátkými, tak zvanými střelnými modlitbami.

Nemíním napominati, abychom všichni a stále pracovali, vždyť pracujeme všichni od Božího rána až do večera, jsme rádi, děkujeme milému Pánu Bohu, dokud nám dává sílu k práci. Chceme rozjímati o práci, abychom se přesvědčili, že každá práce šlechtí člověka, že každá práce jest cti.

Jaká slast zavládne v srdci našem, když se dozvíme, nebo dočteme, že máme mnoho vzorů, příkladů o neúnavné práci, nejenom z dob starých, ale z doby naší, z doby nynější, žili mezi námi a zajisté dosud žijí mužové i ženy, staří i mladí, kteří pracují neúnavně, nelekajíce se ničeho, dávajíce všem dobrý příklad.

Ve věčném městě Římě zemřel nedlouho před válkou r. 1912, mladý, teprve dvacetpět let čítající muž, jménem Jan C o a s s i n i. Pocházel z Gradisky, z rodu, který byl požehnan statkem pozemským v míře hojně. Vykonav jako nejlepší mezi spolužáky předepsané studie, odebral se r. 1896 do Říma, kde v koleji, zvané Germanikum, ztrávil šest let. Dosáhl cíle svého života, stal se knězem, ale byl jím pouze sedm neděl. Roznemohl se, zemřel náhle. Ač tak mlád zemřel, přece stal se proslulým tím, že zemřel v pověsti svěťce. Nevýkonal pranic obzvláštního, nestaly se na jeho přímluvu žádné zázraky, nepředpovídal budoucích věcí, neměl vidění a přece byl považován za svěťce. Stále totiž bojoval se svou přirozeností, přemáhal se, snažil se žítí vzorně, vykonávati co nejsvědomitěji všechny své stavovské povinnosti, což se mu také s pomocí Boží podařilo. Ať jej postavili představení kam chtěli, všude pracoval svědomitě, nedbaje na chválu lidskou, ale hledaje spásu své duše. Když chodíval do přednášek, kam měl čtvrt hodiny daleko, pomodlil se cestou růženec. Rád a mnoho studoval, ale také se podle toho řídil. Byl ke všem laskavý; konaje práce jemu uložené, netáhal se, zda budou příjemné či nepříjemné. Jako bohoslovec učil římské děti katechismu a připravoval je ke svatým svátostem. (Viz Ehrenborg: Zum Priesterideal, str. 88.)

Protože ve všem, vždy a všude obracíme pozornost ku nedostižnému vzoru našemu, k Ježíši Kristu, připamatujme si, že jest také vzorem v práci. Vzpomeňme sobě, kterak u s e d l na lodičku a unaven

celodenní námahou a prací „položil se na podušku v zadní části lodi a spal“ Mar. 4, 38. Vzpomeňme sobě na naše svatě věrověsty Cy r i l l a a M e t h o d ě j e, kterak vykonali obtížné cesty, aby hlásali evangélium našim krajanům i jiným Slovanům, vzdávť udržují se pověsty, že došli až do Ruska, do Kyjeva, že byly i u jiných slovanských národů ani nemluvě o jejich pracné cestě z Cařihradu k nám a o cestě do Říma.

Nebožtík svatý Otec P i u s X. také byl velký pracovník; říkával, že má radost z práce a také se žádné práce neštítal a žádné nevyhýbal, práce stala se mu druhou přirozeností a také perutí i pobídkou k velkým činům. Své neumdlévající práci děkoval, že jsa synem venkovského obecního sluhy vyšinul se k hodnosti na světě nejvyšší, že zasedl na trůn Petrův. Když byl ještě farářem v osadě italské Salzano, šel jednou s kostelníkem do vzdáleného domu na pohřeb vykropiti tam mrtvolu. Buď z nedopatření, buď že všichni lidé pracovali právě v polích nebo že prý se jeden nosič trochu více posilnil k této práci, farář Sarto, tak se totiž jmenoval papež Pius X. před svým nastolením na trůn Petrův, poslal jej s přísným pokáráním pryč; byli pak pouze tři nosiči a čtvrtý chyběl. Farář zapěl „De profundis“, pokropil rakev svěcenou vodou a pomohl mrtvolu nésti přes jakýsi neschůdný most. Ejhle! každá práce šlechtí člověka. (Viz Sentzer-Vojáček Papež Pius X. str. 71, 23.)

Již staří Římané mivali rčení: Labor inprobus omnia vincit, práce vytrvalá, práce neustálá vše přemůže, vše dokáže! Náš proslulý básník Boleslav J a b l o n s k ý p o b á d á k úsilovné práci těmito slovy: „Po takém nedychti. štěstí, — které blaží jenom lenost. — N e j v ě t š í m b o h a t s t v í m j e s t i — pracovitá spokojenost.“ (Jablonský: Moudrost otcovská č. 21). A abych uvedl aspoň jeden výrok ze svatého Pisma, kde se nám doporučuje práce, stůjtež tu

slova Jobova: Pták se rodí k létání, člověk k práci. Job 5, 7.

II. Práce nám otevře nebe. Učitel církevní, svatý papež Řehoř napomínal své posluchače těmito slovy: „Nebudíš tobě žádná práce obtížnou, nelituj času ztraveného při práci, získáš si slávu nebeskou“. Jiný proslulý muž říkal: „Růž, nejkrásnější květinka roste s trním, podobně vyrosté z těžké, obtížné práce nejškvostnější plod zemské i věčné odměny.“ V knize Moudrosti čteme: „Dobrý jest zajisté práce užitek, jest slavný a nevyvrátný jest kořen moudrosti“. Kn. Moudr. 3, 15, Šalomoun, který napsal tuto knihu Moudrosti, chce tuto říci: „Jistý jest prospěch moudrého, bohabojného života zvláště vzhledem na věčnost, kdež se ctnost nemine s hojnou odplátou.

Jak horlivě pracuji o spásu své duše přemnozí, kteří umírají nežnámi, nepovšimnutí, ale Bůh odplatí jejich práci věčnou slávou. Nedaleko rovníku je ve východní Africe kmen Somálů. Hoch z jejich kmene tehdy (bylo to roku 1892) dvanáctiletý Tomáš Ali, mohamedán, chtěl se stát katolíkem. Protože byl churav, poslal jej misionář, který mu vykládal základ naší svaté víry do vnitrozemí, aby se tam zotavil. Ale hoch brzy umdlel a nemohl stačit karavaně. Radili mu, aby se vrátil, což odmítl a pravit, že půjde pomalu za karavanou a dožene ji. Ale únavou a horkem, přímo peklým, unaven, došel po hrozném námaze k hospodě kde sice karavana se zastavila, ale již odešla. Neměl při sobě peněz a proto prosil, aby mu dali zadarmo pít. Přítomní byli vesměs Mohamedané a slíbili hochovi, že mu dají pít, když se pomodlí k Mohamedanovi,

když řekne mohamedánskou průpověď: „Jest jeden Bůh a Mohamed jest jeho prorok!“ Hoch odepřel; přítomní nedali mu pít, musil odejít bez vody. Viděl, jak se obcerstvují v jeho přítomnosti, viděl vodu téci z hadice, ale nesměl se k ní přiblížit, odehnali jej. Odešel a na cestě žízni zhynul. Nebyl sice ani pokřtěn, ale zajisté došel pahrbků věčných, kde necítí ani bolesti, ani hladu, ani žízně, ale požívá radost a štěstí věčné. („Echo z Afriky“, 1899 str. 13.)

Podivujeme se dítěti sotva dvanáctiletému! raději zemře, než by vyslovilo rouhání, než by zhřešilo! A podívejme se na naši mládež a vůbec na nynější lidi, jaká hrozná, jaká ohavná rouhání, jaké ošklivé řeči mluví, že stydno se o tom tuto zmiňovati a nikdo nemá té ráznosti, aby je okřikl! Tuto dvanáctiletý, do té doby nepokřtěný hoch, raději zemřel než by Boha zapřel! A otažme se sami sebe: Jaký náboženský život žijeme? Vážíme si víry od rodičů zděděné? Milujeme ji? Hájíme ji? Dovolujeme, aby byla v naší přítomnosti tupena, hanobena?

Zůstaňme věrnými dětmi své církve, věrnými dětmi našeho milého Ježíše Krista. Židé trávili nějakou dobu v zajetí babylonském, tu sedávali na březích řek babylonských, plakali, vzpomínali a přisáhali: „Jestliže zapomeneme na tebe ó Jerusaleme, budiž v zapomenutí dána pravice má, přilni jazyk k dásním mým, nebudu-li pamatovati na tebe“. Žalm 136, 5, 6. Ano i my přísahejme, že nikdy nezapomeneme pracovati o spásu své duše, volejme: Nikdy a nic mi nebude obtížno pracovati a starati se o spásu své duše, k tomu mi dopomáhej milý Vykupitel, jemuž budiž čest a sláva na věky věkův. Amen.

Don Bosco.

Zacheus, vrchní nad celnými.

Sociální význam děl Boskových.

V dobách nouze vzbuzuje Bůh muže, kteří jdou v popředí svého národa jako vůdcové a předbojovníci, aby dodali mu opět zmužilosti a aby razili mu cestu k povznesení. Z malých a slabých vyvolil si Bůh své nástroje; ze zdánlivě nahodilých počátků vyvinují se veliké věci a náhle svět udiveně vzhledne, jaké dílo povstalo v tichosti, skoro přes noc. V tom pozná se ruka Prozřetelnosti, která zde vládla, a šťastný je národ, jenž s věřícím srdcem se svěří tomuto vedení.

V minulém století sociální otázku Bůh daroval nám řadu takových mužů. Vzpomeňme otce товаришů Kolpinga v Německu! Podobným způsobem vyšlo též v Itálii podivuhodné sociální hnutí, které se šířilo nejdříve na poloostrově italském, potom přes Francii, Španělsko, ano i přes několik států jižní Ameriky, na konec do svého obzoru zatáhlo i divoké stepy Patagonie.

Původce těchto velkolepých snah jest jednoduchý kněz Jan Bosko v Turině, všeobecně jen Don Bosko zvaný. Vstoupiv na nové dráhy, šel skoro nevědomě vstříc velikému cíli a požehnaným úspěchům, jimiž Boží Prozřetelnost chtěla korunovati jeho horlivost.

Don Bosko obor sociální otázky rozřešil zázračnými, spásavými prostředky katolické církve. Co otec Kolping vykonal pro товариše, to, a mnohem více, Don Bosko vykonal pro učeníky; zasluhuje plným právem, aby byl po bok postaven sv. Vincenci z Pauly.

Tento Bohem nadšený kněz Don Bosko, jenž zajímal se též a dotazoval o učně a mladistvé dělníky jiných národností a byl by jim rád přispěl ku pomoci, zemřel 31. ledna 1888 svatě, jak žil.

Don Bosko zůstane pro nás v sociálních zmatcích, kde tolik bludiček láká, svítící hvězdou, jež též severu

dává světlo k nové práci pro naši mládež. Ovšem jsou poměry a úkoly u nás zcela jiné; přece můžeme se mnoho učiti od Dona Boska a v jeho ústavech ku řešení obtížné otázky učenické. V tomto smyslu jsou sociální výtvoři Dona Boska nejen italské, nýbrž katolické, universální, všeobecné. Proto přiložmež s chutí ruku k velikému dílu záchrany mládeže.

Jest to duch sv. Františka Saleského, duch lásky a mírnosti, jenž proniká celou vychovávací soustavou Dona Boska. Tomuto velikému světi zasvětil i svou kněžskou kongregaci, nazvanou proto salesiánskou. Ke cti tohoto svěťce otevřel Don Bosko r. 1842 první nedělní oratorium, t. j. nedělní schůze hochů a učňů, kteří bydlí ve městě, a poskytl jim příležitosti k návštěvě kostela, přijímání sv. svátostí, podával výklad katechismu a vhodnou zábavu. Tato nedělní oratoria neb externáty jsou podobny německým spolkům učňů.

Bylo nám dopřáno viděti v Donu Bosku křesťanského vychovatele a sociálního politika, jak většího sotva vykazují dějiny. Přivedou-li nás naše kroky opět přes Alpy, nezapomeňme navštívit v Římě nebo v Turině ústavy Dona Boska, učiti se od něho a jeho příkladu, byť i jen z daleka napodobiti v řešení obtížné otázky učňovské. (Z knihy: Sociální působení Dona Boska od J. B. Mehlera. Řezno. Nákl. Manz.) — (Don Bosco's soziale Schöpfungen.)

Salesiánští spolupracovníci.

Každý dobrý křesťan může se zúčastniti spolu se Salesiány jejich vznešeného a zvláště v nynější době tak nezbytného působení na záchranu a výchovu chudé a ohrožené mládeže. Může se státi, i skutečným členem veliké rodiny salesiánské tím, že přistoupí ke zbožnému sdružení salesiánských spolupracovníků a spolupracovnic. Tito

tvorí oporu a pravou ruku Salesiánů. Jsou obětavými šířiteli díla Boskova a Salesiánů. Jsou podporou chudých, pomocí potřebných dětí, které jsou ošetřovány a vychovávány v ústavech salesiánských. Jsou apoštoly účinné lásky, vždy ochotní dle největší možnosti podporovati křesťanského ducha i křesťanský život.

Papežové vždy uznávali veliký význam tohoto zbožného sdružení salesiánských spolupracovníků, povolili jim zvláštní duchovní výhody a sami chtěli býti zapsáni v jejich seznamu. Pius IX. prohlásil: „Salesiánští spolupracovníci jsou určeni k tomu, aby v církvi a lidské společnosti působili veliké věci. Proto je mám tak rád a stále jim svou přízeň projevuji.“ — Lev XIII. pravil Boskovi: Kdykoliv budete ke svým salesiánským spolupracovníkům mluvit, vždy jim řekněte, že jim z celého srdce žehnám.“ — Pius X. a Benedikt XV. dali ve vlastnoručních přípisech generálnímu superioru Salesiánů zasláných výraz své radosti z požehnaného působení salesiánských spolupracovníků ve všech odvětvích křesťanské lásky k bližnímu, jevíci se zejména účinnou pomocí pro nábožensko-mravní výchovu mládeže. Zároveň projevíli přání, aby se počet salesiánských spolupracovníků a spolupracovnic na všech místech rozmnožil.

Aby Salesiáni mohli též u nás rozvinouti svou blahodárnou činnost, jest třeba co nejvíce spolupracovníků a spolupracovnic, t. j. ti, kteří podporovati chtějí salesiánská díla.

Salesiáni jsou řádem italským. — Prvním jejich úkolem u nás bude vychovati si české řádové členy. K tomu má sloužiti především apoštolská škola pro nadané československé jinochy bez předběžného vzdělání od 12 do 21 let s vyučovacím plánem gymnasia. Provedení ovšem záleží od toho, jak se hmotné prostředky sejdou. Čím více bude pří-

spěvků, tím více jinochům bude možno studovati.¹⁾

V salesiánských ústavech užívaná výchovavací metoda Boskova jest vynikajícími odborníky jako výborná uznána. Chovanci jsou stále pod bdělým okem dozorce, jenž jako milující otec s nimi mluví, jim všude slouží za vůdce, jim radí a láskyplně opravuje jejich chyby, ano činí jim takřka nemožným dopustiti se přechinu.

Orgánem pro spolupracovnický jsou: „Salesiánské zprávy“, které vycházejí v různých jazycích. Předvádějí čtenářům názorně celá působení společnosti, obsahující též cenná sdělení o misiích, v nichž jsou činní duchovní synové Dona Boska, povolání k podpoře salesiánských děl a zdařilé národopisné články z per věrovestů. Pěkně ilustrované sešity dostávají objednatelé zdarma. Přihlásí-li se mnoho čes. spolupracovníků, budou „Zprávy“ vycházeti též česky.

Kdo by chtěl pracovati pro Salesiány, nechť získá co nejvíce spolupracovníků a pak založí komitét. „Zprávy“ vycházejí polsky, německy, francouzsky, anglicky, italsky, španělsky, portugalsky (později opět též uhersky a slovinsky). V těchto řečích možno obdržeti: „Knihu pro ředitele a představené spolupracovníků“ a „Stanovy a duchovní výhody spolupracovníků“. Nejbližší provincialáty Salesiánů jsou: Salesianum, Videň III., Hagenmüllergasse 43 a základ ks. Jana Bosco, Oswiecim, Malopolsko. (S Oswicimem možno si česky dopisovati.)

V obou ústavech jsou gymnasia s internaty, v Oswicimi též řemeslnická škola. Tam také dotazy ohledně apoštolských škol pro pozdě povolane.

Studium jest neobyčejně levné, skoro zdarma. Štěpán Goldšmid.

¹⁾ Salesiáni hledají české řeholní členy, zvláště též bratry-laiky a studující gymnasia. Příspěvky k podpoře salesiánských děl (s výslovným udáním pro salesiánský výbor) přijímá Svaz katol. charity, Praha, ječná 27 (složenky.)

Zacheus.

Napsala Marja Česka-Haczyńska. Z polštiny přeložil O. S. Vetti.

S kvetoucích jabloní sypou se bledorůžové plátky, opisují ve vzduchu spirály, dopadají na živý, jasně zelený trávník, a aj! několik zbloudilých listků spočinulo na nakloněné, lysé lebce, svezlo se po praméních sivých vlasů na bílé roucho. Stařec opřel nakloněnou hlavu o dlaně, pohaslýma očima stopuje závrtné dráhy oprchávajících květů, myslí pak jeho táhne roj vzpomínek.

Vesna . . .

Co jar už ponad ním přelétlo!

Jak růžové pocity nesla mu každá z nich!

Vesna, . . . nejkrásnější báseň, jakou Bůh člověku stvořil, hymna vzkříšení, . . . a přece . . .

Roztály sněhy na štítě velikého Hermonu, z holé, zdánlivě odumřelé země probouzí se život vítězný, přesilný, kam pohlédneš, kvítka kvetou, motýli se honí, ptáci švitoří, doprovázejíce mláďata, nadmíra tvůrčí síly zachlívá ovzduším.

Láska, . . . život, . . . a přece . . .

Za několik dní sluneční žár přioděje pole barvou jeseň . . .

Zamlžené oči starcovy vzhledly k modrému nebi s bezměrným steskem.

Život, . . . všude život, . . . což pouze já, člověk, jsem tvorem k zahynutí určeným?

Což jenom já sám neuzřím po zimě smrti — vesny jiného bytu?

Což toliko já jeden, pracující vědomě, nevím nic o svém cíli, konci? Což pouze já, člověk . . .

Hle, nadešlo stáří, a já jsem jako ubožák k ničemu užitečný a dnové moji jsou očekáváním smrti . . .

Byl čas, . . . kdy o jarních, rosných jitrech žil v tom tichém, čarovném sadě jenom dnešku. Jako dávno zapomenutý sen vracejí se mu fragmenty z dětství jako jakási kdysi známá, dnes . . . úplně již cizí píseň. Byl tehdy šťasten, když natrhal kytici květin, když si hrával u nohou mat-

činých s bílým ovčáckým psem . . . Jak bezedným zdrojem radosti připadal mu tehda svět a život . . .

A dnes . . .

Byl čas, kdy pod klenbou těch kvetoucích jabloní cvičil se — v čele tlupy výrostků — v střelení z luku. Ó, jaká hrdost, jaké štěstí rozsazovalo prsa mládencova, když zastřešený, krví zbrocený holub dopadl na trávník!

Úsměv blaha pozahrál kolem zvalých rtů starcových, . . . i to cizí, daleký sen, i to cizí pociť štěstí!

Byl čas, . . . kdy za tichých, měsíčních večerů pilný, mladý, pěkný pohlížel jako vítěz na celý svět. . . To pro něho kvetly lilie v údolích i tmavé jako krev růže na jerusalemských návrších, . . . to jemu život nesl náplň svých darů, nastroval mu je se svůdným posunkem: — Na, ber! . . .

A hle, dnes i to jest mu odlehklý, mlhavý, zpola zapomenutým snem . . . Uprostřed padajících plátek květných vznášel se před jeho duševním zrakem vidina tváře, po otevřených úst, po polibku prahnoucích, ramen obejmutí, žádostivých . . . Květy leta . . . uvadly, minuly jak ony a žádný z nich nepozůstal s ním do mraků podzimních, do mraků zimních.

Starcova mysl poucoufla, jako by zaleklá nátlakem, návalem dojmů, do zvalé, pergamenově žluté tváře vstoupil slabý nádech rměnce, . . . to bylo štěstí, . . . za které se dnes styděl.

Ó, jak cizím byl mu ten zvířecky silný mládenec, jenž žil životem těch bílých motýlů, co z květu na květ poletují, opájejíce se medem!

Krátko trvalo to třeštění, potom dostavila se přesycenost, znechucení, nuda, touha tvora po cíli na poušti žítí. Oženil se, — a vesny plynuly, a on už necítil jejich krás, byltě se všecek zabral do snahy o zabezpe-

čení bytu svým budoucím pokolením. Peníze staly se mu bohem, životem, vším! Krvavou námahou rozmnožoval svůj majetek, toužil učiniti zámožnými a mocnými svoje dědice, i nelekal se ani nespravedlnosti ani křivdy.

Pocitem radosti a pýchy dmulo se jeho mužné srdce, když pohlédl na vlnící se lány, na lány skoro nekonečné a sám k sobě pravil. — To jest moje!

A býval hrd, když patřil na blahobyť svého domu, na krásnou ženu, zdravé děti, příčinnivé služebnictvo, a neskáleně! hrdého čela svého ani před Bohem. Mněl se býti králem, vládcem.

Jenom ze zvyku chodil do chrámu, jen z návyku opakoval lhostejnými rty spolu s jinými modlitby, ale myšlenky jeho chodily po cestách pozemského pečování, svět ho zcela pohlcoval . . .

Stal se vrchním nad celníky, báli se ho, klaněli se mu; . . . což na tom, že ho za zády nazývali hříšníkem, oděračem, pohanem, císařovým rabem, . . . nedbal o to; však když k němu někdo přišel, to tím upřímněji jeho lásky se doporučoval, tím pokorněji páteř hrbil. Rostl blahobyť, . . . což na tom, že zbudovaný na základech lidových slz.

Až přišla chvíle, . . . kdy na pyšnou hlavu člověka položil Bůh mocnou svou pravici . . . a v prach ho potřel.

Přežil všechny své.

Slza sebrala se pod zvadlým víčkem a skanula na sivou bradu.

I to sen . . . sen, který minul.

Synové, žena, . . . postavy silou a životem kypící, . . . toť dnes jen řada mátoch.

Bohatý Zacheus! . . . zámožný Zacheus, . . . vážený Zacheus . . .

Bídny Zacheus!!

Tehda pochopil, že Bůh může člověka i bohatstvím zkoušet, jak ho zkouší nouzí.

A dnes na pokraji hrobu ví, že Pán nestvořil člověka k tomu, by utrácel síly a život v marném boji o vezdější byt, o majetek, neb co má z bohatství, jehož dobyl? Ani je komu

zanechatí nemá, ani ho do hrobu s sebou vzítí nemůže.

Co z něho dnes má? Jediná slast, když slunce svítí a stařecké kosti zahřívá, jediná radost — uvažování o slovech z Písma? Přezité štěstí, doznalý bol, vše to zdá se dnes býti snem, který paměti schvátíti trudno; jenom vidina spáchaných křivd se vrací a mučí, . . . vzpomínka na lidské slzy páli, . . . kéž by možná bylo ji odsunouti, ji zapuditi! Časem se mu zdá, že nejlépe by bylo svolati rodiny těch, kterým kdysi ukrivdil, a rozdati jim ty nádherné vinice a pole žírná, sám pak vzítí do ruky poutnickou hůl a chodit . . . za oním mladým Mistrm z Nazaretu, co nad genezaretským jezerem káže a takovou moc v slovech má. Pouze ozvěna jich ho došla, obsah jejich opakovaný cizími ústy, nicméně přece stala se mu — naději, věrou, příslibením; z poza blízkých, stále bližších temnot hrobu zasvítla záře paprsku druhého života, ale spolu s ní vyvstal také strach před soudem . . .

Rád by byl rozdal za života nashromážděné bohatství, ale bylo mu ho líto . . . tak líto . . .

Kdyby měl více sil, . . . ale když jen z domu pod jabloně dojde, už se v něm srdce šíleným poskokem rozehraje, skráně se potí, . . . šel by poslechnout Ježíše z Nazaretu, i skončila by se muka polovičaté víry a trýzeň pochyb, jež mu sílu z duše ssají!

Pozdvihl roztřesenou sivou hlavu, neboť po stezce, vedoucí prostředkem kvetoucích jarních růží, brala se stíhlá, urostlá postać nevolníka, plavovlasého syna daleké Germanie, narozeného již v nevolnictví.

„Hle, ten je bohatcem ve své nouzi,“ myslil si se závistí stařec, — je v něm náplň života, mladosti, sil . . . Takým byl jsem kdysi i já, . . . takými byli i moji synové . . . Tam to, . . . bolest pozůstala, . . . nejvěrnější družka člověkova.

„Co mi povíš nového, Sergie? Poslouchal jsi kázání Nazarejčíka? O čem mluvil?“ Neklidné, polekané oči star-

covy vpily se v jinošskou, jasnou tvář nevolníkovu; byl to chlapík pěkně urostlý, Iněných vlasů, zaprášené sandály svědčily o daleké cestě, snad byl i neobyčejně zmořen, neboť se opřel o peň jabloně, než mluvit začal: „Ježíši z Nazaretu jde na svátky do Jerusalema, ač každé již dítě v Judsku ví, že kněží svůj soud nad ním vyřkli. Půjde také Jerichem . . .“

Vzchopil se Zacheus: „Že Jerichem? Ó, Jahve! Tak jsem toužil Ho spatřiti, poslechnouti Ho! Kdy, kdy to bude?“

„Tak k večeru. Dověděl se to, běžel jsem napřed, neboť vím. Zachee, jak horoucně toužíš užití Mistra z Nazaretu.“

„Děkuju ti . . . Nařež nejkrásnějších růží v zahradě a řekni mým lidem, aby je hodili pod nohy Nazarejčika! Ó, jak prahnu spatřiti Ho!“

„Jde s ním síla lidu, . . . těžko ti bude, Zachee, dohlédnouti Ho; věk tě pochýlí.“

„Musím Ho viděti, pomůžeš mi, Sergie; vylezu třeba na fík u cesty jako zvědavé děti . . . Co mi do toho, že lidé řeknou, že Zacheus na stará leta se zbláznil; . . . musím Ho spatřiti, musím Ho poslechnouti?! Zda je takový jako všichni lidé, Sergie? Jak Ho poznám v zástupě?“

„Ó, poznáš Ho, Zachee; jest v jeho očích a slovech neobyčejná moc, — zdá se, když se na člověka podívá, jakoby všechny jeho myšlenky ven a ven prohlédl, a když promluví, tu člověk musí slovům Jeho věřiti, taká je v nich síla a taková přesvědčivost . . . Abych nezapomněl, Pán vypravoval o celníkovi; ty's, Zachee, celník, bude tě to jistě zajímati. Pán vyprávěl, jak do chrámu vstoupili dva muži; jeden, — člen sekty farizejské, — postavil se do popředí modlil se sám u sebe takto: — „Bože, děkuji tobě, že nejsem jako jiní lidé, lupiči, nespravedliví, cizoložníci, aneb jako i tento celník. Postím se dvakrát za týden, desátky dávám ze všeho, co vytežím . . .“ Ale celník stoje u dveří chrámových, bil se v prsa a

řikal z hloubi skroušeného srdce: — „Bože, . . . buď milostiv mně hříšnému . . .“

„Sergie, . . . a o kom řekl Nazarejčík, že se lépe modlil?“

„Mistr pravil, že lítost očistila celníka, poněvadž každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, kdož pak se ponižuje, povýšen že bude . . .“

„Ty tedy myslíš, že upřímnou lítostí lze hříchy vykoupiti?“

„Ježíši z Nazaretu nejednou pravil, že lítostí lze dosíci odpuštění.“

Zacheus čásek mlčel, pozoruje tichý polet spadajících květných plátků, v stařeckých očích zabýštila se slza, skanula po svrastělém obličej, zaplrla se na štětině vousů a splýnula na bílé roucho.

Jestliže lítost smazuje viny, tož v něm je tolik upřímného, vroucího žalu. Kdyby mu dnes dáno bylo začít znova život, jinou dráhou by jej vedl, nikoliv celníkem, ale sluhou Páně by byl, neměl by snad těch lánů žluté pšenice a hory vinohrady vysázené, ale neměl by také na sobě těrchy vin ani výčitek spáchaných křivd.

„Dones mi, Sergie, plášť . . .“

Nevolník přikývl a bral se zvolna k obytnému stavení, jež prosvítalo bělostí svých zdí ze spleti nevinné révy . . .

Rozběhl se za ním stařecký hlas:

„Sergie . . .“

„Pane? . . .“

„Chťl jsem ti pouze říci . . . jsi svobodný . . . ty i potomstvo tvoje.“

„Pane! . . .“

Mladík hleděl chvíli nedůvěřivě ve tvář starcovu, potom se náhle obrátil a padl mu k nohám vzlykaje: „Bůh ti to nahradí, Zachee.“

Neznámá slast zalila starcovo srdce, v té chvíli poznal krásu dobrého činu, i pokládaje ruku na hlavu někdejšího nevolníka mluvil k němu polonahlas: Můžeš u mne zůstat, ale můžeš též odejti, . . . zůstaň-li u mne, připadne ti po mně část dědictví, odejdeš-li, dám ti tolik, abys nikdy bídý neměl. Tvým prostřednictvím

poznal jsem světlo, t'ys byl mně ozvěnou Kristových slov.

„Ó, pane, pane . . .“

„Proč pláčeš?“

Mladé rty přilnuly k zvadlé ruce starcově.

„Štěstím, Zachee.“

V paměti celníkově vynořily se náhle různé, zažité výjevy, . . . slzy kanoucí po lících lidí, jimž ublížil a kteří nadarmo doprošťovali se jeho milosrdenství. Zdažliž tyhle slzy . . . zhladi vzpomínku na tamty?

Zdali dobré skutky smazují skutky zlé?

Poslední obruč samolibosti praskla v srdci starcově, — bez lítosti, ba s radostí téměř myslil, že krivdy kdysi spáchané napraví, majetek svůj rozdá, ale současně rodila se v něm bolestná otázka: jak napravit zlé, učiněné těm, kteří zemřeli? Jak a čím vynahradíš lidem ony slzy, jež tvou vinou prolili, . . . dni bída a nouze? A hrozná úzkost zarývala svoje drápy do starcovy duše a drásala ji.

„Není odpuštění,“ křičelo v něm zoufalství, „stojíš nad hrobem, za nedlouho anděl smrti pozve tě na soud, . . . příliš pozdě již k nápravě, příliš pozdě k dobrému předsevzetí, . . . přisedl jsi ke hře o život, vsadil jsi příliš mnoho, a — prohrál jsi!“

„Ne! není příliš pozdě, . . . vždyť Ježíš z Nazaretu vypravoval mezi jiným i příběh o dělnících, kteří celý den pracovali, a o takových, kteří přišli na vinici až o hodině poslední, a přece i oni dostali stejný plat. . . A zdaž nemluvil i o marnotratném synovi, jehož s takovou radostí přijal otec, když se pln lítosti a žalu k němu vrátil? Což není tím otcem Bůh, marnotratným pak synem člověk, vracející se pln žalu z bezcesti života?“

Vzdálil se Sergius, slunce schylovalo se k západu, Zachee zpytoval v duchu své svědomí, rozděloval svá pozemská dobra, kořil se Bohu u vroucí, bezslovné modlitbě — — —

Šero opředlo zemi, rozestřelo tajemné stíny v stromoví, když se

Sergius vrátil pro starce, nesa mu plášť.

„Pojď, pane, . . . slyšet už hluk, zástupy asi se blíží a Ježíš z Nazaretu s nimi . . .“

„A lidu mnoho?“

„Celé Jericho vyběhlo, děti obsadily stromy při cestě, cesta vystlána květim; když viděli, že tvoji lidé rozhodili po cestě růže, tu snesli celé náruče květín, takže barevný koberec z nich prostírá se až k městské bráně.“

„Pospěšme, Sergie!“

Ale v zahradní bráně zastavil se stařec, třesoucí se prsty zaryly se v rámě někdejšího nevolníka a s úst jeho splynul nejasný šepot: „Počkej . . .“

„Třeba pospíšiti, Zachee, chceš-li Ho spatřiti, neboť lidí přibývá . . .“

„Počkej s okamžik . . .“

„Což jsi seslábl?“

„Ne . . . ne . . . jen . . . bojím se Nazarejčika . . .“

Po hezké, jinošské tváři přelétl shovívavý úsměv: „Kterak hned viděti, že Ho ještě, Zachee, neznáš! . . . Děti bez bázně hrnou se k Němu, taká náplň dobroty jest v Něm!“

„Inu děti . . . minulosti nemají, Sergie, . . . jenom budoucnost . . . Pospěšme . . .“

„Ó, vidíš, pane, . . . jedinké moře hlav, neprotlačíme se . . .“

„Hořím Ho spatřiti . . . Pomoz mi, Sergie, vylezu na fik u cesty . . .“

„Nedokážeš to, pane.“

„Toužím Ho spatřiti, . . . tak velice prahnu . . .“

„Rozstupte se, lidé, . . . udělejte místo zámožnému Zacheevi . . .“

„Dej pokoj, Sergie, pomoz mi raději vylézt na fik . . .“

„Lidé se ti budou smáti . . .“

„Nedbám ani o posměch, ani o pochvalu lidskou, stojím na pokraji hrobu, a tam člověk počítá již jenom s Bohem a s břemenem vlastních vin, a ne s míněním lidí.“

Stěží zachytil se stařec větve, stěží podpírán silnými, jinošskými pažemi usádlil se v koruně stromu, a hle, už

ze zdáli valila se vlna lidu pestrá, rozvlněná, pořád blíž a blíže. Vůně zpoila otevřených spadlou rosou květů, uvadajících v prachu silničním pod nohama tlumu, plnila vzduch omamným zápachem.

Konečně postřehl Zacheus vysokou a štíhlou postavu Krista z Nazaretu, . . . vycítil, On že je to, a duše jeho stala se jedinkou modlitbou, jedinkou vroucí prosbou, jedinkým ka-
jickým žalem . . .

„Smiluj se nade mnou, jsem hříšný, byl jsem nespravedlivý . . . Kriste! Kriste . . .“

Laskavý pohled spočinul na stařecké, slzami zalité tváři celníkové a Ježíš z Nazaretu přistoupiv k fíku řekl: „Zachee, sestup spěšně dolů, neboť dnes musím v domě tvém zůstat.“

„Ty, Pane, . . . v mém domě?“

Stařec sesmekl se s fíku, jako kdyby byl náhle nabyt pružnosti mladých let, a padna k nohám Páně pravil hlasem slzami se zalikajícím. „Aj, polovici majetku svého, Pane, dávám chudým, a oklamal-li jsem koho v čem, navrátím čtvrtasobně . . .“

„Mistře, . . . je to celník, hříšník, člověk, který se v životě nejedné křivdy dopustil, lidé budou reptati, odpočineme-li pod jeho střechou,“ šeptal Petr.

A Kristus na to: „Aj, dnes stalo se spasení domu tomuto, neboť i on jest syn Abrahamův. Vždyť Syn člověka přišel hledat a spasit, co bylo zahynulo . . .“

„Doprovoď nás, Zachee, do domu tvého! . . .“

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan H r u b ý, T. J.

Pokud se týče národů slovanských, je zasvěcení rodin ne příliš sice, ale poměrně nejvíce rozšířeno asi u Poláků. U nás je dosud bohužel velmi málo známo. Rozvrat v rodinách i ve společnosti vzrůstá se tu očividně zvláště od doby, kdy stát zákonem uznal a prohlásil rozlučitelnost manželství; nemravnost vzrůstá tu úžasně, jak jsme toho neustále svědky všude, nejen ve městech, nýbrž i na venkově. Kde tu kyne naděje na obrát k lepšímu, čím možno aspoň křesťanskou rodinu uchránit rozvratu v této nesmírně vážné a těžké době? V slavném a opravdově zasvěcování rodin našich Srdci, Krále pokoj-e lásky. Zasvěcování to v krátké době vykonalo již a koná stále ještě pravé divy v rodinách národů jiných. Ono bude jistě též záchranou a po-
žehnaním rodin ve vlastech našich. Tuto naději, ba jistotu naši potvrzuje i papež Benedikt XV., který, jak již zmíněno, mnoho si slibuje a doufá od zasvěco-

vání rodin Srdci Ježíšovu. Když se jednalo o zázracích bl. M. M. Alacoque, pravil opět (6. ledna 1918): „Kéž by se všechny rodiny zasvětily božskému Srdci a plnily povinnosti plynoucí ze zasvěcení toho. Pak by byla ve světě brzy obnovena říše lásky bož. Srdce Páně.“ Nejnověji pak při zmíněné již audienci italských ředitelů Apoštolátu modlitby znovu zdůraznil ono přesvědčení své: „Již častěji jsme prohlásili, že sobě nic snažněji a vroucněji nepřejeme viděti, než aby království Ježíše Krista bylo všude rozšířeno a ode všech lidí uznáno. Poněvadž se však lidská společnost skládá z rodin — zdaž není zasvěcení rodin nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu nejúčinnějším prostředkem, aby se království to rychle rozšiřovalo a upevnilo?“ Kéž se proto i u nás co nejvíce rozšíří bohumilé dílo P. Matouše; kéž utěšeně rozkvet-e a kéž si pak brzy i na rodinách a vlastech našich hojnou měrou splní vše, co Pán Ježíš v neskonale

lásce a dobrotě slibil těm, již se za-
světí nejsv. Srdci jeho!

V dějinách úcty a pobožnosti k Srdci
Ježíšovu nelze nezmíniti se aspoň ně-
kolika slovy o častém a denním
sv. přijímání; vždyť obě spolu
úcty souvisí. Chléb andělský uchystala
nám a za pokrm duší našich připravila
právě nesmírná láska Srdce Páně,
které si přeje, abychom co nej-
častěji přiklekali ke stolu Páně. Patrně
to i ze zjevení bl. A. Alacoque, již
Spasitel poručil: „Přijímej mne tak
často ve sv. přijímání, pokud ti dovo-
luje poslušnost!“ Nepřijímala sice denně
— nebylo to tehdy v praxi, jež byla
přísná — ale na tehdejší doby dosti
často, snad týdně. Když však v po-
slední době chladu a náboženské
lhostejnosti „poslední pokus“ lásky
Spasitelovy k lidem jako posilující a
uzdravující lék doby naší — jímavá po-
božnost k bož. Srdci jeho — počal se
tak neobyčejně rozmáhati a blahodárně
působiti, chtěl nám Spasitel svou lásku
ukázati ještě zřejměji a v těžkých bojích
víry s nevěrou věrné své co nejvíce
posilovati právě zázračným ovocem
lásky svého Srdce, Svátostí lásky ne-
konečné, v níž chce býti častým, ano
denním pokrmem všech duší, toužících
sloužiti jemu věrně a oddaně i přes
všechny překážky a obtíže i pronásle-
dování světa, odvráceného od posled-
ního a jediného cíle, jediného zdroje
štěstí a spásy, Boha.

Proto ústy papeže Pia X. vybídl a
volá všechny věřící bez rozdílu stavu,
aby se co nejčastěji účastnili hodů lásky
jeho a plně z nich těžili. A byli to
ctitelé Srdce Páně, kteří první pocho-
pili výzvu onu vidouce v ní nový důkaz
nesmírné lásky Srdce Ježíšova a jali
se ji horlivě uváděti ve skutek. Věru,
kde kvete opravdová úcta k nejsv.

Srdci, tam dnes časté a denní sv. při-
jímání není zjevem řídkým, nýbrž pra-
vidlem. Od dekretu Pia X. z r. 1905
rozsířilo se po celém světě katolickém:
Rozšířilo se bohudík i v mnohých
krajích našich, v městech i na ven-
kově; za Belgií, Francií a jinými ze-
měmi jsme však ještě bohužel velmi
pozadu.

Ve zjeveních paraj-le-moniálních
stěžoval si božský Spasitel začne své
na nevděk, chlad neuctivost a svato-
krádeže, jichž se mu dostává zvláště ve
Svátosti lásky; přál si, aby věřící na
svátek nejsv. Srdce jeho přistupovali
k sv. přijímání a činili zadost i od-
prošovali jej za urážky, jimiž ve Svá-
tosti lásky bývá zahrnován. Ctitelům
Srdce Ježíšova byl stesk a prosba ta
rozkazem, jež plnili a plní nejen na
svátek Srdce Páně, nýbrž i na první
pátky v měsíci. Nad to pak vzniklo
sdružení smírného sv. při-
jímání, jehož účelem je činiti zadost
za urážky, jimiž bývá Pán Ježíš přímo
zasypáván v nejsv. Svátosti oltární a
jimiž jej tak velice též zahrnují i ti,
kdož tupí jeho církev a papeže. Založil
je r. 1854 P. Drevon. Za nedlouho
zavedeno bylo v kláštere Salesiánek
v Paray-le-Monialu, načež se značně
rozšířilo zvláště ve Francii, jmenovitě
když je Pius IX. a po něm i Leo XIII.
častěji doporučil a členům jeho udělil
hojně odpustky. Členové jeho sdružují
se ve skupiny buď po sedmi nebo po
třiceti a přistupují střídavě — každý
v ustanovený den — v týdni nebo
v měsíci k sv. přijímání na úmysl
spolku.) (P. d.)

*) Srv. P. Još. Hilgers T. J.: „Příručka
k pobožnostem Srdce Páně pro kněze a
věřící lid“. V Brně 1911, str. 162 nn. V ní
uvedeno je též více zbožných spolků, jichž
hlavním účelem je úcta Srdce Páně.

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. B a u n a r d. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý.

A nyní, bratře, když jsem ti uvedl slovo Boží, mám tě poukazovati na obrazy a podobnosti z přírody, na návrat jara, na probuzení každého jitra, na vzkříšení housenky, jež z hrobu svého vyklouzne pojednou s křídly? Je to zákon všeobecné obrody, jež v sobě zavírá i naši. Ale čemu tě může po sv. Pavlu naučiti i Dante, když píše:

Ó bídní křesfané, ó lidé v mdlobě,
již na zvrácené cesty spoleháte,
a zrakem ducha dlíte ve chorobě:
že bídní červi jsme, což nepoznáte,
z nichž motýl andělský má teprv býti?

Nati a formar l'angelica farfalla.
(Očistec, X, 121.)

Mám-li se ještě truditi vypočítáváním celé řady proměn a rozkladu, jemuž podlehně působením smrti každé tělo, v němž analýze vědecká neshledá už nic, než jakési prchavé plyny, kyseliny, uhličitany, plyny sirovodíkové a dusíkové, jimiž tělo přejde ve stav atomický a ztratí se v nezměrném pokladu ohromné přírody? Ale rci mi, viš-li to, kde končí molekuly a kde končí atom? A zda není Bohu lhostejno těleso hmotné či změněné v plyny? Že se tělo ztratí? Ale co jest v širém vesmíru, co by se ztratilo oku Božímu, poznání Božímu? A zdali problém vzkříšení uvede v nesnáze všemoc onoho, jenž z ničeho učinil nebe i zemi, věci viditelné i neviditelné?

Syn Boží dal nám však ještě víc než pouhé slovo. Jednoho dne ve svém smrtelném životě připravil nám pohled, ba jakousi předchut své nebeské slávy, obrazu to a záruku naší slávy ve svém zázračném proměnění. „Za onoho času vstoupil Ježíš na horu soukromí. Tam zahalil jej oblak světlý a on proměněn jest před očima svých apoštolů. I zastkvěla se tvář jeho jako slunce a roucho jeho učiněno jest bílé jako sníh.“ Pozorujeme

jej na hoře té, obdivujeme jej v této slávě: je to obraz naší slávy. Učinme jeho krásu předmětem přelibezným naší touhy i naděje.

To byla také radost a naděje velikého sluhy Božího, s nímž jsem byl úzce sprátcem. V mladosti své byl nadšen veledílem Rafaelovým v Římě, Proměněním Páně. Obličej slavného Pána jej uchvacoval. O rok později za velikých duchovních cvičení 30deních vidí řeholník obraz ten ještě ve své vzpomínce a píše v poznámkách: „Vidět tě, ó Bože můj, vidět tebe! Ach, kdybych byl kdy měl štěstí jako někteří svatí vidět, pozorovat tě jen jediný okamžik! Ale byl bych při tom umřel štěstím!... Abych dodal půvu svého očekávání a síly své ubohé duši pro ostatek svého putování, postavím si před oči Rafaelovo Proměnění, kde se's mi ukázal tak krásným, tak božským! Ještě nyní jsem uchvácen. Ne, nikdy již na zemi neuzřím tváře tvé velebné, tak libezné slavným odleskem přesvaté tvé duše, jež sama jest prozářena paprsky tvou božství. A je-li obraz takový, jaká asi je skutečnost! A bylo-li takové tvé proměnění, jaké asi bylo vzkříšení! *Beati, qui viderunt* — Blahoslavení, kdož viděli, ale také *Beati, qui videntur* — Blahoslavení, kdož uvidí! Milostí tvou, Pane, budu i já v jejich počtu, uvidím slávu tvou! Nyní už to vím, nyní už věřím, a to je mi počátkem štěstí.“ (Ant. Sen-gler, T. J.)

Ten, jenž napsal tyto řádky, pravil také, že třeba mít trpělivost, že bude možná nutno dlouho čekat... Jemu však nebylo dlouho čekat; umřel v 50. roku života smrtí svatých o Velikém pátku 1887. Snad i nám, bratře, nebude již dlouho čekat.

Kdosi pravil, že stáří je Bílou sobotou života, zítřkem po všelikých bolestech kříže a předvečerem všech radostí vzkříšení... My, bratře, ži-

jeme již v podvečer toho svatého dne. Neslyšíš-li již zvonů velikonočních a zpěv prvního „alleluja“?

Kapitola poslední.

Záhrobí. — Očistec, peklo, nebe. — Věčnosti.

„Vado ad Patrem. — Jdu k Otci, jenž je i vaším otcem, jdu k Bohu svému a Bohu vašemu.“ To

bylo poslední s bohem Ježíšovo ve večeradle v předvečer jeho smrti. Takové je i poslední sbohem, jímž se chci ode dneška loučiti s tímto světem, odkudž mne jeho božská vůle povolá. Ad s u m. Jsem hotov!

A co bych tu ještě, bratře, dělal? Cítím se tu vždy opuštěnějším a cizejším. Věk, jemuž jsem náležel, celý už je pohřben a já jsem už jenom jakýsi stín bloudící mezi živými. Záhodno, abych šel. (P. d.)

Katolík skutkem.

O. Gabriel Pálau, T. J. — Jan Tagliaferro.

VI. Jak účinné jsou příklady Mého Mistra.

1. Velkým darem nebeským jsou slova má: poslouchej jich a porozumiš mnohým pravdám.

2. Vychovávej lid v ctnosti a pravdě, a spasiš společnost.

3. Kde je mnoho bídy a málo lásky, tam propuká pekečná nenávisť.

4. Pracuj pro dobro mnohých a vyhledej léky pro jejich potřeby, a uvěř v tvé pravdy a uznají tvé ctnosti.

5. Já jsem svobodou obdařil otroky; já jsem vrátil ženě velikost; já jsem dal život dítěti; já jsem chudobu oděl v ušlechtilost.

6. Celá moje nauka prospívá maličkým a celou slávu slíbil jsem pokorným.

7. Proto zamilovali si Mne maličci a pokorní a velící se Mi kláněli.

8. Já jsem pamatoval na všechny a o každého zvláště a proto spojil jsem se v jedno tělo.

9. Stvořil jsem je lidmi a učinil jsem je bratry: židy i pohany, učené i barbary.

10. Já jsem stvořil velkou rodinu křesťanskou, abyste žili spolu jako děti Otce mého, jenž jest v nebesích.

11. Já jsem rezeslal apoštoly do

celého světa, aby rozsevali semě Boží do srdcí a sklízeli z něho ovoce stonásobné.

12. Já chci, aby každý člověk měl podíl v mé velikosti, i aby všeci stali se bohatými milostí, jako já jsem bohat přirozeností.

13. Já jsem se stal nejmenším a nejpokornějším ze všech, aby nikdo nebyl zanedbán.

14. Přišel jsem, abych vzdal čest a slávu Otci, svému, a proto stal jsem se poddaným lidí a sluhou všech.

15. Začal jsem příkladem, abych poučil i učeníky své i jejich učitele.

16. Vážil jsem si velkých a miloval jsem pokorné, tázal jsem se učitelů a poučoval nevědomé.

17. Otevřel jsem ústa s láskou a posadil se mezi maličkými.

18. Nalezl-li jsem kdy tvrdá slova, označil jsem jimi nepravou ctnost a zneužití mých darův.

19. Zbraní jejich vlastní přemáhal jsem učitele bludu.

20. Běda vám, kteří znáte pravdu! Běda vám, kteří můžete činiti dobro! Běda vám, kteří máte vliv a moc! Z toho všeho budu žádati přísný počet!

VII. Jak lze svítit pokorou a pravdou.

1. Synové světla ukazují své skutky, aby vydali svědectví světlu.

2. Jsou-li skutky tvoje dobré, chval jimi Boha a osvěcuj ty, kteří chodí v temnotech a sedí v stínu smrti.

3. Všecko, co máš, dáno ti pro dobro bližních, proto nehas světla svých skutků.

4. Nepečuj, abys se lesknul pro vlastní slávu, ale pro slávu Toho, jenž osvěcuje pokorně.

5. Čím více zazáříš pravdivou pokorou, tím větší bude lesk tvých skutků.

6. Jestli stkvíš se vědou, a ve tvé vědě nesvíti víra, snad osvítiš toho neb onoho, ale sám jistě zůstaneš v temnotech.

7. Zajisté, pravím ti, lépe by bylo pyšným úplně nic nevědět, než vědět to, čím Boží víru v malíčkých a sobě zasluhuji záhubu věčnou.

8. Moudrost marnivých více zaslepuje než osvěcuje.

9. Nevědomost prostých neškodí pokroku tolik jako učenost pyšných.

10. K čemu prospěje věda, nedopomáhá-li víře?

11. Žádný pokorný se nezahubil, ale mnoho moudrých přišlo na scestí.

12. Ale třebaš víš a věříš, ještě se nepokládej za bezpečna; z toho totiž, coš obdržel, budu žádati počet.

13. Důtku zasloužil, kdo chtěl zakopati svou hřivnu.

14. Služ pravdě podle svého stavu a své dovednosti a jméno tvé zastkví se na obloze.

15. Jestli nebesa vypravují slávu mou, čím více má ji zvěstovati tvůj rozum.

16. Není takového nevědomého, že by nemohl učití příkladem, když plní rady věčné pravdy.

17. Jedno slovo pokorného někdy více dokáže než dlouhá řeč nadutého řečníka.

18. Jestli jsi však dostal dar výmluvnosti, užívej ho k mé službě.

19. Ku své cti a slávě stvořil jsem tě: Já Pán.

20. Nezapomínej, že ti prokazují velkou milost, jestli používám darů, které jsem složil v tobě. (P. d.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maximilian Weinberger. — Obrázek z misíí čínských.

(Část další.)

Když jsme se dostali ke dveřím poutnického domu, řekl jsem mu, aby tu zůstal ležeti, až přinesu světlo. Domu se totiž už delší čas neužívalo a mohlo tam býti plno hadů. Přišel domů poručil jsem svému sluhovi, aby vzal mou večeři, kus vaty a plátna a lucernu a mne do poutnického domu následoval. Když potom svělo padlo na znetvořenou postavu, a sluha ucítil ošklivý zápach, položil přinesené věci na zem a utekl. A skutečně na ubožáka byla hrozná podívaná. Viděl jsem ve svém životě již mnoho malomocných, mnoho zejících ran a strašně hnisařících vředů,

ale tak zbědovaného ubožáka jsem ještě neviděl. Jedna noha byla až po kolena bez masa, hnát visel několika vyschlými šlachami na kolenní kosti. Stehno bylo sám hnis, ze kterého lezli červi. Druhá noha byla bez prstů a až nahoru bez masa a hnáty byly narudlé, kde bylo kousek masa, tam byl hnis a hemžili se červi. Žebra a ramena byla potažena pouze koží. Jedna ruka scházela docela, na druhé byl palec a dva přední prsty úplně, čtvrtý prst a malíček zkomořeny. Obličej byl nabubřelý a plný vředů. Oděvu neměl.

Divil jsem se, jak je to možné, že

člověk v takovém stavu může ještě žít a má tolik síly. Ale malomocný řekl skoro vesele: „Cítím jenom malou bolest ještě v obou prstech a obličej, prvou největší bolestí je hlad. Kdybych dostal něco k jídlu, mohl bych ještě dále žít.“ Když jsem mu přinesené jídlo a vodu předložil, dal se s chutí do toho. Nemohla si poslední drobty zkomolenou rukou podat, sehnul se na misu a všechno na čisto vylízal. Na to rozprostřel jsem na zemi rohožku, omotal jsem ho přineseným plátnem a řekl jsem mu, aby si nyní odpočinul. Dal se chudák do pláče a pravil: „Jak je mi nyní blaze, jako v nebi!“ načež uleh.

Když jsem ho druhého dne navštívil, sedl si a na mou otázku, jak se mu vede, pravil, že zcela dobře, že také dobře spal, že by si však přál trochu vody. Donesl jsem mu tedy vody a misu plnou rýže a v ní pečené kuřátko. Shtal všechno dychtivě. První dva dny nebylo možná ho nasytit. Když se najedl, zapálil jsem si doutník, abych zápachu tak necítil, a nabídl jsem mu také jeden, aby si zakouřil. Z počátku zdráhal se kouřit v mé přítomnosti, řka, že se to nesluší a že si později rád zakouří. Řekl jsem mu, že mi musí vypravovat, jak se jmenuje, které kasty náleží, odkud přichází a kam chce jít, a tu že nebude na škodu, když si při tom zakouří. Uposlechl tedy a k mému velkému úžasu jal se silným hlasem a bez nejmenší známky nějaké únavy vypravovat následující truchlivou příhodu:

„Mé jméno je Goltumukula Kermaga a náležím kasty Roga. Přicházím z osady Šamavalasturam. Měl jsem volky a polnosti a byl jsem váženým mužem. Když jsem byl postižen malomocenstvím, bylo po vážnosti a konečně vyhnali mne žena a synové z domu. Vymlouvali se, že nemohou ošklivého zápachu snést. Chtěl jsem si na svém pozemku postavit jinou chatrč, ale moje žena a děti nechťely mi dát ani peněz ani obilí. Vyhnali mne z dědiny násilím. Nikdo se nechtěl nade mnou smilovat. Řeklo se

mi, abych se odebral do Phirangipuramu k bílému muži, kterého také jmenují mužem Božím, a poprosil ho o lék nějaký a přijetí do jeho domu. Dva měsíce jsem bloudil sem a tam, aniž jsem ho našel. Z počátku mohl jsem ještě chodit a z vyzebraného obilí si nějaké jídlo upravit, ale od té doby, co mi jedna ruka schází, nemohu. Od té doby neměl jsem nic vařeného v ústech. Čtrnácte dní jedl jsem syrové obilí, jež mne útrpní lidé zdaleka házeli. Dva měsíce spával jsem pod širým nebem a čtyry dny zdržoval jsem se na blízké této dědiny na poli, až mne majetník spozoroval a zahnal. Teprve po západu slunce doplnil jsem se tam, kde jste mne našel.“

Toto všechno vypravoval mi se slzami v očích a doložil i mnohé podrobnosti, jak byl cestou haněn a tupen, jak mu jeho hlíněný džbán na vodu rozbili, jak děti pískem a kamením po něm házeli a p. Na otázku, zdali slyšel o křesťanském náboženství, odpověděl: „Slyšel jsem sice to jméno, ale o náboženství samém nevím ničeho.“ Jal jsem se hned křesťanské náboženství v krátkosti mu vysvětlovati. Prosil, aby ihned mohl se stát křesťanem, aby, ježto na světě ztratil všechno, aspoň na věčnosti ušel věčným trestům. Ježto se pro nesnesitelný zápach nikdo nechtěl na padesát kroků k němu přiblížit, nosil jsem mu denně jídlo sám a vyučoval jej zároveň ve svatém náboženství. Pátý den po jeho příchodu hlad povolil, sedmého dne nevzal ani pokrmu ani nápoje. Ježto denně za křest sv. prosil, dostalo se mu osmého dne kýženého štěstí, že byl do naší svaté cirkve přijat. Po křtu sv. se položil a upadl v klidný spánek, z něhož se více neprobudil. Za pomoci zbožné křesťanské ženy uložil jsem bidné pozůstatky do hrobu.“

„Modlete se za mne“, dokládá P. Dieckmann, „aby nebeský milosrdný Samaritán mne uznal za hodna, mým ubohým trpícím Indům ještě mnoho dobrého prokazovat.“ (P. d.)

Různé zprávy.

Pomník víry v Neposkvrněnou Pannu postaví katolíci američti ve Washingtonu, kdež má býti národní svatyně Panny Marie, která svou stavbou má býti první svatyní v celé Americe. První počátky k podniku učiněny v r. 1893 a založen k tomu list „Salve Regina“. V r. 1914 doporučil sv. Otec Pius X. dílo, letos se začalo se spodní stavbou, jež jest po způsobu katakomb a má vše v sobě, co katakomby o Panně Marii nám zachovaly. Státní hlavy se slavnostní kladení základního kamene účastnily. Hořejší stavba má býti románská s kopulí 353 stěavic vysokou a věží 385 stěavic vysokou. 40 oltářů má věnovat hlavní oltář, který z darů kněžstva Spojených států má býti pořízen. 15 nejbližších oltářů zasvěceno bude tajemstvím sv. Růžence. Hoření chrám bude mít mozaikový obraz Madony Murillovy (Neposkvrněné Početí), dar to sv. Otce. Uprostřed kostela bude facsimile sloupu Panny Marie na Piazza di Spagua, postaveného Piem IX. na památku prohlášení věročlánku. Náklad národní svatyně má stát 5 milionů dolarů. Sotva začalo se se základy a katolíci závodili v obětech na počest Neposkvrněné Panny. Dětské prsteny, drahé upomínky, kameny, vzácné obětuji američti katolíci svaté Panně, dělníci své stříbrné medailky, bohaté dámy své náramky. Církev katolická v Americe dosud byla jako země misijní, teď vstupuje do mužného věku síly a nadšení a obrací k sobě oči světa katolického. Stavba národní svatyně bude hlásati jich víru a lásku, jako u nás staroměstský sloup Panny Marie hlásal víru předkův a povalení sloupu zvrhlost některých.

Z odpadlického švindlu. „Máme to svízel s tou štvanicí odpadlickou,“ pravila žena v tramvaji č. 4, „až do bytu lezou ti Jidáši, aby sváděli k odpadu. Ke mně také přišli, abychom vystoupili, že budeme muset platit, když zůstanem v církvi.“ „Dobře, tak

budeme platit, vždyť také něco máme. Když viděl, že s takovou nepořídí, začal jinak: „Nebudete muset k zpozdění, když odpadnete.“ „Ale jděte, vždyť nás tam nikdo nenutí, ale my jdeme sami a rádi. Vy sem jdete jak ďábel, když pokoušel Krista Pána, toto všechno tobě dám, jen padni a klaň se mi. Já vám zase pravím, tamhle máte dveře a jděte.“ Tři Jidáši odtáhli. Rozruch, který způsobilo hnutí odpadlické, jest v mnohém ohledu poučné.

Vyznavač. Ve škole hoch stojí s matkou odpadlicí, která ho přemlouvá, aby také odpadl. Před celou školou a učitelem prohlašuje: „Já neodpadnu a zůstanu věren, jako synové makkabejští.“ Vzrušení v celé škole. Jiné dítě se táže, kolik budou muset rodiče platit: „Máme málo, ale přece rádi dáme a neodpadnem.“ Kolik tu síly mravní a jak podivně působí milost Boží. Sbírejte tyto doklady, mohou nám sloužiti daleko lépe než příklady ze vzdálenějších krajín. Jidáši použili všech lží a potup, aby lovili duše, protože pravda jim nestačí. — Pan farář se ptá vracející se zbloudilé ovečky: A prosím vás, jak jste mohla tak lehce zřít se své víry, v níž jste byla vychována. Ona: „Vedí, pane faráři, ona hokyně v domě mi povídala: Paní, jen přešlounou k tej novej víře, to mají moc dobrou víru.“ Pan farář jí přísně domluvil pro její lehkomyšlnost a poradil, aby neposlouchala hokyni, leda až jí poví o nějakém dobrém zeli, tomu snad že hokyně rozumí, ale ne víře. — U řeznického krámu pana R., propagátora sekty československé v pražském předměstí. Paní X jde mimo a vidí paní Y stát frontu. Ptá se: Paní, na co stojíš na teleci? Paní Y: I kde pak, já stojím na tu novou víru. (Pan R. se usmívá, inu reklama je reklama, ani řezníci to neumějí.) — Na farní úřady poslány celé haldy odpadů. Velmi mnoho, většina, musí býti polit.

správám vrácena jakožto neplatná. Je tu na př. mezi odhlasovacími listky 8 kusů podepsaných jedním člověkem. Na četných není podpis otcův, kde se jedná o změnu víry u děti. Některé listky podepsány od nezletilých bez vědomí rodičů. Kluci školní z toho mají špás, pan učitel radost z „dorostu“. — Stařec 74letý přichází s pláčem, že už tři noci nespí, prosí, aby zase byl přijat do svatě církve římsko-katolické. Vzpomíná si při tom na své rodiče, zda se neobracejí nad ním v hrobě. Lituje, byl sveden, v hospodě ho přemluvili. Byl přijat, vyplniv předepsané podmínky. Pláče radostí, že zase má pokoj v duši a že bude moci mít jednou křesťanský pohřeb. Takových dojemných obrázků mnoho. — Vyšší úředník přichází, že byl on i rodina jeho uvedeni v omyl dryáčnickou agitací nové sekty čsl. a prosí o radu, jak zaříditi kroky k návratu do církve, o níž sám s vroucností praví, že byla před dvěma téměř tisíci lety a zůstane nedotčena na věky. — Sčítání lidu provedlo se na Valašsku dosti klidně, až v posledním týdnu podali si ruce všichni bolševici, pokrokaři a soc. demokraté, aby to černé Valašsko, jak prohlásili, na hlavu porazili. Nestalo se však nic zvláštního. Odpadlo trochu zbrklých „rechtorů“ a něco socialistů, celkem smeti, které již dávno mělo býti vymeteno. Celkový odpad na Valašsku od katolicismu odhaduje se nanejvýš na 2—3 procenta. — Rázná žena matka. Ve Valašském Meziříčí ohlásil jistý pán u politické správy svůj odpad a celé své rodiny. Když přišel domů a oznámil ženě svůj čin, tu jinak pokroková dáma tak se rozhorlila na svého muže, že chtěla od něj i s dětmi utéci. Teprve mu vyčetla jeho beztaktnost, že učinil cos podobného bez jejího vědomí. Panu manželci nezbylo nic jiného, než jíti se ženou na politickou správu a odvolati odpad své ženy a dítě. — Otec a syn. Ve Val. Meziříčí synáček student ohlásil svůj odpad od církve katolické, aniž by se co zmínil o tom

svým rodičům. Otec jeho, vyšší úředník, přišel na hejtmanství a tam náhodou uviděl listinu. — Mezi plakáty, vybízějícími k odpadům, poutaly pozornost dva. V knihkupectví proti Jungmannovu pomníku ve výkladu visely dvě velké fotografie našeho presidenta a bezprostředně pod nimi bylo vyzvání k odpadům s udáním ceny za blanket a heslem o černé hazuce, kterou nutno shoditi. Modrou tužkou vedeny šipky přes plakáty k hořejším obrazům. Ne nadarmo se jedná o zákonu, jenž by chránil čest presidenta. — Na Ovocném trhu řada dětí s velikým rámusem roznášela a rozdávala modré plakáty, vybízějící k přistupování k evangelické víře a k přednáškám „v českobratrských chrámech u Salvatora, Praha I. a u Klimenta, Praha II.“ Naše mládež při těch agitacích se vůbec vyznamenala, všude připouštěna byla a také prý si — vydělala. — „Až se mně hnusilo to kramaření s vírou,“ pravila žena, která byla přítomna schůzi, kde vedle volnomyšlenkářů pracovali také dva pastoři a zástupce církve československé (dle návodu ke sčítání lidu v prvním vydání — katolici českoslovenští). „Co mi za něj dáš a já ti ho prodám?“ Pastoři a Zahradník pracovali si do rukou. Kde byl sklon k církvi českobratrské, tam Zahradník milostivě ustoupil, aby mu za to pastoři nelovili, kde by se dali chytati lidé na československou. Opravdu kramaření, jako handlíři na jarmace. Neškodí mně a já ti také škoditi nebudu. — Na schůze před sčítáním lidu jezdili agitátoři, učitelé, socialisté, pastoři v automobilech. Kdo to financoval a platil? Při tom útočili na bohatství církve a chudobu Kristovu. Který farář, kaplan, katecheta, může si udělati ten luxus a jezdit automobílem?

Rusko procítá nábožensky. „Kölnische Volkszeitung“ cituje ruské zprávy o náboženské obrodě v Rusku a píše: Vážnost a vliv duchovenstva v celém Rusku, ale zejména na jihu, za poslední měsíce neobyčejně stoupl. Tak

na příklad závodí přímo intelektuálové i prostí lidé ve městech i na venkově v tom, aby duchovní zprostili práci, bolševiky jim uložených, metou a čisti za ně ulice a pod. Kostely jsou měsíc od měsíce plnější. V Petrohradě udal se dle zprávy ruského listu „Rul“ (ze dne 6. února 1921) případ, který dle soudu listu je pro současné poměry v sovětském Rusku mimořádně příznačný: V den sv. Ondřeje přišla k petrohradskému metropolitovi Benjaminovi deputace kronštatských rudých námořníků s prosbou, aby na válečných lodích zařídil církevní bohoslužby. Metropolita navrhl, aby slavnost konala se v kostele sv. Ondřeje

na Basilevském ostrově. Ale námořníci trvali na tom, aby metropolita neprodleně s nimi odjel do Kronštátu. Poněvadž arcibiskup měl za to, že jej chtějí v Kronštátě zastřeliti, rozloučil se s příbuznými a vydal se na cestu s námořníky. V Kronštátě však připravili prelátovi námořníci skvělé uvítání. Nejdříve byly v kronštatském kostele bohoslužby a pak doprovodili námořníci arcibiskupa na válečné lodi, na nichž vztyčili vlajky sv. Ondřeje. Pak byla na lodích nová náboženská slavnost. Svůj dík projeвили námořníci arcibiskupovi tím, že mu dali značné zásoby potravin.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za podporu katol. misii mezi pohany a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporujeme misie.

Úmysl v říjnu 1921: **Rozšíření Apoštolátu modlitby.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Podpora katol. misii u pohanů. (Hlavní úmysl.) — Chránová okna. (Báseň.) Spomocnice křesťanů. — Chránová ohna. II. (Báseň.) — Práce otevře nám bránu nebeskou — Sociální význam děl Boskových — Zacheus. — Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně. — Stáří čili životem vzhůru. — Katolík skutkem. — Obrázky z katol. misii. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LV.

BRNO, 1. ŘÍJEN 1921.

ČÍSLO 10.

Kde Srdce Ježíšovo vládne svou pravdou, láskou, pokojem, tam všechno po Bohu jen prahne a slyne ctností rozvojem: buď tedy, Srdce Spasitele, buď vládcem našim rodinám, náš zákon buď Tvé přání vřelé, náš cíl vzlet k věčným vyšinám!

Rozšíření Apoštolátu modlitby.

(Hlavní úmysl.)

Nelze nám jinak než uposlechnouti přání sv. Otce Benedikta XIV., jež projevils ustanovením tohoto hlavního úmyslu... V Apoštolském listu o obrácení pohanů napsal sv. Otec mezi jiným: Vroucně doporučujeme Apoštolát modlitby všem věřícím bez výminky; nerozpakuj se nikdo přidati se k němu jako člen. Máme na obrácení pohanů pracovati modlitbou a skutky. Bůh požehnal podivuhodně Apoštolátu modlitby, tak že se stal opravdu katolickým; čítáť nyní 26 milionů členů mezi 300 miliony katolíků. Ale těch 26 milionů přece jest jen málo proti číslci ostatních katolíků. Proto máme přičiniti se o jeho rozšíření, aby každý katolický křesťan byl opravdu apoštolem modlitby.

Syn Boží, Ježíš Kristus, přišel, aby spasil veškeren svět. Sám blásal nebeské učení a potvrdil zázraky, svou smrtí a svým slavným zmrtvýchvstáním. Na místo sebe pak ustanovil apoštolý, aby pokračovali v díle jeho, aby všichni lidé ku poznání pravdy dospěli a spaseni byli. Praviť apoštolům: „Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi; protož jdouce učte všechny národy křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha sv. Kdo uvěří bude spasen, kdo neuvěří bude zatracen.“ Nemy-

sleme si, že to platilo jen apoštolům a jich nástupcům, biskupům a jich pomocníkům kněžím a missionářům; ale slova ta v jistém smyslu platila i ostatním, kdož schopní byli apoštolské dílo dále konati. V tom smyslu může býti každý katolický křesťan apoštolem modlitby a práce. I nyní je třeba, abychom podporovali hlasatele viry modlitbou a obětmi dary, aby tím horlivěji a úspěšněji konati mohli apoštolskou práci svou. Tak může býti každý otec apoštolem rodiny své, a to modlitbou a dobrým příkladem, jímž utvrzuje dítky své ve víře, naději a lásce k Bohu a upevňuje ctnosti jejich. A proč by nemohl syn nebo dcera přispěti ke spáse svých sourozenců nebo soudruhů zbožným svým životem, modlitbou a dobrým chováním svým! Jak krásně dalo by se uskutečniti v našich katolických Omladinách, ve spolicích Orlů, aby každý člen a každá členka byli zároveň členy Apoštolátu modlitby a tak přispívali ku rozšíření království Božího na zemi.

Apoštolát modlitby jest mocnou armádou, která pro království Ježíše Krista bojuje mocnou zbraní, modlitbou! Nyní je potřeba takových bojovníků Kristových proti nevěře a roz-

ličnému bludařství a nepřátelům Božím a církve sv. Ať tedy každý chopí se zbraně modlitby vroucné a pokorné, která proniká nebesa a vstupuje až k trůnu Božímu. Ať každý člen Apoštolátu modlitby získá nového člena. Ať členové ostatních zbožných spolků a bratrstev jsou zároveň i členy Apoštolátu modlitby. Pamatujeme na příslibení Pána Ježíše: Začkoli prositi budete Otce mého ve jménu mém, dár vám! Právě nyní, kdy modlitbu

vyklučují ze škol a znehodnocují tím u mládeže, je tím více třeba modlitby si vážit, ji hájiti a ji tím vroucněji pěstovati skrze Apoštolát modlitby a úctou nejsv. Srdce Pána Ježíše.

Kdo se modlí, mluví s Bohem, s Matkou Páně, s anděly, čiň tak často, rád a s úctou, vzácně získáš přátely. — Modlitba jak Bůh je mocná, v rady Boží zasahá, srdce kruší, světem hýbe, pekla brány přemáhá. Mudroslov.

M. Tesařova:

ÚTĚCHA.

Když myslíš, že jsi opuštěn
a zapomenut ode všech,
tu k Bohu vysílej pak sten
a k Němu obrať duši vzdech.

Ten jediný Ti rozumí
a nehorší se nad tebou,
On každou bolest utlumí,
svou zastírá Tě velebou.

A byť tě všichni tloukli v líc,
a smál se tobě celý svět,
Bůh s láskou půjde tobě vstříc
ty chtěl bys na Něj zapomět?

Jak se můžeme růženec modliti?

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Venku v přírodě květiny teď řídnou; podzim zničí mnohdy za jedinou noc nejkrásnější květiny, jež v zahradě obveselují naše oko a srdce. Za to kvetou teď duchovní květiny; rosa mystica, růže duchovní stojí teď v nejkrásnějším květě, jak v parku zámožných, tak v domácí zahrádce chudobných. Kveté třemi barvami: bílou, červenou a zlato-žlutou. Hned uhodnete, co tím míním. Mluvím o růženci, jež teď v říjnu modlí se křesťanský lid dne každého! „Heil dir im Siegeskranz“ zpívají Prusové, tak začíná německá hymna, to jest: „Nazdar tobě ve věnci vítězném, zij blaze!“ Tato slova hodí se výborně i pro blahoslavenou Pannu: Zij blaze ve věnci

vítězném! Růženec je věnec vítězný. Pomocí růžence zvítězil svatý Dominik nad bludaři, tak že se obrátili; pomocí růžence zvítězili křesťané nad tureckými vojsky a loďstvy; pomocí růžence i my zvítězíme nad ďáblem a jeho úklady, jeho pokušením; s růžencem v ruce šťastně dokončíme boj s trampotami a protivenstvími pozemského života.

Při žádné jiné modlitbě nejsme tak nakloněni k roztržitosti a bezmyšlenkovitosti jako při růženci; příčiny hledati v častém opakování téže modlitby a ve velké pohyblivosti našich myšlenek, jež nevydrží dlouho při jednom předmětu. Proto je třeba ohlednouti se po pomůckách k udržení

myšlenek a k nějaké změně při modlitbě, aby nás neunavovala. Takovou pomůcku jsem dříve jednou poradil, totiž živou představu tajemství, o němž právě rozjímáme. Rozdělíme si celý příběh, ku příkladu o narození Páně a představíme si při každém zdrávasu jeden díl, jednu okolnost příběhu. Jsou však ještě i jiné takové pomůcky.

Můžeme se modlit každý tajemství v náhradu za jistý druh hříchů. V prvním tajemství vidíme před sebou pokornou Pannu, která říká: Aj já dívka Páně! Modleme se toto tajemství za svou marnivost a pýchu; pak za nedbalost ve službě, za špatné plnění povinnosti stavu svého. — V druhém tajemství jde Maria k Alžbětě na návštěvu. Modleme se toto tajemství, činíce zadost za nedovolené návštěvy, jež jsme konali, hříšné procházky atd. — V třetím tajemství rozjímáme, jak se Ježíšek v největší chudobě narodil. Obětujeme toto tajemství za nespokojenost s vůlí Boží, za své reptání a žalování, když se nedělo podle našeho přání. — Ve čtvrtém tajemství jde Maria s dítětem do chrámu. Modleme se toto tajemství za náhradu, že jsme návštěvu kostela tak často zanedbávali. — V pátém tajemství rozjímáme o nalezení dvanáctiletého Ježíše. Modleme se toto tajemství v náhradu, že jsme rodiče tak často zarmoutili a jich neposluchovali. — Celý radostný růženec můžeme obětovati v náhradu za to, že jsme se honili za radostmi tohoto světa a zanedbávali spásu duše své.

V prvním bolestném tajemství vidíme, která Spasitel dlouho a nábožně modlí se na olivetské hoře. Modleme se toto tajemství za svou nedbalost a roztržitost v modlitbě. Když byl Spasitel modlitbu svou dokončil, přišel Jidáš a zradil ho. My jsme též byli mnohdy neupřímní, ba falešní ke svým spolublížním. V náhradu za to můžeme se toto tajemství pomodlit. — V druhém tajemství je Spasitel bičován. Modleme se toto tajemství, zadost činíce za hříchy ne-

čistoty. — V třetím tajemství zříme Spasitele trním korunovaného a posmívaného. My jsme též často bližnímu svému se posmívali a jemu spílali, jej trním posměchu a na cti utržení zranili. V náhradu za takové hříchy můžeme se třetí tajemství modlit. — Ve čtvrtém tajemství nese Spasitel trpělivě kříž svůj. Obětujeme toto tajemství v náhradu za svou netrpělivost v kříži a trápení. — V pátém tajemství modlí se Pán Ježíš za své nepřátele a je octem napájen. Řekněme toto tajemství za svou nestřídmost, za všechny myšlenky hněvivé a pomstychtivé. — Celý bolestný růženec můžeme obětovati za to, že jsme nejštětějšímu srdci Ježíšovu hříchy svými bolest způsobili, je trním zranili.

První slavné tajemství předvádí nám před oči vzkříšeného Vykupitele. Řekněme toto tajemství v náhradu, že jsme otáleli zadost učiniti povinnosti velikonoční, a ji jenom, když ne zcela zanedbávali, tak aspoň povrchně vyplnili. — V druhém tajemství vznášel se Spasitel na nebesa. Modleme se toto tajemství v náhradu, že jsme byli tak nedbalí v dobrém, nedbalí ve shromažďování zásluh pro nebe. — V třetím tajemství přichází Duch svatý na apoštoly, aby je omilostnil a poučil. Snad jsme se dopustili jednoho neb druhého hříchu proti Duchu svatému; snad jsme zanedbávali kázání a nábožné poučení: vzdejme za to náhradu třetím tajemstvím. — Při posledních dvou tajemstvích můžeme myslet na znesvěcování mariánských svátků, na své pozemské smýšlení, přílišné zabývání se starostmi tohoto světa a zanedbávání záležitostí duše, a v náhradu za to modlit se tato tajemství. — Celý slavný růženec můžeme obětovati za to, že jsme svou vlastní čest a slávu, a ne čest a slávu Boží hledali.

Nejenom na své vlastní hříchy můžeme při tom myslet, ale i na hříchy druhých lidí, a nejenom na ony, jež jsem vypočítal, ale i na jiné, jak se to právě hodí. To by bylo tedy jedním návodem k uvedení změny do

modlitby růžencové. Jiný pozůstává v tom, že prosíme při každém tajemství o jistou ctnost, umiňující si, že se v ní budeme cvičiti. Často najdete takové ctnosti udány na růžencových lístkách. Při prvním tajemství můžeme se modliti o pokoru, při druhém o lásku k bližnímu, při třetím o mírumilovnost, při čtvrtém o horlivost v plnění náboženských povinností, při pátém o poslušnost, při šestém o pravou zbožnost, při sedmém o čistotu, při osmém o tichost, při devátém o trpělivost, při desátém o lásku k nepřítelům, při jedenáctém o kajicnost, při dvanáctém o setrvání v dobrém, při třináctém o zachování posvěcující milosti, při čtrnáctém o šťastnou hodinku smrti, při patnáctém o dětinou lásku k Marii Panně.

Můžeme i různé potřeby v jednotlivých tajemstvích Bohu a jeho Matce svatě odporučiti. Otec ku příkladu musí pracovati v potu tváře své; nechť hledá sílu v tajemství: Jenž se za nás krví potil. Matka s bázlivostí očekává svou hodinu; pro ni se hodí tajemství: Kterého jsi, Panno, v Betlemě porodila. Má děti v cizině a strachuje se o ně; nechť se modlí tajemství: Kterého jsi, Panno v chrámě nalezla. Mládenec neb panna stojí před volbou stavu svého; zde je na místě tajemství: Jenž Ducha svatého seslati ráčil. Stařec čeká už na svou smrt; nechť si vzpomene na Simeona a modlí se: Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala. Manželka má zlého muže, zlé děti; nechť se modlí: Který za nás těžký kříž nésti ráčil.

Máme cestu před sebou; modleme se: Kterého jsi, Panno, k Alžbětě nesla. Naše potřeby jsou rozmanité; pro každou najde se vhodná modlitba.

Čtvrtý způsob modlitby může v tom pozůstávat, že obětujeme jednotlivá

tajemství za určité osoby, ku příkladu: první za mládence a panny, druhé za muže a ženy, za své příbuzné, třetí za malé děti, čtvrté za dědečka a babičku, za staré lidi, páté za rodiče. — Bolestný růženec: první jeho tajemství za nemocné na duchu, druhé za nemocné na těle, třetí za ty, kteří pracují hlavou, čtvrté za ty, kteří pracují rukama, páté za umírající. — Slavný růženec: první tajemství za hříšníky, druhé za spravedlivé, třetí za kněze, čtvrté za řeholníky, páté za světskou vrchnost. — Celý růženec můžeme obětovati: radostný za církev bojující, bolestný za církev trpící, slavný ke cti církve vítězíci.

Tim jsem dal několik pokynů, jak bychom si mohli učiniti růženec zajímavějším a užitečným, jak bychom se uvarovali roztržitosti a přivedli do modlitby větší změnu. Snad i čtenářům něco vhodného napadne. Přemýšlení, rozjímání je ovšem namáhavé; v duši naší vypadá to mnohdy jak na poušti, není žádných myšlenek, půda srdce je vypráhlá. I v tom připadá není růženec bez užitku; neboť již trpělivost, s níž jsme při růženci vydrželi, není bez ceny. Dostačí už, když při modlitbě díváme se nábožně na obraz Pána Krista neb Panny Marie.

Ríkáme-li růženec při mši svaté, udělejme přestávku při obětování a přijímání, abychom obrátili na okamžik myšlenky své ke mši svaté.

Trhejme tedy v měsíci tomto bílé, červené a žluté růže, abychom jimi ověnčili čelo blahoslavené Panny. Nechť jsou to růže bez trní. Vychází-li modlitba ze srdce čistého, tak jsou bez trní; kdo však říká růženec a při tom udatně hřeší, ten nabízí Matce Boží kytici z růží, v níž je i mnoho pichlavých trnů. Nehřešme tedy: pak bude mít Panna Maria radost z daru našeho.

Vše do času — Bůh na věky.

Úvaha. Napsal Ignát Z h á n ě l.

Rozenáváme čtvero ročních po časí. Nejvíce bývá vychvalováno jaro. Jsou lidé, kteří nemohou najít ani slov, jak by toto roční období oslavili a velebili. Jaro jest mnohým nade vše. Ale nikdo neupřije, že má každé ze čtvera ročních počasí i své přednosti, ale také své stíny. Má je jaro, má je leto, má je podzim, má je zima. Jsou také mnozí, kteří dávají přednost podzimu před jarem. Podzim nazývají výkvětem krás přírodních. Pozastavme se několika myšlenkami u podzimu.

Výborně se hodí do této doby výrok, o němž čteme o polní trávě, které si nikdo nevšímá, po níž se nohama šlape; dnes jest a zítra se hodí do pece. Mat. 6, 30. Zůstaňme u tohoto obrazu, použijme ho ke znázornění pomíjitelnosti lidské. Pomíjitelnost všeho, co na světě, výslovně nám znázorňuje podzimní příroda. Ta zlatá pšenice, která se ještě nedávno podle větru klátila na polích, již zmizela, vlaštovky, tito poslové jara, již nás většinou opustily, stromy vydávají nyní své plody a částečně už z nich listů buď opadá anebo nebude dlouho trvat, kdy k tomu dojde. Ano podzim káže nám zjevnými slovy: vše h y n e, vše m i z í, vše pomine, jediný Bůh jest věčný. Tot obsah našeho rozjímání.

I. Vše pomine.

Kdo okem otevřeným vše kolem sebe pozoruje, nachází stále mnoho důkazů o nestálosti všeho pozemského, stále se přesvědčuje, že nic na světě není stále, nezničitelné, že vše podléhá rozkladu, zkáze. Všechny statky tohoto světa, vše, čím se chlubi člověk, není ničím než polní travou. Tráva polní jest krásná, kvete, vypíná se do výše, ale již večer usychá a zítra ji hodí lidé na oheň a spálí.

Tuto pravdu hlásá Starý Zákon, kde čteme u proroka Isaiáše: „Všeliké tělo jest jako tráva a všeliká sláva jeho jest jako květ polní,“ Is. 40, 6, čímž chce říci: Čím se vychloubáš, člověče? nač jsi pyšný? vše přece pomine. Z Nového Zákonu povšimněme si podobností, které vyprávěl náš milý Spasitel o boháčích, u jehož dveří seděl žebrák, chudý Lazar. Boháč odíval se co nejnádherněji v purpur a kment, každý den hodoval skvostně (Luk. 16, 19), když pak zemřel, byl pohřben v pekle. Zapomínal, že vše pomine, nežil ctnostně, proto bylo peklo jeho údělem.

Pozorujeme-li blíže život lidský, přesvědčíme se, že u každého řadí se den ke dni a všechny rychle utíkají, uteče měsíc za měsícem a než se nadáme, jest z nich celý rok a zase uteče rok po roku a „toliko hrob pozůstává“ (Job 17, 1). U některého člověka přináší skoro každý den nějakou událost, ale obyčejně smutnou, bolestnou, málokdy radostnou; člověk sestará ani se nenadá; mohl by říci s Jobem: „Dnové moji byli rychlejší než posel; — který má rychle běžeti s poselstvím jemu svěřeným — moji dnové utekli a neviděli nic dobrého.“ Job 9, 25. Ano kdyby se dočkal někdo z nás lidí let nejpožehnanějších, kdyby, jak se obecně říká, žil tak dlouho jako kdysi Methusalem, stále se více a více přesvědčuje o pravdivosti výroku, že bohatství i chudoba, sláva i zneuznání, radosti i bolesti, ať jest cokoli, že vše co jest tuto na světě, pomine, nic nemá tu stálosti.

O jak se sklame, kdo by doufal v lidi a od světa něco čekal. Vše obecně se má za to, že největší geniové právě uplynulého, devatenáctého století byli tři mužové: Napoleon, Goethe a Klement Maria Hofbauer. Málo najdeme příkladů v dějinách všeho světa, aby někdo

z lidí tak vysoko postoupil, jako Napoleon. Jsa z chudé rodiny vystoupil až na trůn císařský, stal se pánem skoro celé Evropy. Zkusil, co jest bohatství, co štěstí, co pocty. Leta utekla a v bitvě u Waterloo dne 18. června 1815 zašlo jeho slunce. Když byl Napoleon ve vyhnanství na ostrově svatě Heleny, měl dosti času přemýšleti a oddati se zkoumavým myšlenkám. Tu vyprávěl svým společníkům, jak se přesvědčil o pomijitelnosti všeho; když bylo viděti v bitvě u Waterloo, že prohrává, přešli přemnozí jeho důstojníci k nepříteli, ale s pýchou dodal: nepřešel ani jediný voják francouzský. (Hans Jakob: Abendläuten, 8. vydání, strana 297). Důstojníci měli císaři zajistě mnohem více k poděkování než obyčejní vojáci; pro samou falešnou vzdělanost zapomněli na svědomí a přísahu, vědomí povinnosti v sobě utuhlali. Ano přesvědčil se Napoleon, že vše na světě pomijí, jest nestálé.

Pěkného a vhodného srovnání užil jeden básník (Lenau) o pomijitelnosti; srovnává ji totiž s dravou řekou. Dravá řeka žene se s ohromným řevem vpřed, vše strhne sebou do proudu. Život lidský také se žene podobně rychle a s podobným řevem vpřed a do jeho víru ústí všechny potoky, řeky, to jest všechny příhody života radostné i žalostné pominou a zmizí.

Proto nikdy nezapomínejme, že vše na světě pomine, že nic zde nemá stálosti. O pravdě této nejvíce nás přesevďdí poslední náš okamžik, až přijde smrt. A přijde na každého, kdy se to ho nejmeně na děje me. Čteme „buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kterou netušíte“. Luk. 12, 40. Kdosi pravil, že nejbolestnější druh smrti jest pod zemí u havířů. Voják jde směle do boje, kráčí udatně smrti vstříc, neboť vidí kolem sebe a slyší smrtonosné střely, kdežto horník, pracující v tmavé hlubině, nemůže smrti viděti, přikvapí ve způsobě jedovatých plynů anebo jinak. Jest zákeřník, přijde neočeká-

vaně, okamžikem zardousí život havíře. Kdesi byl úředník při hornictví, který jako student vedl prostopášný život. Bylo to kdesi v Německu, kde až posud studenti vysokých škol, aspoň někde (jak jsem sám viděl v Jeně) i ráno před polednem potácejí se opilí s mázem piva po ulicích. Šel onen student okolo sochy svatého Jana Nepomuckého, kdež byla lampička ale už dohořela. Ve své zhýralosti, zbuynosti nalil do lampičky, rouhaje se při tom, piva. Jel pak jako úředník jednou do dolů, kde se prorazila stěna, utopil se. Zajistě, že v okamžiku smrti jinak pohlížel na svět a jeho marnivosti a jeho pomijitelnost, než v rozpuku mladosti a ve svévolnosti a buynosti studentské. Již prorok Isaiáš pravil: „tehdy (t. j. při smrti) otevrou se oči slepých i uši hluchých otevřeny budou!“ Is. 35, 5. Ano, vše pomine, jediný Bůh jest na věky.

II. Jediný Bůh na věky.

Zbožný král David mluví v 89. žalmu takto o věčném Bohu: „Prv než učiněny byly hory a než způsobena byla země a okršlek zemský, od věkův až na věky jsi ty, Bůh“. Žalm 89, 2. Jediný Bůh jest věčný; vše, co stvořil, jest pomijitelné. Ale Bůh tak miloval člověka, že stvořil ho dle obrazu a podobenství svého (I. Moj. 2, 7), vdechl mu nesmrtelnou duši která živa bude na věky. Tělo zhyne, ale duše živa bude, dle toho jak člověk žil na světě, buď v nebi věčně šťastna anebo v pekle věčně nešťastna. Kdo těžce hřeší, poskvňuje, znetvořuje, znečišťuje tento obraz Boží. Jest tedy hřích, jak dobře praví náš katechismus, jediné a pravé zlo. Proto se musíme ze všech sil svých přičiniti, abychom se varovali každého těžkého hříchu, skrze který bychom zasloužili věčnou smrt.

Často čteme v rozjímáních výroky učitelů církevních. Jsou to mužové, kteří napsali vzácná díla, a jež prohlásila církev za pravověrné. V celku jest devatenáct učitelů cir-

kévních a poslední jest svatý Alfons Liguori, který byl prohlášen učitelem církevním od nebožtíka papeže Pia IX. 23. března 1871. Alfons Liguori, dočkal se požehnaného věku devadesáti let a jeho spisy pozůstávají ze 45 svazků. Psal, aby, když nemohl kázati, proniklo jeho psané slovo co nejdále. Velmi často zmiňuje se o hříchu a varuje před ním. Buďte tuto uvedeny některé jeho myšlenky:

Jak bídne jedná hříšník! Mluví k Bohu: Pane, ty poroučíš, ale nechci tě poslouchati; rozkazuješ odpouštětí urážky, ale já nechci, chci se pomstít; zapovídáš vzít si cizí majetek, ale já si ho беру; nechceš, abych povolil zlým žádostem, já však jim povoluji, vyhledávám příležitosti k hříchu. Jak nesmyslně jedná takový člověk. Čteme v Písmě svatém, že poslal Bůh svého sluhu Mojžíše, aby šel ke králi egyptskému a řekl mu: „Toto praví Hospodin Bůh israelský: Propusť lid můj! Ale král odpověděl: „Kdo jest Hospodin, abych poslechl jeho hlasu a propustil Israele? Neznám Hospodina a Israele nepropustím.“ II. Moj. 5, 1, 2. Stejně zpupně a zpuřně si počíná hříšník, který přestupuje zákon Boží. Také se odvažuje říci svému Tvůrci: Neuznávám tě, ó Hospodine, za svého pána, za svého stvořitele a dobrodince!

Jsme naplnění svatou hrůzou, když čteme v Písmě, kterak Pilát, mistodržitel země judské, chtěl osvoboditi Ježíše, přesvědčiv se o jeho nevině a máje právo o svátcích propustiti z vězení jednoho zločince, tázal se shromážděných: „Chcete-li tedy, abych vám propustil krále židovského?“ I vzkřikli všichni řkouce: Ne toho, nýbrž Barabáš! A evandělista svatý Jan dodává k tomu: Byl pak Barabáš lotr. Jan 18, 40. Ale ještě hůře než tento pošetilý lid židovský počíná si hříšník, máje voliti mezi Ježíšem a ďáblem, dává přednost hříchu a ďáblu (Liguori: Predigten, I, 68, 70).

Nemůžeme pochopiti zběsilosti národa vyvoleného, když Mojžíš pobyv čtyřicet dní na hoře a vrátiv se dolů, shledal, že učinili sobě bůžka, zlaté tele a jemu se kláněli. II. Moj. 32, 19. Svatý Cyrián praví: čemu dává člověk přednost, to činí svým bohem, neboť určil to za svůj cíl, za svůj poslední účel, který přece jest pouze jediný Bůh. Svatý Jeroným píše: „Když něco ctiš, co si přeješ“, tak jest to tvým bohem. Hřích v srdci, jest totéž jako bůžek na oltáři, jako ono tele, které Israel učinil svým bohem. Tvor, kterému dáváš přednost před Bohem, jest tvým bůžkem, tvou modlou a jako pohané kláněli se bůžkům, tak ty se kláníš hříchu, kterým se kocháš ve svém nitru. Jeroboam, král židovský, pobízel lid, aby ctil modly a pravil: „Hle bohové tvoji, Israele!“ 3. Král. 12, 18. Podobně volá k nám všem pokušitel ďábel: Co se staráš o Boha? Ejhle tato rozkoš, to jest nyní tvůj bůh, tvá radost, tvoje zlato, tvá pomsta. Cti ji, kláněj se jí, opusť Boha. A když člověk svolí a zhřeší, opouští Boha, cti onen hřích jako modlu, jako bůžka ve svém srdci.

Hřích jest v pravdě modla, postavená na oltáři srdce lidského. Krásnými slovy vyzývá nás básník, abychom se varovali hříchu, říká: „Ublížil-li včela komu, — nejvíc jí to samé škodí. — A zlé nejvíc škodí tomu — kdo je sám svévolně plodí. (Jablonský: moudrost otcovská č. 18).

„Podivuhodný jest Bůh ve svých svatých“, říká se. V první polovici minulého, XIX. století, žil v malé osadě Arsu nedaleko města Lyonu ve Francii kněz, farář Jan Vianney, který byl skoro v polovici světa rozhlášen jako zpovědník. Po celých třicet let zpovídal každý den patnáct až šestnáct hodin; lidí přicházelo tam ročně přes 20.000, všichni přišli ke sv. zpovědi, v kostele byla vždy veliká tlačeniště. Měl od Pána Boha milost, že ihned rozpoznal stav každého hříšníka, dovedl mu dobře poraditi, co má činiti, aby Boha více

neurážel hříchy. Že to bylo něco pozoruhodného, poznati z toho, že denně jezdilo do této, od světa odloučené a daleko ode všeho spojení zastrčené osady pět omnibusů a vždy byly všechny obsazeny lidmi, hledajícími pomoc pro svou duši u faráře Vianney. Prožil celých třicet let výlučně ve zpovědnici, slouže hříšníkům. Dobře říkali tehdy lidé, že život tohoto kněze jest velký zázrak. Každý den před polednem kázal. Velmi často vysvětloval, že hřích vzdaluje nás od Boha, lítost a pokání k němu zpět přivádí. Aspoň jeden příklad z jeho života: Jednou přišel do Arsu ze zvědavosti muž, nevěrec a velký hříšník, který nebyl 24 let u svatě zpovědi a nechtěl k ní jíti. Ale sotva uviděl faráře Vianney, byl tak dojat, že mimo-volně padl před ním na kolena a prosil, aby ho vyzpovídal. S největší skroušeností se vyzpovídal, šel také ke stolu Páně a žil pak životem právě křesťanským. (Reiferth-Monnin: *Leben des Pfarrers Vianney*, II, 34, 51).

Vše pomine, jediný Bůh na věky; vpišme sobě tuto pravdu hluboce do svého srdce, pak dáme zajisté na sebe pozor, abychom Boha

nikdy neuráželi těžkými hříchy. Svatý Ambrož vybízí, aby každý, kdo jest slabý a jest v nebezpečí Boha hříchem urazití, zašel si na hřbitov. Leží tam vedle sebe v jedné řadě chudý, bohatý, známý, neznámý. Není možno uhodnouti, kde kdo odpočívá, ve kterém hrobě leží boháč, ve kterém chudák, všechny hroby jsou stejny, ze všech zbyl pouze prach a popel. Svatý Ambrož dodává: „A ty člověče, který prach a popel jsi a v prach se navrátíš (I. Moj. 3, 19) opovažuješ se Boha urážeti a přestupovati jeho přikázání?“ Vzpomínejme sobě častěji na poslední věci, na smrt, na soud, na peklo a nebe a pak zajisté nikdy nezhřešíme. (Sir. 7, 40). Připamatujme si častěji slova žalmisty a volejme s ním: „Já jsem nuzný a chudý, Hospodin však pečuje o mne. Spomocník můj a obránce můj jsi ty; Bože, neprodlevej.“ Žalm 39, 18. Ano, volejme se srdcem zkroušeným: Neopouštěj mne, ó Bože můj, posilni mne, abych tě nikdy neurážel těžkými hříchy, abych mohl býti spasen a dostal se k tobě do nebe a tam tě chválil na věky věkův. Amen.

M. Tesařova:

OBĚT.

Na oltář obětní dnes kladu duši svou
a všechny její síly zasvěcuji Tobě
a jako drahokam je ku ozdobě
dej, dobrý Jezu svatou milost svou.

I srdce své Ti dávám Jezu ráda
žel, drahý Bože, že tak studené
a uštědří mu svého plamene,
v jehožto žáru každé býlí zvadá.

A tělo své ač bídne světím Tobě,
v Tvé boku ráně ulož je jak v hrobě,
vždyť v Srdci Tvém tak milé pro-
dlení!

Až slavit bude svoje vzkříšení,
má duše jako ptáče k Bohu vzletí,
jak šťastna bude potom při oběti.

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. B a u n a r d. — Z francouzského přeložil Boh. Kyselý.

V a d o a d P a t r e m. Otec! Komu byl jím Bůh více než mně? On mi učinil tento život, jež chystal se opustiti, lepším, krásnějším, libeznějším, čestnějším a konečně i delším než většině mých vrstevníků a kolegů, kteří stáli za víc nežli já. A za dlouhého toho trvání, jak byl mi nápomocen, jak shovával, jak něžně se slitovával! Nikdo toho neví kromě mne. Ještě jednou, na odchodě, mu dobrořečím a neustanu do posledního dechu svého.

Víc nežli 60 let tomu, — 5. června 1852 — co mě ráčil přijmouti ve služby své; toť jeho milost největší. Tu bylo mou nadějí a již i radostí, že uvidím, jak přichází tu na zemi jeho království v říši pravdy, spravedlnosti a míru. Život zklamal tyto naděje. A nyní opouštím jej prostřed pekelné bouře, která dokonává záhubu všeho, co jsem miloval, obdivoval, kázal, čemu jsem sloužil, co jedině zasluhuje býti zachováno. Toť mě utrpení největší.

Trpěl jsem mnoho v těchto letech pro bědy svých bratří ze svatyně, z nichž mnohým jest více snášení nežli mně. Poroučím je, Otče nebeský, tvému milosrdenství. Ale ještě více jsem trpěl proto, čeho se dostalo tobě, Ježíši, Vykupiteli: jak rouhali se tvému jménu, poplvali tvou tvář, opouštěli a zapírali tvé srdce, ó Kriste, zrazený, prodaný, vydaný, mrskaný, poplvaný, ukřižovaný od Jidášů, Pilátů, kníží, lidu, zákoníků a fariseů, a urouhaný, žel, od slepých těch a nevďěčných davů, kteří stále křičí „Ukřižuj!“ nevědouce, co činí!

Trpěl jsem a trpím pro všudy rozšířenou lež, jejíž království vidím se dnes šířiti a jež zatemňuje jasnou tvář naší vlasti. Nepřátelům, kteří přišli tě zajmouti a svázati, ozbrojeni jsouce meči a kyji, řekl jsi, Pane: „Toť vaše hodina, hodina mocnosti temnoty“. Dnes tato moc bludu ovládla

vše a pravda je v zajetí. A já trpím pro zaslepenost tolika duchů, pro zatvrzelost tolika srdcí, pro pásku nevědomosti a bludu, jež zastírá oči toliko ubohých dětí, jinochů a dívek, vydaných škole bez Boha, kteří půjdou cestami života slepě a jimž je bráněno knížetem temnoty obrátiti se k tobě, Světlo světa!

A nad to vše trpěl jsem a trpím pro vlastní proviny, trpím při vzpomínání a lítosti nad tím, že jsem býval nevěrným, nevďěčným, nehodným. Ale tu dím sobě jako umírající světec de Montfort, ale větším právem nežli on: „Umru; tím líp, nebudu již hřešiti!“ Komuž se dostalo kdy větších pobídek k životu svatému než mně? Co tu lidí svatých, služebníků a služebnic církve, poblíž nichžto jsem žil! A což ti a ty, o nichž jsem mluvil, s láskou psal, jak málo jsem se snažil jim se podobati! Oh, kéž jsou mi přes to laskavými zastanci a přimluvcími při hrozném soudu, jenž už zítra bude nade mnou vynešen. Jsem již předpředvolán, určen rozkazem soudce nejvyššího. Ale soudce můj jest i otcem mým. V a d o a d p a t r e m. A když se zahanben, zdrcen, rozechvěn, s nářkem, ale přece s nadějí vrhnu k nohám jeho, zvedne mě jako svého syna a přivine mě jako otec k srdci svému... Jdu k Otci... k Bohu!

Tak mluvil jsem a opakoval v srdci svém. Ale ještě více.

Týž večer, kdy Pán zvěstoval svým, že se vrací k Otci, doložil, že jde jim připravit místo. Blažení ti, pro něž má Pán přichystáno místo vedle sebe. „Tam, kde já jsem, i vy budete!“ Ale zda si všichni zasloužíli takového místa poblíž Ježíše? Zda nestojí u brány tohoto ráje, jako kdys u brány ztraceného Edenu, cherub s mečem ohnivým, jenž brání vstoupiti těm, kdož se sami zatvrzele hříchem vyloučili?

Často jsem si představoval duši

lidskou, která vykročivši ze života, rázem jest postavena před toto tri-vium, trojcestí svého osudu v zá-hrobí. Z těchto tří směrů, z nichž jeden ji prst Boží vykáže, končí jeden dočasně v očištění, jiné dva pak nezvratně a věčně v pekle a v nebi.

„Ó Milosrdenství, Spravedlnosti, Lásko, to je tvá troji říše. Vysvětlí Je-

žiši, objasni mi všechny ty říše světlem svým, světlem evangelia, jež jest mou pochodní. Toť troji tajemství: před ním je zmaten duch můj, srdce mé cítí zároveň rozechvění i nadšení. Než nerozumujeme, bratře; neumím už než divati se, poslouchati, čekati a klaněti se!

* * *

(P. d.)

M. Tesařova:

MARIA!

Maria! Ty Hvězdo v noci bolů,
tak hledám jas Tvůj v temnu hodině,
ó zjev se mi a sejdi ke mně dolů,
neb vzletnout dej mi k nebes výšině.

Maria! Ty Paní moje krásná,
v Tvých službách být má největší je slast.
vždyť Seraf se Ti koří úctou žasna,
já smím své srdce v obět Tobě klást!

Maria! Ty bolu oceáne,
kdo trpěl víc jak Ty tam pod křížem,
ó kéž Tvá milost v srdce moje kane,
když v krutém boji s dravým ostřížem.

Maria! Ty dobrá Máti moje,
vlej lásky žár v mé srdce studené,
a pohříž Matičko mne v lásky zdroje,
a dej se ohřát z Jeho plamene.

Katolík skutkem.

O. Gabriel Palau, T. J. — Jan Tagliaferro.

VIII. Jaké mi třeba opatrnosti, abych byl člověkem užitečným.

1. První prostředek netratit času jest, abys si utvořil pevný úsudek.

2. Čím více budou umění nižší vrstvy, tím více budou působiti na osudy národův.

3. Čím více se věnuješ chudým a prostým, tím více posloužíš blahu národa.

4. Nechtěj stále státi na jednom místě, neboť tak to nepřivedeš k ničemu.

5. Když pokrok může přinést mnoho užitku aneb mnoho škody, nemá se nechat v rukou nepřátel.

6. Jsou lidé, kteří umějí hleděti jenom před sebe; jiní myslí jenom o tom, co je za jejich zády.

7. Jestli tě zaměstnávají přes míru záležitosti nynější chvíle, jak dovedeš odolat budoucím nehodám?

8. Co prospěje dnem i noci rozmýšlet o minulosti, když pro ni již není léků?

9. Co prospěje chváliti časy minulé, když mimo ustavičných slz z toho nemáš žádného užitku?

10. Jestli všechny síly spotřebuješ na boj osobní, kdy se chopíš dobrých skutkův?

11. Nedovedeš-li nic začítí, pokud se všichni nepodřídí tvému mínění, místo činů nasbíráš jenom samé výklady.

12. Kdyby všichni byli dobří a dokonali, jak bys sbíral ovoce trpělivosti?

13. Nemluv mnoho o své spravedli-

vosti a odvaze, stačí mít opravdu tyto ctnosti.

14. Dovedeš-li snášeti nedokonalosti svých bližních, dovedeš též býti jejich lékařem.

15. Nosiš-li v srdci vznešené ideály, začni bojem proti vlastním chybám.

16. Můžeš-li vykonati mnoho dobrého, nemař sil bojem s muchami.

17. Jestli v svých úmyslech nalézáš stále obtíže, zpytuj pilně vlastní srdce.

18. Neumíš-li přemáhati nechuf, nedomnívej se, žeš velký, neboť máš velmi úzké srdce.

19. Slyš, synu, více učiníš, podrobuje se a slouže jiným, než usiluje předčítí všechny.

20. Tehdy právem považován budeš za velkého, dovedeš-li statečně přemáhati sebe sama.

21. Posloucháš-li mé nauky a uvedeš je ve skutek, pochopíš hluboké pravdy o určení národův.

22. Mnozí jsou neužiteční proto, že se zapletli do sítí, které sami roz-táhli.

23. Povznes oči k tomu, co je velké, a objímej touhou vznešené úmysly, ale drž se těch, které jsou užitečné a možné.

24. Nebudeš-li sám sobě dělati nepřátel, a nepustíš-li se v boje předem prohrané, nalezneš mnoho přátel.

IX. Třeba mi velké síly, abych provedl úmysly.

1. Čím horší časy, tím vyšší má býti tvůj vzlet.

2. Důvěruješ-li Mi, budeš prost marných obav o výsledek svého úsilí.

3. Jak se má namáhati ten, kdo Boha má na své straně?

4. Vypuď ze srdce svého zármutek a bázeň! Ony se rodí z tvé malomyslnosti a nášeptu nepřítelova.

5. Nezvítězí-li v něčem jiném tvoji nepřátelé, ať netriumfují z tvé omrzelosti!

6. Horlivý křesťan tehdy nejvíce pracuje, kdy práce jeho jest nejpotřebnější a námaha nejslavnější.

7. Ciniš-li s Mou milostí, co můžeš, již jsi dobyl vítězství a již držím v rukou věnec odměny.

8. Mi není třeba, abys přemohl Mé nepřátele, ale tobě třeba, abys činil, co můžeš.

9. Třeba jsi hned nedobyl rozhodného vítězství nad bezbožným, již to jest vítězstvím, že's se zachoval jak sluší na statečného bojovníka.

10. Jak mnoho věci dosud nechápeš a jak úzké máš srdce.

11. Zvítěziti, znamená vyhověti Mým záměrům.

12. Zvítěziti, znamená pracovati do úpadku pro Mou slávu.

13. Zvítěziti, znamená překonati vlastní slabost.

14. Zvítěziti, znamená nenechati práce pro nášepty satanovy.

15. Zvítěziti, znamená učiniti, co bylo možno, a pak od Mé všemohoucnosti očekávati triumfu.

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J.

Kromě již uvedených bratrstev, sdružení, spolků, řeholí mužských i ženských jest ještě celá řada jiných, jež pěstují pobožnost a úctu k nejsv. Srdci Páně, které ji rozšiřují a o její rozkvět mají velkou zásluhu. Možno téměř s určitostí tvrditi, že skoro ve všech

spolcích náboženských je uctíváno Srdce Ježíšovo; podati zde celkový jich výčet je proto zhoľa nemožno.

Je též zajímavé, že i v celé Australii a Nové Guinei zasvětili se věřící 29. června 1919, v neděli po svátku bož. Srdce Páně, slavnostně ve všech

chrámech nejsvětějšímu Srdci. Ve společném pastýřském listě zdůrazňovali biskupové jejich, že dnes více než kdy jindy je lidstvu potřebí požehnání a ochrany Srdce Páně.

Kostely a kaple, budované v této době, zasvěcovány byly čteně také božskému Srdci Páně. Jest jich již na celém světě veliký počet. A všechny tyto stavby, od prostinkých kapliček a chudičkových kostelíčků v misiích — ač mnohé z nich mají též velmi pěkné chrámy — až po velkolepé, výstavné svatyně, rozšiřují známost Srdce Ježíšova, lásku a pobožnost k němu a jsou němými svědky nespočetných milostí, jež v nich plynou a proudí ze Srdce božského Spasitele na jeho ctitele i na celé kraje a země.

Největší a nejvelkolepější i nejznámější z nich je snad monumentální svatyně na Montmartru v Paříži, k níž základní kámen položen 1873; po osudné porážce u Sedanu umínili si totiž francouzští katolíci, že vystavějí kostel ke cti nejsv. Srdce Páně a tehdejší Národní shromáždění francouzské zákonem schválilo úmysl jejich. Významný a nádherný chrám ten posvěcen byl právě před svátkem blah. M. M. Alacoque 16. října 1919 za nesmírné účasti katolíků všech stavů ze všech krajů francouzských. Odpoledne téhož dne povýšen byl papežským legátem na basiliku a tím na roveň postaven nejvýznamnějším svatyním, jako jsou na př. některé kostely římské, kostel při jeskyni v Lourdech. Vedle svatyně paraly-monialske stala se tato velesvatyně, v níž se též konává pobožnost noční adorace mužů, střediskem úcty k Srdci Ježíšovu, ve Francii tak rozšířeně.

Je též zajímavé, že již i v Jerusalemě na hoře Olivetské položen základní kámen k basilice Srdce Páně. Klád ho 2. ledna 1920 kard. Dubois z Rouenu, nynější arcibiskup pařížský z základních basilik, vystavěné císařem Konstantinem. K dílu tomu zavázala se slibem jistá francouzská diecese. Katolíci francouzští chtějí pak nadto nejsv. Srdci Páně zbudovati v Lyonu

ještě mohutnější pomník nežli je basilika na Montmartre v Paříži.

Na celém světě, ve všech zemích, u všech národů vznikají četné kaple a kostely zasvěcené Srdci svrchovaného Pána a Krále věků. Málo, pramálo jich však bohužel dosud vystavěl národ náš. U nás je mimo to dosud zbudováno i poměrně málo soch a oltářů zasvěcených nejsvětějšímu Srdci Páně. U nás dosud nejokázalejším holdem, vzdáním Srdci Ježíšovu, největší slavností, pořádanou k jeho cti a chvále, bylo jen posvěcení krásné Vosmikovy sochy božského Srdce Páně 8. září 1919 na nejslavnějším našem poutním místě mariánském, na Sv. Hostýně, zbudované několikaleťou obětavostí a štedrostí našeho lidu československého, jehož srdce úcta a pobožnost jistě mocně jímá. Převeliké zástupy připutovaly ke slavnosti té tak krásné, významné a povznášející z Moravy, Slezska i Slovenska. Nezapomenutelným dojmem působilo na všechny přítomné, když po ukončeném, posvěcení sochy, jež vykonal miláček našeho lidu, Msgr. Dr. Ant. Cyr. Stojan, kanovník olomoucký, jednotlivé stavy zasvěcovaly se za posvátného ticha a vroucí účasti Srdci Spasitelovu, jmenovitě však, když po nich světitel sám celý náš národ, celou vlast, republiku naši československou zasvětil (ovšem ne oficiálně!) slitovnému, dobrotivému, láskyplnému, vši úcty nejhodnějšímu Srdci Ježíšovu.

Nemáme dosud mohutné a velkolepé svatyně, v pravdě krásné svatyně národní, v níž by se celý náš národ utíkal ve všech svých potřebách k božskému Srdci, nevyčerpatelnému zdroji milostí, pokladů a dober všech, kde by jemu přednášel své prosby, kde by čerpal sílu a hlubokou víru, kde by vždy nalezl pomoc, kde by je odprošoval a usmířoval za nevděč zbloudilé části národa, z níž by pak zas nejsvětější Srdce Ježíšovo rozlévalo mocné proudy milostí na národ náš, z níž by mu přehojně žehnilo a ochraňovalo naši milou vlast. Kdy zbuduje, kdy konečně postaví národ náš velkolepou, nádhernou svatyni božskému Srdci Páně?

Ctitelé nejsv. Srdce vedle vřelé touhy, aby si totiž podmanilo co nejvíce duší a po celém světě bylo ctěno, měli poslední dobou jediné přání, které konečně též bylo splněno. Veliká žákyně Srdce Ježíšova, bl. Markéta Marie Alacoque, prohlášena byla na svátek na nebevstoupení Páně, 13. května 1920 Benediktem XV. za svatou. Svátek její slaví církev sv. 17. října. Toto svatořečení, jež velikou radostí naplnilo všechny upřímné ctitele božského Srdce po celém světě a jež zajisté s obzvláštním zájmem sledováno a uvítáno bylo ve Verosoresu, rodišti sv. Markéty, a v Paray-le-Monialu, kde svatě žila ve spojení se Srdcem Páně a odkud šířila blahou zvěst nové doby, není pro pobožnost naši nikterak bezvýznamno. Svatořečením tím znovu, stkvěle a slavně potvrzena byla v podstatě pravdivost a věrohodnost zjevení paray-le-monialských a tím i pobožnost k božskému Srdci, která co do nynějšího svého způsobu, formy, účinků a rozmachu má počátek a základ právě ve zjeveních sv. M. Alacoque.

Je pozoruhodno, že nejvyšší poctou.

již se člověku vůbec může dostat, Kristus věrnou a učelivou žákyni a zvěstovatelku svého Srdce vyznamenal teprve nyní, více než po dvou stech letech. To proto, aby touto vzácnou slavností upozornil na milosrdenství a lásku nejsv. Srdce svého, od něhož by se svět naučil opět lásce, která z něho tak velice vymizela; to proto, aby lidstvo v těchto strastech, těžkých dobách, neklidných a nejistých poměrech v Srdci Páně hledalo a nalezlo útěchu, sílu a pomoc. Svatořečení toto vybízí a povzbuzuje nás, abychom pobožnost k božskému Srdci ještě více, ještě horlivěji a s větší ještě důvěrou pěstovali, nežli dosud, abychom se podle vzoru sv. Markéty Alacoque tím užěji s ním spojili, ve spojení tom neustále žili a na Srdci Páně zemřeli. Čím užší je spojení to, tím více uskutečňují se též veliká příslibení, jimiž sv. M. Markéta ujišťuje ve jménu Pána Ježíše všechny, kdož se nejsv. Srdci jeho odevzdají, zaslaví a je ze všech sil milují.

* * *

(P. d.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maximilian Weinberger. — Obrázek z misíí čínských.

(Část další.)

Ze života misionáře mezi Indiány.

„Žiji,“ píše jistý misionář v Severní Americe, „na nejzazším pokraji diecése sv. Alberta mezi Indiány. Jmenují se Kriové. Musím zde zůstat několik let, abych se řeči divochů naučil. Zdejší misie byla založena asi před desíti roky. Misijní sestry mají zde útulek a v ní 63 indiánských dětí. Vláda poskytuje jim státní podporu, která však nestačí, ježto pro velkou vzdálenost od obydlených krajín je všechno drahé. Abych vám podal názorný obraz o misijním životě na této odlehlé stanici,

vyličním vám aspoň průběh jednoho dne se všemi jeho událostmi.

Je osm hodin z rána. Slyším v místnosti, která mi slouží za předstíň, tiché kroky. Na to klepe někdo na dvěře. Na mé zavolání: „Volno!“ vstoupí do světnice divoch a beze všech okolků sedne si na židli. Ptám se, čeho si přeje. Práví, že nic. Nastane mlčení, několik minut trvajících. Je to mlčení, jež u divochů je známkou zdvořilosti. Konečně vytasí se se svou záležitostí. „Ach můj milý vnuku, — tak oslovují starší Indiáni misionáře — vede se nám špatně, velmi špatně;

není co jísti, není co pítí, rozumíš? a babička je také nemocná.“ Co mám činiti? Odmítnouti ho? Pak je ubožák sto, aby zašel k protestantskému kazateli, který asi jen 200 metrů daleko ode mne bydlí. A ten mu jistě řekne: „Ale ano, chceš-li se u nás modlití, dám ti všecko, čeho potřebuješ.“ Proto dám raději starochovi něco, abych ho upokojil.

Sotva odešel, zase někdo klepe. Tentokrát je to poloslepá stařena. „Ach můj milý vnuku,“ praví, „kde pak je misionář, který zde byl před tebou a nás se učil modlití? Ach, škoda, škoda, že už je pryč. On byl k nám tak dobrý, rozumíš? On toho nesnesl, abych chodila v čárech anebo trpěla hlad. Jednoho dne dal mi sedm piatrů. Ach, ach je to bida!“ Smysl těchto slov byl ovšem tento: „Jsi-li také tak dobrý jako tvůj předchůdce, dáš mi zajisté také něco.“

Číslo třetí má nemocné dítě a chce léky. Jiní prosí o nějakou práci, aby mohli svou rodinu uživit. Chudá stařena ráda by pytel bramborů na sázení. A tak to chodí do nekonečna.

Takových útoků ani tobolek dobře nacpaná na dlouhou nevydrží a tak upadá misionář do dluhů. Ve dvou měsících vydal jsem takovým způsobem víc než 300 franků.

Několik slov o mém křesťanském cvičení, k tomu je třeba notné porce trpělivosti. Je tu na př. dobrá stařena, kterou bych rád připustil k sv. přijímání. Bohužel je velmi těžko, do její staré hlavy vtlouci aspoň to nejpotřebnější. Nechám ji odříkati šest — nebo sedmkrát Otče, náš a pak postavím přiměřenou otázku z katechismu a vysvětlím ji. Na konec ptám se: „Rozuměla jsi tomu, stařenko?“ — „Ach, můj milý vnuku, nerozuměla jsem nic. Jsem stará a mám jen jedno ucho, které za něco stojí, to druhé nestojí za nic.“ Nezbyvá mi, než abych začal znovu.

Jindy jsou úlohy zaměněny, a žákem jsem já. Divoši vyučují mne v domácí řeči a taková lekce je dosti drahá. Moji rudí profesori nečiní to zadarmo.

Abych jejich dobrou vůli povzbudil a posilnil, aby neochabovala, dávám jim čaj, tabák, bonbony a p.

Moji ubozí Kriové mají bídné obydlí. V zimě bydlí v malounkých chatrčích, aby v nich snadněji teplotu udrželi. Ve dne je tam děsné horko, v noci však, když oheň vyšel, děsná zima. Když si k tomu přimyslíte jemnou vůni, které vycházejí ze špinavých žárů, na kterých spí, učiníte si o pobytu v takové chatrči pravý pojem. O nějakém nábytku není tam obvyčejně ani potuchy. Chatrče pozůstávají z trámů na sebe položených; štěrbinu vymazují se maltou z bílé hlíny a sekamininy. Nastane-li teplé roční počasí, opouštějí své zimní brlohy a stěhují se do letních stanů. Nábytkového vozu k tomu ovšem netřeba.

Těchto několik náčrtků podá vám obraz o postavení a životě mých chudých farníků. Od svého biskupa nemohu ničeho žádati. Nemá sám nic nazbyt a mimo to sbírá příspěvky, aby svůj kostel, který je příliš malý a na spadnutí, znovu postavil. Nemá však nic proti tomu, abych pro své divochy žebral aspoň písemně.“

Lovecké dobrodružství.

Nesmíme si naše misionáře představovati jenom s křížem v jedné a s brevíem v druhé ruce. V krajinách, kde podnes jako na př. zvláště ve střední Africe žijí a řadí dravá zvířata, musí i misionář na ochranu vlastní i domácích zvířat, které se při misijní stanici chovají, chápati se střelné zbraně. Zvláště vede-li ho cesta pralesem, nesmí bez pušky se tam odvážiti; jinak vydává se v nebezpečení, že bude dravou zvěří rozšápan. Avšak i k jinému ještě účelu mívá pušky zapotřebí. Stává se kolikrát, že zásoba potravy dochází, a na misijní stanici je mnoho hladových krků, kterých třeba nasytiti. V takovém případě vychází misionář ven s puškou v ruce, aby nějakou zvěř, již se tam lesy hemží, ulovil a tak sobě i svým světcům potřebného pokrmu zaopatřil.

Bylo to v Kibošo, osadě to ležici blízko velehory Kilima a džaro ve Východní Africe. V krajině té působí Otcové z řádu sv. Ducha a v řečené osadě byl misionář P. Rohmer představeným misie. Jednou nedostávalo se potravy a P. Rohmer vyšel si s bratrem Simplicianem a několika černochoy na lov. Ale sv. Hubert, patron lovců, nebyl jim tentokrátě jaksi nakloněn. Chodili celé hodiny, ale nic jim nepřišlo do rány. Již se chtěli domů vrátiti, když jeden z černých průvodců upozoroval, že se asi 50 kroků odtud v křoví něco hýbe. „To bude bezpochyby nosorožec,“ pravil a měl pravdu. Brzy na to vystrčil z křoví hlavu velký nosorožec a naše lovce nedůvěřivě pozoroval. Lovci se zaradovali a byli si kořisti jisti.

A měli příčinu se radovati, neboť nosorožcovo maso chutná znamenitě a jeho silná kůže dává látku na boty, kterých ani „čik“, t. j. pisková blecha, nepropichne. A ta přece zavrtá se i do dřeva!

Mezi lovci a zvířetem táhlo se nevysoké křoví a uprostřed stál košatý strom. Lovci nespouštějice s tlusto-kožce oči, zamířili ke stromu a tam chtěli nosorožce napadnouti. Ale přepočítali se. Právě když měli poslední křoviny před sebou, zapraštelý větve a z křoví vyřítíl se druhý nosorožec. P. Rohmer, jenž stál sotva dva kroky odtud, odskočil rychle stranou, a na netvora, jenž jako parostroj okolo uháněl, vystřelil. Účinek rány byl však docela jinačí, než bylo míněno: bratr Simplicián padl na zem, černoši zahodili pušky a titam a nosorožec —

byl za hory a doly. Rána však zaplašila i prvního nosorožce a naděje na dobrou pečení a blechovzdorné boty rozpadla se v nivec.

Nějaký čas potom měl P. Rohmer jiné lovecké dobrodružství. Delší dobu již řádl v krajině levhart a na misijní stanici udával tři ovce. Tomu bylo třeba učiniti konec. „Ozbrojen svou puškou,“ vypravuje P. Rohmer, „a provázen svými třemi psi, vydal jsem se na lov. Když jsme se přiblížili ke sluji, která slove Karanga, najednou dali se psi do štěkotu a chraplavé vrčení, které z mohutného trnitého křoví se ozývalo, bylo znamením, že jsme brlohu levhartově na blízku.

Vrazil jsem se psy do křoví a lezl jsem po zemi ku předu. Dále uvnitř klenulo se křoví jako nějaká pekárna a uprostřed doupěte ležel levhart, pochutnávaje si na mase nějakého zvířete. Psi se zarazili a drželi se v uctivé vzdálenosti, já pak zůstal jsem nepohnutě na zemi ležeti. Nenadále setkání s levhartem nás patrně překvapilo. Ale sotva že bylo po prvním leknutí, vrhl se jeden ze psů na levharta, ale zasáhnut tlapou dravcovou odletěl stranou. Použil jsem tohoto okamžiku a vernal jsem dravci kouli právě do prsou. Svalil se sice, ale hned zase postavil se na nohy, a chystal se skočiti na mne. Ale v tom vrhl se naň druhý pes a zakousl se mu do krku. Svou odvážlivost zaplatil životem, jediná rána tlapou jej skolila. Mezitím nabil jsem času a nabil jsem svou pušku znovu. Druhá rána dravce dorazila.

Tak skončilo mé druhé lovecké dobrodružství.“

Různé zprávy.

Domov „Nádražní misie“ poskytuje za mírný poplatek nocleh dívkám, které Prahu projíždějí. Žádáme p. t. dpp. faráře, katechety a katolické rodiče, aby upozorňovali dívky na „Domov“ náš. Pokud místo stačí

levně přenocují v bezpečí a po případě dobrá služba jim bude doporučena nebo opatřena. Nejlépe ohlásiti den a hodinu příjezdu. Nádražní misie Praha II. Na Slupi č. 14. Božena Frůhaufová, předsedkyně.

Sjezdy katolíků v Německu konaly se loni na podzim ve všech diecích v Německu. Na sjezdech bylo zdůrazněno, že náboženství a mravnost musí se státi opět středem národního života. Katolická církev chce se zasadit o vnitřní povznesení národu a nelekne se boje, který jí zvláště ve škole vypovídá moderní pohanství. Na přelomu světových dějin stojí katolíci v Německu plně připraveni a pohotovi. Kněžstvo a episkopát stojí věrně v jednom šiku. — A kdy

se u nás vzchopí katolíci v boj proti nevěrecké škole? —

Rozluka manželská v republice Peru. Sněm peruanský odhlasoval rozluku manželskou. President republiky peruanské Legnin odepřel ji potvrditi s poukazem na to, že rozluka manželská jest v rozporu netoliko s křesťanskou naukou, ale že znamená rozvrat základů rodiny a společenského řádu. U nás však nepřátelé soudí jinak. Chtějí vše rozvrátit.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozšíření Apoštolátu modlitby a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Doporučovati Apoštolát modlitby.

Úmysl v listopadu 1921: Porozumnění dekretu o prvním sv. přijímání dítěte.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Rozšíření Apoštolátu modlitby. (Hlavní úmysl.) — Útěcha. (Báseň.) Jak se můžeme růženec modlití? Vše do času — Bůh na věky. — Obět. (Báseň.) — Stáří čili životem vzhůru. — Maria! (Báseň.) — Katolík skutkem. — Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně. — Obrázky z katol. misii. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LV.

BRNO, 1. LISTOPAD 1921.

ČÍSLO II.

Až Pane stanu před Tvou tvář, bych slyšel věčný úděl svůj a leskem Tvého Srdce, září se v prsou zataji dech můj, pak nezavrhněš, doufám pevně, kdo Srdce Tvé zde uctíval, neb láska Tvá Tě nutí zjevně, by's nad ním rád se smíloval.

Porozumění dekretu o sv. přijímání dítek.

(Hlavní úmysl.)

Při poslední večeři vzal Pán Ježíš do svých svatých rukou chléb, dobrořečil, požehnal jej a řekl: Vezměte a jezte! Totoť jest tělo mé! Slova tato Spasitele našeho platí všem věřícím všech věků; neobmezil je ani místem ani časem, nýbrž pravil: Vezměte a jezte! všichni a po všechny dny, vezměte a jezte vy dospělí i vy malé dítky. Když na poušti nasýtil Pán Ježíš tolik tisíců lidí, byly mezi nimi též malé dítky, které též požívaly zázračně rozmnoženého chleba a nasyceny jsou. Proč by nemohly malé dítky i nyní nasýtit nevinnou duší svou nebeským chlebem, tělem a krví Pána Ježíše; vždyť nečinil žádné výjimky v dítkách, řekl: „Vezměte a jezte!“ Stačí u dítek, když ví rozeznati obyčejný chléb od chleba eucharistického, když ví, že ve svaté hostii je opravdu přítomen Ježíš Kristus, celý jako Bůh a spolučlověk. Pánu Ježíši jsou srdce dítek nevinných jistě milejší, než srdce kohokoliv dospělého. A proto nač brániti dítkám přistoupení k těmto hodům hodně často, třeba každodenně? Právě vydal Apoštolát modlitby povolání: „Křížácké tažení eucharistické dítek.“ Co to má býti? Mladá armáda Apoštolátu modlitby, která sestává z milionů dítek všech

končin země. Armáda mladých těchto křesťanů od 7 do 14 let spojuje se sv. přijímáním, modlitbami a obětmi, aby vyprosily vítězství, obnovu časnou, morální a náboženskou své vlasti. Papež Benedikt XV. (30. července 1916) prosí milé dítky, aby prosebné ruce své obrátily k oltáři a modlily se za spásu světa a za sv. církev. Rovněž žehnají jim více než 200 kardinálů nebo biskupů. Kdo chce býti takovým křížákem?

Ráno obětuj celý den nejsv. Srdci Páně za vlast, církev a za duše. Za den přines několik obětí, poslouchati rychle, pracovati pilně atd. Modli se aspoň desátek růžence a snaž se dosíci odpustků. Večer zaznamenej si dobré skutky jako poklad nejsv. Srdce Páně. Přijímej Tělo Páně, třeba denně a nemůžeš-li skutečně přijmouti Pána, učiň to aspoň duchov. způsobem. Buď apoštolem Eucharistie všude a vždy, jako sv. Václav, sv. Alois, sv. Berchmans aj. Nevyslyší-li Pán dospělé, vyslyší jistě prosby miláčků svých, hodných a nevinných dítek. Proto veďte tyto malé apoštoly co nejčastěji ke stolu Páně; prospěje to jejich nevinným duším a nám všem. Kéž by naše rodiny rozhodně a bez výjimky uvěřily lásce, jakou Spasitel náš má k nám. Tyto

dítky, jimž hrozí veliké nebezpečí v nynější škole, musí býti utvrzeni v živé víře a vroucí lásce k Ježíši Kristu a pak je nic neodloučí od lásky Boží, v níž častým sv. přijímá-

ním a úctou k Pánu Ježíši ve svátosti oltářní upevněny byly. Nebraňte maličkým přijíti ke mně; toť slova nejlepšího přítele dítek, Pána Ježíše, Spasitele našeho.

Julius Brach:

EJHLE OLTÁŘ . . .

I.

Tisíc roků přeletělo světem. —
Strážní ohně planou s Hostýna.
Velehradu porad hodina!
Od Tater se blýská! Spějí letem!

Hochů jako smrků! A řad plno!
Nad modrými květy křížů jas.
Z Velehradu svorný vyzněl hlas:
Pozor! K noze kříže! Napřed Brno! —

A na Sněžce pusto, dosud hoła.
Osamocen stojí i ten Říp! —
Jen hranice vzplála dýmem z pola!

Hesel plno Libušino sídlo.
Vádou bratři opět Vysehrad! —
Mistře Jene, pohleď, tvoje dílo! —

II.

Viz ty řady smrků po všech stránách! —
Nejsou smrky, sbory Cyrilla!
Cviči, aby páže silila.
Hudba hraje k tomu po všech báních! —

Cože? Sněm na Velehradě seděl?
Další že už odehrál se děj?!
Ba, přehlížel prý sám Methoděj!
Hostýn k Řípu v zamýšlení hleděl.

Kriváň probouzí se, tře své zraky!
Nitra v zlatém hávu čeká již . . .
Staň se vůle Páně! Půjdem taky! —

A kříž plá, a vlnky Váhem plynou . . .
Splynutí zas blíží hodina! . . .
Moravěnko, zlaté doby kynou!! . . .

Buď vůle tvá . . .

Adventní úvaha. Napsal Ignát z H a n ě l.

Uplynulo opět jedno období roku církevního; zase se přešinuła další vlna našeho života do moře věčnosti; zase jsme sestarali o jeden rok. Pro nás, kteří milujeme svou církev a žijeme jejím životem, započalo nové období. Prvou nedělí adventní započíná totiž n o v ý c í r k e v n í r o k.

Při četbě duchovních zajímaví nás příklady, bývají často vzaty z dějin. Dějiny pak jako věda mají mnoho pomocných nauk, mezi ně patří také „heraldika“, čímž se rozumí věda o erbech či znacích. Býval a je dosud

zvyk, že některé rodiny užívají erbů či znaků, na nichž bývá také obyčejně nějaké heslo. Je to obyčejně buď jedno nebo více slov, nebo kratičká průpověď.

Vyvolme si i my, katoličtí křesťané, nyní na počátku nového církevního roku také nějaké heslo, podle něhož bychom zařídili všechno své jednání, jež by nám pomohlo snáze a jistěji dosíci věčné spásy. Není vznešenější modlitby nad modlitbu „Otčenáše“, protože nás ho naučil sám Ježíš. Jsou sice všechna jeho slova vzácná, vhodná býti nám heslem, ale vyvolme sobě

dnes z něho jednu prosbu, totiž prosbu třetí, která zní: „Buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi“. Mat. 6. 10. Vysvětlení těchto slov budí obsahem našeho adventního rozjímání.

I. Vůle Boží jeví se přikázáními.

Svatý Pavel napomíná Filipenské, aby si nepřipouštěli mnoho starosti o věci pozemské, ale aby měli na mysli, že „naše obec v nebesích“. K Filip. 3, 20. Naše pravá vlast jest v nebesích. Vůle Boží budí předmětem všeho našeho snažení, naším zákonem, kterým se chceme vždy a za všech okolností životních řídit. Vůle Boží má být naším životním heslem, nejen v právě započatém novém církevním roce, nýbrž po všechna leta, která nám nejvyšší milosrdný Bůh ještě dopřeje. Všechno své jednání, na venek i vnitřní, všechno myšlení, tužby, žádosti srovnávejme s vůlí Boží, ať vše jí odpovídá, ať vše dopomáhá nám k dosažení věčné spáasy.

Bůh zjevuje nám tuto svou vůli dvojím způsobem; dává nám příkázání a pak nám posílá různá utrpení. Plňme věrně jeho přikázání a přijímejme ochotně bez reptání z jeho ruky strasti a trampoty všeho druhu.

Budme poslušni, plňme věrně vše, co nám Bůh poroučí. Nestačí však plnit vůli Boží pouze ústy, ale také srdcem, býti ji všecek proniknut. Život náš srovnávej se s naší modlitbou, plňme vůli Boží na zemi vždy tak věrně, tak dokonale a tak rádi, jak ji plní andělé a svatí v nebi. Žádá se tedy od nás poslušnost.

Ale těžkou zdá se býti mnohemu z nás tato ctnost, všichni jsme více nakloněni k neposlušnosti a nikoliv k poslušnosti. A přece jest poslušnost ctnost nadmíru důležitá, Bohu i lidem milá; ošklivá, nemilá jest neposlušnost, která bohužel ovládá mnoho lidí mladých i starých. Ve starých kronikách, v pohádkách i pověstech vypravuje se o litych sáních,

dracích, nestvůrách, obludách, všeho druhu. Lidem bylo bojovati proti nim. Podobnými nestvůrami, podobnými obludami, jsou v naší duši hříchy proti poslušnosti. A bohužel vládne tento hřích, tato nectnost skoro ve všech rodinách, ve všech obcích, v jednom každém z nás. Či nejeví se skoro všude až úžasně často neposlušnost proti církvi a jejích přikázáním, proti rodičům, příbuzným, starším lidem, proti všem vrchnostem, proti samému Bohu? Či nepozorujeme ke své bolesti velmi často vzpouru, nespokojenost, furianství, nepoddajnost, ba zjevnou revoluci? A přece jest neposlušnost těžkým, velkým hříchem. Jako kdysi svedl ďábel Adama a Evu v ráji k neposlušnosti, podobně svádí lidi až po dnešní den. Máme proto všichni bez výjimky příčinu často volati k Bohu z celého srdce svého: „Tvá vůle se staň, ne má, tvá vůle ó Pane, budí od nás všech konána, plněna!“

Jak nás zahanbují pohanští národové, kteří už dávno před Kristem věrně plnili zákony, poslouchali jich i když měli z toho míti smrt. Bylo to počátkem měsíce srpna roku 490 před Kristem, kdy přitáhl perský král Xerxes ku průsmyku Termopylskému v Řecku s nesčítným vojskem, čítajícím přes milion vojáků. Průsmyk byl jím v cestě a hájilo ho pouze 4000 mužů pod vůdcovstvím krále Sparty Leonidase. Peršané, důvěřující ve svůj milion, vysmívali se malému četě spartánského krále a posměšně na ně pokřikovali: „Pošleme na vás miliony šípů, kterými se tehdy bojovalo, neubráníte se, vzdejte se dobrovolně, než bude pozdě!“ Ale odpověď reku zněla: „Když vystřelíte tolik šípů, budeme aspoň pohodlně bojovati v jejich stínu.“ Tato hrstka bojovala několik dní proti obrovské přesile, ale našel se zrádce Efialtes, který ukázal stezku, jdoucí přes hory. Strážci byli tak jisti, že místo, aby hlídali, spali; byli ve spánku přepadeni a všichni povražděni. Nepřátelé ztratili 20.000 vojáků. Na náhrobku stojí na věčnou paměť nápis:

„Až přijdeš, cizinče, do Sparty, vyřídíš našim spoluobčanům, že padli jsme, jak velel zákon.“

Kolik podobných stejně hrdinských příkladů mohli bychom uvést z nejnovější doby, z nedávné světové války! Kolik hrdinů položilo život za vlast!

II. Vůle Boží se jeví posíláním utrpení a křížů.

Podrobujeme se vůli Boží také ve všech svých utrpeních a souženích. Jednou šel proslulý kazatel T a u l e r (zemřel 1361) kdesi cestou a uviděl seděti u ní žebráka, jehož pozdravil slovy: „Dobrý den!“ Ale žebrák odpověděl: „Neměl jsem ještě dosud žádného špatného dne!“ Tauler byl všecek udiven, viděl před sebou polonahého, z bídy vychrtlého, bosého, zimou se třesoucího, ve sněhu stojícího chudáka, a přece tvrdil, že neměl dosud nikdy zlého a špatného dne. Žebrák vysvětlil takto: „Každý den, kterého se dožiji, jest dar Boží, Bůh jest nejvyšší dobrotvivý a nemůže nic špatného a zlého poslati. Proto měl jsem dosud samé dobré dny a žádného zlého anebo špatného.“ Ano podobně křesťanský názor máme i my mítí co do snášení útrap, které nám posílá Bůh. Když se modlíme v „Otčenáši“: „Buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi“, mějme na paměti, že z vůle Boží docházejí na nás útrapy, velké i malé kříže a umíňme si, že je chceme snášeti trpělivě, cele odevzdání do vůle Boží.

V Tyrolsku žijí ještě lidé, právě zbožní, kteří jsou z celého srdce oddáni svatě víře katolické. Kdesi žila tam v horách osoba, která byla již po více let nemocná; měla tedy dosti času, aby přemýšlela o životě, o jeho ceně a vůbec o věcech, na které zdravý člověk málo a nerad vzpomíná. Jednou v nedělní odpoledne navštívilo ji několik sousedů a známých. Najednou se nemocná zamyslíla a dala jim otázku: „Co dělá Pán Bůh v nebi?“ A dříve než se přítomní rozmyslili, jak by odpověděli, sama vysvětlila

a řekla: „Pán Bůh vyřezává v nebi velké a malé kříže.“ Chtěla říci: Zde u nás v Tyrolsku máme mezi sebou mnoho řezbářů, mnozí z nich vyřezávají kříže všeho druhu, velké i malé; podobně si představují našeho milého Pána Boha, že vyřezává také kříže a posílá je lidem, aby trpělivě je nesli; jednomu pošle menší kříž, jinému však větší. Nám lidem nezbyvá, než trpělivě je nésti, oddané je přijímati z ruky Boží. (Oberkoffer: Erlebtes und Vernommenes. Str. 194.)

Ovšem všichni dobře víme, jsme přesvědčení, jak těžké bývají tyto kříže, kolik bolu nám působí. Nelze slovy naznačiti, jaký význam má a co znamená to slovo „trpěti“? Kdosi srovnával útrapy světa tohoto s vodou kteréhosi jezera. Jest v hluboké kotlině, se všech stran je obklopují vysoké hory, má nesmírnou hloubku, slunce je nikdy neosvítí, po celý Boží rok neuvidí teplého slunečního paprsku, vodu má trpce slanou a barvy jest docela černé. Podobně vypadá bolest lidská, nelze ji slovy popsati, lze ji pouze procítiti; člověk cítí se nejvyšší nešťasten, všecek opuštěn, neví bolesti co počíti? Svatý Augustin napomíná: „Běda opovážlivé duši, která se odřiká Boha a doufá, že jinde než u N ě h o najde něco lepšího! Ať se obrátí kam chce, v předu i v zadu, na pravo i na levo, nahoře i dole, vždy a všude slyší touž píseň, týž nápěv: „Vše jest trápení: pouze v Bohu a u Boha jest mír, pokoj!“ Co nám zbývá, než volati: „Buď, ó Pane, vůle tvá jako v nebi tak i na zemi!“

Kdosi užil, chtěje ukázati, že jest o s u d e m všech lidí, trpěti, následujícího srovnání: Kdesi ve Švédsku stojí prastará, na tisíc let čítající věž, o níž jde pověst, že tam straší, že v noci obchází v ní mnich, nesmírně smutný; kdo ho uzbí, má s ním takovou útrpnost, že z toho zemře. Jednou prý tam zabloudil jakýsi neohrožený rytíř a šel do věže na noc. O půl noci probudil rytíře jeho kůň. Když procitl, viděl před sebou mnicha,

jak prý se tak smutně díval, že byl rytíř k pláči dojat a pln soustrasti ptal se ho: „Proč pláčeš, proč jsi tak smutný? Co tě trápí?“ Ale mnich se pouze na rytíře díval, nic nemluvil a za chvíli zmizel. Když zasvitlo ráno, šel rytíř ven z věže, ale, ať hleděl, kam chtěl, se všech stran zřely na něho bída, smutek, trápení, což ho tak dojalo, že zemřel. Jest toto vypravování obraz, který chce ukázat, že trápení, útrapy všeho druhu jsou po všem světě rozšířeny, nikdo jim neunikne. Onou věží vyrozumívá se celý svět, mnichem jest bol, který každého bez výjimky stihne, rytířem jsme všichni lidé, vzlykáme, pláčeme, naříkáme až do smrti, všude vidíme utrpení, ať pohlédneme, kam chceme. Nic nám nezbývá než podrobiti se ve všem vůli Boží a často se modliti slova: „Buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi“, když uznáš za dobré, ó Pane, pošli kříž, útrapy.

Jednou přišel ke komusi mudrc a nabízel se, že mu dá neomylný prostředek, aby vše, co jednou slyšel, podržel v paměti a nikdy na to nezapomněl. Ale onen muž odvětil: „Raději mne nauč zapomenouti!“ Chtěl říci, proč bych se měl učit, jak se něco zapamatuje? Bolest, trápení, útrapy nikdy a nikde se nezapomenou, ale důležitější by bylo naučiti se, jak se zapomíná na tyto věci.

Za starých dob žil svatý Theofil, kterému v našem jazyku říkáme Bohumil. Byl těžce pronásledován a byl v nebezpečí, že bude netrpělivý, že bude naříkati, proč právě jej Bůh tak těžkým křížem navštěvuje? Náhodou přišel, utíkáje před špehou, do dílny

kteréhosi sochaře a díval se, kterak umělec železem a kladivem tluče do tvrdého mramoru, aby z něho udělal anděla. Pozoroval, že ztupil při tom několik dlát železných. Vše bylo pro světce užitečná napomenutí. Není divu, že řekl u sebe: Onim tvrdým balvanem jsi ty, i tebe zkouší Pán, tluče na tebe kladivem, chce tě tak proměnit v anděla, abys dělal radost jeho umělecké ruce. Proto nezbyvá, než abys volal hodně často z hloubi srdce svého: „Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi!“

Velký misionář v Indii, Japonsku, který se do Číny, kam tak toužilo jeho srdce, nedostal, svatý František Xaverský velmi rád a často bděl v jasných nocích a podíval se pln jásavého nadšení jasně svítícím hvězdám, u nichž mu byla předmětem rozjímání poslušnost, jakou se pohybují ve dráhách, prozřetelností božskou jim určených. Dívejme se i my vzhůru k nebi, pozdvihujme i my zrak svůj ke hvězdám a umiňme si, že chceme býti Boha i lidí poslušni, že chceme ve všem a všudy vůli Boží se podrobovati.

Častěji pohlédneme také vzhůru ke kříži, na němž visí náš milý Spasitel, který nám dal příklad dokonalé poslušnosti. „Neboť ponižil sebe sama, stav se poslušným až k smrti a to smrti kříže.“ K Filip. 2, 8. Ať přijde na nás cokoliv, vždy volejme k Pánu všehomíra: „Buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi“ a tím také uposlechneme napomenutí, které jsme slyšeli v epištole první neděle adventní: „Bratři, víte, že jest čas, abychom již ze sna probudili.“ Amen.

Shromážďme se kolem Ježíše.

Úvaha na poslední neděli po Sv. Duchu. — Napsal Jarolím St. Pavlík.

V evangeliu poslední neděle po Sv. Duchu čteme zcela zvláštní místo: Kdekoli bude tělo, tam se shromáždí i orlové. Mrtvé tělo skýtá totiž orlům vítaný pokrm. Toto místo dá se na

všelijaký způsob vyložit. Pod mrtvým tím tělem, jež už začíná hnití, můžeme vyrozumívati lidi nemravné, pro trest zralé. Židé byli mravů porušených a zrali pro trest; zavraždili Syna Božího

a pronásledovali jeho církev; tu přišli římsí orlové, římsí vojáci, jejich prapory byli orlové na tyči, přišli, aby trest vykonali na nevěrných židech. O té pokutě, již židé propadli, je řeč v evangeliu poslední neděle; byla předobrazem oné pokuty, kterou andělé, to jsou ti orlové, v soudný den na bezbožných vykonají. Bůh používá andělů k provedení svých úradků.

Jiný výklad je tento: Svati otcové vyrozumívají pod tělem oním eucharistické tělo Ježíšovo; kde je tělo Ježíšovo, kde je svatá Eucharistie, tam se shromažďují orlové, zbožné duše, jichž modlitby stoupají k nebi jako na orlích perutích, aby tělo to svaté, jež vypadá jak mrtvé, požívaly. Pokrm ten nebeský propůjčuje jim podivuhodné síly, tak že mohou až k nebi zalétnouti. Ony potom vytrvají v útrapách a bolestech, a i v takových hrůzách, jež nám líčí evangelium poslední neděle.

Svatá Eucharistie potvrzuje až do soudného dne, ještě v poslední den bude útěchou spravedlivým, poslední to útěchou zde na zemi. Kdo jí má tělo a pije mou krev, ten má život věčný, a já jej vzkřísím v den nejménější. Svátá Eucharistie chrání zbožné před nebezpečstvím a neštěstím; ona je, abych tak řekl, hromosvodem, jenž uchlacholuje a od nás odvrací hněv Boží.

31. ledna 1906 bylo několik ostrovů v tichém oceánu navštíveno strašným zemětřesením. Kolem 10. hodiny před polednem pocítili obyvatelé ostrova Tumako, kdež se nachází katolická misie, prudký náraz. Všeci mysleli, že přišel konec světa, a připravovali se na smrt. Po hodině úzkostlivého očekávání spozorovali, jak se moře daleko na obzoru vysoce vzepjalo a obrovským krokem proti ostrovu se valilo. Viděli před sebou hrob otevřený, a to hrob, jemuž, jak se zdálo, nebylo možno uniknouti. V té chvíli nouze nejvyšší měl farář tamější dobrý nápad. Jak rychle mohl běžel do kostela, vyňal ze svatostánku velebnou Svátost a držel ji proti valícím se

vlnám. Tu se roztržila pod nohama jeho hora mořská. Ale za ní ukázala se druhá. Klidně a s pevnou důvěrou očekával ji kněz a několik metrů před ním ztichlo strašné vln vzbouření. Brzy se hladina mořská uklidnila, a jásoť díky bylo slyšeti místo úzkostlivého nářku a volání.

V soudný den schnouti budou lidé od hrůzy, slyšíce rozbouřené moře; spravedliví budou mít důvěru k svaté Eucharistii, že jim pomůže, aby šťastně přestáli hrůzy soudného dne a dostali se na pravou stranu Božského soudece. Ve svém románě „Pán světa“, líčí anglický spisovatel Benson, události před příchodem věčného soudece; tento přichází, zatím co křesťané vystavené Svátosti se klanějí a Pange lingua zpívají.

Kde je tělo, tam se shromažďují orlové. Budme my těmi orly a shromažďme se kolem Ježíše, jenž je přítomen na oltáři s tělem a krví. Jak rád odpočíval na jeho hrudi svatý Jan, u něhož na obrazech vždy orla vidíme, odznak důstojnosti jeho evangelické, odznak jeho vysokého vzletu při rozjímání nebeských věcí. Na blízku svaté Eucharistie má být místo našeho odpočinku, naše zamilované místo.

Shromažďujme se kolem Ježíše jako děti kolem svého otce. Pán Ježíš nás miluje jako otec, ba mnohem více; on se stará o nás jako dobrý otec. Orel se stará o svá mláďata a brání je vši silou, on je opatruje a donáší jim potravu. Skrze Mojžíše vzkázal Bůh lidu israelskému: Sami jste viděli, co jsem učinil Egypťanům, kterak jsem vás nesl jak na orlích perutích a k sobě vzal. Tak jedná Bůh i s námi; my jsme předmětem jeho otcovské péče. Prokažme se vůči němu jako hodné děti, které ho ctí, milují a poslouchají.

Shromažďme se u něho jako ovce kolem pastýře. Vždyť on je tím dobrým pastýřem, jenž život svůj dává za ovce své. On zná své ovce, a ony znají jeho. On je vede na dobrou pastvu, on je hledá, když

se ztratily, a nese zpět do ovčince ovce ztracené; on se ujímá nemocných oveček a uzdravuje jejich rány; on je ostříhá, vodí a spravuje. My jsme lid jeho a ovce pastvy jeho, volám s Davidem. Osvědčme se jako dobré ovečky, jež poslouchají hlasu pastýře svého.

Shromažďujeme se u něho jako žáci kolem svého učitele. Pojďte, volám s prorokem Micheášem, vystupme na horu Hospodinovu a k domu Boha Jakobova, aby nás učil cestám svým a my chodili po stezkách jeho. Ježíš je ten nejlepší učitel, jenž nás učí tomu, co je spravedlivé a dobré. Já jsem cesta, pravda a život! Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný ze srdce. Škola evandelní je ta nejvyšší a nejproslavenější universita, v níž se tomu vyučuje, co je vědění nejhodnější, jak bychom totiž věčné blaženosti dosáhli. Tuto školu máme pilně navštěvovati.

Shromažďme se kolem Ježíše jako bojovníci kolem svého vojévůdce. Jak byli nadšeni vojáci pro maršálka Radeckého; pod jeho vedením šli zmužile do ohně a dobyli stkvělého vítězství. My máme proti mnohem horšímu nepříteli co bojovati, než to byli Taliani, proti nepřátelům

naši spásy, satanovi a jeho spojencům. Tu potřebujeme vůdce, jenž by nás nadchnul a k vítězství vedl; a to jest milý Pán Ježíš. Obrátme se na něho v nebezpečnostech a pokušeních: Pane, pomoz nám, abychom nezahynuli! On nás těší: Důvěřujte, já jsem přemohl svět! I vy jej tedy přemůžete.

Sestupme se kolem Ježíše jako cestující společností kolem svého průvodčího. On nás vede jistým krokem přes skály, útesy a propasti, jež se nám staví v cestu: to jsou nebezpečnosti hříchu; on nás vede pravou cestou k nebeské vlasti. Následuj mne, tak volá na každého z nás. Já jsem cesta, pravda a život. Kdo mne následuje, nechodí v temnotách, ale má světlo života.

Když se tak kolem něho shromažďujeme, jako děti kolem svého otce, jako ovce kolem svého pastýře, jako žáci kolem svého učitele, jako vojáci kolem svého vojévůdce, jako cestující kolem svého průvodčího, tak on nás shromažďí kolem sebe v den soudný, a sice na pravé straně, kde budou státi spravedliví, a my uslyšíme z úst jeho útěšná slova: Pojďte požehnání a vládněte královstvím vám připraveným!

M. Tesařova:

MŠE SVATÁ.

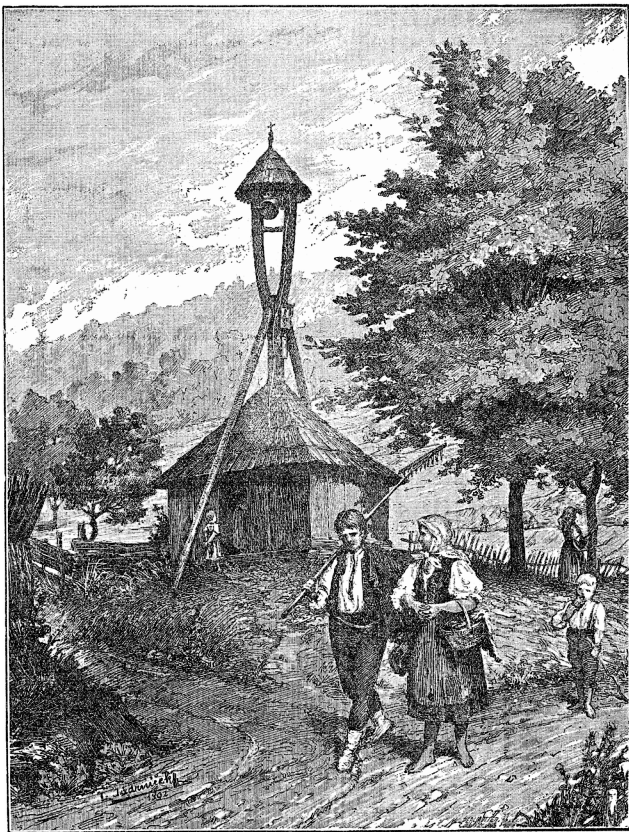
Andělé spěšte z nebeských stanů,
Král váš dnes sstoupá vtajemnou mannu,
v běloučský chléb se kryje,
pro nás tu s námi žije.

Kněz sklání níže hlavu svou v chvění,
kdy chléb ten bílý v Ježíše mění,
zrodil se Ježíš zase,
v Hostie bílém jase.

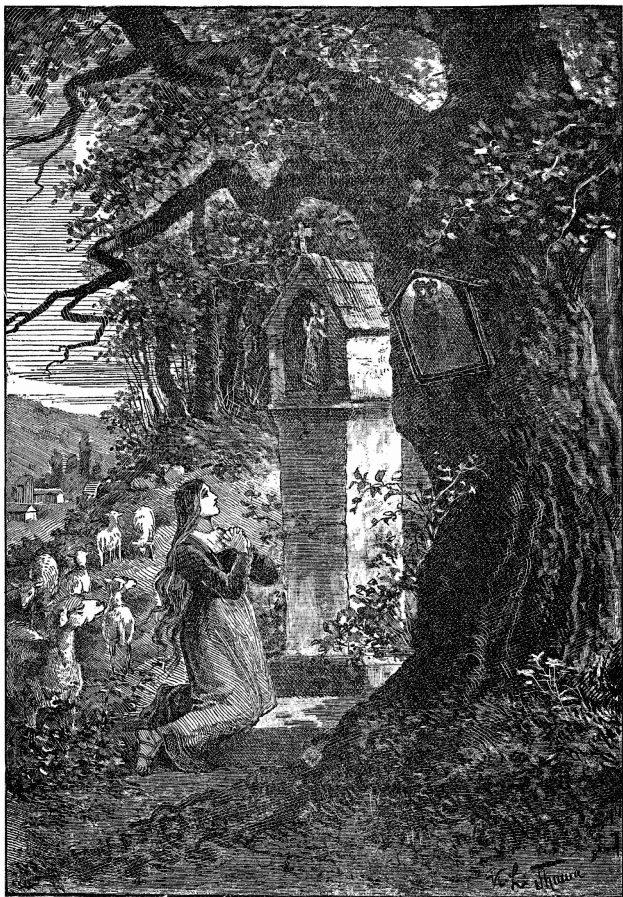
V pokoře svaté lid před Ním padá,
milost a spásu pro sebe žádá,
Bůh rád se k prosbám chýlí,
v té svaté mešní chvíli.

Mše svatá — vzácný jesti dar Boží,
spěchej v chrámě Páně, kněz kde ji slouží,
s Ježíšem ve spojení,
vždy dojdeš vyslyšení.

Večerní klekání.

82. Modlitba pasačky u Boží muky.

Já jsem . . . !

Napsala Marja Česka-Hačzyńska. Z polštiny přeložil O. Š. Vetti.

Ježíš z Nazaretu objal dlouhým pohledem zástupy poslouchajícího lidu, tisíce vlhkých očí vzhlíželo k němu, když pak se na chvíli odmlčel, tu v tom obrovském shromáždění takové zavládlo ticho, že tam jasně dolétalo hučení rozvodněných bystřin, pádicích z galaadských výšin do obětí Jordánu, a že bylo slyšet i švidrínání vlaštovek opisujících podnebeské křivky.

Zadutí větru rozčeřilo tisícerymi vlnkami jasnou hladinu tiberiadského moře, rozvlnilo lány obilí, až se zeleň stříbrnými tony zachvívala, zvířil oblaka prachu na bílé silnici, táhnoucí se podél pobřeží, s tichým, tklivým nářkem skonal u nohou Kristových.

Snad se ten zván přihnál z dolin od lidských úsedel a chat, snad viděl, jak v zapomenutí upadala síla Jeho slova, moc Jeho nauky . . . Hlušily ji šedé starosti každodenní a krvavý boj o živobytí . . . rozkvílil se tedy vítr jako matka žalostná u mrtvol synovy. „Dnes jdou za tebou . . . za rok se tě zřeknou . . .“

Za rok?

Snad už zítra . . .

Děs leku lomcuje haluzemi cedrů, ohýbá cypřiše jako uplakané a ubolévající nevěsty, ba i mladá tráva zdá se nářkem šumět — — —

Za rok . . .

A blankytné oči Ježíše z Nazaretu obchvacují pohledem plným lítosti a nepokoje zástupy . . .

Žeň hojná, a dělníků málo . . .

Poutníci ubírající se na svátky do Jerusalema přišli si poslechnout Mistra z Nazaretu, o němž kolovalo tolik divných, tolik protirečných pověstí, a nenalezše ho v Kafarnau, přišli za ním až tam na úpatí galaadských hor se svými nemocnými a zmračenými . . . Přivedla je touha, . . . snad jenom zvědavost, . . . ale hle, den chýlí se k západu a žádný z nich dosud nepomyslel na jídlo, žádný nepocítil únavy z vy-

konaného putování, nevzpomněl na návrat . . . Bylo jim . . . jako snad ptákům jest, když se vznášejí v nekonečnosti nebes, když odervavše se od země utonou v bezmezném prostoru — — —

Jak okamžik krátkým připadal jim dlouhý jarní den a teprve teď, kdy se Mistr odmlčel, zpozorovali, že slunce hasne, že šero nadcházejícího večera halí zemi, pocítili hlad a únavu . . . A přece nikdo nevstával, neprotohalo zemlených paží, nikdo neprohodil slova: Pojďme! . . . Každý z nich nevědomky nrahl po prodloužení té chvíle, která dala jim — ku podivu — zapomenout na životní potřeby a starosti. Jež před nimi rozevřela jasnou, dalekou, neznámou cestu v nekonečnost, dala jim naději u vítězství nad smrtí, v život pozemského plnější . . . I čekali, patřice toužebnými očima na jasnou siluetu Mistrovu, bojíce se odejít, aby nic neztratili z moci Jeho slov, . . . bojíce se hnout, aby nezaplášili nálady té chvíle.

Měli víru, . . . víru, která divy činí.

Jasný úsměv přelétl rty Ježíše z Nazaretu, pohlédl na učeníky, v krvavých červánkách slunečních viděl jejich osvětlené hlavy, planoucí oči, rozevřená ústa, i řekl měkce a tiše ukazuje vůkol: „Odkud vezmeme chleba, bych tuhle ty nakrmil? Mají před sebou cestu dalekou, za sebou pak celodenní únavu a jsou hladní . . .“

Učeníci chvíli mlčeli, ústa Janova se pootevřela, jako by chtěl cosi říci, ale beze zvuku se zase zavřela, Filip počítal v duchu množství nevyhnutelně potřebných chlebův a peněz, posměšný, opovržlivý úšklebek přeběhl přes bledý obličej Jidáše Iškariotského; z temných hlubin jeho duše, již na okamžik upokojila Kristova moc, vystala myšlenka: „Mojžiš vyprosil mannu hladovému národu, a ten nemůže nakrmiti zástup lidu a za Syna Božího se vydává.“

Šimon Petr pak rozhlédnuv se po

tisících lidí děl: „Rozpusť je, Pane, ať odejdou do okolních vesnic a osad a nakoupí sobě pokrmů, neboť jsme tu na místě pustém, a oni nemají, co by jedli...“

„Ba... rozpusť je... za krátko se setmí, mají čas pomýšlet na nocleh a pokrm... jakož i my všichni,“ dodal Matouš.

A Ježíš patře na něho zkoumavě řekl: „Dejte vy jim jísti!“...

„Za dvě stě peněz chlebě nestačí, aby každý něco málo dostal,“ přerval ticho rozpacitý hlas Filipův.

A Ondřej povstav pravil: „Ale chceš-li, Mistře, půjdeme, nakoupíme chleba a doneseme ho.“

„Kolik máte chlebě? ... Jděte a podívejte se...“

Učenci zašli mezi lid, tu však přistoupil k Ondřejovi bosý, šedým zalátaným pláštěm přioděný hoch ryšavých, do čela spadajících mu čupřin a podával mu košík z vrbového proutí, v němž leželo pět ječných placek a na fíkovém listí dvě ryby, řka: „Otec můj, jehož minulého roku na podzim Ježíš z Nazaretu od malomocenství očistil, posílá mu z vděčnosti chléb z prvního obilí, jež zasel a sklídl na svém poli...“ Tu skončila se naučená lecke, již si byl celou cestu v duchu opakoval, zajikaje pak se a červnaje se dodal: „A ty ryby... odevzdej mu ode mne, ... já také jsem toužil... poděkovat... mu — —“

„Proč mu, dítě, ... nezaneseš toho daru sám?“

„Bojím se, ... ty's mu, pane, bližší, a lépe to povědět dovedeš, než já, ... já bych... nedovedl... O, řekni Pánu, že bych si přál donést mu cos pěknějšího, ... vrátil mi otce, ... ale... jsem chudobný — —“

Chlapci zlomil se vzrušením hlas, Ondřej pak se laskavě usmál.

„Pojď se mnou, ... oba společně doneseme Učitelé tvůj dar, bude mu milý, ... neb ze srdce šel, ... a poviš mu všecko sám, ... netřeba se báti, neboť nikdo nemá nad něho větší k lidem lásky.“

Nesl tedy Jozue za Ondřejem sváží vrbový košík a všecek se chvěl vzrušením, nepokojem, co tak hore k jasné postavě Mistra z Nazaretu stoupal.

V jeho mladé duši vyvstávalo vše minulé dlouhým chorovodem vidin a chlapčí srdce dmulo se díkyčiněním... Ó, jaké to byly těžké časy, když mu matka se slzami v očích vykládala o nemocném, daleko od domu potulujícím se otci, kdy jiným dětem záviděl otcovských polibků, péče a něhy... Ó, i kárání, ... cítil se býti sirotou, ba více nežli sirotem! A ve vsi nazývali ho pohrdavě: Jozuem, synem malomocného, stranili se ho, jako by nosil v sobě zárodek nemoci. A doma chyběli silné, mužské paže, matka byla neduživá, zvykla ve všem ustupovati mužově vůli, on pak byl děčko, námaha jich obou jedva vystačovala na každodenní chléb, a přece kdysi náleželi do zámožných v osadě — — A toliko zármutek s nimi meškal, jako věrný druh každodenní, a když večer sedávali na prahu před domem, tu hned dostavovala se bolestná myšlenka: kde se teď toulá otec a muž?... Snad hladem zkomírá, snad jeho vyprahlým ústům nemá kdo vody podati... A stín té myšlenky zatemňoval slzami krásu matky, v něm pak tlumil chlapeckou svévoli, činil ho vážným a nad věk dospělým... Leta prchala... leta v šedé, jednotvárné niti lnu podobné, až přišel den... divný, nezapomenutelný, ... kdy na prahu chaty stanul člověk, bledý jako šatka, s obličejem jizvami rozoraným... polekal se ho v první chvíli, byl sám v jizbě, ale poutník rozpráhl po něm ruce a zavolal... tak, jak nikdo na něho v životě nevolal: „Jozue... synul...“

A on padl zlykaje do těch rozpráhnutých ramen, neptaje se, má-li zdravého či nemocného před sebou, vida pouze, že se otec vrátil a že ho volá. Radost jejich vzrostla do nezměrna, když se dověděli, že se vrátil uzdraven do rodné chaty, aby ji už neopustil.

Ó, jak jeho dětská duše hltala vypravování o uzdravení, jaká přemíra

vděčnosti v ní se zrodila, jak prahl, byt jen zdaleka, třebaš jen na okamžik spatřit Ježíše z Nazaretu a třebaš jen stopy jeho nohou zulibati vroucími rty!

I ožilo v něm otcovo vypravování, jako kdyby je znova poslouchal: Hrozně mu bylo s počátku, když mladý, silný, zdravý uznamenal na sobě první známky malomocenství, . . . jako zločinec utekl z vlastní chaty, on, jenž ještě den před tím cítil se šťastným jako král; musil opustit hospodářství, milovanou ženu a prvorozeného syna, jehož teprve čásek choval v šťastném náručí, . . . musil odejít bez políbení, bez rozžehnutí se . . . Klamal se nadějí, že jsou to jenom podobné známky, že to není malomocenství, . . . šel do Jerusalema ke kněžím, k lékařům, a společnost vyvrhla ho za město, dala mu do ruky žebráckou hůl opatřenou bříkadlem, zakázáno mu stýkati se s lidmi zdravými. Natahoval dlaně k lidem, házeli mu almužnu . . . jako psovi kost . . . a třebaš že se hladem útroby kroutily, . . . přece ten žebrácký chléb ho dával, ne a ne ho spolknout . . . Utekl do pustých hor judských, choval v sobě myšlenky na sebevraždu, odbojný protest proti Bohu, zoufalství, nenávisť, hněv.

Proč?

Poctivý byl, pracovitý, nikomu, co živ byl, neukřivdil a . . . takový trest . . . proč? A otázka ta přiváděla ho do šílenstva a k ní družila se hned jiná: nač? . . . Tak . . . nač žítí . . . býti na závalu jiným, na obtíž sobě . . . čekat, . . . až se pozvolna tělo rozpadne, umíratí pozvolnými mukami, . . . to lepší rychlá smrt . . . Ó, jak po ní toužil, . . . a přece byla v něm víra, otcí mu vštěpená, která mu bránila sáhnouti si na vlastní život, a tož své touhy neuskutečnil . . . Přikradl se večerem ke své chalupě, z po za agacového plotu hlítal planoucíma očima svou ženu, uspávajícího synka, a přece nesměl blíže přistoupiti, bál se ji poprosit o krajíček chleba, ač lačněl, i prchal znova do pustiny,

by zlořečil Bohu, světu, sobě a aby se naposled rozplákal jako děčko. Přišla doba dešťů, rok byl studený, na horách bělal se sněh, horečka ho mučila, oteklé články bolely, hlad dožýval . . . odvěkl se do Jerusalema k malomocným, co meškali poblízkou hřbitova a žili z almužen velkého města. Zdálo se mu, že dospěl na dno lidské bídy, a zatím spatřil, že jiní jsou ještě nešťastnější; poznal, že každá bytost může mít svou práci a svůj cíl. Vedle těch polomrtvol, jež nemohli již ze svých pelouchů povstati, tací, jak on, byli ještě siláci a patřili k šťastným, . . . a přec' u těch položivých jen, hnijících po jeskyních nenašel bolestného odboje, zoufalství, třeštění; všichni byli odevzdáni do vůle Boží a tiše očekávali smrti. Když to viděl, zmocnila se jeho duše lítost; nosil jim vody, pokrm, posluchoval jim, vynášel na slunko ty, co choditi nemohli, obvažoval bolavé, tekoucí články nejvíc opuštěných, stal se synem a sluhou nejodpornějších, a v duši jeho udával se zázrak . . . Miloval bližního více nežli sama sebe. Ve chvílích odpočinku, v šeru skonávajícího dne myslel o ženě a synovi jak v jasné, daleké viziji, . . . ale bez někdejší hořkosti, bez šíleného odboje a vzpoury proti Bohu, bez zlořečeného stesku, . . . a už se neptal: proč ani nač? Bůh tak chtěl — —

A tak mýjela leta, . . . nemoc rozežírala ho s větší silou, horečka ho téměř neodstupovala, začalo se nedostávat světla rozbolavělým, hnisajícím očím, . . . život jeho stával se jedinou trýzní, jediným poznenáhlym umíráním. Zatoužil ještě jednou zdaleka se na svoje podívat, . . . než ho potká osud, kterým dosud sloužil, i vydal se na cestu. V Galileji potkal zástup lidí, kdosi k nim mluvil, . . . ustoupil, stanul zdaleka, vzduch byl přečistý, dolétalo ho každé slovo a padala mu v duši jako rosa na louku úpalem dne zmořenou; porozuměl, že jeho trnitá cesta měla cíl, vedla ho k pochopení a citění Boha.

Jeho bolavé oči stěží rozeznávaly

mlhavé obrysy mluvfícího Učitele, ale tím jasněji cítil ho duch . . .

A ať lid jal se s hory scházeti v dolinu, a pořád blíž a blíž vystupovala před ním jasná postava Pána a v něm rodilo se přesvědčení: On tebou nepohrdne, On tě neodstrčí, On ti může dáti zdraví, jedinkým slovem ukončiti tvoje muka, tvoji bídu. Opustil tedy fíkovou spleť, vystoupil na cestu, lid odskočil, jen ona bílá postava Mistra z Nazaretu blížila se k němu bez bázně, i padl před Ním na kolena a zaprosil tiše: „Pane, . . . chceš-li, můžeš mě očistit . . .“

A v duši měl jakýsi divný, slavnostní pokoj i mysli si: „Staň se vůle Tvá, nesl jsem tolik let svoji tryzeň, ponesu ji i nadále, . . . poručíš-li . . .“

I nastal okamžik ticha, v kterém duch lidský s odevzdaností a věrou skládal svůj los ve všemohoucí ruce Boží, i byl by dále s plnou věrou nesl své trápení, kdyby tak bylo chtělo nebe.

Ale Ježíš z Nazaretu sklonil se a položil dlaň na jeho oteklou, hnisajícími vředypokrytou hlavu a pravil s nesmírnou laskavostí v hlase: „Chci . . . buď čist!“

Ó, co citů sebralo se v duši člověka pod laskajícím, oteklým dotykem té ruky, již byl čistým až na to pokrývající ho malomocenství . . . Slzy kanuly mu z očí, bolest pominula, z rozder odplynula zalévající je vrstva hnisu a šlemu, po letech ucítil znova bal-

šamovou vůni lesů, dech jarních lučin . . . Ze spočívající na něm ruky Člověka Boha zdál se plynouti v zničený organismus zdroj zdraví a síly, vraceti článkům pružnost, dýchání pravidelnost, zatmívajícím se očím zrak, i spatřil nad sebou hloubku blankytných očí, tak útrpných a dobrých, tak zářivých a radostných . . . v duši pak jeho snesl se pocit obrovského, tichého štěstí. I řekl mu Pán: „Viz, abys nikomu o tom nepravil, . . . ale jdi, ukaž se kněžím a obětuj dar, jakož byl přikázal Mojžiš, na svědectví jim!“

Odebral se do Jerusalema, kněží s podivem potvrdili očistění od malomocenství, a když se ho ptali, jaké léky mu pomohly, řekl jim: „Uzdravil mě . . . Syn Boží . . .“

A potom se vrátil domů . . . Hochovi při vzpomínce na tu chvíli opojná radost rozlévá se v duši, slzy zadávají mu hrdlo. Otec ujal se hospodářství, — ach, s jakou radostí vrátil se k polním pracím, s jakou svatou sebraností sel zlaté zrna a je zaorával, zpívaje žalmy, ve dni pak volné do Kafarnaá docházel, slova Kristova poslouchal, aby vrátiv se ke svým opakoval jim slova Páně.

Večery scházela se celá ves poslouchat mocnou, novou nauku, patřit se vzrušením na obličej uzdraveného jizvami rozoraný jako na makavé svědectví o moci Nazarejčika.

(Pokračování.)

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. B a u n a r d. — Z francouzského přeložil Boh. K y s e l ý.

Nejprve milosrdenství, ale milosrdenství v křtinu spravedlnosti, toť O č i s t ě c. Dle obou těch rysů poznávám Boha, o němž psáno: Justus et miserator Dominus — Spravedlivý a slitovný Pán. Jak správně mohl by tu říci: Kdo se mně bojí, dobře činí, ale kdo mne miluje, lépe činí! Všimněme si tu, bratře, obojího poučení.

Učením spravedlnosti jest, že veliký neodčiněný hřích volá po odpykání, milosrdenství pak učí, že cenou odpykání jest přátelství Boží a brána nebeská. Spravedlnost raní utrpením, milosrdenství skýtá v něm již úlevu naději. Spravedlnost dí: třeba čekati a čekání je utrpením. Milosrdenství pravi: ale čekati na jisté štěstí je už požitkem.

Očekávání, jež je zároveň bolestí i slasti duše, toť, bratře, očištěc.

Lépe si ho nedovedu představit, než jako lazaret, kde musí posečkat v karanténě, máje už přístav před očima, cestovatel. Drahá vlast už čeká, tam jest jeho dům a rodina, tam jeho odpočinek a štěstí: ale nesmí se tam ještě odebrati, jaký to žal! Ale je přece zachráněn, převoz je skončen, a jakmile bude poslední zkouška podstoupena, vyskočí na zem, již se mu zdá, že se jí dotýká, že je tam: jaká to naděje:

Ale nevyličil jsem ještě celé to dílo lásky. Utrpení, třeba sebe větší, je přece jen utrpením pro lásku a z lásky. Pro lásku, protože ruka, jež je dává, je ruka Boha milovaného. Z lásky, protože očišťujíc, činí duši Boha podobnější a tak blíží se kvapem okamžik, jenž ji spojí s ním. Duše dí: Kéž utrpení setře se mne vše, co by se mu nelíbilo, neboť všeho se hrozím, co jej uráží. Chci býti v jeho očích všechna krásná, všechna bílá, stůj co stůj. A ostatně, zda stojí tolik snoubenka, chce-li býti hodna, aby se zalíbila miláčkovi? Zdali pozdála se některé nevěstě dlouhou dobu nezbytná k toaletě satební?

Takový byl jeden z výkřiků lásky P. Lacordairea, když s tělem zlomeným, s obličejem usazeným odcházel od krutého bičování, jehož si vyžádal: „Co je to u srovnání s tím, co Ježíš trpěl pro mne? Nehrozím se pekla; vím, že půjdu do očištěce, ale tam budu alespoň Boha milovati. Trpěti a při tom Boha milovati není již trpěti. Ach, kdyby věděl svět, jaké štěstí je býti bičován pro toho, koho milujeme!“

Svatá vdova z 15. století, Kateřina Janovská, jež měla Bohem zjevenou vědu o očištcích, dokonce píše o tom: „Duše ty trpíš s takovou radostí, že by za nic na světě nechtěla mít úlevy. Až příliš dobře uznávají, jak svatě a spravedlivě muky ty jsou Bohem stanoveny, než aby nemilovaly božské jeho vůle; přijímají je s takovým štěstím, jako by už dlely v nebi.“

Chceš-li ještě, bratře, slyšeti po této světici rozjímání filosofa, jenž je i zbož-

ným mystikem, o očištcích, odkazují tě na listy Msgra d'Hulsta. Rád si v nich přečteš krásný úryvek, kde píše:

„Chtěl bych vám vyložit, jak viděl jsem očištěc letos při svých duchovních cvičeních. Při vykročení z tohoto života jest mnoho duší, které jsou spaseny milosrdenstvím Božím, ale že nežily vždy pro nebe, nejsou ještě oděny tak, jak nutno všem, kdož vcházejí. Tu posílá je milosrdenství, aby se očištily a toto očišťování má 3 období:

První je pokoření. Bůh sešle jim světlo své a ony se vidí, jakými jsou. Nevýslovně jest zahanbení, jemuž tu propadají. Ubohé ty duše pily na zemi hřích jako vodu; nyní se toho hrozí a zří, že skvrna ještě na nich lpí. Muka ta trvá dlouho, není-li zkrácena modlitbami a obětmi, které vystupují od země.

Jakmile duše ty získaly — na svůj účet, t. j. mukou — pravého poznání hříchu, jakmile osvojily si nenávisť proti němu, zjeví se jim Bůh dalším osvícením zpovzdálí v kráse své a rozplamení jejich touhy: Tu vzpomínají doby, kdy Bůh byl jim tak blízek a tloukl na jejich dveře a kdy mu neotvíraly, milující raději rozkoš, cetku, peníz. Nyní hoří, aby se k němu dostaly, on pak vzdaluje se od nich. Tato touha je trestem, ale trestem, jenž očišťuje a připravuje k lásce.

Když druhé dílo dokonáno, vystoupí láska, prolne ty duše a roztaví je ohněm svým. Tu vzpomínají na své pohrdání, na odmítání, s jakým si vedly vůči lásce a litost dokonale, litost velikých kajníků je uchvacuje, litost z lásky je očišťuje vnitřně a uvádí do nebe.

Toť očištěc s trojí svou hodinou hrůzy. Kdož nám brání, abychom jej neprožili předem? Abychom nepočali pokořením, nepokračovali touhou a nekončili láskou?“

Pochopil, jsi bratře? Odbýti si očištěc na zemi! Už zde usmířovati, napravovati, dostižiti spravedlnosti, omývati se slzami, očišťovati se stravujícím ohněm lásky. Čas jest, abychom se tomu oddali!

Ale po té strance slyším ještě jiný hlas pozývající. Nejde již o pozorování díla Boží spravedlnosti a milosrdenství v očistci, nýbrž jde o to, abychom sami vzájemně milosrdenství si projevovali. Láska k Ježíši Kristu nutí nás k tomu zvouc, bychom se stali spolu s ním vykupiteli těchto zajatých a trpících duší, jež jsou nám sestrami.

Církev katolická jest ohromnou společností vzájemné pomoci. Páska, jež údy její pojí, sluje obcování svatých. Myslím si troji oblast nebe, země a očistec jako troji provincii téhož státu. Všecky jsou soudržny a spojují své poklady a svou moc k jedinému cíli, jímž jest vykoupení světa. Společně této sjednocenosti a lásce všech jeho věrných pozývá je. aby k jeho božskému vkladu přidávali i vlastní své příspěvky, vše to, co tu křesťané mají nejlepšího, modlitbu, almužnu, zásluhu našich skutků, pokání a oběti, aby tak společná jistina vzrostla, z níž se potom vyplátí výkupné za zajatce, a oni dospělí místa odpocínutí, světla a míru.

Jak lahodí to vše duchu mému, jak jímá to srdce mé! Jaké to dobro, veliké naše náboženství všeobecné lásky v Kristu! Toť úplné sjednocení rodiny křesťanské s trojím bratrstvím, které pojí všechny údy, sahající s tohoto světa v onen: ruce složené k modlitbě, ruce vztažené k podarování, ruce otevřené, aby přijaly. Toť katolicita, složená ze tří církví v jediné. Ó, jak jsem povděčen, že k ní náležím, třeba se ztrácím v bezpočtu údů!

* * *

Zbožná modlitba za duše v očistci je zvlášť milá člověku starému. Vždyť je u věku, kdy sám brzy sestoupí, aby přebýval v tajemných těch končinách, na jejichž prahu stojí. Proč by tedy nesestupoval v duchu již předem? Stáří je věk bezpočetných smutků a zda nemáme my, kteří jsme přežili několik

pokolení, zda nemáme tam veliký počet těch, již byli s námi láskou spojeni? Ale jak marná by byla vzpomínka na ně, kdyby s sebou nenesla i pomoc, kdyby nebyla zároveň službou!

Žijí tu arci daleko od hrobů většiny z nich. Ale máme něco lepšího než hroby, abych si vzpomněl na jejich jména. Mám oltář, k němuž vstupují a tu se mi často zdá v hodině oběti přesvaté, že oplakávané ty bytosti kupí se kol mne, tisní se a dávají mi naslouchati věcem minulým, které jsou často nářkem, někdy výčitkou, vždycky pak prosbou. A co po mně žádají? Abych jim otevřel nebe, abych jim dal Boha, a Bůh ten jest ejiný, než bytost, s níž té chvíle, na té hoře oltáře, jak psáno jest o Mojišovi, „mluviti mám tváři v tvář a jako přítel s přítelem“.

Povšimni si, bratře, že právě v nejvelebnějším okamžiku božské oběti, hned po proměňování, jakmile milosrdný Vykupitel zasedl tam na trůn milosti, umístila Církev Memento — vzpomínku na zemřelé. Kněz vysílá k němu výkřik úzkosti a bídý ve prospěch vyhnanců v záhrobí, jichž jména mu praví, jako by opakoval: Milost, milost pro ně! Memento, Domine! — Vzpomeň na každého a na každou ze svých služebníků a služebnic, kteří nás přešli se znamením víry a kteří usnuli spánkem míru.“ Dej jim vlast, vlast a její světlo, její svěžest, její pokoj! Tak zní výkřik Církve a mateřské její ždání.

Memento — Vzpomeň! Taková byla, Ježíši Ukřižovaný, také modlitba, tak zněl výkřik, jež při první a krvavé mši kalvárské opakoval hříšník trpící po boku tvém ze svého očistce na kříži: „Vzpomeň na mne, až přijdeš do království svého!“ A ty, božský králi, tys mu odpověděl s trůnu svého, k němuž jsi všechny přitáhl: „Jesté dnes budeš se mnou v ráji.“

Ano, ráj jest, Pane, pravý ráj jest u tebe, ráj blíží se i k nim všem, ráj náleží všem těm, kteří trpí a odpočívají v tobě, Kriste Ježíši, ráj na vždy: Pie Jesu Domine — Slitovný Pane Ježíši, dej jim odpocínutí věčné!

Zda jsi, bratře, pozoroval, jak za našich dnů rozvinula se pobožnost za duše v očistci? Vytvořila divy. Zjistě vzpomeneš na starý řád vykoupení zajatých, který světové založili v XV. a XVI. století, aby křesťany v krajích barbarských vykupovali. A hle, za poslední doby viděli jsme rozkvétati ústav milosrdenství jiného druhu — pro duše v očistci. Povstal náboženský řád, četný a kvetoucí jak onen, vzniklý z útrpnosti s trpícími dušičkami. Je to strom požehnaný, jenž zapouští své kořeny až do hlubokých propastí smrti, ale nesoucí ovoce spásy až do nebe. Větvě jeho sahají dnes až do nejzazšího Východu. A viděli jsme, jak vznikl tu u nás, za našich dnů, několik kroků od města Lille. Jak bych ho tedy nevzpomněl?

* * *

Peklo, věroučný článek o pekle: přihlédneme k němu blíže. Neřeba, abychom se báli myslet na peklo, třeba se však báti, abychom v ně neupadli. Myslet na ně je zabezpečovati se proti němu, a uvažovati o něm jest uvažovati o Boží spravedlnosti, jemuž buď sláva všude i na věky!

Jméno pekla vzbudí ihned vzpomínku na proslulý nápis, který četl Dante, básník-bogoslovec, napsaný černým písmem nad branou svého „Inferna“.

(III, 1 . . .)

Per me si va nella città dolente,
per me si va nell' eterno dolore . . .

„Mnou vchází se do města věčné strasti, mnou vchází se v bol, který nemá rána mnou vchází se do zatracenců vlasti.

Hlas Spravedlnosti pohnul světu Pána; Moc Boží sklenula mé brány stinné a s první Láskou Moudrost vřchovaná.

Před vznikem mým nebyly věci jiné, jen věčné vyjma, já též věčně stojím. Nech naděje, či noha sem se šine!“

Tyto tři terciny praví všecko. Málo lze k nim tedy přičinit, ale mnoho lze o nich rozjímati. Já upozorním z nich pouze na tři slova:

Ano, Dante děl pravdu: peklo je nejprve dilem spravedlnosti. To spravedlnost usmířuje svým neštěstím člověk, jenž volil zlo, to spravedlnost určila, aby kdo činil zlo zatvrzele, ponechán byl svému neštěstí bez vykoupení. To spravedlnost způsobila, když minul čas zkoušky a svobodné vůle, aby stal se nález soudní na věčné věky neodvolatelným, aby dostal sankci, jejíž dobra byla ustanovena, uznána, přijata. Hodina odbila, běh života je dokonán, závodíště je zavřeno, cena ztracena.

Konec na vždy!

(Pokračování.)

M. Tesařova:

KŘÍŽ.

Když v srdci bolest bodává
a na duši máš smutku tíž,
pak vzhleďni v pevné důvěře
a pozoruj ten svatý kříž.

Viz, Spasitel tu na něm pni
tak plný ran a bolesti
a z něho v lásky šepotu
hlas Jeho vánkem šelestí.

Ne, dítě, nejsi v bolu sám,
věř, v bolesti jsem tobě blíž,
chceš-li sem za mnou přijíti,
jen vezmi s láskou i svůj kříž!

Jen s křížem se jde do nebe,
tam složíš s beder každou tíž,
ó trp a snášej kříže rád,
já pro těžší nesl kříž!

Katolík skutkem.

O. Gabriel Palau, T. J. — Jan Tagliaferro.

X. Jak láska otvírá oči pro velké ideály.

1. Věc, pro kterou máš pracovat, synu můj, není malá, ani nízká, ale vznešená a velmi šlechetná.

2. Proto hled' nikoli dolů, ale vzhůru, nikdy neočekávej dobrého výsledku po zlých prostředcích, třebaš zdánlivě působivých, a nikdy nespolehej toliko na lidské síly, jakkoli veliké.

3. Ve Mně je síla nad všechny síly, ve Mně jest největší působnost.

4. Za svou vzpouru pyká všeliké tělo utrpením, všeliká zloba bude zkoušena, všeliká zlostnost zamrzne a všeliký hněv sám sebe spálí.

5. Vítězství proti Mně dobyta jsou zvěsti Mého triumfu bez konce.

6. Dobudu vítězství nad zlostí, nad nespravedlností a bludem, překonám žádostivost a nepravost.

7. Všecko poddá se Mi na věky a hlásati bude věčně Mou svatost a moudrost, Mou všemohoucnost i dobrotu i Mé nekonečné milosrdenství.

8. Jak andělé neposlušni hlásají Mou všemohoucnost a správnost Mé spravedlnosti, tak lidé pyšní, ať chtějí nebo nechťejí, budou hlásati nesmírnou Mou božskou lásku, Mou dobrotu i Mé milosrdenství bez mezí.

9. Působ upřímně a svatě a pracuj pro Mou čest a slávu podle svého pochopení.

10. Nepohrdej lidmi a prostředky pozemskými, neboť všeliké dobro pochází od Boha a slouží cti a slávě Boha svého.

11. Rozvaž dobře, nedá-li se z věci lhostejné udělati věc dobrá a z dobré svatá, a konečně nedá-li se z věci svaté vyvoditi časný i věčný prospěch pro bližního.

12. Celý svět viditelný stvořen je pro užitek lidí a čest Mého Jména.

13. Čeká tě ještě mnoho práce, chceš-li vyhověti Mé lásce.

14. Apoštolové hlavně vírou pře-

mohli zlého ducha; mučeníci zvítězili nad ním hlavně naději; dnešním křesťanům dá vítězství nad tělem hlavně láska.

15. Viz tedy, jak máš milovati obětavost a co máš činiti, abys nabyl lásky.

16. Čím šíře otevřeš náruč lásky a dobročinnosti, tím větší bude ovoce tvých vítězství.

17. Kdybys byl opravdu svatým a plným lásky, vítězství tvá přinesla by ti úžasný užitek a slávu.

18. Tehdy bys dopomohl všeobecnému triumfu ctnosti, mohl bys velebiti slávu a sladkost Mé lásky, mohl bys slaviti výroční slavnosti Mého milosrdenství, mohl bys před světem rozvinouti obraz života Mé Cirkve i Mých svatých, od té chvíle, kdy jsem lidem ukázal ideál lásky a slávy.

19. Zdá-li se ti to příliš velikým, hled, abys nebyl nevěrný v malém, neboť budu tě souditi podle tvých skutkův.

XI. Jak mne všecko naklání ke milosrdenství.

1. Co ti prospěje to, co máš, nedostává-li se tvé duši dober pravdivých?

2. Velká věc dobře činiti tělům, ale mnohem užitečnější podporovati duše.

3. Neslouží-li ti tvoje statky, pro nebe a ke vzrůstu ve ctnostech, budeš jak planý strom, jenž má mnoho listů a ovoce nepřináší.

4. Uvaž, kolik do bludu přivádí podvod bezbožných. Mnozí proto věří lži, že neznají nauky pravdy.

5. Jak tvrdé srdce máš, nepohne-li tebou tolik zla!

6. Jak nesnadno vejdeš do brány nebeské, když tak velkým břemenem zatížil jsi křídla ducha svého!

7. Ubozí budou naříkati na Mou Prozřetelnost, ale za jejich reptání ty zodpovíš.

8. Bez ovoce zůstane úsilí dobrých ale tobě připsána bude slabost dobrých úmyslů.

9. Běda ti, jestli nerad pomáháš dobrým a rozšiřuješ přepych nádherný životem.

10. Každý af žije podle stavu svého, ale bohatý má být štědrý a dobročinný.

11. Kdo nechce dáti na mou věc, komu dá z lásky ke Mně?

12. A kdo nedá z lásky ke Mně, komu se klání?

13. Za každým dobrým skutkem následuje čest a sláva, a koho chválí tvoje skutky?

14. O, sluho neužitečný, jenž hledáš vlastního prospěchu a Mně nesloužíš! Strome neplodný, jenž pro Mne nerodíš ovoce!

15. Horlivost prvních věřících skládala celý majetek k nohám apoštolův, a ty váháš dáti na apoštolství nejsvětější i to, co ti nadbývá?

16. V každém chudém Já přebývám, Já přijímám, co on dostává z tvé ruky.

17. Dáváš-li na zachování těla, dobré je to a nezřídka nutné.

18. Dáváš-li na pokrm duchovní, je to lepší a vždycky plně užítku.

19. Jsou-li na světě bohatí cizopasníci a chudí bídáci, děje se tak jenom proto, že nedbáno Mé nauky.

20. Dobro duše záleží nejednou na tom, by tělu nescházelo, co potřebuje.

21. Ale i ctnost navzájem nesmírně působí na zdraví tělesné.

22. Já chráním všechny a nezapomínám na nikoho.

23. Kde dva se spojují, aby podporovali mnoho chudých ve jménu Mému, jsem mezi nimi jako Otec milosrdenství.

24. Kde tři pracují ve prospěch mnohých boháčů, jsem mezi nimi jako král na trůně.

25. Kde mnozí se mozoří pro mou věc ve velkém nebo v malém, v časném nebo věčném, tam je moje radost a chvála.

26. Kdybys miloval poklady věčné, jak si líbujes v pomíjejících, přidal

bys mi mnoho cti na zemi a získal bys sobě mnoho slávy v nebi.

XII. Bud u-li se říditi těmito radami, stanou se člověkem užitečným.

1. Synu, podle skutků tvých bude tě souditi a odměňovati a za milosrdenství dojdeš milosrdenství.

2. Budeš-li dávati pravdivou almužnu, dojdeš pravdy.

3. Za rozvážnou almužnu dostaneš věčnou odměnu.

4. Dostane se ti dobra nejvyššího, budeš-li rozdávat almužny opravdu dobře.

5. Za slovo užitečného napomenutí čeká tě pokoj slávy nehynoucí.

6. Více znamená dobrá rada, než tři dary peněžní.

7. Jeden dobrý list více učiní než deset vojinů.

8. Lepší věc je působiti pro blaho státu, než napsati nejučenější pojednání.

9. Jsou-li zlé zákony, společnost bude ještě horší.

10. Rozšiřuje-li se zlo školou, vliv jeho bude neslýchaně záhubný.

11. Jde-li stavba obtížně, i bourání bude nesnadné.

12. Nedovedeš-li činiti dobré, bude snadnější trpěti zlé?

13. Kdo má mnoho a nic nedělá, připravuje si těžké nesnáze.

14. Staň se vším všem, abys všechny polepšil.

15. Buď magnetem, jenž přitahuje železo, a netráť při tom svých vlastností.

16. Odívá-li pastýř ovčí kůži, rádi jdou za ním beránci.

17. Ale stane-li se dravým vlkem, opouští ho stádo.

18. Kdo se oddává lenosti a nevaruje se zlého, ztratí život i majetek.

19. Kdo nikdy nepečoval o spásu duší bližních, tomu neprospěje v hodině smrti modliti se za vlastní spásu.
(Pokračování.)

Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně.

Napsal Jan Hrubý, T. J.

Jako malé, slabé a útlé dítě nastoupila pobožnost k nejsv. Srdci Ježíšovu v nynější její formě cestu do světa. Slabá a neznámá řeholnice, sestra Markéta Marie, a světem pronásledovaný syn sv. Ignáce, P. Klaudius de la Colombière, vedli z milosti Boží a zvláštním řízením Božím na cestě té první její kroky. Přes 200 let uplynulo již od památné, historické oné doby; viděli a sledovali jsme po celý ten čas četné a velké boje a zápasy, jež ji bylo již od počátku podstupovati, leč i stkvěla vítězství, jichž slavně dobyla.

A jaký obraz skýtá nám dnes? Dnes možno ji přirovnati k obrovitému stromu, jehož mohutné a rozložitě větve v příjemný stín halí celou naši zeměkouli. A právem; neboť dnes známa je po celém světě. Ve všech dílech světa, u všech téměř národů, mezi všemi stavy získala si přátel, oddaných Srdci Krále králů. Není ovšem ve všech zemích a u všech národů stejně rozšířena. V některých krajinách je božské Srdce Páně uctíváno velmi četně a horlivě, v jiných zase méně. Tolik však možno s jistotou říci, že se jí poslední dobou otevřela všechna srdce v pravdě šlechetná, milující upřímně svého Vykupitele, a že ji všichni, bohatí i chudí, mladí i staří, prostí i vznešení, muži i ženy začali pěstovati s velikým užitekem a prospěchem pro svou duši. Dnes hlásají na celém světě nesčetné obrazy a sochy, kaple a kostely, ano i nádherné a velkolepé svatyně a basiliky české, chválu a

slávu, lisku a dobrotu, štědrost a milosrdenství nejsladšího Srdce Pána Ježíše. Katolíti misionáři zanesli blahou zvěst nové doby do nejzazších končin severních i jižních, východních i západních. Přemnoho časopisů psaných ve více než dvaceti jazycích, věnovaných výhradně pobožnosti k božskému Srdci po všech zemích a do všech končin roznáší blahou onu zvěst, utvrzuje a budí i rozněcuje úctu a lásku k Srdci Ježíšovu v nesčetných srdcích. Přčetné knihy, jichž počet vzrůstá rok od roku, výmluvná ústa kazatelů velebí dobrotu, lásku a milosrdenství Srdce Páně, prohlašují a šíří pobožnost a úctu k němu.

To vše zajisté značně podporovalo její rozmach a rozkvět, to všechno jistě také neobyčejně přispělo k tomu, že se pobožnost téměř ve všech krajinách velice povznese a tak rozšířila, že není již diecese a snad ani farnosti katolické, v níž by nebylo uctíváno nejsv. Srdce Páně.

A tyto boje a zápasy i překážky, tyto úspěchy, pokroky, vítězství a utěšený rozkvět milé a krásné pobožnosti této ukázaly a dokazují stále, že se splnilo, co Pán Ježíš předpověděl a přislíbil sv. Markétě Marii Alacoque: ¹⁾ „Zvítězím a královati budu nad svými nepřáteli a nad všemi, kdož pobožnosti této kladou jakékoliv překážky v cestu.“ (Pokračování).

¹⁾ Vie et Oeuvres II. str. 249, 270, 416.

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maximilian Weinberger. — Indické črty P. Th. Dieckmanna.

Hadí dobrodružství.

Jak úřední zprávy oznamují, bývá v Indii každoročně okrouhle 40.000 lidí dravými zvířaty usmrceno. Asi dvě třetiny spadají na vrub hadům, třetina bývá obětí dravců, jak tigrů,

lvů, pardalů, hyén a jiných. Že tak mnoho lidí stává se kořistí hadů, to snad bude mnohemu nápadno; kdo však s poměry indickými je obeznámen, bude se diviti, že počet tento není ještě větší. Z bázně a nevědomosti uctívá totiž obyčejný lid hady

jako bohy, krmí je mlékem, vejci a jinými pamlsky a nechce připustiti, aby jim kdo ublížil, tím méně, aby proti nim a jejich mláďatům byla vyhlazovací válka vedena. Já jsem sám v jednom jediném hadim hnězdě viděl často 40 až 50 ano 80 hadích vajec. Z toho lze souditi, s jakou rychlostí se tato ponejvíce jedovatá havěť v tamnějším horkém podnebí rozmnožuje.

Jednoukráte vracel jsem se potmě z křesťanského cvičení domů, stoupl jsem na tak řečeného „dvojhlavého“ hada. Na štěstí uskočil jsem bleskurychle zpět a tak jsem se zachránil. Jinak bylo po mně veta. Když byl někdo tímto hadem uštknut, teče mu krev z úst a nosu, načež brzo následuje smrt. Had není dlouhý, ale velmi tlustý. Oba jeho konce zdají se býti docela stejny, může se pohybovati vpřed i vzad. Proto se jmenuje dvojhlavým. Když takového hada zabijeme a bedlivě prohlédneme, shledáme, že jeden konec, t. j. skutečná hlava, zuby je ozbrojen, druhý pak nikoliv. Také nalézají se na skutečné hlavě dvě malá očka, asi tak veliká jako špendlíková hlavička. Viděl jsemi tyto hady polykati i zvířata, jimž tu říkáme „pardikalu“. Je to zvíře polovic prase, polovic potkan, a tak veliké jako šestinedělní prasátko. Žije jako krtek v děrách a v příbytcích podrývá podlahu. V obilních spížírnách děláva velkou škodu. Chceme-li onoho hada usmrtiti, nestačí, abychom mu jako jiným hadům, přerazili páteř, ale musíme jej v pravém slova smyslu rozsekati. Jinak je to zvíře zdlouhavé a ospalé a jeho pohyby upomínají na pohyby housenek.

Nyni uvedu příklad, kterak Bůh ve své dobrotě své neohodné sluhý ostříhá a chrání.

Dosloužil jsem právě v osadě Mutnoor mši sv. a klekl jsem si na klekátko u okna, abych se pomodlil modlitby po mši svaté. Co jsem tak opřen o lokty a hlavu rukama podpiraje několik minut klečel, slyším najeďnou přitlumený pád. Otevru oči a můj zrak padl na silného hada před

lavici sločeného. Bezděky chopil jsem se těžkého kamene, kterým se dřevěné okno uzavírá, a mrštil jsem jím po hadovi. Bělošedá hmota vystříkla vysoko vzhůru; rozbil jsem hadovi hlavu. Lidé v kostele ještě přítomní vykřikli úžasem, hrůzou a strachem se třesa, přiskočil ke mne můj katechista. Pokynul jsem mu mlčky, aby hada na zemi se ještě svíjícího odstranil, a pokračoval jsem ve svých modlitbách.

Když jsem svou pobožnost dokončil, pravil mi katechista, jenž stále ještě strachem byl sotva řeči mocen, že viděl hada, jak se spouští se stropu, ale že strachem nemohl ani slova ze sebe vypravit, aby mne varoval. Had že je nebezpečná kobra a že je zázrakem, že dosud žije. Celý hřbitov kolem kostela že je pln lidí, kteří přišli, aby hada viděli. Když jsem potom sám mrtvé zvíře v celé jeho délce viděl, teprve nyní pojala mne hrůza. Tu napadla mī slova Žalmisty Páně, která se tak často v breviáři modlíme: „Na zmijích a baziliškách budeš choditi a potírati lvy a draky“. A skutečně, ke cti a chvále Boží budiž řečeno, často stoupl jsem z neopatrnosti na jedovaté hady anebo mi proklouzli mezi nohama, ale nikdy se mi nic nestalo.

Celkem jsou hadi bázlivá zvířata. Svých jedovatých vražedných zbraní užívají jenom tehdy, byli-li zúmyslně napadeni nebo podrážděni, anebo jestliže z neopatrnosti nebo nevědomky, což se ve tmě noční anebo v hustém křoví často stává, někdo na ně stoupl nebo o ně zavadil. Není třeba ihned ztratiti hlavy, ale dobře jest zachovati chladnou krev, cítíme-li, že jsme o hada zavadili, anebo ve spaní k nám přišel na návštěvu. Mám zde v ženském klášteře malou domorodou sestru, která vidouc nevinou žabku křiči a utíká, ale hady umí výtečně hubiti. Spatří-li hada, ten málokdy životem vyvázne. Jednou jsem ji pozoroval, jak hada, jistě dvakrát tak dlouhého jako byla sama, s neuvěřitelnou zručností za ocas uchopila

a bleskurychle jím jako kolem točila, tak že hlava hadova při každém zatočení o zem narazila a konečně docela se rozbila.

Radosti misionářovy.

Tentýž misionář P. Dieckmann, který v předešlé stati vypravuje o svém hadím dobrodružství, jednoho času vážně ochuravěl, a aby se zotavil, odebral se na nějaký čas do Evropy. Vrátil se potom do Indie na svou misijní stanici, dopsal sestrám Uršulinám jednoho kláštera v Německu a v dopise tom svůj příchod domů vyličil. Dopis ten zní:

„Ctihodná sestro představená a milé sestry! Ježto již přes osm dní doma jsem a ještě jsem nepsal, jsem si vědom, že nejprve zvolati musím: „Mea culpa!“ (má vina). Nicméně odpustíte mi moji nedbalost; když uslyšíte, že mi dosud nebylo možná, obšírnější dopis napsati. První dni po mém příchodu byl jsem se všech stran od našich křesťanů v pravém slova smyslu obléhán, tak že jsem se musil uchýliti do kláštera, abych se aspoň breviř mohl pomodliti.

Jelikož se pověst o mém příchodu již předcházejícího dne roznesla, stalo se, že již časně z rána zástupy křesťanů, kteří nejrychleji mohli utíkat, mně pospíšiti naproti, aby mne uvítali. Pokaždě, když nový zástup přišel, byla zastávka, a výjevy, které se potom odehrály, byly na výsost dojemavy. Smích a pláč střídaly se s výrony radosti a oddanosti. Čím více jsem se blížil ke své vřele milované missijní stanici, svému druhému domovu v Kristu, tím více rostl zástup. Když jsme konečně přišli k vesnici, byl zástup křesťanů a pohanů nepřehledný. Volský vůz, ve kterém jsem seděl, nemohl pro tlačenci dále a zastavil se, když jsem své unavené údy narovnal a s vozu slezl, zaznělo z tisíců hrdel radostné volání: „Diky Bohu, muži Boží, dej nám své požehnání!“ A všichni poklekli, když jsem je žehnal. Víření bubnů, hudba, zvonění, ohňostroje a radostný jásot nebraly konce.

Vzduch naplněný prachem a kouřem byl za děsného vedra zrovna k zadušení.

Teprv nyní nastala pravá tlačenice. Všichni chtěli mně líbatí ruce a dotékatí se mého oděvu. Můj talár div se nerozletěl na tisíc kusů. Když se měl průvod hnouti dále, bylo třeba nejprve si zástupem raziti cestu. Potom prostírali na cestu svá roucha a já musil po nich až ke kostelu kráčet. U kostela stála slavobrána z listí a květin, kterou tam byli na rychlo postavili. Vůbec dlouho by to trvalo, kdybych chtěl všechny obřady popsat, které mi bylo prodělati. Každý den přiváděl nové přichozí z vesnic vzdálenějších. Kostelní slavnost v poslední tři dni pašijového týhodne byla dojemavá a nádherná. V Boží Hod velikonoční přistoupilo víc než 400 křesťanů ke stolu Páně.

V první dni nemohl jsem na otevření beden z Evropy přivezených ani pomyslití. Teprv včera byly za přítomnosti mých spolubratří, kteří mne přišli přivítat, a našich sester poklady otevřeny. Prál bych vám, abyste byly na vlastní oči viděly úžas a podiv, jaký se jevil na tvářích mých snědých farníků, když kus po kuse byl z beden vyndáván. „Jak bohatou zemí je Evropa! Jak je všechno krásné a dobré! Tamější lidé jsou bezpochyby všichni svatí, aspoň my černoši sotva bychom byli se mohli od věci tak krásných odloučiti.“ Tyto a podobné výroky ozývaly se kolem. Když byly vyndány pestré šatečky pro děti, bylo těžko dětský zástup udržeti na uzdě. Když jsem je rozdál, oblekly si je hned a jejich jásot neměl konce. Že se ihned pomodlili za své dobrodince, netřeba doložiti.

Když však potom na povrchu bedny se objevili raci, uzené a sýr, tu byli zase misionáři se svým jásotem na řadě. Jeden dokonce zvolal: „Bůh žehnej dobrým sestrám a oplaf stonásobně!“ Rozumí se, že včera a dnes byly jedině tyto převzácné lahůdky na našem jídelním lístku. Našeho denního pokrmu rýže, nikdo se nedotkl. Misio-

náři, kteří dnes večer odcestovali, vzali si také nějakou částku s sebou. Obzvláště chváleni byli raci. Měli však jednu chybu: příliš brzo byla zásoba jich vyčerpána.

Všecky věci v bednách byly dobře zachovány, vyjma sošky ze sádry a láhve z Lurdskou vodou, které se cestou rozbily na tisíc kousků. Také harmonium bylo poněkud poškozeno. Všecky klapky byly se svých míst vyhozeny a dřevěné součástky uvnitř buď odřeny nebo rozbity.

Přes to bude lze harmonium snadno opravit.

Vedro je zde skoro nesnesitelné. Všecko, čeho se člověk dotkne, zdá se být žhavé. Ačkoli změnu podnebí na sobě velmi cítím, jsem nicméně Bohu díky zdrav.

A nyní, ctihodná matko, a milé sestry, děkuji Vám opětně z celého srdce za všecko dobré, co jste mně dobrého prokázaly, a poručím Vás do ochrany Božského Srdce Páně. Pán Bůh zaplať!“

Různé zprávy.

Intronisace čili nastolení Srdce Ježíšova v rodinách. Jest málo kat. rodin československých, ve kterých by nebylo ještě obrazu nejsv. Srdce Páně. Mnozí jedinci, mnohé rodiny i spolky zasvětily se již i u nás tomuto Srdci. Úcta Srdce Páně a zasvěcení jemu doplňuje se nyní tak zvanou intronisací čili nastolením Srdce Ježíšova v domácnostech a spolkových místnostech. Intronisaci tuto vřele doporučil Sv. Otec Pius X. i Benedikt XV.; miliony katol. rodin intronisovaly již Srdce Páně ve svých domácnostech a nesčetné milosti udělal již Ježíš rodinám tímto. Také v naší milé vlasti není již neznámá tato intronisace, bylo již o ni napsáno několik letáček a knížek, byla již také leckde provedena, ale nebylo tu dosud ústředí, nebylo spojení s hlavním ústředím mezinárodním, nebylo jednotného, systematického postupu. Proto ujal se tohoto krásného díla v posledních dnech Svaz čes. katol. spolku ženských, jenž se 5. června slavnostně zasvětil Srdci Ježíšovu, zřídil zatím přípravný ústřední sekretariát pro intronisaci Srdce Ježíšova v rodinách, dal tisknouti tři letáčky, v nichž jest podrobně vysvětlen účel díla i obřad intronisační i účinky ve farnostech. Rovněž obrazy Srdce P. (kde by ho

rodina ještě neměla) nebo i sošky obstará sekretariát. Týž zašle farním úřadům nebo i rodinám na požádání tiskopis pro vyhotovení dvou dokladů o vykonané intronisaci, z nichž jeden zůstane v rodině a druhý se zašle sekretariátu. Také obrázky malé jako upomínku na den intronisace spolu se zaslavnou modlitbou zašle sekretariát. Na uhrazení vydání na letáčky, tiskop. doklady, vzpomínkové obrázky a poštovního musí sekretariát prositi o dobrovolný dar peněžitý. Intronisace záleží v tom, že se obraz nejsv. Srdce Ježíšova slavnostně posvěti farářem nebo jeho zástupcem a zavěsí na nejčelnější místo v příbytku jako na trůn, odkud bude Ježíš jako král, pán a přítel rodiny udělovati jí své milosti a šířiti vzájemnou lásku. Před obrazem se pak vykoná zasvěcení členů rodiny Srdci Páně a všichni členové i intronisující kněz podepiší zvláštní doklad o vykonané intronisaci dvojmo a jeden zašlou sekretariátu do Prahy. Obraz Srdce Páně v rodině bude nejen trůnem rodiny, nýbrž i oltářem, před nímž se budou společně modliti, své chvály, radosti, žaly i prosby svému Bohu, králi a příteli přednáseti, odkud budou čerpati sílu pro vyznávání své živé víry a lásku k sobě navzájem i ke svým

šousedům. Katolické rodiny, nastolujte všude Srdce Ježíšovo, duchovní správcové, podporujte toto dílo a pište si o letáčky, brožurky, informace, kazatele atd. na Svaz čes. katol. spolků ženských v Praze II., Pštrossova č. 200, nebo přímo duchovnímu rádci a zatímnímu sekretáři „intronisace“: Dru Jos. Čihákovi, v Praze II. čp. 430 (fara Nejsv. Trojice v Podskalí).

Hromadné přistupování Rusínů k vyznání římsko-katolickému. Lvovské listy oznamují, že minulých měsíců bylo u Lvovského magistrátu podáno několik set oznámení Rusínů o přestoupení z vyznání řecko-katolického k římsko-katolickému.

Čínský životopis sv. Jana Nepomuckého na posv. Velehradě. Misijní ústav papežský sv. Cyr. a Met. na posv. Velehradě chová ve sbírkách památných předmětů, týkajících se sv. patronů českých, vzácnou památku na sv. Jana Nepomuckého. Jest to knížka o 22 čínských dvojlistech. Čínský nadpis její v překladu jest tento: „Životopis sv. Jana Nepomuckého. — Nejvzdálenějšího západu Tovaryšstva Ježíšova kněz Vei-Kit-sin sepsal . . .“ — Pojmy, které jsou Číňanům cizí („Čechy“, „Václav“, „Praha“ a podob.) jsou vyjádřeny zvláštními značkami. Pro nás jest zvláště zajímavé, že spisovatel jest náš krajan, jenž přijal v Číně čínské jméno Vei-Kit-sin. Původně se jmenoval Bar; rodem byl Slezan a působil v Číně ve století XVII.—XVIII. jako misionář T. J. — Přátelská otázka k těm, kteří snad zaujati jsou proti účtě svatojanské: Zdaž církev katolická proto širila v Číně, v Japonsku atd. účtu svatojanskou, aby tím zastínila vzpomínky na Mistra Jana Husa?

Dojímavá scéna při Božím těle v rodném městě sv. Kolumby v Derry v Irsku odehrála se vloni, o níž referuje v „The Universe“ jesuita Thompson. Když vyšel biskup s Velebnou Svátostí z kostela, ozval se před Velebnou Svátostí silný hlas, pronášející tato slova: „Buď vítán,

drahý Pane, do města Derry a v zájmu tohoto města, veliký Bože, svrchovaný Pane nebe i země, vrhám se před Tebou. Kláním se Tobě se všemi anděly a svatými. Uznávám, že jsi můj Stvořitel a svrchovaný Pán, počátek a konec. Vzdávám Tobě hold. Podrobují se Tvé svaté vůli a zasvěcují se Tvé službě Boží dnes a navždy.“ Byl to starosta města Derry, šedivý muž, klečící v prachu ulice s rukama vztaženými k nejsvětější Svátosti, jenž těmito slovy vítal božského Spasitele do města sv. Kolumby, neboť letos po prvé v dějinách Derry zvolen katolický starosta. Po tři století bylo město v rukou protestantů.

Římské koleje. Gregoriánská universita má letos 738 posluchačů (za války 1917-18 pouze 369), francouzský seminář 141, kolegium hispanicum 66, Germanicum 54, Pium Latinoamericanum 44, Anglicum 44, Capranicum 30, Scotorum 17, Venerabilis Bedae (pro Angličany — konvertity) 16.

V Anglii je dnes 4528 katolických kněží, z toho 1531 řeholníků. Středních škol mají katolíci 431, obecných škol 11.208. Narození mezi katolíky bylo roku lonského 2,172.680. Tato veliká číslce připisuje se tomu, že za války přestoupilo do katolické církve asi 60.000 vojáků.

Plnění chrámů a hrobek. Světová demoralisace není ničím ostřeji ilustrována než ničením chrámů a hrobek. U nás téměř denně oznamují se loupeže chrámové. V Německu vypleněny byly panovnické hrobky v Charlottenburgu a Desavě. Mrtví oloupeni byli o řady a prsteny.

Kněz ministrem zahraničí. V novém litevském ministerstvu převzal ministerstvo zahraničí dr. theol. a phil. Josef Puryckis. Tento katolický kněz absolvoval svá bohovědná studia na duch. akademii v Petrohradě a pak studoval filosofii na katol. universitě ve Frýburku ve Švýcarsku, kde byl promován doktorem. Dr. J. Puryckis byl litevským vyslancem v Berlíně a osvědčil se znamenitě. Dr. Puryckis je 38letý a mluví mnoho řeči.

Bohovědnou akademii zřídili si Slovinci při lublaňské „Lvově společnosti“ (Leonova družba) jako bohoslovecký vědecký odbor. Bohovědná akademie bude vydávat „Bohovědný věstník“, urychlí překlady Písma sv.,

sv. Otců, církev. obřadních knih atd. S Chorvaty a Srby dohodne se Akademie na jednotné bohoslovné vědecké terminologii. Předsedou Akademie je dr. Fr. Grivec.

Děkuvzdání.

S důvěrou se utíkejte k sv. Antonínu, je mu tímto děkuji vroucně za nalezení svého v lese ztraceného růžence. (Na chléb sv. Antonína 5 Kč.)

Bl. Ž., milosrdná sestra.

Plním slib svůj a vzítávám vroucně

díky Matičce Svato-Hostýnské za uzdravení v nebezpečné nemoci a vybizím duše trpící a zbožné k pevné důvěře v její mocnou přímiluvu.

Odběratelka časopisu Š. B. S. P.

z Bašky.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chválu jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za porozumění dekretu o sv. přijímání dětí a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokazdžé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokazdžé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovat sv. přijímání u dětí.

Úmysl v prosinci 1921: **Úkol křesťanské ženy.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Porozumění dekretu o sv. přijímání dětí. (Hlavní úmysl) — Ejhle oltář. (Báseň.) — Buď vůle tvá... — Shromažďme se kolem Ježíše. — Mše svatá. (Báseň.) — Já jsem... — Stáři čili životem vzhůru. — Kříž. (Báseň.) — Katolík skutkem. — Dějiny pobožnosti k božskému Srdci Páně. — Obrázky z katol. misí. — Různé zprávy. — Děkuvzdání. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LV.

BRNO, 1. PROSINEC 1921.

ČÍSLO 12.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysilej sem do rodiny svoji, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrud', Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Úkol křesťanské ženy.

(Hlavní úmysl.)

Křesťanství dobylo ženě důstojnosti, jakéž v pohanství neměla, a rovnocennosti s mužem. Proto má žena každá býti vděčná Pánu Bohu za dobrodiní, že vysvobozená z otroctví, rovnocennou učiněna s mužem. Jak převráceně jednají mnohé ženy, které odříkají se víry v Boha a vrhají se na úkoly, které ženě nepatří ani nesluší. Než obraťme se ku křesťanské ženě a vízme, jaký úkol má v rodině a v životě veřejném. Svobodné dívky sluší velice zbožnost, upřímná láska k Bohu a láska k panenské čistotě. Toť její ozdoba největší, kterou si má zachovat až do stavu manželského. Žena vdaná má býti poddána muži svému jako Pánu, jak dí sv. Pavel. Žena vdaná má býti opatrná, čistotná, střizlivá, péči mající o dům, dobrotivá, muži svému poddaná, aby nebylo dáváno v pohanění slovo Boží. Ženu, která plní úkol svůj, chválí Písmo sv. takto: Ženu statečnou kdo nalezne? Zdaleka a z posledních končin jest cena její (t. j. vzácnou je jako cenné zboží ze vzdálených krajín). Důvěruje v ni srdce muže jejího. Je-li matkou dítěte má býti jejich první vychovatelkou, má je opatrovati dle těla i dle duše a vštípati do srdce jejich základy zbožnosti, poslušnosti

a mravnosti, především pak vroucné lásky k Bohu. Matka má ve všem dítčám svým dávatí dobrý příklad ctnostného života, což více platí než pouhá slova napominání. Žena jest strážkyní domácího krbu, jest strážkyní křesťanského ducha, který má pronikatí veškeré smýšlení a jednání všech členů rodiny. Jak na muži, jako hlavě rodiny mnoho záleží, tak tu ještě více záleží na dobré ženě a zbožné matce. Dobře pravil kdys papež Pius IX. Dejte mi dobré matky a já obrátím celý svět! — Kdy bylo však více potřeby dobrých matek, jako nyní v bezvěrecké době, kdy dítky mají chodit do škol, z nichž náboženství vypuzují učitelé bez vyznání, kdy tolik pohoršení číhá na nevinné duše dítek! Proto křesťanské matky, vašim úkolem jest chrániti dítky před nevěrou a tím před zkázou jejich časnou i věčnou! Ženy šlechetné věnují se pokud mohou i veřejnému životu, dobročinným spolkům, ošetřování nemocných, a jiným prospěšným úkolům pro blaho národu a státu našeho. Žena opravdu křesťanská, statečná může velmi mnoho dobrého vykonati pro dobro rodinné i společenské; neboť veliká jest obětavost takové ženy, která všechny své práce,

oběti a žmahy posvěcuje vroucnou láskou. Bohu a z ní plynoucí lásky k bližnímu. Byly a jsou dosud šlechetné ženy, které dobře pochopily

vznešený úkol svůj, proto křesťanské ženy následujte šlechetných příkladů jejich.

M. Tesařova:

MATCE BOLESTI.

Ó moře bolesti a Matko lásky,
Ty Panno bez vší viny, beze vrásky,
buď zdráva růže, nachem zardělá,
na světa pláních nádherou se skvěješ
a v srdce lidská odvahy proud leješ,
v šat smutku, které, bolest oděla.

Ach, který květ Ti vyrovnat se může,
Ty lilije nevinu a lásky růže
ať libou vůní, nebo lepotou
i ráje květy lesk Tvůj v šero halí
a přec v Tvě Srdce sedmýrý meč vklály
ty lidské viny a pekla temnotou.

A přece mlčíš, bolem až se chvěješ
a kvítka naděje nám v srdce seješ,
když štěstí naše mraky zakryjí
a v tichosti nás učíš kříže nésti,
ve věnec zásluh mučenky květ plésti,
ta v nebesích se v kráse rozvíjí.

O Matko bolesti, na naše čela,
když skloníme zas na Tvá prsa vřelá
tu v mateřské nás bereš náručí,
nám vtiskni políbení něžné Matky
a k nebi obrať zase krok náš vratký,
kde ku chvále se jazyk rozzvučí!

Poslední den v roce.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Z h á n ě l.

Dnové naši jsou jako stín.
II Paralipom 29, 15.

Večerní modlitba uplynulého roku.

Poslední den v roce sluje všeobecně dnem sv. Silvestra. Jméno toto je známo po všem světě, ale málo kdo ví o sv. Silvestru něco bližšího. Sv. Silvestr byl římským papežem. Božská Prozřetelnost povolala ho v době věčně památné na apoštolský stolec Petrův, totiž tehda, když slavný císař Konstantin Veliký dal církvi volnost a svobodu. Po pronásledování skoro třistaletém vyšla církev z temných podzemních katakomb jako vítěz nad stárnoucím spuchřelým pohanstvím. Za něho byl roku 325 slaven v Niceji, v Malé Asii, první všeobecný sněm církevní. Sv.

Silvestr pečoval o zvelebení bohoslužby a vnitřní prohloubení života křesťanského.

Den sv. Silvestra je posledním dnem občanského roku. Jest tedy každému roku tím, čím jest každému dni večer. Večer shromažďuje každý křesťanský otec dům svůj, aby se pomodlili s ním večerní modlitbu, aby Boha chválili, Jemu díky vzdali, prosili a vzbudili lítost nad spáchanými hříchy. Toto jsou také myšlenky, jež v poslední den roku mají plniti mysl a srdce každého upřímného křesťana. Den sv. Silvestra budiž tedy nám vždy tím, čím jest na konci dne večerní modlitba: budiž dnem chvály, díky, prosby a také litosti. I. „Sláva na

výsostech Bohu!“, tak voláme v nynější době vánoční, tak volati máme obzvláště na dnešní den. Proto také v podvečer shromažďují se křesťané v chrámech, středem pak a nejhlavnějším bodem bohoslužeb je slavný chvalozpěv: „Bože, chválime Tebe!“ Rozmnožovati slávu Boží, vše podnikati jenom k větší cti a slávě Boží, toť má býti prvním úkolem života našeho, především však obsahem našich modliteb v poslední den roku. Tak sluší se na tvora rozumného, stvořeného dle obrazu a podobenství Božího. Proto také shledáváme, kterak všichni velcí a silní duchové svou slávu právě v tom hledali, že chválili a velebili Boha na nebesích.

Takovým mužem byl i proslulý učenec Joachim Barrande, který v letech 1830 se proslavil svým badáním útvaru silurského v okolí pražském. Proslulý tento badatel vyznává otevřeně a neohroženě své přesvědčení náboženské ve svém vědeckém spise o českém siluru. Podivuje se tu velikým dílům ruky Hospodinovy, velebí Ho pro krásu, kterou uložil do svých tvorů, a koří se velmoci Jeho.

Tak jedná vědec, jehož jméno vždy bude s úctou u nás vyslovováno, jemuž na počest je umístěna památná deska na skalách silurských u Prahy, podle něhož je pojmenována část sbírek našeho národního musea.

Proto i my zvláště v poslední den roku chvalme a velebmě Boha trojediného na nebesích. S královským žalmistou Páně volejme: „Chval má duše Hospodina; Hospodine, můj Bože, velikým jsi na výsostech. Ve slávu a moc se odiváš, přioděn světlem, jako rouchem. Prostíráš nebesa, jako stánek, přikrýváš vodami výše, činíš oblak místem svého vystoupení, kráčíš po perutích větrů; děláš větry svými posly, a svými služebníky zhoucí oheň. Založil jsi zemi na pevném základě, nenachýlí se na věky věkův. Hory se zdvihly a pláně sestoupily na místo, jež jsi jim uložil. Jak velika jsou díla Tvá, Hospodine! Vše jsi v moudrosti učinil, země je naplněna Tvým ma-

jetkem. Vše očekává od Tebe, abys jim dal pokrmu v čas příhodný. Ty jim dáváš, oni sbírají; otvíráš ruku svou, vše naplňuje se Tvou štědrostí. Ať trvá sláva Hospodinova na věky. Hospodin raduje se nad svými skutky. Jenž hledí na zemi a oťrásá jí; dotýká se hor a kouří se z nich. Chci pěti Hospodinu, pokud žiji, chci chváliti svého Boha, pokud jsem. Kéž se mu líbí moje slovo, já pak se budu veseliti z Hospodina!“ Žalm 103.

II. „Díky vzdávejme Hospodinu, Bohu svému!“ Tak vybízí kněz při každé mši sv. věřící! Podobně i my máme na konci roku Bohu děkovati za vše dobrodiní, jež nám celý rok prokazoval. Tak učí nás příklad zbožných předkův!

Každého roku o svátku Nanebevstoupení Páně shromažďují se na hoře Kotouči u Štramberku v severovýchodní Moravě nesčetní zástupové moravského lidu, slavíce velikou slavnost, a jsou přítomni slavným službám Božím. Slavnost tato koná se v kraji tom již po mnoho století, původ její je tento: Roku 1241 Tataři, vpadše do Moravy, přihnali se i k vrchu Kotouči, který strní opodál městečka Štramberka. V tomto kopci je několik prostranných jeskyní, do nichž ukryl se lid, bydlicí kolem, vida blížiti se krutého nepřítele. Tataři, vědouce o tom, obklíčili horu kol do kola. Tu však strhl se v noci, právě na den Nanebevstoupení Páně, silný přívál. Lid v jeskyních skrytý, používaje noční temnoty, prokopal hráze u nedalekého velikého rybníka. Tím způsobem nehoráznou povodeň v táboře tatarském, který byli diví nepřátelé ti pod horou rozbili. Voda, vyrazivši proudem z rybníka, potrhala stany Tatarům, uchvátila jich mnoho a přinutila, že od Kotouče odtáhli. Památka toho slavi se vděčně doposud.

Podobně i my vzdávejme Bohu díky za vše dobré, že zachoval nás na životě, že odvracel od nás vše zlé, že byl nám milostiv, že chránil nás mocnou pravici svou.

Než nejenom za věci dobré, nýbrž také za zkoušky, utrpení, protivensství máme Bohu na konci roku díky vzdáti. Bylo nám oběti přinášeti, cvičiti se v trpělivosti a lásce bliženské, nuže i za to děkujeme, protože těm, kdož Boha milují, všechny věci jsou k dobru. V nevyzpytatelné prozřetelnosti své obrací Bůh častokrát věci, jež jsou nám na nejvyšší nepříjemny, našemu dobru. — Tak vypravuje se na př. následující: Na tramvaji v Novém Yorku v Americe přijali nového konduktéra. Byl velmi poctivý, měl pořádek ve svých věcech, ale někdy býval jaksi zamyšlený a roztržitý, takže opomenul od cestujících vybrati poplatek, anebo dáti zastaviti, kde si toho cestující přáli. Když pak jedenkrát ve svém zadumání dal příliš časně znamení k odjezdu, stalo se, že jeden cestující se poranil a společnost musila platiti trest. Toho dne dal představený konduktéra si zavolati a pravil mu: „Slyšte, Hamsune, vícekrát již s tramvají nepojedete. Vy spíte ve službě, jsem nucen vás propustiti.“ — Podobně vedlo se snivému Dánovi i inde. Musil vrátiti se zase zpět do vlasti, kde počal spisovati. Dosáhl tím takové slávy, že byla mu udělena i Nobelova cena, již dostává se jenom lidem velmi vynikajícím. Knut Hamsun vzpomenu si dojista v trudném humoru nejednou svých příběhů v Americe, když dostalo se mu ceny Nobelovy. Kdož ví, byl-li by dosáhl v písemnictví oné proslulosti, kdyby nebyl býval tenkrát ze své služby u tramvaje propuštěn! Tak obracejí se věci nám nepříjemné přecasto v náš prospěch. Staří říkali: „Koho Bůh miluje, křížkem navštěvuje“. To nejjasněji ukázal Otec nebeský na jediném Synu svém, Kristu Ježíši. Ani nám nebude za těžko, Bohu děkovati i za věci nepříjemné, vzpomeneme-li si na Ježíše, potíchoho se krví v zahradě Gethsemanské, zbičovaného, trním korunovaného, těžký kříž nesoícího a konečně na kříži přibitého. Proto díky čínme Bohu za vše, dobré

i zlé, jak nám to poslal po nevyzpytatelné prozřetelnosti své!

III. Dále jest nám v poslední den v roce také prositi Boha o vše, čeho potřebujeme. Neboť kdož z nás může býti živ bez Boha? Či není to jen milost Boží, že žijeme a jsme rozumnými tvory Božími, dle obrazu a podobnosti Božího? Prositi máme Boha o vše, čehož nám k blahu věčnému i časnému je třeba. Jak krásné příklady modliteb vykládají nám naše vlastenecké dějiny!

Roku 1279 šel nově zvolený a posvěcený biskup pražský Tobiáš z Bechyně do metropolitního chrámu svato-vitského ve slavném průvodě, aby zasedl na stolec Vojtěchův. Ale Braniboráci, kteří tenkrát měli v Praze svou posádku, vyzdvihli před průvodem most a nepustili biskupa do jeho stoličního chrámu. Musil tedy odebrati se se zástupem do chrámu Panny Marie na Strahově a odtud ujeti se vlády duchovní. Bylo pak shromážděno s biskupem nesčetné množství lidu českého, ze všech stavů a povolání, kněží, duchovních, rytířův, pánův, šlechticův, měšťanův a lidu venkovského. A ti všichni Čechové vroucně modlili se, aby je Bůh od Braniborů vysvoboditi ráčil. Podobně i my volejme modlitbou prosebnou k Bohu. Modleme se za sebe, za své rodiče, za své bratry a sestry, za příbuzné, za všechny vrchnosti, představené, modleme se za všechny v Pánu zeměle, zvláště za všechny ve válce padlé a zesnulé vojiny. Tyto prosebné modlitby své předkládáme Hospodinu skrze Jeho Syna jediného, Ježíše Krista, Pána a Spasitele našeho.

IV. Na konci každého dne, zvláště však na konci roku prohlíží každý opatrný obchodník své účty, aby věděl, jak na dále má své obchody zaříditi. Podobně každý katolický křesťan zpytuje večer, ale zvláště na konci roku své svědomí a vzbuzuje obzvláště skroušenost a lítost nad minulými poklesky. Totéž jest nám činiti také na konci roku. Neboť přehledneme-li minulý rok, tu musíme doznati, že

jsme často, přechasto provinili se myšlením, slovy a skutky svou vinou proti Bohu Otci na nebesích. A co prospěl by nám svět veškeren, je-li Bůh nám nepřítelem? Smířme se s ním zkroutěním a lítostí! Následujme příkladu kajícího se Davida, zkroutěného knížete Boleslava. Tento český kníže těžce provinil se proti Bohu a jeho přikázáním, že ze ctižádosti prolil krev bratrskou. Ale brzy poznal těžký poklesek svůj a polepšil se. Mučednické tělo bratra svého Václava dal slavnostně převésti do Prahy a pochovati ve chrámě svato-vitském. Prostovias a bos, oděn rubášem, přepásán provazem, kráčel Boleslav, jako veřejný kajícík za rakví bratrovou. V kóstele sv. Víta vyznával s pláčem hořkým přede vším lidem hříchy svůj a obejmuv náručí rakev, prosil bratra za odpuštění. I bylo pohnutí lidu nad takovou lítostí a kajícíností veliké, že mu odpouštěli. Boleslav pak na dále zakládal chrámy a činil dobré skutky. Podobně i my oplakávejme slzami lítosti na konci roku všechny své hříchy, prosme Boha za odpuštění, číme pevně předsevzetí, s milostí Boží nový lepší život započítati. Prosme také všechny svaté a

svěťce Boží, zvláště svaté naše české patrony Cyrilla a Metoděje, Václava, Lidmila, Ivana, Prokopa, Jana Nepomuckého a Sarkandra, především však milou naši nebeskou Matičku, Marii Pannu, aby přimlouvali se za nás u trůnu milosrdenství Božího. Kež toto zkroutěné „Pane, smiluj se nad námi“, — zní v poslední den roku ze všech křesťanských příbytkův, domův a chrámův!

* * *

Svatý Jan evangelista líčí ve svém tajuplném Zjevení nádhernými obrazy, jak andělé, svatí a všichni nebesťané Bohu na nebesích a Beránkovi bez přestání slávu pějí. S těmito kůry nebeskými budeme se v poslední den roku spojovati, Hospodinu chválu i díky vzdávati, jej prositi, svých provinění litovati a pro nový rok činiti dobrá předsevzetí. Kdož ví, budeme-li za rok ještě zde na světě den sv. Silvestra slaviti? Proto připravujme se již nyní, aby připraveny našel nás Pán, až přijde ve svou hodinu. „Králi pak věkův, nesmrtelnému, neviditelnému jedinému Bohu budiž čest a sláva na věky věkův. Amen.“

Čtyry neděle adventní.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Svatý čas adventní, jenž opět k nám zavítal, trvá čtyry týdny; čtvrtý týden bývá obyčejně neúplný. Čtyry neděle adventní máme však každý rok. Mají nás upamatovati na čtyry tisíce let starého zákona; tak dlouho bylo lidem na Vykupitele čekati. Čtyry tisíce let dostaneme, když vypočítáme stáří praotců lidu israelského. Ježto však v soupise praotců jsou mezery, a opisy Pisma svatého v číslech, kterýchž vyjádření se dříve používalo písmen místo cifer, nesouhlasí, jest

nám trvání lidského pokolení výše zaceniti. Podle údajů římského martyrologia neboli kalendáře, jenž udává, kde jaký světec se v té neb oné zemi každý den světi — a jest jich denně přemnoho — narodil se Kristus roku 5199 od stvoření Adama.

Čtyry neděle adventní nechť nás upomenou na čtyry poslední věci člověka. Abychom teď na ně mysleli, napomíná nás církev svatá, ana na počátku adventu nechává předčítati evangelium o druhém příští Je-

žiše Krista k soudu všeobecnému. Na ten druhý advent Ježíšův máme býti stále přichystáni. Pamatujme na smrt, již jsme si přivodili za trest hříchu dědičného; na soud, jež máme před sebou; na nebe, do něhož ti přijdou, kdo Dítka Božské s virou přijímají; na peklo, do něhož oni budou zavrženi, kdo Jezulátka po-

Spasitelova. Nechť nám toho čtvero napomenutí na paměť uvedou čtyry neděle adventní. Každá dolina buď vyvýšena, každý pahrbek a kopec snižen; co je křivé, budiž přímé, a co kostrbaté, budiž cestou rovnou. Odstraňme kopce hříchů; vyplňme doliny srdce dobrými skutky; konejme všechno s úmyslem přímým a dobrým,

Bůh dává desatero přikázání.

hostiti nechtějí, aniž použití milosti vykupitelské.

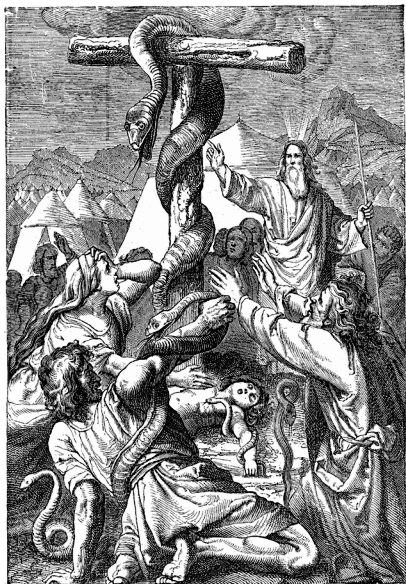
Připravme se však i na příchod Ježíšův do srdce našeho, na jeho duchovní narození. Jakým způsobem? Takým, že si k srdci vezmeme čtvero napomenutí předchůdce

chtějící vyplniti vůli Boží; urovnejme, co je na našich skutcích chybného a nedokonalého. Pak připravíme Spasiteli krásnou cestu do srdce svého, a on rád bude naším hostem.

Adventní čas je časem kajícím, tak jako starý zákon byl vlastně tisíce let

trvajícím pokáním. Čtyry neděle adventní nechť nás upomenou na čtyry stupně neboli zastavení na cestě pokání. Jsou to: upřímná lítost nad spáchanými hříchy, pevné předsevzetí, že nechceme Boha více urazit, dobrá zpověď a zadostučinění, za urážky Bohu způsobené. Na pokání, jež máme teď konati, pa-

dále upomenou na čtyry velké proroky starého zákona: Isaiáše, Jeremiáše, Ezechiele a Daniele. Oni mnoho o Vykupiteli předpověděli: jeho příští, narození, život veřejný, zázraky, jeho utrpení a smrt, jeho oslavení. Ó jaká potěcha to byla pro židy, když slyšeli tato krásná proroctví, jak se museli nad nimi zara-

Měděný had na poušti.

matuje nás fialová barva paramentů, vynechání Gloria a posty předepsané. Nechť nikdo neopomene adventní zpovědi. Radost vánoční je potom teprve krásnou a úplnou a i oprávněnou, když jsme srdce své od hříchů očistili.

Čtyry neděle adventní nechť nás

dovati! A hle, nám dopráno toho štěstí, že žijeme v oně době, v níž všechna ta proroctví jsou již vyplněna. My to víme z úst čtyř evangelistů: Matouše, Marka, Lukáše a Jana. Svatý Matouš líčí nám Ježíše, jako zaslíbeného Messiáše; svatý

Marek jako krále; svatý Lukáš jako velekněze; a svatý Jan jako Boha. Z úst evandelistů slyšíme, že Vykupitel již na svět přišel a co všechno pro naše spasení vykonal. Židé čekají dosud na Vykupitele, protože nesprávně pojmají výraz „vykoupiti“. Ne od římského panství měl je Mesiáš vysvoboditi, ale od hříchů; neměl založiti světské, nýbrž duchovní království, to jest církev svatou. Než církvi je teď mnoho, a každá chce býti tou pravou. Pravou je jenom ta, která se honosí oněmi čtyřmi hlavními známkami, jež Kristus církvi své přidělil; jsou to: jednota, svatost, všeobecnost a původ apoštolský. Jenom naše římská a katolická církev (i orientální s Římem spojená neboli řecko-katolická) má na sobě tyto čtyry hlavní známky pravé církve; jenom v ní lze nalézt pravou víru.

My jsme tak šťastní, že máme pravou víru, aniž bychom si toho zasloužili. Tato víra nás přivede k spasení, ale jen tenkrát, bude-li mít čtyry vlastnosti: bude-li totiž 1. všeobecnou pojímací v sobě všechny články víry; 2. pevnou, bez pochybnosti; 3. živou, an to konáme, co nám za povinnost ukládá; a 4. stálou, takže jsme ochotni, za víru trpěti a umřít.

K příchodu Vykupitelovu máme srdce své ctnostmi vyzdobiti, jak božskými tak mravními. Mezi mravními jsou čtyry, jež jmenujeme kardinál-

ními neboli základními: opatrnost ne ta světská, ale křesťanská, jež nás učí přichystati se na věčnost; spravedlnost, jež v tom pozůstává, že každému dáme to, co mu patří, jakž Bohu, tak lidem; mírnost, anžto krotime všechny nezřízené žádosti a v užívání časných statků se uskovníme; a statečnost, takže se žádnými překážkami nedáme se odstrašiti od vyplnění svých povinností.

Lidem, co žili ve Starém zákoně, bylo se spokojiti obětmi předobraznými. My jsme na tom mnohem lépe! Máme totiž pravou oběť, krvavou na kříži, a její pokračování, mši svatou, jež má čtyry hlavní části: evangelium, offertorium, pozdvihování a přijímání. V adventě by věřící měli častěji choditi na mši svatou. Tak to bylo vždycky u křesťanů zvykem; se zálibou navštěvovali rorátní mši, která se ještě za noci slouží ku počtu Matky Boží, hodinu svou očekávající.

Čtyry neděle adventní poskytují nám příležitost, zabývatí se trochu více číslem čtvrtým a přemýšletí, jakým způsobem může sloužiti k našemu poučení. Nechť nám nastávající vánoce přinesou krásné ovoce kajicnosti, nechť potěší srdce naše a naplní nás novou chutí k dalším krokům na cestě ctnosti. Nechť nám Božské pacholátko přinese mnoho štědrých darů, hojnost milostí pro život časný, duchovní a věčný.

V čem záleží křesťanská spravedlnost?

Úvaha. — Napsal Ignát Z h á n ě l.

Skoro všechna adventní evandělia mluví o svatém Janu Křtiteli. Jan byl od Boha uznán za hodna, že nejenom mohl poukazovati na starozákonní proctví, která byla proslovena od proroků, nýbrž, že mohl prstem svým ukázati na slíbeného Spasitele a říci: „Vizte, ejhle, Beránek Boží, který snímá hříchy světa“. Jan 1, 29 volal:

„Uprostřed vás stojí, jehož vy neznáte . . . jemuž nejsem hoden rozvázati řeménky u obuvi jeho.“ Jan 1, 27.

Jan vedl přísný život na poušti. Potravou mu byly kobylky a med lesních včel, nosil pás kožený kolem beder svých a odíval se rouchem, které si sám zhotovil ze srsti velbloudí (Mat. 2, 4), vedl život, který se líbil Bohu.

I my máme vésti život bohumilý, který se srovnává s příkázáními Božími i církevními, máme konati, co poroučí Ježíš a jím založená církev. Ale od nikoho z nás nežádá dobrotivý Bůh, aby život náš byl tak přísný, jako život Jana Křtitele, jako život jiných nesčetných kajčníků a kajčnic, o nichž se dočítáme v životě svatých.

Žádá se od nás, abychom plnili ona dvě nám všem dobře známá příkázání: „Čiň dobré, varuj se zlého!“ Toto s milostí Boží konajíce, vyplníme celý zákon, vykonáme vše, co se od nás žádá.

I. Čiňme dobré.

Ke konání dobrého máme mnoho prostředků, které nám podává dobrá matka naše, svatá Církev. Mezi předními a hlavními jest modlitba, kterou zde vyvozujeme v nejširším slova významu, totiž vůbec chválení Boha jakýmkoliv způsobem. Vždyť může a má býti modlitbou, když někdo věrně plní povinnosti svého stavu, když se ze všech sil přičiňuje, aby byl věrným k Bohu a ke všem jeho příkázáním. Příklad takové věrné práce, takového věrného plnění svých povinností s milostí Boží podává nám zbožný kněz, který žil v městě Turině a jež nazývají mnozí největším lidumilem minulého století devatenáctého. Minim Jana Bosco; založil podivuhodné ústavy pro zanedbanou mládež, v nichž míval tisíce chovanců.

Nabídl se, že bude vyučovat i zdarma náboženství v robotárně turínské, což mu bylo také povoleno. V květnu 1855 měl k těmto trestancům s svolením úřadů několikadenní duchovní cvičení. Všichni se při nich zachovali příkladně a Jan Bosco chtěl se jim za jejich účast nějak odměniti. Uminil si, že učiní s nimi výlet do Boží přírody. Ovšem mohlo se tak státi pouze s dovolením příslušných úřadů. Šel tedy k řediteli robotárny, ale když mu přednesl svou žádost, ředitel naprosto odepřel, s důvodem: něco takového jest naprosto vyloučeno, nelze povo-

lití! Bosco šel dále, zašel si k ministru spravedlnosti jménem Ratazzina a opakoval svou žádost. Ministr pln podivu vyslechl, oč se jedná. Milérád uznal, že by věc tato měla nesmírný účinek mravní, etický i výchovný pro trestance, ale minil, že nelze něco takového provésti. Když se dále domlouvali, konečně svolil, že když Bosco nechce popustiti od svého úmyslu, dá mu tedy na ruku padesát četníků, kteří se převléknou do civilu a budou nenápadně jeho četn pozorovati a kdyby bylo potřebí, přijdou mu na pomoc. Bosco však odmítl a vyžádal si, že pouze sám je povede a udělá s nimi celodenní výlet do lesů a ven do Boží přírody. (Vlast, roč. V. str. 449—450).

Dostav dovolení, odebral se Bosco do ústavu a měl k chovancům příslušnou řeč. Všichni slibili, že se zachovají pořádně, starší z nich hrozili mladším, kdyby se jenom pokoušeli o nějakou výtržnost, že se postarají, aby byli náležitě potrestáni. Příští neděli viděli obyvatelé turínští zjev, jakého nikdy před tím neviděli. Z rána po mši svaté vyšlo z káznice tři sta po vojensku ve čterstupu postavených mladíků, jimž šel v čele kněz Jan Bosco. Zůstali po celý den venku, kde se slušně bavili různými společenskými zábavami a hrami. Večer pak se zase navrátili. Když se četla jména, nechyběl ani jeden.

Ejhle, co způsobila laskavá kázeň, docílená zachováváním příkázání Božích a církevních. Bosco hlavně se cvičil a používal k tomu modlitby, prosil o milost Boží. Považme, jak bychom si měli vážiti modlitby! Mezi nejvýznamnější dary, které nám uštědřil Pán Bůh, přináleží řeč, mluva. Jakou radost pocítuje srdce otce, matky, když malé dítě počne srozumitelně žvatlati! Kdo může mluvit, není němý, zajisté používá tohoto prostředku a mluví. Řeči vyjevuje své city, myšlenky, tužby. Výborný prostředek, kterým my lidé můžeme se porozuměti s Bohem, jest modlitba. Proč ji tedy nepoužíváme stejně rádi a

stejně hojně, jako svého jazyka, jako své řeči? Kdyby každý člověk tak rád se modlil, jak rád mluví, bylo by lidstvo jistě šťastnější zde i na věčnosti. Považme, co zbytečných řečí mnohý se namluví pro nic za nic!

Kdosi vypočetl, že každý člověk mluví průměrně denně dobře špatně tři hodiny, tolik prý jistě mluví, že by to vyplnilo onu dobu. Za tři hodiny pak přibližně promluví 10.000 slov. Okrouhle promluví tedy každý člověk za rok tři a půl milionu slov, což by bylo 36 svazků knih, objemu a formátu, jakého bývají obyčejně knihy. Za šedesát let promluví každý člověk, muž, žena přibližně 200 milionů slov, z čehož, kdyby se vytisklo, byla by krásná a velká knihovna, čítající na dva tisíce svazků. („Čech“ č. 333, ze dne 5. prosince 1917.)

Ejhle, tak se mluví vlastně skoro nadarmo, k žádnému účelu. Což kdybychom také tak bedlivě mluvili s Bohem, kdybychom se tak často modlili? Jaký užitek měli bychom z toho pro svou duši, jak bychom pak klidně mohli pohlížeti na svou poslední hodinku! Proto dle slov žalmisty budiž každý z nás „poddán Bohu a modleme se k němu!“ Žalm 36, 7.

II. Varujme se zlého.

Nestačí toliko konati dobré, ale ještě potřebí, varovati se zlého a hlavně varovati se každé příležitosti ke zlému. A tu nezbyvá nic jiného než útek, již staří říkali: *In fuga salus*, t. j. v útěku spás a.

O, kolik příkladů dalo by se uvést z každodenní zkušenosti, jak ošemetné lidé se snaží svést někoho a pak ho pouze odkopnou jako věc naprosto zbytečnou a protivnou. Na venkově mají lidé po celé léto mnoho práce, musí použítí každé chvíle od nejčasnějšího jitra až do úplného stmění. Ale když by bylo sebe více práce, chce-li někdo vyhovět své libůstce, zlé či dobré, tu nedbá se na nic, obětují se peníze, obětují se dobré jméno, zdraví, pohodlí, vše, všecinko. Jednou šly kdesi po osadě dvě ženy po práci,

jedna utíkala s pole domů, bylo to po desáté hodině ráno, aby domácím připravila oběd, k čemuž byl již nejvyšší čas. Druhá spěchala pomoci domácím obracet seno, k čemuž byl také nejvyšší čas, protože se mračilo a chystalo k dešti. Potkaly se právě před farou a měli toho tolik k vyprávění, vlastně tolik pomluv věděly, že nemohly býti hotovy. Utíkaly čtvrt hodina jedna po druhé, tetičky stále ještě stály a vykládaly. Naproti ve fáře modlil se farář právě kněžské hodinky, když se sešly. Byl již hotov, dal se do jiné práce, také s ní byl hotov a panimámy stále ještě si vyprávěly. Byly obě jeho žákyňe, proto mohl si to dovolit; zavolať služku, dal jí dvě židle a poslal děvče, aby je zaneslo oněm dvěma matkám, aby si k rozhovoru mohly pohodlně sednouti. Sotva k nim služka přišla a ženy uviděly faráře státi u otevřeného okna, jak by je šidlem pichl, okamžitě se rozešly.

Pomluvě obětovaly ony ženy mnoho času, raději si daly líbiti mužovy předhůzky, proč není hotov oběd, než aby jim ušlo něco z pomluv. A podobně mohli bychom rozebrati jiné a jiné hříchy, uváděli bychom, že příležitost k nim jest vábná a bohužel že se jí používá častěji než slušno a potřebí.

Naše národní úsloví praví: „Příležitost dělá zloděje“, mohli bychom dodati, dělá také hříšníky. Příležitost dělá karbaníky, opilce, smilníky, krivopřísežníky, dělá jiné a jiné podlosti. Kdosi pěkně básnicky popisuje, kterak mnohý člověk, podoběn pavouku, ličí na bližního síť jako na motýla. Člověk zlý, až hrůza pomyslit, mistrovsky tká oka svých sítí v úkrytu za duše lidí. Motýl čili člověk srdce dobrého, myslí nepřilíší vážně, vesele poletuje nedbaje nalíčených sítí. Než se naděje, uvážne, zaplete se. Takových pavouků šeredných jest bohužel mezi lidmi ohromné množství. Takový temný, hnusný pavouk přileze ke své oběti, zatne jedovaté čelisti své do srdce svého vězně, pije

mu krev z jeho dobrého a teplého srdce. A jest bohužel těchto pavouků mezi lidmi úžasné množství, všude plno jejich pavučin, všechno všudy zapředeno, motýl, či člověk uvízne, ani neví jak. Všude plno nástrah, příležitostí ke zlému! Varujme se jich! Ano dobře řekl kterýsi básník: Utíci při-

cem Vykupitele. Vedl život přísný. Od nás se nežadá takové přísnosti, jak Jan byl živ, ale žádá se od nás, abychom zachovali přesně, svědomitě ten důležitý požadavek naší svaté víry, který zní: Čiň dobré, varuj se zlého! Uposlechněme tohoto hlasu!

Před narozením Páně.

ležitosti, utíci nebezpečí k hříchu, jmenuje moudrý vítězství.

Dospěli jsme ke konci. Viděli jsme, kterak svatý Jan Křtitel jest velkým prorokem, ano jest více než prorok (Mat. 11, 9), neboť jest předchůd-

Kdykoliv se naskytne příležitost k dobrému, použijme ji, ale varujme se též bedlivě, ostražitě každé příležitosti k hříchu, utíkejme před ní, majíce na paměti slova: „V útěku spása“. Amen.

Já jsem . . . !

Napsala Marja Česka-Hačzyňská. Z polštiny přeložil O. Š. Vetti.

I nadešel čas prvních žní — — —

I nadešel čas, kdy se prvotiny obili na polích kosi a do Jerusalema nosí v obět Hospodinu, a tu uzdravený stal dvojnásobný dar, polovice jeho šla do Jerusalema, z druhé pak upekli chlebu a syna s nimi vypravil, by je přinesl darem Kristu . . . na znamení vděčnosti a vroucí víry. Ó, jak hrd byl Jozue tím poselstvím, cestou podařilo se mu chytiti dvě ryby, tak toužil donést Ježíši nějaký dar i od sebe, když však spolu s jinými přišel k úpatí galaadského pohoří, když ušel a uslyšel Krista, tak se zaposlouchal, že nadobro na účel své pouti zapomněl, a teprve shlédná blízcího se apoštola umínil si odevzdati mu svůj dar, vždyť i v Jerusalemě rukama kněží skládají lidé Bohu své obětní dary, a nad to byla v něm taková svatá nesmělost a bázeň.

A hle, teď tak z blízka, z blízoučka vidí radostně se usmívající, jasnou tvář Mistra z Nazaretu; nenalezl o nevypravitelném štěstí svém slov, mlčky postavil koš u nohou Páně a lem jeho roucha přitiskl ke svým rozpáleným rtům, co se nad ním nesl hlas Ondřejův: „Jest zde jeden pacholík, který má pět chlebů ječných a dvě ryby, . . . ale . . . ale co jest to na tak mnohé?“

I zdá se, že se už i ostatní apoštolové vrátili, neb slyšel je mluvit, že zástupy lidu žádných s sebou nevzaly pokrmů.

A náhle štěstím stávil se v něm srdce, uctil na své skloněné hlavě žehnající dotknutí Kristovy dlaně, nad ním pak plynul klidný hlas Pána: „Rozkažte lidem, ať se posadí.“

Ondřej vzal ho za ruku a odváděl v dolinu, v něm pak každý nervů zachvěv byl děkoslovnou modlitbou; usedl spolu s jinými na smaragdový pažit a čekal — — —

A ať, šepot proběhl davy a náhle stichl . . .

Kristus vstal, vzal do ruky ječný

placek, požehnal jej, rozlámat a učeníkům odevzdal a tak všechny chleby i rybičky na rovné rozdělil částí — —

I rozhostilo se ticho veliké, svaté . . . na pozadí nebes politých královským purpurem západu, rysovala se vysoká, štíhlá postava Mistra z Nazaretu do modlitby pohříženého a se shora scházeti k lidem učeníci, nosíce chleba a ryb. A ať, jali se jako Mistr lámati chléb a dělit ryby, ženat a podávati lidem, a náhle veliké vzrušení zmocnilo se všech, zastavilo na okamžik i tlukot srdcí, neboť se stal zázrak . . . Apoštolé rozdávali lidem z chlebů i ryb a ať stále rozdávali, neubývalo jim v rukou zásob obdrženého daru.

*

I sebráno drobtů dvanáct košů a každý z apoštolů vracel se se svým košem k Pánu, . . . ale Kristus byl už odešel na horu, by se modlil.

*

„Mistře, . . . sejdi mezi lid, . . . národ radostí jest jako šilený, i není mezi nimi, kdož by v Tebe nevěřili . . . Všem stačilo oněch pět chlebů ječných, — všichni se nasýtí . . .“

Smutný úsměv přeběhl po tváři Ježíše z Nazaretu, když položiv ruku na zvihřené vlasy Petra u jeho nohou klečícího, pravil mdle: „I ty, . . . Petře?“

A Petr, jenž se byl vrátil z doliny z pomezí lidu, uneseného nesmírnou radostí, v níž se ještě ozvěnou chvěly pýcha a štěstí, mluvil hlasem vzrušením se tetelícím: „Králem chtějí Tě učiniti, do Jerusalema u vítězoslávě vésti, . . . žádný zázrak Tvůj tak na lid nepůsobil, jako tento, . . . ó, Mistře! . . .“

I zdálo se mu, že slyší vedle sebe tichý, měkký hlas: — Zázrak ten, den jak den činí pro vás Otec můj a vy chodíte mimo něj tak lhotejně jako by vám právem náležel . . . Člově-

kovo přičinění a Boží požehnání od věků působí rozmnožení chlebě . . . Každým zrnem, jež na vašich polích v klas vyrůstá, ukazuje vám Bůh svou moc a volá k vám: „Já jsem“, a vy . . . Viz! . . .

A před očima Petrovým objevil se lán holé země, po něm kráčel člověk shrbený a modle se rozséval plnou přehrší zlaté zrní a v potu tváře je potom zavlačoval . . . A Pán žehnal jeho práci: slunce na ně svítilo, rosa padala, déšť je zavlažoval, zrno vzklíčilo, vzešlo, rozzelenalo se zeleným rounem, vymetalo v klas . . . A hle! už i na slunci pozlatělo, ztěžklo novými, mnohými zrny, a znova vycházel člověk, aby užitek sklídl a odnesl prvotiny úrody polní do chrámu, desetinu, ba i nad to chudým rozdal, a

přece měl dost chleba a i k příštímú obsevu hojně mu zrní zbylo . . . Když pak přišla hodina smrti, zavřela se země roditelka jako matka pěstounka nad mrtvou jeho schránku, duše pak jeho vzešla se v nekonečnost — — —

A vedle Petra ozval se hlas: „Tak to má býti . . .“

Než nastojte! obraz se změnil: člověk falešnou láskou zamiloval si rodící zemi, svou práci, svou námahu, zabachnul po nadbytu, zalahodil mu zvuk zlata . . . Drábi karabáčem honili do práce dělníky, s gestem milosti házena daň do svatyně, od prahů odcházeli chudí bez podpory. . . . A přece milosrdenství Boží se nevyčerpalo, . . . ještě i teď dál se na světě zázrak rozmnožení chlebě, i teď rostl ze zlatého zrní klas . . . (Pokrač.)

M. Tesařova:

MŮJ JEŽÍŠI!

Můj Ježíši! Ach smět to říci pouze a zapomenout na vše na světě
ó nakloň se již horoucí mé touze,
vždyť bez Tebe mi štěstí nezkvete.

Můj Ježíši! V Tvé Srdce nechť se nořím,
jak rybka spěchá vody v tichý šum
a tam se Tobě, dobrý Bože, kořím,
jak orel povznáším se k nebesům.

Můj Ježíši! Znáš bídu moji Pane!
a přec Jsi můj a chceš bych byla Tvou,
ó dej mi síly, abych odhodlaně
šla za Tebou i cestou trnitou!

Katolík skutkem.

O. Gabriel Palau, T. J. — Jan Tagliaferro.

XIII. Co mám činit, abych schopným se stal k práci.

1. Synu můj! Budeš-li stále přebývat v kraji myšlenek, třebaš bys myslel nejlépe, nikdy nedojdeš ke skutku.

2. Spokojiš-li se předvětim, kdy vyvedíš důsledky?

3. Tak máš hledati pravdu, bys zároveň hleděl ji v životě upotřebiti.

4. Často se stává, že člověk nepřilíží učený a nevelmi vtipný má mnoho moudrosti a velmi užitečně pracuje.

5. Nauka budiž dobrá a čistá, ale též i plodná.

6. Mnohý by chtěl hájiti pravdu, ale neví, jak se toho chopiti, a jak pravdu uvést do života.

7. Více váží jeden dobrý skutek než tisíc marných slov.

8. Milejší je mi, kdo pravdu hájí dobrým životem, než ten, kdo na její obranu vynalézá namahavě tisíce důvody.

9. Vykládej pravdu Mého učení, ale též životem svým potvrzuj jeho svatost.

10. Pravda Má jest čistá a neposkvrněná, jest pokorná, láskyplná a plodná.

11. Co lze mít proti tajemstvím, jež plodí mnoho ctností?

12. Co prospěje mluvití proti pravdě víry, pro kterou mluví oběť dobrých skutků?

13. Člověk činný nechvěje se ve vlastním rozumování.

14. Člověk činný nehájí pravdy proto, aby sobě získal slávu jejího obhájce.

15. Člověk činný mluví to, co vzdělává.

16. Bezbožní vyučující kazí.

17. Ty tak vyučuj, bys obracel a polepšoval.

18. Více získáš, když nějakou pravdu jednou dobře uvážíš, než když ji mnohokrát pochválíš.

19. Chceš-li býti opravdů činný, musíš umět hájiti pravdu, ale i trpěti křivdu.

20. Chceš-li býti člověkem činu, musíš umět i mluvit i mlčet.

21. Chceš-li mnoho vykonati, musíš umět přesvědčovati i obracet.

22. Chceš-li mnoho dokázati, musíš umět obžalovati i omluviti.

23. Celou věc nejednou zkazí nešikovná obrana.

24. Neumíš-li nic udělati včas, jak dovedeš účinně podporovati, co je dobré.

25. Bezbožný libuje si v škandálech, hled, abys mu neudělal této radosti!

26. Udržuji-li se někdy dlouho bludy, děkuji za to slávě svých tvůrcův.

27. Budeš-li mne prositi o úsudek zdravý a jistý, odpovím ti: Buď velmi pokorný.

28. Tolik přílni k prostředkům, kolik tě vedou k cíli.

29. Dobro zvláštní tolik máš ceniti, kolik se neprotiví dobru všeobecnému a potřebnějšímu.

30. Jsi-li mužem činu, zpytuj svoje skutky; jsi-li snilkem, počť vydej přede mnou z hříchů opuštění.

(Pokrač.)

Stáří čili životem vzhůru.

Msgr. B a u n a r d. — Z francouzského přeložil Boh. K y s e l ý.

Ano, pravdu děl Dante: peklo je dílem m o u d r o s t i. Je rovně moudro jako spravedlivo, aby táž věčnost, jež odměňuje dobré, byla rovně trávající pokutou zlých. Věčně nebe žádá věčného pekla. Věčnost na té i na oné straně: tak je pořádek zaveden, rovnováha ustálena. Obě misky váhy jsou ve stejné výši a proto nehybný na věky.

Ale což, nedí-li Dante, že peklo jest i dílem lásky? Kde tu láska? A přece, pravdu děl Dante: je to tvůrčím dílem první lásky, i l . p r i m o

a m o r e, a tím třeba rozuměti onu předchozí lásku, upozorňující a varující, jež podala předem všechny nabídky tomuto člověku zlovolnému, jenž je až do poslední hodiny odmítal. Tu se Bůh vzdálil, neboť člověk nechce o něm věděti: „Nabízeli jsem ti lásku svou; jsa svoboděn, chtěl jsi raději žíti a umříti v mé nelásce. Volil jsi ji a já tě v ní ponechal. Nenáviděl jsi mne až do konce, nuže, budeš mne nenáviděti bez konce.“

Vždyť v tom jest zavržení: zbavení,

ztráta Boha, jehož kdo měl a miloval. Sv. Terezie řekla satanovi: „Nešťastný, nikdy nebude milovati Boha!“ A tato ztráta, toto pozbavení přísluší jen a teprv zavrženci. Uražená láska se vzdálí teprv, když zatvrzelec nechce ji znáti. Bůh, toť život; místo, jehož Bůh je dalek, nebo peklo přizváno, jest v evangeliu věčnou smrtí. „Kdo nemiluje, zůstává ve smrti“, dí sv. Jan. Ale opakuji, tuto smrt zavinil si člověk sám. Smrt věčná je skutkem samovraha.

„Jak odpovědět duším, (píše Msgr. d'Hulst) které toto dogma zaráží, ne-li radou, aby se vrhli v náruč lásky? Nemohu změnit ani tečky v evangeliu, kde peklo zaujímá tolik místa, ale kde láska zaujímá všechno místo. Nezbyvá než dovolávat se lásky, abychom se vyrovnali spravedlnosti, a je prostředků do nekonečna, abychom to mohli učiniti. Učinme tedy! Také pochopíme, že jest pro člověka, tak chabého vůči sobě, důležité, aby nebyl zbaven pomoci, již bázeň přináší vi-kla-jící se věrnosti. Kolik věřících vděčí tu svou spásu jenom víře v peklo!“ Pisatel má pravdu: Nelze nám měniti ničeho z evangelia, kde mluví se tolikrát o pekle. A nezmění z něho pranic ani velicí myslitelé či fantastové evolucionismu, kteří v oslňujících astronomických básních, jako je „Zem a nebe“ od Jeana Renauda, „Země

nebeské“ od Flammariona, obnovují pro věk náš „stěhování duší“ starých filosofů řeckých, jako by tak hleděli se vymknouti strašlivému dogmatu o naší nezměnitelné a přísné věčnosti. Myslí, že nahradí romány à la Jules Verne zjevení evangelia?

A zase pravdu má d'Hulst, když nás pak žádá, abychom se obrátili k lásce, chceme-li vyrovnati se spravedlnosti, a doporučí-li nám bez počtu prostředků, jak toho docíliti.

Ani o věčných mukách, ani o muce ohně, o níž se tak důrazně a tak často evangelium zmiňuje, nelze pochybovati. Ale jakého druhu bude podivný ten oheň, který zachvátí duše již od těl oddělené? O tom není žádného rozhodnutí. Ale když je jisto, že trvání těchto trestů nemůže býti zkráceno, zda není dovoleno aspoň věřiti, že síla jejich může býti z jistých příčin zmírněna vzhledem na nepřeborné zásluhy Vykupitele? Všecky ty otázky, na něž víra neodpovídá, nechávají nám svobodu domněnek, pakli nejsou na ujmu tomu, co věrou jest určeno. Co se mne týče, doznávám, že držím se s velmi moudrymi a velmi svatými učiteli bezděky učení mironějšího a volnějšího, neboť jsem jist, že odpovídá nekonečné lásce Krista Ježíše. (Pokračování.)

Různé zprávy.

Rytíři Čestné legie. Mezi posledně jmenovanými rytíři jest řada katolických biskupů: Mgre Chollet, arcibiskup z Cambrai, mgre Roland-Sosselin, arcibiskup z Paříže, mgre Lemonier, biskup z Bayense a mgre Marbeau, biskup z Meaux. Mimo ně mnoho kněží. Rytíři Čestné legie byli též jmenováni P. Savignae O. P. a P. Jaussen O. P., profesori dominikánské biblické školy v uznání velikých služeb prokázaných vědě a vlasti.

Pro Rjeku ustanoven byl sv. Stolící po dobu nevyjasněné situace politické apoštolský administrátor.

Katolictví v Ukrajině. Pro Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda jest potěšující zpráva, že na kongresu v Chersonu usneseno: Ukrajinská církev pravoslavná se odtrhuje od ruské a podává se papeži. Ukrajinská synoda nechť složí poslušnost katolickému metropolitovi Szeptickému. Zároveň požádání řecko-katolíci mniši, by pře-

ložili bohoslužebné knihy do ukrajinštiny a zreformovali pravoslavné kláštory. To se stalo jednomyslným usnesením. Vedením ukrajinské cirkve pověřen byl biskup chersonský Alexis, velký přítel sjednocení církevního. Tím

dosáhlo náboženské sjednocení Slovanstva velikého úspěchu. Kéž by i jini Slované následovali tento příklad a vrátili se do lůna cirkve katolické. Modleme se za ně!

Děkuvzdání.

V. Pičová z Pecky vzdává tímto upřímné díky božskému Srdci Páně a Matce Boží za uzdravení jejího 9letého chlapce.

Plníc tímto svůj slib vzdávám vrouci díky božskému Srdci Páně a Panně

Marii svatohostýnské za vyslyšení mé prosby v mých velkých starostech. Kéž jen každý ve svých potřebách u nich pomoci hledá jistě ho neopustí.

Odběratelka Školy bož. Srdce Páně z Dolan.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za plnění úkolu křesťanské ženy a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! O sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Svědomitě plnění úkol povolání.

Úmysl v lednu 1922: **Pokoj mezi občany.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Úkol křesťanské ženy. (Hlavní úmysl) — Matce Bolesti. (Báseň.) — Poslední den v roce. — Čtyry neděle adventní. — V čem záleží křesťanská spravedlnost? — Já jsem... — Můj Ježíši! (Báseň.) — Katolík skutkem. — Stáří čili životem vzhůru. — Různé zprávy. — Děkuvzdání. — Obětování denního úmyslu.
